Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

ខុទ្ទកនិកាយេ

ថេរីគាថា-អដ្ឋកថា

១។ ឯកកនិបាតោ

១។ អញ្ញតរាថេរីគាថាវណ្ណនា

ឥទានិ ថេរីគាថានំ អត្ថសំវណ្ណនាយ ឱកាសោ អនុប្បត្តោ។ តត្ថ យស្មា ភិក្ខុនីនំ អាទិតោ យថា បព្ពជ្ជា ឧបសម្បទា ច បដិលទ្ធា, តំ បកាសេត្វា អត្ថសំវណ្ណនាយ ករិយមានាយ តត្ថ តត្ថ គាថានំ អដ្ឋុប្បត្តិ វិភាវេតុំ សុករា ហោតិ សុបាកដា ច, តស្មា តំ បកាសេតុំ អាទិតោ បដ្ឋាយ សង្ខេបតោ អយំ អនុបុព្ពិកថា –

អយញ្ហិ លោកនាថោ “មនុស្សត្តំ លិង្គសម្បត្តី’’ត្យាទិនា វុត្តានិ អដ្ឋង្គានិ សមោធានេត្វា ទីបង្ករស្ស ភគវតោ បាទមូលេ កតមហាភិនីហារោ សមតិំសបារមិយោ បូរេត្វា ចតុវីសតិយា ពុទ្ធានំ សន្តិកេ លទ្ធព្យាករណោ អនុក្កមេន បារមិយោ បូរេត្វា ញាតត្ថចរិយាយ លោកត្ថចរិយាយ ពុទ្ធត្ថចរិយាយ ច កោដឹ បត្វា តុសិតភវនេ និព្ពត្តិត្វា តត្ថ យាវតាយុកំ ឋត្វា ទសសហស្សចក្កវាឡទេវតាហិ ពុទ្ធភាវាយ –

“កាលោ ខោ តេ មហាវីរ, ឧប្បជ្ជ មាតុកុច្ឆិយំ;

សទេវកំ តារយន្តោ, ពុជ្ឈស្សុ អមតំ បទ’’ន្តិ (ពុ។ វំ។ ១។៦៧) –

អាយាចិតមនុស្សុបបត្តិកោ តាសំ ទេវតានំ បដិញ្ញំ ទត្វា, កតបញ្ចមហាវិលោកនោ សក្យរាជកុលេ សុទ្ធោទនមហារាជស្ស គេហេ សតោ សម្បជានោ មាតុកុច្ឆឹ ឱក្កមិត្វា ទសមាសេ សតោ សម្បជានោ តត្ថ ឋត្វា, សតោ សម្បជានោ តតោ និក្ខមិត្វា លុម្ពិនីវនេ លទ្ធាភិជាតិកោ វិវិធា ធាតិយោ អាទឹ កត្វា មហតា បរិហារេន សម្មេវ បរិហរិយមានោ អនុក្កមេន វុឌ្ឍិប្បត្តោ តីសុ បាសាទេសុ វិវិធនាដកនាដកបរិវុតោ ទេវោ វិយ សម្បត្តឹ អនុភវន្តោ ជិណ្ណព្យាធិមតទស្សនេន ជាតសំវេគោ ញាណស្ស បរិបាកំ គតត្តា, កាមេសុ អាទីនវំ នេក្ខម្មេ ច អានិសំសំ ទិស្វា, រាហុលកុមារស្ស ជាតទិវសេ ឆន្នសហាយោ កណ្ឌកំ អស្សរាជំ អារុយ្ហ, ទេវតាហិ

ចិចរេដត ក្ខារេរត អដ្ឋរត្តិកោសយរេយ យហាកិតិក្កូលត៌ តិក្កូលិត្វា, រេតរេតច រត្វាចរេសរេសត តីលិ រដ្ឋាតិ អតិក្កលិត្វា អរេតាយាតឌីតិទ៌ បត្វា ឈដិការេយហាព្រហ្មតា អាតឹរេត អរេហត្តដ្ឋរេដ ករេហត្វា បត្តឌិរេតា, តាចរេឆច ចស្សុសដ្ឋិករេត្តរេរា ចិយ អាកប្បសយ្យរេត្វា ហុត្វា, បិសាឌិរេកត ព្ភទិយាបរេឆត អត្យក្លរេយត រាឌកហំ បត្វា, តត្ថ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បណ្ឌចបត្តតបត្ការេរ បិណ្ឌបាតំ បរិក្ខិត្វា, យាកឆរារេឌត

រេដ្ឋត តិយត្តិយយារេតា តំ បដិក្លិបិត្វា, កក្កចស្សារាយំ កត្វា, តស្ស សយឃំ បរិក្កិល្បិត្វា តរេតា អាត្យអាទុឌកាត់ សយឃំ បរិក្កិល្បិត្វា, តំ សត្តំ អតលដ្ឋរិត្វា អត្យក្លរេយត ដ្ឋរុរេចលំ កត្វា តត្ថ លត្តាស្សាតិ ទុក្កុរកាទិកំ កត្វា, តាយ អរិយឆឌូបដិរេចឆស្សាកាចំ ឌាត្វា “តាឃំ យរេក្កា

រេឌាឆាឃា”តិ ឌ្ឌត្យអាទិកំ អាហារំ អាហររេត្វា កតិបិរេហត ឌាលំ ការេហត្វា ចិសាតាបុណ្ណយឌិចរេស ស្ទុឌាតាយ ឌិត្តុំ ចររេកាឌត់ ក្ខុឌិត្វា, ស្ទុចល្លាបិតិ តឌិយា បដិរេសាតំ លិបិត្វា, “អដ្ឋ ឌ្យរេឌ្ឋា កចិស្សាយិ”តិ កតសត្តិដ្ឋារេតា សាឃតស្សុបរេយ កាត្យុត តាករាឌត អកិត្តុតិក្ខុលា

រេឌាឆិយល្ហំ អារុឃ្យអចលដ្ឋារេត បិចឹតរេលិកឆាត្យអកិយុរេលា អបរាឌិតបល្លរេង្ក តិសិរេន្តា ចត្យរក្កសយត្កាកតំ ចឹទិឃំ អឆិដ្ឋាយ, ស្ទរិរេយ អតត្តក្ករេតរេយច យារេឌាលំ ចិឆយិត្វា, បឆយឃារេយ បុរេត្តាតិចាឃំ អត្យុស្សរិត្វា , យដ្ឋិយឃារេយ ឌិត្តាចក្កុំ ចិរេសារេឆត្វា, បឆ្និយឃារេយ បដិច្ចសយុប្បារេឆ ឌាកលំ ឌ្ឌតារេទត្វា, អត្យុរេលាយបដិរេលាយំ បច្ចយាការំ សយូសរេត្តា ចិបស្សុត់ ចរេឌ្ឋត្វា សត្តាឌ្យរេឌ្ឋហិ អឆិកតំ

អតត្តាសាឆារលំ សយូរសរេយ្យាឆំ អឆិកត្វា, តិត្តាតារេយូលាឃ ឋលសយាបត្តិយា តរេត្តច សត្តាហំ ចឹតិតារេយត្វា, រេតរេតច តរេយត ព្ភតរេសត្តារេហបិ រេឌាឆិយរេល្ហរេយច ចឹតិតារេយត្វា, រាឌាឃតតយូរេល យធុបិល្លិករេកាឌត់ ក្ខុឌិត្វា, បុត អឌបិលតិរេព្រាឆយូរេល តិសិរេន្តា

ឆយូតាយ ឆយូកម្មិទតំ បច្ចរេចក្ខិត្វា អរេប្បាឃស្សុក្កតាយ ចិរេត្តា តរេយត្តេ យហាព្រហ្មតា អាឃាចិរេតា ព្យុឌ្ឋចក្កុតា រេលាកំ រេចារេលាករេកត្វា តិក្លិត្រ្កិយបុឌិត្រ្កិយាឌិរេកឆេ សរេត្ត ឌិស្វា យហាព្រហ្មតា ឆយូរេឆសតាយ កតបដិរេញ្ញា “កស្ស ត្យ រេលា អហំ បឆយំ ឆយុំ រេឆរេសយ្យ”ត្តិ អាចរេដ្ឋរេត្តា អាត្យអាទុឌកាត់ កាលដ្ឋតកាចំ ឌាត្វា, “ឌាហុបការា រេលា រេយ បញ្ចចក្កិយា តិក្ខុ, រេយ យំ បឆាតបហិតត្តំ ដ្ឋបដ្ឋហិំស្ទុ, ឃំត្មតាហំ បញ្ចចក្កិយាតំ តិក្ខូតំ បឆយំ ឆយុំ រេឆរេសយ្យ”ត្តិ (យហាច៑ ១០) ចិរេត្តត្វា, អាសាត្យហិបុណ្ណយាឃំ យហារេឌាឆិរេតា ឌារាណសិំ ដ្ឋក្កិស្ស

អដ្ឋារេសរេយាឌត់ យក្កំ បដិបរេន្តា អត្តរាយរេក្ក ដ្ឋបរេកត អាឌឹចរេកត សង្ឋិ យរេត្តត្វា, អត្យក្លរេយត ព្ភសិបតតំ បត្វា តត្ថ បញ្ចចក្កិរេយ សញ្ញាបេត្វា “ឧរេដ្ឋរេយ, កិក្លូរេច, អត្តា បត្តឌិរេតត ត រេសចិតត្តា”តិអាឌិតា (យហាច៑ ១៣; សំ៑ តិ៑ ៥៑១០៥៧១; បដិ៑ យ៑ ៧៑១៣០) ឆយូចក្កបចត្តតសុត្តត្តរេឆសតាយ អត្តាសិរេកាល្ឌញ្ញាប្បយុលា អដ្ឋារសព្រហ្មរេកាដិរេយា ឆយូាយតំ បិរេយត្វា បិដិបរេឆ កត្ថិយរេត្តទំ, បក្លស្ស ទុតិយាឃំ ចប្បរេត្តទំ, បក្លស្ស តតិយាឃំ យហាតាយរេត្តទំ, ចត្យត្តិឃំ អស្សុឌិរេត្តទំ, រេសាតាបត្តិឋរេល បតិដ្ឋារេបត្វា, បញ្ចយិឃំ បត បក្លស្ស អតត្តលក្កូលាសុត្តត្តរេឆសតាយ (យហាច៑ ២០; សំ៑ តិ៑ ៣៑៥៥) សរេព្វាបិ អរេហរេត្ត បតិដ្ឋារេបត្វា តរេតា បទ៌ ឃសឌារកប្បយុរេខ បញ្ចបណ្ណាសបុរិរេស, កប្បាសិកចតសរេណ្ឌ តិំសយរេត្ត កត្ថចក្កិរេយ, កឃាសឹរេស បិដ្ឋិបិសារេណា សហស្សយរេត្ត បុរាណដិលរេតិ ឧចំ យហាឌត់ អរិយក្មយិ ឌ្ឌតារេទត្វា ពិម្ពិសារប្បយុលាតិ ឧកាឌសតហុតាតិ រេសាតាបត្តិឋរេល តហុតំ សរេណាត្តរេយ បតិដ្ឋារេបត្វា រេចឡុចត់ បដិក្ករេហត្វា តត្ថ ចិហររេត្តា អស្សុឌិរេត្តរេស្ស ចាហសា អឆិកតបឆយរេក្ក សញ្ចាឃំ អាបុច្ឆិត្វា, សឌ្ឋិំ បរិសាយ អត្តរេតា សត្តិកំ ដ្ឋបកេត សារិបុត្តរេយាក្កលារេត អក្កឋលំ សន្និកត្វា សាចកបិរេយិយា យត្តកំ បរេត្ត អក្កសាចកដ្ឋារេត ឋរេបត្វា កាឡុដ្ឋាឃិរេត្តរេស្ស អកិយាចតាយ

កបិលចត្ថុំ កត្វា, យាតត្តរេឌ្ឋ ឌាតតរេក ឃយកបិដិហារិរេយត ឌរេយត្វា, បិតទ៌ អតាកាយិឋរេល, យហាបឌាបតិំ រេសាតាបត្តិឋរេល បដិដ្ឋារេបត្វា , តត្តក្ខុយាទ៌ រាហុលក្ខុយារេញ្ច បត្តារេដត្វា, សត្វា បុតរេឆច រាឌកហំ បច្ចាកច្ឆិ៑

អធាបររេត សយរេយត សត្ថុរិ រេចសាលិំ ដ្ឋបតិស្សាយ ក្ខុដាការសាលាឃំ ចិហររេត្តេ ស្ទុរេឌ្ឋាឌតយហារាឌា រេសតច្ឆត្តស្ស រេហដ្ឋាច អរេហត្តំ

ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥ. ᩋᨳ ᨾᩉᩣᨷᨩᩣᨷᨲᩥᨿᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩥᨿᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩁᩮᩣᩉᩥᨱᩦᨲᩦᩁᩮ ᨠᩃᩉᩅᩥᩅᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨴᩮᩈᨶᩣᨿ (ᩈᩩ. ᨶᩥ. ᪘᪖᪘ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᩈᨲᩣᨶᩴ ᨷᩣᨴᨷᩁᩥᨧᩣᩁᩥᨠᩣ ᩑᨠᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩣᩅ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨷᨩᩣᨷᨲᩥᨿᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩅ “ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨾᩉᩣᨷᨩᩣᨷᨲᩥᩴ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ. ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨾᩉᩣᨷᨩᩣᨷᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨷᩥ ᩑᨠᩅᩣᩁᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᩃᨲ᩠ᨳ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᨠᩴ ᨷᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩈᩮ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨲᩣ ᩈᩣᨠᩥᨿᩣᨶᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨴᩤᨿ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨴᩈᨻᩃᩴ ᨿᩣᨧᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨭ᩠ᨮᨣᩁᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᨬ᩠ᨧ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᩋᩃᨲ᩠ᨳ. ᩍᨲᩁᩣ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨷᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣᩅ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ. ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᩮᩣ. ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪔᪐᪒) ᩋᩣᨣᨲᨾᩮᩅ.

ᩑᩅᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨷᨶ ᨾᩉᩣᨷᨩᩣᨷᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ. ᩋᨳᩔᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ. ᩈᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥ. ᩈᩮᩈᩣ ᨧ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᨠᩮᩣᩅᩣᨴᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ (ᨾ. ᨶᩥ. ᪓.᪓᪙᪘) ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥᩴᩈᩩ. ᩑᩅᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᨷᩩᨳᩩᨽᩪᨲᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᩣᨾᨶᩥᨣᨾᨩᨶᨷᨴᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦᩈᩩ ᨠᩩᩃᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨠᩩᩃᩈᩩᨱ᩠ᩉᩣᨿᩮᩣ ᨠᩩᩃᨠᩩᨾᩣᩁᩥᨠᩣᨿᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮ ᨧ ᨩᩣᨲᩈᩴᩅᩮᨣᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ ᨬᩣᨲᨠᩮ ᨧ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩏᩁᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴᩈᩩ. ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩈᩦᩃᩣᨧᩣᩁᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ ᨧ ᨲᩮᩈᩴ ᨳᩮᩁᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩋᩮᩣᩅᩣᨴᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨥᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩣᨿᨾᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩣᨠᩴᩈᩩ. ᨲᩣᩉᩥ ᩏᨴᩣᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨠᩣᩁᨠᩮᩉᩥ ᩑᨠᨩ᩠ᨫᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨠᨶᩥᨷᩣᨲᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᨿᩥᩴᩈᩩ “ᩍᨾᩣ ᨳᩮᩁᩦᨣᩣᨳᩣ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥ. ᨲᩣᩈᩴ ᨶᩥᨷᩣᨲᩣᨴᩥᩅᩥᨽᩣᨣᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᨠᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ –

᪑.

“ᩈᩩᨡᩴ ᩈᩩᨷᩣᩉᩥ ᨳᩮᩁᩥᨠᩮ, ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᩣᩊᩮᨶ ᨷᩣᩁᩩᨲᩣ;

ᩏᨷᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨲᩮ ᩁᩣᨣᩮᩣ, ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨯᩣᨠᩴᩅ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ –

ᩋᨿᩴ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᩣᨴᩥ. ᨲᩔᩣ ᨠᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ? ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣ ᨠᩩᩃᨵᩦᨲᩣ ᨠᩮᩣᨱᩣᨣᨾᨶᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨴᩥᩅᩈᩮ ᩈᩣᨡᩣᨾᨱ᩠ᨯᨷᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᩃᩥᨠᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩁᩥ ᩅᩥᨲᩣᨶᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᨴᩦᩉᩥ ᨷᩪᨩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨠᩣᩃᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩣᨷᩮᩈᩥ. ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ. ᩈᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨱᩦᨲᩮᨶ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩮᨶ ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩮᨶ ᨷᩁᩥᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅᩥᩴ ᩋᩮᩣᨶᩦᨲᨷᨲ᩠ᨲᨷᩣᨱᩥᩴ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᩈᩥ. ᨲᩔᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ. ᩈᩣ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩩᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᩩᨣᨲᩦᩈᩩ ᩑᩅ ᩈᩴᩈᩁᨶ᩠ᨲᩦ ᨠᩔᨷᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮ ᨣᩉᨷᨲᩥᨠᩩᩃᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩴᩈᩣᩁᩮ ᨩᩣᨲᩈᩴᩅᩮᨣᩣ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᩈᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᩃᩈᩦᩃᩴ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨠᩣᩃᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ,

សគ្គេ និព្ពត្តា ឯកំ ពុទ្ធន្តរំ សគ្គសម្បត្តិំ អនុភវិត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ វេសាលិយំ ខត្តិយមហាសាលកុលេ និព្ពត្តិ. តំ ថិរសត្តសរីរតាយ ថេរិកាតិ វោហរិំសុ. សា វយប្បត្តា កុលប្បទេសាទិនា សមានជាតិកស្ស ខត្តិយកុមារស្ស មាតាបិតូហិ ទិន្នា បតិទេវតា ហុត្វា វសន្តី សត្ថុ វេសាលិគមនេ សាសនេ បដិលទ្ធសទ្ធា ឧបាសិកា ហុត្វា, អបរភាគេ មហាបជាបតិគោតមិយា ថេរិយា សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា បព្ពជ្ជាយ រុចិំ ឧប្បាទេត្វា “អហំ បព្ពជិស្សាមី”តិ សាមិកស្ស អារោចេសិ. សាមិកោ នានុជានាតិ. សា បន កតាធិការតាយ យថាសុតំ ធម្មំ បច្ចវេក្ខិត្វា វិបស្សនាយ បរិកម្មំ ករោន្តី វិហរតិ.

អថេកទិវសំ មហានសេ ព្យញ្ជនេ បច្ចមានេ មហតី អគ្គិជាលា ឧដ្ឋហិ. សា អគ្គិជាលា សកលភាជនំ ឈាបយមានា ឈាយតិ. សា តំ ទិស្វា តទេវារម្មណំ កត្វា សុដ្ឋុ អនិច្ចតំ ឧបដ្ឋហន្តំ ឧបធារេត្វា តតោ តត្ថ ទុក្ខានត្តតាយោ អារោបេត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា អនុក្កមេន ឧស្សុក្កាបេត្វា មគ្គបដិបាដិយា អនាគាមិផលេ បតិដ្ឋហិ. សា តតោ បដ្ឋាយ អាភរណំ វា អលង្ការំ វា ន ធារេតិ. សា សាមិកេន “កស្មា ត្វំ, ភទ្ទេ, ឥទានិ បុព្ពេ វិយ អាភរណំ វា អលង្ការំ វា ន ធារេសី”តិ វុត្តា អត្តនោ គិហិភាវេ អភព្ពភាវំ អារោចេត្វា បព្ពជ្ជំ អនុជានាបេសិ. សោ វិសាខោ ឧបាសកោ វិយ ធម្មទិន្នំ មហតា បរិហារេន មហាបជាបតិគោតមិយា សន្តិកំ នេត្វា “ឥមំ, អយ្យេ, បព្ពាជេថា”តិ អាហ. អថ មហាបជាបតិគោតមី តំ បព្ពាជេត្វា ឧបសម្បាទេត្វា វិហារំ នេត្វា សត្ថុ ទស្សេសិ. សត្ថាបិស្សា បកតិយា ឥន្ទ្រិយបរិបាកំ វិទិត្វា “សុខំ សុបាហី”តិ គាថមាហ.

តត្ថ សុខន្តិ ភាវនបុំសកនិទ្ទេសោ. សុបាហីតិ អាលបតិវចនំ. ថេរិកេតិ អាមន្តនវចនំ. កត្វា ចោឡេន បារុតាតិ អប្បិច្ឆតាយ និយោជំ. ឧបសន្តោ ហិ តេ រាគោតិ បដិបត្តិកិច្ចំ. សុក្ខឌាកំវាតិ ឧបសមេតព្ពស្ស កិលេសស្ស អសារភាវនិទស្សនំ. កុម្ភិយន្តិ តភាជនស្ស អនិច្ចតុច្ឆាទិភាវនិទស្សនំ.

សុខន្តិ ចេតំ ឥដ្ឋាធិវចនំ. សុខេន និទ្ទុក្ខា ហុត្វាតិ អត្ថោ. សុបាហីតិ និបជ្ជនិទស្សនមេតំ ចតុន្នំ ឥរិយាបថានំ, តស្មា ចត្តារោបិ ឥរិយាបថេ សុខេនេវ កប្បេហិ សុខំ វិហរាតិ អត្ថោ. ថេរិកេតិ ឥទំ យទិបិ តស្សា នាមកិត្តនំ, បក្ខេន អត្ថុបនាភាវតោ បន ចិរេ សាសនេ ថិរភាវប្បត្តេ, ថិរេហិ សីលាទិធម្មេហិ សមន្នាគតេតិ អត្ថោ. កត្វា ចោឡេន បារុតាតិ បំសុកូលចោឡេហិ ចីវរំ កត្វា អច្ឆាទិតសរីរា តំ និវត្ថា ចេវ បារុតា ច. ឧបសន្តោ ហិ តេ រាគោតិ ហិ-សទ្ទោ ហេតុត្ថោ. យស្មា តវ សន្តានេ ឧប្បជ្ជនកកាមរាគោ ឧបសន្តោ អនាគាមិមគ្គញាណគ្គិនា ទឌ្ឍោ, ឥទានិ តទវសេសំ រាគំ អគ្គមគ្គញាណគ្គិនា ទហេត្វា សុខំ សុបាហីតិ អធិប្បាយោ. សុក្ខឌាកំវ កុម្ភិយន្តិ យថា តំ បក្កេ ភាជនេ អប្បកំ ឌាកព្យញ្ជនំ មហតិយា អគ្គិជាលាយ បច្ចមានំ ឈាយិត្វា សុស្សន្តំ វូបសម្មតិ, យថា វា ឧទកមិស្សេ ឌាកព្យញ្ជនេ ឧទ្ធនំ អារោបេត្វា បច្ចមានេ ឧទកេ វិជ្ជមានេ តំ ចិច្ចិដាយតិ ចិដិចិដាយតិ, ឧទកេ បន សុក្ខេ ឧបសន្តមេវ ហោតិ, ឯវំ តវ សន្តានេ កាមរាគោ ឧបសន្តោ, ញាណតេជេ វូបសមេត្វា សុខំ សុបាហីតិ.

ថេរី ឥន្ទ្រិយានំ បរិបាកំ គតត្តា សត្ថុ ទេសនាវិលាសេន ច គាថាបរិយោសានេ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ. តេន វុត្តំ អបទានេ (អប. ថេរី ១.២.១៩-២០).

“កោណាគមនពុទ្ធស្ស, មណ្ឌបោបិ ការិតោ មយា;

ធុវំ ចីវរំ អទាសិំ, ពុទ្ធស្ស លោកពន្ធុនោ។

“យំ យំ ជនបទំ យាតិ, និគមេ រាជធានិយោ;

សព្ពត្ថ បូជិតោ ហោតិ, បុញ្ញកម្មស្សិទំ ផលំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ, ភវា សព្ពេ សមូហតា;

នាគោវ ពន្ធនំ ឆេត្វា, វិហរាមិ អនាសវោ។

“ស្វាគតំ វត មេ អាសិ, ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ;

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

“បដិសម្ភិទា ចតស្សោ, វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ;

ឆឡភិញ្ញា សច្ឆិកតា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ”។

អរហត្តំ បន បត្វា ថេរី ឧទានេន្តី តមេវ គាថំ អភាសិ, តេនាយំ គាថា តស្សា ថេរិយា គាថា អហោសិ។ តត្ថ ថេរិយា វុត្តគាថាយ អនវសេសោ រាគោ បរិគ្គហិតោ អគ្គមគ្គេន តស្ស វូបសមស្ស អធិប្បេតត្តា។ រាគវូបសមេនេវ ចេត្ថ សព្ពេសម្បិ កិលេសានំ វូបសមោ វុត្តោតិ ទដ្ឋព្ពំ តទេកដ្ឋតាយ សព្ពេសំ កិលេសធម្មានំ វូបសមសិទ្ធិតោ។ តថា ហិ វុច្ចតិ –

“ឧទ្ធច្ចវិចិកិច្ឆាហិ, យោ មោហោ សហជោ មតោ;

បហានេកដ្ឋភាវេន, រាគេន សរណោ ហិ សោ”តិ។

ឃថា ចេត្ថ សព្ពេសំ សំកិលេសានំ ធ្មុបសយោ ចុទេត្តា, ខុចំ សព្ពត្ថាបិ តេសំ ធ្មុបសយោ ចុទេត្តាតិ ទេជិតត្តាំ៉ បុត្តការេក តឝក្កចេសេត, សយឆចិបឃ្សតាក្លលោ ចិក្លយ្កតចេសេត, យក្កក្លលោ សយុទ្វេឝចេសេត, ឞលក្ខលោ បជិប្បឃ្សិទ្ធិចេសេត ធ្មុបសយសិទ្ធិតោ៉ តេត ចត្បុត្តិឆឃ្សាបិ បហាតឃ្ស សិទ្ធិ ទេជិតត្តា៉ តត្ថ តឝក្កប្បហារេតត ឞីលសយ្យគាសិទ្ធិ, ចិក្លយ្កតបហារេតត សយាឆិសយ្យគាសិទ្ធិ, ត្តតទេហិ បញ្ញាសយ្យគាសិទ្ធិ ឝឃ្សិតា ហោតិ បហាតាកិសយឃោបសិទ្ធិ្យតោ៉ ឃថា កាចតាកិសយំ សារេឆតិ តស្ទិ អសតិ តឝកាចតោ, តថា សទ្ធិកិរិយាកិសយំ បរិញ្ញាកិសយឃត្ថា សារេឆតិ ខុចាតិ៉ ចត្យរាកិសយឃសិទ្ធិយា តិឃ្សា សិក្លា, បជិបត្តិយា តិចិឆកល្បាណតា, សត្តចិសុទ្ធិឃោ ច បរិបុណ្ណា ត្តយាឃ កាឆាឃ បកាសិតា ហោត្តីតិ ទេជិតត្តាំ៉ អញ្ញតរាទេឆី អបញ្ញាតា តាយកោត្តាឌិចេសេត អបិកជាំ, ខុកា ទេឆី លក្ខណសយ្យត្តា កិក្លុតិ ត្តយំ កាឆំ អកាសីតិ អឆិប្បាយោ៉

អញ្ញតរាទេឆីកាឆាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

១៉ យុត្តាទេឆីកាឆាចណ្ណតា

១៉

"ចុទេត្ត ចុទ្ធស្ស ឃោគេហិ, ចន្ទ្រោ រាហុក្កហា ត្តច;

ចិប្បចុទេត្តត ចិទេត្តត, អតណា កុញ្ជ បិណ្ឌក"ន្តិ៉ –

អយំ ចុត្តាឃ តាយ សិក្ខយាតាឃ កាឆា៉ អឃយ្យិ បុរិមត្យទ្ធស្ស កតាឆិការា តត្ថ តត្ថ ភចេច ចិចដ្ដុបតិឃ្សយំ កុសលំ ដ្ឋបចិតត្តិ ចិបឃ្សិឃ្ស កកាចតោ ការេល កុលគេហេ តិព្ពត្តិត្វា ចិញ្ញុតំ បត្វា ខុកឌិចសំ សត្ថារំ ទឆិយំ កច្ឆន្តំ ឌិស្វា បសត្តយាតសា បព្វាបតិដ្ឋតោត ចតិត្វា ឞីតិទេចេកត សត្ថុ បាទមូលេ អចក្កុប្ដា តិបដ្ជិ៉ សោ តេត បុញ្ញាកម្មេត ទេចទេលាកេ តិព្ពត្តិត្វា អបរាបរំ សុកតិសុឃេច សំសរត្តិ ត្តយស្ទិ ត្យទ្ធុប្បាទេ សាចត្ថិយំ ព្រាហ្មណមហាសាលកុលេ តិព្ពត្តិ, ចុត្តាតិឃ្សា តាយំ អហោសិ៉ សោ ដ្ឋបតិឃ្សឃសយ្យត្តតាឃ ចឹសតិចឃ្សការេល យហាបដាបតិកោតយិយា សត្តិកេ បព្ពជិត្វា សិក្ខយាតាច ហុត្វា កម្មដ្ឋាតំ កឆារេបត្វា ចិបឃ្សតាឃ កម្មំ ករោតិ៉ សោ ខុកឌិចសំ ភត្តកិច្ចំ កត្វា បិណ្ឌបាតបដិក្កត្តា ទេឆីតំ កិក្លុតិតំ ចត្តំ ឝឃ្សេត្វា ឌិចាដ្ឋាតំ កត្វា រហោ តិសិត្តោ ចិបឃ្សតាឃ យតសិការំ អារកិ៉ សត្ថា សុរកិកន្ធកុដិឃា តិសិត្តោច ឱកាសំ ចិឃ្សជ្ជេត្វា តឃ្សា បុរតោ តិសិត្តោ ចិឃ អត្តាតំ ឝឃ្សេត្វា "ចុទេត្ត ចុទ្ធស្ស ឃោគេហី"តិ ត្តយំ កាឆយាហ៉

តត្ថ ចុទេត្តតិ តឃ្សា អាលបតំ៉ ចុទ្ធស្ស ឃោគេហីតិ យក្កបជិបាជិយា កាយឃោកាឌីហិ ចត្បុហិ ឃោគេហិ ចុទ្ធ, តេហិ ចិប្បុត្តចិត្តា ហោហិ៉ ឃថា កិំ? ចន្ទ្រោ រាហុក្កហា ត្តចាតិ រាហុសង្គារតោ កហតោ ចន្ទ្រោ ចិឃ ដ្ឋបក្កិលេសតោ ចុទ្ធស្ស៉ ចិប្បចុទេត្តត ចិទេត្តតាតិ អរិឃយក្កេត

ສມຸເຈ຺ຉທວິມຸຕ຺ຕິຍາ ສຸຏ຺ຐຸ ວິມຸເຕ຺ຕນ ຈິເຕ຺ຕນ, ອິຕ຺ຖໍ ຠູຕລກ຺ເຂຓ ເທຕໍ ກຣຓວຈນໍຯ ອນຓາ ຠຸຎ຺ຊ ປິຓ຺ຑກນ຺ຕິ ກິເລສິຓໍ ປຫາຍ ອນຓາ ຫຸຕ຺ວາ ຣຏ຺ຐປິຓ຺ຑໍ ຠຸເຎ຺ຊຍ຺ຍາສິຯ ເຍາ ຫິ ກິເລເສ ອປ຺ປຫາຍ ສຕ຺ຖາຣາ ອນຸຎ຺ຎາຕປຈ຺ຈເຍ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ, ເສາ ສາເຓາ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ ນາມຯ ຍຖາຫ ອາຍສ຺ມາ ພາກຸເລາ – “ສຕ຺ຕາຫເມວ ເຂາ ອຫໍ, ອາວຸເສາ, ສາເຓາ ຣຏ຺ຐປິຓ຺ຑໍ ຠຸຎ຺ຊິ”ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໑໑)ຯ ຕສ຺ມາ ສາສເນ ປພ຺ພຊິເຕນ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທິອິຓໍ ປຫານາຍ ອນເຓນ ຫຸຕ຺ວາ ສທ຺ຘາເທຍ຺ຍໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ ປິຓ຺ຑກນ຺ຕິ ເທສນາສີສເມຕໍ, ຈຕ຺ຕາເຣາປິ ປຈ຺ຈເຍຕິ ອເຕ຺ຖາຯ ອຠິຓ຺ຫໍ ໂອວທຕີຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປກ຺ກິເລເສ ວິເສາເຘນ຺ຕາ ພຫຸເສາ ໂອວາທໍ ເທຕິຯ

ສາ ຕສ຺ມິໍ ໂອວາເທ ຐຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ອປທາເນ (ອປຯ ເຖຣີ ໒ຯ໒ຯ໑໙໑-໑໙໔) –

“ວິປສ຺ສິສ຺ສ ຠຄວເຕາ, ເລາກເຊຏ຺ຐສ຺ສ ຕາທິເນາ;

ຣຖິຍໍ ປຏິປນ຺ນສ຺ສ, ຕາຣຍນ຺ຕສ຺ສ ປາຓິເນາຯ

“ຆຣເຕາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວານ, ອວກຸຊ຺ຊາ ນິປຊ຺ຊຫໍ;

ອນຸກມ຺ປເກາ ເລາກນາເຖາ, ສິຣສິ ອກ຺ກມີ ມມຯ

“ອກ຺ກມິຕ຺ວານ ສິຣສິ, ອຄມາ ເລາກນາຍເກາ;

ເຕນ ຈິຕ຺ຕປ຺ປສາເທນ, ຕຸສິຕໍ ອຄມາສຫໍຯ

“ກິເລສາ ຌາປິຕາ ມຍ຺ຫໍ…ເປ… ກຕໍ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສາສນ”ນ຺ຕິຯ

ອຣຫຕ຺ຕໍ ປນ ປຕ຺ວາ ສາ ຕເມວ ຄາຖໍ ອຸທາເນສິຯ ປຣິປຸຓ຺ຓສິກ຺ຂາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອປຣຠາເຄ ປຣິນິພ຺ພານກາເລປິ ຕເມວ ຄາຖໍ ປຈ຺ຈຠາສີຕິຯ

ມຸຕ຺ຕາເຖຣີຄາຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ປຸຓ຺ຓາເຖຣີຄາຖາວຓ຺ຓນາ

ປຸເຓ຺ຓ ປູຣສ຺ສຸ ຘເມ຺ມຫີຕິ ປຸຓ຺ຓາຍ ເຖຣິຍາ ຄາຖາຯ ອຍມ຺ປິ ປຸຣິມພຸເທ຺ຘສຸ ກຕາຘິກາຣາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຠເວ ວິວຏ຺ຏູປນິສ຺ສຍໍ ກຸສລໍ

ឧបចិតត្តា ពុទ្ធសុញ្ញេ លោកេ ចន្ទភាគាយ នទិយា តីរេ កិន្នរយោនិយំ និព្ពត្តា។ ឯកទិវសំ តត្ថ អញ្ញតរំ បច្ចេកពុទ្ធំ ទិស្វា បសន្នមានសា នឡមាលាយ តំ បូជេត្វា អញ្ជលិំ បគ្គយ្ហ អដ្ឋាសិ។ សា តេន បុញ្ញកម្មេន សុគតីសុយេវ សំសរន្តី ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ សាវត្ថិយំ គហបតិមហាសាលកុលេ និព្ពត្តិ។ បុណ្ណាតិស្សា នាមំ អហោសិ។ សា ឧបនិស្សយសម្បន្នតាយ វីសតិវស្សានិ វសមានា មហាបជាបតិគោតមិយា សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា បដិលទ្ធសទ្ធា បព្ពជិត្វា សិក្ខមានា ឯវ ហុត្វា វិបស្សនំ អារភិ។ សត្ថា តស្សា គន្ធកុដិយំ និសិន្នោ ឯវ ឱភាសំ វិស្សជ្ជេត្វា –

៣.

“បុណ្ណេ បូរស្សុ ធម្មេហិ, ចន្ទោ បន្នរសេរិវ;

បរិបុណ្ណាយ បញ្ញាយ, តមោខន្ធំ បទាលយា”តិ។ – ឥមំ គាថមាហ;

តត្ថ បុណ្ណេតិ តស្សា អាលបនំ។ បូរស្សុ ធម្មេហីតិ សត្តតិំសពោធិបក្ខិយធម្មេហិ បរិបុណ្ណា ហោហិ។ ចន្ទោ បន្នរសេរិវាតិ រ-ការោ បទសន្ធិករោ។ បន្នរសេ បុណ្ណមាសិយំ សព្ពាហិ កលាហិ បរិបុណ្ណោ ចន្ទោ វិយ។ បរិបុណ្ណាយ បញ្ញាយាតិ សោឡសន្នំ កិច្ចានំ បារិបូរិយា បរិបុណ្ណាយ អរហត្តមគ្គបញ្ញាយ។ តមោខន្ធំ បទាលយាតិ មោហក្ខន្ធំ អនវសេសតោ ភិន្ទ សមុច្ឆិន្ទ។ មោហក្ខន្ធបទាលនេន សហេវ សព្ពេបិ កិលេសា បទាលិតា ហោន្តីតិ។

សា តំ គាថំ សុត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ (អប. ថេរី ៣.២.៣៤-៣៨) –

“ចន្ទភាគានទីតីរេ, អហោសិំ កិន្នរី តទា;

អទ្ទសំ វិរជំ ពុទ្ធំ, សយម្ភុំ អបរាជិតំ។

“បសន្នចិត្តា សុមនា, វេទជាតា កតញ្ជលី;

នឡមាលំ គហេត្វាន, សយម្ភុំ អភិបូជយិំ។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ឌហិត្វា កិត្តិមេតំ, អគ្គិំ ជិតវំ គតិ។

“លត្ថិបទេចនាឌ្ឍតំ, យទេហសិត្តយការយិ;

ងបត្ថុ ចក្កចត្ថិតំ, យទេហសិត្តយការយិ;

សំចេតេត្វាន ទេយ ចិត្តំ, បច្ចិមំ អតការិយំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ, ភវា សព្វេ សមូហតា;

សព្វាសវបរិក្ខីណា, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ។

“ចតុន្នវុតិតោ កប្បេ, យំ បុប្ផមភិបូជយិំ;

ទុគ្គតិំ នាភិជានាមិ, បុប្ផបូជាយិទំ ផលំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ…បេ… កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

អរហត្តំ បន បត្វា សា ថេរី តទេយច កាឆំ ស្មារេតសិ។ អយេយច ធម្មា អញ្ញាព្យាករណកាថា អភាសីតិ។

បុណ្ណាថេរិកាបទានវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. តិស្សាថេរិកាបទានវណ្ណនា

តិទេស្ស សិក្ខស្សុ សិក្ខាយាតិ តិស្សាយ សិក្ខមានាយ កាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ ចិចេក្ខបតិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនិត្វា សម្មាកុសលបច្ចយា ឱ្យមន្តិ ពុទ្ធុប្បាទេ កបិលវត្ថុស្មិំ សក្យរាជកុលេ និព្ពត្តិត្វា ចយប្បត្តា ទោធិសត្តស្ស ឱរោធភូតា បច្ឆា មហាបជាបតិគោតមិយា សទ្ធិំ និក្ខមិត្វា បព្ពជិត្វា ចិបស្សនាយ កម្មំ កទោតិ។ តស្សា សត្ថា ទោភាសំ ផុត្តពទេយទេច ឱភាសំ ចិស្សជ្ជេត្វា –

“តិស្សេ សិក្ខស្សុ សិក្ខាយ, មា តំ យោគា ឧបច្ចគុំ;

សព្ពយោគវិសំយុត្តា, ចរ លោកេ អនាសវា”តិ។ – គាថំ អភាសិ;

តត្ថ តិស្សេតិ តស្សា អាលបនំ។ សិក្ខស្សុ សិក្ខាយាតិ អធិសីលសិក្ខាទិកាយ តិវិធាយ សិក្ខាយ សិក្ខ, មគ្គសម្បយុត្តា តិស្សោ សិក្ខាយោ សម្បាទេហីតិ អត្ថោ។ ឥទានិ តាសំ សម្បាទនេ ការណមាហ “មា តំ យោគា ឧបច្ចគុ”ន្តិ មនុស្សត្តំ, ឥន្ទ្រិយាវេកល្លំ, ពុទ្ធុប្បាទោ, សទ្ធាបដិលាភោតិ ឥមេ យោគា សមយា ទុល្លភក្ខណា តំ មា អតិក្កមុំ។ កាមយោគាទយោ ឯវ វា ចត្តារោ យោគា តំ មា ឧបច្ចគុំ មា អភិភវេយ្យុំ។ សព្ពយោគវិសំយុត្តាតិ សព្ពេហិ កាមយោគាទីហិ យោគេហិ វិយុត្តា តតោ ឯវ អនាសវា ហុត្វា លោកេ ចរ, ទិដ្ឋសុខវិហារេន វិហរាហីតិ អត្ថោ។

សា តំ គាថំ សុត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា អរហត្តំ បាបុណីតិ អាទិនយោ ហេដ្ឋា វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពោ។

តិស្សាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥-១០។ តិស្សាទិថេរីគាថាវណ្ណនា

តិស្សេ យុញ្ជស្សុ ធម្មេហីតិ តិស្សាយ ថេរិយា គាថា។ តស្សា វត្ថុ តិស្សាសិក្ខមានាយ វត្ថុសទិសំ។ អយំ បន ថេរី ហុត្វា អរហត្តំ បាបុណិ។ យថា ច អយំ, ឯវំ ឥតោ បរំ ធីរា, វីរា, មិត្តា, ភទ្រា, ឧបសមាតិ បញ្ចន្នំ ថេរីនំ វត្ថុ ឯកសទិសមេវ។ សព្ពាបិ ឥមា កបិលវត្ថុវាសិនិយោ ពោធិសត្តស្ស ឱរោធភូតា មហាបជាបតិគោតមិយា សទ្ធិំ និក្ខន្តា ឱភាសគាថាយ ច អរហត្តំ បត្តា ឋបេត្វា សត្តមិំ។ សា បន ឱភាសគាថាយ វិនា បគេវ សត្ថុ សន្តិកេ លទ្ធឱវាទំ និស្សាយ វិបស្សនំ ឧស្សុក្កាបេត្វា អរហត្តំ បាបុណិត្វា ឧទានវសេន “វីរា វីរេហី”តិ គាថំ អភាសិ។ ឥតរាបិ អរហត្តំ បត្វា –

៥។

“តិស្សេ យុញ្ជស្សុ ធម្មេហិ, ខណោ តំ មា ឧបច្ចគា;

ខណាតីតា ហិ សោចន្តិ, និរយម្ហិ សមប្បិតា។

៦៍

“ធីរេ និរោធំ ផុសេហិ, សញ្ញាវូបសមំ សុខំ;

អារាធយាហិ និព្វានំ, យោគក្ខេមមនុត្តរំ៍

៧៍

“វីរា វីរេហិ ធម្មេហិ, ភិក្ខុនី ភាវិតិន្ទ្រិយា;

ធារេហិ អន្តិមំ ទេហំ, ជេត្វា មារំ សវាហនំ៍

៨៍

“សទ្ធាយ បព្ពជិត្វាន, មិត្តេ មិត្តរតា ភវ;

ភាវេហិ កុសលេ ធម្មេ, យោគក្ខេមស្ស បត្តិយា៍

៩៍

“សទ្ធាយ បព្ពជិត្វាន, ភទ្រេ ភទ្ររតា ភវ;

ភាវេហិ កុសលេ ធម្មេ, យោគក្ខេមមនុត្តរំ៍

១០៍

“ឧបសមេ តរេ ឱឃំ, មច្ចុធេយ្យំ សុទុត្តរំ;

ធារេហិ អន្តិមំ ទេហំ, ជេត្វា មារំ សវាហន”ន្តិ៍ – គាថាយោ អភាសិសុ;

តត្ថ យុញ្ជស្សុ ធម្មេហីតិ សមថវិបស្សនាធម្មេហិ អរិយេហិ ពោធិបក្ខិយធម្មេហិ ច យុញ្ជ យោគំ ករោហិ. ខណោ តំ មា ឧបច្ចគាតិ យោ ឯវំ យោគភាវនំ ន ករោតិ, តំ បុគ្គលំ បតិរូបទេសេ ឧប្បត្តិក្ខណោ, ឆន្នំ អាយតនានំ អវេកល្លក្ខណោ, ពុទ្ធុប្បាទក្ខណោ, សទ្ធាយ បដិលទ្ធក្ខណោ, សព្ពោបិ អយំ ខណោ អតិក្កមតិ នាម. សោ ខណោ តំ មា អតិក្កមិ. ខណាតីតាតិ យេ ហិ ខណំ អតីតា, យេ ច បុគ្គលេ សោ ខណោ អតីតោ, តេ និរយម្ហិ សមប្បិតា ហុត្វា សោចន្តិ, តត្ថ និព្ពត្តិត្វា មហាទុក្ខំ បច្ចនុភវន្តីតិ អត្ថោ.

និរោធំ ផុសេហីតិ កិលេសនិរោធំ ផុស្ស បដិលភ. សញ្ញាវូបសមំ សុខំ, អារាធយាហិ និព្ពានន្តិ កាមសញ្ញាទីនំ បាបសញ្ញានំ ឧបសមនិមិត្តំ អច្ចន្តសុខំ និព្ពានំ អារាធេហិ.

វីរា វីរេហិ ធម្មេហីតិ វីរិយបធានតាយ វីរេហិ តេជុស្សទេហិ អរិយមគ្គធម្មេហិ ភាវិតិន្ទ្រិយា វឌ្ឍិតសទ្ធាទិន្ទ្រិយា វីរា ភិក្ខុនិ វត្ថុកាមេហិ សវាហនំ កិលេសមារំ ជិនិត្វា អាយតិំ បុនព្ភវាភាវតោ អន្តិមំ ទេហំ ធារេតីតិ ថេរី អញ្ញំ វិយ កត្វា អត្តានំ ទស្សេតិ.

មិត្តេតិ តំ អាលបតិ. មិត្តរតាតិ កល្យាណមិត្តេសុ អភិរតា. តត្ថ សក្ការសម្មានករណតា ហោហិ. ភាវេហិ កុសលេ ធម្មេតិ អរិយមគ្គធម្មេ វឌ្ឍេហិ. យោគក្ខេមស្សាតិ អនុត្តរស្ស និព្ពានស្ស ច បត្តិយា អធិគមាយ.

ភទ្រេតិ តំ អាលបតិ. ភទ្ររតាតិ ភទ្រេសុ សីលាទិធម្មេសុ រតា អភិរតា ហោហិ. យោគក្ខេមមនុត្តរន្តិ ចតូហិ យោគេហិ ខេមំ អនុបទ្ទវំ អនុត្តរំ និព្ពានំ, តស្ស បត្តិយា កុសលេ ពោធិបក្ខិយធម្មេ ភាវេហីតិ អត្ថោ.

ឧបសមេតិ តំ អាលបតិ. តរេ ឱឃំ មច្ចុធេយ្យំ សុទុត្តរន្តិ មច្ចុ ឯត្ថ ធីយតីតិ មច្ចុធេយ្យំ, អនុបចិតកុសលសម្ភារេហិ សុដ្ឋុ ទុត្តរន្តិ សុទុត្តរំ, សំសារមហោឃំ តរេ អរិយមគ្គនាវាយ តរេយ្យាសិ. ធារេហិ អន្តិមំ ទេហន្តិ តស្ស តរណេនេវ អន្តិមទេហធរា ហោហីតិ អត្ថោ.

តិស្សាទិថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

និដ្ឋិតា បឋមវគ្គវណ្ណនា.

១១. មុត្តាថេរីគាថាវណ្ណនា

សុមុត្តា សាធុមុត្តាម្ហីតិអាទិកា មុត្តាយ ថេរិយា គាថា. អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ កុសលំ ឧបចិនិត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ កោសលជនបទេ ឱឃាតកស្ស នាម ទលិទ្ទព្រាហ្មណស្ស ធីតា ហុត្វា និព្ពត្តិ, តំ វយប្បត្តកាលេ មាតាបិតរោ ឯកស្ស ខុជ្ជព្រាហ្មណស្ស

អទំសុ។ សា តេន ឃរាវាសំ អរោចន្តី តំ អនុជានាបេត្វា បព្ពជិត្វា វិបស្សនាយ កម្មំ ករោតិ។ តស្សា ពហិទ្ធារម្មណេសុ ចិត្តំ វិធាវតិ, សា តំ និគ្គណ្ហន្តី “សុមុត្តា សាធុមុត្តាម្ហី”តិ គាថំ វទន្តីយេវ វិបស្សនំ ឧស្សុក្កាបេត្វា សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ –

“បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ, សព្ពធម្មេសុ ចក្ខុមា;

បាលិតេន អនុកាលប្បត្តា, បិណ្ឌាយ បាវិសី បុរំ។

“តស្ស អាគច្ឆតោ សត្ថុ, សព្ពេ នគរវាសិនោ;

ហដ្ឋតុដ្ឋា សមាគន្ត្វា, វាលិកា អាកិរិំសុ តេ។

“វីថិសម្មជ្ជនំ កត្វា, កទលិបុណ្ណឃដទ្ធជេ;

ធូបំ ចុណ្ណញ្ច មាសញ្ច, សក្ការំ កច្ច សត្ថុនោ។

“មណ្ឌបំ បដិយាទេត្វា, និមន្តេត្វា វិនាយកំ;

មហាទានំ ទទិត្វាន, សម្ពោធិំ អភិបត្ថយិំ។

“បទុមុត្តរោ មហាវីរោ, ហារកោ សព្ពបាណិនំ;

អនុមោទនិយំ កត្វា, ព្យាកាសិ អគ្គបុគ្គលោ។

“សតសហស្សេ អតិក្កន្តេ, កប្បោ ហេស្សតិ ភទ្ទកោ;

ភវាភវេ សុខំ លទ្ធា, បាបុណិស្សសិ ពោធិំ។

“ហត្ថកម្មញ្ញា មេ កេធិ, កតាធិ ភរភាទិយោ;

អតាពតយិ្រអដ្ឋានេត, សព្ឋា ទេហស្សន្តិ សយុ្ឋតា។

“ទេតត ពយុចិបិទេពត, ទេចតតាបហិឌីហិ ច;

ក្ខប្បត្តទេចកចទេត, តុឃុំាតា បរិចារិកា។

“ឌិព្ពំ សុលយសទ្ធេយ្យំ, យាតុសព្វា អសង្គិឃំ;

អតុទេកាត្តិ ឌិទំ ពាលំ, ឃំសរិយ្រកចាកទេច។

“សតសហស្សិទេតា ពទេប្យ, ឃំ ពយុយពទិ៍ តគា;

សុលុយាលិ យតុទេស្សសុ, អទេឆា ទេគចបុទេទសុ ច។

“ទ្វុបំ ទេកាពំ ឃសំ អាឃុំ, អទេឆា ពិត្តិសុលំ បិឃំ;

លកាយិ សតតំ សព្ពំ, សុពតំ ពយុសយ្យគំ។

“បង្ហើទេយ កទេច សយុទេព្ព, ឌាតាហំ ព្រាហ្មទេណ ពុទេល;

សុលុយាលហតូ្ចបិគា , ទេយហិទេឃ តិទេចសទេត។

“សព្ពកាលម្បិ បឆចិ, ត បស្សាយតលង្កតំ;

ចិក្កុល្លក្នុយិ៍ អសុចិ៍, ត បស្សាយិ ពុគាចតំ។

“កិទេលសា ពសាបិតា យឃុំា..ទេប... ពតំ ពុឌ្ឍស្ស សាសត”ត្តិ។

អទហត្ថ បន បត្វា ក្កាភេត្ថិ –

១០៍

“ឞុយុត្តា ឞាគ្សុយុត្តាយិក្យាតីហិ ញុខ្ជេហិ យុត្តិឃា;

ក្កក្យុក្លុលេត យុឞលេត, បតិភា ញុខ្ជេពាត ឆ;

យុត្តាយិក្យោរាតិយខណា, ភចេតត្តិ ឞយ្ទុហតា”តិ៍ – ត្អុយំ កាឆំ អភាឞិ;

តត្ថ ឞុយុត្តាតិ ឞុក្ខុ យុត្តា៍ ឞាគ្សុយុត្តាយឹក្យិ ឞាគ្ស ឞយុខេច យុត្តា អយិក្យាក្យុតោ បត ឞុយុត្តា ឞាគ្សុយុត្តាតិ អាហ “តីហិ ញុខ្ជេហិ យុត្តិឃា”តិ, តីហិ ចក្កេពហិ បរិយុត្តិឃាតិ អត្ថោ៍ ត្អូភាតិ តាតិ ឞន្ទុបេតា ភេឞ្យុត្តិ “ក្កក្យុក្លុលេត យុឞលេត, បតិភា ញុខ្ជេពាត ឆា”តិ អាហ៍ ក្កក្យុក្លុល ហិ ឆន្តា បក្លុបត្តិឃា បរិចខេត្តត្តិឃា យុឞលេត ពោខេក្តិឃា ឆ បិក្ខិ ឡ្ហកាខេយតន្តា ខហាតីតិ ញុខ្ជកាខណេហតុតាឃ តក្សុភឃំ “ញុខ្ជ”ត្តិ ក្ខុត្តិ៍ ឞាយិពោ បតឞ្យា ញុខ្ជា ៤ច៍ ត្អូភាតិ ឃឞ្យា យុត្តិឃា តិភឞ្យុតចខេឞត តីហិ ញុខ្ជេហិ យុត្តិ ក្ខុត្តា៍ តខេយច ភេឞ្យុត្តិ “យុត្តាយិក្យោរាតិយខណា”តិ ចត្វា តត្ថ កាខណាយាហ “ភចេតត្តិ ឞយ្ទុហតា”តិ៍ តឞ្យុខេត្ថ – ត ពោចលយហំ តីហិ ញុខ្ជេហិ ៤ច យុត្តា, អឆ ខណា ឞន្តុម្ភា រាតិយខណាបិ, ឃម្ភា ឞន្តាឞ្យាបិ ភចឞ្យ ខេតត្តិ ភាឃិកា តល្យា អក្កុយខេក្កត យឃា ឞយុក្ឃ្លុះតាតិ៍

យុត្តាខេឆរីកាឆាចល្លុភា តិក្ខិតា៍

១១៍ ឆយុឌិត្កាខេឆរីកាឆាចល្លុភា

ល្ភុរាតា អចឞាឃីតិ ឆយុឌិត្កាខេឆរិឃា កាឆា៍ ឞា កិខ បក្សុយុត្តខេតុក្ខកាខេល ហំឞចតីភកខេខ បខាឌិតក្ខុត្តិកា ហុត្វា ឌីចត្តិ តិខេខាឆខេតា ក្ខុក្ខិតឞ្យ អក្កុឞាចកឞ្យ បួរាឞក្កាខបុត្តាក់ ភាត់ ភត្វា ខេភចខេលិខេក តិត្តាតត្តា៍ តខេតា ចចិត្វា ខេភចយតុខេឞ្យាយុ ឞំឞខត្តិ ថុឞ្យាឞ្យ ភកចខេតា កាខេល ឞត្ថុ ខេចយាតិកភាតិកាត់ កយុិកឞ្យ ខេកខេហ ចឞយាភា ភាត់ បខិក្ខុ “៤ក់ ខេភហឺ”តិ ឞាយិខេកត ក្ខុខេត្ត ខេក្ខុ ខេភត្តិ, តាហុំ បុត្តា កត្វា កឞ្យាបតុក្ខកាខេល កិកិឞ្យ កាឞិកខេត្តា ខេកខេហ បខិឞត្តិ កខេហត្វា ឞត្តត្តុំ ភកិតីត់ អត្តុត្តុខា ហុត្វា ឌីឞតិចឞ្យឞហឞ្យាតិ ព្រាហ្វុចរិឃំ ចរិត្វា ៤ក់ តុក្ខត្តុ់ ខេភចយតុខេឞ្យាយុ ឞំឞខត្តិ ត្អយុិ តុក្ខុបុ្យាខេភ ខារខេកខេហ កុលខេកខេហ តិត្តាតិត្វា ចឃប្យុត្តា ចិឞាលឞ្យ ខេឞក្ខិខេតា ខេកហំ កតា៍

អខេឆកឌិចឞំ ចិឞាខេណា ខេឞក្ខិ ឞត្ថុ ឞត្តិខេក ឆយុំ ឞុត្វា អតាកាយឹ ហុត្វា ឈខំ កត្តា បិឞាភំ អភិខុហខេត្តា ខេឞាបិតយត្តខេក ឌិតាឃ ឆយុឌិត្តាឃ បឞាខិតហត្តុ អតាលយុិត្វាច បិឞាភំ អភិខុហិត្វា កុត្តាយាខេតាបិ តុលិក្សខេតាច កុត្តិ៍ ឆយុឌិត្តា តំ ក្កបឆាខេត្វា, “អឃ្យុបុត្ត, កម្ភា

ត្វំ អជ្ជ មម ហត្ថំ នាលម្ពិ, កុជ្ឈមានោបិ ន កិញ្ចិ កថេសិ, អត្ថិ នុ ខោ កោចិ មយ្ហំ ទោសោ”តិ អាហ។ វិសាខោ “ធម្មទិន្នេ, ន តេ ទោសោ អត្ថិ, អហំ បន អជ្ជ បដ្ឋាយ ឥត្ថិសរីរំ ផុសិតុំ អាហារេ ច លោលភាវំ កាតុំ អភព្ពោ, តាទិសោ មយា ធម្មោ បដិវិទ្ធោ។ ត្វំ បន សចេ ឥច្ឆសិ, ឥមស្មិំយេវ គេហេ វស។ នោ ចេ ឥច្ឆសិ, យត្តកេន ធនេន តេ អត្ថោ, តត្តកំ គហេត្វា កុលឃរំ គច្ឆាហី”តិ អាហ។ “នាហំ, អយ្យបុត្ត, តយា វន្តវមនំ អាចមិស្សាមិ, បព្ពជ្ជំ មេ អនុជានាហី”តិ។ វិសាខោ “សាធុ, ធម្មទិន្នេ”តិ តំ សុវណ្ណសិវិកាយ ភិក្ខុនិឧបស្សយំ បេសេសិ។ សា បព្ពជិត្វា កម្មដ្ឋានំ គហេត្វា កតិបាហំ តត្ថ វសិត្វា វិវេកវាសំ វសិតុកាមា អាចរិយុបជ្ឈាយានំ សន្តិកំ គន្ត្វា, “អយ្យា, អាកិណ្ណដ្ឋានេ មយ្ហំ ចិត្តំ ន រមតិ, គាមកាវាសំ គច្ឆាមី”តិ អាហ។ ភិក្ខុនិយោ តំ គាមកាវាសំ នយិំសុ។ សា តត្ថ វសន្តី អតីតេ មទ្ទិតសង្ខារតាយ ន ចិរស្សេវ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ (អប។ ថេរី ២.២.៨៣-១២០) –

“បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ, សព្ពធម្មាន បារគូ;

ឥតោ សតសហស្សម្ហិ, កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ។

“តទាហំ ហំសវតិយំ, កុលេ អញ្ញតរេ អហុំ;

បរកម្មការី អាសិំ, និបកា សីលសំវុតា។

“បទុមុត្តរពុទ្ធស្ស, សុជាតោ អគ្គសាវកោ;

វិហារា អភិនិក្ខម្ម, បិណ្ឌបាតាយ គច្ឆតិ។

“ឃដំ គហេត្វា គច្ឆន្តី, តទា ឧទកហារិកា;

តំ ទិស្វា អទទំ បូវំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

“បដិគ្គហេត្វា តត្ថេវ, និសិន្នោ បរិភុញ្ជិ សោ;

តតោ នេត្វាន តំ គេហំ, អទាសិំ តស្ស ភោជនំ។

“តតោ មេ អយ្យកោ តុដ្ឋោ, អកាសិ សុណិសំ សកំ;

សស្សុយា សហ គន្ត្វាន, សម្ពុទ្ធំ អភិវាទយិំ។

“តទា សោ ធម្មកថិកំ, ភិក្ខុនិំ បរិកិត្តយិ;

ឋបេសិ ឯតទគ្គម្ហិ តំ សុត្វា មុទិតា អហំ។

“និមន្តយិត្វា សុគតំ, សសង្ឃំ លោកនាយកំ;

មហាទានំ ទទិត្វាន, តំ ឋានមភិបត្ថយិំ។

“តតោ មំ សុគតោ អាហ, ឃននិន្នាទសុស្សរោ;

មមុបដ្ឋាននិរតេ, សសង្ឃបរិវេសិកេ។

“សទ្ធម្មស្សវនេ យុត្តេ, គុណវទ្ធិតមានសេ;

ភទ្ទេ ភវស្សុ មុទិតា, លច្ឆសេ បណិធីផលំ។

“សតសហស្សិតោ កប្បេ, ឱក្កាកកុលសម្ភវោ;

គោតមោ នាម គោត្តេន, សត្ថា លោកេ ភវិស្សតិ។

“តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា, ឱរសា ធម្មនិម្មិតា;

ធម្មទិន្នាតិ នាមេន, ហេស្សតិ សត្ថុ សាវិកា។

“តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា, យាវជីវំ មហាមុនិំ;

ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ປຣິຈຣິໍ, ປຈ຺ຈເຍຫິ ວິນາຍກໍ.

“ເຕນ ກມ຺ເມນ ສຸກເຕນ, ເຈຕນາປຓິຘີຫິ ຈ;

ຊຫິຕ຺ວາ ມານຸສໍ ເທຫໍ, ຕາວຕິໍສມຄ຺ຉຫໍ.

“ອິມມ຺ຫິ ຠທ຺ທເກ ກປ຺ເປ, ພ຺ຣຫ຺ມພນ຺ຘຸ ມຫາຍໂສ;

ກສ຺ສໂປ ນາມ ໂຄຕ຺ເຕນ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ ວທຕໍ ວໂຣ.

“ອຸປຏ຺ຐາໂກ ມເຫສິສ຺ສ, ຕທາ ອາສິ ນຣິສ຺ສໂຣ;

ກາສິຣາຊາ ກິກີ ນາມ, ພາຣາຓສິປຸຣຸຕ຺ຕເມ.

“ຉຏ຺ຐາ ຕສ຺ສາສຫໍ ຘີຕາ, ສຸຘມ຺ມາ ອິຕິ ວິສ຺ສຸຕາ;

ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ຊິນຄ຺ຄສ຺ສ, ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ສມໂຣຈຍິໍ.

“ອນຸຊານິ ນ ໂນ ຕາໂຕ, ອຄາເຣວ ຕທາ ມຍໍ;

ວີສວສ຺ສສຫສ຺ສານິ , ວິຈຣິມ຺ຫ ອຕນ຺ທິຕາ.

“ໂກມາຣິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ , ຣາຊກຎ຺ຎາ ສຸເຂຘິຕາ;

ພຸທ຺ຘໂປຏ຺ຐານນິຣຕາ, ມຸທິຕາ ສຕ຺ຕ ຘີຕໂຣ.

“ສມຓີ ສມຓຄຸຕ຺ຕາ ຈ, ຠິກ຺ຂຸນີ ຠິກ຺ຂທາຍິກາ;

ຘມ຺ມາ ເຈວ ສຸຘມ຺ມາ ຈ, ສຕ຺ຕມີ ສງ຺ຆທາຍິກາ.

“ទេយា ក្ខប្បលចណ្ណា ច, បដិចារា ច កុណ្ឌលិ;

កោតយឹ ច អហន្ទោច, ចិសាលា ហោតិ សត្តុយឹ។

“តេហិ កទេម្ពហិ ស្កតេហិ, ចេតភាបលិសឹហិ ច;

ឌហិត្វា យាត្រុសំ ចេឆហំ, តាចតិសយកន្ធហំ។

“បន្ធិយេ ច កចេ ឆាតិ, កិទិដ្ឋឌបុទ្រុត្តយេ;

ឌាតា សេដ្ឋិក្រុលេ ចឹតេ, សព្ពកាយសយិក្ខិតេ។

“ឃឆា ទ្វបក្រុល្ហុបេតា, បឋេយ ឃោដ្ឋតេ ជិតា;

តឆា បទក្រុលំ កត្វា, ចសិ ស្វុលសយប្បិតា។

“ក្ខបេត្វា លោកសទលំ, ស្តុលិត្វា ឆយុឆេឆសតំ;

អតាកាយិឋលំ បត្តា, សាយិកោ យេ ស្វុត្យន្ធិយា។

“តឆាហំ អត្រុឌាតេត្វា, បដ្ឋឌិ អតកាទិឃំ;

តជិទេទតេច កាលេត, អទហត្តយបិប្ហុលិ។

“តឆា ក្ខបិសកោ សោ យំ, ក្ខបកត្វា អបុន្ធឆ;

កម្ពឹទេ តិបុលោ បញ្ញោ, តេ សត្ថេ ឮ្យាកទិ អហំ។

“ជិនោ តស្មិំ គុណេ តុដ្ឋោ, ឯតទគ្គេ ឋបេសិ មំ;

ភិក្ខុនី ឆឡភិញ្ញានំ, តាញ្ញុ បយ្យាយិ ឧទីសិ.

“ឆឡភិញ្ញា យថា ធីរា, ឧចំ ឆារេទ កិច្ចេចា;

ឧចាហំ បណ្ឌិតា ហោមិ, ភាឃកោតាក្រកយ្យិតា.

“បរិចិណ្ណោ មយា សត្ថា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ;

ឱហិតោ គរុកោ ភារោ, ភវនេត្តិ សមូហតា.

“យស្សត្ថាយ បព្ពជិតា, អគារស្មានគារិយំ;

សោ មេ អត្ថោ អនុប្បត្តោ, សព្ពសំយោជនក្ខយោ.

“ឥទ្ធីសុ ច វសី ហោមិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា;

បរចិត្តានិ ជានាមិ, សត្ថុសាសនការិកា.

“បុព្ពេនិវាសំ ជានាមិ, ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតំ;

ខេបេត្វា អាសវេ សព្ពេ, វិសុទ្ធាសិំ សុនិម្មលា.

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ…បេ… កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ. (អប. ថេរី ១.១.៥៥-១១០);

អរហត្តំ បន បត្វា “យាវាយុកំ យត្តកំ បត្តំ, ភ្វាតាតិ ភ្វាន ចវិត្វា កិំ ករិស្សាមិ, រាជគហមេវ គន្ត្វា សត្ថារំ វន្ទិស្សាមិ, ពហូ ច មេ ញាតកា បុញ្ញានិ ករិស្សន្តី”តិ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធិំ រាជគហមេវ បច្ចាគតា. ចិរស្សេវ តស្សា អាគតភាវំ សុត្វា តស្សា អភិរូបំ ឌិម្ពសន្តោ បច្ចាគន្តាឌិចសេត បរិញ្ញាបុច្ឆិ. ឆឡភិញ្ញា សុតិសិទេតេ សវេត្វេត គរុកតាយ៉ុំ សិក្ខត្តំ ចិយ បុច្ឆិតំ បុច្ឆិតំ បរិញ្ញាចិស្សជ្ជេសិ. ចិសារេសា សត្ថា

បុច្ឆាចិឃ្សជ្ជគគយំ យត្ថ អាទេវាទេចសិ។ យត្វា “បណ្ឌិតា, ចិយាឍ, ឆយ្ចិន្ត្វា កិល្លិតិ”តិអាជិតា ចំ បយំយទេត្វា យព្ទព្យាតព្វាទេលាគ យទ្ធិ យំយទេត្តត្វា ព្យាកតកាចំ បទេចទេត្វា តទេមច ក្ខុញអទេចទេល្លស្បុត្តំ (ឋ។ តិ។ ១.៣៩០) អដ្ឋប្បត្តិំ កត្វា ចំ ឆយ្ចកចិកាគំ កិល្លិតិគំ អក្កដ្ឋានេត ឆេបសិ។ ឃតា បគ យា តស្មិំ កាឃកាចាទេយ ចយត្តិំ ទេហដ្ឋិមទេក្ក អធិកត្តា អក្កមក្កត្វាឃ ចិបឃ្សគំ បដ្ឋេបសិ, តតា –

១៧។

“ឈត្តខាតា អចយាឃឹ, មគយា ច ចុជា ឋិឃា;

កាទេយសុ អប្បជិតទ្ធចិត្តា, ត្តទ្ធិទេយាតាតិ ចុច្ចតី”តិ។ –

ត្តមំ កាឆំ អកាសិ។

តត្ថ ឈត្តខាតាតិ អក្កចលត្តំ ខាតច្ឆន្នា។ អចយាឃឹតិ អចយាទេឃា ចុច្ចតិ អចយាគំ គិដ្ឋាគំ, តយ្មិ កាទេយសុ អប្បជិតទ្ធចិត្តតាឃ “ត្តទ្ធិទេយាតា”តិ ចក្ខុយាគត្វា យមលកិច្ចឃ្ស គិដ្ឋាគំ ទេចជិតព្ពំ, គ ឃស្ស កស្សចិ, តស្មា បឆច្ចទេឃគាបិ អប្បត្តយាគយា អគុត្តទំ ទេឃាកទេក្កមំ បត្តឃយាគាតិ អឃមទេត្វា ចុទេត្វា ទេហាតិ។ មគយា ច ចុជា ឋិឃាតិ ទេហដ្ឋិទេមហិ តីហិ មក្កចិទេត្តហិ គិឡាគំ ចុជា ចុឋិតា គទេចឃ្យ។ កាទេយសុ អប្បជិតទ្ធចិត្តាតិ អគាកាមិមក្កចទេយគ កាទេយសុ គ បជិតទ្ធចិត្តា។ ត្តទ្ធិទេយាតាតិ ត្តទ្ធទេមច មក្កទេយាទេតា យំយាទេយាទេតា ច ឲតិឃ្សាតិ ត្តទ្ធិទេយាតា។ អគាកាមិទេគា ហិ ឃតា អក្កមទេក្កា ត្តប្បជ្ជតិ, គ អទេញ្ញា, ឲចំ អចិតាឌឹសុ ត្តប្បគ្គស្ស ឃាច អកគិដ្ឋា ត្តទ្ធទេមច ត្តប្បត្តិ ទេហាតីតិ។

ឆយ្ចិន្ត្វាទេឆរីកាចាចណ្ណគា គិដ្ឋិតា។

១៧។ ចិយាឍាទេឆរីកាចាចណ្ណគា

កទេទាឆពុទ្ធយាយគត្តិ ចិយាឍាឃ ទេឆរីឃា កាឆា។ តស្សា ចត្ថុ ឌិទាទេឆរីឃាចត្ថុយជិយទេមច។ យា អទេហត្តំ បត្វា ចិមុត្តិយុទេលគ ចីតិគាទេមត្តិ –

១៧។

“កទេទាឆ ពុទ្ធយាយគំ, ឃំ កត្វា គាគុតប្បតិ;

លិប្បំ បាទាតិ ទេធាចិត្វា, ឲកមទេត្ត គិឃិឌឆា”តិ។ –

ព្ថយាឃ កាធាឃ អជ្ញា ញ្យាកាសិ៍

តត្ថ ករេាធ ពុទ្ធសាសនត្តិ ពុទ្ធសាសនំ ឱ្ចាឥអត្ថុបិដ្ឋិ ករេាធ, ឃធាត្ថុបិដ្ឋំ បដិបន្ទធាតិ អេត្ថា៍ ឃំ កត្វា តាត្ថុតប្យតីតិ អត្ថុបិដ្ឋិ កត្វា ករលេហត្យ ត អត្ថុតប្យតិ តក្កុរឝ្យ សមុពេច អឆិប្យាឃាតំ សមិជ្ឈូតេតា៍ ពិប្យំ បិតោគិ ឆោចិត្វា, ៤កយត្តេ តិសឹឥធាតិ ព្ថតំ ឃស្វា សឃំ បន្ធាកត្តំ បិណ្ឌបិតបដិក្កត្តា អាឆធិរិយុបណ្ឌាឃាតំ ចត្តំ ឥឝ្យត្វា អត្តតោ ឌិចាដ្ឋាតេ បិតេឥ ឆោចិត្វា ទេហា តិសិត្ថា សឥត្តំ យត្តកំ បិតេបសិ, តស្មា តត្ថ អេញ្ញាបិ តិឃោឌេត្តិ អេចាធ៍

ចិសាលាឆេទឹកាធាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

១៣៍ ស្ថុយតាឆេទឹកាធាចណ្ណតា

ឆាត្យុឃោត្យក្លូតោ ឌិស្វាតិ ស្ថុយតាឃ ឆេទិឃា កាធា៍ តឝ្យា ចត្ថុ តិឝ្យាឆេទិឃា ចត្ថុសឌិសំ៍ ព្ថមិឝ្យាបិ ហិ សត្ថា ឱ្ញកាសំ ចិឝ្យឌ្ឈុត្វា ប្យុទេតា តិសិត្ថា ចិឃ អត្តាតំ ឥឝ្យត្វា –

១៣៍

“ឆាត្យុឃោ ត្យក្លូតោ ឌិស្វា, យា ឌាតិ ប្យុតរាកយិ;

កេច ល្ហត្ថិ ចិទាឌេត្វា, ដ្ឋុបសត្តា ធទិឝ្យសឹ”តិ៍ –

ព្ថុយំ កាធយាហ៍ សា កាធាបទិឃោសាតេ អេទហត្តំ បិប្យុលិ៍

តត្ថ ឆាត្យុឃោ ត្យក្លូតោ ឌិស្វាតិ សសត្តតិបទិឃាបត្ថា ធក្លូឌិឆាត្យុឃោ ព្ថតទាបិ ធ ដ្ឋឥឃញ្ញឃបដិបឹញ្ញអតាឌិតា “ត្យក្លូ”តិ ឆាលាធក្លូតា ឌិស្វា៍ យា ឌាតិ ប្យុតរាកយឹតិ ប្យុត ឌាតិ អាឃតិ ប្យុតឌ្ឍុចំ យា ដ្ឋុបកន្ធិ៍ កេច ល្ហត្ថិ ចិទាឌេត្វាតិ កាយកចាឌិកេ សញ្ញុមិ កេច តល្យាល្ហត្ថិ ចិទាកស្លូតេតត យកោ្កត បឌហិត្វា៍ ដ្ឋុបសត្តា ធទិឝ្យសឹតិ សញ្ញូសោ បហឹតកិលេសតាឃ តិញ្ញុតា ចិហទិឝ្យសិ៍

៤ត្ថ ធ “ឆាត្យុឃោ ត្យក្លូតោ ឌិស្វា”តិ ព្ថយិតា ត្យក្លូត្ថុបឝ្យតាយុលេត ចិបឝ្យតា ឥឝ្សិតា៍ “កេច ល្ហត្ថិ ចិទាឌេត្វា”តិ ព្ថយិតា យកោ្ក, “ដ្ឋុបសត្តា ធទិឝ្យសឹ”តិ ព្ថយិតា ទិ៍សាបិឌិសេសា តិញ្ញាតឆាត្យ, “យា ឌាតិ ប្យុតរាកយឹ”តិ ព្ថយិតា អត្ថុបិឌិសេសា តិញ្ញាតឆាត្យ ឥឝ្សិតាតិ ឥដ្ឋត្ថា៍

សុមនាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៥. ឧត្តរាថេរីគាថាវណ្ណនា

កាយេន សំវុតា អាសិន្តិ ឧត្តរាយ ថេរិយា គាថា។ តស្សាបិ វត្ថុ តិស្សាថេរិយា វត្ថុសទិសំ។ សាបិ ហិ សក្យកុលប្បសុតា ពោធិសត្តស្ស ឱរោធភូតា មហាបជាបតិគោតមិយា សទ្ធិំ និក្ខន្តា ឱភាសគាថាយ អរហត្តំ បត្វា បន –

១៥.

“កាយេន សំវុតា អាសិំ, វាចាយ ឧទ ចេតសា;

សមូលំ តណ្ហមព្ពុយ្ហ, សីតិភូតាម្ហិ និព្វុតា”តិ –

ឧទានវសេន តមេវ គាថំ អភាសិ។

តត្ថ កាយេន សំវុតា អាសិន្តិ កាយិកេន សំវរេន សំវុតា អហោសិំ។ វាចាយាតិ វាចសិកេន សំវរេន សំវុតា អាសិន្តិ យោជនា, បទទ្វយេនាបិ សីលសំវរមាហ។ ឧទាតិ អថ។ ចេតសាតិ សមាធិចិត្តេន, ឯតេន វិបស្សនាការណមាហ។ សមូលំ តណ្ហមព្ពុយ្ហាតិ សានុសយំ, សហ វា អវិជ្ជាយ តណ្ហំ ឧទ្ធរិត្វា។ អវិជ្ជាយ ហិ បដិច្ឆាទិតាទីនវេ វត្ថុស្មិំ តណ្ហា ឧប្បជ្ជតិ។

អបរោ នយោ – កាយេន សំវុតាតិ សម្មាកម្មន្តេន សំវរោ មិច្ឆាកម្មន្តស្ស បហានតោ យថាសំវរេនេវ កាយេន សំវុតា អាសិំ។ វាចាយាតិ សម្មាវាចាយ សំវរោ មិច្ឆាវាចាយ បហានតោ យថាសំវរេនេវ វាចាយ សំវុតា អាសិន្តិ អត្ថោ។ ចេតសាតិ សមាធិនា។ ចេតោសីសេន ហេត្ថ សម្មាសមាធិ វុត្តោ, សម្មាសមាធិគ្គហណេនេវ យថាលក្ខណេន ឯកលក្ខណា សម្មាទិដ្ឋិអាទយោ យថារហំ គហិតាវ ហោន្តីតិ, យថាសំវរេន អរិយមគ្គស្ស អសំវរស្ស អនវសេសតោ បហានំ ទស្សិតំ ហោតិ។ តេនេវាហ “សមូលំ តណ្ហមព្ពុយ្ហា”តិ។ សីតិភូតាម្ហិ និព្វុតាតិ សព្ពសោ កិលេសបរិឡាហាភាវេន សីតិភាវប្បត្តា អនុបាទិសេសាយ និព្វានធាតុយា និព្វុតា អស្មិំ។

ឧត្តរាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៦. វុឌ្ឍបព្ពជិតសុមនាថេរីគាថាវណ្ណនា

សុខំ ត្វំ វុឌ្ឍិកេ សេហីតិ សុមនាយ វុឌ្ឍបព្ពជិតាយ គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ កុសលំ ឧបចិនិត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ សាវត្ថិយំ មហាកោសលរញ្ញោ ភគិនី ហុត្វា និព្ពត្តិ។ សា សត្ថារា រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស “ចត្តារោមេ, មហារាជ, ទហរាតិ ន ឧញ្ញាតព្ពា”តិអាទិនា (សំ. និ. ១.១១២) ទេសិតំ ធម្មំ សុត្វា លទ្ធប្បសាទា សរណេសុ ច សីលេសុ ច បតិដ្ឋាយ បព្ពជិតុកាមាបិ “អយ្យិកំ បដិជគ្គិស្សាមី”តិ ចិរកាលំ វីតិនាមេត្វា អបរភាគេ អយ្យិកាយ កាលង្កតាយ រញ្ញា សទ្ធិំ មហគ្ឃានិ អត្ថរណបាវុរណានិ គាហាបេត្វា វិហារំ គន្ត្វា សង្ឃស្ស ទាបេត្វា សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា អនាគាមិផលេ បតិដ្ឋិតា បព្ពជ្ជំ យាចិ។ សត្ថា តស្សា ញាណបរិបាកំ ទិស្វា –

១៦។

“សុខំ ត្វំ វុឌ្ឍិកេ សេហិ, កត្វា ចោឡេន បារុតា;

ឧបសន្តោ ហិ តេ រាគោ, សីតិភូតាសិ និព្ពុតា”តិ។ –

ឥមំ គាថំ អភាសិ។ សា គាថាបរិយោសានេ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បត្វា ឧទានវសេន តមេវ គាថំ អភាសិ។ តេនេវ ចស្សា អញ្ញាព្យាករណំ អហោសិ, សា តាវទេវ បព្ពជិ។ គាថាយ បន វុឌ្ឍិកេតិ វុឌ្ឍេ, វយោវុឌ្ឍេតិ អត្ថោ។ អយំ បន សីលាទិគុណេហិបិ វុឌ្ឍា, ថេរិយា វុត្តគាថាយ ចតុត្ថបាទេ សីតិភូតាសិ និព្ពុតាតិ យោជេតព្ពំ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

វុឌ្ឍបព្ពជិតសុមនាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៧។ ធម្មាថេរីគាថាវណ្ណនា

បិណ្ឌបាតំ ចរិត្វានាតិ ធម្មាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនិត្វា សម្ភតបុញ្ញសម្ភារា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ សាវត្ថិយំ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វយប្បត្តា បតិរូបស្ស សាមិកស្ស គេហំ គន្ត្វា សាសនេ បដិលទ្ធសទ្ធា បព្ពជិតុកាមា ហុត្វា សាមិកេន អននុញ្ញាតា បច្ឆា សាមិកេ កាលង្កតេ បព្ពជិត្វា វិបស្សនាយ កម្មំ ករោន្តី ឯកទិវសំ ភិក្ខាយ ចរិត្វា វិហារំ អាគច្ឆន្តី បរិបតិត្វា តេនេវ អារម្មណំ កត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បត្វា –

១៧។

"បិណ្ឌបាតំ ចរិត្វាន, ទណ្ឌមោលុព្ភ ទុព្ពលា;

វេធមានេហិ គត្តេហិ, តត្ថេវ និបតិំ ឆមា;

ទិស្វា អាទីនវំ កាយេ, អថ ចិត្តំ វិមុច្ចិ មេ"តិ –

ឧទានវសេន ឥមំ គាថំ អភាសិ។

តត្ថ បិណ្ឌបាតំ ចរិត្វាន, ទណ្ឌមោលុព្ភាតិ បិណ្ឌបាតត្ថាយ យដ្ឋិំ ឧបត្ថម្ភេន នគរេ វិចរិត្វា ភិក្ខាយ អាហិណ្ឌិត្វា។ ឆមាតិ ឆមាយំ ភូមិយំ, បាទានំ អវសេន ភូមិយំ និបតិន្តិ អត្ថោ។ ទិស្វា អាទីនវំ កាយេតិ អសុភានិច្ចទុក្ខានត្តតាទីហិ នានប្បការេហិ សរីរេ ទោសំ បញ្ញាចក្ខុនា ទិស្វា។ អថ ចិត្តំ វិមុច្ចិ មេតិ អាទីនវានុបស្សនាយ បរតោ បវត្តេហិ និព្ពិទានុបស្សនាទីហិ វិក្ខម្ភនវសេន មម ចិត្តំ កិលេសេហិ វិមុច្ចិត្វា បុន មគ្គផលេហិ យថាក្កមំ សមុច្ឆេទវសេន ចេវ បដិប្បស្សទ្ធិវសេន ច សព្ពសោ វិមុច្ចិ វិមុត្តំ, ន ទានិស្សា វិមោចេតព្ពំ អត្ថីតិ។ ឥមាយេវ ចស្សា អញ្ញាព្យាករណំ អហោសីតិ។

ធម្មាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៨. សង្ឃាថេរីគាថាវណ្ណនា

ហិត្វា ឃរេ បព្ពជិត្វាតិ សង្ឃាយ ថេរិយា គាថា។ តស្សា វត្ថុ វីរាថេរិយា វត្ថុសទិសំ។ គាថា បន –

១៨.

"ហិត្វា ឃរេ បព្ពជិត្វា, ហិត្វា បុត្តំ បសុំ បិយំ;

ហិត្វា រាគញ្ច ទោសញ្ច, អវិជ្ជញ្ច វិរាជិយ;

សមូលំ តណ្ហមព្ពុយ្ហ, ឧបសន្តាម្ហិ និព្ពុតា"តិ – គាថំ អភាសិ;

តត្ថ ហិត្វាតិ ឆឌ្ឌេត្វា។ ឃរេតិ គេហំ។ ឃរសទ្ទោ ហិ ឯកស្មិម្បិ អភិធេយ្យេ កទាចិ ពហុវចនំ វិយ រុឡ្ហិវសេន វោហរីយតិ។ ហិត្វា

បុត្តំ បសុំ បិឃត្តិ បិឃាឃិតេឌ្ឍ បុតេ្ត ខេច កោយហិឝាឌិកោ បស្ន ច តព្យួងិតាទ្ធលត្តូទាកព្យហាគេត បហាឃ៑ ហិត្វា ទាកត្វោ គោឝត្វោតិ
វឌ្ឍតឝកាច់ ទាក់, ក្សប្បតឝកាច់ គោឝត្វោ អទិឃយគោ្កត ឝយុទ្ធិគិត្វា៑ អចិឌ្ឍត្វោ ចិទាឌិឃាតិ ឝធ្មាក្យឝលេឝុ បុព្មាក្ខយំ យោហត្វោ ចិទាដេត្វា
យគោ្កត ឝយុឈ្ឈាដេត្វា ត្វាខេ្វច អគេត្វា៑ គឝសំ ចុត្តតឃយេច៑

ឝឈ្ឈាឆេទឹកាខាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

ឲកកតិបិតចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២។ ទុកនិបាតោ

១។ អភិរូបនន្ទាថេរីគាថាវណ្ណនា

ទុកនិបាតេ អាតុរំ អសុចិំ បូតិន្តិអាទិកា អភិរូបនន្ទាយ សិក្ខមានាយ គាថា។ អយំ កិរ វិបស្សិស្ស ភគវតោ កាលេ ពន្ធុមតីនគរេ គហបតិមហាសាលស្ស ធីតា ហុត្វា សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា សរណេសុ ច សីលេសុ ច បតិដ្ឋិតា សត្ថរិ បរិនិព្ពុតេ ធាតុចេតិយំ រតនបដិមណ្ឌិតេន សុវណ្ណច្ឆត្តេន បូជំ កត្វា, កាលង្កត្វា សគ្គេ និព្ពត្តិត្វា អបរាបរំ សុគតីសុយេវ សំសរន្តី ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ កបិលវត្ថុនគរេ ខេមកស្ស សក្កស្ស អគ្គមហេសិយា កុច្ឆិម្ហិ និព្ពត្តិ។ នន្ទាតិស្សា នាមំ អហោសិ។ សា អត្តភាវស្ស អតិវិយ រូបសោភគ្គប្បត្តិយា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា អភិរូបនន្ទាត្វេវ បញ្ញាយិត្ថ។ តស្សា វយប្បត្តាយ វារេយ្យទិវសេយេវ វរភូតោ សច្ចកុមារោ កាលមកាសិ។ អថ នំ មាតាបិតរោ អកាមំ បព្ពាជេសុំ។

សា បព្ពជិត្វាបិ រូបំ និស្សាយ ឧប្បន្នមទា “សត្ថា រូបំ វិវណ្ណេតិ គរហតិ អនេកបរិយាយេន រូបេ អាទីនវំ ទស្សេតី”តិ ពុទ្ធុបដ្ឋានំ ន គច្ឆតិ។ ភគវា តស្សា ញាណបរិបាកំ ញត្វា មហាបជាបតិំ អាណាបេសិ “សព្ពាបិ ភិក្ខុនិយោ បដិបាដិយា ឱវាទំ អាគច្ឆន្តូ”តិ។ សា អត្តនោ វារេ សម្បត្តេ អញ្ញំ បេសេសិ។ ភគវា “វារេ សម្បត្តេ អត្តនាវ អាគន្តព្ពំ, ន អញ្ញា បេសេតព្ពា”តិ អាហ។ សា សត្ថុ អាណំ លង្ឃិតុំ អសក្កោន្តី ភិក្ខុនីហិ សទ្ធិំ ពុទ្ធុបដ្ឋានំ អគមាសិ។ ភគវា ឥទ្ធិយា ឯកំ អភិរូបំ ឥត្ថិរូបំ មាបេត្វា បុន ជរាជិណ្ណំ ទស្សេត្វា សំវេគំ ឧប្បាទេត្វា –

១៩។

“អាតុរំ អសុចិំ បូតិំ, បស្ស នន្ទេ សមុស្សយំ;

អសុភាយ ចិត្តំ ភាវេហិ, ឯកគ្គំ សុសមាហិតំ។

២០។

“អនិមិត្តញ្ច ភាវេហិ, មានានុសយមុជ្ជហ;

តតោ មានាភិសមយា, ឧបសន្តា ចរិស្សសី”តិ។ –

ឥមា ទ្វេ គាថា អភាសិ។ តាសំ អត្ថោ ហេដ្ឋា វុត្តនយោ ឯវ។ គាថាបរិយោសានេ អភិរូបនន្ទា អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ –

“នគរេ ពន្ធុមតិយា, ពន្ធុមា នាម ខត្តិយោ;

តស្ស រញ្ញោ អហំ ភរិយា, ឯកជ្ឈំចារយាមហំ។

“រហោគតា និសីទិត្វា, ឯវំ ចិន្តេសហំ តទា;

អាទាយ គមនីយញ្ហិ, កុសលំ នត្ថិ មេ គតំ។

“មហាភិតាបំ កដុកំ, ឃោររូបំ សុទារុណំ;

និរយំ នូន គច្ឆាមិ, ឯត្ថ មេ នត្ថិ សំសយោ។

“ឯវាហំ ចិន្តយិត្វាន, បហំសេត្វាន មានសំ;

រាជានំ ឧបគន្ត្វាន, ឥទំ វចនមព្រវិំ។

“ឥត្ថី នាម មយំ ទេវ, បុរិសានុគតា សទា;

ឯកំ មេ សមណំ ទេហិ, ភោជយិស្សាមិ ខត្តិយ។

“អទាសិ មេ មហារាជា, សមណំ ភាវិតិន្ទ្រិយំ;

តស្ស បត្តំ គហេត្វាន, បរមន្នេន បូរយិំ។

“បូរយិត្វា បរមន្នំ, សហស្សគ្ឃនកេនហំ;

វត្ថយុគេន ឆាទេត្វា, អទាសិំ តុដ្ឋមានសា។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសមគច្ឆហំ។

“សហស្សំ ទេវរាជូនំ, មហេសិត្តមការយិំ;

សហស្សំ ចក្កវត្តីនំ, មហេសិត្តមការយិំ។

“បទេសរជ្ជំ វិបុលំ, គណនាតោ អសង្ខិយំ;

នានាវិធំ ពហុំ បុញ្ញំ, តស្ស កម្មផលិ តតោ។

“ឧប្បលស្សេវ មេ វណ្ណា, អភិរូបា សុទស្សនា;

ឥត្ថី សព្ពង្គសម្បន្នា, អភិជាតា ជុតិន្ធរា។

“បច្ឆិមេ ភវសម្បត្តេ, អជាយិំ សាកិយេ កុលេ;

នារីសហស្សបាមោក្ខា, សុទ្ធោទនសុតស្សហំ។

“និព្ពិន្ទិត្វា អគារេហំ, បព្ពជិំ អនគារិយំ;

សត្តមិ រត្តិ សម្បត្វា, ចតុសច្ចំ អបាបុណិំ។

“ចីវរបិណ្ឌបាតញ្ច, បច្ចយញ្ច សេនាសនំ;

បរិយេត្វ ត បរេក្កាមិ, បិណ្ឌបាតយ្យិតំ ចលំ`

“ឃំ យឃ្យាបុរិមំ កម្មំ, កុសលំ ឌតិតំ មុតិ;

តុឃ្យាញ្ញាឃ យហាឌិរ, បរិឌិណ្ណា ឆាឌំ យឃា`

“ឲកតិំសេ ទ្ពុតោ កេប្យ, ឃំ ឆាតយឆធិ តឆា;

ទុក្កូតិ តាកិឌាតាមិ, បិណ្ឌបាតយ្យិតំ ចលំ`

“ក្ចេច កតី បឌាតាមិ, ឆេចត្តុំ អឆ មាតុរ៉;

អញ្ញា កតិ ត ឌាតាមិ, បិណ្ឌបាតយ្យិតំ ចលំ`

“ឧច្ចេ កុលេ បឌាតាមិ, តេឃា សាលេ មហាឆេត;

អញ្ញា កុលំ ត ឌាតាមិ, បិណ្ឌបាតយ្យិតំ ចលំ`

“កចាកេច រំសរិត្វា, ឞុក្កប្បុលេត ចោឌិតា;

អយតាបំ ត បញ្ញាមិ, សេរាមតស្សកតំ ចលំ`

“ឧព្ពិន្ទុ ឆ ចឞី តោមិ, ឌិព្ពាឃ សោតឆាតុឃា;

ចេតោបរិយញាណស្ស, ចសី តោមិ មហាមុនេ`

“បុព្ពេតិចាសំ ឌាតាមិ, ទិព្ពចក្ខុ ចិសោធិតំ;

សព្ពាសចបរិក្ខីណា, តត្ថិ ទាតិ បុតព្ភោ`

“អត្ថធម្មនិរុត្តីសុ, បដិភានេ តថេវ ច;

ញាណំ មម មហាវីរ, ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ..បេ... កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

អរហត្តំ បត្វា បន សា សយម្បិ ឧទានវសេន តាយេវ គាថា អភាសិ, ឧភយេន ចស្សា អញ្ញាព្យាករណំ អហោសីតិ។

អភិរូបនន្ទាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២។ ជេន្តាថេរីគាថាវណ្ណនា

យេ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គាតិអាទិកា ជេន្តាយ ថេរិយា គាថា។ តស្សា អតីតំ បច្ចុប្បន្នញ្ច អភិរូបនន្ទាវត្ថុសទិសំ។ អយំ បន វេសាលិយំ លិច្ឆវិរាជកុលេ និព្ពត្តីតិ អយមេវ វិសេសោ។ សត្ថារា ទេសិតំ ធម្មំ សុត្វា ទេសនាបរិយោសានេ អរហត្តំ បត្វា អត្តនា អធិគតំ វិសេសំ បច្ចវេក្ខិត្វា បីតិវសេន –

២១។

“យេ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា, មគ្គា និព្ពានបត្តិយា;

ភាវិតា តេ មយា សព្ពេ, យថា ពុទ្ធេន ទេសិតា។

២២។

“ទិដ្ឋោ ហិ មេ សោ ភគវា, អន្តិមោយំ សមុស្សយោ;

វិក្ខីណោ ជាតិសំសារោ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ”តិ។ –

ត្ថយា ឥថ្ង កាថា អការសិ។

តត្ថ ដេយ ត្ថដេយ សត្ត ទៅឡ្ហក្កាតិ ដេយ ត្ថដេយ សតិឆយុចិចយឌីទិយបឹតិបឞ្ញ្ហិសយាឆិ្ហបេក្លាសក្លាតា ទៅឆិយា យចាចុត្តាយ ឆយុសាយក្កិយា , ទៅឆិឞ្ញ ចា ត្ថឡ្ហតកាឞ្ញ ត៌សយក្តិទេតា ឞុក្កលឞ្ញ អក្កក្សុតត្តា "ទៅឡ្ហក្កា"តិ លទ្ធតាយា សត្ត ឆយុ៉ា យក្កា តិត្តាតបត្តិយាតិ តិត្តាតាឆិកយឞ្ញ ក្ខបិឃក្សុតា។ កាចិតា ទេត យឃា សទ្ធេ, យចា ត្យុទ្ធេត ទេឝសិតាតិ ទេត សត្តតិស ទៅឆិបក្លិយឆយុ៉ា សទ្ធេបិ យឃា យចា ត្យុទ្ធេត កកចតា ទេឝសិតា, តចា យឃា ក្ខបាឝិតា ឆ ចឆ្លិតា ច។

ឌិទ្ធេ ហិ ដេ ទេសា កកចាតិ ហិ-សទ្ធេ ទេហត្យុអទ្ធេ។ យស្មា ទេសា កកចា ឆយុកាទេយា សយុាសន្ធោ អត្តតា អឆិកតអទិយឆយុឝឞ្ញទេតត ឌិទ្ធេ, តស្មា អត្តិទេយាសំ សយុឞ្ញទេយាតិ ទេយាឌតា។ អទិយឆយុឝឞ្ញទេតត ហិ ត្យុទ្ធា កកចទេត្តា អទ្ធេ ច អទិយា ឌិទ្ធេ តាយ ទេហាត្តិ, ត ក្សុបកាយឝឞ្ញតយទេត្តត។ យចាហ – "ទេយា ទេលា, ចក្កលិ, ឆយុំ បឞ្ញតិ, ទេសា យំ បឞ្ញតី"តិ (សំ។ និ។ ៣។ប៉លិ) ច "ឞុតចា ច ទេលា, កិក្ខទេច, អទិយសាចទេកា អទិយាតំ ឝឞ្ញាឌី"តិ (ឧ។ និ។ ១។១០; សំ។ និ។ ៣។១) ច អាឌិ។ ទេសសំ ចុត្តតយទេច។

ទេឌត្តាទេចរីកាចាចណ្ហតា តិដ្ឋិតា។

៣។ ឞុយក្ខលយាត្យុទេចរីកាចាចណ្ហតា

ឞុយុត្តិកាតិអាឝិកា ឞុយក្ខលយាតាយ ទេចទិយា កាចា។ អយយ៉ិ ឞុទិយត្យុទេឆ្លឞុ កតាឆិកាទា តត្ថ តត្ថ កទេច ត្យុសលំ ក្ខបឌិតិត្វា ត្ថយស៊ិ ត្យុទ្ធបាទេឝ សាចត្តិយំ ឆលិទ្ធត្យុលេ តិត្តាត្តិត្វា ចយបាត្តា អត្តាតទឞ្ញ តត្យអកាទឞ្ញ ឌិត្តា បចយកត្អទេយច បន្និយកចិត់ ឞុត្តា លកិ។ តឞ្ញ ឞុយក្ខទេលិតិ តាយំ អទេហាសិ។ តទេតា បដ្ឋាយ សា ឞុយក្ខលយាតាតិ បត្តាយិត្ថ។ យស្មា បតឞ្ញា តាយទេកាត្តា ត បិកាងំ, តស្មា "អត្តាតទា ទេចរី កិក្ខតិ អបត្តាតា"តិ បិត្យុត្ថយំ ចុត្តិ។ ទេសាបិឞ្ញា ឞុទេត្តា ឌិត្តាត់ បទេត្តា បត្តាឌិត្វា សហ បដិសម្ភិតាហិ អទហត្តំ បត្វា ឞុយក្ខលទេត្វទាតិ បិកាងេវិ អទេហាសិ។ តឞ្ញ យាតា កិក្ខតីឞុ បត្តាឌិត្វា ឌិបឞ្ញតាយ កយុំ កទេទាត្តិ ឲកាឌិចសំ កិហិកាលេ អត្តតា លទ្ធត្យុក្ខំ បច្ចទេចក្ខិត្វា សំទេចកឌាតា ឌិបឞ្ញតំ ចទេណ្ណត្វា សហ បដិសម្ភិតាហិ អទហត្តំ បត្វា ក្ខគាទេតត្តី –

"ឞុយុត្តិកា ឞុយុត្តិកា, សាឆ្ហយុត្តិកាយិក្សុសលឞ្ញ;

អហិទិទេកា ទេយ លត្តកំ ចាបិ, ក្ខក្ខលិកា ទេយ ទេឆ្លកំ ចាតិ។

“រាគញ្ច អហំ ទោសញ្ច, ចិច្ចិដិ ចិច្ចិដីតិ វិហនាមិ;

សា រុក្ខមូលមុបាគម្ម, ‘អហោ សុខ’ន្តិ សុខតោ ឈាយាមី”តិ។ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ សុមុត្តិកាតិ សុមុត្តា។ ក-ការោ បទបូរណមត្តំ, សុដ្ឋុ មុត្តា វតាតិ អត្ថោ។ សា សាមញ្ញេ អត្តនា បដិលទ្ធវិមុត្តិំ ទិស្វា បមោទវសេន, តស្សា ច បសំសាវសេន អាមេឌេត្វា វុត្តំ “សុមុត្តិកា សុមុត្តិកា”តិ។ យំ បន គិហិកាលេ វិសេសតោ ជិគុច្ឆតិ, តតោ វិមុត្តិំ ទស្សេន្តី “សាធុមុត្តិកាម្ហី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ សាធុមុត្តិកាម្ហីតិ សម្មទេវ មុត្តា វត អម្ហិ។ មុសលស្សាតិ មុសលតោ។ អយំ កិរ ទលិទ្ទការេន គិហិកាលេ សយមេវ មុសលកម្មំ ករោតិ, តស្មា ឯវមាហ។ អហិរិកោ មេតិ មម សាមិកោ អហិរិកោ និល្លជ្ជោ, សោ មម ន រុច្ចតីតិ វចនសេសោ។ បកតិយាវ កាមេសុ វិរត្តចិត្តតាយ កាមាភិយុត្តានំ បតិំ ជិគុច្ឆន្តី វទតិ។ ឆត្តកំ វាបីតិ ជីវិតហេតុកេន ករីយមានំ ឆត្តកម្បិ មេ ន រុច្ចតីតិ អត្ថោ។ វា-សទ្ទោ អវុត្តសមុច្ចយត្ថោ, តេន បេឡាអាទិភាជនកាទិំ សង្គណ្ហាតិ។ វេឡុទណ្ឌាទីនិ គហេត្វា ទិវសេ ទិវសេ ឆត្តាទីនំ ករណវសេន ទុក្ខជីវិតំ ជិគុច្ឆន្តី វទតិ។ “អហិតកោ មេ វាតោ វាតី”តិ កេចិ វត្វា អហិតកោ ជរាទាហោ គិហិកាលេ មម សរីរេ វាតោ វាយតីតិ អត្ថំ វទន្តិ។ អបរេ បន “អហិតកោ បរេសំ ទុក្ខុត្តរោ ច មេ សរីរតោ វាតោ វាយតី”តិ អត្ថំ វទន្តិ។ ឧក្ខលិកា មេ ទេឌ្ឌុភំ វាតីតិ មេ មម ភត្តបចនភាជនំ ចិរបារិវាសិកភាវេន អបរិសុទ្ធតាយ ឧទកសប្បគន្ធំ វាយតិ, តេន អហំ សាធុមុត្តិកាម្ហីតិ យោជនា។

រាគញ្ច អហំ ទោសញ្ច, ចិច្ចិដិ ចិច្ចិដីតិ វិហនាមីតិ អហំ កិលេសវដ្ដកំ រាគញ្ច ទោសញ្ច ចិច្ចិដិ ចិច្ចិដីតិ ធមិតា សទ្ទេន សទ្ធិំ វិហនាមិ វិធមេមិ, បជហាមីតិ អត្ថោ។ សា កិរ អត្តនោ សាមិកំ ជិគុច្ឆន្តី តេន ទិវសេ ទិវសេ ផាលិយមានានំ សុក្ខានំ វេឡុទណ្ឌាទីនំ សទ្ទំ ករោន្តី តស្ស បហានំ រាគទោសប្បហានេន សហ កត្វា អាហ។ សា រុក្ខមូលមុបាគម្មាតិ សា អហំ សុមង្គលមាតា វិវិត្តំ រុក្ខមូលំ ឧបសង្កមិត្វា។ សុខតោ ឈាយាមីតិ សុខន្តិ ឈាយាមិ, កាលេន កាលំ សមាបជ្ជន្តី ផលសុខំ និព្ពានសុខញ្ច បដិសំវេទិយមានា ផលជ្ឈានេន ឈាយាមីតិ អត្ថោ។ អហោ សុខន្តិ ឥទំ បនស្សា សមាបត្តិតោ បច្ឆា បច្ចវេក្ខណាការទស្សនេន វុត្តំ, បុព្ពាភោគវសេនាតិបិ យុជ្ជតេវ។

សុមង្គលមាតុថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣។ អឌ្ឍកាសិថេរីគាថាវណ្ណនា

ᨿᩣᩅ ᨠᩣᩈᩥᨩᨶᨸᨴᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩣᩈᩥᨿᩣ ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᨣᩣᨳᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨠᩥᩁ ᨠᩔᨸᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮ ᨠᩩᩃᨣᩮᩉᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩈᩦᩃᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᨲ᩠ᨳᩮᩁᩥᩴ ᨣᨱᩥᨠᩣᩅᩣᨴᩮᨶ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮ ᨠᩣᩈᩥᨠᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᨾᩉᩣᩅᩥᨽᩅᩮ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨠᩩᩃᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨿᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᨲᩔ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩔ ᨶᩥᩔᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᨩᩣᨲᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨠᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨣᨱᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨶᩣᨾᩮᨶ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩣᩈᩦ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᩔᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᨧ ᨴᩪᨲᩮᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ ᨧ ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᩋᩣᨣᨲᩣᨿᩮᩅ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ –

ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩣᩈᩦ ᨣᨱᩥᨠᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩈᩩ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᨧ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ “ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩔᩮᩣᩈᩩᩴ ᨡᩮᩣ ᨵᩩᨲ᩠ᨲᩣ – “ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩣᩈᩦ ᨠᩥᩁ ᨣᨱᩥᨠᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩋᩔᩮᩣᩈᩥ ᨡᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩣᩈᩦ ᨣᨱᩥᨠᩣ “ᨵᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᩁ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨴᩪᨲᩴ ᨸᩣᩉᩮᩈᩥ – “ᩋᩉᨬ᩠ᩉᩥ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩣ, ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨾᨿᩣ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ? ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩥᨴᩣᨶᩮ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨠᩁᨱᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨳᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩪᨲᩮᨶᨸᩥ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪔᪓᪐)᪨

ᩍᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩪᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ ᨸᨶ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ ᨶ ᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᩈᩉ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᩉᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸᨴᩣᨶᩮ (ᩋᨸ᪨ ᨳᩮᩁᩦ ᪒.᪔.᪁᪙᪕-᪁᪕᪗) –

“ᩍᨾᨾ᩠ᩉᩥ ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩮ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨻᨶ᩠ᨵᩩ ᨾᩉᩣᨿᩈᩮᩣ;

ᨠᩔᨸᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ ᩅᨴᨲᩴ ᩅᩁᩮᩣ᪨

“ᨲᨴᩣᩉᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨲᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩣᩈᨶᩮ;

ᩈᩴᩅᩩᨲᩣ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᩉᩥ,ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩈᩩ ᨧ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ᪨

“ᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩩᨶᩦ ᨧ ᩋᩈᨶᩮ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨩᩣᨣᩁᩥᨿᩮᨸᩥ ᨧ;

ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩦ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᩮᩣᨣᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩴ ᩅᩥᨣᨲᩣᩈᩅᩴ᪨

“ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥᩴ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ, ᨣᨱᩥᨠᩮᨲᩥ ᨽᨱᩥᩴ ᨲᨴᩣ;

ເຕນ ປີເປນ ກເຍຸນ, ຄິຣຍປິຼອປຕິ້ສັ

“ເຕນ ກຍຸາຈເສເສນ, ອຊາຍິ ຄລິກາກຸເລ;

ຕາທຸເສາຈ ປຣາຣຶຕາ, ປຕຼິຍາຍ ຈ ຊາຕິຍັ

“ກາສີສຸ ເສຕຼິກຸລຊາ, ເຕາຫຸຈາຣີຕເລຕທັ;

ອຕຼຣາ ຕິຍ ເຄເຈສຸ, ອເທາສິ ຣູປສມຸຄາ

“ຊິສຸາກ ຄສຸຕຶຍັ ຍັ, ກິຣິຕຼຊປຸຣຸຕຼເຍ;

ຄລິກເຕຼ ຄິເຈເສສຸ, ອເກຼາສຕຕເລຕ ເຍ

“ສາຫັ ສຸຕຼາກ ສຕຼຸຍັ, ຕຸຕຼເສເຕຼຕ ເຄສິຕັ;

ປຸຕຼຈານຕສມຸຕຼາ, ປຕຼຊິ ອຕກາຣິຍັ

“ຕຕຣູປສມຸຄຕຼາຍ, ຄຕຼຶ ຊິຕສຕຼິກັ;

ຍເກ ຄຸເຕຕ ຜິເຕ ສຸຕຼາ, ລກິ ຄຸເຕາປສມຸຄັ

“ສຕຼກຍຸ ປຣິກຼິທັ, ປຸຕຼາ ປິປິ ຕເຂຈ ຈ;

ສຕຼສັສາຣຍຸຕິຕຼາ, ຄລິກຕຼຕຼາ ເຄປິຕັ

“ຕຼາຄິຼສຸ ຈ ຈສີ ເທາຍິ, ຊິຕຼາຍ ເສາຕຕາຕຸຍາ;

ເຈເຕາປຣິຍຕາກາລສຸ, ຈສີ ເທາຍິ ຍທາຍຸເຕ

“ប្ុរេដ្ឋតិចាសំ ឌាភាយិ, ឝិដ្ឋាចក្លុ ចិរេឃាឥិតំ;

ឃដ្ឋាឃចបរិក្លិលា, ភត្តិ៍ ឆាតិ ប្ុភត្កុរេចា៝

“អត្តិឆយុ្ខតិទ្ុត្តិឃ្ុ, បជិកាទេភ ពទេឆច ច;

ខាាល៑ា យយ យហាចិ៑ទ, ក្ខប្យតិ្ក ពច ឃត្តិរេកា៝

“កិរេលឃា ខឃាបិពា យឃ្មិ្ញ..រេប... ពាពំ ឮ្ុឌ្ឍឃ្ឃ ឃាឃភ”ត្តិ៍ (អប៝ ខឆឹ ១៝៣៝០៩ប័-០ប័១);

អទហត្តិ៍ បភ បត្វា ក្ខាភចទេឃភ –

១៣័៝

“ឃាច កាឃិឌភបខធា, ឃ្ុរេក្កា ខយ ពត្តខកា អហ្ុ;

ពំ កត្វា ខភកខយា អក្ឈុ៑, អខឌ្ឍភក្ឈុ៑ធខបឃិ យំ៝

១៩៝

“អឆ តិដ្ឋិភ្ឍហំ ទ្ុខប, តិដ្ឋិភ្ឍញ្ញា ចិទខ្ឌុហំ;

យា ប្ុភ ឌាពិសំឃាទំ, ឃន្ត្ឍាខចឃ្យ ប្ុភប្យុតំ;

ពិខឃ្យា ចិខ្ឌា ឃន្ធិកពា, ពាពំ ឮ្ុឌ្ឍឃ្ឃ ឃាឃភ”ត្តិ៍ –

ត្ខុយា កាឆា អភាឃិ៝

តត្ថ ឃាច កាយិកបយោគោ, ស្ុដ្ដោ ខេយ តត្តកោ អហ្វតិ កាយឹស្ុ ឌតបខេស្ុ កចោ ស្ុដ្ដោ កាយិកបយោគោ, ឆោ ឃាច ឃត្តកោ, តត្តកោ

យឃ៌ាស្ុដ្ដោ អហ្ុ អខេហាឞិ៍ កិត្តកោ បត ខេសាតិ? សហស្សុយខេត្តា៍ កាយិខខេដ្ក កិខ តឆា ស្ុក្កចខេសត ឲុកឌិចឞំ ខន្លាោ ក្ខបជ្ជតកអាខេឃា

អខេហាឞិ សហស្សុយខេត្តា, ខ្ពយាឃបិ ប្ុទិសាតំ ហត្តុខេតា ឲុកឌិចឞំ លឌ្ឌឆតំ តត្តកំ៍ ខេតត ចុត្តំ – “ឃាច កាយិកបយោគោ, ស្ុដ្ដោ ខេយ តត្តកោ

អហ្វ”តិ៍ ឆា បត កាយិស្ុដបទិយាលតាឃ កាឞិតិ សយឌ្ឌាំ លភិ៍ តត្ថ ខេឃក្ុខេឃ្យត យត្ុស្សា សហស្សំ ងាតំ អសខេក្ខាត្តា តខេតា ក្ខបដ្ឋំ ឥត្វា

ឌិចសកាកខេយច ខេមិត្វា កន្តត្តិ, ខេតឞំ ចខេសតាឃំ អដ្ឋកាឞិតិ បដ្ឌាឃិត្វ៍ ខេតត ចុត្តំ – “តំ កត្វា ខេតកខេយា អឃ្ឈិ, អខេឌ្ឌតឃ្ឈិ ឌខេបឞិ យ”ត្តិ៍ តំ

បច្ចាសតយត្តំ ឆតំ អឃ្ឈិ កត្វា ខេតកខេយា តិកយចាឞិឌខេតា ខ្ពតិ្តខេតតកាខេចត អតឃ្លុត្ថិ សយាតំ អខេឌ្ឌត អឃ្ឈិតិយិត្តំ អដ្ឋកាឞិតិ សយឌ្ឌាចខេសត

យំ ឌខេបឞិ, តឆា យំ ខេចាហទឹតិ អខេត្វ៍

អច តិឌ្ឋិគូហំ ខ្ុខេបតិ ឲុចំ ខ្ុប្ុបឌឹចិតឹ ហុត្វា ឌិតា៍ អច បច្ឆា សាសតំ តិស្សាឃ ខ្ុខេប អហំ តិឌ្ឋិគ្គិ “ខ្ពតិបិ ខ្ុបំ អតិច្ចំ, ខ្ពតិបិឌំ ខ្ុបំ ឌ្ុក្ខំ,

អស្ុក”ត្តិ បស្សត្តិ តត្ថ ក្ខកូលិ៍ តិឌ្ឋិគូឡា ចិខឌ្ឌហត្តិ តិឌ្ឋិគូត្តិ ចាហំ តខេតា បខំ ចិខាកំ អាបជ្ជិ៍ តិឌ្ឋិគូកូហលោត ខេចត្វ តខ្ុលាចិបស្សតំ

ឌខេស្សតិ, ចិខាកកូហលោត ពាលចចិបស្សតំ៍ “តិឌ្ឋិគូខេគ្គា ចិខឌ្ឌតិ ចិខាកា ចិមុច្ចតី”តិ ហិ ចុត្តំ៍ យា ប្ុត ងាតិសំសាខំ, សគ្គាខេចឃ្យំ ប្ុតបុតត្តិ

ខ្ពយិតា តិឌ្ឋិគូតចិខឌ្ឌតាកាខេខ តិឌខេស្សតិ៍ តិខេស្សា ចិឌ្ឋាតិអាឌិតា ខេតឞំ យត្វកប្បត្តិ, តំ ចុត្តតឃខេយច៍

អដ្ឋកាឞិខេឆទឹកាចាចល្ហតា តិដ្ឋិតា៍

៥៍ ចិត្តាខេឆទឹកាចាចល្ហតា

កិច្ចាបិ ខេលាមិ៍្យកាឞិកាតិអាឌិកា ចិត្តាឃ ខេឆទិឃា កាចា៍ អឃយ្បិ ប្ុទិយត្ុខេឌ្ឋស្ុ កតាឆិកាខា តត្វ តត្វ កខេច ចិចខ្មុបតិស្សឃំ កុសលំ

ក្ខបចិតត្តិ ខ្ពខេតា ចត្ុត្តចុតិកខេប្យ ចគ្គកាកាឃ តឌិឃា តឹខេខ កិត្តខេឃាតិឃំ តិឌ្ឋាតិ៍ ឆា ឲុកឌិចឞំ ឲុកំ បខេច្ចកត្តដ្ឋំ ខ្ុក្ខប្ុខេល តិបិត្តំ ឌិច្ឆា

បសត្តយាតសា តឮអប្ុខេប្បហិ ប្ុឌំ កត្វា ចគ្គិត្វា អញ្ជលិ បក្កខេហត្វា បឌក្ខិលំ កត្វា បក្កាមិ៍ ឆា ខេតត ប្ុឌ្ឌាកខេម្ហត ឌខេចយត្ុខេស្សស្ុ ឞំសខត្តិ

ខ្ពយិត្វា តុត្តប្បាខេឌ ខាឌកខេហ កហបតិយហាសាលក្ុខេល តិឌ្ឋាតិត្វា ចិញ្ញាតំ បត្វា សត្ថុ ខាឌកហប្បខេចសតេ បឌិលឌ្ឌសទ្ធា បច្ឆា

យហាបឌាបតិកោតយិឃា សត្តិកេ បព្ពឌិត្វា យហល្លិកាកាខេល កិញ្ញាដបព្ពតំ អភិខ្ុហិត្វា សយណឆមុំ កខេខាត្តិ ចិបស្សតំ ចឌ្ឍេត្វា សហ

បដិសម្ភិតាហិ អខហត្តំ បាប្ុណិ៍ ខេតត ចុត្តំ អបឌាខេត –

“ចគ្គកាកាតឌឹតឹខេខ , អខេហាឞិ កិត្តឹ តឆា;

អត្តំសំ ចិខឌំ ត្ុឌ្ឋិ, សឃម្ុំ អបខាឌិតំ៍

“បសត្តចិត្តា ស្ុមតា, ខេចឌងាតា កតញ្ជលី;

ភញ្ញអយាល៍ កេហត្វាភ, ឃឃម្ភុំ អភិប្ចដឃិ៍។

“េពភ កេយ្មភ ឃ្ុកេពភ, េចពភាបហិដីហិ ច;

ដហិត្វា កិត្ត្ឌីេខហំ, អកច្ឆិំ ពិកសំ កពិំ។

“ឈត្តិំឃេខចទាជ្ជតំ, យេហឃិត្តយការឃិំ;

ខឃត្តំ ចក្កចត្តីតំ, យេហឃិត្តយការឃិំ;

ឃំេចេដ្វាភ េយ ចិត្តំ, បព្វជិំ អភការិឃំ។

“កិេលឃា ឈាបិតា យឃ្ហំ ភចា ឃេព្វ ឃម្ហុតា;

ឃព្វាឃចបរិក្ខីណា, ភត្ថិ ខាភិ បុភព្ភេចា។

“ចតុត្តុុតិេតា កេប្ប, ឃំ បុប្ផយភិប្ចដឃិំ;

ទុគ្គតិំ ភាភិដាភាមិ, បុប្ផប្ចដាឃិខំ ផលំ។

“កិេលឃា ឈាបិតា យឃ្ហំ…េប… កតំ ពុទ្ធឃ្ឃ ឃាឃភ”ត្តិ។

ឃា បភ អខហត្តំ បត្វា អត្តេភា បដិបត្តិំ បច្ចេវក្ខិត្វា –

ឲសិំ។

“កិញ្ចាបិ េខាឃិ្រកិឃិកា, កិលិភា ខាឡិហត្តុលិ;

ទណ្ឌមោលុព្ភ គច្ឆាមិ, បព្ពតំ អភិរូហិយ។

២៧។

“សង្ឃាដិំ និក្ខិបិត្វាន, បត្តកញ្ច និកុជ្ជិយ;

សេលេ ខម្ភេសិមត្តានំ, តមោខន្ធំ បទាលិយា”តិ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ កិញ្ចាបិ ខោហំ កិសិកាតិ យទិបិ អហំ ជរាជិណ្ណា អប្បមំសលោហិតភាវេន កិសសរីរា អយ្យាគិលានា ពាឡ្ហទុព្ពលាតិ ធាត្វាទិវិការេន គិលានា, តេនេវ គេលញ្ញេន អតិវិយ ទុព្ពលា។ ទណ្ឌមោលុព្ភ គច្ឆាមីតិ យត្ថ កត្ថចិ គច្ឆន្តី កត្តរយដ្ឋិំ អាលម្ពិត្វាវ គច្ឆាមិ។ បព្ពតំ អភិរូហិយាតិ ឯវំ ភូតាបិ វិវេកកាមតាយ គិជ្ឈកូដបព្ពតំ អភិរូហិត្វា។

សង្ឃាដិំនិក្ខិបិត្វានាតិ សត្តុទត្តរា ឯវ ហុត្វា យថាសំហតំ អំសេ ឋបិតំ សង្ឃាដិំ ហត្ថបាសេ ឋបេត្វា។ បត្តកញ្ច និកុជ្ជិយាតិ យស្មា វលញ្ជនយត្តិកាបត្តំ អធោមុខំ កត្វា ឯកមន្តេ ឋបេត្វា។ សេលេ ខម្ភេសិមត្តានំ, តមោខន្ធំ បទាលិយាតិ បព្ពតេ និសិន្នា ព្ហយិតា ជីឈេន អទ្ធា អបទាលិតបុព្ពំ មោហក្ខន្ធំ បទាលេត្វា, តេនេវ ច មោហក្ខន្ធបទាលនេន អត្តានំ អត្តភាវំ ខម្ភេសិំ, មម សន្តានំ អាយតិំ អនុប្បត្តិធម្មតាបាទនេន វិក្ខម្ភេសិន្តិ អត្ថោ។

ចិត្តាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. មេត្តិកាថេរីគាថាវណ្ណនា

កិញ្ចាបិ ខោហំ ទុក្ខិតាតិអាទិកា មេត្តិកាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ បុញ្ញំ ឧបចិនន្តី សិទ្ធត្ថស្ស ភគវតោ កាលេ គហបតិកុលេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា សត្ថុ ចេតិយេ រតនេន បដិពទ្ធាយ មេខលាយ បូជំ អកាសិ។ សា តេន បុញ្ញកម្មេន ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ រាជគហេ ព្រាហ្មណមហាសាលកុលេ និព្ពត្តិ។ សេសំ អនន្តរេ វុត្តសទិសំ។ អយំ បន បព្ភារកូដំ អភិរូហិត្វា សមណធម្មំ ករោន្តី វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ (អប. ថេរី ២.១.២០-២៣) –

“សិទ្ធត្ថស្ស ភគវតោ, ថូបការាបិកា អហុំ;

មេខលិកា មយា ទិន្នា, នវកម្មាយ សត្ថុនោ។

“និដ្ឋិតេ ច មហាថូបេ, មេខលំ បុនទាសហំ;

លោកនាថស្ស មុនិនោ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

“ចតុន្នវុតិតោ កប្បេ, យំ មេខលមទំ តទា;

ទុគ្គតិំ នាភិជានាមិ, ថូបការស្សិទំ ផលំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ…បេ… កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ”ន្តិ។

អរហត្តំ បន បត្វា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានវសេន –

១៨។

“កិញ្ចាបិ ខោម្ហិ ទុក្ខិតា, ទុព្ពលា គតយោព្ពនា;

ទណ្ឌមោលុព្ភ គច្ឆាមិ, បព្ពតំ អភិរូហិយ។

១០។

“និក្ខិបិត្វាន សង្ឃាដិំ, បត្តកញ្ច និកុជ្ជិយ;

និសិន្នា ចម្ហិ សេលម្ហិ, អថ ចិត្តំ វិមុច្ចិ មេ;

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ”ន្តិ –

ឥមា ទ្វេ គាថា អភាសិ.

តត្ថ ទុក្ខិតាតិ រោគាភិភវេន ទុក្ខិតា សញ្ជាតទុក្ខា ទុក្ខប្បត្តា. ទុព្ពលាតិ តាយ ចេវ ទុក្ខប្បត្តិយា, ជរាជិណ្ណតាយ ច ពលវិរហិតា. តេនាហ “គតយោព្ពនា”តិ, អទ្ធគតាតិ អត្ថោ.

អថ ចិត្តំ វិមុច្ចិ មេតិ សេលម្ហិ បាសាណេ និសិន្នា ចម្ហិ អថ តទនន្តរំ វីរិយសមតាយ សមាធិំ យោជេត្វា មគ្គបដិបាដិយា សព្ពេហិបិ អាសវេហិ មម ចិត្តំ វិមុច្ចិ. សេសំ វុត្តនយមេវ.

មេត្តិកាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៧. មិត្តាថេរីគាថាវណ្ណនា

ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិន្តិអាទិកា អបរាយ មិត្តាយ ថេរិយា គាថា. អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី វិបស្សិស្ស ភគវតោ កាលេ ខត្តិយកុលេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា ពន្ធុមស្ស រញ្ញោ អន្តេបុរិកា ហុត្វា វិបស្សិស្ស ភគវតោ សាវិកំ ឯកំ ភិក្ខុនិំ ទិស្វា បសន្នមានសា ហុត្វា តស្សា ហត្ថតោ បត្តំ គហេត្វា បណីតស្ស ខាទនីយភោជនីយស្ស បូរេត្វា មហគ្ឃេន សាដកយុគេន សទ្ធិំ អទាសិ. សា តេន បុញ្ញកម្មេន ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ កបិលវត្ថុស្មិំ សក្យរាជកុលេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា បដិលទ្ធសទ្ធា ឧបាសិកា អហោសិ. សា អបរភាគេ មហាបជាបតិគោតមិយា សន្តិកេ បព្ពជិត្វា កតបុព្ពកិច្ចា វិបស្សនាយ កម្មំ ករោន្តី ន ចិរស្សេវ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ. តេន វុត្តំ អបទានេ (អប. ថេរី ២.១.៣៩-៥៨) –

“នគរេ ពន្ធុមតិយា, ពន្ធុមា នាម ខត្តិយោ;

តស្ស រញ្ញោ អហុំ ភរិយា, ឯកជ្ឈំ ចារយាមហំ.

“រហោគតា និសីទិត្វា, ឯវំ ចិន្តេសហំ តទា;

អាទាយ គមនីយញ្ហិ, កុសលំ នត្ថិ មេ គតំ.

“មហាកិតាបិ ពដ្យកំ, ឈោរទ្វបិ ស្យោរ្យណំ;

តិរយំ ត្វត ពន្ធាមិ, ខុត្តេ មេ តត្តិ សំសយោ។

“រាជាតំ ស្វបសក្កុម្ម, ក្ខុត់ ចចតមព្រាចិ;

ខុកំ មេ សមណំ ទេហិ, ទេកាជឃិស្សាមិ ពត្តិឃ។

“អជាសិ មេ មហារាជា, សមណំ កាចិតិក្រិយំ;

តស្ស បត្តំ ពេហត្វាត, បរមេត្តត ប្វុរឃិ។

“ប្វុរឃិត្វា បរមត្តំ, ពត្តាទេលបំ អកាសហំ;

ជាទេលត បិជហិត្វាត, ចត្តឃ្យុទេកត លាជឃិ។

“អារមូណំ មមំ ខុតំ, សរាមិ ឃាចឌឹចិតំ;

តត្វ ចិត្តំ បសាទេត្វា, តាចតិំសមពន្ធហំ។

“តិំសាតំ ទេចរាជ្វតំ, មទេហសិត្តមការឃិ;

មតសា បត្តិតំ មយ្ហំ, តិត្តាត្តតិ ឃមិន្ធិតំ។

“ចឹសាតំ ចក្កចត្តឹតំ, មទេហសិត្តមការឃិ;

ឌ្យចិតត្តាច ហ្យត្វាត, សំសរាមិ កទេចត្វហំ។

“សត្ថាពត្ថតមុត្តាហំ , អទេបតា មេ ស្វបិដិកា;

ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩈᩅᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩣᨶᩥ ᨷᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣ.

“ᩑᨠᨶᩅᩩᨲᩥᨲᩮᩣ ᨠᨷ᩠ᨸᩮ, ᨿᩴ ᨴᩣᨶᨾᨴᨴᩥᩴ ᨲᨴᩣ;

ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᨶᩣᨽᩥᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩔᩥᨴᩴ ᨹᩃᩴ.

“ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨫᩣᨷᩥᨲᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ...ᨷᩮ... ᨠᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩣᩈᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ. (ᩋᨷ. ᨳᩮᩁᩦ ᪒.᪑.᪓᪗-᪓᪘);

ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨶ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩦᨲᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨩᩣᨲᩣ ᩏᨴᩣᨶᩅᩈᩮᨶ –

᪓᪑.

“ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨴᩈᩥᩴ, ᨿᩣ ᨧ ᨷᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩦ;

ᨷᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᨷᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧ, ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩈᩩᩈᨾᩣᨣᨲᩴ.

᪓᪒.

“ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᩏᨷᩣᨣᨧ᩠ᨨᩥᩴ, ᨴᩮᩅᨠᩣᨿᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩥᨶᩦ;

ᩈᩣᨩ᩠ᨩ ᩑᨠᩮᨶ ᨽᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᨾᩩᨱ᩠ᨯᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨷᩣᩁᩩᨲᩣ;

ᨴᩮᩅᨠᩣᨿᩴ ᨶ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᩉᩴ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩉᨴᨿᩮ ᨴᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ. – ᩍᨾᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ;

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨴᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩪᩁᨱᩦ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩦ, ᨷᨬ᩠ᨧᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩪᩁᨱᩦ ᨷᨬ᩠ᨧᨴᩈᩦ, ᨲᩴ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨴᩈᩥᨬ᩠ᨧ, ᨷᨠ᩠ᨡᩔᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩈᩴᨿᩮᩣᨣᩮ ᨧᩮᨲᩴ ᩏᨷᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ ᨿᩣ ᨧ ᨷᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩦ, ᨲᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᨷᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᨷᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᩉᩁᨱᨠᨷᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩦᨷᨬ᩠ᨧᨴᩈᩦᩋᨭ᩠ᨮᨾᩦᨶᩴ ᨿᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᨷᩅᩮᩈᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩅᩈᩮᨶ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩈᩦᩃᩔ ᨷᩁᩥᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᨷᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧ ᨲᩮᩁᩈᩦᨷᩣᨭᩥᨷᨴᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦᨶᩅᨾᩦᩈᩩ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩈᩩᩈᨾᩣᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩉᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩈᨾᩣᨣᨲᩴ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ

ក្ខបិកត្ថិត្ថិ ក្ខបចាសំ ក្ខបកយិ, ក្ខបចសិត្ថិ អវេទ្ធា៎ ឃំ សត្ថាយ ចុត្តិ –

“បិលំ ត ហនេត ត ចាឌិត្តុយាឌិរេឃ, យុឃា ត ការេឃ ត ឆ យឌ្ឍេបិ សិឃា;

អព្រាហ្វចរិឃា ចិររេយឃ្យ រេយឆុតា, រត្តិ ត កុរេឡាឃ្យ ចិកាលេកាឌតំ៎

“យាលំ ត ឆារេរ ត ឆ កត្តុយាចរេរ, យទ្ទោ ឈយាឃំ ច សរេឃឆ សត្តុទេព;

ឲពតញ្ញាអដ្ឋក្កិកយាហុបេិសធំ, ត្បុទ្ទេត ទុក្ខត្តកុតា បកាសិត”ត្តិ៎ (ឃុ៎ តិ៎ ៣០៧-៣០៨);

ឆេចកាឃាកិតត្តិតិតិ ពត្រ្វុបបត្តិអាកត្លាចរេឃត ចាពុយហារាឌិកាឌិ ឆេចកាឃំ អកិបទេត្តិ ក្ខេបិសធំ ក្ខបិកត្ថិត្ថិ ឃោឌតា៎ ឃាឌ្ឍ ឲពេកកទេត្តតាតិ ឃា អហំ អឌ្ឍ ត្តុយស្ទិយេច ខិចរេឃ ឲពេកត កត្តុកោឌកត្លូលោត៎ យុណ្ឌា ឃឈ្លាឌិបិរុតាតិ យុណ្ឌិតកេឃា ឃឈ្លាឌិបិរុតឃរិទា ឆ ហុត្វា បត្តាខិតាតិ អវេទ្ធា៎ ឆេចកាឃំ ត បទេត្តហត្តិ អក្កុយក្កុឃ្យ អឆិកតត្តា កត្ដោ ឆេចតិកាឃំ អហំ ត បត្តុយេ៎ ពេតេតចាហ – “ចិតេឃ្យ ហឌេយ ឌរ”ត្តិ, ចិត្តុកពំ កិលេឃឌរធំ ឃយុទ្ធឆចរេឃត ចិតេត្វាតិ អវេទ្ធា៎ ត្តុឌេយច ចឃ្យា អត្តាឡ្បាកេរលំ អេហាសិ៎

យិត្តារេឆិកាឆាចណ្ហតា តិដ្ឋិតា៎

ប៉៎ អកឃយាត្បុឆេរិកាឆាចណ្ហតា

ក្ខដ្ឋិបិឌពលិពិអាឌិកា អកឃយាតាឃ ឆេទិឃា កាឆា៎ អឃយ្យិ បុរិយត្បុទ្ទេឃុ កតាឆិការា ពត្ត ពត្ត កេច បុត្តាតិ ក្ខបចិតត្តិ តិឃ្យឃ្យ កកចេតា កាលេ កុលេកេហ តិត្តាតិត្តា ចិត្តាតំ បត្វា ឲពឌិចសំ ឃត្តារំ បិណ្ឌាឃ ចរត្តិ ឌិស្វា បឃត្តយាតឃា បត្តិ កេហត្វា កដ្ឋុយត្តិ កិក្លូ អឌាសិ៎ ឃា ពេត បុត្តាកេមុត ឆេចយតុឃ្យឃុ សំឃរត្តិ ត្តុយស្ទិ ត្បុទ្ធុប្បាឌេ ពាឌិរេឃត កមុតិឃ្យេត្លុត ក្ខេឌ្ឍតិឃំ បតុយចតិ តាយ តកេរេឃាកិលិ អេហាសិ៎ រាឌា ពិត្តិឃារេរា ពឃ្យា រុបឃេយ្យត្តិអាឌិរេក កុរេណ ឃុត្វា បុរោហិតឃ្យ អាចិក្លូ – “ក្ខេឌ្ឍតិឃំ កិរ បតុយចតិ តាយ កលិកា អេហាសិ, ពយហំ ឌដ្ឋកាយេយាឃឹ្យតិ៎ បុរោហិតោ “ឃាឆុ, ឆេចា”តិ យត្តពេលេត កុយ្យិរំ តាយ ឃត្លូ អាចេហត្វា ឃត្លូតុកាចេត រាឌាតំ ពាចឆេច ក្ខេឌ្ឍតិតកេរំ តេសិ៎ រាឌា ពាឃ សត្តិ ឲពរត្តិ សំចាសំ កេបុសិ៎ ឃា ពេត កត្តុ កល្យិរេត្តា ឆ អារេរាចេសិ – “យយ កុត្ថិឃំ កត្តុរា បតិដ្ឋហិ”តិ៎ ពំ ឃុត្វា រាឌា តំ “ឃេច បុទេត្តា កេចឃ្យ, ចេឆ្ឆត្វា យយំ ឌេឃ្យហិ”តិ ចត្វា តាយយុត្ថិកំ ឌត្វា អកយាសិ៎ ឃា ឌឃយាឃត្ថុយេត បុត្តំ ចិឌាឃិត្វា តាយក្កុហណឌិចរេឃ អកេឃាតិ តាយំ អកាសិ៎ បុត្តត្ដោ ឃត្តចស្សិកកាលេ “ពច បិតា ពិត្តិឃារយហារាឌា”តិ រេត្តា ឃត្តិកំ បហិលិ៎ រាឌា ពំ បុត្តំ បឃ្យិត្វា បុត្តសិតេហំ បដិលភិត្វា កុយារកបរិហារេត ចេឆ្ឆេសិ៎ ពឃ្យ ឃត្តាបដិលិកេកា បត្តាឌ្ឍា ចិរេឃឃាឆិកេយា ឆ ពេហដ្ឋា អាកតោពោយច៎ ពឃ្យ យាតា អបរកាលេក បុត្តឃ្យ អកឃទេត្តឃ្យ ឃត្តិកេក ឆយុំ ឃុត្វា

បដិលទ្ធសទ្ធា ភិក្ខុនីសុ បព្ពជិត្វា វិបស្សនាយ កម្មំ ករោន្តី នចិរស្សេវ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ. តេន វុត្តំ អបទានេ (អប. ថេរី ២.៨.៩០-៦០) –

“បិណ្ឌចារំ ចរន្តស្ស, តិស្សនាមស្ស សត្ថុនោ;

កដច្ឆុភិក្ខំ បគ្គយ្ហ, ពុទ្ធសេដ្ឋស្សទាសហំ.

“បដិគ្គហេត្វា សម្ពុទ្ធោ, តិស្សោ លោកគ្គនាយកោ;

វីថិយា សណ្ឋិតោ សត្ថា, អកា មេ អនុមោទនំ.

“កដច្ឆុភិក្ខំ ទត្វាន, តាវតិំសំ គមិស្សសិ;

ឆត្តិំសទេវរាជូនំ, មហេសិត្តំ ករិស្សសិ.

“បញ្ញាសំ ចក្កវត្តីនំ, មហេសិត្តំ ករិស្សសិ;

មនសា បត្ថិតំ សព្ពំ, បដិលច្ឆសិ សព្ពទា.

“សម្បត្តិំ អនុភោត្វាន, បព្ពជិស្សសិ កិញ្ចនា;

សព្ពាសវេ បរិញ្ញាយ, និព្ពាយិស្សសិនាសវា.

“ឥទំ វត្វាន សម្ពុទ្ធោ, តិស្សោ លោកគ្គនាយកោ;

នភំ អព្ភុគ្គមី វីរោ, ហំសរាជាវ អម្ពរេ.

“សុទិន្នំ មេ ទានវរំ, សុយិដ្ឋា យាគសម្បទា;

ກງ຺ຂິກ຺ລ ຮຕ຺ວານ, ປຕ຺ຕາຫໍ ອຈລໍ ປທໍ

“ເທ຺ຕຈຸເຕ ຢ຺ຖເຕາ ກເປ຺ຍ, ຜໍ ຮາຕຍຮຕ຺ຕໍ ຕຮາ;

ຮ຺ຸກຕິ ສາກິຌາສາຍິ, ກິຌ຺ລາຮາສຍ຺ລິຮໍ ຜລໍ

“ກິເລສາ ຌາປິຕາ ມຍ຺ຫໍ…ເປ… ກຕໍ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສາສນ”ນ຺ຕິ

ອເຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ ປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕເນາ ປຸເຕ຺ຕສ ອກຍເຕ຺ຕເຣສ ຌຍໍ ກເຆເສ຺ຕສ ຢ຺ຈາຮຈເນສ ຍາ ກາຌາ ກາສິຕາ, ຮ຺ສາສຈເນສ ນຍຍິ ຕາ ໑ຈ ປຈ຺ຈາຫເຣ຺ຕີ –

໑໑.

“ຮ຺ຘໍ ປິຮຕລີ ອຍຸ, ອເຌາ ເຈ ເກາສຍຕ຺ຕກາ;

ປຈ຺ຈເຈກ຺ລສ຺ສຍໍ ກາຍໍ, ອສຸຈິ ປຸຕິກຄ຺ຘິກໍ.

໑໓.

“໑ຈ ຈິຫເຍາສາຍ, ສເຌ຺ຕາ ຣາເກາ ສຍຸຫເຕາ;

ປຣິຍຸອາເຫາ ສຍຸຌ຺ຘິເສ຺ຕາ, ສີຕິກຸຕາຍິ ນິພ຺ພຸຕາ”ຕິ – ອາຫ;

ຕຕ຺ຖ ປຈຍກາຌາຍ ຕາຈ ອຍໍ ສເຌ຺ປເຕ຺ຖາ – ອຍຸ ປຈ຺ຍຈຕິ, ປິຮຕລເຕາ ຮ຺ຘໍ ເກາສຍຕ຺ຕກເຕາ ອເຌາ ສາສປ຺ຍກາເຣອສຸຈິປຸຣິຕາຍ ອສຸຈິ ສເຌ຺ກາລໍ ປຸຕິກຄ຺ຘາຍສເຕາ ປຸຕິກຄ຺ຘິກໍ, ຢ຺ຍໍ ກຸຌ຺ຘິຕາສໍ ອາຍຕສຕາຍ ກາຍໍ ສຣີຣໍ ເກາລາຫກ຺ລຸສາ ປຈ຺ຈເຈກ຺ລສ຺ສຸຕິ ອຍຸຄຕ຺ຸຍາຕສ຺ສາ ປຸເຕ຺ຕສ ຢ຺ຈາຮຮາສຈເນສ ກາສິຕາ ກາຌາ.

ສາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອເຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ຮ຺ສາເສຕ຺ຕີ ອາຈຣິຍປຸຌາຈເນສ ຕເຍຈ ກາຌໍ ປຈຍໍ ຈຕ຺ວາ ອຕ຺ຕເນາ ປຕິປຕ຺ຕິ ກເຆຕ຺ຕີ “໑ຈ ຈິຫເຍາສາຍາ”ຕິ ຮຸຕິຍໍ ກາຌຍາຫ.

ពត្ត ឧចំ ចិហរយាភាឃាពិ ឧចំ យយ បុរេត្តត អភឃរេត្តរេត “ក្ខំ បិងពលិ”ពិអាឝិភា ឝិរេត្ត ឰចារេង ផត្វា សត្ថាកាឃំ អស្ញកេរពា ឝិរ្ស្វា ឧកក្កចិត្តា ពត្ត ក្វាបិងាឃរេភរេង ទ្វបឆរេយុ ពប្បរិពារេទ្ធ រេចងភាឝិរេព អទ្វបឆរេយុ បរិក្ករេហត្វា ពត្ត ពិលក្លហំ អាររេរាបត្វា

អតិទ្ធាត្បស្សភាឝិចរេសត ចិហរយាភាឃ៍ សរេត្ថា ទារេកា សមុហរេពាពិ ចុដ្ឋាភកាយិភិចិបស្សភាឃ យរេក្កត ឈរិពាឃ យក្កបរិបិរិឃា អក្កយរេក្កត សរេត្ថា ទារេកា យឃា សមុហរេពា សយក្ឍរិរេពា៍ បរិឡអារេហា សយុទ្ធិរេត្តាពិ ពរេពា ឧច សរេត្ថា កិរេលសបរិឡអារេហា សយុរេងច ក្ខិរេត្តា, ពស្ស ឥ សយុទ្ធិត្តត្វា ឧច ឃិពិក្វពា ទិសាបិឝិរេសសាឃ ភិត្ថាភឆាព្យឃា ភិត្ថុពា អយឹត្វិ៍

អភឃយាព្យរេឆឹកាឆាចណ្ហភា ភិដ្ឋិពា៍

៥៍ អភឃារេឆឹកាឆាចណ្ហភា

អភរេឃ ភិក្សុរេទា ការេឃាពិអាឝិកា អភឃរេត្តទិឃា កាឆា៍ អឃយ្បិ បុរិយព្យរេទ្ធស្ញ កពាឆិការា ពត្ត ពត្ត ករេច ចិចដ្ឋបភិស្សឃំ បុត្ថា ក្ខបចិតត្តិ ឃិលិស្ស ភកចរេពា ការេល លត្តិឃយហាសាលក្យរេល ភិត្ថាត្តិត្វា ចិត្យាពំ បត្វា អទ្យលារេត្ថា អក្កយរេហឃឹ អរេហាឃិ៍ រាឌា ពស្សា ឧកឝិចឃំ កទ្ធសយ្បត្តាភិ សត្ត ក្ខប្បលិភិ អងាឃិ៍ សា ពាភិ ករេហត្វា “កិ រេយ ត្ថរេយហិ បិឡអទ្ធរេត្តហិ៍ ឃំត្វភាហំ ត្ថរេយហិ ភកចត្តិ ប្វរេឌស្សាយឹ”ពិ ចិរេត្តត្វា ភិឃិឝិ៍ ភកចា ឥ ភិក្លាឆាររេចលិឃំ រាឌភិរេចសត់ បិចិឃិ ៍ សា ភកចត្តិ ឝិរ្ស្វា បសត្តយាភសា បត្វក្កត្តា រេពហិ បុរេប្បហិ ប្វរេឌត្វា បត្វាបពិដ្ឋិរេពភ ចត្តិ៍ សា រេពភ បុត្ថាករេយុត រេងចយត្យរេស្សស្ញ ឃំសរេត្តិ ត្ថយស្និ ព្យង្គប្បារេង ក្ខរេឌ្ឍភិឃំ ក្យលរេករេហ ភិត្ថាត្តិត្វា ចិត្យាពំ បត្វា អភឃយាព្យសហាឃិកា ហ្យត្វា ពាឃ បត្ថាឝិពាឃ ពស្សា ឃិរេភរេហភ សឃយ្បិ បត្ថាឝិត្វា ពាឃ សទ្ធិ រាឌករេហ ចសយាភា ឧកឝិចឃំ អស្ញកងស្សភត្ត ឃឹពចត់ អកយាឃិ៍ សត្វា កទ្ធក្យរិឃំ ភិឃិរេត្តាច ពស្សា អត្យក្វពបុត្ថិ អារយុលំ បុររេពា កត្វា ពស្សា ក្ខង្គយាពកាឝិកាចំ បការេសឃិ៍ ពំ ឝិរ្ស្វា ឃំរេចកយាភសា អដ្ឋាឃិ៍ សត្វា ឰកាឃំ ឋរិត្វា បុររេពា ភិឃិត្តិ ចិឃ អត្តាភំ ងរេស្សត្វា –

១៣៍

“អភរេឃ ភិក្សុរេទា ការេឃា, ឃត្ត សត្តា បុត្ថឌ្ឍភា;

ភិក្លិបិស្សាយិឃំ រេងហំ, សយ្យឌាភា សពឹយពឹ៍

១៤៍

“ឌាហ្វហិ ត្យក្លឆរេយុហិ, អប្បយាងរេពាឃ រេយ;

តណ្ហក្ខយោ អនុប្បត្តោ, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ –

ឥមា គាថា អភាសិ។ សា គាថាបរិយោសានេ អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ (អប॰ ថេរី ៤.៣.១៨-២០) –

“នគរេ អរុណវតិយា, អរុណោ នាម ខត្តិយោ;

តស្ស រញ្ញោ អហំ ភរិយា, វារិតំ វារយាមហំ។

“សត្តមាលំ គហេត្វាន, ឧប្បលី ទេវគន្ធិកា;

និសជ្ជ បាសាទវរេ, ឯវំ ចិន្តេសិ តាវទេ។

“កិំ មេ ឥមាហិ មាលាហិ, សិរសារោបិតាហិ មេ;

វរំ មេ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស, ញាណម្ហិ អភិរោបិតំ។

“សម្ពុទ្ធំ បដិមានេន្តី, ទ្វារាសន្នេ និសីទហំ;

យទា ឯហិតិ សម្ពុទ្ធោ, បូជយិស្សំ មហាមុនិំ។

“កកុធោ វិលសន្តោវ, មិគរាជាវ កេសរី;

ភិក្ខុសង្ឃេន សហិតោ, អាគច្ឆិ វីថិយា ជិនោ។

“ពុទ្ធស្ស រំសិំ ទិស្វាន, ហដ្ឋា សំវិគ្គមានសា;

ទ្វារំ អវាបុរិត្វាន, ពុទ្ធសេដ្ឋមបូជយិំ។

“សត្ត ឧប្បលបុប្ផានិ, បរិកិណ្ណានិ អន្តរេ;

លង៏ ពេទរេត្តា ញុន្ទស្ស, យត្ថេក ឆារេឃត្តិ តេ៍

“ឧកក្កុចិត្តា សុមតា, ចេចតាតា ពតខ្ជាលិ;

តត្ថ ចិត្តំ បសារេត្វា, តាចតិសយកន្ធហិ៍

“យហារេតលស្ស លោឥតំ, ឆារេត្តិ យយ យុន្ទិតិ;

ចិន្តាកន្តិ បចាឃាយិ, សត្តុប្បលស្សិជំ ឋលំ៍

“ពងាចិ តឹឃយាតាឃ, ខាតិសខ្លេត្ត តេយ តងា;

ឃាចតា បរិសា យឃុំ យហារេតលំ ឆទឹឃតិ៍

“សត្តុតិ រេចទាទ្ធតំ, យរេហសិត្តយការយំ;

សន្តត្ថ ខ្លស្សទា ហុត្វា, សំសទាយិ កចាករេច៍

“រេតស្ទ្រិ ចក្កចត្តិតំ, យរេហសិត្តយការយំ;

សន្តេ្ត យយតុចត្តត្តិ, អារេឃ្យចចតា អហំ៍

“ឧប្បលស្សេច តេយ ចណ្ណោ, ពន្ធោ រេចច បចាឃតិ;

ចុន្តាណ្ណិយំ ត ខាតាយិ, ញុន្ទប្ចុខាយិជំ ឋលំ៍

“ខ្លចិន្ទិបរិស្សេ ក្យុសលិ, រេចាិន្តុក្កាចតាទតា;

អភិញ្ញាបារមិប្បត្តា, ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ.

“សតិបដ្ឋានកុសលា, សមាធិឈានគោចរា;

សម្មប្បធានមនុយុត្តា, ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ.

“វីរិយំ មេ ធុរធោរយ្ហំ, យោគក្ខេមាធិវាហនំ;

សព្ពាសវបរិក្ខីណា, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ.

“ឯកតិំសេ ឥតោ កប្បេ, យំ បុប្ផមភិបូជយិំ;

ទុគ្គតិំ នាភិជានាមិ, ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ.

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ…បេ… កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ. (អប. ថេរី ២.១.៤១-៥០);

អរហត្តំ បន បត្វា ឧទានេន្តី តា ឯវ គាថា បរិវត្តិត្វា អភាសិ.

តត្ថ អភយេតិ អត្តានមេវ អាលបតិ. ភិទុរោតិ ភិជ្ជនសភាវោ, អនិច្ចោតិ អត្ថោ. យត្ថ សត្តា បុថុជ្ជនាតិ យស្មិំ ផណោន ភិជ្ជនសីលេ អសុចិទុគ្គន្ធជេគុច្ឆបដិក្កូលសភាវេ កាយេ ឥមេ អន្ធបុថុជ្ជនា សត្តា លគ្គា លគ្គិតា. និក្ខិបិស្សាមិមំ ទេហន្តិ អហំ បន ឥមំ ទេហំ បូតិកាយំ បុន អនាទានេន និរបេក្ខា និក្ខិបិស្សាមិ ឆឌ្ឌេស្សាមិ. តត្ថ ការណមាហ “សម្បជានា បតិស្សតា”តិ.

ពហូហិ ទុក្ខធម្មេហីតិ ជាតិជរាទីហិ អនេកេហិ ទុក្ខធម្មេហិ ផុដ្ឋាយាតិ អធិប្បាយោ. អប្បមាទរតាយាតិ តាយ ឯវ ទុក្ខោតិណ្ណតាយ បដិលទ្ធសំវេគត្តា សតិអវិប្បវាសសង្ខាតេ អប្បមាទេ រតាយ. សេសំ វុត្តនយមេវ. ឯត្ថ ច សត្ថារា ទេសិតនិយាមេន –

“និក្ខិបាហិ ឥមំ ទេហំ, អប្បមាទរតាយ តេ;

តណ្ហក្ខយំ បាបុណាហិ, ករោហិ ពុទ្ធសាសន”ន្តិ. –

ᨸᩥᩉᩥᨲᩣ , ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩣᨾᩮᨶᩮᩅ ᨸᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᩁᨲᩣᨿ ᨲᩮᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᩁᨲᩣᨿ ᨲᨿᩣ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᨽᨿᩣᨳᩮᩁᩦᨣᩣᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪐᪨ ᩈᩣᨾᩣᨳᩮᩁᩦᨣᩣᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴᨸᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᩈᩣᨾᩣᨿ ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᨣᩣᨳᩣ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᨠᨲᩣᨵᩥᨠᩣᩁᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩅᩮ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩪᨸᨶᩥᩔᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩏᨸᨧᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨣᨲᩦᩈᩩᨿᩮᩅ ᩈᩴᩈᩁᨶ᩠ᨲᩦ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩥᨿᩴ ᨣᩉᨸᨲᩥᨾᩉᩣᩈᩣᩃᨠᩩᩃᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨾᩣᨲᩥᩔᩣ ᨶᩣᨾᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩣᨾᩣᩅᨲᩥᨿᩣ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣᨿ ᨸᩥᨿᩈᩉᩣᨿᩥᨠᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᨿ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩣᨿ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩈᩴᩅᩮᨣᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩈᩣᨾᩣᩅᨲᩥᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᩮᩣᨠᩴ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲᩩᩴ ᨶᩣᩈᨠ᩠ᨡᩥ᪨ ᩋᨸᩁᨽᩣᨣᩮ ᩋᩣᩈᨶᩈᩣᩃᩣᨿ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩒᩅᩣᨴᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨸᩔᨶᩴ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᩈᩉ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᩉᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥ᪨

ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦ –

᪓᪗᪨

“ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ, ᩅᩥᩉᩣᩁᩣ ᩏᨸᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᩴ;

ᩋᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᩴ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶᩦ;

ᨲᩔᩣ ᨾᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩦ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ, ᨿᨲᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩈᨾᩪᩉᨲᩣ᪨

᪓᪘᪨

“ᨻᩉᩪᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ, ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᩁᨲᩣᨿ ᨾᩮ;

ᨲᨱ᩠ᩉᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨠᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩣᩈᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ –

ឱ្ឌាភចសេភ ព្ទូយា ទេ្វ កាឆា អកាសិ៓

ពត្ថ ចតុក្កណ្ណំ បញ្ចក្កណ្ណំ, ចិហារា ឱ្ឌបតិក្ខមិត្តិ "មម ចរភកចិហារេ ចិបស្សភាយភសិកាេរភ តិសិន្នា សមលាកិដ្ឋំ មព្ទូកំ ឋិរេបត់ អសរេក្កាត្តិ ឱ្ឌត្យសប្បាឃាការេចភ ភត្យ ទោ មឃ្យាចិបស្សភា មរក្កភ ឈរេ្ទតី"តិ ចិរេត្តព្វា ចព្វារេ បញ្ចា ចាតិ ភច ចារេ ចិហារា ឱ្ឌបស្សឃរេពា ឌាហិ តិក្ខមិ៓ រេពភាហ "អលឌ្ឍា រេចពរេសា សត្តិ, ចិរេព្វ អចសចត្តិតិ"តិ៓ ពត្ថ រេចពរេសា សត្តិត្តិ អទិឃមក្កសមាឌិ សន្ឌាឃាហ៓ ចិរេព្វ អចសចត្តិតិតិ ចិទិឃសមពាឃ អការេចភ មម កាចភាចិរេព្វ ភ ចសចត្តិតិ៓ សា កិទ អតិចិឃ បក្កហិពចិទិឃា អរេហាសិ៓ ពស្សា រេម អដ្ឋេមិ ទត្តិតិ ឃរេពា បដ្ឋាឃ អាភគ្គរេព្វទស្ស សត្តិរេក ឱ្ឌចាឌំ បដិលភិ, ពរេពា បដ្ឋាឃ ទត្តិគ្គិចមពត្ថិពា ចិបស្សភាឃ កម្ពុំ កេរាត្តិ ទត្តិឃំ ចត្យក្កណ្ណំ បញ្ចក្កណ្ណំ ចិហារេពា តិក្ខមិព្វា មភសិកាទំ បចរេព្វត្តិ ចិរេសំ អភឌិកត្ត្វា អដ្ឋមិឃំ ទត្តិឃំ ចិទិឃសមពំ លភិព្វា មក្កបដិបាដិឃា កិលេរេស ខេបេសិត្តិ អរេព្វា៓ រេពភ ចុត្តំ – "ពស្សា រេម អដ្ឋេមិ ទត្តិ, ឃរេពា ពណ្យា សម្ពុហពា"តិ៓ រេសំ ចុត្តភឃមេច៓

សាមារេឆរីកាឆាចណ្ណភា តិដ្ឋិពា៓

ឝ្យកតិបាពចណ្ណភា តិដ្ឋិពា៓

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣។ តិកនិបាតោ

១។ អបរាសាមាថេរីគាថាវណ្ណនា

តិកនិបាតេ បណ្ណវីសតិវស្សានីតិអាទិកា អបរាយ សាមាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី វិបស្សិស្ស ភគវតោ កាលេ ចន្ទភាគាយ នទិយា តីរេ កិន្នរយោនិយំ និព្ពត្តិ។ សា តត្ថ កិន្នរេហិ សទ្ធិំ កីឡាបសុតា វិចរតិ។ អថេកទិវសំ សត្ថា តស្សា កុសលពីជរោបនត្ថំ តត្ថ គន្ត្វា នទីតីរេ ចង្កមិ។ សា ភគវន្តំ ទិស្វា ហដ្ឋតុដ្ឋា សឡលបុប្ផានិ អាទាយ សត្ថុ សន្តិកំ គន្ត្វា វន្ទិត្វា តេហិ បុប្ផេហិ ភគវន្តំ បូជេសិ។ សា តេន បុញ្ញកម្មេន ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ កោសម្ពិយំ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វយប្បត្តា សាមាវតិយា សហាយិកា ហុត្វា តស្សា មតកាលេ សំវេគជាតា បព្ពជិត្វា បញ្ចវីសតិ វស្សានិ ចិត្តសមាធានំ អលភិត្វា មហល្លិកាកាលេ សុគតោវាទំ លភិត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ (អប។ ថេរី ៣។៣។៣៣-៣៥) –

“ចន្ទភាគានទីតីរេ, អហោសិំ កិន្នរី តទា;

អទ្ទសាហំ ទេវទេវំ, ចង្កមន្តំ នរាសភំ។

“ឱចិនិត្វាន សឡលំ, ពុទ្ធសេដ្ឋស្សទាសហំ;

ឧបសិង្ឃិ មហាវីរោ, សឡលំ ទេវគន្ធិកំ។

“បដិគ្គហេត្វា សម្ពុទ្ធោ, វិបស្សី លោកនាយកោ;

ឧបសិង្ឃិ មហាវីរោ, បេក្ខមានាយ មេ តទា។

“អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វាន, វន្ទិត្វា ទ្វិបទុត្តមំ;

សកំ ចិត្តំ បសាទេត្វា, តតោ បព្ពតមារុហិំ។

“𑄆𑄇𑄚𑄤𑄪𑄖𑄨𑄖𑄮 𑄇𑄛𑄳𑄛𑄬, 𑄡𑄁 𑄛𑄪𑄛𑄳𑄜𑄟𑄘𑄘𑄨𑄁 𑄖𑄘𑅅;

𑄘𑄪𑄉𑄳𑄉𑄖𑄨𑄁 𑄚𑅅𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑅅𑄟𑄨, 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄛𑄫𑄎𑅅𑄡𑄨𑄘𑄁 𑄜𑄣𑄁𑅁

“𑄇𑄨𑄣𑄬𑄥𑅅 𑄏𑅅𑄛𑄨𑄖𑅅 𑄟𑄡𑄳𑄦𑄁..𑄛𑄬... 𑄇𑄖𑄁 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄥𑄳𑄥 𑄥𑅅𑄥𑄚”𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄢𑄦𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄚 𑄛𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮 𑄛𑄑𑄨𑄛𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄤𑄬𑄇𑄳𑄈𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄅𑄘𑅅𑄚𑄤𑄥𑄬𑄚 –

𑄸𑄿𑅁

“𑄛𑄐𑄳𑄌𑄤𑄩𑄥𑄖𑄨 𑄤𑄥𑄳𑄥𑅅𑄚𑄨, 𑄡𑄖𑄮 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄎𑄨𑄖𑅅𑄡 𑄟𑄬;

𑄚𑅅𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑅅𑄟𑄨 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄥𑄳𑄥, 𑄥𑄟𑄁 𑄣𑄘𑄳𑄙𑄁 𑄇𑄪𑄘𑅅𑄌𑄚𑄁𑅁

𑄹𑄶𑅁

“𑄃𑄣𑄘𑄳𑄙𑅅 𑄌𑄬𑄖𑄥𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄁, 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄬 𑄃𑄤𑄥𑄤𑄖𑄳𑄖𑄨𑄚𑄨;

𑄖𑄖𑄮 𑄥𑄁𑄤𑄬𑄉𑄟𑅅𑄛𑅅𑄘𑄨𑄁, 𑄥𑄢𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄎𑄨𑄚𑄥𑅅𑄥𑄚𑄁𑅁

𑄹𑄷𑅁

“𑄝𑄦𑄫𑄦𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬𑄦𑄨, 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑅅𑄘𑄢𑄖𑅅𑄡 𑄟𑄬;

𑄖𑄕𑄳𑄦𑄇𑄳𑄈𑄡𑄮 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄳𑄛𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄇𑄖𑄁 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄥𑄳𑄥 𑄥𑅅𑄥𑄚𑄁;

𑄃𑄎𑄳𑄎 𑄟𑄬 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄟𑄩 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨, 𑄡𑄖𑄮 𑄖𑄕𑄳𑄦𑅅 𑄤𑄨𑄥𑄮𑄥𑄨𑄖𑅅”𑄖𑄨 –

𑄄𑄟𑅅 𑄉𑅅𑄗𑅅 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨𑅁

តត្ថ ចិត្តស្ស សមន្តិ ចិត្តស្ស ឧបសមំ, ចេតោសមថមគ្គផលសមាធីតិ អត្ថោ.

តតោតិ តស្មា ចិត្តវសំ វត្តេតុំ អសមត្ថភាវតោ. សំវេគមាបាទិន្តិ សត្ថរិ ធរន្តេបិ បព្ពជិតកិច្ចំ មត្ថកំ បាបេតុំ អសក្កោន្តី បច្ឆា កថំ បាបយិស្សាមីតិ សំវេគំ ញាណុត្រាសំ អាបជ្ជិំ. សរិត្វា ជិនសាសនន្តិ កាណកច្ឆបោបមាទិសត្ថុឱវាទំ (សំ. និ. ៥.១១១៧; ម. និ. ២.២៥២) អនុស្សរិត្វា. សេសំ វុត្តនយមេវ.

អបរាសាមាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

២. ឧត្តមាថេរីគាថាវណ្ណនា

ចតុក្ខត្តុំ បញ្ចក្ខត្តុន្តិអាទិកា ឧត្តមាយ ថេរិយា គាថា. អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី វិបស្សិស្ស ភគវតោ កាលេ ពន្ធុមតីនគរេ អញ្ញតរស្ស កុដុម្ពិកស្ស គេហេ ទាសី ហុត្វា និព្ពត្តិ. សា វយប្បត្តា អត្តនោ អយ្យិកានំ វេយ្យាវច្ចំ ករោន្តី ជីវតិ. តេន ច សមយេន ពន្ធុមរាជា បុណ្ណមីទិវសេ ឧបោសថិកោ ហុត្វា បុរេភត្តំ ទានានិ ទត្វា បច្ឆាភត្តំ គន្ត្វា ធម្មំ សុណាតិ. អថ មហាជនោ យថា រាជា បដិបជ្ជតិ, តថេវ បុណ្ណមីទិវសេ ឧបោសថង្គានិ សមាទាយ វត្តតិ. អថស្សា ទាសិយា ឯតទហោសិ – “ឯតរហិ ខោ មហារាជា មហាជនោ ច ឧបោសថង្គានិ សមាទាយ វត្តតិ, យន្នូនាហំ ឧបោសថទិវសេសុ ឧបោសថសីលំ សមាទាយ វត្តេយ្យ”ន្តិ. សា តថា ករោន្តី សុបរិសុទ្ធំ ឧបោសថសីលំ រក្ខិត្វា តាវតិំសេសុ និព្ពត្តា អបរាបរំ សុគតីសុយេវ សំសរន្តី ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ សាវត្ថិយំ សេដ្ឋិកុលេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា បដាចារាយ ថេរិយា សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា បព្ពជិត្វា វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា តំ មត្ថកំ បាបេតុំ នាសក្ខិ. បដាចារា ថេរី តស្សា ចិត្តាចារំ ញត្វា ឱវាទមទាសិ. សា តស្សា ឱវាទេ ឋត្វា សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ. តេន វុត្តំ អបទានេ (អប. ថេរី ២.២.១-២១) –

“នគរេ ពន្ធុមតិយា, ពន្ធុមា នាម ខត្តិយោ;

ទិវសេ បុណ្ណមាយ សោ, ឧបវសិ ឧបោសថំ.

“អហំ តេន សមយេន, កុម្ភទាសី អហំ តហិំ;

ទិស្វា សរាជកំ សេនំ, ឯវាហំ ចិន្តយិំ តទា.

“រាជាបិ រដ្ឋំ ឆឌ្ឌេត្វា, ឧបវសិ ឧបោសថំ;

សផលំ ត្វន តំ កម្មំ, ជនកាយោ បមោទិតោ។

“យោនិសោ បច្ចវេក្ខិត្វា, ឧច្ចដ្ឋា ឥលិង្គតំ;

យាតនំ សម្បហំសិត្វា, ឧបវសឹ ឧបោសថំ។

“អហំ ឧបោសថំ កត្វា, សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ;

តេន កម្មេន សុកតេន, តាវតឹសមគច្ឆហំ។

“តត្ថ មេ សុកតំ ព្យម្ហំ, ឧទ្ធំ យោជនមុគ្គតំ;

កូដាគារវរូបេតំ, មហាសនសុភូសិតំ។

“អច្ឆរា សតសហស្សា, ឧបតិដ្ឋន្តិ មំ សទា;

អញ្ញេ ទេវេ អតិក្កម្ម, អតិរោចាមិ សព្វទា។

“ចតុសដ្ឋិ ទេវរាជូនំ, មហេសិត្តមការយិំ;

តេសដ្ឋិ ចក្កវត្តីនំ, មហេសិត្តមការយិំ។

“សុវណ្ណវណ្ណា ហុត្វាន, ភវេសុ សំសរាមហំ;

សព្វត្ថ បវរា ហោមិ, ឧបោសថស្សិទំ ផលំ។

“ហត្ថិយានំ អស្សយានំ, រថយានញ្ច សីវិកំ;

លកាយិ សព្ពរយរចត់, ក្ដរបិសធឃ្សិត់ ផល៑

“រសាណ្ណយំ ទ្វបិយំ, អរធាបិ ផលិកាយំ;

រលិហិតក្កូយឃរញ្ចូច, សព្ពំ បដិលកាយហំ៑

“រការរឃ្យកប្ពលិឃាតិ, រចាយកប្យារសិកាតិ ច;

យហណ្ណាតិ ច ចត្វាតិ, សព្ពំ បដិលកាយហំ៑

“អត្ថិ បិតិ ចាធតីយំ, ចត្វរសតាសតាតិ ច;

សព្ពរយត់ បដិលរក, ក្ដរបិសធឃ្សិត់ ផល៑

“ចទកាគ្គញ្ញា យាលញ្ញា, ទុណ្ណកញ្ញា ចិរលបត់;

សព្ពរយត់ បដិលរក, ក្ដរបិសធឃ្សិត់ ផល៑

“ក្វដិការញ្ញា បិសាធំ, យណ្ឌំ ហមុំយំ ក្យហំ;

សព្ពរយត់ បដិលរក, ក្ដរបិសធឃ្សិត់ ផល៑

“ឌាតិឃា សត្តចយ្សាហំ, បព្ពជ៌ អគការិយំ;

អដ្ឋយារស អសយ្យរត្ត, អរហត្តយបិបុហិំ៑

“កិរលសា ឍាបិតា យយ្ហំ ភចា សរព្ព សមូហតា;

សព្ពាសវបរិក្ខីណា, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ។

“ឯកនវុតិតោ កប្បេ, យំ កម្មមករិំ តទា;

ទុគ្គតិំ នាភិជានាមិ, ឧបោសថស្សិទំ ផលំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ..បេ... កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

អរហត្តំ បន បត្វា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានវសេន –

៣១។

“ចតុក្ខត្តុំ បញ្ចក្ខត្តុំ, វិហារា ឧបនិក្ខមិំ;

អលទ្ធា ចេតសោ សន្តិំ, ចិត្តេ អវសវត្តិនី។

៣២។

“សា ភិក្ខុនិំ ឧបាគច្ឆិំ, យា មេ សទ្ធាយិកា អហុ;

សា មេ ធម្មមទេសេសិ, ខន្ធាយតនធាតុយោ។

៣៣។

“តស្សា ធម្មំ សុណិត្វាន, យថា មំ អនុសាសិ សា;

សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន, និសីទិំ បីតិសុខសមប្បិតា;

អដ្ឋមិយា បាទេ បសារេសិំ, តមោខន្ធំ បទាលិយា”តិ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ សា ភិក្ខុនិំ ឧបគច្ឆិំ, យា មេ សទ្ធាយិកា អហូតិ យា មយា សទ្ធាតព្ពា សទ្ធេយ្យវចនា អហោសិ, តំ ភិក្ខុនិំ ឧបគច្ឆិំ ឧបសង្កមិំ, បដាចារាថេរិំ សន្ធាយ វទតិ។ “សា ភិក្ខុនិំ ឧបគច្ឆិំ, យា មេ សាវយិកា”តិបិ បាឋោ។ សា បដាចារា ភិក្ខុនី អនុកម្បាយ យំ ឧបគច្ឆិំ, យា មយ្ហំសទត្ថស្ស សាវិកាតិ អត្ថោ។ សា មេ ធម្មមទេសេសិ, ខន្ធាយតនធាតុយោតិ សា បដាចារា ថេរី “ឥមេ បញ្ចក្ខន្ធា, ឥមានិ ទ្វាទសាយតនានិ, ឥមា អដ្ឋារស ធាតុយោ”តិ ខន្ធាទិកេ វិភជិត្វា ទស្សេន្តី មយ្ហំ ធម្មំ ទេសេសិ។

តស្សា ធម្មំ សុណិត្វានាតិ តស្សា បដិសម្ភិទាប្បត្តាយ ថេរិយា សន្តិកេ ខន្ធាទិវិភាគបុព្ពង្គមំ អរិយមគ្គំ បាបេត្វា ទេសិតសមុច្ចយវិបស្សនាធម្មំ សុត្វា។ យថា មំ អនុសាសិ សាតិ សា ថេរី យថា មំ អនុសាសិ ឱវទិ, តថា បដិបជ្ជន្តី បដិបត្តិំ មត្ថកំ បាបេត្វាបិ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិំ។ កថំ? បីតិសុខសមប្បិតាតិ ឈានសុខេន បីតិសុខេន សមង្គីភូតា។ អដ្ឋមិយា បាទេ បសារេសិំ, តមោខន្ធំ បទាលិយាតិ អនវសេសំ មោហក្ខន្ធំ អគ្គមគ្គេន បទាលេត្វា អដ្ឋមេ ទិវសេ បល្លង្កំ ភិន្ទិត្វា បាទេ បសារេសិំ។ ឥទមេវ ចស្សា អញ្ញាព្យាករណំ អហោសិ។

ឧត្តមាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. អបរាឧត្តមាថេរីគាថាវណ្ណនា

យេ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គាតិអាទិកា អបរាយ ឧត្តមាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី វិបស្សិស្ស ភគវតោ កាលេ ពន្ធុមតីនគរេ កុលទាសី ហុត្វា និព្វត្តិ។ សា ឯកទិវសំ សត្ថុ សាវកំ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ ទិស្វា បសន្នមានសា តីណិ មោទកេ អទាសិ។ សា តេន បុញ្ញកម្មេន ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ កោសលរដ្ឋេ អញ្ញតរស្មិំ ព្រាហ្មណមហាសាលកុលេ និព្វត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា បដាចារាយ ថេរិយា សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា បដិលទ្ធសទ្ធា បព្ពជិត្វា ឃដេន្តី សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ (អប. ថេរី ២.២.២០-២៩) –

“នគរេ ពន្ធុមតិយា, កុម្ភទាសី អហោសហំ;

មម ភាគំ គហេត្វាន, គច្ឆំ ឧទកហារិកា។

“បន្ថេ សមណំ ទិស្វា, សន្តចិត្តំ សមាហិតំ;

បសន្នចិត្តា សុមនា, ខេមាខេក ពីលិកាយទំ`

“ខេតត កខេមុត សុកខេតត, ខេចតតាបលិឌឹហិ ច;

ឲកតចុតិកប្បាតិ, ចិតិបរិតំ ត គច្ឆំ`

“សប្បត្តិ តំ កទិត្វាត, សព្ពា អតុកចិ អហំ;

ខេមាខេក ពីលិ ខត្វាត, បត្តាហំ អចលំ បទំ`

“កិខេលសា ឈាបិតា មយ្ហំ..ខេប… កតំ ពុទ្ធស្ស សាសត”ន្តិ`

អទហត្តំ បត បត្វា អត្តខេតា បដិបត្តិំ បច្ចខេចក្ខិត្វា ឧទាតចខេសត –

៣៦`

“ខេឃ ញាខេឃ សត្ត ខេពាជ្ឈង្គា, មគ្គា តិព្ពាតបត្តិយា;

ភាចិតា ខេត ឃឃា សព្ពា, ឃថា ពុខេទ្ធត ខេទសិតា`

៣៧`

“សុញ្ញាតស្សាតិមិត្តស្ស, លាកិតិហំ ឃតិច្ឆកំ;

ឱទសា ឌឹតា ពុទ្ធស្ស, តិព្ពាតាកិទតា សតា`

៣៨`

"សព្ពេ កាមា សមុច្ឆិន្នា, យេ ទិព្ពា យេ ច មានុសា;

វិក្ខីណោ ជាតិសំសារោ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ"តិ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ សុញ្ញតស្សានិមិត្តស្ស, លាភិនីហំ យទិច្ឆកន្តិ សុញ្ញតសមាបត្តិយា ច អនិមិត្តសមាបត្តិយា ច អហំ យទិច្ឆកំ លាភិនី, តត្ថ យំ យំ សមាបជ្ជិតុំ ឥច្ឆាមិ យត្ថ យត្ថ យទា យទា, តំ តំ តត្ថ តត្ថ តទា តទា សមាបជ្ជិត្វា វិហរាមីតិ អត្ថោ។ យទិបិ ហិ សុញ្ញតាប្បណិហិតាទិនាមកស្ស យស្ស កស្សចិបិ មគ្គស្ស សុញ្ញតាទិភេទំ តិវិធម្បិ ផលំ សម្ភវតិ។ អយំ បន ថេរី សុញ្ញតានិមិត្តសមាបត្តិយោវ សមាបជ្ជតិ។ តេន វុត្តំ – "សុញ្ញតស្សានិមិត្តស្ស, លាភិនីហំ យទិច្ឆក"ន្តិ។ យេភុយ្យេន វា ឯតំ វុត្តំ និទស្សនមត្តមេតន្តិ អបរេ។

យេ ទិព្ពា យេ ច មានុសាតិ យេ ទេវលោកបរិយាបន្នា យេ ច មនុស្សលោកបរិយាបន្នា វត្ថុកាមា, តេ សព្ពេបិ តប្បដិពទ្ធឆន្ទរាគប្បហានេន មយា សមុច្ឆិន្នា, អបរិភោគារហា កតា។ វុត្តញ្ហិ– "អភព្ពោ, អាវុសោ, ខីណាសវោ ភិក្ខុ កាមេ បរិភុញ្ជិតុំ សេយ្យថាបិ បុព្ពេ អគារិយភូតោ"តិ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

អបរា ឧត្តមាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣។ ទន្តិកាថេរីគាថាវណ្ណនា

ទិវាវិហារា និក្ខម្មាតិអាទិកា ទន្តិកាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី ពុទ្ធសុញ្ញកាលេ ចន្ទភាគាយ នទិយា តីរេ កិន្នរយោនិយំ និព្ពត្តិ។ សា ឯកទិវសំ កិន្នរេហិ សទ្ធិំ កីឡត្ថំ វិចរមានា អទ្ទស អញ្ញតរំ បច្ចេកពុទ្ធំ អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ ទិវាវិហារំ និសិន្នំ។ ទិស្វាន បសន្នមានសា ឧបសង្កមិត្វា សាលបុប្ផេហិ បូជំ កត្វា វន្ទិត្វា បក្កាមិ។ សា តេន បុញ្ញកម្មេន ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ សាវត្ថិយំ កោសលរញ្ញោ បុរោហិតព្រាហ្មណស្ស គេហេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា ជេតវនបដិគ្គហណេ បដិលទ្ធសទ្ធា ឧបាសិកា ហុត្វា បច្ឆា មហាបជាបតិគោតមិយា សន្តិកេ បព្ពជិត្វា រាជគហេ វសមានា ឯកទិវសំ បច្ឆាភត្តំ គិជ្ឈកូដំ អភិរុហិត្វា ទិវាវិហារំ និសិន្នា ហត្ថារោហកស្ស អភិរុហនត្ថាយ បាទំ បសារេន្តំ ហត្ថិំ ទិស្វា តទេវ អារម្មណំ កត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ (អប។ ថេរី ១។១។៧៩-៨៩) –

"ចន្ទភាគានទីតីរេ , អហោសិំ កិន្នរី តទា;

អដ្គុសំ ចិរជំ ញុឌ្ឋិ, សឃម្មុ អបរាខិតា៍

“បរត្ថចិត្តា ស្ទុយតា, ខេចឧខាតា ពតញ្ញូលិ;

សាលយាលំ ករហត្វាត, សឃម្មុ អកិប្ទុខឃិ៍

“ខេតភ កខេយ្យភ ស្ទុកខេតភ, ខេចតភាបលិឌឹហិ ច;

ឌហិត្វា កិត្ថរឹខេឧហំ, តាចតិសយកន្ធហំ៍

“លត្តិសខេឧចរាឌ្ទុតំ, យខេហសិត្តយការឃិ;

យភសា បត្តិតំ យឃ្យំ ភិត្តាត្តតិ ឃធិន្ធិតំ៍

“ឧសត្ថុំ ចក្កចត្តឹតំ, យខេហសិត្តយការឃិ;

ឌ្ជចិតត្តាច ហ្វត្វាត, សំសរាយិ កខេចស្វហំ៍

“ក្យសលំ ចិឌ្ឍខេត យឃ្យំ បត្តាឌិ អភការិឃំ;

ប្ទុខារហា អហំ អឌ្ឍ, សក្យប្រុត្តស្ស សាសខេភ៍

“ចិស្ទុន្ធយភសា អឌ្ឍ, អខេបតយភបិបិកា;

សត្តាសចបរិក្លិលា, ភត្តិ ឧាតិ ប្រុភក្ខុខេចា៍

“ចត្យត្ថច្ចុតិខេតា កខេប្យ, ឃំ ញុន្ធយកិប្ទុខឃិ;

ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᨶᩣᨽᩥᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᩈᩣᩃᨾᩣᩃᩣᨿᩥᨴᩴ ᨹᩃᩴ᪨

“ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨫᩣᨷᩥᨲᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ..ᨷᩮ... ᨠᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩣᩈᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨶ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩦᨲᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨩᩣᨲᩣ ᩏᨴᩣᨶᩅᩈᩮᨶ –

᪄᪈᪨

“ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾ, ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᨾ᩠ᩉᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ;

ᨶᩣᨣᩴ ᩒᨣᩣᩉᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ, ᨶᨴᩦᨲᩦᩁᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩴ᪨

᪄᪉᪨

“ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩈᨾᩣᨴᩣᨿ, ‘ᨴᩮᩉᩥ ᨷᩣᨴ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨧᨲᩥ;

ᨶᩣᨣᩮᩣ ᨷᩈᩣᩁᨿᩦ ᨷᩣᨴᩴ, ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨶᩣᨣᨾᩣᩁᩩᩉᩥ᪨

᪅᪀᪨

“ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨴᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᨾᩥᨲᩴ, ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩅᩈᩴ ᨣᨲᩴ;

ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨵᩮᩈᩥᩴ, ᨡᩃᩩ ᨲᩣᨿ ᩅᨶᩴ ᨣᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ – ᩍᨾᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ;

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨣᩴ ᩒᨣᩣᩉᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨶᩣᨣᩴ ᨶᨴᩦᨿᩴ ᩒᨣᩣᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᨣᩣᩉᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ᪨ “ᩒᨣᩣᩉᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨱ᩠ᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨷᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨿ-ᨠᩣᩁᩮᩣ ᨷᨴᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩁᩮᩣ᪨ ᨶᨴᩦᨲᩦᩁᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨶ᩠ᨴᨽᩣᨣᩣᨿ ᨶᨴᩥᨿᩣ ᨲᩦᩁᩮ ᩋᨷᩔᩥᩴ᪨

ᨠᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ‘ᨴᩮᩉᩥ ᨷᩣᨴ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨧᨲᩦᨲᩥ “ᨷᩣᨴᩴ ᨴᩮᩉᩥ”ᨲᩥ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᩁᩮᩣᩉᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩣᨴᩴ ᨷᩈᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨿᨳᩣᨷᩁᩥᨧᩥᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨿᩣᨧᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ដិស្វា អងត្តំ ឥយិតត្តិ បកតិយា បុរេត្តា អងត្តំ ព្ទងាតិ ហត្ថាចទិរយេត ហត្ថិសិក្ខាយ ឥយិតឥយធំ ស្លបកយិតំ៉ កឹដិសំ ឥយិតំ? យត្យុស្សាតំ ចសំ កតំ ឃំ ឃំ យត្យុស្សា អាណាបេត្តិ, តំ តំ ដិស្វាតិ ឃោដេតា៉ តេតាឌិត្តំ សយាឆេសិ, ឥល្យ តាឃ ចតំ គតាតិ ឥល្យតិ អចឆារលាេត្ថ តិបរិតា៉ តេតា ហត្ថិឥស្សតេតា បន្ធា, តាឃ ហត្ថិតោ កិរិយាឃ ហេត្យក្ខតាឃ, ចតំ អរេឡ្ហា គតា ឌិត្តំ សយាឆេសិយេច៉ កធំ? “អឃយ្យិ តាយ តិរន្ធាភកេតា ហត្ថិ ហត្ថិឥយកស្ស ចរេសត ឥយធំ កេតា, កស្វា យត្យុស្សក្ខតាឃ ឌិត្តំ បុរិសឥយកស្ស សត្ថ ចរេសត ឥយធំ ត កយិស្សតី”តិ សំចេកឌាតា ចិបស្សតំ ចឆេដ្ឋតា អក្កុយក្កុសយាឆិតា យយ ឌិត្តំ សយាឆេសិ អន្ធត្តសយាឆារេតត សត្តាយេសា កិលេសេ លេបេសិត្តិ អត្ថា៉

ឥត្តិកាទេឆឹកាឆាចណ្ហតា តិដ្ឋិតា៉

៥៉ ស្លត្តិរិទេឆឹកាឆាចណ្ហតា

អយុ, ឌីចាតិអាឌិកា ស្លត្តិរិយា ទេឆរិយា កាឆា៉ អឃយ្យិ បុរិយត្យុទេដ្ឋស្យ កតាឆិកាទា តត្ថ តត្ថ ករេច ចិចដ្ឋបតិស្សឃំ ក្យសលំ ស្លបចិតត្តិ បត្យុត្តរស្ស ភកចរេតា កាលេ ហំសចតីភកេេ ក្យលកេហ តិត្តាតិត្វា ចិឡ្យាតំ បត្តា ឲកឌិចសំ យាតាបិត្យស្យ យក្កលំ អត្យកចិតំ្យ កេហត្តរកេតាស្យ អក្យតិយា សឃំ កេហេ ឍ្លហីតា ស្លបកដ្ឋាឃ ចេលិយ ភកចរេតា សាចកំ ឲកំ ឈីណាសចេត្តទំ កេហត្ថារសយីបេត កណ្ឋត្តិ ដិស្វា កិក្លូ ឌាត្យកាយា, “ភេន្តា, ព្ទឆ បចិសឆា”តិ ចត្វា ទេឆេេ កេហំ បចិដ្ឋេ បត្ថាបតិដ្ឋិតេត ទេឆទំ ចត្ថិត្វា កោតកាឌីហិ អាសតំ បត្តាាបេត្វា អគាសិ៉ តិសីឌិ ទេឆេទា បត្តាាេត្ត អាសេតោ៉ សា បត្តំ កេហត្វា បិណ្ឌបាតស្ស ប្អូរេត្វា ទេឆរស្ស ហត្ថេ ឥបេសិ៉ ទេឆេទា អត្យយាឥតំ កត្វា បក្កាយិ៉ សា តេត បុត្តាកេយុត តាចតិរេសស្យ តិត្តាតិត្វា តត្ថ ឃាចតាឃ្យកំ ស្លព្យអារឌិត្តាសយ្យត្តិ អត្យកចិត្វា តេតា ឧ្យតា ស្យកតិស្យយេច សំសទត្តិ ព្ទយិ្ថ ព្យឌ្ឍប្យាេឥ សាចត្ថិឃំ កហបតិយហាសាលក្យលេ តិត្តាតិត្វា ស្លត្តិទីតិ លដ្ឋតាយា អកិទ្យបិ ឥស្សតិយា បិសាឌិកា អហេាសិ៉ សា ចឃប្បត្តកាលេ កោសលេឡ្ហា អត្តតោ កេហំ តីតា, កតិបឃសំចន្ធរាតិក្កយេត ឲកំ ឌីតទំ លភិ៉ តស្សា ឌីចត្តិតិ តាមំ អកំស្យ ៉ រាឌា តស្សា ឌីតទំ ដិស្វា តុដ្ឋយាតសោ ស្លត្តិរិយា អកិសេកំ អគាសិ៉ ឌីតា បតស្សា អាឆាចិត្វា បរិឆាចិត្វា ចិចរលាកាលេ កាលយកាសិ៉ យាតា ឃត្ថ តស្សា សទឹរតិក្លេបិ កេតា, តំ ស្យសាតំ កត្វា ឌិចេស ឌិចេស បរិទេចតិ៉ ឲកឌិចសំ សត្ថ សត្តិកំ កត្វា ចត្ថិត្វា ទេឆាកំ តិសីឌិត្វា កតា អចិរចតីភឌិយា តីេេ ឥត្វា ឌីតទំ អារព្ភ បរិទេចតិ៉ តំ ដិស្វា សត្ថា កត្តក្យដិឃំ ឃឆាតិសិទេក្កាច អត្តាតំ ឥេស្សត្វា “កស្វា ចិប្យលបសី”តិ ប្យឆ្ឋិ៉ “យយ ឌីតទំ អារព្ភ ចិប្យលបាមិ, ភកចា”តិ៉ “ព្ទយិ្ថ ស្យសាេត ឈាបិតា តច ឌីតេទា ចត្យរាសីតិសហស្សយត្តា, តាសំ កតរ សត្តាយ ចិប្យលបសី”តិ៉ តាសំ តំ តំ អាឡ្យអាហភដ្ឋាតំ ឥេស្សត្វា –

៥៧៉

“អយុ ឌីចាតិ ចតយិ្យាត្ថសិ, អត្តាតំ អឆិកន្ធ ស្លត្តិរិ;

ឆឡាសីតិសហស្សានិ, សព្ពា វីចសនាយិកា;

ឧតម្យាញ្ញអាហរេន ភន្ទា, តាសំ កមនុមោទសី”តិ។ – ទីសាបន្ទកាឆមាហ;

តត្ថ, អយ្យ, វីចាតិ មាតុបចារនាមេន ធីតុយា អាលបតិ, ពុគន្ធាស្សា ចិប្បលបនាការេនស្សតិ។ ចនមិញ្ញគ្គសីតិ ចនមន្ទ្បទីនេចសិ។ អត្តានំ អធិកច្ច ជ្ញាតីតិ ជ្ញាតី តច អត្តានមេច តាច ព្ពុឡស្សុ យាចាចេតា ឌាតាហិ។ ឆឡាសីតិសហស្សានីតិ ចតុរាសីតិសហស្សានិ។ សព្ពា វីចសនាយិកាតិ តា សព្ពាបិ វីចត្តិ, យា សមានតាយិកា។ ឧតម្យាញ្ញអាហរេន ភន្ទាតិ ឧតមិញ្ញសុសារេន នសាបិតា។ តាសំ កមនុមោទសីតិ តាសុ វីចត្តិនាមាសុ ចតុរាសីតិសហស្សមត្តាសុ កំ សន្ទាយ តុំ អនុមោទសិ អនុមោទំ អាបជ្ជសីតិ ឧចំ សត្ថារា ឆមេ្យ ទេហិនេត ទេសនានុសារេន ធាតុំ បសេសត្វា ចិបស្សនំ អារកិត្វា សត្ថុ ទេសនាចិលាសេន អត្តនោ ច ហេតុសមុត្តិយា យថាធាតាច ចិបស្សនំ វុឌ្ឍាបេត្វា មគ្គបដិបាដិយា អគ្គផល អរហត្ត បតិដ្ឋាសិ។ តេន វុត្តំ អបទានេន (អប។ ថេរី ២.២.២៧-៩០) –

“ភកាវ ហំសចតិយា, អនេហាសិ ធាលិកា តនា;

មាតា ច មេ បិតា ចេវ, កម្មុត្តិ អកាមំសុ តេ។

“មន្ទគិព្ពាបិយ្យុទិមេ, អគ្គសំ សមណំ អហំ;

ទិឌិយា អនុកន្ថត្តិ, អាសតិ បន្តាមេសហំ។

“កោនភាចិកតិកាហិ, បន្តាមេត្វា មមាសតិ;

បសត្តទិត្វា សុមនា, ព្គង់ ចនមព្រាចិ។

“សត្តត្វា កុទិតា ក្សមិ, ស្វនេ មគ្គគិព្បា ជិនេតា;

មាលុតា ច ន ចាមត្តិ, កានេលិ ទេចេត្វ មេហិតិ។

“បញ្ញាតុមាសនមិធំ, តចត្វាយ មហាមុតិ;

អនុកម្បំ ឧបាទាយ, និសីទ មម អាសនេ។

“និសីទិ តត្ថ សមណោ, សុទន្តោ សុទ្ធមានសោ;

តស្ស បត្តំ គហេត្វាន, យថារទ្ធំ អទាសហំ។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសមគច្ឆហំ។

“តត្ថ មេ សុកតំ ព្យម្ហំ, អាសនេន សុនិម្មិតំ;

សដ្ឋិយោជនមុព្ពេធំ, តិំសយោជនវិត្ថតំ។

“សោណ្ណមយា មណិមយា, អថោបិ ផលិកាមយា;

លោហិតង្កមយា ចេវ, បល្លង្កា វិវិធា មម។

“តូលិកាវិកតិកាហិ, កដ្ឋិស្សចិត្តកាហិ ច;

ឧទ្ធឯកន្តលោមី ច, បល្លង្កា មេ សុសណ្ឋិតា។

“យទា ឥច្ឆាមិ គមនំ, ហាសខិឌ្ឌសមប្បិតា;

សហ បល្លង្កសេដ្ឋេន, គច្ឆាមិ មម បត្ថិតំ។

“អសីតិ ទេវរាជូនំ, មហេសិត្តមការយិំ;

សត្តតិចក្កវត្តីនំ, មហេសិត្តមការយិំ។

“កចាកចេ និសទន្តិ, មហាកោកំ លកាមហំ;

កោកេ មេ ក្លាភតា តត្តិ, ឲកាសតស្សិជំ ឋល៍

“ភ្ទេច កចេ និសទាមិ, ចេចេត្ត អឆ មាត្មេស;

អញ្ញោ កចេ ត ឌាតាមិ, ឲកាសតស្សិជំ ឋល៍

“ភ្ទេច ព្ទេល បឌាឃាមិ, ឧត្តិមេឃ ចាបិ ព្រាហ្មេឈ;

ក្ច្ចាព្ទលិតា សញ្ញត្ត, ឲកាសតស្សិជំ ឋល៍

“ចោមតស្ស ត ឌាតាមិ, ចិត្តសត្តាបតំ មម;

ចេចល្លិឃំ ត ឌាតាមិ, ឲកាសតស្សិជំ ឋល៍

“ឆាតិមេឃា មំ ក្បដ្ឋត្តិ, ព្ទដ្ឋា ចេលិបិកា ពាហ្ម;

អញ្ញត អង្គំ កច្ឆាមិ, ឲកាសតស្សិជំ ឋល៍

“អញ្ញា ត្បោបត្តិ កោឌត្តិ, អញ្ញា ទមេត្តិ មំ សឆា;

អញ្ញា កន្ត្ឋ ចិលិម្បត្តិ, ឲកាសតស្សិជំ ឋល៍

“មល្ហេប ទ្ទុល្លមុេល ចា, ស្ទុញ្ញាកាទេ ចសត្តិឃា;

មម សង្កប្បមញ្ញាឃ, បល្លេង្កា ក្បតិដ្ឋតិ៍

“អយំ បច្ឆិមកោ មយ្ហំ, ចរិមោ វត្តតេ ភវោ;

អជ្ជាបិ រជ្ជំ ឆឌ្ឌេត្វា, បព្វជិំ អនគារិយំ។

“សតសហស្សិតោ កប្បេ, យំ ទានមទទិំ តទា;

ទុគ្គតិំ នាភិជានាមិ, ឯកាសនស្សិទំ ផលំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ..បេ... កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

អរហត្តេ បន បតិដ្ឋាយ អត្តនា អធិគតវិសេសំ បកាសេន្តិ –

៦៧។

“អព្ពហិ វត មេ សល្លំ, ទុទ្ទសំ ហទយស្សិតំ;

យំ មេ សោកបរេតាយ, ធីតុសោកំ ព្យបានុទិ។

៦៨។

“សាជ្ជ អព្ពូឡ្ហសល្លាហំ, និច្ឆាតា បរិនិព្ពុតា;

ពុទ្ធំ ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច, ឧបេមិ សរណំ មុនិ”ន្តិ –

ឥមា ទ្វេ គាថា អភាសិ។

តត្ថ អព្ពហិ វត មេ សល្លំ, ទុទ្ទសំ ហទយស្សិតន្តិ អនុបចិតកុសលសម្ភារេហិ យាថាវតោ ទុទ្ទសំ មម ចិត្តសន្និស្សិតំ ពីឡាជននតោ ទុន្នីហរណតោ អន្តោ តុទនតោ ច “សល្ល”ន្តិ លទ្ធនាមំ សោកំ តណ្ហុព្ពា អព្ពហិ វត នីហរិ វត។ យំ មេ សោកបរេតាយាតិ យស្មា សោកេន អភិភូតាយ មយ្ហំ ធីតុសោកំ ព្យបានុទិ អនវសេសតោ នីហរិ, តស្មា អព្ពហិ វត មេ សល្លន្តិ យោជនា។

សាជ្ជ អព្ពូឡ្ហសល្លាហម្ហិ សា អហំ អជ្ជ សព្ពសោ ឧទ្ធដតណ្ហាសល្លា តតោ ឯវ និច្ឆាតា បរិនិព្ពុតា។ មុនិន្តិ សព្ពញ្ញុពុទ្ធំ តទុបទេសិតមគ្គផលនិព្ពានភេទំ នវវិធលោកុត្តរធម្មញ្ច, តត្ថ បតិដ្ឋិតំ អដ្ឋអរិយបុគ្គលសមូហសង្ខាតំ សង្ឃញ្ច, អត្តរេហិ តេហិ ឃោដនតោ សកលវដ្ដទុក្ខវិនាសនតោ ច សរណំ តាណំ លេណំ បរាយណន្តិ, ឧបេមិ ឧបគច្ឆាមិ ពុជ្ឈាមិ សេវាមិ វាតិ អត្ថោ។

ឧព្ពិរិថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤. សុក្កាថេរីគាថាវណ្ណនា

កិំមេ កតា រាជគហេតិអាទិកា សុក្កាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី វិបស្សិស្ស ភគវតោ កាលេ ពន្ធុមតីនគរេ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា ឧបាសិកាហិ សទ្ធិំ វិហារំ គន្ត្វា សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា បដិលទ្ធសទ្ធា បព្ពជិត្វា ពហុស្សុតា ធម្មធរា បដិភានវតី អហោសិ។ សា តត្ថ ពហូនិ វស្សសហស្សានិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្វា បុថុជ្ជនកាលកិរិយមេវ កត្វា តុសិតេ និព្ពត្តិ។ តថា សិខិស្ស ភគវតោ, វេស្សភុស្ស ភគវតោ កាលេតិ ឯវំ តិណ្ណំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ សាសនេ សីលំ រក្ខិត្វា ពហុស្សុតា ធម្មធរា អហោសិ, តថា កកុសន្ធស្ស, កោណាគមនស្ស, កស្សបស្ស ច ភគវតោ សាសនេ បព្ពជិត្វា វិសុទ្ធសីលា ពហុស្សុតា ធម្មកថិកា អហោសិ។

ឯវំ សា តត្ថ តត្ថ ពហុំ បុញ្ញំ ឧបចិនិត្វា សុគតីសុយេវ សំសរន្តី ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ រាជគហនគរេ គហបតិមហាសាលកុលេ និព្ពត្តិ, សុក្កាតិស្សា នាមំ អហោសិ។ សា វិញ្ញុតំ បត្វា សត្ថុ រាជគហប្បវេសនេ លទ្ធប្បសាទា ឧបាសិកា ហុត្វា អបរភាគេ ធម្មទិន្នាយ ថេរិយា សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា សញ្ជាតសំវេគា តស្សា ឯវ សន្តិកេ បព្ពជិត្វា វិបស្សនាយ កម្មំ ករោន្តី នចិរស្សេវ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ (អប॰ ថេរី ២.៣.១១១-១៣១) –

“ឯកនវុតិតោ កប្បេ, វិបស្សី នាម នាយកោ;

ឧប្បជ្ជិ ចារុទស្សនោ, សព្ពធម្មវិបស្សកោ។

“តទាហំ ពន្ធុមតិយំ, ជាតា អញ្ញតរេ កុលេ;

ធម្មំ សុត្វាន មុនិនោ, បព្ពជិំ អនគារិយំ។

“ᨻᩣᩉᩩᩔᩩᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ, ᨷᨭᩥᨽᩣᨶᩅᨲᩦ ᨲᨳᩣ;

ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨳᩥᨠᩣ ᨧᩣᨷᩥ, ᨩᩥᨶᩈᩣᩈᨶᨠᩣᩁᩥᨠᩣ᪨

“ᨲᨴᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᩉᩥᨲᩣᨿ ᨩᨶᨲᩴ ᨻᩉᩩᩴ;

ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩣᩉᩴ ᨲᩩᩈᩥᨲᩴ, ᩏᨷᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨿᩈᩔᩥᨶᩦ᪨

“ᩑᨠᨲᩥᩴᩈᩮ ᩍᨲᩮᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ, ᩈᩥᨡᩦ ᩅᩥᨿ ᩈᩥᨡᩦ ᨩᩥᨶᩮᩣ;

ᨲᨷᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩈᩈᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥ ᩅᨴᨲᩴ ᩅᩁᩮᩣ᪨

“ᨲᨴᩣᨷᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩣ;

ᨩᩮᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩥᨶᩅᩣᨠ᩠ᨿᩣᨶᩥ, ᨲᨲᩮᩣᨷᩥ ᨲᩥᨴᩥᩅᩴ ᨣᨲᩣ᪨

“ᩑᨠᨲᩥᩴᩈᩮᩅ ᨠᨷ᩠ᨷᨾ᩠ᩉᩥ,ᩅᩮᩔᨽᩪ ᨶᩣᨾ ᨶᩣᨿᨠᩮᩣ;

ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᨳ ᨾᩉᩣᨬᩣᨱᩦ, ᨲᨴᩣᨷᩥ ᨧ ᨲᨴᩮᩅᩉᩴ᪨

“ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ, ᨩᩮᩣᨲᨿᩥᩴ ᨩᩥᨶᩈᩣᩈᨶᩴ;

ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩁᩩᨷᩩᩁᩴ ᩁᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨶᩩᨽᩮᩣᩈᩥᩴ ᨾᩉᩣᩈᩩᨡᩴ᪨

“ᩍᨾᨾ᩠ᩉᩥ ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩮ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ, ᨠᨠᩩᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨩᩥᨶᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ;

ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥ ᨶᩁᩈᩁᨱᩮᩣ, ᨲᨴᩣᨷᩥ ᨧ ᨲᨴᩮᩅᩉᩴ᪨

“ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨶᩥᨾᨲᩴ, ᨩᩮᩣᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᨿᩩᨠᩴ;

តទោ ទុតាហំ ពិឌិចំ, អកំ សកចតំ ឃធា។

“ក្ខមន្តុំមេ កប្បមិក្រាគាណាកមភតាឃគា;

ក្តប្បន្ថិ លោកសរណោ, អរណោ អមតក្កូតោ។

“តធាបិ បន្តាឌិត្វាភ, សាសតេ តស្ស តាឌិតោ;

ធាហុស្ស្យតា ឆម្ខុឆរា, ឌោតឃិ ឌិតសាសតិ។

“ក្ខមន្តុំមេ កប្បមិក្រាកស្សបេ មុតិមុត្តមោ;

ក្តប្បន្ថិ លោកសរណោ, អរណោ មរណាគ្គក្ក។

“តស្សាបិ ភរចិរស្ស, បន្តាឌិត្វាភ សាសតេ;

បរិឃាបុឌសន្ធ្លូមា, បរិបុន្ឋា ចិសារធា។

“ស្យុឃឹលា លន្ថិតឹ ចេច, តឹស្ស សិក្ខាស្ស គោចិធា;

ធាហំ ឆម្ខុកធំ កត្វា, ឃាចឌឹចំ មហាមុភេ។

“តេភ កម្ខុចិបិគេភ, ចេតភាបហិឌិហិ ច;

ឌហិត្វា មាត្យុសំ ចេហំ, តាចតិំសមកន្ឋហំ។

“បន្ឋិមេ ច ករេច ធាតិ, កិរិន្តាឌបុរុត្តមេ;

ជាតា សេដ្ឋិកុលេ ផីតេ, មហារតនសញ្ចយេ។

“យទា ភិក្ខុសហស្សេន, បរិវុតោ លោកនាយកោ;

ឧបាគមិ រាជគហំ, សហស្សក្ខេន វណ្ណិតោ។

“ទន្តោ ទន្តេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ, វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ;

សិង្គីនិក្ខសវណ្ណោ, រាជគហំ បាវិសិ ភគវា។

“ទិស្វា ពុទ្ធានុភាវំ តំ, សុត្វាវ គុណសញ្ចយំ;

ពុទ្ធេ ចិត្តំ បសាទេត្វា, បូជយិំ តំ យថាពលំ។

“អបរេន ច កាលេន, ឆប្បុជិន្នាយ សត្ថុនោ;

អគារា និក្ខមិត្វាន, បព្វជិំ អនគារិយំ។

“កោសេសុ លិច្ឆយានេសុ, កិលេសេ ឈាបយិំ អហំ;

ឥទ្ធីហិ សាសនំ សត្ថុ, បត្តាខិត្វា ជិនេនហំ។

“តតោ ឆប្បមទេសេសិ, មហាជនសមាគមេ;

ឆទេប្បុ ទេសិយមានម្ហិ, ឆប្បាកិសមទេយា អហុ។

“តេភបិលសហស្សានំ, តំ ចិទិត្វាតិចិមិន្នតា;

អភិប្បសន្នា មេ យទេក្ខា, នមិត្វាន ពិទិត្តាខំ។

“កិំមេ កតា រាជគហេ មនុស្សា, មធុំ បីតាវ អច្ឆរេ;

យេ សុក្កំ ន ឧបាសន្តិ, ទេសេន្តិំ អមតំ បទំ។

“តញ្ច អប្បដិវានីយំ, អសេចនកមោជវំ;

បិវន្តិ មញ្ញេ សប្បញ្ញា, វលាហកមិវ បន្ថគូ។

“ឥទ្ធីសុ ច វសី ហោមិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា;

ចេតោបរិយញាណស្ស, វសី ហោមិ មហាមុនេ។

“បុព្វេនិវាសំ ជានាមិ, ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតំ;

សព្វាសវបរិក្ខីណា, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ។

“អត្ថធម្មនិរុត្តីសុ, បដិភានេ តថេវ ច;

ញាណំ មម មហាវីរ, ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ..បេ… កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

អរហត្តំ បន បត្វា បញ្ចសតភិក្ខុនិបរិវារា មហាធម្មកថិកា អហោសិ។ សា ឯកទិវសំ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា កតភត្តកិច្ចា ភិក្ខុនុបស្សយំ បវិសិត្វា សន្និសិន្នាយ មហតិយា បរិសាយ មធុភណ្ឌំ បីឡេត្វា សុមធុរំ បាយេន្តី វិយ អមតេន អភិសិញ្ចន្តី វិយ ធម្មំ ទេសេតិ។ បរិសា ចស្សា ធម្មំ ឱហិតសោតា អវិក្ខិត្តចិត្តា សក្កច្ចំ សុណាតិ។ តស្មិំ ខណេ ថេរិយា ចង្កមនកោដិយំ រុក្ខេ អធិវត្ថា ទេវតា ធម្មទេសនាយ បសន្នា រាជគហំ បវិសិត្វា រថិយាយ រថិយំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ វិចរិត្វា តស្សា គុណំ វិភាវេន្តី –

“កិំមេ កតា រាជគហេ មនុស្សា, មធុំ បីតាវ អច្ឆរេ;

យេ សុក្កំ ន ឧបាសន្តិ, ទេសេន្តិំ ពុទ្ធសាសនំ។

៥៥។

“តញ្ច អប្បដិវានីយំ, អសេចនកមោជវំ;

បិវន្តិ មញ្ញេ សប្បញ្ញា, វលាហកមិវទ្ធគូ”តិ។ –

ឥមា ទ្វេ គាថា អភាសិ។

តត្ថ កិំមេ កតា រាជគហេ មនុស្សាតិ ឥមេ រាជគហេ មនុស្សា កិំ កតា, កិំសុ នាម កិច្ចេ ព្យាវដា។ មធុំ បីតាវ អច្ឆរេតិ យថា កណ្ឌមធុំ គហេត្វា មធុំ បីតវន្តោ វិសញ្ញិនោ ហុត្វា សីសំ ឧក្ខិបិតុំ ន សក្កោន្តិ, ឯវំ ឥមេបិ ធម្មសញ្ញាយ វិសញ្ញិនោ ហុត្វា មញ្ញេ សីសំ ឧក្ខិបិតុំ ន សក្កោន្តិ, កេវលំ អច្ឆន្តិយេវាតិ អត្ថោ។ យេ សុក្កំ ន ឧបាសន្តិ, ទេសេន្តិំ ពុទ្ធសាសនន្តិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ សាសនំ យាថាវតោ ទេសេន្តិំ បកាសេន្តិំ សុក្កំ ថេរិំ យេ ន ឧបាសន្តិ ន បយិរុបាសន្តិ។ តេ ឥមេ រាជគហេ មនុស្សា កិំ កតាតិ យោជនា។

តញ្ចអប្បដិវានីយន្តិ តញ្ច បន ធម្មំ អតិមធុរការណំ និយ្យានិកំ, អភិក្កន្តតាយ ច យថា សោតុជនសវនមនោហរភាវេន អនបនីយំ, អសេចនកំ អនាសិត្តកំ បកតិយាវ មធុរំ តតោ ឯវ ឱជវន្តំ។ “ឱជវ”ន្តិបិ បាឋោ។ ឆន្ទានុរក្ខណត្ថាយ ឱជវន្តំ។ បិវន្តិ មញ្ញេ សប្បញ្ញា, វលាហកមិវទ្ធគូតិ វលាហកន្តរតោ និក្ខន្តំ ឧទកំ និរុទកកន្តារេ បថិកា វិយ តំ ធម្មំ សប្បញ្ញា បណ្ឌិតបុរិសា បិវន្តិ មញ្ញេ បិវន្តា វិយ សុណន្តិ។

មនុស្សា តំ សុត្វា បសន្នមានសា ថេរិយា សន្តិកំ ឧបសង្កមិត្វា សក្កច្ចំ ធម្មំ សុណិំសុ។ អបរភាគេ ថេរិយា អាយុបរិយោសានេ បរិនិព្ពានកាលេ សាសនស្ស និយ្យានិកភាវវិភាវនត្ថំ អញ្ញំ ព្យាករោន្តី –

៥៦។

“សុក្កា សុក្កេហិ ធម្មេហិ, វីតរាគា សមាហិតា;

ធារេតិ អន្តិមំ ទេហំ, ជេត្វា មារំ សវាហន”ន្តិ. – ឥទំ គាថំ អភាសិ;

តត្ថ សុក្កាតិ សុក្កាថេរី អត្តានមេវ បរំ វិយ ទស្សេតិ. សុក្កេហិ ធម្មេហីតិ សុបរិសុទ្ធេហិ លោកុត្តរធម្មេហិ. វីតរាគា សមាហិតាតិ អគ្គមគ្គេន សព្ពសោ វីតរាគា អរហត្តផលសមាធិនា សមាហិតា. សេសំ វុត្តនយមេវ.

សុក្កាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៧. សេលាថេរីគាថាវណ្ណនា

នត្ថិ និស្សរណំ លោកេតិអាទិកា សេលាយ ថេរិយា គាថា. អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី ហំសវតីនគរេ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា មាតាបិតូហិ សមានជាតិកស្ស កុលបុត្តស្ស ទិន្នា, តេន សទ្ធិំ ពហូនិ វស្សសតានិ សុខសំវាសំ វសិត្វា តស្មិំ កាលង្កតេ សយម្បិ អទ្ធគតា វយោអនុប្បត្តា សំវេគជាតា កិំកុសលគវេសិនី កាលេន កាលំ អារាមេន អារាមំ វិហារេន វិហារំ អនុវិចរតិ “សមណព្រាហ្មណានំ សន្តិកេ ធម្មំ សោស្សាមី”តិ. សា ឯកទិវសំ សត្ថុ ពោធិរុក្ខំ ឧបសង្កមិត្វា “យទិ ពុទ្ធោ ភគវា អសមោ អសមសមោ អប្បដិបុគ្គលោ, ទស្សេតុ មេ អយំ ពោធិ បាដិហារិយ”ន្តិ ចិន្តេសិ. តស្សា តថា ចិត្តុប្បាទសមនន្តរមេវ ពោធិ បជ្ជលិ, សព្ពសោវណ្ណមយា សាខា អហេសុំ, សព្ពា ទិសា វិរោចិំសុ. សា តំ បាដិហារិយំ ទិស្វា បសន្នមានសា គរុចិត្តីការំ ឧបដ្ឋបេត្វា សិរសិ អញ្ជលិំ បគ្គយ្ហ សត្តរត្តិន្ទិវំ តត្ថេវ និសីទិ. សត្តមេ ទិវសេ ឧឡារំ បូជាសក្ការំ អកាសិ. សា តេន បុញ្ញកម្មេន ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ អាឡវិរដ្ឋេ អាឡវិកស្ស រញ្ញោ ធីតា ហុត្វា និព្ពត្តិ. សេលាតិស្សា នាមំ អហោសិ. អាឡវិកស្ស បន រញ្ញោ ធីតាតិ កត្វា អាឡវិកាតិបិ តំ វោហរន្តិ. សា វិញ្ញុតំ បត្វា សត្ថរិ អាឡវកំ ទមេត្វា តស្ស ហត្ថេ បត្តចីវរំ ទត្វា តេន សទ្ធិំ អាឡវិនគរំ ឧបគតេ ទារិកា ហុត្វា រញ្ញា សទ្ធិំ សត្ថុ សន្តិកំ ឧបគន្ត្វា ធម្មំ សុត្វា បដិលទ្ធសទ្ធា ឧបាសិកា អហោសិ. សា អបរភាគេ សញ្ជាតសំវេគា ភិក្ខុនីសុ បព្ពជិត្វា កតបុព្ពកិច្ចា វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា សង្ខារេ សម្មសន្តី ឧបនិស្សយសម្បន្នត្តា បរិបក្កញាណា នចិរស្សេវ អរហត្តំ បាបុណិ. តេន វុត្តំ អបទានេ (អប. ថេរី ២.២.៩១-៩៦) –

“នគរេ ហំសវតិយា, ចារិកី អាសហំ តទា;

អារាមេន ច អារាមំ, ចរាមិ កុសលត្ថិកា.

“កាឡបក្ខម្ហិ ទិវសេ, អទ្ទសំ ពោធិមុត្តមំ;

តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្វា, ពោធិមូលេ និសីទហំ។

“គរុចិត្តំ ឧបដ្ឋេត្វា, សិរេ កត្វាន អញ្ជលិំ;

សោមនស្សំ បវេទេត្វា, ឯវំ ចិន្តេសិ តាវទេ។

“យទិ ពុទ្ធោ អមិតគុណោ, អសមប្បដិបុគ្គលោ;

ទស្សេតុ បាដិហីរំ មេ, ពោធិ ឱភាសតុ អយំ។

“សហ អាវជ្ជិតេ មយ្ហំ, ពោធិ បជ្ជលិ តាវទេ;

សព្ពសោណ្ណមយា អាសិ, ទិសា សព្ពា វិរោចតិ។

“សត្តរត្តិន្ទិវំ តត្ថ, ពោធិមូលេ និសីទហំ;

សត្តមេ ទិវសេ បត្តេ, ទីបបូជំ អកាសហំ។

“អាសនំ បរិវារេត្វា, បញ្ចទីបានិ បជ្ជលុំ;

យាវ ឧទេតិ សូរិយោ, ទីបា មេ បជ្ជលុំ តទា។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសមគច្ឆហំ។

“តត្ថ មេ សុកតំ ព្យម្ហំ, បញ្ចទីបាតិ វុច្ចតិ;

សដ្ឋិយោជនមុព្ពេធំ, តិំសយោជនវិត្ថតំ។

“អបត្ថិឃាតិ ជីបិតិ, បរិចារេរ ឌលិង្ហ េយ;

ឃាចតា េឆចកចត់, ជីបិេលិេពភ េឌាពតិ៍

“បរេយ្ញា តិឃឹជិត្វា, ឃជិ ព្កន្ធាយិ បឃ្សិត្យ;

ក្កន្ធិ អេឆា ច ពិរិឃំ, សត្ថុ បឃ្សាយិ ចក្តូតា៍

“ឃាចតា អភិពគ្គាយិ, ឆក្ខំ ឃ្ចពតក្យូេព;

ពព្ហ អាចរលំ តព្ហ, រុេក្លង្ហ បត្តុេពង្ហ ចា៍

“អឃឹពិេឆចរាដ្ឋត់, យេហឃិត្ចូយការឃិ;

សតាត់ ចក្តចត្តឹត់, យេហឃិត្ចូយការឃិ៍

“ឃំ ឃំ េឃាត្យបបគ្គាយិ, េឆចត្តុ អឆ យាត្យឃំ;

ជីបសតសហឃ្សាតិ, បរិចារេរ ឌលត្តិ េយ៍

“េឆចេលិកា ចចិត្វាភ, ក្កប្សង្ខិ យាត្យក្យូន្ធិឃំ;

យាត្យក្យូន្ធិពតា សត្តិ, អក្លិ េយ ភ តិឃឹលពិ៍

“ជីបសតសហឃ្សាតិ, បុគ្គាពយ្យឃយក្តិតា;

ឌលត្តិ ឃ្ចូពិការពេហ, បត្តាជីបិតិឆំ ចលិ៍

“បច្ឆិមេ ភវេ សម្បត្តេ, មានសំ វិនិវត្តយិំ;

អជរាមតំ សីតិភាវំ, និព្ពានំ ផស្សយិំ អហំ។

“ជាតិយា សត្តវស្សាហំ, អរហត្តមបាបុណិំ;

ឧបសម្បាទយី ពុទ្ធោ, គុណមញ្ញាយ គោតមោ។

“មណ្ឌបេ រុក្ខមូលេ វា, សុញ្ញាគារេ វសន្តិយា;

តទា បជ្ជលតេ ទីបំ, បញ្ចទីបានិទំ ផលំ។

“ទិព្ពចក្ខុវិសុទ្ធំ មេ, សមាធិកុសលា អហំ;

អភិញ្ញាបារមិប្បត្តា, បញ្ចទីបានិទំ ផលំ។

“សព្ពវោសិតវោសានា, កតកិច្ចា អនាសវា;

បញ្ចទីបា មហាវីរ, បាទេ វន្ទាមិ ចក្ខុម។

“សតសហស្សិតោ កប្បេ, យំ ទីបមទទិំ តទា;

ទុគ្គតិំ នាភិជានាមិ, បញ្ចទីបានិទំ ផលំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ..បេ… កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

អរហត្តំ បន បត្វា ថេរី សាវត្ថិយំ វិហរន្តី ឯកទិវសំ បច្ឆាភត្តំ សាវត្ថិតោ និក្ខមិត្វា ទិវាវិហារត្ថាយ អន្ធវនំ បវិសិត្វា អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិ។ អថ នំ មារោ វិវេកតោ វិច្ឆេទេតុកាមោ អញ្ញាតកវេសេន ឧបគន្ត្វា –

៥៧.

“នត្ថិ និស្សរណំ លោកេ, កិំ វិវេកេន កាហសិ;

ភុញ្ជាហិ កាមរតិយោ, មាហុ បច្ឆានុតាបិនី”តិ. – គាថមាហ;

តស្សត្ថោ – ឥមស្មិំ លោកេ សព្ពសមយេសុបិ ឧបបរិក្ខិយមានេសុ និស្សរណំ និព្ពានំ នាម នត្ថិ តេន តេន សមណព្រាហ្មណានំ លទ្ធេសា បដិញ្ញាយមានំ វោហារមត្តមេវេតំ, តស្មា កិំ វិវេកេន កាហសិ ឯវរូបេ សម្បត្តបឋមវយេ ឋិតា ឥមិនា កាមវិវេកេន កិំ ករិស្សសិ? អថ ខោ ភុញ្ជាហិ កាមរតិយោ វត្ថុកាមកិលេសកាមសន្និស្សិតា ខិឌ្ឌារតិយោ បច្ចនុភោហិ. កស្មា? មាហុ បច្ឆានុតាបិនី “យទត្ថំ ព្រហ្មចរិយំ ចរាមិ, តទេវ និព្ពានំ នត្ថិ, តេនេវ តំ នាសិតំ, កាមភោគា ច បរិហីនា, អភេត្វា វត មយ្ហន្តិ បច្ឆា វិប្បដិសារិនី មា អហោសីតិ អធិប្បាយោ.

តំ សុត្វា ថេរី “ពាលោ វតាយំ មារោ, យោ មម បច្ចក្ខតំ និព្ពានំ បដិក្ខិបតិ កាមេសុ ច មំ បវារេតិ, មម ខីណាសវភាវំ ន ជានាតិ. ហន្ទ នំ តំ ជានាបេត្វា តជ្ជេស្សាមី”តិ ចិន្តេត្វា –

៥៨.

“សត្តិសូលូបមា កាមា, ខន្ធាសំ អធិកុដ្ដនា;

យំ ត្វំ កាមរតិំ ព្រូសិ, អរតី ទានិ សា មម.

៥៩.

“សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទី, តមោក្ខន្ធោ បទាលិតោ;

ឯវំ ជានាហិ បាបិម, និហតោ ត្វមសិ អន្តកា”តិ. – ឥមំ គាថាទ្វយមាហ;

តត្ថ សត្តិសូលូបមា កាមាតិ កាមា នាម យេន អធិដ្ឋិតា, តស្ស សត្តស្ស វិនិវិជ្ឈនតោ និសិតសត្តិ វិយ សូលំ វិយ ច ទដ្ឋព្ពា. ខន្ធាតិ ឧបាទានក្ខន្ធា. អាសន្តិ តេសំ. អធិកុដ្ដនាតិ ឆិន្ទនាធិដ្ឋានា, អធិដ្ឋានន្តិ អត្ថោ. យតោ ខន្ធ អធិដ្ឋានាយ សត្តា កាមេហិ ឆេជ្ជភេជ្ជ

ປິປຸຓ຺ຕິ. ຍໍ ຕ຺ວໍ ກາມຣຕິໍ ພ຺ຣູສິ, ອຣຕິ ທານິ ສາ ມມາຕິ, ປາປິມ, ຕ຺ວໍ ຍໍ ກາມຣຕິໍ ຣມິຕພ຺ພໍ ເສວິຕພ຺ພໍ ກຕ຺ວາ ວທສິ, ສາ ທານິ ມມ ນິຣຕິຊາຕິກຕ຺ຕາ ມີຬ຺ຫສທິສາ, ນ ຕາຍ ມມ ເກາຈິ ອເຕ຺ຖາ ອຕ຺ຖີຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກາຣຓມາຫ “ສພ຺ພຕ຺ຖ ວິຫຕາ ນນ຺ທີ”ຕິອາທິນາ. ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ຊານາຫີຕິ “ສພ຺ພເສາ ປຫີນຕຓ຺ຫາວິຊ຺ຊາ”ຕິ ຍໍ ຊານາຫິ, ຕເຕາ ເອວ ພລວິຘມນວິສຍາຕິກ຺ກມເນຫິ ອນ຺ຕກ ລາມກາຈາຣ, ມາຣ, ຕ຺ວໍ ມຍາ ນິຫເຕາ ພາຘິເຕາ ອສິ, ນ ປນາຫໍ ຕຍາ ພາຘິຕພ຺ພາຕິ ອເຕ຺ຖາ.

ເອວໍ ເຖຣິຍາ ມາເຣາ ສນ຺ຕຊ຺ຊິເຕາ ຕເຕ຺ຖວນ຺ຕຣຘາຍິ. ເຖຣີປິ ຜລສມາປຕ຺ຕິສຸເຂນ ອນ຺ຘວເນ ທິວສຠາຄໍ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ສາຍເນ຺ຫ ວສຕ຺ຖານເມວ ຄຕາ.

ເສລາເຖຣີຄາຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔. ເສາມາເຖຣີຄາຖາວຓ຺ຓນາ

ຍໍ ຕໍ ອີສີຫິ ປຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິອາທິກາ ເສາມາຍ ເຖຣິຍາ ຄາຖາ. ອຍມ຺ປິ ປຸຣິມພຸເທ຺ຘສຸ ກຕາທິກາຣາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຠເວ ວິວຏ຺ຏູປນິສ຺ສຍໍ ກຸສລໍ ອຸປຈິນນ຺ຕີ ສິຂິສ຺ສ ຠຄວເຕາ ກາເລ ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ວິຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ວາ ອຣຸຓຣເຎ຺ຎາ ອຄ຺ຄມເຫສີ ອເຫາສີຕິ ສພ຺ພໍ ອຕີຕວຕ຺ຖຸ ອຠຍເຕ຺ຖຣິຍາ ວຕ຺ຖຸສທິສໍ. ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນວຕ຺ຖຸ ປນ ອຍໍ ເຖຣີ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເທວມນຸເສ຺ສສຸ ສໍສຣນ຺ຕີ ອິມສ຺ມິໍ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາເທ ຣາຊຄເຫ ພິມ຺ພິສາຣສ຺ສ ຣເຎ຺ຎາ ປຸເຣາຫິຕສ຺ສ ຘີຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ຕສ຺ສາ ເສາມາຕິ ນາມໍ ອເຫາສິ. ສາ ວິຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ຣາຊຄຫປເວສເນ ປຏິລທ຺ຘສທ຺ຘາ ອຸປາສິກາ ຫຸຕ຺ວາ ອປຣຠາເຄ ຠິກ຺ຂຸນີສຸ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ກຕປຸພ຺ພກິຈ຺ຈາ ວິປສ຺ສນາຍ ກມ຺ມໍ ກເຣານ຺ຕີ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ສຫ ປຏິສມ຺ຠິທາຫິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ອປທາເນ (ອປ. ເຖຣີ ໒.໓.໔໗, ໔໐-໕໐) –

“ນຄເຣ ອຣຸຓວຕິຍາ, ອຣຸເຓາ ນາມ ຂຕ຺ຕິເຍາ;

ຕສ຺ສ ຣເຎ຺ຎາ ອຫໍ ຠຣິຍາ, ຈາຣິຕໍ ຈາຣຍາມຫໍ.

“ຍາວຕາ...ເປ... ກຕໍ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສາສນ”ນ຺ຕິ –

ສພ຺ພໍ ອຠຍເຕ຺ຖຣິຍາ ອປທານສທິສໍ.

ອຣຫຕ຺ຕໍ ປນ ປຕ຺ວາ ວິມຸຕ຺ຕິສຸເຂນ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ຕີ ເອກທິວສໍ ທິວາວິຫາຣຕ຺ຖາຍ ອນ຺ຘວນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສີທິ. ອຖ ນໍ

ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᩅᩮᨠᨲᩮᩣ ᩅᩥᩅᩮᨧᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩋᨴᩥᩔᨾᩣᨶᩁᩪᨷᩮᩣ ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ –

᪙᪐᪨

“ᨿᩴ ᨲᩴ ᩍᩈᩦᩉᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨮᩣᨶᩴ ᨴᩩᩁᨽᩥᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ;

ᨶ ᨲᩴ ᨴ᩠ᩅᨦ᩠ᨣᩩᩃᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨷᨸ᩠ᨷᩮᩣᨲᩩᨾᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ – ᩍᨾᩴ ᨣᩤᨳᨾᩣᩉ;

ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨴᩦᨶᩴ ᩑᩈᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ “ᩍᩈᩦ”ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩮᩉᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨴᩦᩉᩥ ᨾᩉᩣᨷᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨷᨶ ᨴᩩᩁᨽᩥᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ ᨴᩩᨷ᩠ᨷᩣᨷᨶᩦᨿᩴ᪨ ᨿᩴ ᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨷᩁᨾᩔᩣᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᨶ ᨲᩴ ᨴ᩠ᩅᨦ᩠ᨣᩩᩃᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨶᩥᩉᩦᨶᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩅᩔᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩴ ᩒᨴᨶᩴ ᨷᨧᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᩩᨳᩥᨲᩮ ᩏᨴᨠᩮ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩮ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩒᨴᨶᩴ ᨷᨠ᩠ᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨠ᩠ᨠᩩᨳᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᨷᨶ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩮ ᨴᨻ᩠ᨻᩥᨿᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩦᩉᩥ ᨷᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨴ᩠ᩅᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩦ ᨾᩣᩁᩴ ᩋᨷᩈᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩦ –

᪙᪑᪨

“ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨽᩣᩅᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᨠᩥᩴ ᨠᨿᩥᩁᩣ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᩩᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮ;

ᨬᩣᨱᨾ᩠ᩉᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᨾ᩠ᩉᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨷᩔᨲᩮᩣ᪨

᪙᪒᪨

“ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᨲᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᩦ, ᨲᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨷᨴᩣᩃᩥᨲᩮᩣ;

ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨶᩣᩉᩥ ᨷᩣᨷᩥᨾ, ᨶᩥᩉᨲᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᨾᩈᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨠᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ᩍᨲᩁᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨣᩤᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ᪨

តត្ថ ញត្តិការេចា េភា កិំ កឃិរាតិ យាត្យកាយការេចា អយ្យាកំ កិំ កេរឃ្យ, អរហត្តប្បត្តិឃា កឹឌិរំ ចិពាត្ថំ ក្ខប្បារេឝឃ្យ៍ ចិត្តយិប្រុសយាហិេតាតិ

ចិេត្ត អក្កយក្កសយាឆិភា សុ្ខ សយាហិេតា៍ ចោាលយិប្រចត្តយាភយឹត្វិ តេតា អរហត្តយក្កោារេលា បចត្តយារេភ៍ សយ្ខា ឆយ្ខំ ចិបស្សេតាតិ

ចត្យសច្ចឆយ្ខំ បរិញ្ញាឌិចិឆិភា សយ្ខេឝច បស្សេតា៍ អឃេញ្ញត្ថ សេច្ចេបិ – បិបិយ, ញត្ថឹ ចា េហាត្យ បុរិេសា ចា, អក្កយេក្ក អឆិកេត

អរហត្តំ ហត្ថកតេយចាតិ៍

ញ្ញាឝាតិ តស្ស អត្តភា អឆិកតការចំ ក្ខុ្យកេយច ឝេស្សត្តឹ "សញ្ញត្ថ ចិហតា ភត្ថឹ"តិ កាឆយាហ៍ សា ចុត្តត្ថារេឃច៍

េសាយារេឆរឹកាឆាចល្លាភា តិដ្ឋិតា៍

តិកតិបិតចល្លាភា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៤. ចតុក្កនិបាតោ

១. ភទ្ទាកាបិលានីថេរីគាថាវណ្ណនា

ចតុក្កនិបាតេ បុត្តា ពុទ្ធស្ស ទាយាទោតិអាទិកា ភទ្ទាយ កាបិលានិយា ថេរិយា គាថា. សា កិរ បទុមុត្តរស្ស ភគវតោ កាលេ ហំសវតីនគរេ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុណន្តី សត្ថារំ ឯកំ ភិក្ខុនិំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរន្តីនំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេន្តំ ទិស្វា អធិការកម្មំ កត្វា សយម្បិ តំ ឋានន្តរំ បត្ថេត្វា យាវជីវំ បុញ្ញានិ កត្វា តតោ ចុតា ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី អនុប្បន្នេ ពុទ្ធេ ពារាណសិយំ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា បតិកុលំ គន្ត្វា, ឯកទិវសំ អត្តនោ ននន្ទាយ សទ្ធិំ កលហំ ករោន្តី តាយ បច្ចេកពុទ្ធស្ស បិណ្ឌបាតេ ទិន្នេ “អយំ ឥមស្ស ទានំ ទត្វា ឧឡារសម្បត្តិំ លភិស្សតី”តិ បច្ចេកពុទ្ធស្ស ហត្ថតោ បត្តំ គហេត្វា ភត្តំ ឆឌ្ឌេត្វា កលលស្ស បូរេត្វា អទាសិ. មហាជនោ គរហិ – “ពាលេ, បច្ចេកពុទ្ធោ តេ កិំ អបរជ្ឈី”តិ? សា តេសំ វចនេន លជ្ជមានា បុន បត្តំ គហេត្វា កលលំ នីហរិត្វា ធោវិត្វា គន្ធចុណ្ណេន ឧព្ពដ្ដេត្វា ចតុមធុរស្ស បូរេត្វា ឧបរិ អាសិត្តេន បទុមគព្ភវណ្ណេន សប្បិនា វិជ្ជោតមានំ បច្ចេកពុទ្ធស្ស ហត្ថេ ឋបេត្វា “យថា អយំ បិណ្ឌបាតោ ឱភាសជាតោ, ឯវំ ឱភាសជាតំ មេ សរីរំ ហោតូ”តិ បត្ថនំ បដ្ឋបេសិ. សា តតោ ចុតា សុគតីសុយេវ សំសរន្តី កស្សបពុទ្ធកាលេ ពារាណសិយំ មហាវិភវស្ស សេដ្ឋិនោ ធីតា ហុត្វា និព្ពត្តិ. បុព្ពកម្មវសេន ទុគ្គន្ធសរីរា មនុស្សេហិ ជិគុច្ឆិតព្ពា ហុត្វា សំវេគជាតា អត្តនោ អាភរណេហិ សុវណ្ណិដ្ឋកំ ការេត្វា ភគវតោ ចេតិយេ បតិដ្ឋបេសិ, ឧប្បលហត្ថេន ច បូជំ អកាសិ. តេនស្សា សរីរំ តស្មិំយេវ ភវេ សុគន្ធំ មនោហរំ ជាតំ. សា បតិនោ បិយា មនាបា ហុត្វា យាវជីវំ កុសលំ កត្វា តតោ ចុតា សគ្គេ និព្ពត្តិ. តត្ថាបិ យាវជីវំ ទិព្ពសុខំ អនុភវិត្វា, តតោ ចុតា ពារាណសិរញ្ញោ ធីតា ហុត្វា តត្ថ ទេវសម្បត្តិសទិសំ សម្បត្តិំ អនុភវន្តី ចិរកាលំ បច្ចេកពុទ្ធេ ឧបដ្ឋហិត្វា, តេសុ បរិនិព្ពុតេសុ សំវេគជាតា តាបសបព្ពជ្ជាយ បព្ពជិត្វា ឧយ្យានេ វសន្តី ឈានានិ ភាវេត្វា ព្រហ្មលោកេ និព្ពត្តិត្វា តតោ ចុតា សាគលនគរេ កោសិយគោត្តស្ស ព្រាហ្មណកុលស្ស គេហេ និព្ពត្តិត្វា មហតា បរិហារេន វឌ្ឍិត្វា វយប្បត្តា មហាតិត្ថគាមេ បិប្ផលិកុមារស្ស គេហំ នីតា. តស្មិំ បព្ពជិតេ និក្ខន្តេ មហន្តំ ភោគក្ខន្ធំ មហន្តញ្ច ញាតិបរិវដ្ដំ បហាយ បព្ពជ្ជត្ថាយ និក្ខមិត្វា បញ្ច វស្សានិ តិត្ថិយារាមេ វសិត្វា អបរភាគេ មហាបជាបតិគោតមិយា សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ ឧបសម្បទញ្ច លភិត្វា វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា ន ចិរស្សេវ អរហត្តំ បាបុណិ. តេន វុត្តំ អបទានេ (អប. ថេរី ២.៣.២៤៤-៣១៣) –

“បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ, សព្ពធម្មាន បារគូ;

ឥតោ សតសហស្សម្ហិ,កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ.

“តទាហុ ហំសវតិយំ, វិទេហោ នាម នាមតោ;

សេដ្ឋី បហុតរតោ, តស្ស គាថា អហោសថ។

“កទាចិ សោ តទាទិត្វ, ខេបច្ច សបរិជ្ជតោ;

ឆព្ពស្សានិ ព្រហ្មស្ស, សព្ពាភិញ្ញកយប្បហិ។

“សាធកំ ទុតចាទាតំ, អគ្គិ កិច្ចេនិ តាយកោ;

សុត្វា សត្ថាហិកំ ទាតំ, ទត្វា ព្រហ្មស្ស តាជិតោ។

“តិបច្ច និរសា បរិតេ, តំ ផាតយកិបត្តិយំ;

ន ហាសយត្តា បរិសំ, តទា ហិ តរបុក្ខេចា។

“សេដ្ឋិតោ អត្ថកប្បាយ, ព្ពយា កាឆា អភាសថ;

លទ្ធសេ បត្តិតំ ផាតំ, តិព្ពតោ ហោហិ បុត្តកា។

“សតសហស្សិតោ កប្ប, ឌក្កាកកុលសម្ភវោ;

គោតមោ នាម គោត្តេន, សត្ថា លោកេ ភវិស្សតិ។

“តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទោ, ឱរសោ ធម្មនិម្មិតោ;

កស្សបោ នាម គោត្តេន, ហេស្សតិ សត្ថុ សាវកោ។

“តំ សុត្វា មុទិតោ ហុត្វា, យាវជីវំ តទា ជិនំ;

មេត្តចិត្តោ បរិចរិំ, បច្ចយេហិ វិនាយកំ។

“សាសនំ ជោតយិត្វាន, សោ មទ្ទិត្វា កុតិត្ថិយេ;

វេនេយ្យំ វិនយិត្វា ច, និព្វុតោ សោ សសាវកោ។

“និព្វុតេ តម្ហិ លោកគ្គេ, បូជនត្ថាយ សត្ថុនោ;

ញាតិមិត្តេ សមានេត្វា, សហ តេហិ អការយិំ។

“សត្តយោជនិកំ ថូបំ, ឧព្ពិទ្ធំ រតនាមយំ;

ជលន្តំ សតរំសិំវ, សាលរាជំវ ផុល្លិតំ។

“សត្តសតសហស្សានិ, បាតិយោ តត្ថ ការយិំ;

នឡគ្គិ វិយ ជោតន្តី, រតនេហេវ សត្តហិ។

“គន្ធតេលេន បូរេត្វា, ទីបានុជ្ជលយិំ តហិំ;

បូជនត្ថាយ មហេសិស្ស, សព្វភូតានុកម្បិនោ។

“សត្តសតសហស្សានិ, បុណ្ណកុម្ភានិ ការយិំ;

រតនេហេវ បុណ្ណានិ, បូជនត្ថាយ មហេសិនោ។

“មជ្ឈេ អដ្ឋដ្ឋកុម្ភីនំ, ឧស្សិតា កញ្ចនគ្ឃិយា;

អតិរោចន្តិ វណ្ណេន, សរទេវ ទិវាករោ។

“ᨧᨲᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᩮᩣᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩣᩁᨱᩣ ᩁᨲᨶᩣᨾᨿᩣ;

ᩏᩔᩥᨲᩣ ᨹᩃᨠᩣ ᩁᨾ᩠ᨾᩣ, ᩈᩮᩣᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨲᨶᩣᨾᨿᩣ᪨

“ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᩅᨭᩴᩈᩣ ᩈᩩᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ;

ᩏᩔᩥᨲᩣᨶᩥ ᨸᨭᩣᨠᩣᨶᩥ, ᩁᨲᨶᩣᨶᩥ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᩁᩮ᪨

“ᩈᩩᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨠᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨧᩮᨲᩥᨿᩴ ᩁᨲᨶᩣᨾᨿᩴ;

ᩋᨲᩥᩁᩮᩣᨧᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ, ᩈᩈᨦ᩠ᨠᩮᩣᩅ ᨴᩥᩅᩣᨠᩁᩮᩣ᪨

“ᨳᩪᨸᩔ ᩅᩮᨴᩥᨿᩮᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ, ᩉᩁᩥᨲᩣᩃᩮᨶ ᨸᩪᩁᨿᩥᩴ;

ᩑᨠᩴ ᨾᨶᩮᩣᩈᩥᩃᩣᨿᩮᨠᩴ, ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩮᨶ ᨧ ᩑᨠᩥᨠᩴ᪨

“ᨸᩪᨩᩴ ᩑᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩁᨾ᩠ᨾᩴ, ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩁᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ;

ᩋᨴᩣᩈᩥ ᨴᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ, ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᨿᨳᩣᨻᩃᩴ᪨

“ᩈᩉᩣᩅ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨶᩣ ᨲᩮᨶ, ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ;

ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩈᩉᩣᩅ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᨣᨲᩣ᪨

“ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨶᩩᨽᩮᩣᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨴᩮᩅᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨳ ᨾᩣᨶᩩᩈᩮ;

ᨨᩣᨿᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᩁᩦᩁᩮᨶ, ᩈᩉ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᩴᩈᩁᩥᩴ᪨

“ᩑᨠᨶᩅᩩᨲᩥᨲᩮᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩮ, ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨶᩣᨾ ᨶᩣᨿᨠᩮᩣ;

ឧប្បជ្ជិ ចារុទស្សនោ, សព្ពធម្មវិបស្សកោ។

“តទាយំ ពន្ធុបតិយំ, ព្រាហ្មណោ សាធុសម្មតោ;

អឌ្ឍោ សន្តោ គុណេនាបិ, ធនេន ច សុទុគ្គតោ។

“តទាបិ តស្សាហំ អាសិំ, ព្រាហ្មណី សមចេតសា;

កទាចិ សោ ជិនវរោ, សង្គមេសិ មហាយុតី។

“និសិន្នំ ជនកាយម្ហិ, ទេសេន្តំ អមតំ បទំ;

សុត្វា ធម្មំ បមុទិតោ, អទាសិ ឯកសាដកំ។

“ឃរមេកេន វត្ថេន, គន្ត្វានេតំ ស មព្រាចិ;

អនុមោទ មហាបុញ្ញំ, ទិន្នំ ពុទ្ធស្ស សាដកំ។

“តទាហំ អញ្ជលិំ កត្វា, អនុមោទិំ សុបីណិតា;

សុទិន្នោ សាដកោ សាមិ, ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស តាទិនោ។

“សុខិតោ សជ្ជិតោ ហុត្វា, សំសរេត្វា ភវាភវេ;

ពារាណសិបុរេ រម្មេ, រាជា អាសិ មហីបតិ។

“តទា តស្ស មហេសីហំ, ឥត្ថិគុម្ពស្ស ឧត្តមា;

តស្សាតិ ទយិតា អាសិ, បុត្តស្នេហេន ភត្តុនោ។

“បិណ្ឌាយ វិចរន្តេ តេ, អដ្ឋ បច្ចេកនាយកេ;

ទិស្វា បមុទិតោ ហុត្វា, ទត្វា បិណ្ឌំ មហារហំ។

“បុនោ និមន្តយិត្វាន, កត្វា រតនមណ្ឌបំ;

កម្ពាទេហិ កតំ បត្តំ, សោវណ្ណំ ចេវ តត្តកំ។

“សមានេត្វាន តេ សន្តោ, តេសំ ទានមទាសិ សោ;

សោណ្ណាសនេ បវិដ្ឋានំ, បសន្នោ សេហិ បាណិហិ។

“តយ្យិ ទានំ សហាទាសិ, កាសិរាជេនហំ តទា;

បុនាហំ ពារាណសិយំ, ជាតា កាសិកគាមកេ។

“កុដុម្ពិកកុលេ ផីតេ, សុខិតោ សោ សភាតុកោ;

ជេដ្ឋស្ស ភាតុនោ ជាយា, អហោសិំ សុបតិដ្ឋិតា។

“បច្ចេកពុទ្ធំ ទិស្វាន, កនិយស្ស មម ភត្តុនោ;

ភាគន្តំ តស្ស ទត្វាន, អាគតេ តម្ហិ បាវទិំ។

“នាភិនន្ទិត្ថ សោ ទានំ, តតោ តស្ស អទាសហំ;

ឧតា អានិយ តំ អន្នំ, បុនោ តស្សេវ សោ អទា។

“តទន្តំ វន្ទយិត្វាន, ទត្វា ពុទ្ធស្សហំ តទា;

បត្តំ កាលលបុណ្ណំ តំ, អទាសិំ តស្ស តាទិនោ។

“ទានេ ច គហណេ ចេវ, អបចេ បច្ចេសបិ ច;

សមចិត្តមុខំ ទិស្វា, តទាហំ សំចិឌិ កុសំ។

“បុតោ បត្តំ គហេត្វាន, សោធយិត្វា សុកន្តិតា,

បសន្នចិត្តា បូរេត្វា, សឈតំ សក្កទំ អហំ។

“យត្ថ យត្ថូបបជ្ជាមិ, សុទ្ធបិ ហោមិ ទាតទោ;

ពុទ្ធស្ស អបការេន, ទុក្ខា ចទេតន ច។

“បុត កស្សបចីរស្ស, តិធាយត្តមិស្រចតិយេ;

សោចណ្ណំ ទុង្គំ ចរំ, អទាសិំ មុទិតា អហំ។

“ចតុជ្ជាតេន គន្ធេន, តិចយិត្វា តមិង្គំ;

មុត្តា ទុក្ខទោសម្ហា សព្ពង្គុសមាគតា។

“សត្ត បីតិសហស្សានិ, ទតេតេហេច សត្តហិ;

កាទេត្វា ឈតបូរានិ, ចដ្ឋិតិ ច សហស្សសោ។

“បក្ខិបិត្វា បដឹបេត្វា, ឋបយឹ សត្តុបត្តិយោ;

បូជនត្ថំ លោកនាថស្ស, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

“តទាបិ តយិ សុញ្ញាយិ កាកិតឹយិ វិសេសតោ;

បុន កាសីសុ សញ្ជាតា, សុយិត្វា ញាតិ ចិរស្សតោ។

“តស្សាហំ កនិយា អាសឹ, សុខិតា សជ្ជិតា បិយា;

តទា បច្ចេកមុនិនោ, អទាសឹ ឃតចេធតំ។

“តស្សាបិ កាកិតី អាសឹ, យោនិត្វា ទានមុត្តមំ;

បុនាបិ កាសិរដ្ឋម្ហិ ជាតោ កោសិយជាតិយា។

“តទា កោសិយបុត្តានំ, សតេហិ សហ បញ្ចហិ;

បញ្ច បច្ចេកពុទ្ធានំ, សតានិ សមុបដ្ឋហិ។

“តេយានំ តប្បយិត្វាន, អទាសិ ច តិចីវរេ;

ជាយា តស្ស តទា អាសឹ, បុញ្ញកម្មបទាតិកា។

“តតោ ចុតា អហំ រាជា, នន្ទោ នាម មហាយសោ;

តស្សាបិ មហេសី អាសឹ, សព្វកាមសមិទ្ធិនី។

“តទា រាជា ភវិត្វាន, ឧប្បន្នេត្វា មហីបតិ;

បក្យចតីបុត្តានំ, បច្ឆោគមុតិតំ តទា។

“សតានិ បញ្ចាត្វតានិ, ឃាចឌ៊ីចំ ក្លបដ្ឋហិ;

ទាឆ្យយ្យាតេ តិចាសេត្វា, តិត្ថ្យតាតិ ច ប្វុឌឃិ។

“ចេតិឃាតិ ច ពាទេត្វា, បត្តាឌិត្វា ក្លតោ យឃំ;

ភាចេត្វា អប្បយត្តាោឃា, ច្រាហ្វុលេពិ អពយឡឃ។

“តតោ ត្យុតោ យហាតិត្ត, ស្យុងាតោ បិបៀលិឃតោ;

យាតា ស្យុយភតេឆីតិ, តោសិតោតោត្តា ឌិតេឌា បិតា។

“អហំ យត្ដេ ឌតបតេ, សាពលិយ ប្សុត្តតេយ;

ពប្សិលស្ស ឌិឌស្សាសិ, ឆឹតា យាតា ស្សុឆីយតិ។

“ឈេពញ្ជាភជិត្តេភ, តិឫិតិត្វាភ យំ បិតា;

អឆា ពស្សបឆឹទស្ស, ពាទេយហិ ចន្ទ្ធិតស្សយំ។

“ពឆាឌិ តេសា ពាទ្យុលិតោ, ពត្វា ពយ្ពុតេបញ្ញុតោ;

ពាពាឌិតេពហិ ពន្ធុតេត្ត, បិតោហ ឌិស្វាភ ឃំចិឌិ។

“ឈេទចាហំ តិតេល ឌាតេត, ឌិស្វាភាតបតាបតេភ;

កិំ ការេកហិ លជ្ជេត្ត, សំចេកយលកិ៍ តទា។

“តទា សោ បព្ពជី ធីរោ, អហំ តយត្វបព្ពជិំ;

បញ្ចា ចស្សានិ តិចសិ, បរិព្ពាជចេត អហំ។

“យទា បព្ពជិតា អាសិ, គោតមី ជិតបឹសិកា;

តទាហំ តយុបគន្ត្វា, ញុត្តេន អត្វសាសិតា។

“ត ចិទេទេតច ការេលត, អទេហត្វុយបិបុហិ;

អហោ កល្យាណមិត្តត្តំ, កស្សបស្ស សិរីមតោ។

“សុតោ ញុទ្ធស្ស ទាយាទោ, កស្សបោ សុសមាហិតោ;

បុព្វេតិចាសំ យោ វេទិ, សគ្គាបាយញ្ច បស្សតិ។

“អថោ ជាតិក្ខយំ បត្តោ, អភិញ្ញាវោសិតោ មុនិ;

ឯតាហិ តីហិ វិជ្ជាហិ, តេវិជ្ជោ ហោតិ ព្រាហ្មណោ។

“តថេវ ភទ្ទាកាបិលានី, តេវិជ្ជា មច្ចុហាយិនី;

ធារេតិ អន្តិមំ ទេហំ, ជិត្វា មារំ សវាហនំ។

“ទិស្វា អាទីនវំ លោកេ, ឧភោ បព្ពជិតា មយំ;

ត្យម្ហា ខីណាសវា ទន្តា, សីតិភូតាម្ហ និព្ពុតា។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ…បេ… កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ (អប. ថេរី ២.៣.២៤៤-៣១៣);

អរហត្តំ បន បត្វា បុព្ពេនិវាសញាណេ ចិណ្ណវសី អហោសិ. តត្ថ សាតិសយំ កតាធិការត្តា អបរភាគេ តំ សត្ថា ជេតវនេ អរិយគណមជ្ឈេ និសិន្នោ ភិក្ខុនិយោ បដិបាដិយា ឋានន្តរេសុ ឋបេន្តោ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរន្តីនំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេសិ. សា ឯកទិវសំ មហាកស្សបត្ថេរស្ស គុណាភិត្ថវនបុព្ពកំ អត្តនោ កតកិច្ចតាទិវិភាវនមុខេន ឧទានំ ឧទានេន្តី –

៦៣.

“បុត្តោ ពុទ្ធស្ស ទាយាទោ, កស្សបោ សុសមាហិតោ;

បុព្ពេនិវាសំ យោវេទិ, សគ្គាបាយញ្ច បស្សតិ.

៦៤.

“អថោ ជាតិក្ខយំ បត្តោ, អភិញ្ញាវោសិតោ មុនិ;

ឯតាហិ តីហិ វិជ្ជាហិ, តេវិជ្ជោ ហោតិ ព្រាហ្មណោ.

៦៥.

“តថេវ ភទ្ទាកាបិលានី, តេវិជ្ជា មច្ចុហាយិនី;

ធារេតិ អន្តិមំ ទេហំ, ជេត្វា មារំ សវាហនំ.

៦៦.

“ទិស្វា អាទីនវំ លោកេ, ឧភោ បព្ពជិតា មយំ;

ឰយព្រឹលាយចា ងត្តា, ឃឹតិក្នតាយព្រឹត្ញ្ញតា”តិ៍ –

ញ្ញយា គាឆា អការិ៍

តត្ថ ប្ុរេត្តា ព្ុទ្ធស្ស ងាឃារេងាតិ ព្ុទ្ធាត្ុព្ុទ្ធការេចតា សម្ទាសម្ពុទ្ធស្ស អត្ុឌាតស្ុរេតា តរេតា ឲច តស្ស ងាឃក្នតស្ស តចរេលាក្ុត្តាទេឆម្ទស្ស អាងារេតត ងាឃារេងា គស្សរេបិ រេលាកិឃរេលាក្ុត្តារេទហិ សយាឌឹហិ ស្ុ៩ សយាហិតចិត្តតាឃ ស្ុសយាហិរេតា៍ ប្ុរេត្តតិចាឃំ រេឃារេចឌឹតិ រេឃា យហាគស្សបរេត្ថរេទា ប្ុរេត្តតិចាឃំ អត្តរេតា បរេទសញ្ញា តិច្ុត្ថត្តត្តសត្តាតំ ប្ុរេត្តតិចាឃាត្ុស្សតិចាារេលាត បិគេង៉ គត្វា អរេចឌិ អញ្ញាឃិ បដិចិន្ត្យ សក្កាបិឃញ្ញា បស្សតិតិ លញ្ញឹសតិរេងចរេលាគរេកង៉ សក្កុ ចត្ុញ្ញឹឆំ អបិឃញ្ញា ងិត្តចក្លុតា ហត្ថតរេល អាយលគំ ចិឃ បស្សតិ៍

អរេឆា ឌាតិក្លឃំ បរេត្តាតិ តរេតា បទំ ឌាតិក្លឃសន្តាតំ អទេហត្តំ បរេត្តា៍ អភិញ្ញាឃ អភិចិឃិរេ៤ត ញាារេលាត អភិរេញ្ញាឃ្យំ ឆម្ម៉ំ អភិឌាតិត្វា បរិរេញ្ញាឃ្យំ បរិឌាតិត្វា , បហាតត្តំ បហាឃ , សច្ឆិកាតត្តំ សច្ឆិកត្វា រេចាឃិរេតា តិ៤ំ បរេត្តា គតកិរេច្ចា៍ អាសចក្លឃបញ្ញាសន្តាតំ រេយាតំ បត្តត្តា យុតិ៍

តរេឆច កន្តាកាបិលាតឹតិ ឃឆា យហាគស្សរេបិ ឲតាហិ ឃឆាចុត្តាហិ តឹហិ ចិន្ថាហិ រេតចិរេន្ថា យក្ខុហាឃឹ ច, តរេឆច កន្តាកាបិលាតឹ រេតចិន្ថា យក្ខុហាឃិតឹតិ៍ តរេតា ឲច ឆារេទតិ អត្តិយំ រេងហំ, រេឌត្វា យាទំ សចាហតត្តិ អត្តាតរេយច បទំ ចិឃ គត្វា ងរេស្សតិ៍

ញ្ញងាតិ ឃឆា រេឆទស្ស បដិបត្តិ អាឌិយន្តុបរិរេឃាសាតគល្យាណា, ឲចំ យបឹតិ ងរេស្សត្តិ “ឌិស្វា អាឌីតច”ត្តិ ញូសាតកាឆយាហ៍ តត្ថ ឰយព្រា លិលាយចា ងត្តាតិ រេត យឃំ យហាគស្សបរេត្ថរេទា អហញ្ញា ៤ត្តរេយត ងរេយត ងត្តា សត្តរេសា លិលាយចា ច អយព្រាឃឹតិក្នតាយព្រឹត្ញ្ញតាតិ តរេតា ឲច គិរេលសបរិឡអាហាកាចរេតា ឃឹតិក្នតា ទិំសាបិឌិរេសសាឃ តិត្តាតឆាត្ុឃា តិត្ញ្ញតា ច អយព្រឹតចាយាតិ អរេត្ថា៍

កន្តាកាបិលាតឹរេឆទិកាឆាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

ចត្ុក្កតិបិតចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

᪅᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨠᨶᩥᨷᩤᨲᩮᩣ

᪁᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣᨳᩮᩁᩦᨣᩤᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨷᨬ᩠ᨧᨠᨶᩥᨷᩤᨲᩮ ᨷᨱ᩠ᨱᩅᩦᩈᨲᩥ ᩅᩔᩣᨶᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣᨿ ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᨣᩤᨳᩣ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᨠᨲᩣᨵᩥᨠᩣᩁᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩅᩮ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩪᨷᨶᩥᩔᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩏᨷᨧᩥᨶᨶ᩠ᨲᩦ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩩᨷ᩠ᨷᩤᨴᩮ ᨴᩮᩅᨴᩉᨶᨣᩁᩮ ᨾᩉᩣᨷᨩᩤᨷᨲᩥᨣᩮᩣᨲᨾᩥᨿᩣ ᨵᩣᨲᩦ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᩥ᪨ ᩈᩣ ᨶᩣᨾᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨾᩉᩣᨷᨩᩤᨷᨲᩥᨣᩮᩣᨲᨾᩥᨿᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᨠᩣᩃᩮ ᩈᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩅᩦᩈᨲᩥ ᩈᩴᩅᨧ᩠ᨨᩁᩣᨶᩥ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩮᨶ ᩏᨷᨴ᩠ᨴᩩᨲᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩣᩈᨦ᩠ᨥᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩣᩃᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨠᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᩋᩃᨽᨶ᩠ᨲᩦ ᨻᩣᩉᩣ ᨷᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᨠᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᨾᩣᨶᩈᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩣᩅᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦ ᨶ ᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᨨᩊᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᩣᨶᩅᩈᩮᨶ –

᪖᪗᪨

“ᨷᨱ᩠ᨱᩅᩦᩈᨲᩥ ᩅᩔᩣᨶᩥ, ᨿᨲᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᩋᩉᩴ;

ᨶᩣᨧ᩠ᨨᩁᩣᩈᨦ᩠ᨥᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔᩪᨷᩈᨾᨩ᩠ᨫᨣᩴ᪨

᪖᪘᪨

“ᩋᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᩴ, ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩮᨶᩅᩔᩩᨲᩣ;

ᨻᩣᩉᩣ ᨷᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᨠᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩦ, ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨷᩤᩅᩥᩈᩥᩴ ᩋᩉᩴ᪨

᪖᪙᪨

“ᩈᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩴ ᩏᨷᩤᨣᨧ᩠ᨨᩥᩴ, ᨿᩣ ᨾᩮ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨿᩥᨠᩣ ᩋᩉᩩ;

ᩈᩣ ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨴᩮᩈᩮᩈᩥ, ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨿᨲᨶᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ᪨

᪇᪀᪨

“ᨲᩔᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩏᨷᩣᩅᩥᩈᩥᩴ;

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᩥᨲᩴ᪨

᪇᪁᪨

“ᨧᩮᨲᩮᩣᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧ , ᩈᩮᩣᨲᨵᩣᨲᩩ ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᩥᨲᩣ;

ᩍᨴ᩠ᨵᩦᨷᩥ ᨾᩮ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩣ, ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᩣᩈᩅᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ;

ᨨᩊᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩣ, ᨠᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩣᩈᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ –

ᩍᨾᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨧ᩠ᨨᩁᩣᩈᩘᨥᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩣᩈᩘᨥᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᨱᩴ ᩋᩘᨣᩩᩃᩥᨹᩮᩣᨭᨶᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔᩪᨷᩈᨾᨩ᩠ᨫᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩏᨷᩈᨾᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᨶ ᩋᨩ᩠ᨫᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᨶ ᨷᨭᩥᩃᨽᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩮᨶᩅᩔᩩᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩣᨷ᩠ᨷᩉᩦᨶᨲᩣᨿ ᨻᩉᩃᩮᨶ ᩃᩮᩣᨽᩁᩣᨣᩮᨶ ᨲᩥᨶ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨠᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨷᩁᩥᨴᩮᩅᨶ᩠ᨲᩦ ᩁᩮᩣᨴᨲᩥ᪨

ᨧᩮᨲᩮᩣᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨧᩮᨲᩮᩣᨷᩁᩥᨿᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᨽᩥᨶᩦᩉᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣᨳᩮᩁᩦᨣᩣᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪂᪨ ᩅᩥᨾᩃᩣᨳᩮᩁᩦᨣᩣᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

យត្វា ចណ្ណក ន្ទុបេតាតិអាឝិកា ចិយលិយ ឆេទិយា កាឆា៉ អឃយ្យិ បុរិយត្យុឆ្ពស្ទុ កតាឝិការា តត្ថ តត្ថ កឆេច ចិចង្ក្ខបតិស្សុយំ ក្យុសលំ ក្ខបចិតិត្វា ព្ទុយស្ទិ ត្យុឆ្គុប្យាឆេ ឆេចឃាលិឃំ អឌ្ឍាតទាឃ ន្ទុប្ទុបឌីចិតិឃា ព្ទុត្តិឃា ឆឹតា ហុត្វា តិឌ្ឍត្តិ៉ ចិយលិតិស្សា តាយំ អឆេហាឃិ៉ ឃា ចឃប្យត្វា តឆេច ឌីចិកំ កេប្យត្តឹ ឲកឝិចឃំ អាឃស្វុត្តិ យហាឆេយាក្កុល្លាតំ ឆេចឃាលិឃំ បិណ្ឌាឃ ចទត្តំ ឌិស្វា បឌិតឌ្ឌចិត្វា ហុត្វា ឆេទស្សុ ចឃតង្គាតំ កត្ត្វា ឆេទំ ក្ខឌ្ឌិស្សុ បឆេលិកតកយុំ កាតុំ អាទកិ៉ "តិត្តិឆេឃហិ ក្ខឆេយ្យាឌិតា តឆា អកាឃឹ"តិ ឆេពចិ ចឆត្តិ៉ ឆេឆទោ តស្សា អឃ្ទុកចិកាចតយុឆេពត ឃត្តឌ្ឍតំ កត្វា ព្ទុចាឆេយឆាឃិ៉ តំ ឆេហង្គា ឆេឆទកាឆាឃ អាកតឆេយច, តឆា បត ឆេឆឆេទត ព្ទុចាឆេឆ ឌិឆេត្ត ឃា ឃំឆេចកឌាតា ហិឆេទាត្តប្យំ បត្តុបង្គឆេបត្វា ឃាឃឆេត បឌិលឌ្ឌឃង្គា ក្ខបិឃិកា ហុត្វា អបទកាឆេក កិក្ខុតឹឃុ បព្ទាឌិត្វា ឈឆេឆត្តឹ ចាឃយត្តឹ ឆេហត្យុឃយ្យត្តតាឃ ត ចិទឆេយ្យច អទហត្តំ បត្វា អត្តឆេតា បឌិបត្តិំ បត្តុឆេចក្ខិត្វា ក្ខឌាតចឆេឃត –

លិ១៉

"យត្វា ចណ្ណក ន្ទុបេត, ឆេឃាកឆេក្កុត ឃឆេឃត ច;

ឆេឃាត្តឆេតត ត្ទុបត្ធង្គា, អឌ្ឍាឃយតិយឌ្ឍិតំ៉

លិ១៉

"ចិក្ខុឃត្វា ព្ទុយំ កាឃំ, ឃុចិត្តំ ពាលលិបតំ;

អង្គាឃិ ឆេចឃិក្ខាទយ្យិព្យាលុឆ្គោ បិឃយិឆេចាឆ្គិឃ៉

លិ៣៉

"បិញ្ញអត្ថំ ចិចំឆេឃត្តឹ, ក្យុឃំបាកាឃិកំ ពាហុំ;

អកាឃិ ចិចិធំ យាឃំ, ក្ខឌ្ឍាក្កុត្តឹ ពាហុំ ឌតំ៉

លិ៤៉

"ឃាឌ្ឍ បិណ្ឌំ ចរិត្វាន, យុណ្ឌា ឃឌ្ឍាឌិបាទុតា;

តិសិត្ថា ទ្វក្ខប្បលយិ្យអចិតក្កស្ស លិកិតិ៍

សិ៍ ៩៍

“សទេ្តា ឈោកា សប្ស្ឋិត្ថា, ឈេ ជិទ្តា ឈេ ច យាត្សា;

ឈេបេត្វា អាសេច សទេ្តា, ឃិតិក្សតាយិ្យតិទ្ឋាតា”តិ៍ –

ត្ថយា កាឆា អកាសិ៍

តត្វ យត្វា ចទេហ្លត ទ្វេបតាតិ ក្យាហចទេហ្លត ចេច ទ្វបសយ្យត្តិឃា ច៍ សោកទេក្កតាតិ ស្វកកាកាចេត៍ ឃសេតាតិ បទិចារសយ្យត្តិឃា៍ យត្វា ចហ្លយគទ្វបយគសោកក្កយគបទិចារយគចសេត យជំ អាបត្ថាតិ អទេត្វ៍ ឈោទ្ឋាតេត ទ្វបត្វិដ្ឋាតិ ឈោទ្ឋាតយចេត ឋ្គបទ្វបទិ ឆដ្ឋា ឈោទ្ឋាតតិបិទេត្វត អហក្កាទេត ឋ្គបត្វិដ្ឋចិត្វា អត្សបសត្តយាតសា៍ អទ្ឋាាសយតិយទ្ឋាហត្តិ អទ្ឋាា ត្ថតិ្វឈោ អត្វទេតា ចហ្លាជិក្យលោហិ សទ្ឋាឆាបិ អតិក្កយិត្វ យទ្ឋាំ អហំ៍ អទ្ឋាាសំ ចា ត្ថតិ្វត៌ ចហ្លាជិក្យលោ អតិយទ្ឋាំ អតិក្កយិត្វ អយទ្ឋាំ អចយាត៌ អកាសិ៍

ចិក្សិត្វាត្ថយំ កាឃំ, ស្វចិត្តុ ចាិលលិបតត្តិ ត្ថយំ តាតាចិឆអស្វចិកទិតំ ឌេក្យដ្ឋិ អហំ យយាតិ ចាិលិត៌ លិបតទេតា ចាចតទេតា ចាិលលិបត៌ យយ កាឃំ លចិទាកាកទលាទេកាសដ្ឋបតាជិតា ស្វចិត្តុ ចត្វាកទលោហិ ចិក្សិត្វ ស្វយហ្លិតបសាជិតំ កត្វ៍ អដ្ឋាសិ ចេចសិគ្ឋាទយិ្យាលុទេគ្ឋា បិសយិចោឌ្ឋិឃាតិ យិកលុទេគ្ឋា ចិឃ យិកាត៌ តាត្ឋតត្វាឃ គល្ហចាក្យទាជិយិកបិសំ, យាទស្ស បិសក្សតំ ឃឆាទុត្តុ យយ កាឃំ ចេចសិគ្ឋាទយិ្យា ចេចសិឃា ឈទេគ្ឋាទេ ត្លដ្ឋិឃិត្វា អដ្ឋាសិ៍

បិត្យអត្ឋត៌ ចិជំសេត្តិ៍, ក្យឃំ្យាបកាសិកំ តាហុត្តិ ឋ្គាទ្វេឈតឆតគស្សតាជិកំ ក្យឃ្យទេត្បាច បិគឌាហុសិទាជិកំ បកាសទ្បាាតិ ក្យឃំ្យាបកាសិកទ្បាា តាហុំ តាតប្យាកាទំ បិត្យអត្ឋត៌ អាកទលំ គសេ្សត្តិ៍ អកាសិ ចិចិឆំ យាឃំ, ឋ្គឌ្ឋាឈ្ឍត្តិ តាហុំឌតត្តិ ឈោទ្ឋាតយគយត្តុ តាហុំ ចាិលឌត៌ ចិប្យលយុកទេតុំ ហសត្តិ កត្ឋយាលិចត្វាកទលាជិហិ សទិ៍សកាចបដិឆ្ឋាគទេតត ហសចិលិសកាចាជិហិ ទេតហិ ច ចិចិឆំ តាតប្យាកាទំ ចទ្បាត៌ អកាសិ៍

សាឌ្ឋ បិហ្លំ ចទិត្វាត...ទេប... អចិតក្កស្ស លិកិតិ៍តិ សា អហំ ៩ចំ បយាគចិហាទិតិ៍ សយាតា អឌ្ឋ ត្ថគាតិ អឃ្យស្ស យហាទេយាក្កល្លាតទេត្វទស្ស ត្លចាទេគ គត្វ សាសទេត បត្ឋាជិត្វ យុហ្លា សឈ្ឍាជិបិទុតា ហុត្វ បិហ្លំ ចទិត្វាត កិក្លាហាទំ ក្សឌ្ឋិត្វ តិសិត្ថា ទ្វក្ខប្បលយិ្យក្លប្បទេល ចិចិត្វាសទេត តិសិត្ថា ក្យតិឃទ្បាាតបិគកស្ស អក្កថលស្ស អឆិកទេយត អចិតក្កស្ស លិកិតិ៍ អឃិ៍ត្វ៌ ឈោឌតា៍

សព្វេ យោគាតិ កាមយោគាទយោ ចត្តារោបិ យោគា។ សមុច្ឆិន្នាតិ បឋមមគ្គាទិនា យថារហំ សម្មទេវ ឆិន្នា បហីនា។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

វិមលាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣។ សីហាថេរីគាថាវណ្ណនា

អយោនិសោ មនសិការាតិអាទិកា សីហាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនិត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ វេសាលិយំ សីហសេនាបតិនោ ភគិនិយា ធីតា ហុត្វា និព្ពត្តិ។ តស្សា “មាតុលស្ស នាមំ ករោមា”តិ សីហាតិ នាមំ អកំសុ។ សា វិញ្ញុតំ បត្វា ឯកទិវសំ សត្ថារា សីហស្ស សេនាបតិនោ ធម្មេ ទេសិយមានេ តំ ធម្មំ សុត្វា បដិលទ្ធសទ្ធា មាតាបិតរោ អនុជានាបេត្វា បព្ពជិ។ បព្ពជិត្វា ច វិបស្សនំ អារភិត្វាបិ ពហិទ្ធា បុថុត្តារម្មណេ វិធាវន្តំ ចិត្តំ និវត្តេតុំ អសក្កោន្តី សត្ត សំវច្ឆរានិ មិច្ឆាវិតក្កេហិ ពាធីយមានា ចិត្តស្សាទំ អលភន្តី “កិំ មេ ឥមិនា បាបជីវិតេន, ឧព្ពន្ធិត្វា មរិស្សាមី”តិ បាសំ គហេត្វា រុក្ខសាខាយំ លគ្គិត្វា តំ អត្តនោ កណ្ឋេ បដិមុញ្ចន្តី បុព្ពាចិណ្ណវសេន វិបស្សនាយ ចិត្តំ អភិនីហរិ, អន្តិមភវិកតាយ បាសស្ស ពន្ធំ គីវដ្ឋានេ អហោសិ, ញាណស្ស បរិបាកំ គតត្តា សា តាវទេវ វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ អរហត្តំ បត្តសមកាលមេវ ច បាសពន្ធោ គីវតោ មុច្ចិត្វា និវត្តិ។ សា អរហត្តេ បតិដ្ឋិតា ឧទានវសេន –

៧៧។

“អយោនិសោ មនសិការា, កាមរាគេន អដ្ដិតា;

អហោសិ ឧទ្ធតា បុព្ពេ, ចិត្តេ អវសវត្តិនី។

៧៨។

“បរិយុដ្ឋិតា ក្លេសេហិ, សុភសញ្ញានុវត្តិនី;

សមំ ចិត្តស្ស ន លភិ, រាគចិត្តវសានុគា។

៧៩។

“ᨠᩥᩈᩣ ᨷᨱ᩠ᨯᩩ ᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨧ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᨧᩣᩁᩥᩉᩴ;

ᨶᩣᩉᩴ ᨴᩥᩅᩣ ᩅᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩣ, ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᩈᩩᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ᪨

᪘᪐᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨷᩣᩅᩥᩈᩥᩴ ᩅᨶᨾᨶ᩠ᨲᩁᩴ;

ᩅᩁᩴ ᨾᩮ ᩍᨵ ᩏᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩴ, ᨿᨬ᩠ᨧ ᩉᩦᨶᩴ ᨷᩩᨶᩣᨧᩁᩮ᪨

᪘᪑᪨

“ᨴᩊ᩠ᩉᨷᩣᩈᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩈᩣᨡᩣᨿ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨿ;

ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᩴ ᨷᩣᩈᩴ ᨣᩦᩅᩣᨿᩴ, ᩋᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥ ᨾᩮ”ᨲᩥ᪨ –

ᩍᨾᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩣᨿᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᨶ, ᩋᩈᩩᨽᩮ ᩈᩩᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨷᩃ᩠ᩃᩣᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᨶ᪨ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨭᩥᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᩈᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᨶ ᨷᩦᩊᩥᨲᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨲᩣ ᨷᩩᩁᩮ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶᩦᨲᩥ ᨷᩩᩁᩮ ᨾᨾ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨾᨿ᩠ᩉᩴᩅᩈᩮ ᩋᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩮ ᩏᨴ᩠ᨵᨲᩣ ᨶᩣᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ᪨

ᨷᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᨠ᩠ᩃᩮᩈᩮᩉᩥ, ᩈᩩᨡᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶᩦᨲᩥ ᨷᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩣᨴᩥᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨽᩪᨲᩣ ᩁᩪᨷᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩩᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨠᩣᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᨶᩈᩦᩃᩣ᪨ ᩈᨾᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨶ ᩃᨽᩥᩴ, ᩁᩣᨣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩈᩣᨶᩩᨣᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩈᩴ ᩋᨶᩩᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦ ᩑᨠᩅᩣᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨾᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᨶ ᩃᨽᩥᩴ᪨

ᨠᩥᩈᩣ ᨷᨱ᩠ᨯᩩ ᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩥᨲᨽᩣᩅᩮᨶ ᨠᩥᩈᩣ ᨵᨾᨶᩥᩈᨶ᩠ᨳᨲᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨱ᩠ᨯᩩᨷ᩠ᨷᨱ᩠ᨯᩩᨠᨩᩣᨲᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩅᩥᨣᨲᨨᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨧ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩅᩔᩣᨶᩦᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᩴᩅᨧ᩠ᨨᩁᩣᨶᩥ᪨ ᨧᩣᩁᩥᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩁᩥᩴ ᩋᩉᩴ᪨ ᨶᩣᩉᩴ ᨴᩥᩅᩣ ᩅᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩣ, ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᩈᩩᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩉᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᩈᩴᩅᨧ᩠ᨨᩁᩮᩈᩩ

កិលេសទុក្ខេន ទុក្ខិតា ឯកាបិ ទិវា វា រត្តិំ វា សមាធិសុខំ ន បដិលភិំ។

តតោតិ កិលេសបរិយុដ្ឋានហេតុ សមណសុខាភិភវនតោ។ រជ្ជុំ គហេត្វាន បាវិសិំ, វនមន្តរន្តិ បាសរជ្ជុំ អាទាយ វនមន្តរំ បាវិសិំ។ កិមត្ថំ បាវិសីតិ ចេ អាហ – “វរំ មេ ឥធ ឧព្ពន្ធំ, យញ្ច ហីនំ បុនាចរេ”តិ យទិទំ សមណធម្មំ កាតុំ អសក្កោន្តី ហីនំ គិហិភាវំ បុន អាចរេ អាចរេយ្យំ អនុតិដ្ឋេយ្យំ, តតោ សតគុណេន សហស្សគុណេន ឥមស្មិំ វនន្តរេ ឧព្ពន្ធំ ពន្ធិត្វា មរណំ មេ វរំ សេដ្ឋន្តិ អត្ថោ។ អថ ចិត្តំ វិមុច្ចិ មេតិ យថា រុក្ខសាខាយ ទឡ្ហបាសំ គីវាយំ បក្ខិបិំ, អថ តង្ខណេយេវ វុដ្ឋានគាមិនិវិបស្សនាមគ្គេន ឃដិតត្តា មគ្គបដិបាដិយា សព្ពាសវេហិ មម ចិត្តំ វិមុច្ចិ វិមុត្តំ អហោសីតិ។

សីហាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤. សុន្ទរីនន្ទាថេរីគាថាវណ្ណនា

អាតុរំ អសុចិន្តិអាទិកា សុន្ទរីនន្ទាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ កិរ បទុមុត្តរស្ស ភគវតោ កាលេ ហំសវតីនគរេ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា, សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុណន្តី សត្ថារំ ឯកំ ភិក្ខុនិំ ឈាយិនីនំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេន្តំ ទិស្វា អធិការកម្មំ កត្វា តំ ឋានន្តរំ បត្ថេត្វា កុសលំ ឧបចិនិត្វា កប្បសតសហស្សំ ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ សក្យរាជកុលេ និព្ពត្តិ។ នន្ទាតិស្សា នាមំ អកំសុ។ អបរភាគេ រូបសម្បត្តិយា សុន្ទរីនន្ទា, ជនបទកល្យាណីតិ ច បញ្ញាយិត្ថ។ សា អម្ហាកំ ភគវតិ សព្ពញ្ញុតំ បត្វា អនុបុព្ពេន កបិលវត្ថុំ គន្ត្វា នន្ទកុមារំ រាហុលកុមារញ្ច បព្ពាជេត្វា គតេ សុទ្ធោទនមហារាជេ ច បរិនិព្ពុតេ មហាបជាបតិគោតមិយា រាហុលមាតាយ ច បព្ពជិតាយ ចិន្តេសិ – “មយ្ហំ ជេដ្ឋភាតា ចក្កវត្តិរជ្ជំ បហាយ បព្ពជិត្វា លោកេ អគ្គបុគ្គលោ ពុទ្ធោ ជាតោ, បុត្តោបិស្ស រាហុលកុមារោ បព្ពជិ, ភត្តាបិ មេ នន្ទរាជា, មាតាបិ មហាបជាបតិគោតមី, ភគិនីបិ រាហុលមាតា បព្ពជិតា, ឥទានាហំ គេហេ កិំ ករិស្សាមិ, បព្ពជិស្សាមី”តិ ភិក្ខុនុបស្សយំ គន្ត្វា ញាតិសិនេហេន បព្ពជិ, នោ សទ្ធាយ។ តស្មា បព្ពជិត្វាបិ រូបំ និស្សាយ ឧប្បន្នមទា “សត្ថា រូបំ វិវណ្ណេតិ គរហតិ, អនេកបរិយាយេន រូបេ អាទីនវំ ទស្សេតី”តិ ពុទ្ធុបដ្ឋានំ ន គច្ឆតីតិអាទិ សព្ពំ ហេដ្ឋា អភិរូបនន្ទាយ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។ អយំ បន វិសេសោ – សត្ថារា និម្មិតំ ឥត្ថិរូបំ អនុក្កមេន ជរាភិភូតំ ទិស្វា អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ មនសិករោន្តិយា ថេរិយា កម្មដ្ឋានាភិមុខំ ចិត្តំ អហោសិ។ តំ ទិស្វា សត្ថា តស្សា សប្បាយធម្មទេសនំ ទេសេន្តោ –

បេ។

“អាតុរំ អសុចិំ បូតិំ, បស្ស នន្ទេ សមុស្សយំ;

អសុភាយ ចិត្តំ ភាវេហិ, ឯកគ្គំ សុសមាហិតំ។

ប័៤.

“យថា ឥទំ តថា ឯតំ, យថា ឯតំ តថា ឥទំ;

ទុគ្គន្ធំ បូតិកំ វាតិ, ពាលានំ អភិនន្ទិតំ។

ប័៣.

“ឯវមេតំ អវេក្ខន្តី, រត្តិន្ទិវមតន្ទិតា;

តតោ សកាយ បញ្ញាយ, អភិនិព្ពិជ្ឈ ទក្ខិស”ន្តិ –

ឥមា តិស្សោ គាថា អភាសិ។

សា ទេសនានុសារេន ញាណំ បេសេត្វា សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋហិ។ តស្សា ឧបរិកម្មដ្ឋានំ អាចិក្ខន្តោ “នន្ទេ, ឥមស្មិំ សរីរេ អប្បមត្តកោបិ សារោ នត្ថិ, មំសលោហិតលេបនោ ជរាទីនំ វាសភូតោ, អដ្ឋិបុញ្ជមត្តោ ឯវាយ”ន្តិ ទស្សេន្តោ –

“អដ្ឋីនំ នគរំ កតំ, មំសលោហិតលេបនំ;

យត្ថ ជរា ច មច្ចុ ច, មានោ មក្ខោ ច ឱហិតោ”តិ។ (ធ. ប. ១៥០) –

ធម្មបទេ ឥមំ គាថមាហ។

សា ទេសនាវសានេ អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ (អប. ថេរី ២.៤.១៩៩-២១៨) –

“បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ, សព្ពធម្មាន បារគូ;

ឥតោ សតសហស្សម្ហិ,កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ។

“ឱចាគកោ ចិន្តាបកោ, តាទកោ សព្ពបិលិតំ;

ទេសតាកុសេលា ញុទ្ធោ, តាទេសិ ឌតតំ ឌាហុំ។

“អត្រុកាយ្យកោ ការុហិកោ, ហិតេសី សព្ពបិលិតំ;

សយ្យេត្ត ពិត្តិឃេ សេព្ព, បញ្ញាសីលេ បពិដ្ឋបិ។

“ឧចំ ភិទាកុលំ អាសិ, សុញ្ញាតំ ពិត្តិឃេហិ ច;

ចិចិត្តំ អទហេត្តហិ, ចសីក្នុតេហិ តាគិកិ។

“ទតភាភដ្ឋ បញ្ញាសំ, ក្កុតោច យហាយុភិ;

កញ្ញាភក្លិឃសក្កាសោ, ធាត្តិសចទលក្ខណោ។

“ចស្សសតសហស្សាភិ, អាយុ ចិន្តូពិ តាចេគ;

តាចតា ពិដ្ឋយាភោ សោ, តាទេសិ ឌតតំ ឌាហុំ។

“តគាហំ ហំសចតិឃំ, ឌាតា សេដ្ឋិកុលេ អហុំ;

ភាភារតភបន្តារតេ, យហាស្ធលសយប្បិតា។

“ភូបេត្វា តំ យហាចិទំ, អេស្សាសិ ឆយុគេសតំ;

អយតំ បទេយស្សាភិ, បទេយត្តិភេចគកំ។

“តទា និមន្តយិត្វាន, សសង្ឃំ លោកនាយកំ;

ទត្វា តស្ស មហាទានំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

“ឈាយិនីនំ ភិក្ខុនីនំ, អគ្គដ្ឋានមបត្ថយិំ;

និបច្ច សិរសា ធីរំ, សសង្ឃំ លោកនាយកំ។

“តទា អទន្តទមកោ, តិលោកសរណោ បភូ;

ព្យាកាសិ នរសារថិ, លច្ឆសេ តំ សុបត្ថិតំ។

“សតសហស្សិតោ កប្បេ, ឱក្កាកកុលសម្ភវោ;

គោតមោ នាម គោត្តេន, សត្ថា លោកេ ភវិស្សតិ។

“តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា, ឱរសា ធម្មនិម្មិតា;

នន្ទាតិ នាម នាមេន, ហេស្សតិ សត្ថុ សាវិកា។

“តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា, យាវជីវំ តទា ជិនំ;

មេត្តចិត្តា បរិចរិំ, បច្ចយេហិ វិនាយកំ។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសមគច្ឆហំ។

“តតោ ចុតា យាមមគំ, តតោហំ តុសិតំ គតា;

តតោ ច និម្មានរតិំ, វសវត្តិបុរំ តតោ។

“យត្ថ យត្ថូបបជ្ជាមិ, តស្ស កម្មស្ស វាហសា;

តត្ថ តត្ថេវ រាជូនំ, មហេសិត្តមការយិំ។

“តតោ ចុតា មនុស្សត្តេ, រាជានំ ចក្កវត្តិនំ;

មណ្ឌលីនញ្ច រាជូនំ, មហេសិត្តមការយិំ។

“សម្បត្តិំ អនុភោត្វាន, ទេវេសុ មនុជេសុ ច;

សព្ពត្ថ សុខិតា ហុត្វា, នេកកប្បេសុ សំសរិំ។

“បច្ឆិមេ ភវេ សម្បត្តេ, សុរម្មេ កបិលវ្ហយ;

រញ្ញោ សុទ្ធោទនស្សាហំ, ធីតា អាសិំ អនិន្ទិតា។

“សិរិយា រូបិនិំ ទិស្វា, នន្ទិតំ អាសិ តំ កុលំ;

តេន នន្ទាតិ មេ នាមំ, សុន្ទរំ បវរំ អហុ។

“យុវតីនញ្ច សព្ពាសំ, កល្យាណីតិ ច វិស្សុតា;

តស្មិម្បិ នគរេ រម្មេ, ឋបេត្វា តំ យសោធរំ។

“ជេដ្ឋោ ភាតា តិលោកគ្គោ, បច្ឆិមោ អរហា តថា;

ឲកាកិតី កហន្ទាហំ, យាតទា បរិឆោទិតា។

“សាកិឃបិញ្ញុលេ ឌាតា, បុត្តេ ញុទ្ធាតុឌា ញុចំ;

ភត្រេភបិ ចិភា ក្វតា, អកាទេ កិត្វ អច្ឆបិ។

“ឌទាចសាតំ ឃោត្តញ្ញា, រូបំ អសុចិសមុតំ;

ទោកត្តឃបិចាទោក្យ, ឌីចិតំ ឃទេហត្តិកំ។

“ញ្ញាឈឃ្យិ តេ សុកំ រូបំ, សសឹកត្តុ ឃភោហទំ;

ក្វសភាតំ អលក្កាទំ, សិទិសឈ្ឈាដសំភិកំ។

“បុញ្ញ៉ិតំ លោកសាទំច, ភឃភាតំ ទសាឃតំ;

បុញ្ញាតំ កិត្តិឌភតំ, ក្កាកក្វលភត្ថតំ។

“ភ ចិទេភេច កាលេភ, ឌទា សឃឆិសេស្សុតិ;

ចិហាឃ គេហំ កាទុញ្ញោ, ចទ ឆមុឃតិត្ថិតេ។

“សុត្វាហំ ឃាតុ ចចតំ, បញ្ញ៉ិ អភការិឃំ;

ចេឆហេភ តតុ ចិត្តេភ, រូបឃោញ្ញភលិញ្ញតា។

“ឃហតា ច បឃត្តេភ, ឈាភញ្ញុភ បទំ ឃឃ;

កាតុញ្ញា ចឆេត ឃាតា, ភ ចាហំ តត្ថុស្សុកា។

“តទា មហាការុណិកោ, ទិស្វា មំ កាមលាលសំ;

និព្វិន្ទនត្ថំ រូបស្មិំ, មម ចក្ខុបថេ ជិនោ។

“សកេន អានុភាវេន, ឥត្ថិំ មាបេសិ សោភិនិំ;

ទស្សនីយំ សុរុចិរំ, មមតោបិ សុរូបិនិំ។

“តមហំ វិម្ហិតា ទិស្វា, អតិវិម្ហិតទេហិនិំ;

ចិន្តយិំ សផលំ មេតិ, នេត្តលាភញ្ច មានុសំ។

“តមហំ ឯហិ សុភគេ, យេនត្ថោ តំ វទេហិ មេ;

កុលំ តេ នាមគោត្តញ្ច, វទ មេ យទិ តេ បិយំ។

“ន វញ្ចកាលោ សុភគេ, ឧច្ឆង្គេ មំ និវាសយ;

សីទន្តីវ មមង្គានិ, បសុប្បយមុហុត្តកំ។

“តតោ សីសំ មមង្កេ សា, កត្វា សយិ សុលោចនា;

តស្សា នលាដេ បតិតា, លុទ្ធា បរមទារុណា។

“សហ តស្សា និបាតេន, បិឡកា ឧបបជ្ជថ;

បគ្ឃរិំសុ បភិន្នា ច, កុណបា បុព្ពលោហិតា។

“ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᨴᨶᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ, ᨠᩩᨱᨸᩴ ᨸᩪᨲᩥᨣᨶ᩠ᨵᩴ;

ᩏᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᨲᩴ ᩅᩥᨶᩥᩃᨬ᩠ᨬᩣ, ᨸᩩᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ ᩈᩁᩦᩁᨠᩴ᪨

“ᩈᩣ ᨸᩅᩮᨵᩥᨲᩈᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᩦ, ᨶᩥᩔᩈᨶ᩠ᨲᩦ ᨾᩩᩉᩩᩴ ᨾᩩᩉᩩᩴ;

ᩅᩮᨴᨿᨶ᩠ᨲᩦ ᩈᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨠᩁᩩᨱᩴ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨿᩥ᪨

“ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨾᩥ, ᨹᩩᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩣ;

ᨾᩉᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨶᩥᨾᩩᨣ᩠ᨣᨾ᩠ᩉᩥ, ᩈᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᩉᩥ ᨾᩮ ᩈᨡᩦ᪨

“ᨠᩩᩉᩥᩴ ᩅᨴᨶᩈᩮᩣᨽᩴ ᨲᩮ, ᨠᩩᩉᩥᩴ ᨲᩮ ᨲᩩᨦ᩠ᨣᨶᩣᩈᩥᨠᩣ;

ᨲᨾ᩠ᨻᨻᩥᨾ᩠ᨻᩅᩁᩮᩣᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᨴᨶᩴ ᨲᩮ ᨠᩩᩉᩥᩴ ᨣᨲᩴ᪨

“ᨠᩩᩉᩥᩴ ᩈᩈᩦᨶᩥᨽᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ, ᨠᨾ᩠ᨻᩩᨣᩦᩅᩣ ᨠᩩᩉᩥᩴ ᨣᨲᩣ;

ᨴᩮᩣᩃᩣᩃᩮᩣᩃᩣᩅ ᨲᩮ ᨠᨱ᩠ᨱᩣ, ᩅᩮᩅᨱ᩠ᨱᩥᩴ ᩈᨾᩩᨸᩣᨣᨲᩣ᪨

“ᨾᨠᩩᩊᨡᩣᩁᨠᩣᨠᩣᩁᩣ, ᨠᩃᩥᨠᩣᩅ ᨸᨿᩮᩣᨵᩁᩣ;

ᨸᨠ᩠ᨠᩣ ᨸᩪᨲᩥᨠᩩᨱᨸᩣ, ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨣᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᨲᨾᩣᨣᨲᩣ᪨

“ᩅᩮᨴᩥᨾᨩ᩠ᨫᩣᩅ ᩈᩩᩔᩮᩣᨱᩦ, ᩈᩪᨶᩣᩅ ᨶᩦᨲᨠᩥᨻ᩠ᨻᩥᩈᩣ;

ᨩᩣᨲᩣ ᩋᨾᩮᨩ᩠ᨫᨽᩁᩥᨲᩣ, ᩋᩉᩮᩣ ᩁᩪᨸᨾᩈᩔᨲᩴ᪨

“ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩁᩦᩁᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩴ, ᨸᩪᨲᩥᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᨽᨿᩣᨶᨠᩴ;

សុសានមិវ ពីភច្ឆំ, រមន្តេ យត្ថ ពាលិសា។

“តទា មហាការុណិកោ, ភាតា មេ លោកនាយកោ;

ទិស្វា សំវិគ្គចិត្តំ មំ, ឥមា គាថា អភាសថ។

“អាតុរំ អសុចិំ បូតិំ, បស្ស នន្ទេ សមុស្សយំ;

អសុភាយ ចិត្តំ ភាវេហិ, ឯកគ្គំ សុសមាហិតំ។

“យថា ឥទំ តថា ឯតំ, យថា ឯតំ តថា ឥទំ;

ទុគ្គន្ធំ បូតិកំ វាតិ, ពាលានំ អភិនន្ទិតំ។

“ឯវមេតំ អវេក្ខន្តី, រត្តិន្ទិវមតន្ទិតា;

តតោ សកាយ បញ្ញាយ, អភិនិព្វិជ្ជទក្ខិសំ។

“តតោហំ អតិសំវិគ្គា, សុត្វា គាថា សុភាសិតា;

តត្រដ្ឋិតាវហំ សន្តី, អរហត្តមបាបុណិំ។

“យត្ថ យត្ថ និសិន្នាហំ, សទា ឈានបរាយណា;

ជិនោ តម្ហិ គុណេ តុដ្ឋោ, ឯតទគ្គេ ឋបេសិ មំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ..បេ... កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ”តិ។

អរហត្តំ បន បត្វា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានវសេន “អាតុរំ អសុចិ”ន្តិអាទិកា សត្ថារា ទេសិតាហិ តីហិ គាថាហិ សទ្ធិំ –

៨៥។

“តស្សា មេ អប្បមត្តាយ, វិចិនន្តិយា យោនិសោ;

យថាភូតំ អយំ កាយោ, ទិដ្ឋោ សន្តរពាហិរោ។

៨៦។

“អថ និព្ពិន្ទហំ កាយេ, អជ្ឈត្តញ្ច វិរជ្ជហំ;

អប្បមត្តា វិសំយុត្តា, ឧបសន្តាម្ហិ និព្ពុតា”តិ។ –

ឥមា ទ្វេ គាថា អភាសិ។

តត្ថ ឯវមេតំ អវេក្ខន្តី…បេ… ទក្ខិសន្តិ ឯតំ អាតុរាទិសភាវំ កាយំ ឯវំ “យថា ឥទំ តថា ឯត”ន្តិអាទិនា វុត្តប្បការេន រត្តិន្ទិវំ សព្ពកាលំ អតន្ទិតា ហុត្វា បរតោ ឃោសហេតុកំ សុតមយញាណំ យុញ្ជិត្វា, តតោ តំនិមិត្តំ អត្តនិ សម្ភូតត្តា សកាយភាវនាមយាយ បញ្ញាយ យាថាវតោ ឃនវិនិព្ភោគករណេន អភិនិព្ពិជ្ឈ កថំ នុ ខោ ទក្ខិសំ បស្សិស្សន្តិ អាភោគបុរេចារិកេន បុព្វភាគញាណចក្ខុនា អវេក្ខន្តី វិចិនន្តីតិ អត្ថោ។

តេនាហ “តស្សា មេ អប្បមត្តាយា”តិអាទិ។ តស្សត្ថោ – តស្សា មេ សតិអវិប្បវាសេន អប្បមត្តាយ យោនិសោ ឧបាយេន អនិច្ចាទិវសេន វិបស្សនាបញ្ញាយ វិចិនន្តិយា វីមំសន្តិយា, អយំ ខន្ធបញ្ចកសង្ខាតោ កាយោ សសន្តានបរសន្តានវិភាគតោ សន្តរពាហិរោ យថាភូតំ ទិដ្ឋោ។

អថ តថា ទស្សនតោ បច្ឆា និព្ពិន្ទហំ កាយេ វិបស្សនាបញ្ញាសហិតាយ មគ្គបញ្ញាយ អត្តភាវេ និព្ពិន្ទិំ, វិសេសតោ ច អជ្ឈត្តសន្តានេ វិរជ្ជិ វិរាគំ អាបជ្ជិំ, អហំ យថាវុត្តាយ អប្បមាទបដិបត្តិយា មគ្គប្បត្តិយា អប្បមត្តា សព្ពសោ សំយោជនានំ សមុច្ឆិន្នត្តា វិសំយុត្តា ឧបសន្តា ច និព្ពុតា ច អម្ហីតិ។

ឞុត្ថរិភត្ថាទេរីកាចាចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា៍

៥៍ ភត្តុត្តរាទេរីកាចាចណ្ណភា

អក្ខិចត្ថញ្ចាតិអាឌិកា ភត្តុត្តរាយ ទេរិយា កាចា៍ អយម្បិ បុរិមព្ទទេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេច ចិចដ្ដបតិស្សយំ ក្យសលំ ឧបចិតិត្វា

ឥមស្មិំ ព្ទទ្ធុប្បាទេ ក្យុរុរដ្ឋេ កម្មាសធម្មតិកេម ព្រាហ្មណក្យលេ តិព្ពត្តិត្វា , ចុកច្ចាតិ ចិឌ្ឍាដ្ឋាភាភិ សិប្បាយតនាតិ ច ឧក្កហេត្វា

តិកណ្ឋបព្ពជ្ជំ ឧបកត្វា, ចាទប្បសុតា ឌព្ទសារំ កហេត្វា កដ្ឋាក្យណ្ឌលកេសា ចិយ ឌព្ទឌិបតលេ ចិចរត្តី មហាមោក្គល្លាតទេត្ថេរំ ឧបសង្កមិត្វា

បញ្ហាបុច្ឆិត្វា បរាឌយំ បត្វា ទេរស្ស ឱចាទេ ឋត្វា សាសនេ បព្ពឌិត្វា សមណធម្មំ ករោន្តី ត ចិរស្សេច សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បត្វា

អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានេចសេត –

៨៧៍

“អក្ខិំ ចត្ថញ្ចា ឞុរិយញ្ចា, ទេចតា ច តមស្សិហំ;

តឌីតិត្ថាតិ កត្វាត, ឧទកំ ឱរុហាមិហំ៍

៨៨៍

“ពាហុចតសមាទាតា, អឌ្ឍំ សីសស្ស ឱលិខិំ;

ឆមាយ សេយ្យំ កប្បេមិ, រត្តិំ ភត្តំ ត ភុញ្ជាហំ៍

៨៩៍

“ចិភូសាមណ្ឌតរតា, ត្យាបតុច្ឆាទតេហិ ច;

ឧបកាសិំ ឥមំ កាយំ, កាមរាគេត អដ្ដិតា៍

៩០៍

“ຕເຕາ ສຕ຺ຖິ ລຫິຕ຺ວານ, ປຕ຺ຕຸຂີ ອນກາຣິຍໍ;

ຊິຕ຺ວາ ກາຍໍ ຍຖາກ຺ກມໍ, ກາຍທາເກາ ສຸທຸຫເຕາ

໕໑

“ສເຕ຺ຕາ ກທາ ສຍຸຕ຺ຖິຕາ, ຕຸຖາ ຈ ປຕ຺ຕາປິ ຈ;

ສຕ຺ຕເຍາກຈິສໍຍຸຕ຺ຕາ, ສຕ຺ຕິ ປິປຸຫິ ເຈຕເສາ”ຕິ –

ຕຸຍາ ປຕ຺ຕຸ ກາຖາ ອກາສິ

ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ຄິ ຈນ຺ທນ຺ຕຸ ມຸທິຍນ຺ຕຸ, ເຊເວຕາ ຈ ນຍສ຺ສິຫຕ຺ຕິ ອຄ຺ຄິປຍຸຕາ ເຊວາຕິ ຕຸນ຺ຕາທໍ ເຊວາຕໍ ອາທານຕ຺ຕໍ ອາຫຸຕິ ປຄ຺ເຄຫຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິນຸ, ຍາເສ ຍາເສ ສຸກ຺ກປກ຺ຂສ຺ສ ທຸຕິຍາຍ ຈນ຺ທນຸ, ຊິເຈສ ຊິເຈສ ສາຍໍ ປາຕໍ ມຸທິຍນ຺ຕຸ, ອຕ຺ຕາ ຈ ຕາທິສາ ທິເສຕ຺ຕາກຕ຺ຄາເນຍາ ເຊເວຕາ ຈ, ຈິສຸທ຺ທິຍຄ຺ຄິ ກເຈສຕ຺ຕິ ນຍສ຺ສິຫໍ ນຍກ຺ກາເທ ອຫໍ ອກາສິ ນຊີຕິຕ຺ວານິກຕ຺ຕານ, ຕຸເຊາ ຕຸທ຺ຫາຍິຫຕ຺ຕິ ກຕ຺ຕາຊີນໍ ນຊີນໍ ປຸຕາຕິຕ຺ວານິ ຕຸປກຕ຺ຕາ ສາຍໍ ປາຕໍ ຕຸເຊາ ຕຸຕທາຍິ ຕຸເຊເກ ນິຍຸຕ຺ຕຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິສິນ຺ຕຸນໍ ກເທາຍິ

ຕາຫຸຈຕສຍານາຕາຕິ ປຕ຺ຕາຕປຕປ຺ຍຕາຊິ ຕາຫຸຈິນຈຕສຍານາຕາ ກາຖາສຸຕຕ຺ຕໍ ຕາຫຸຕິ ຊີຍກທຫຳ ອຕ຺ຖ ສີສສ຺ສ ຕຸລິທິຕ຺ຕິ ຍທ຺ຍາສີສສ຺ສ ອຕ຺ຖເຍຈ ຍຸເຕຸຍິ ເກຊິ “ອຕ຺ຖ ສີສສ຺ສ ຕຸລິທິຕ຺ຕິ ເກສກລິປສ຺ສ ອຕ຺ຖ ຊຕິຕາຕ຺ຖຈເສຕ ຕາຕ຺ຕຕ຺ວາ ອຕ຺ຖ ຈິສ຺ສເຂສີ”ຕ຺ຕີ ອຕ຺ຕໍ ຈນຕ຺ຕິ ລຍາຍ ເສຍ຺ຍ ກເປ຺ຍີຕິ ຈຕ຺ຖິລສາຍິຕີ ຫຸຕ຺ວາ ອຕຕ຺ຕທິຕາຍ ກຸຍິຍາ ສຍາຍິ ທຕ຺ຕິ ກຕ຺ຕ ຕ ກຸຕ຺ຕຫຕ຺ຕິ ທຕ຺ຕປເທາ ຫຸຕ຺ວາ ທຕ຺ຕິຍໍ ເກາຊຕໍ ຕ ກຸຕ຺ຕີ

ຈິກ຺ສາຍຕ຺ຖຕທາຕິ ຊີທກາລໍ ອຕ຺ຕກິລຍຈາຕຸເຍາເກຕ ກິລຕ຺ຕກາຍາ “ຈຸຈໍ ສຣີຣສ຺ສ ກິລຍເຕຕ ຕຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕາສຸຖິ ສເຈ ປຕ ຕຸຕ຺ຖິຍາຕໍ ເຕາສຕຈເສຕ ສຣີຣສ຺ສ ຕປ຺ເຕຕ ສຸຖິ ສິຍາ”ຕິ ຍຕ຺ຕາ ຕຸຍໍ ກາຍໍ ອຕ຺ກຸຫຕ຺ຕີ ຈິກ຺ສາຍໍ ຍຕ຺ຖເຕ ຈ ທຕາ ຈຕ຺ຕາລຕ຺ກາເທຫິ ອລຕ຺ກເທຫ ກຕ຺ຖຍາລິຊີຫິ ຍຕ຺ຖເຕ ຈ ອກິທຕາ ຕ຺ຍປຕ຺ຖາເຄຕຫິ ຈາຕິ ສຕ຺ຕາຫຕາຊີຕິ ກາເທຕ຺ວາ ຕ຺ຍປເຕຕ ຕຸຖາເຄຕຕ ຈ ຕຸປກາສິ ຕຸຍໍ ກາຍຕ຺ຕິ ຕຸຍໍ ຍຍ ກາຍໍ ອຕ຺ກຸຫຍ຺ຍສຕ຺ຕປ຺ຍສິ ກາຍທາເກຕ ອຕ຺ຕາຕິ ຈຸຈໍ ກາຍຈຍຫີຕາຫຸລີ ຫຸຕ຺ວາ ອເຍາຕິເສາຍຕສິກາທປຕ຺ຍາ ປຣິຍຸຕ຺ຖິເຕຕ ກາຍທາເກຕ ອຕ຺ຕາ ອກິຫຍ຺ຍຕຸປຕ຺ຖາ ອເທາສິ

ຕເຕາ ສຕ຺ຖິ ລຫິຕ຺ວານາຕິ ຈຸຈໍ ສຍາຊິຕ຺ຖຈຕາຕິ ກິຕ຺ຕິຕ຺ວາ ກາຍຈຍຫີຕາຫຸລີ ຈາຈປ຺ຍສຸຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຕຕ຺ຕ ຕຕ຺ຕ ຈິຈທຕ຺ຕິ ຕເຕາ ປຕ຺ຖາ ອປທກາເກ

មហាមោគ្គល្លានត្ថេរស្ស សន្តិកេ លទ្ធោវាទានុសាសនា សទ្ធំ បដិលភិត្វា។ ទិស្វា កាយំ យថាភូតន្តិ សហ វិបស្សនាយ មគ្គបញ្ញាយ ឥមំ មម កាយំ យថាភូតំ ទិស្វា អនាគាមិមគ្គេន សព្វសោ កាមរាគោ សមូហតោ។ តតោ បរំ អគ្គមគ្គេន សព្វេ ភវា សមុច្ឆិន្នា, ឥច្ឆា ច បត្ថនាបិ ចាតិ បច្ចុប្បន្នវិសយាភិលាសសង្ខាតា ឥច្ឆា ច អាយតិភវាភិលាសសង្ខាតា បត្ថនាបិ សព្វេ ភវាបិ សមុច្ឆិន្នាតិ យោជនា។ សន្តិំ បាបុណិំ ចេតសោតិ អច្ចន្តំ សន្តិំ អរហត្តផលំ បាបុណិំ អធិគច្ឆិន្តិ អត្ថោ។

នន្ទុត្តរាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. មិត្តាកាឡីថេរីគាថាវណ្ណនា

សទ្ធាយបព្វជិត្វានាតិអាទិកា មិត្តាកាឡិយា ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនិត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ កុរុរដ្ឋេ កម្មាសធម្មនិគមេ ព្រាហ្មណកុលេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា មហាសតិបដ្ឋានទេសនាយ បដិលទ្ធសទ្ធា ភិក្ខុនីសុ បព្វជិត្វា សត្ត សំវច្ឆរានិ លាភសក្ការគិទ្ធា ហុត្វា សមណធម្មំ ករោន្តី តត្ថ តត្ថ វិចរិត្វា អបរភាគេ យោនិសោ ឧម្មុជ្ជន្តី សំវេគជាតា ហុត្វា វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា ន ចិរស្សេវ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បត្វា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានវសេន –

៥៧។

“សទ្ធាយ បព្វជិត្វាន, អគារស្មានគារិយំ;

វិចរិំហំ តេន តេន, លាភសក្ការឧស្សុកា។

៥៨។

“រិញ្ចិត្វា បរមំ អត្ថំ, ហីនមត្ថំ អសេវិហំ;

កិលេសានំ វសំ គន្ត្វា, សាមញ្ញត្ថំ ន ពុជ្ឈិហំ។

៥៩។

“តស្សា មេ អហុ សំវេគោ, និសិន្នាយ វិហារកេ;

ឧម្មគ្គបដិបត្តាយិ,ព្រតព្យាយ ចសយាកតា។

៥៣។

“អប្បកំ ជីវិតំ មយ្ហំ ជរា ព្យាធិ ច មទ្ទតិ;

បុរាយំ ភិជ្ជតិ កាយោ, ន មេ កាលោ បមជ្ជិតុំ។

៥៤។

“យថាក្ខតមេវចក្កុត្តិ, លន្ធាតំ ឧតយញ្ញាយំ;

វិមុត្តចិត្តា ឧដ្ឋាសិ, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។ – ឥមា គាថា អភាសិ;

តត្ថ វិចរិំហំ តេន តេន, លោកសក្ការការាស្សុកាតិ លោភេ ច សក្ការេ ច ឧស្សុកា យុត្តប្បយុត្តា ហុត្វា តេន តេន ពាហុសច្ចមុកធានីសា លោកប្បវត្តិតា វិចរិំ អហំ។

ទិដ្ឋិត្វា បទរំ អត្តនោ ធម្មបដិបត្តិយាយុគ្គលិង្គំ ឧត្តមំ អត្ថំ ជហិត្វា លទ្ធេត្វា។ ហីនយត្ថំ អនេវចិហត្តិ ចតុបច្ចយសន្តានអាមិសកាមនោ ហីនំ លោមកំ អត្ថំ អនយាតិសោ បរិយេសនាយ បដិសេវិ អហំ។ កិលេសានំ ចសំ គត្វាតិ មានមទតណ្ហាទីនំ កិលេសានំ ចសំ ឧបគត្វា សាមញ្ញត្ថំ សមណកិច្ចំ ន ពុជ្ឈិន ជានិំ អហំ។

តិសិន្នាយ វិហារតោតិ មម ចសនកាលចរនោ តិសិន្នាយ អហុ សំវេគោ។ កថន្តិ ចេ, អាហ “ឧម្មគ្គបដិបន្នោ”ម្ហិ។ តត្ថ ឧម្មគ្គបដិបន្នោម្ហិ យាវចេវ អនុបាទាយ បរិនិព្វានត្ថាយំ សាសនំ, តត្ថ សាសនេ បព្ពជិត្វា កម្មដ្ឋានំ អមនសិការោន្តោ តស្ស ឧម្មគ្គបដិបន្នា អម្ហិ។ តណ្ហាយ ចសយាកតាតិ បច្ចយុប្បាទនតណ្ហាយ ចសំ ឧបគតា។

អប្បកំ ជីវិតំ មយ្ហន្តិ បរិច្ឆិន្នកាលំ ចន្ទិមលោតា ពាហុបទ្ទចលោតា ច មម ជីវិតំ អប្បកំ បរិត្តំ លហុកំ។ ជរា ព្យាធិ ច មទ្ទតីតិ តញ្ច ឧបគន្តោ អាបតិត្វា តិលោបាទេត្តា បត្តតា វិយ ជរា ព្យាធិ ច មទ្ទតិ តិប្ផោតិ។ “មទ្ទរេ”តិបិ បាឋោ។ បុរាយំ ភិជ្ជតិ កាយោតិ អយំ កាយោ ភិជ្ជតិ បុរា។ យស្មា តស្ស វិនាសោ ហោតិ, តស្មា ន មេ កាលោ បមជ្ជិតុំ អយំ កាលោ អប្បមាទមជ្ជិតោ ភាវនាយ ឥទានិ, មយា បមជ្ជិតុំ ន

ຍຸຕ຺ຕາຕິ ຕສ຺ສາຫໍ ສໍເວເຄາຕິ ເຍາຊນາ.

ຍຖາກ຺ກມາເປກ຺ຂຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຊາຕສໍເວຄາ ວິປສ຺ສໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ອທິກ຺ຂາມິຍຕທິກາເຣຕ ຍຖາກ຺ກມາເປກ຺ຂຕີ. ກິ ອເປກ຺ຂຕີຕິ ອາຫ “ຜັ຺ຜາຕໍ ຖ຺ຜຍຕ຺ຕມ”ນ຺ຕິ. “ອຈິນ຺ຕາສມຸຄມາ ຣູປສມຸຄເມາ”ຕິອາທິນາ (ປຕິ. ມ. ໑.໑໔໐) ນຍປຍ຺ຍາສປ຺ປເຣທາທິ ປຍ຺ຈຸກ຺ຂ຺ນ຺ທິປິຊາຕກ຺ກ຺ຸຕາທິ ຖ຺ປ຺ປາຕິເທາຂ຺ຏາ ຖ຺ຜຍຕ຺ຕມາຕຸປສ຺ສຕາຍ ອເປກ຺ຂຕີ ວິປສ຺ສໍ ຖ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ຍຄ຺ຄປຕິປາທິມາ ສຕ຺ເຕາ ກິເລເສຫິ ຈ ກເຣຫິ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຖ຺ຈາສິ, ຖ຺ກເຕາ ຖ຺ຈາເຣຕ ມເຄ຺ຄຕ ກວຕ຺ຕເມເຕາ ຈາຕິ ທຸຈ຺ຈິຕາ ອເຫາສິ. ເສສໍ ສຸຕ຺ຕຕ຺ຕເມວ.

ມິຕ຺ຕາກາຍຸຕ຺ເທຣີກາທາວຍ຺ຍນາ ນິຏ຺ຏິຕາ.

ລີ. ສກຸລາເທຣີກາທາວຍ຺ຍນາ

ອກາເສສູ ວີຕິອາທິກາ ສກຸລາຍ ເທຣິຍາ ກາຖາ. ອຍໍ ກິຣ ປທຸມຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ພຄວເຕາ ກາເລ ຫໍສວຕີນຄເຣ ອານນ຺ທສ຺ສ ຣຍ຺ເຍາ ຘີຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ, ສຕ຺ຖາ ເຣທາຕິກຄາຄີກິ ຕຄ຺ຄາຕິ ຕາເສຍ຺ ສາ ຈິຍ຺ຍາຕິ ປຕ຺ວາ ທຸກາມິພໍ ສຖ຺ຖ ສຕ຺ຕິເກ ຕປ຺ປໍ ສຸຄຕີ ສຕ຺ວາເຣ ທຸກໍ ກິຍ຺ຍາຕິ ມີຍຍຍກາກໍ ອຄ຺ຄຖາເຣຕ ພເຣປຕ຺ຕີ ມີຖ຺ສາ ຖ຺ສຸສ຺ສາຫຂາຕາ ອຍີກາຣກຍໍ ກຕ຺ວາ ສຍ຺ຍິ ຕໍ ຍາຕຕ຺ເວ ປເຕ຺ວຕ຺ຕີ ປລິຍາຕຍກາສິ. ສາ ຕເທ຺ວ ຍາທມີຈໍ ທຫໍ ຖ຺ສິອາເວ ກຸສລກຍໍ ກຕ຺ວາ ເທເທສຸເຣາ ສໍສຕ຺ຕີ ກສ຺ສປສ຺ສ ກາລເຕາ ກາເລ ພ຺ຣາຫ຺ມຍກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອປຣາປຣໍ ສຸກາຕີສຸເຍຕ ສໍສຣຕ຺ຕີ ກສ຺ສປສ຺ສ ກາລເຕາ ກາເລ ປິພ຺ພາຊິກາ ຫຸຕ຺ວາ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ເຖເລ ຍາເວຕ຺ວາ ເວັຕິທີຍ ອາຫິຍ຺ຍິຕ຺ວາ ເທເວ ລິຍ຺ຕາ ເຖຕ ເຖເລເຖ ສຕ຺ວາ ເທຕິເຍ ສຍ຺ຍິຕ຺ຕິ ທີປປຸໍ ອກາສິ. ສາ ຕເຕາ ຈຸຕາ ຕາວຕິໍເສ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ສຸຈິສຸທ຺ທິຍ຺ຍທຸກ຺ກາ ຫຸຕ຺ວາ ຍຸຕ຺ຕສ຺ສາເຍ ສາທຕ຺ຕີສໍ ກສ຺ສປສ຺ສ ກາລເຕາ ກາເລ ນິຍ຺ຍິຕ຺ຕິ. ສກຸລາຕິສ຺ສາ ນາມໍ ອເຫາສິ. ສາ ຈິຍ຺ຍາຕິ ປຕ຺ວາ ສຕ຺ຖ ເຣຕຕປຍ຺ຍຫເວາ ປຍິລຕ຺ຖສຕ຺ຖາ ຖ຺ສປິສິກາ ຫຸຕ຺ວາ ອປຣກາເລ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ສ ຕີທາສຕເຣາສສ຺ສ ສຕ຺ຖີເກ ຂຍ຺ຍ ຫຸຕ຺ວາ ສຍ຺ຍາຕສໍເວຄາ ປຍ຺ຍຊິຕ຺ວາ ວິປສ຺ສໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ຍເທຕີ ທາມຍຕ຺ຕີ ຕ ຈິເຣສ຺ເສວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸນິ. ເຕຕ ວຸຕ຺ຕໍ ອປທາເນ (ອປ. ເຖຣີ ໒.໒.໑໑໑-໑໙໓) –

“ປທຸມຸຕ຺ຕໂຣ ນາມ ຊິໂນ, ສພ຺ພທ຺ມ຺ມານ ປາຣຄູ;

ອິໂຕ ສຕສຫ຺ສ຺ສິມ຺ຫິ, ກ຺ປ຺ເປ ອຸປ຺ປ຺ຊິ ຈກ຺ຂຸມາ.

“ຫິຕາຍ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ, ສຸຂາຍ ວທຕໍ ວໂຣ;

ອຕ຺ຖາຍ ປຸຣິສາຊຍ຺ໂຍ, ປຏິປນ຺ໂນ ສເທວເກ.

“យសគ្គបត្តោ សិរិមា, កិត្តិវណ្ណភតោ ជិនោ;

បូជិតោ សព្វលោកស្ស, ទិសា សព្វាសុ វិស្សុតោ។

“ឧត្តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ សោ, វីតិវត្តកថំកថោ;

សម្បុណ្ណមនសង្កប្បោ, បត្តោ សម្ពោធិមុត្តមំ។

“អនុប្បន្នស្ស មគ្គស្ស, ឧប្បាទេតា នរុត្តមោ;

អនក្ខាតញ្ច អក្ខាសិ, អសញ្ជាតញ្ច សញ្ជនី។

“មគ្គញ្ញូ ច មគ្គវិទូ, មគ្គក្ខាយី នរាសភោ;

មគ្គស្ស កុសលោ សត្ថា, សារថីនំ វរុត្តមោ។

“មហាការុណិកោ សត្ថា, ធម្មំ ទេសេតិ នាយកោ;

និមុគ្គេ កាមបង្កម្ហិ, សមុទ្ធរតិ បាណិនេ។

“តទាហំ ហំសវតិយំ, ជាតា ខត្តិយនន្ទនា;

សុរូបា សធនា ចាបិ, ទយិតា ច សិរីមតី។

“អានន្ទស្ស មហារញ្ញោ, ធីតា បរមសោភនា;

វេមាតា ភគិនី ចាបិ, បទុមុត្តរនាយិនោ។

“រាជកញ្ញាហិ សហិតា, សព្វាភរណភូសិតា;

ឧបាគម្ម មហាជិនំ, អស្សោសិំ ធម្មទេសនំ។

“តទា ហិ សោ លោកគរុ, ភិក្ខុនិំ ទិព្វចក្ខុកំ;

កិត្តយំ បរិសាមជ្ឈេ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេសិ តំ។

“សុណិត្វា តមហំ ហដ្ឋា, ទានំ ទត្វាន សត្ថុនោ;

បូជិត្វាន ច សម្ពុទ្ធំ, ទិព្វចក្ខុំ អបត្ថយិំ។

“តទា អវោច មំ សត្ថា, ភទ្ទេ លច្ឆសិ បត្ថិតំ;

បទីបធម្មទានានំ, ផលមេតំ សុនិច្ឆិតំ។

“សតសហស្សិតោ កប្បេ, ឱក្កាកកុលសម្ភវោ;

គោតមោ នាម គោត្តេន, សត្ថា លោកេ ភវិស្សតិ។

“តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា, ឱរសា ធម្មនិម្មិតា;

សកុលា នាម នាមេន, ហេស្សតិ សត្ថុ សាវិកា។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសមគច្ឆហំ។

“ឥមម្ហិ ភទ្ទកេ កប្បេ, ព្រហ្មពន្ធុ មហាយសោ;

ពស្សេបិ តាយ កោរេត្ថត, ស្តេប្បន្ធិ ចងតំ ចេនោ៑

“បរិញ្ញាឌពិតិ អាឃិ, តងាឋំ ឲពចារិតិ;

កិញ្លាឃ ចិចរិត្វាត, អលកិ តេលេយត្តពិ៑

“តេត ឌិបំ បឌិបេត្វា, ស្តេបដ្ឋិ សញ្ញាសំចរិ;

ចេតិឃំ ន្តិបកក្កស្ស, ចិប្បេសត្តេត ចេតសា៑

“តេត ពយ្ហេត ស្វាពតេត, ចេតតាបលិឌិហិ ច;

ឌហិត្វា យាត្វសំ ចេឋំ, តាចតិសយពន្ធឋំ៑

“ឃត្ត ឃត្តុបបន្នាមិ, តស្ស ពយ្ហស្ស ចាហសា;

បន្នលត្តិ យហាឌិបា, តត្ត តត្ត គតាឃ មេ៑

“តិទោកន្តំ តិទោសេលំ, សយតិក្កឃ្យាបញ្ញាតំ;

បស្សាមហំ ឃឌិន្នាមិ, ឌិបងាតស្សិទំ ថលំ៑

“ចិស្វន្ធឥឃតា ហោមិ, ឃសសា ច ឌលិមហំ;

សន្ធាបញ្ញាចតិ ចេច, ឌិបងាតស្សិទំ ថលំ៑

“បន្តិមេ ច ភវេ ឌាតិ, ឌាតា ចិប្បពុលេ អហំ;

បហុតឆតឆញ្ញាមិ,ព្រមុទិតោ ទាឌប្បឌិតោ៑

“អហំ សព្ពង្គសម្បន្នា, សព្ពាភរណភូសិតា;

បុរប្បេចេស សុកតំ, ចាតបិតេត ធីតា អហំ។

“ឌិស្វា ឌលត្តិ ឃសសា, ឆេចយតុស្សក្កតំ;

អត្យញ្ញាតសម្បត្តិ, លក្ខណេហិ ចិក្ខុសិតំ។

“វ្ហកក្កុចិត្តា សុយតា, បញ្ញាន្ញ សយេទាធឃំ;

ភ ចិេទេភច ពាេលត, អទហត្តយបិបុហិ។

“ញាដ្ឋិស្ស ច ចសឹ េហាយិ, ឌិញ្ញាឃ េសាពឆាត្យឃា;

បទចិត្តាតិ ឌាភាយិ, សត្ថុសាសភកាទិកា។

“បុេញ្ញាតិចាយំ ឌាភាយិ, ឌិញ្ញាចក្ក ចិេសាឆិតំ;

េលេបត្វា អាសេច សេញ្ញា, ចិសុដ្ឋាសិ សុតិយូលិ។

“បទិចិេណ្ណា យឃា សត្វា, ពតំ ញុដ្ឋស្ស សាសតិ;

ឌ្ហហិេតា កទុេពា ភាេទា, ភចេតត្តិសម្ភហតា។

“ឃស្សត្វាឃ បញ្ញាឌិតា, អកាទស្វាភកាទិឃំ;

េសា េយ អេត្វា អត្យបេត្តា, សញ្ញាសំេឃាឌតក្ខេឃា។

“តតោ មហាការុណិកោ, ឯតទគ្គេ ឋបេសិ មំ;

ទិព្វចក្ខុកានំ អគ្គា, សកុលាតិ នរុត្តមោ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ...បេ... កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

អរហត្តំ បន បត្វា កតាធិការតាយ ទិព្វចក្ខុញាណេ ចិណ្ណវសី អហោសិ។ តេន នំ សត្ថា ទិព្វចក្ខុកានំ ភិក្ខុនីនំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេសិ។ សា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា បីតិសោមនស្សជាតា ឧទានវសេន –

៩៧។

“អគារស្មិំ វសន្តីហំ, ធម្មំ សុត្វាន ភិក្ខុនោ;

អទ្ទសំ វិរជំ ធម្មំ, និព្វានំ បទមច្ចុតំ។

៩៨។

“សាហំ បុត្តំ ធីតរញ្ច, ធនធញ្ញញ្ច ឆឌ្ឌិយ;

កេសេ ឆេទាបយិត្វាន, បព្វជិំ អនគារិយំ។

៩៩។

“សិក្ខមានា អហំ សន្តី, ភាវេន្តី មគ្គមញ្ជសំ;

បហាសិំ រាគទោសញ្ច, តទេកដ្ឋេ ច អាសវេ។

១០០។

“ភិក្ខុនី ឧបសម្បជ្ជ, បុព្វជាតិមនុស្សរឹ;

ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតំ, វិមលំ សាធុភាវិតំ។

១០១។

“សង្ខារេ បរតោ ទិស្វា, ហេតុជាតេ បលោកិតេ;

បហាសឹ អាសវេ សព្វេ, សីតិភូតាម្ហិ និព្វុតា”តិ។ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ អគារស្មឹ វសន្តីហំ, ធម្មំ សុត្វាន ភិក្ខុនោតិ អហំ បុព្វេ អគារមជ្ឈេ វសមានា អញ្ញតរស្ស ខីណកិលេសស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិកេ ចតុសច្ចគព្ភំ ធម្មកថំ សុត្វា។ អទ្ទសំ វិរជំ ធម្មំ, និព្វានំ បទមច្ចុតន្តិ រាគរជាទីនំ អភាវេន វិរជំ, វានតោ និក្ខន្តត្តា និព្វានំ, ចវនាភាវតោ អធិគតានំ អច្ចុតិហេតុតាយ ច និព្វានំ អច្ចុតំ, បទន្តិ ច លទ្ធនាមំ អសង្ខតធម្មំ, សហស្សនយបដិមណ្ឌិតេន ទស្សនសង្ខាតេន ធម្មចក្ខុនា អទ្ទសំ បស្សឹ។

សាហន្តិ សា អហំ វុត្តប្បការេន សោតាបន្នា ហោមិ។

សិក្ខមានា អហំ សន្តីតិ អហំ សិក្ខមានាវ សមានា បព្វជិត្វា វស្សេ អបរិបុណ្ណេ ឯវ។ ភាវេន្តី មគ្គមញ្ជសន្តិ មជ្ឈិមបដិបត្តិភាវតោ អញ្ជសំ ឧបរិមគ្គំ ឧប្បាទេន្តី។ តទេកដ្ឋេ ច អាសវេតិ រាគទោសេហិ សហេកដ្ឋេ បហានេកដ្ឋេ ច តតិយមគ្គវជ្ឈេ អាសវេ បហាសឹ សមុច្ឆិន្ទឹ។

ភិក្ខុនី ឧបសម្បជ្ជាតិ វស្សេ បរិបុណ្ណេ ឧបសម្បជ្ជិត្វា ភិក្ខុនី ហុត្វា។ វិមលន្តិ អវិជ្ជាទីហិ ឧបក្កិលេសេហិ វិមុត្តតាយ វិគតមលំ, សាធុ សក្កច្ចំ សម្មទេវ ភាវិតំ, សាធូហិ វា ពុទ្ធាទីហិ ភាវិតំ ឧប្បាទិតំ ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតន្តិ សម្ពន្ធោ។

សង្ខារេតិ តេភូមកសង្ខារេ។ បរតោតិ អនត្តតោ។ ហេតុជាតេតិ បច្ចយុប្បន្នេ។ បលោកិតេតិ បលុជ្ជនសភាវេ បភង្គុនេ បញ្ញាចក្ខុនា ទិស្វា។ បហាសឹ អាសវេ សព្វេតិ អគ្គមគ្គេន អវសិដ្ឋេ សព្វេបិ អាសវេ បជហឹ, ខេបេសិន្តិ អត្ថោ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

សកុលាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨. សោណាថេរីគាថាវណ្ណនា

ទស បុត្តេ វិជាយិត្វាតិអាទិកា សោណាយ ថេរិយា គាថា. អយម្បិ បទុមុត្តរស្ស ភគវតោ កាលេ ហំសវតីនគរេ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា ឯកទិវសំ សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុណន្តី សត្ថារំ ឯកំ ភិក្ខុនិំ អារទ្ធវីរិយានំ ភិក្ខុនីនំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេន្តំ ទិស្វា, អធិការកម្មំ កត្វា សយម្បិ តំ ឋានន្តរំ បត្ថេត្វា យាវជីវំ បុញ្ញានិ កត្វា, តតោ ចុតា កប្បសតសហស្សំ ទេវមនុស្សេសុ សំសរិត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ សាវត្ថិយំ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វយប្បត្តា បតិកុលំ គតា ទស បុត្តធីតរោ លភិត្វា ពហុបុត្តិកាតិ បញ្ញាយិត្ថ. សា សាមិកេ បព្ពជិតេ វយប្បត្តេ បុត្តធីតរោ ឃរាវាសេ បតិដ្ឋាបេត្វា សព្ពំ ធនំ បុត្តានំ វិភជិត្វា អទាសិ, ន កិញ្ចិ អត្តនោ ឋបេសិ. តំ បុត្តា ច ធីតរោ ច កតិបាហេន ឧបដ្ឋហិត្វា បរិភវំ អកំសុ. សា “កិំ មយ្ហំ ឥមេហិ បរិភវាយ ឃរេ វសន្តិយា”តិ ភិក្ខុនីនំ ឧបស្សយំ គន្ត្វា បព្ពជ្ជំ យាចិ. តំ ភិក្ខុនិយោ បព្ពាជេសុំ. សា លទ្ធូបសម្បទា “អហំ មហល្លិកាកាលេ បព្ពជិត្វា អប្បមត្តាយ ភវិតព្ព”ន្តិ ភិក្ខុនីនំ វត្តបដិវត្តំ ករោន្តី “សព្ពរត្តិំ សមណធម្មំ ករិស្សាមី”តិ ហេដ្ឋាបាសាទេ ឯកំ ថម្ភំ ហត្ថេន គហេត្វា តំ អវិជហន្តី សមណធម្មំ ករោន្តី ចង្កមន្តាបិ “អន្ធការេ ឋានេ រុក្ខាទីសុ យត្ថ កត្ថចិ មេ សីសំ បដិហញ្ញេយ្យា”តិ រុក្ខំ ហត្ថេន គហេត្វា តំ អវិជហន្តីវ សមណធម្មំ ករោតិ. តតោ បដ្ឋាយ សា អារទ្ធវីរិយតាយ បាកដា អហោសិ. សត្ថា តស្សា ញាណបរិបាកំ ទិស្វា គន្ធកុដិយំ និសិន្នោវ ឱភាសំ ផរិត្វា សម្មុខេ និសិន្នោ វិយ អត្តានំ ទស្សេត្វា –

“យោ ច វស្សសតំ ជីវេ, អបស្សំ ធម្មមុត្តមំ;

ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ, បស្សតោ ធម្មមុត្តម”ន្តិ. (ធ· ប· ១១៥) –

គាថំ អភាសិ. សា គាថាបរិយោសានេ អរហត្តំ បាបុណិ. តេន វុត្តំ អបទានេ (អប· ថេរី ២·៣·១១០-១៣១) –

“បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ, សព្ពធម្មាន បារគូ;

ឥតោ សតសហស្សម្ហិ, កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ.

“តទា សេដ្ឋិកុលេ ជាតា, សុខិតា បូជិតា បិយា;

ឧបេត្វា តំ មុនិវរំ, អស្សោសិំ មធុរំ វចំ.

“អារទ្ធវីរិយាភក្កំ, ចេល្លសិ កិញ្ចិ ឋិតោ;

តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា, ការំ កត្វាន សត្ថុនោ។

“អភិវាទិយ សម្ពុទ្ធំ, ឋាតំ តំ បុច្ឆិំ តទា;

អត្ថយោជិ មហាវីរោ, សិទ្ធត្ថំ បដិទី តទ។

“សតសហស្សិតោ កប្បេ, ឆក្កាកកុលសម្ភវោ;

គោតមោ នាម គោត្តេន, សត្ថា លោកេ ភវិស្សតិ។

“តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា, ឱរសា ធម្មនិម្មិតា;

សោណាតិ នាម នាមេន, ហេស្សតិ សត្ថុ សាវិកា។

“តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា, យាវជីវំ តទា ជិនំ;

មេត្តចិត្តា បរិចរិំ, បច្ចយេហិ វិនាយកំ។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសមគច្ឆហំ។

“បច្ឆិមេ ច ភវេ ទានិ, ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហំ;

សាវត្ថិយំ បុរវរេ, ឥទ្ធេ ផីតេ មហទ្ធនេ។

“យទា ច យោព្វនប្បត្តា, គន្ត្វា បតិកុលំ អហំ;

ᨴᩈ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩋᨩᨶᩥᩴ, ᩈᩩᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ.

“ᩈᩩᨡᩮᨵᩥᨲᩣ ᨧ ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ, ᨩᨶᨶᩮᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣᩉᩁᩣ;

ᩋᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩁᩩᨧᩥᨲᩣ, ᨾᨾ ᨸᨣᩮᩅ ᨲᩮ ᨸᩥᨿᩣ.

“ᨲᨲᩮᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩋᨠᩣᨾᩣᨿ, ᨴᩈᨸᩩᨲ᩠ᨲᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ;

ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᨳ ᩈ ᨾᩮ ᨠᨲ᩠ᨲᩣ, ᨴᩮᩅᨴᩮᩅᩔ ᩈᩣᩈᨶᩮ.

“ᨲᨴᩮᨠᩥᨠᩣ ᩅᩥᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥᩴ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩮᨶᩣᩃᨾᨲ᩠ᨳᩩ ᨾᩮ;

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨸᨲᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᨿ ᨧ ᩅᩁᩣᨠᩥᨿᩣ.

“ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨧ᩠ᨨᩥᩔᩴ, ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨾᩮ ᨸᨲᩥ;

ᩑᩅᩣᩉᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ.

“ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᨾᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ, ᩑᨠᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨸᩔᨿᩮ;

ᩅᩥᩉᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᩩᨾᩮᩣᩅᩣᨴᩴ, ᨲᩣᨸᩮᩉᩥ ᨠᩩᨭᩥᩴ ᩍᨲᩥ.

“ᨲᨴᩣ ᩏᨴᨠᨾᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩏᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨿᩣ;

ᨧᩩᩃ᩠ᩃᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩈᩦᨶᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨴᩉᩥᩴ.

“ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ;

ខេបេត្វា អាសវេ សព្វេ, អរហត្តមបាបុណិំ។

“តទាគន្ត្វា ភិក្ខុនិយោ, ឱវាទមបុច្ឆិសុំ;

តេជោធាតុមធិដ្ឋាយ, ខិប្បំ សន្តាបយិំ ជលំ។

“វិម្ហិតា តា ជិនវរំ, ឯតមត្ថមសាវយុំ;

តំ សុត្វា មុទិតោ នាថោ, ឥមំ គាថំ អភាសថ។

“យោ ច វស្សសតំ ជីវេ, កុសីតោ ហីនវីរិយោ;

ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ, វីរិយមារភតោ ទឡ្ហំ។

“អារាធិតោ មហាវីរោ, មយា សុប្បដិបត្តិយា;

អារទ្ធវីរិយានគ្គំ, មមាហ ស មហាមុនិ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ..បេ... កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

អថ នំ ភគវា ភិក្ខុនិយោ បដិបាដិយា ឋានន្តរេ ឋបេន្តោ អារទ្ធវីរិយានំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេសិ។ សា ឯកទិវសំ អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានវសេន –

១០៧។

“ទស បុត្តេ វិជាយិត្វា, អស្មិំ រូបសមុស្សយេ;

តតោហំ ទុព្ពលា ជិណ្ណា, ភិក្ខុនិំ ឧបសង្កមិំ។

᪑᪐᪓᪨

“ᩈᩣ ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨴᩮᩈᩮᩈᩥ, ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨿᨲᨶᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ;

ᨲᩔᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨠᩮᩈᩮ ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴ᪨

᪑᪐᪔᪨

“ᨲᩔᩣ ᨾᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩣᨿ, ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᩥᨲᩴ;

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨾᩮ ᩅᩩᩈᩥᨲᩴ ᨷᩩᩁᩮ᪨

᪑᪐᪕᪨

“ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨽᩣᩅᩮᨾᩥ, ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩣ ᩈᩩᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩣ;

ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣᩈᩥᩴ, ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩣ᪨

᪑᪐᪖᪨

“ᨷᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ, ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᩪᩃᨠᩣ;

ᨵᩥ ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨩᩁᩮ ᨩᨾ᩠ᨾᩮ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩣᨶᩥ ᨷᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣ”ᨲᩥ – ᩍᨾᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ;

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩪᨷᩈᨾᩩᩔᨿᩮᨲᩥ ᩁᩪᨷᩈᩘᨡᩣᨲᩮ ᩈᨾᩩᩔᨿᩮ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩁᩪᨷᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ “ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩁᩪᨷᩮ ᨧ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪖᪐) ᩁᩪᨷᩣᨿᨲᨶᩮ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ “ᨿᩘᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩣᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪑᪘᪑) ᩁᩪᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮ᪨ “ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩮ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩮ ᩁᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪔᪐᪙) ᩈᨽᩣᩅᩮ᪨ “ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩁᩪᨷᩣᨶᩥ ᨷᩔᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪓᪓᪘; ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪔᪓᪒-᪔᪓᪔) ᨠᩈᩥᨱᩣᨿᨲᨶᩮ᪨ “ᩁᩪᨷᩦ ᩁᩪᨷᩣᨶᩥ ᨷᩔᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪓᪓᪙; ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪔᪓᪕-᪔᪔᪑) ᩁᩪᨷᨫᩣᨶᩮ᪨ “ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨶ᩠ᩉᩣᩁᩩᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨾᩴᩈᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨧᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᩣ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣ ᩁᩪᨷᨶ᩠ᨲᩮᩅ ᩈᩘᨡᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪓᪐᪖) ᩁᩪᨷᨠᩣᨿᩮ᪨ ᩍᨵᩣᨷᩥ ᩁᩪᨷᨠᩣᨿᩮᩅ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᨾᩩᩔᨿᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣᨷᩥ

អដ្ឋីនំ សរីរស្ស បរិយាយោ។ “សតន្តិ សមុស្សយា”តិអាទីសុ អដ្ឋិ សរីរបរិយាយោ “អាតុរំ អសុចិំ បូតិំ, បស្ស នន្ទេ សមុស្សយ”ន្តិអាទីសុ (ថេរីគា។ ១៩) សរីរេ។ ឥធាបិ សរីរេ ឯវ ទដ្ឋព្វោ។ តេន វុត្តំ – “រូបសមុស្សយេ”តិ, រូបសង្ខាតេ សមុស្សយេ សរីរេតិ អត្ថោ។ ឋត្វាតិ វចនសេសោ។ អស្មិំ រូបសមុស្សយេតិ ហិ ឥមស្មិំ រូបសមុស្សយេ ឋត្វា ឥមំ រូបកាយំ និស្សាយ ទស បុត្តេ វិជាយិត្វាតិ យោជនា។ តតោតិ តស្មា ទសបុត្តវិជាយនហេតុ។ សា ហិ បឋមវយំ អតិក្កមិត្វា បុត្តកេ វិជាយន្តី អនុក្កមេន ទុព្ពលសរីរា ជរាជិណ្ណា ច អហោសិ។ តេន វុត្តំ “តតោហំ ទុព្ពលា ជិណ្ណា”តិ។

តស្សាតិ តតោ, តស្សាតិ វា តស្សា សន្តិកេ។ បុន តស្សាតិ ករណេ សាមិវចនំ, តាយាតិ អត្ថោ។ សិក្ខមានាយាតិ តិស្សោបិ សិក្ខា សិក្ខមានា។

អនន្តរាវិជ្ជាសិទ្ធិន្តិ អគ្គមគ្គស្ស អនន្តរា ឧប្បន្នវិជ្ជា អាសិ។ រូបី រូបានិ បស្សតីតិអាទយោ ហិ អដ្ឋបិ វិជ្ជា អនន្តរវិជ្ជា នាម, ន តា ហោន្តិ។ មគ្គានន្តរំ អនុប្បត្តា ហិ ផលវិជ្ជា ផលសមាបត្តិកាលេ បវត្តមានាបិ បឋមមគ្គានន្តរមេវ សមុប្បត្តិតោ តំ ឧបាទាយ អនន្តរវិជ្ជា នាម, យថា មគ្គសមាធិ អានន្តរិកសមាធីតិ វុច្ចតិ។ អនុបាទាយ និព្ពុតាតិ រូបាទីសុ កិញ្ចិបិ អគ្គហេត្វា កិលេសបរិនិព្ពានេន និព្ពុតា អាសិំ។

ឯវំ វិជ្ជាត្តយំ វិភាវេត្វា អរហត្តផលេន ព្យាករណំ កត្វា ឧត្តរកាលំ ខន្ធបរិនិព្ពុតា អាចរិយេន សហ វត្វា តស្សា សមតិក្កន្តកាលំ វិភាវេតុំ “បញ្ចក្ខន្ធា បរិញ្ញាតា”តិ ឧទានេតិ។ តត្ថ និ តិដ្ឋន្តិ ឋិតា ឋិតាតិ អត្ថោ។ និច្ឆិន្នកាលកិរិយាតិកា ឋិតា ឋិតា ឧដ្ឋិ មូលេន ហតា នហ ជិណ្ណានំ អដ្ឋ និការោ ហោតិ។ នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោតិ តស្មា តំ យថា អតិក្កន្តា អភិក្ខមានីតិ អធិប្បាយោ។

សោណាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩។ ភទ្ទាកុណ្ឌលកេសាថេរីគាថាវណ្ណនា

លូនកេសីតិអាទិកា ភទ្ទាយ កុណ្ឌលកេសាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បទុមុត្តរស្ស ភគវតោ កាលេ ហំសវតីនគរេ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា ឯកទិវសំ សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុណន្តី សត្ថារំ ឯកំ ភិក្ខុនិំ ខិប្បាភិញ្ញានំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេន្តំ ទិស្វា, អធិការកម្មំ កត្វា តំ ឋានន្តរំ បត្ថេត្វា យាវជីវំ បុញ្ញានិ កត្វា កប្បសតសហស្សំ ទេវមនុស្សេសុ សំសរិត្វា កស្សបទសពលស្ស កាលេ កិកិស្ស កាសិរញ្ញោ គេហេ សត្តន្នំ ភគិនីនំ អព្ភន្តរា ហុត្វា, វីសតិ វស្សសហស្សានិ នវ សីលានិ សមាទាយ កោមារិព្រហ្មចរិយំ ចរន្តី សង្ឃស្ស វសនបរិវេណំ ការេត្វា, ឯកំ ពុទ្ធន្តរំ សុគតីសុយេវ សំសរិត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ រាជគហេ សេដ្ឋិកុលេ និព្ពត្តិ។ ភទ្ទាតិស្សា នាមំ អហោសិ។ សា យថាវយំ បរិវារេន វឌ្ឍមានា វយប្បត្តា, តស្មិំយេវ នគរេ បុរោហិតស្ស បុត្តំ សត្តុកំ នាម វេរំ សហោឌ្ឍំ គហេត្វា រាជាណាយ នគរគុត្តិកេន វធាយ នីយមានំ អាលោកនំ និស្សាយ សីហបញ្ជរេន ឱលោកេន្តី ទិស្វា បដិពទ្ធចិត្តា ហុត្វា សចេ តំ លភាមិ, ជីវិស្សាមិ; នោ ចេ, មរិស្សាមីតិ សយនេ

អថស្សា បិតា តំ បវត្តិំ សុត្វា ឯកធីតាយ ពលវសិនេហេន សហស្សលញ្ជំ ទត្វា ឧបាយេនេវ ចោរំ វិស្សជ្ជាបេត្វា គន្ធោទកេន ន្ហាបេត្វា សព្វាភរណបដិមណ្ឌិតំ ការេត្វា បាសាទេ ឋបេសិ។ ភទ្ទាបិ បរិបុណ្ណមនោរថា អតិរេកាលង្ការេន អលង្ករិត្វា តំ បរិចរតិ។ សត្តុកោ កតិបាហំ វីតិនាមេត្វា តស្សា អាភរណេសុ ឧប្បន្នលោភោ "ភទ្ទេ, អហំ នគរគុត្តិកេន គហិតមត្តោវ ចោរបបាតេ អធិវត្ថាយ ទេវតាយ 'សចាហំ ជីវិតំ លភាមិ, តុយ្ហំ ពលិកម្មំ ឧបសំហរិស្សាមី'តិ បត្ថនំ អាយាចិំ, តស្មា ពលិកម្មំ សជ្ជេហី"តិ អាហ។ សា "តស្ស មនំ បូរេស្សាមី"តិ ពលិកម្មំ សជ្ជេត្វា សព្វាភរណបដិមណ្ឌិតា សាមិកេន សទ្ធិំ ឯកំ យានំ អភិរុយ្ហ "ទេវតាយ ពលិកម្មំ ករិស្សាមី"តិ ចោរបបាតំ អភិរុហិតុំ អារទ្ធា។

សត្តុកោ ចិន្តេសិ – "សព្វេសុ អភិរុហន្តេសុ ឥមិស្សា អាភរណំ គហេតុំ ន សក្កា"តិ បរិចារកេ តត្ថេវ ឋបេត្វា តមេវ ពលិកាជំ គាហាបេត្វា បព្វតំ អភិរុហន្តោ តាយ សទ្ធិំ បិយកថំ ន កថេសិ។ សា ឥង្គិតេនេវ តស្សាធិប្បាយំ អញ្ញាសិ។ សត្តុកោ, "ភទ្ទេ, តវ ឧត្តរសាដកំ ឱមុញ្ចិត្វា កាយារុឡ្ហបសាធនំ ភណ្ឌិកំ ករោហី"តិ។ សា, "សាមិ, មយ្ហំ កោ អបរាធោ"តិ? "កិំ នុ មំ, ពាលេ, 'ពលិកម្មត្ថំ អាគតោ'តិ សញ្ញំ ករោសិ? ពលិកម្មាបទេសេន បន តវ អាភរណំ គហេតុំ អាគតោ"តិ។ "កស្ស បន, អយ្យ, បសាធនំ, កស្ស អហ"ន្តិ? "នាហំ ឯតំ វិភាគំ ជានាមី"តិ។ "ហោតុ, អយ្យ, ឯកំ បន មេ អធិប្បាយំ បូរេហិ, អលង្កតនិយាមេនេវ ច អាលិង្គិតុំ ទេហី"តិ។ សោ "សាធូ"តិ សម្បដិច្ឆិ។ សា តេន សម្បដិច្ឆិតភាវំ ញត្វា បុរតោ អាលិង្គិត្វា បច្ឆតោ អាលិង្គន្តី វិយ បព្វតបបាតេ បាតេសិ។ សោ បតិត្វា ចុណ្ណវិចុណ្ណំ អហោសិ។ តាយ កតំ អច្ឆរិយំ ទិស្វា បព្វតេ អធិវត្ថា ទេវតា កោសល្លំ វិភាវេន្តី ឥមា គាថា អភាសិ –

"ន ហិ សព្វេសុ ឋានេសុ, បុរិសោ ហោតិ បណ្ឌិតោ;

ឥត្ថីបិ បណ្ឌិតា ហោតិ, តត្ថ តត្ថ វិចក្ខណា។

"ន ហិ សព្វេសុ ឋានេសុ, បុរិសោ ហោតិ បណ្ឌិតោ;

ឥត្ថីបិ បណ្ឌិតា ហោតិ, លហុំ អត្ថវិចិន្តិកា"តិ។ (អប॰ ថេរី ២.៣.៣១-៣២);

តតោ ភទ្ទា ចិន្តេសិ – "ន សក្កា មយា ឥមិនា និយាមេន គេហំ គន្តុំ, ឥតោវ គន្ត្វា ឯកំ បព្វជ្ជំ បព្វជិស្សាមី"តិ និគណ្ឋារាមំ គន្ត្វា និគណ្ឋេ បព្វជ្ជំ យាចិ។ អថ នំ តេ អាហំសុ – "កេន និយាមេន បព្វជ្ជា ហោតូ"តិ? "យំ តុម្ហាកំ បព្វជ្ជាយ ឧត្តមំ, តទេវ ករោថា"តិ។ តេ "សាធូ"តិ តស្សា តាលដ្ឋិកេន កេសេ លុញ្ចិត្វា បព្វាជេសុំ។ បុន កេសា វឌ្ឍន្តា កុណ្ឌលាវដ្ដា ហុត្វា វឌ្ឍិំសុ។ តតោ បដ្ឋាយ សា កុណ្ឌលកេសាតិ នាម ជាតា។ សា តត្ថ ឧគ្គហេតព្វំ សមយំ ឧគ្គហេត្វា "ឯត្តកំ នាម ឥធ ជានិតព្វំ, ឥតោ ឧត្តរិ វិសេសោ

ភត្តី”តិ ញត្វា តតោ អបក្កមិត្វា យត្ថ យត្ថ បណ្ឌិតា អត្ថិ, តត្ថ តត្ថ គន្ត្វា តេសំ ជាននសិប្បំ ឧគ្គហេត្វា អត្តនា សទ្ធិំ កថេតុំ សមត្ថំ អទិស្វា យំ យំ គាមំ វា និគមំ វា បវិសតិ, តស្ស ទ្វារេ វាលុការាសិំ កត្វា តត្ថ ជម្ពុសាខំ ឋបេត្វា “យោ មម វាទំ អារោបេតុំ សក្កោតិ, សោ ឥមំ សាខំ មទ្ទតូ”តិ សមីបេ ឋិតទារកានំ សញ្ញំ ទត្វា វសនដ្ឋានំ គច្ឆតិ។ សត្តាហម្បិ ជម្ពុសាខាយ តថេវ ឋិតាយ តំ គហេត្វា បក្កមតិ។

តេន ច សមយេន អម្ហាកំ ភគវា លោកេ ឧប្បជ្ជិត្វា បវត្តិតវរធម្មចក្កោ អនុបុព្វេន សាវត្ថិំ ឧបនិស្សាយ ជេតវនេ វិហរតិ។ កុណ្ឌលកេសាបិ វុត្តនយេន គាមនិគមរាជធានីសុ វិចរន្តី សាវត្ថិំ បត្វា នគរទ្វារេ វាលុការាសិម្ហិ ជម្ពុសាខំ ឋបេត្វា ទារកានំ សញ្ញំ ទត្វា សាវត្ថិំ បាវិសិ។

អថាយស្មា ធម្មសេនាបតិ ឯកកោវ នគរំ បវិសន្តោ តំ សាខំ ទិស្វា តំ ទមេតុកាមោ ទារកេ បុច្ឆិ – “កស្មាយំ សាខា ឯវំ ឋបិតា”តិ? ទារកា តមត្ថំ អារោចេសុំ។ ថេរោ “យទិ ឯវំ ឥមំ សាខំ មទ្ទថា”តិ អាហ។ ទារកា តំ មទ្ទិំសុ។ កុណ្ឌលកេសា កតភត្តកិច្ចា នគរតោ និក្ខមន្តី តំ សាខំ មទ្ទិតំ ទិស្វា “កេនិទំ មទ្ទិត”ន្តិ បុច្ឆិត្វា ថេរេន មទ្ទាបិតភាវំ ញត្វា “អបក្ខិកោ វាទោ ន សោភតី”តិ សាវត្ថិំ បវិសិត្វា វីថិតោ វីថិំ វិចរន្តី “បស្សេយ្យាថ សមណេហិ សក្យបុត្តិយេហិ សទ្ធិំ មយ្ហំ វាទ”ន្តិ ឧគ្ឃោសេត្វា មហាជនបរិវុតា អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ ធម្មសេនាបតិំ ឧបសង្កមិត្វា បដិសន្ថារំ កត្វា ឯកមន្តំ ឋិតា “កិំ តុម្ហេហិ មម ជម្ពុសាខា មទ្ទាបិតា”តិ បុច្ឆិ។ “អាម, មយា មទ្ទាបិតា”តិ។ “ឯវំ សន្តេ តុម្ហេហិ សទ្ធិំ មយ្ហំ វាទោ ហោតូ”តិ។ “ហោតុ, ភទ្ទេ”តិ។ “កស្ស បុច្ឆា, កស្ស វិស្សជ្ជនា”តិ? “បុច្ឆា នាម អម្ហាកំ បត្តា, ត្វំ យំ អត្តនោ ជាននកំ បុច្ឆា”តិ។ សា សព្ពមេវ អត្តនោ ជាននកំ វាទំ បុច្ឆិ។ ថេរោ តំ សព្ពំ វិស្សជ្ជេសិ។ សា ឧបរិ បុច្ឆិតព្ពំ អជានន្តី តុណ្ហី អហោសិ។ អថ នំ ថេរោ អាហ – “តយា ពហុំ បុច្ឆិតំ, មយម្បិ តំ ឯកំ បញ្ហំ បុច្ឆាមា”តិ។ “បុច្ឆថ, ភន្តេ”តិ។ ថេរោ “ឯកំ នាម កិ”ន្តិ ឥមំ បញ្ហំ បុច្ឆិ។ កុណ្ឌលកេសា នេវ អន្តំ ន កោដិំ បស្សន្តី អន្ធការំ បវិដ្ឋា វិយ ហុត្វា “ន ជានាមិ, ភន្តេ”តិ អាហ។ “ត្វំ ឯត្តកម្បិ អជានន្តី អញ្ញំ កិំ ជានិស្សសី”តិ វត្វា ធម្មំ ទេសេសិ។ សា ថេរស្ស បាទេសុ បតិត្វា, “ភន្តេ, តុម្ហេ សរណំ គច្ឆាមី”តិ អាហ។ “មា មំ ត្វំ, ភទ្ទេ, សរណំ គច្ឆ, សទេវកេ លោកេ អគ្គបុគ្គលំ ភគវន្តមេវ សរណំ គច្ឆា”តិ។ “ឯវំ ករិស្សាមិ, ភន្តេ”តិ សា សាយន្ហសមយេ ធម្មទេសនាវេលាយំ សត្ថុ សន្តិកំ គន្ត្វា បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ សត្ថា តស្សា ញាណបរិបាកំ ញត្វា –

“សហស្សមបិ ចេ គាថា, អនត្ថបទសំហិតា;

ឯកំ គាថាបទំ សេយ្យោ, យំ សុត្វា ឧបសម្មតី”តិ។ –

ឥមំ គាថមាហ។ គាថាបរិយោសានេ យថាឋិតាវ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ (អប។ ថេរី ២។៣។១-៥៣) –

“បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ, សព្ពធម្មាន បារគូ;

ឥតោ សតសហស្សម្ហិ,កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ។

“តទាហំ ហំសវតិយំ, ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហុំ;

នានារតនបជ្ជោតេ, មហាសុខសមប្បិតា។

“ឧបេត្វា តំ មហាវីរំ, អស្សោសិំ ធម្មទេសនំ;

តតោ ជាតប្បសាទាហំ, ឧបេសិំ សរណំ ជិនំ។

“តទា មហាការុណិកោ, បទុមុត្តរនាយកោ;

ខិប្បាភិញ្ញានមគ្គតំ, ឋបេសិ ភិក្ខុនិំ សុភំ។

“តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា, ការំ កត្វា មហេសិនោ;

និបច្ច សិរសា បាទេ, តំ ឋានមភិបត្ថយិំ។

“អនុមោទិ មហាវីរោ, ភទ្ទេ យំ តេភិបត្ថិតំ;

សមិជ្ឈិស្សតិ តំ សព្វំ, សុខិនី ហោហិ និព្វុតា។

“សតសហស្សិតោ កប្បេ, ឱក្កាកកុលសម្ភវោ;

គោតមោ នាម គោត្តេន, សត្ថា លោកេ ភវិស្សតិ។

“តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា, ឱរសា ធម្មនិម្មិតា;

ភទ្ទាកុណ្ឌលកេសាតិ, ហេស្សតិ សត្ថុ សាវិកា។

“ទេត កេយូត ឞុពទេត, ទេចតាបហិឌិហិ ច;

ជហិត្វា យាត្យំ ទេឝហំ, តាចតិំឞយកន្លហំ។

“តទេតា ត្យតា ឃាយយក៌, តទេតាហំ ត្យសិតំ កតា;

តទេតា ច តិយ្ញាតទតិ៍, ចឞចត្តិបុទំ តទេតា។

“ឃត្ត ឃត្តុបបន្ហាយិ, តឞ្យ កយូឞ្យ ចាហឞា;

តត្ត តទេត្តច ទាឌ្ញត៌, យទេហសិត្តយកាទឃិ៍។

“តទេតា ត្យតា យត្យទេឞ្យឞុ, ទាឌ្ញត៌ ចក្កចត្តិត៌;

យល្លលិតឡា ទាឌ្ញត៌, យទេហសិត្តយកាទឃិ៍។

“ឞយត្តិ៍ អត្យទេកាត្វាត, ទេឝទេចឞុ យាត្យទេឞឞុ ច;

ឞន្តាត្ត ឞុលិតា ហុត្វា, ទេតកកទេបៀឞុ ឞំឞទិ៍។

“ត្តាយមិ្យកដ្ឋទេក កទេបៀ, ព្រាហូពាត្ន យហាឃទេឞា;

កឞ្យទេបិ តាយ ទេកាទេត្តត, ក្កបៀន្ថិ ចឝតំ ចទេទា។

“ក្កបដ្ឋាទេកា យទេហសិឞ្យ, តឝា អាសិ តទិឞ្យទេទា;

កាសិទាឌា កិកិ តាយ, ពាទាឃសិបុទ្ធត្តទេយ។

“តស្ស ឋិតា ចតុទ្ទាសិ, កិក្ខកាយិតិ ចិស្សុតា;

ឆយុំ សុត្វា ខិតក្កស្ស, បត្តាឌ្ឍំ សយនោចយិ។

“អត្រុដាតិ ភ ភោ តាតោ, អកាកោច តកា យឃំ;

ចឹសចស្សសហស្សាតិ, ចិចរិយអ្រតត្តិតា។

“កោយារិទ្រាហ្វចរិឃំ, រាដកញ្ញា សុលេឆិតា;

ត្រុទ្ធាបដ្ឋាភតិរតា, យុឌិតា សត្ត ឆឹតរោ។

“សយលឹ សយលាក្រុត្តា ច, កិក្ខុតិ កិក្ខកាយិកា;

ឆយ្ហា ចេច សុឆយ្ហា ច, សត្តយឹ សឈ្ឈាយិកា។

“លេយា ក្តុប្យលចណ្ណា ច, បជាចារា អហំ តកា;

កិសារកោតយឹ ឆយ្ហឌិគ្គា, ចិសាលា ហោតិ សត្តយឹ។

“តេហិ កយ្ហេហិ សុកតេហិ, ចេតភាបលិឆឹហិ ច;

ដហិត្វា យាត្រុសំ ចេហំ, តាចតិសយកច្ឆហំ។

“បឆ្ជិយេ ច ភចេ កាតិ, កិរិត្តាដប្បុរុត្តយេ;

ដាតា សេដ្ឋិក្រុលេ ឋឹតេ, ឃកាហំ ឃោត្តាកេត ជិតា។

“ចោរំ ចឆត្វំ តឹឃត្តំ, ឌិស្វា រត្តា តហឹ អហំ;

បិតា មេ តំ សហស្សេន, មោចយិត្វា វធា តតោ។

“អទាសិ តស្ស មំ តាតោ, វិជិត្វាន មតិ មម;

តស្សាហមាសិ វិសដ្ឋា, អតីវ ទយិតា ហិតា។

“សោ មេ កុសតេលិកេន, ពាលិមញ្ញាសយោ ជិសោ;

ចោរប្យបិតំ នេត្វាន, បដ្ឋាតំ ចេតយិ វធំ។

“តទាហំ បណមិត្វាន, សត្តុកំ សុកតញ្ជលី;

រក្ខន្តី អត្តនោ បីឡំ, ខុទ្ទំ វចនមព្រវិ។

“ខុទ្ទំ សុវណ្ណកាយូរំ, មុត្តា វេឡុរិយា ពហូ;

សព្ពំ ហរស្សុ ភទ្ទន្តេ, យញ្ញា នាសិតិ សាវយ។

“ខុរោបយស្សុ កល្យាណី, យា ពាឡ្ហំ បរិទេវសិ;

ន ចាហំ អភិជានាមិ, អហន្ត្វា ធនមាភតំ។

“យថា សរាមិ អត្តានំ, យថា បត្តោស្មិ វិញ្ញុតំ;

ន ចាហំ អភិជានាមិ, អញ្ញំ បិយតរំ តយា។

“ឯហិ តំ ឧបគូហិស្សំ, កត្វាន តំ បទក្ខិណំ;

ន ច ជាតិ បុនោ អត្ថិ, មម តុម្ហញ្ច សង្គមោ។

“ន ហិ សព្ពេសុ ឋានេសុ, បុរិសោ ហោតិ បណ្ឌិតោ;

ឥត្ថីបិ បណ្ឌិតា ហោតិ, តត្ថ តត្ថ វិចក្ខណា។

“ន ហិ សព្ពេសុ ឋានេសុ, បុរិសោ ហោតិ បណ្ឌិតោ;

ឥត្ថីបិ បណ្ឌិតា ហោតិ, លហុំ អត្ថវិចិន្តិកា។

“លហុញ្ច វត ខិប្បញ្ច, និកដ្ឋេ សមចេតយិ;

មិគំ ឧណ្ណា យថា ឯវំ, តទាហំ សត្តុកំ ចជិំ។

“យោ ច ឧប្បតិតំ អត្ថំ, ន ខិប្បមនុពុជ្ឈតិ;

សោ ហញ្ញតេ មន្ទមតិ, ចោរោវ គិរិគព្ភរេ។

“យោ ច ឧប្បតិតំ អត្ថំ, ខិប្បមេវ និពោធតិ;

មុច្ចតេ សត្តុសម្ពាធា, តទាហំ សត្តុកា យថា។

“តទាហំ បលាយិត្វាន, គិរិទុគ្គម្ហិ សត្តុកំ;

សន្តិកំ សេតវត្ថានំ, ឧបេត្វា បព្ពជិំ អហំ។

“សណ្ឌាសេន ច កេសេ មេ, លុញ្ចិត្វា សព្ពសោ តទា;

បព្ពជិត្វាន សមណំ, អាចិក្ខិសុ និរត្តំ។

“ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩑᨠᩥᨠᩣ;

ᩈᨾᨿᩴ ᨲᩴ ᩅᩥᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩦ, ᩈᩩᩅᩣᨶᩮᩣ ᨾᩣᨶᩩᩈᩴ ᨠᩁᩴ᪨

“ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨣᨿ᩠ᩉ ᩈᨾᩦᨸᩮ ᨾᩮ, ᨸᩣᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥ;

ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨾᩃᨽᩥᩴ, ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩴ ᨸᩩᩊᩅᩣᨠᩩᩃᩴ᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᩴᩅᩥᨣ᩠ᨣᩣ, ᩋᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴ ᩈᩉᨩ᩠ᨩᩥᨠᩮ;

ᨲᩮ ᩋᩅᩮᩣᨧᩩᩴ ᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᩅᩣ᪨

“ᩈᩣᩉᩴ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨻᩩᨩ᩠ᨫᩥᩔᩴ, ᩏᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩅᨠᩮ;

ᨲᩮ ᨾᨾᩣᨴᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᩥᩴᩈᩩ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩮᨭ᩠ᨮᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ᪨

“ᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨴᩮᩈᩮᩈᩥ, ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨿᨲᨶᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ;

ᩋᩈᩩᨽᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨧ ᨶᩣᨿᨠᩮᩣ᪨

“ᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᨿᩥᩴ;

ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩴ᪨

“ᩋᩣᨿᩣᨧᩥᨲᩮᩣ ᨲᨴᩣ ᩋᩣᩉ, ᩑᩉᩥ ᨽᨴ᩠ᨴᩮᨲᩥ ᨶᩣᨿᨠᩮᩣ;

ᨲᨴᩣᩉᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩮᩣᨿᨾᨴ᩠ᨴᩈᩴ᪨

“បិឡបណ្ឌាលេតាហំ, ទត្វា ទិសាឡមត្តយំ;

តថា សន្តោបិ សន្តានេ, ព្រាហិសំ ចិត្តមិ តទា។

“តទា ចិត្តំ ចិយុទ្ធិ មេ, អនុបិកាយ សន្តោសា;

ពិប្បាកិណ្ណាតយក្កុ មេ, តទា បណ្ណាបមិ ជិតោ។

“ញាណ្ឌិស្មុ ច ចសិ ហោមិ, ជិណ្ណាយ សោតថាត្យមា;

បរចិត្តានិ ជានាមិ, សត្ថុសាសនការិកា។

“បុព្វេនិវាសំ ជានាមិ, ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតំ;

ខេបេត្វា អាសវេ សព្វេ, វិសុទ្ធាសិំ សុនិម្មលា។

“បរិជិណ្ណា មយា សត្វា, គតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ;

ឆឌ្ឌិតោ គរុកោ ភារោ, ភវនេត្តិ សមូហតា។

“យស្សត្ថាយ បព្ពជិតា, អគារស្មានគារិយំ;

សោ មេ អត្ថោ អនុប្បត្តោ, សព្វសំយោជនក្ខយោ។

“អត្ថធម្មនិរុត្តីសុ, បដិភានេ តថេវ ច;

ញាណំ មេ វិមលំ សុទ្ធំ, ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សាសនេ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ..បេ... កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ”ន្តិ។

អសហត្តិ បន បត្វា តានេនេវ បញ្ហំ យាចិ។ សត្វា តស្សា បញ្ហំ អត្ថាសិ។ សា កិញ្ចុត្ថុបស្សយំ គន្ត្វាន បញ្ហុឌិត្វា ផលស្សុនេន តិណ្ហាតស្សុនេន ន ឋិតិភាវេយត្តិ អត្តនោ បដិបត្តិ បច្ចវេក្ខិត្វា វុឌានេវេន –

១០៧។

“លុតកេសី បង្កធរី, ឯកសាដី បុរេ ចរិំ;

អចជ្ជេ ចជ្ជមតិនី, ចជ្ជេ ចាចជ្ជទស្សិនី។

១០៨។

“ឌិចាឌិហារា និក្ខម្ម, គិជ្ឈកូដម្ហិ បព្វតេ;

អទ្ទសំ ឋិរជំ ពុទ្ធំ, ភិក្ខុសង្ឃបុរក្ខតំ។

១០៩។

“និហច្ច ជាណុំ វន្ទិត្វា, សម្មុខា អញ្ជលិំ អកំ;

ឯហិ ភទ្ទេតិ មំ អចច, សា មេ អាសូបសម្បទា។

១១០។

“ចិណ្ណា អង្គា ច មគធា, វជ្ជី កាសី ច កោសលា;

អនណា បណ្ណាស វស្សានិ, រដ្ឋបិណ្ឌំ អភុញ្ជហំ។

១១១។

“បុញ្ញា ចត បសចិ ពាហុំ, សប្បេញ្ញា ចតាឃំ ក្លបិសកោ;

ឃោ កន្ដាឃ ឌឹចទំ អគាសិ, ចិប្បយុត្តាឃ សន្តាកេត្តុហឹ”តិ៍ –

ត្លយា កាឆា អការសិ៍

តត្ថ លុភកោឃឹតិ លុភា លុញ្ចិតា កោសា យឃ្សត្តិ លុភកោឃឹ, គិកេល្លុស្ បត្តាឌ្ឍាឃ តាលជ្ជិភា លុញ្ចិតកោសា, ចំ សន្ដាឃ ចឝតិ៍ បក្កឆទឹតិ

ឝត្តាកជ្ជស្ស អលាឝភេត ឝត្តេស្ យលបក្កឆារលាតោ បក្កឆទឹ៍ ៖ុកសាឌឹតិ គិកល្លចាទិត្តចសេត ៖ុកសាឌិកា៍ បុរេ ចទិត្តិ បុត្តោ គិកល្ល៊ឹ

ហុត្វា ៖ុចំ ចិចទិ៍ អចឌ្ឍេ ចឌ្ឍយតិគិតិ គៀត្សូឝភឝត្តាកជ្ជលាឝភាឌិកោ អភចឌ្ឍេ សាចឌ្ឍសញ្ញឹា៍ ចឌ្ឍេ ចាចឌ្ឍឝស្សិគិតិ

យាភយក្លូបលិសចិបល្លាសាឌិកោ សាចឌ្ឍេ អភចឌ្ឍឌិជ្ជិ៍

ឌិចាចិហារា គិក្លូយ្យាតិ អត្តកោ ឌិចាចិហារជ្ជាភតោ គិក្លូយិត្វា៍ អឃប្បិ ឌិតយត្ថគៀក្សូពេចលិឃំ ឆេទេត សយាកតា តស្ស បញ្ញាស្ស

ចិស្សឌ្ឍភេត ឆយុឆេសភាឃ ច គិហតយាភឝត្តា បសត្សាយាភសា ហុត្វា សត្ថ សត្តិកំ ក្លបសក្កយិតុកាយាច អត្តកោ ចសភជ្ជាតំ កត្តា ឌិចាជ្ជាភេ

គិឃឹឌិត្វា សាឃគ្យូបយេឃ សត្ថ សត្តិកំ ក្លបសក្កយិត្វា៍

គិហច្ចួ ឌាលុំ ចគ្គិត្វាតិ ឌាលុច្ចួឃំ បឆចិឃំ គិហត្តា បតិជ្ជបេត្វា បច្ចាបតិជ្ជិតេត ចគ្គិត្វា៍ សយុលា អញ្ជលិ អកត្តិ សត្ថ សយុលា

ឝសតលសយោឆាភសយុឌ្ឍលំ អញ្ជលិ អកាសិ៍ ៖ុហិ, ភគ្គេតិ យំ អចច, សា ឃេ អាឝ្ធបសយុឝាតិ ឃំ យំ ភកចា អទហត្តំ បត្វា បត្តាឌ្ឍាច្ចា

ក្លបសយុឝច្ចា ឃាចិត្វា ឌិតំ “៖ុហិ, ភគ្គេ, គិក្លូភុបស្សឃំ កត្តា គិក្លូគឹតំ សត្តិកោ បត្តាឌ ក្លបសយុឌ្ឍស្ស”តិ អចច អាលាកេបសិ៍ សា សត្ថ អាលា

យឃ្យត្រូបសយុឝាឃ កាកលត្តា ក្លបសយុឝា អាសិ អហោសិ៍

ឌិល្លាតិអាឌិកា ឆេក្ចា កាឆា អញ្ញាញ្ញាកលោកាឆា៍ តត្ថ ឌិល្លា អក្កា ច យកឆាតិ ឃេ ត្លយេ អក្កា ច យកឆា ច ចឌ្ឍឹ ច កាឃឹ ច កោឃសលិ

ច ឌភបឝា បុត្តោ សាលាឃ យឃា រជ្ជបិល្លិ ក្យុឌ្ឍត្តិឃា ឌិល្លា ចទិតា, តោឝុឃេច សត្តោរា សយាកយតោ បជ្ជាឃ អភលា គិគ្គេសា

អបកតកិលេសា ហុត្វា បញ្ញាស ឞំចច្ឆទាគិ រជ្ជបិល្លិ អក្យុឌ្ឍិ អហំ៍

ឃេភ អភិប្បសត្សាយាភសេភ ក្លបិសកោភ អត្តកោ ឌឹចទំ ឌិគ្គំ, តស្ស បុញ្ញាចិសេសកិត្តភយុលេភ អញ្ញា ញ្ញាកេទាត្តឹ “បុញ្ញា ចត បសចិ ពាហុំ”គ្គិ

ឆ្លួសាភកាឆយាហ៍ សា ស្ចិញ្ញាឃ្យាច៍

កន្ដាក្យូល្លលកោសាឆេទឹកាឆាចល្លភា គិជ្ជិតា៍

១០។ បដាចារាថេរីគាថាវណ្ណនា

នង្គលេហិ កសំ ខេត្តន្តិអាទិកា បដាចារាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បទុមុត្តរស្ស ភគវតោ កាលេ ហំសវតីនគរេ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា, ឯកទិវសំ សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុណន្តី សត្ថារំ ឯកំ ភិក្ខុនិំ វិនយធរានំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេន្តំ ទិស្វា, អធិការកម្មំ កត្វា តំ ឋានន្តរំ បត្ថេសិ។ សា យាវជីវំ កុសលំ កត្វា ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី កស្សបពុទ្ធកាលេ កិកិស្ស កាសិរញ្ញោ គេហេ បដិសន្ធិំ គហេត្វា សត្តន្នំ ភគិនីនំ អព្ភន្តរា ហុត្វា វីសតិ វស្សសហស្សានិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្ស បរិវេណំ អកាសិ។ សា តតោ ចុតា ទេវលោកេ និព្ពត្តិត្វា, ឯកំ ពុទ្ធន្តរំ ទិព្ពសម្បត្តិំ អនុភវិត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ សាវត្ថិយំ សេដ្ឋិគេហេ និព្ពត្តិត្វា វយប្បត្តា អត្តនោ គេហេ ឯកេន កម្មការេន សទ្ធិំ កិលេសសន្ថវំ អកាសិ។ តំ មាតាបិតរោ សមជាតិកស្ស កុមារស្ស ទាតុំ ទិវសំ សណ្ឋបេសុំ។ តំ ញត្វា សា ហត្ថសារំ គហេត្វា តេន បុរិសេន សទ្ធិំ អគ្គទ្វារេន និក្ខមិត្វា ឯកស្មិំ គាមកេ វសន្តី គព្ភិនី អហោសិ។ សា បរិបក្កេ គព្ភេ "ឥធ មេ អនាថវាសេន, កុលគេហំ គច្ឆាម, សាមី"តិ វត្វា តស្មិំ "អជ្ជ គច្ឆាម, ស្វេ គច្ឆាមា"តិ កាលក្ខេបំ ករោន្តេ "នាយំ ពាលោ មំ នេស្សតី"តិ តស្មិំ ពហិ គតេ គេហេ បដិសាមេតព្ពំ បដិសាមេត្វា "កុលឃរំ គតាតិ មយ្ហំ សាមិកស្ស កថេថា"តិ បដិវិស្សកឃរវាសីនំ អារោចេត្វា "ឯកិកាវ កុលឃរំ គមិស្សាមី"តិ មគ្គំ បដិបជ្ជិ។ សោ អាគន្ត្វា គេហេ តំ អបស្សន្តោ បដិវិស្សកេ បុច្ឆិត្វា "កុលឃរំ គតា"តិ សុត្វា "មំ និស្សាយ កុលធីតា អនាថា ជាតា"តិ បទានុបទំ គន្ត្វា សម្បាបុណិ។ តស្សា អន្តរាមគ្គេ ឯវ គព្ភវុដ្ឋានំ អហោសិ។ សា បសុតកាលតោ បដ្ឋាយ បដិប្បស្សទ្ធគព្ភុស្សុក្កា សាមិកំ គហេត្វា និវត្តិ។ ទុតិយវារម្បិ គព្ភិនី អហោសីតិអាទិ សព្ពំ បុរិមនយេនេវ វិត្ថារេតព្ពំ។

អយំ បន វិសេសោ – យទា តស្សា អន្តរាមគ្គេ កម្មជវាតា ចលិំសុ, តទា មហាអកាលមេឃោ ឧទបាទិ។ សមន្តតោ វិជ្ជុលតាហិ អាទិត្តំ វិយ មេឃថនិតេហិ ភិជ្ជមានំ វិយ ច ឧទកធារានិបាតនិរន្តរំ នភំ អហោសិ។ សា តំ ទិស្វា, "សាមិ, មេ អនោវស្សកំ ឋានំ ជានាហី"តិ អាហ។ សោ ឥតោ ចិតោ ច ឧបធារេន្តោ ឯកំ តិណសញ្ឆន្នំ គុម្ពំ ទិស្វា តត្ថ គន្ត្វា ហត្ថគតាយ វាសិយា តស្មិំ គុម្ពេ ទណ្ឌកេ ឆិន្ទិត្វាការេយា តិណេហិ សញ្ឆាទិតវម្មិកមត្ថកេ ជាតរុក្ខទណ្ឌកំ ឆិន្ទិ។ តាវទេវ ច នំ តតោ វម្មិកតោ និក្ខមិត្វា ឃោរវិសោ អាសីវិសោ ឌំសិ។ សោ តត្ថេវ បតិត្វា កាលមកាសិ។ សា មហាទុក្ខំ អនុភវន្តី តស្ស អាគមនំ ឱលោកេន្តី ទ្វេបិ ទារកេ វាតវុដ្ឋិំ អសហមានេ វិរវន្តេ ឧរន្តរេ កត្វា, ទ្វីហិ ជាណុកេហិ ទ្វីហិ ហត្ថេហិ ច ភូមិំ ឱប្បីឡេត្វា យថាឋិតាវ រត្តិំ វីតិនាមេត្វា វិភាតាយ រត្តិយា មំសបេសិវណ្ណំ ឯកំ បុត្តំ បិលោតិកចុម្ពដកេ និបជ្ជាបេត្វា ហត្ថេហិ ឧរេហិ ច បរិគ្គហេត្វា, ឥតរំ "ឯហិ, តាត, បិតា តេ ឥតោ គតោ"តិ វត្វា សាមិកេន គតមគ្គេន គច្ឆន្តី តំ វម្មិកសមីបេ កាលង្កតំ និសិន្នំ ទិស្វា "មំ និស្សាយ មម សាមិកោ មតោ"តិ រោទន្តី បរិទេវន្តី សកលរត្តិំ ទេវេន វុដ្ឋត្តា ជណ្ណុកប្បមាណំ ថនប្បមាណំ ឧទកំ សវន្តិំ អន្តរាមគ្គេ នទិំ បត្វា, អត្តនោ មន្ទពុទ្ធិតាយ ទុព្ពលតាយ ច ទ្វីហិ ទារកេហិ សទ្ធិំ ឧទកំ ឱតរិតុំ អវិសហន្តី ជេដ្ឋបុត្តំ ឱរិមតីរេ ឋបេត្វា ឥតរំ អាទាយ បរតីរំ គន្ត្វា សាខាភង្គំ អត្ថរិត្វា តត្ថ បិលោតិកចុម្ពដកេ និបជ្ជាបេត្វា "ឥតរស្ស សន្តិកំ គមិស្សាមី"តិ ពាលបុត្តកំ បហាតុំ អសក្កោន្តី បុនប្បុនំ និវត្តិត្វា ឱលោកយមានា នទិំ ឱតរិ។

អថស្សា នទីមជ្ឈំ គតកាលេ ឯកោ សេនោ តំ ទារកំ ទិស្វា "មំសបេសី"តិ សញ្ញាយ អាកាសតោ ភស្សិ។ សា តំ ទិស្វា ឧភោ ហត្ថេ ឧក្ខិបិត្វា

“សូ សូ”តិ តិក្ខត្តុំ មហាសទ្ទំ និច្ឆារេសិ។ សេនោ ទូរភាវេន តំ អសុណន្តោ កុមារំ គហេត្វា វេហាសំ ឧប្បតិ។ ឱរិមតីរេ ឋិតោ បុត្តោ មាតរំ ហត្ថេ ឧក្ខិបិត្វា មហាសទ្ទំ និច្ឆារយមានំ ទិស្វា “មំ សទ្ទាយ វទតី”តិ សញ្ញាយ វេគេន ឧទកេ បតិ។ ឥតិ ពាលបុត្តកោ សេនេន, ជេដ្ឋបុត្តកោ ឧទកេន ហតោ។ សា “ឯកោ មេ បុត្តោ សេនេន គហិតោ, ឯកោ ឧទកេន វូឡ្ហោ, បន្ថេ មេ បតិ មតោ”តិ រោទន្តី បរិទេវន្តី គច្ឆន្តី សាវត្ថិតោ អាគច្ឆន្តំ ឯកំ បុរិសំ ទិស្វា បុច្ឆិ – “កត្ថ វាសិកោសិ, តាតា”តិ? “សាវត្ថិវាសិកោម្ហិ, អម្មា”តិ។ “សាវត្ថិយំ អសុកវីថិយំ អសុកកុលំ នាម អត្ថិ, តំ ជានាសិ, តាតា”តិ? “ជានាមិ, អម្ម, តំ បន មា បុច្ឆិ, អញ្ញំ បុច្ឆា”តិ។ “អញ្ញេន មេ បយោជនំ នត្ថិ, តទេវ បុច្ឆាមិ, តាតា”តិ។ “អម្ម, ត្វំ អត្តនោ អនាចិក្ខិតុំ ន ទេសិ, អជ្ជ តេ សព្ពរត្តិំ ទេវោ វស្សន្តោ ទិដ្ឋោ”តិ? “ទិដ្ឋោ មេ, តាត, មយ្ហមេវ សោ សព្ពរត្តិំ វុដ្ឋោ, តំ ការណំ បច្ឆា កថេស្សាមិ, ឯតស្មិំ តាវ មេ សេដ្ឋិគេហេ បវត្តិំ កថេហី”តិ។ “អម្ម, អជ្ជ រត្តិយំ សេដ្ឋិ ច ភរិយា ច សេដ្ឋិបុត្តោ ចាតិ តយោបិ ជនេ អវត្ថរមានំ គេហំ បតិ, តេ ឯកចិតកាយំ ឈាយន្តិ, ធូមោ បញ្ញាយតិ, អម្មា”តិ។ សា តស្មិំ ខណេ និវត្ថវត្ថម្បិ បតមានំ ន សញ្ជានិ។ សោកុម្មត្តត្តំ បត្វា ជាតរូបេនេវ –

“ឧភោ បុត្តា កាលង្កតា, បន្ថេ មយ្ហំ បតី មតោ;

មាតា បិតា ច ភាតា ច, ឯកចិតម្ហិ ឌយ្ហរេ”តិ។ (អប. ថេរី ២.២.៤៩៨) –

វិលបន្តី បរិព្ភមតិ។

តតោ បដ្ឋាយ តស្សា និវាសនវត្ថម្បិ បដេន អចរណតោ បតិតាចារត្តា បដាចារាត្វេវ សមញ្ញា អហោសិ។ តំ ទិស្វា មនុស្សា “គច្ឆ, ឧម្មត្តិកេ”តិ កេចិ កចវរំ មត្ថកេ ខិបន្តិ, អញ្ញេ បំសុំ ឱកិរន្តិ, អបរេ លេឌ្ឌុំ ខិបន្តិ។ សត្ថា ជេតវនេ មហាបរិសាយ មជ្ឈេ និសីទិត្វា ធម្មំ ទេសេន្តោ តំ តថា បរិព្ភមន្តិំ ទិស្វា ញាណបរិបាកញ្ច ឱលោកេត្វា យថា វិហារាភិមុខី អាគច្ឆតិ, តថា អកាសិ។ បរិសា តំ ទិស្វា “ឥមិស្សា ឧម្មត្តិកាយ ឥតោ អាគន្តុំ មាទត្ថា”តិ អាហ។ “ភគវា មា នំ វារយិត្ថា”តិ វត្វា អវិទូរដ្ឋានំ អាគតកាលេ “សតិំ បដិលភ ភគិនី”តិ អាហ។ សា តាវទេវ ពុទ្ធានុភាវេន សតិំ បដិលភិត្វា និវត្ថវត្ថស្ស បតិតភាវំ សល្លក្ខេត្វា ហិរោត្តប្បំ បច្ចុបដ្ឋបេត្វា ឧក្កុដិកំ ឧបនិសីទិ។ ឯកោ បុរិសោ ឧត្តរសាដកំ ខិបិ។ សា តំ និវាសេត្វា សត្ថារំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិត្វា, “ភន្តេ, អវស្សយោ មេ ហោថ, ឯកំ មេ បុត្តំ សេនោ គណ្ហិ ឯកោ ឧទកេន វូឡ្ហោ, បន្ថេ បតិ មតោ, មាតាបិតរោ ភាតា ច គេហេន អវត្ថដា មតា ឯកចិតកស្មិំ ឈាយន្តី”តិ សោកការណំ អាចិក្ខិ។ សត្ថា “បដាចារេ, មា ចិន្តយិ, តវ អវស្សយោ ភវិតុំ សមត្ថស្សេវ សន្តិកំ អាគតាសិ។ យថា ហិ ត្វំ ឥទានិ បុត្តាទីនំ មរណនិមិត្តំ អស្សូនិ បវត្តេសិ, ឯវំ អនមតគ្គេ សំសារេ បុត្តាទីនំ មរណហេតុ បវត្តិតំ អស្សុ ចតុន្នំ មហាសមុទ្ទានំ ឧទកតោ ពហុតរ”ន្តិ ទស្សេន្តោ –

“ចតូសុ សមុទ្ទេសុ ជលំ បរិត្តកំ, តតោ ពហុំ អស្សុជលំ អនប្បកំ;

ທຸເກ຺ຂນ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ນເຣສ຺ສ ໂສຕາ, ກິໍ ກາຣຓາ ອຍ຺ໂຍ ຕຸວໍ ປພ຺ພຊີ”ຕິ (ທ. ປ. ອຏ຺ຐ. ໑.໑໑໑ ປຏາຈາຣາເຖຣິວຕ຺ຖຸ) –

ກາຖໍ ອກາສິ.

ອິທໍ ສຕ຺ຖຸ ອນຸຍຕ຺ຕປຣິຍາຍກຖໍ (ນ. ຄາ. ໑.໑໑໖-໑໑໙) ກເທ຺ນ຺ໂຕ ຕສ຺ສາ ໂສເກາ ຕນຸຕຣກາໂຕ ອໂຍາສິ. ອຖ ນໍ ຕນຸຕຣໂສກໍ ໝຕ຺ວາ “ປຏາຈາເຣ, ປຸຕ຺ຕາທໂຍ ນາມ ປຣໂລກໍ ຄຈ຺ຈນ຺ຕສ຺ສ ຕາຓໍ ວາ ເລຓໍ ວາ ສຣຓໍ ວາ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ”ຕິ ວິຊ຺ຊມາເນປິ ເຕ ນ ສນ຺ຕິ ເອວ, ຕສ຺ມາ ປຓ຺ຑິເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ສີລໍ ວິໂສເທຕ຺ວາ ນິພ຺ພານຄາມິມຄ຺ໂຄ ໂສເທຕພ຺ໂພຕິ ທເສ຺ສນ຺ໂຕ –

“ນ ສນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕາ ຕາຓາຍ, ນ ປິຕາ ນາປິ ພນ຺ທວາ;

ອນ຺ຕເກນາທິປນ຺ນສ຺ສ, ນຕ຺ຖິ ຢາຕີສຸ ຕາຓຕາ.

“ເອຕມຕ຺ຖວສໍ ໝຕ຺ວາ, ປຓ຺ຑິໂຕ ສີລສໍວຸໂຕ;

ນິພ຺ພານຄມນໍ ມຄ຺ຄໍ, ຂິປ຺ປເມວ ວິໂສທເຍ”ຕິ. (ທ. ປ. ໑໒໒-໑໒໓) –

ຄາຖາ ອພາສິ. ທສ຺ໂສ ເທເສນ຺ເຕ ເທສນາປຣິໂຍສາເນ ປຏາຈາຣາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາຣໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິ. ສຕ຺ຖາ ນໍ ພິກ຺ຂຸນີນໍ ສນ຺ຕິກໍ ເປເສຕ຺ວາ ປພ຺ພາເຊສິ. ສາ ລທ຺ທູປສມ຺ປທາ ອຸປຣິມຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ ວິປສ຺ສນາຍ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕີ ເອກທິວສໍ ຄເຊຕ຺ວາ ອຸທກໍ ອາສິຍ ປາເທ ເທາວນ຺ຕີ ອຸທກໍ ອາສິຍ໌. ຕໍ ເທາກໍ ທານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຈ຺ຈິຊ຺ຊິ, ທຸຕິຍວາຣໍ ອາສິຕ຺ຕໍ ຕໂຕ ທູຣໍ ອຄມາສິ, ຕຕິຍວາຣໍ ອາສິຕ຺ຕໍ ຕໂຕປິ ທູຣຕຣໍ ອຄມາສິ. ສາ ຕເທວ ອາຣມ຺ມຓໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໂຍ ວເຍ ປຣິຈ຺ເຊທິຕ຺ວາ “ຍຖາ ປຖມໍ ອາສິຕ຺ຕຸທກໍ ອິທ ຄູເຣ ສນ຺ຕາ ປຖມວເຍປິ ມຣນ຺ຕິ, ຕໂຕ ທູຣໍ ຄຕໍ ທຸຕິຍວາຣໍ ອາສິຕ຺ຕໍ ອຸທກໍ ອິທ ມຊ຺ຊິມວເຍປິ, ຕໂຕ ທູຣຕຣໍ ຄຕໍ ຕຕິຍວາຣໍ ອາສິຕ຺ຕໍ ອຸທກໍ ອິທ ປຈ຺ຈິມວເຍປິ ມຣນ຺ຕິເຍວາ”ຕິ ຈິນ຺ເຕສິ. ສຕ຺ຖາ ຄນ຺ທກຸຏິຍໍ ນິສິນ຺ໂນວ ໂອພາສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ສມ຺ມຸເຂ ຐຕ຺ວາ ກເທ຺ນ຺ໂຕ ວິຍ “ເອວເມຕໍ, ປຏາຈາເຣ, ສພ຺ເພປິເມ ສຕ຺ຕາ ມຣຓທມ຺ມາ, ຕສ຺ມາ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ຂນ຺ທານໍ ອຸທຍພ຺ພຍໍ ອປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ວສ຺ສສຕໍ ຊີວໂຕ ຕໍ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ເອກາຫມ຺ປິ ເອກກ຺ຂຓມ຺ປິ ຊີວິຕໍ ເສຍ຺ໂຍ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອນຸສນ຺ຫິໂຕ ທເສ຺ສນ຺ໂຕ –

“ໂຍ ຈ ວສ຺ສສຕໍ ຊີເວ, ອປສ຺ສໍ ອຸທຍພ຺ພຍໍ;

ເອກາຫໍ ຊີວິຕໍ ເສຍ຺ໂຍ, ປສ຺ສໂຕ ອຸທຍພ຺ພຍ”ນ຺ຕິ. (ທ. ປ. ໑໑໓) –

ຄາຖາຍາຫ. ຄາຖາປຣິໂຍສາເນ ປຏາຈາຣາ ສຫ ປຏິສມ຺ພິທາຫິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ອປທາເນ (ອປ. ເຖຣີ ໒.໒.໓໙໘-໔໑໑) –

“បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ, សព្ពធម្មាន បារគូ;

ឥតោ សតសហស្សម្ហិ, កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ។

“តទាហំ ហំសវតិយំ, ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហុំ;

នានារតនបជ្ជោតេ, មហាសុខសមប្បិតា។

“ឧបេត្វា តំ មហាវីរំ, អស្សោសិំ ធម្មទេសនំ;

តតោ ជាតបសាទាហំ, ឧបេមិ សរណំ ជិនំ។

“តទា វិនយធារីនំ, អគ្គំ វណ្ណេសិ នាយកោ;

ភិក្ខុនិំ លជ្ជិនិំ តាទិំ, កប្បាកប្បវិសារទំ។

“តទា មុទិតចិត្តាហំ, តំ ឋានមភិកង្ខិនី;

និមន្តេត្វា ទសពលំ, សសង្ឃំ លោកនាយកំ។

“ភោជយិត្វាន សត្តាហំ, ទទិត្វាវ តិចីវរំ;

និបច្ច សិរសា បាទេ, ឥទំ វចនមព្រវិំ។

“យា តយា វណ្ណិតា វីរ, ឥតោ អដ្ឋមកេ មុនិ;

តាទិសាហំ ភវិស្សាមិ, យទិ សិជ្ឈតិ នាយក។

“តទា អវោច មំ សត្ថា, ភទ្ទេ មា ភាយិ អស្សស;

អនាគតម្ហិ អទ្ធានេ, លច្ឆសេ តំ មនោរថំ។

“សតសហស្សិតោ កប្បេ, ឱក្កាកកុលសម្ភវោ;

គោតមោ នាម គោត្តេន, សត្ថា លោកេ ភវិស្សតិ។

“តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា, ឱរសា ធម្មនិម្មិតា;

បដាចារាតិ នាមេន, ហេស្សតិ សត្ថុ សាវិកា។

“តទាហំ មុទិតា ហុត្វា, យាវជីវំ តទា ជិនំ;

មេត្តចិត្តា បរិចរិំ, សសង្ឃំ លោកនាយកំ។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសមគច្ឆហំ។

“ឥមម្ហិ ភទ្ទកេ កប្បេ, ព្រហ្មពន្ធុ មហាយសោ;

កស្សបោ នាម គោត្តេន, ឧប្បជ្ជិ វទតំ វរោ។

“ឧបដ្ឋាកោ មហេសិស្ស, តទា អាសិ នរិស្សរោ;

កាសិរាជា កិកី នាម, ពារាណសិបុរុត្តមេ។

“តស្សាសិំ តតិយា ធីតា, ភិក្ខុនី ឥតិ វិស្សុតា;

ធម្មំ សុត្វា ជិនគ្គស្ស, បព្ពជ្ជំ សមរោចយិំ។

“អនុជានិ ន នោ តាតោ, អគារេវ តទា មយំ;

វីសវស្សសហស្សានិ, វិចរិម្ហអតន្ទិតា។

“កោមារិព្រហ្មចរិយំ, រាជកញ្ញា សុខេធិតា;

ពុទ្ធោបដ្ឋាននិរតា, មុទិតា សត្តធីតរោ។

“សមណី សមណគុត្តា ច, ភិក្ខុនី ភិក្ខុទាយិកា;

ធម្មា ចេវ សុធម្មា ច, សត្តមី សង្ឃទាយិកា។

“អហំ ឧប្បលវណ្ណា ច, ខេមា ភទ្ទា ច ភិក្ខុនី;

កិសាគោតមី ធម្មទិន្នា, វិសាខា ហោតិ សត្តមី។

“តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសូបគា អហំ។

“បច្ឆិមេ ច ភវេ ទានិ, ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហំ;

សាវត្ថិយំ បុរវរេ, ឥទ្ធេ ផីតេ មហទ្ធនេ។

“យទា ច យោព្ពនូបេតា, វិតក្កវសគា អហំ;

ភទិ ខារបតិ ទិស្វា, ទេត សន្ធិ អកន្ថហំ។

“ឯកបុត្តបសូតាហំ, ទុតិយោ គព្ភិយា មម;

តទាហំ មាតាបិតរោ, ឱក្កាមីតិ សុតិដ្ឋិតា។

“ភាទោទោចយិ បតិ មយ្ហំ តទា តបិ្បយចាសិតេ;

ឯកិកា តិក្កតា ទេហា, កត្វិ សាចត្វិមុត្តមំ។

“តតោ ទេម សាមិ អាគន្ត្វា, សម្ផាទេចសិ បទេឆ មមំ;

តទា ទេម កម្ពុជា ចាតា, ឧប្បន្នា អតិទារុណា។

“ឧដ្ឋិតោ ច មហាមេឃោ, បសូតិសមយេ មម;

ចត្តាទោយ តទា គន្ត្វា, សាមិ សប្បេន មារិតោ។

“តទា ចិខាតទុក្ខេន, អភាថា កបណា អហំ;

កុន្ថិំ បូរិតំ ទិស្វា, គច្ឆន្តិ សកុលាលយំ។

“ពាលំ អាទាយ អតរិំ, បារេកូលេ ច ឯកកំ;

សាយេត្វា ពាលកំ បុត្តំ, ឥតរំ តរណាយហំ។

“និចត្តា ឧក្កុសោ ហាសិ, តរុណំ ចិលបន្តកំ;

ឥតរញ្ច ចហី សោតោ, សាហំ សោកសមប្បិតា។

“ສາວຕ຺ຖິນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ອສ຺ໂສສິໍ ສຊເນ ມເຕ;

ຕທາ ອໂວຈໍ ໂສກຏ຺ຏາ, ມຫາໂສກສມປ຺ປິຕາ.

“ອຸໂຠ ປຸຕ຺ຕາ ກາລງ຺ກຕາ, ປນ຺ເຖ ມຍ຺ຫໍ ປຕີ ມໂຕ;

ມາຕາ ປິຕາ ຈ ຠາຕາ ຈ, ເອກຈິຕມ຺ຫິ ຑຍ຺ຫເຣ.

“ຕທາ ກິສາ ຈ ປຓ຺ຑູ ຈ, ອນາຖາ ທີນມານສາ;

ອິຕໂຕ ຕໂຕ ຠມນ຺ຕີຫໍ, ອທ຺ທສໍ ນຣສາຣຖິໍ.

“ຕໂຕ ອໂວຈ ມໍ ສຕ຺ຖາ, ປຸຕ຺ເຕ ມາ ໂສຈິ ອສ຺ສສ;

ອຕ຺ຕານໍ ເຕ ຄເວສ຺ສຸ, ກິໍ ນິຣຕ຺ຖໍ ວິຫຎ຺ຎສິ.

“ນ ສນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕາ ຕາຓາຍ, ນ ຎາຕີ ນາປິ ພນ຺ຘວາ;

ອນ຺ຕເກນາຘິປນ຺ນສ຺ສ, ນຕ຺ຖິ ຎາຕີສຸ ຕາຓຕາ.

“ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຸນິໂນ ວາກ຺ຍໍ, ປຐມໍ ຜລມຊ຺ຌຄໍ;

ປພ຺ພຊິຕ຺ວານ ນຈິຣໍ, ອຣຫຕ຺ຕມປາປຸຓິໍ.

“ອິທ຺ຘີສຸ ຈ ວສີ ໂຫມິ, ທິພ຺ພາຍ ໂສຕຘາຕຸຍາ;

ປຣຈິຕ຺ຕານິ ຊານາມິ, ສຕ຺ຖຸສາສນກາຣິກາ.

“បុព្វេនិវាសំ ជានាមិ, ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតំ;

ខេបេត្វា អាសវេ សព្វេ, វិសុទ្ធាសិំ សុនិម្មលា។

“តតោហំ វិនយំ សព្វំ, សន្តិកេ សព្វទស្សិនោ;

ឧគ្គហិំ សព្វវិត្ថារំ, ព្យាហរិញ្ច យថាតថំ។

“ជិនោ តស្មិំ គុណេ តុដ្ឋោ, ឯតទគ្គេ ឋបេសិ មំ;

អគ្គា វិនយធារីនំ, បដាចារាវ ឯកិកា។

“បរិចិណ្ណោ មយា សត្ថា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ;

ឱហិតោ គរុកោ ភារោ, ភវនេត្តិ សមូហតា។

“យស្សត្ថាយ បព្វជិតា, អគារស្មានគារិយំ;

សោ មេ អត្ថោ អនុប្បត្តោ, សព្វសំយោជនក្ខយោ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ...បេ... កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

អរហត្តំ បន បត្វា សេក្ខកាលេ អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧបរិវិសេសស្ស និព្វត្តិតាការំ វិភាវេន្តី ឧទានវសេន –

១១២។

“នង្គលេហិ កសំ ខេត្តំ, ពីជានិ បវបំ ឆមា;

បុត្តទារានិ បោសេន្តា, ធនំ វិន្ទន្តិ មាណវា។

១១៦។

“កិមហំ សីលសម្បន្នា, សត្ថុសាសនការិកា;

និព្ពានំ នាធិគច្ឆាមិ, អកុសីតា អនុទ្ធតា។

១១៧។

“បាទេ បក្ខាលយិត្វាន, ឧទកេសុ ករោមហំ;

បាទោទកញ្ច ទិស្វាន, ថលតោ និន្នមាគតំ។

១១៨។

“តតោ ចិត្តំ សមាធេសិំ, អស្សំ ភទ្រំវជានិយំ;

តតោ ទីបំ គហេត្វាន, វិហារំ បាវិសិំ អហំ;

សេយ្យំ ឱលោកយិត្វាន, មញ្ចកម្ហិ ឧបាវិសិំ។

១១៩។

“តតោ សូចិំ គហេត្វាន, វដ្ដិំ ឱកស្សយាមហំ;

បទីបស្សេវ និព្ពានំ, វិមោក្ខោ អហុ ចេតសោ”តិ។ – ឥមា គាថា អភាសិ;

តត្ថ កសន្តិ កសន្តា កសិកម្មំ ករោន្តា។ ពហុវចនេ ហិ ឥទំ ឯកវចនំ។ បវបន្តិ ពីជានិ វបន្តា។ ឆមាតិ ឆមាយំ។ ភុម្មត្ថេ ហិ ឥទំ បច្ចត្តវចនំ។ អយមេត្ថ សង្ខេបត្ថោ – ឥមេ មាណវា សត្តា នង្គលេហិ ផាលេហិ ខេត្តំ កសន្តា យថាធិប្បាយំ ខេត្តភូមិយំ បុព្ពណ្ណាបរណ្ណភេទានិ

ពីជានិ វបន្តា តំហេតុ តំនិមិត្តំ អត្តានំ បុត្តទារាទីនិ បោសេន្តា ហុត្វា ធនំ បដិលភន្តិ។ ឯវំ ឥមស្មិំ លោកេ យោនិសោ បយុត្តោ បច្ចត្តបុរិសការោ នាម សផលោ និរាសយោ។

តត្ថ កិមហំ សីលសម្បន្នា, សត្ថុសាសនការិកា និព្ពានំ នាធិគច្ឆាមិ, អកុសីតា អនុទ្ធតាតិ អហំ បិ វិសុទ្ធសីលា អារទ្ធវីរិយតាយ អកុសីតា អជ្ឈត្តំ សុសមាហិតចិត្តតាយ អនុទ្ធតា ច ហុត្វា ចតុសច្ចកម្មដ្ឋានភាវនានុយុត្តា សត្ថុ សាសនំ ករោន្តី កស្មា និព្ពានំ នាធិគច្ឆាមិ, អធិគមិស្សាមិ ឯវាតិ។

ឯវំ បន ចិន្តេត្វា វិបស្សនាយ កម្មំ ករោន្តី ឯកទិវសំ បាទេ ធោវនកាលេ និមិត្តំ គណ្ហិ។ តេនាហ “បាទេ បក្ខាលយិត្វាន”តិអាទិ។ តស្សត្ថោ – អហំ បាទេ ធោវន្តី បាទបក្ខាលនហេតុ និក្ខិត្តំ អាសិត្តស្ស ឧទកស្ស ថលតោ និន្នមាគតំ បាទោទកំ ទិស្វា និមិត្តំ ករោមិ។

“យថា ឥទំ ឧទកំ ឧទយព្ពយំ វយព្ពយំ, ឯវំ សត្តានំ អាយុសង្ខារា”តិ ឯវំ អនិច្ចលក្ខណំ, តទនុសារេន ទុក្ខលក្ខណំ, អនត្តលក្ខណញ្ច ឧបធារេត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេន្តី តេន ចិត្តំ សមាទហិំ, អស្សំ ភទ្រំវ ជានិយន្តិ យថា អស្សំ ភទ្រំ អាជានីយំ កុសលោ សារថិ សុខេន សារេតិ, ឯវំ យថិច្ឆិតំ សុខេនេវ សមាទហិំ, វិបស្សនាសមាធិនា សមាហិតំ អកាសិំ។ ឯវំ បន វិបស្សនំ វឌ្ឍេន្តី ឧតុសប្បាយនិទ្ទាកិលមាយ ឧបចារកំ បវិសន្តី អន្ធការវិហារគតំ ទីបំ គហេត្វា គព្ភំ បវិសិត្វា ទីបំ ឋបេត្វា មញ្ចកេ និសិន្នមត្តាវ ទីបំ វិជ្ឈាបេតុំ អគ្គឡសូចិយា ទីបវដ្ដិំ អាកឌ្ឍិ, តាវទេវ ឧតុសប្បាយលាភេន តស្សា ចិត្តំ សមាហិតំ អហោសិ, វិបស្សនាវីថិំ ឱតរិ, មគ្គេន ឃដេសិ។ តតោ មគ្គបដិបាដិយា សព្ពេសំ អាសវានំ ខយោ អហោសិ។ តេន វុត្តំ – “តតោ ទីបំ គហេត្វាន...បេ... វិមោក្ខោ អហុ ចេតសោ”តិ។ តត្ថ សេយ្យំ ឱលោកយិត្វានាតិ ទីបាលោកេន សេយ្យំ បស្សិត្វា។

សូចិន្តិ អគ្គឡសូចិំ។ វដ្ដិំ ឱកស្សយាមីតិ ទីបំ វិជ្ឈាបេតុំ តេលនិមុគ្គំ ទីបវដ្ដិំ អាកឌ្ឍយិំ។ វិមោក្ខោតិ កិលេសេហិ វិមោក្ខោ។ សោ បន យស្មា បរមត្ថតោ ចិត្តស្ស សន្តតិ, តស្មា វុត្តំ “ចេតសោ”តិ។ យថា បន វដ្ដិតេលាទិកេ បច្ចយេ សតិ ឧប្បជ្ជនារហោ បទីបោ តទភាវេ អនុប្បជ្ជនតោ និព្ពុតោតិ វុច្ចតិ, ឯវំ កិលេសាទិបច្ចយេ សតិ ឧប្បជ្ជនារហំ ចិត្តំ តទភាវេ អនុប្បជ្ជនតោ វិមុត្តន្តិ វុច្ចតីតិ អាហ – “បទីបស្សេវ និព្ពានំ, វិមោក្ខោ អហុ ចេតសោ”តិ។

បដាចារាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១១. តិំសមត្តាថេរីគាថាវណ្ណនា

មុសលានិ គហេត្វានាតិអាទិកា តិំសមត្តានំ ថេរីនំ គាថា។ តាបិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តិយោ អនុក្កមេន ឧបចិតវិមោក្ខសម្ភារា ពុទ្ធុប្បាទេ សកសកកុលគេហេសុ និព្ពត្តិត្វា តត្ថ តត្ថ កុលគេហេ វិញ្ញុតំ បត្វា

បដិឆាទាយ ឆេទិឃា សត្តិកេ ឆយំ្ហ ស្វត្វា បដិលទ្ធសទ្ធា បញ្ញឌិត្វា បរិសុទ្ធសីលិ ចត្តុបដិចត្តុំ បរិបូទេត្តិឃោ ចិហទត្តិ៍ អទេធកឌិចសំ បដិឆាទាទេធរី ពាសំ ឰចាឝ៌ ទេគត្តិ –

១១៥៍

“យុវលិនិ កេហត្វាគ, ឆញ្ញា កោទេដ្ឋិ យាលចា;

បុត្តឝារាគិ បេរិសេត្តា, ឆគំ ចិគ្គត្តិ យាលចា៍

១១៦៍

“កទោឆ ញុទ្ធសាសគំ, ឃំ កត្វា គាត្យុពប្យុតិ;

លិប្យំ បិឝាគិ ឆោចិត្វា, ឲកយទេត្ត គិសិឝឆ;

ឆេទេពាសយឆយត្យុយុត្តា, កទោឆ ញុទ្ធសាសគ”ត្តិ៍ – ព្តយា ទេទ្វ កាឆា អកាសិ;

ពត្វាឃំ សេដ្ឋបទ្វោ – ព្តទេយ សត្តា ឌិចិពទេហត្យុ យុវលិនិ កេហត្វា បទេសំ ឆញ្ញា កោទេដ្ឋិ, ឋក្កុលកយំ្ហ កទោត្តិ៍ អញ្ញាយុំ្ហ ឲឌិសំ គិហិតកយំ្ហ កត្វា បុត្តឝារំ បេរិសេត្តា ឃឆាទហំ ឆគយុំ្ហ សំហទត្តិ៍ ពំ បគ ទេគសំ កយំ្ហ គិហិគំ កយំ្ហ បេរិត្យុឌ្ឍគិកំ ត្យុក្ខ អគត្វសព្យោពព្រ្ហា៍ ពស្មា ឲឌិសំ សំកិលេសិកបបញ្ហា ចទេដ្ឋត្វា កទោឆ ញុទ្ធសាសគំ សិក្ខត្តឃសព្លាពំ សម្ពាសព្ញុទ្ធសាសគំ កទោឆ សព្យាទេឆ អត្តទេគា សត្តាទេគ គិព្វាទេត្តឆ៍ ពត្វ កាទលយាហ – “ឃំ កត្វា គាត្យុពប្យុតី”ពិ, ឃស្ស កទលទេហត្យុ ឲពទេហិ អាឃពិព្វា អត្យុពាបំ គាបឌ្ឍពិ៍ ព្តឝាគិ ពស្ស កទទេល បុព្វាកិច្ច អត្យុឃោកចិឆិព្វា ឝទេស្សព្យុំ, “លិប្យំ បិឝាគិ ឆោចិត្វា”ពិអាឌិ ចុត្តំ៍ ពត្វ ឃស្មា អឆោចិតបិឝស្ស អចិក្ខាលិពយុលស្ស ច គិសឌ្ឍសុកំ ឋត្យុសព្យាឃលិកោ ច គ ទេហាពិ, បិទេឝ បគ ឆោចិត្វា យុលព្វា ចិក្ខាទេលត្វា ឲកយទេត្ត គិសិត្តស្ស ពត្យុកឃំ លកពិ, ពស្មា លិប្យំ ព្តយំ ឃឆាលទ្ធំ លហំ អចិទាទេឆត្តិឃោ បិឝាគិ អត្តទេគា បិទេឝ ឆោចិត្វា ឲកយទេត្ត ចិចិទេត្ត ឰកាទេរ គិសិឝឆ គិសឌ្ឍឆ៍ អដ្ឋពិសាយ អាទយុំ្ហទេលាស្វ ឃត្វ កត្វចិ ចិត្តុរុចិកេ អាទយុំ្ហលេ អត្តទេគា ចិត្តុំ ឋបគិពាត្តិត្វា ឆេទេពាសយឆយត្យុយុត្តា សយាហិទេពគ ចិទេត្តគ ចត្យុសច្ចកយឌ្ឍាគកាចគាចទេសគ ញុទ្ធស្ស គកចទេពា សាសគំ ឰចាឝ៌ អត្យុសិដ្ឋិ កទោឆ សព្យាទេឆាពិ៍

អឆ ពា គិក្ខត្តិឃោ ពស្សា ឆេទិឃា ឰចាទេឝ ឆត្វា ចិបស្សគំ បដ្ឋបេត្វា គាចគាឃ កយំ្ហ កទោត្តិឃោ ឆាកាលស្ស បទិបាកំ កពត្វា ទេហត្យុសព្យគ្គពាឃ ច សហ បដិសម្ភិឝាហិ អទហត្តំ បត្វា អត្តទេគា បដិបត្តិំ បច្ចទេចក្ខិត្វា ឰចាឝកាឆាហិ សទ្ធិំ –

១១៩។

“តស្សា តា វចនំ សុត្វា, បដាចារាយ សាសនំ;

បាទេ បក្ខាលយិត្វាន, ឯកមន្តំ ឧបាវិសុំ;

ចេតោសមថមនុយុត្តា, អកំសុ ពុទ្ធសាសនំ។

១២០។

“រត្តិយា បុរិមេ យាមេ, បុព្ពជាតិមនុស្សរុំ;

រត្តិយា មជ្ឈិមេ យាមេ, ទិព្ពចក្ខុំ វិសោធយុំ;

រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ, តមោខន្ធំ បទាលយុំ។

១២១។

“ឧដ្ឋាយ បាទេ វន្ទិំសុ, កតា តេ អនុសាសនី;

ឥន្ទំវ ទេវា តិទសា, សង្គាមេ អបរាជិតំ;

បុរក្ខត្វា វិហស្សាម, តេវិជ្ជាម្ហអនាសវា”តិ –

ឥមា គាថា អភាសិំសុ។

តត្ថ តស្សា តា វចនំ សុត្វា, បដាចារាយ សាសនន្តិ តស្សា បដាចារាយ ថេរិយា កិលេសបដិសត្តុសាសនដ្ឋេន សាសនភូតំ ឱវាទវចនំ, តា តិំសមត្តា ភិក្ខុនិយោ សុត្វា បដិស្សុត្វា សិរសា សម្បដិច្ឆិត្វា។

ឋ្ឋាយបរិវេណ ចង្កមិស្ស, កតា តេ អនុមោទនាតិ យថាសប្បាយំ តស្សា នាមតំ អដ្ឋិ គត្វា យតសិ គត្វា យថាផាសុកដ្ឋានេ និសីទិត្វា ភាវេត្តីយោ ភាវតំ យត្វា បរិវេត្វា អត្តតា អភិកតចិរេសំ អាទេរោចតិ និសិន្នាសនតោ ឋ្ឋាយ តស្សា សត្ថុកំ គន្ត្វា “យហាវេទិ តចាតុសាសតឹ យថាតុសិដ្ឋំ អវេយត្វា កតា”តិ វត្វា តស្សា បរិវេណ បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិស្វា ឧត្ថិច វេទា តិភសា, សក្កោយ អបរាធិតត្តិ វេទាសុរសក្កោយ អបរាធិតំ ចិឌិតាចិ ឧត្ថិ តាចតិសា វេទា ចិយ យហាវេទិ, យមំ តំ បុរក្ខត្វា ចិហរិស្សាយ អញ្ញស្ស គត្តញ្ញស្ស អភាចតោ។ តស្មា “តេចិន្នាយ អភាសចា”តិ អត្តតោ កតញ្ញុភាចំ បវេទេន្តី ឧភេយេច តាសំ អញ្ញាញ្ញាករណំ អវោហាសិ។ យំ បនេត្ថ អត្ថតោ អចិភត្តំ, តំ ហេដ្ឋា ចុត្តនយេន។

តិសយត្តាវេទិកាវិមានវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១២. ចត្ថាវេទិកាវិមានវណ្ណនា

ទុគ្គតាហំ បុរេ អាសិន្តិ ឥទំ វិមានំ ភាវេ? អាសិត្តិអាទិកា ចត្ថាយ វេទិយា កាថា។ អយម្បិ បុរិមព្យត្តស្ស កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ ចិចដ្ឋបតិស្សយំ ក្យសលំ ឧបចិនន្តី អនុក្កមេន សម្មុតចិរេយាគ្គសម្មុទា បរិបក្កញាណា ឧបេស្ថិ ព្យុទ្ធព្យាវេ អញ្ញតរស្មិំ ទ្រាហ្មណកាលេ អបញ្ញាតស្ស ទ្រាហ្មណស្ស គេហេ បដិសន្ធិំ គណ្ហិ។ តស្សា និព្ពត្តិតោ បដ្ឋាយំ តំ ក្យលំ ភោគេហិ បរិក្ខយំ គតំ។ សា អនុក្កមេន ចិញ្ញុតំ បត្វា ទុគ្គតេ ឌីនតិ។ អថ តស្មិំ គេហេ អភិចាតរោភោ ឧប្បជ្ជិ។ តេនស្សា សព្ពេបិ ញាតកា មរណព្យសនំ បាបុណិំសុ។ សា ញាតិក្ខយេ ជាតេ អញ្ញត្ថ ឌីចិតុំ អសក្កោន្តី គបាលហត្ថា គ្យលេ គ្យលេ ចិចរិត្វា លទ្ធលទ្ធេន ភិក្ខាហារេន យាបេន្តី ឲ្យកតិចំ បជហាយ ទេវិយា ភត្តចិស្សជ្ជនដ្ឋានំ អគមាសិ។ ភិក្ខុនិយោ តំ ទុក្ខិតំ ឲ្យដ្ឋាភិភូតំ ឌិស្វាន សញ្ជាតការុញ្ញា បិយសមុទាចារេន សង្គហេត្វា តត្ថ ចិញ្ញុយាគេន ឧបចារេនេត្តាហារេន អាហារេន សន្តប្បេសុំ។ សា តាសំ អាចារសីលេ បសីទិត្វា ទេវិយា សត្ថុកំ ឧបសង្កមិត្វា ចន្ទិត្វា ឲ្យកមន្តំ និសីទិ។ តស្សា ទេវី ធម្មំ កថេសិ។ សា តំ ធម្មំ សុត្វា សរណេសុ អភិប្បសន្នា សំសារេ ច សញ្ជាតសំវេគា បព្ពជិ។ បព្ពជិត្វា ច ទេវិយា ឱវាទេ ឋត្វា ចិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា ភាវេន្តី អនុប្បញ្ញត្តិ កតាធិការតាយ ញាណស្ស ច បរិបាកំ គតត្តា ន ចិរស្សេវ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បត្វា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា –

១១១.

“ទុគ្គតាហំ បុរេ អាសិំ, វិធវា ច អបុត្តិកា;

វិនា មិត្តេហិ ញាតីហិ, ភត្តចោឡស្ស នាធិគំ។

១១៦។

“បត្តំ ចណ្ឌញ្ញា ពលិញ្ញា, កិច្ចយាតា ក្យលិ ក្យលំ;

សីតុលោត្រ ច ចឃន្តិ, សន្ត ចស្សាតិ ចារិហំ។

១១៧។

“កិច្ចតិ បុត ឌិស្វាត, អត្ថបិតស្ស លិកិតិ;

ស្តុបសក្កុយុំ អចោចាធំ, បព្ឋាជ្ជំ អតកាទិឃំ។

១១៨។

“សា ច យំ អត្យកយ្យាឃ, បព្ឋារេឌសិ បដៃចារា;

តេតា យំ ឡូចឌិត្វាត, បរយេត្វ តិឃោឌយិ។

១១៩។

“តស្សាហំ ចចតំ ស្វុត្វា, អកាសិំ អត្យសាសតិំ;

អយោឈោ អឃ្យោឃោចារោគា, ខេតចិជ្ជាយិ ព្រអតាសចា”តិ។ –

ស្តោតចេសត ព្ឡយា កាធា អការសិ។

តត្ថ ទុក្កតាតិ ចលិង្គា។ បុរេតិ បព្ឋខិតតោ បុរេព្ឋា។ បព្ឋខិតកាលតោ បដ្ឋាយ ហិ ព្ឡឆ បុក្កលិ កោកោហិ អឌ្ឍា ចា ចលិង្គា ចាតិ ត ចត្តព្ឋា។ ក្យលោហិ បត អឃំ ចេឆិ អឌ្ឍឃេច។ តេតាហ “ទុក្កតាហំ បុរេ អាសិ”ត្តិ។ ខិឆចាតិ ឆចេចា ចុច្ចតិ សាយិកោ, តចកាចា ខិឆចា, យតបតិកាតិ អត្វោ។ អបុត្តិកាតិ បុត្តរហិតា។ ខិតា យិតេត្តហិតិ យិតេត្តហិ ពាត្ថចេហិ ច បរិហិតា រហិតា។ កត្តចោឡអស្ស តាឆិកត្តិ កត្តស្ស

ចោទអស្ស ច បរិទីបុទិ តាធិកន្តិ, ពេចល់ បត កិច្ចាបិល្ហស្ស បិសេលិតិកាលល្ហស្ស ច ចសេត ឈាយន្ថាគតយត្តយេច អលត្តត្តិ អធិប្បាយេយា៍ តេតាហ “បត្តំ គល្ហច្ចា ពហិច្ចរា”តិអាធិ៍

ពត្ត បត្តត្តិ យត្តិកាភាងត៌ គល្ហត្តិ ពោលាយុតលាខិបរិហរលាគល្ហក៌ កុលិ កុលត្តិ កុលតោ កុល៍ សិតុលោភ ច គយ្ហត្តិតិ ចសតពោហាភាចតោ សិតេត ច ហ្គលោភ ច បិញ្ញាឃយាតា៍

កិក្ខុតិត្តិ បដិឆារាឆេរិ៍ សន្ថាយ ចងតិ៍ បុតាតិ បន្ធា, សត្តុសិចន្ធរតោ អបរភារេព៍

បរយត្តេតិ បរយេ ហ្គត្តយេ អត្ត, តិដ្ឋាតកាយិតិយា បដិបងាយ តិដ្ឋាតេត ច៍ តិយោងឃិតិ ពយ្តុជ្ជាត៌ អាធិក្លត្តិ តិយោងសិ៍ សេសិ ចុត្តតឃយេច៍

ចក្ខោឆេរិកាឆាចល្លតា តិដ្ឋិតា៍

បច្ចាពតិបិតចល្លតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩។ ឆក្កនិបាតោ

១។ បញ្ចសតមត្តាថេរីគាថាវណ្ណនា

ឆក្កនិបាតេ យស្ស មគ្គំ ន ជានាសីតិអាទិកា បញ្ចសតមត្តានំ ថេរីនំ គាថា។ ឥមាបិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តិយោ អនុក្កមេន ឧបចិតវិមោក្ខសម្ភារា ហុត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ តត្ថ តត្ថ កុលគេហេ និព្វត្តិត្វា វយប្បត្តា មាតាបិតូហិ បតិកុលំ អានីតា តត្ថ តត្ថ បុត្តេ លភិត្វា ឃរាវាសំ វសន្តិយោ សមានជាតិកស្ស តាទិសស្ស កម្មស្ស កតត្តា សព្វាច មតបុត្តា ហុត្វា, បុត្តសោកេន អភិភូតា បដាចារាយ ថេរិយា សន្តិកំ ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា និសិន្នា អត្តនោ សោកការណំ អារោចេសុំ។ ថេរី តាសំ សោកំ វិនោទេន្តី –

១២៧។

“យស្ស មគ្គំ ន ជានាសិ, អាគតស្ស គតស្ស វា;

តំ កុតោ ចាគតំ សត្តំ, មម បុត្តោតិ រោទសិ។

១២៨។

“មគ្គញ្ច ខោស្ស ជានាសិ, អាគតស្ស គតស្ស វា;

ន នំ សមនុសោចសិ, ឯវំធម្មា ហិ បាណិនោ។

១២៩។

“អយាចិតោ តតាគច្ឆិ, នានុញ្ញាតោ ឥតោ គតោ;

កុតោចិ នូន អាគន្ត្វា, វសិត្វា កតិបាហកំ;

ឥតោបិ អញ្ញេន គតោ, តតោបញ្ញេន គច្ឆតិ។

១១០។

“បេតោ មនុស្សទេហេន, សំសរន្តោ គមិស្សតិ;

យថាគតោ តថា គតោ, កា តត្ថ បរិទេវនា”តិ –

ឥមាហិ ចតូហិ គាថាហិ ធម្មំ ទេសេសិ។

តា តស្សា ធម្មំ សុត្វា សញ្ជាតសំវេគា ថេរិយា សន្តិកេ បព្ពជិំសុ។ បព្ពជិត្វា វិបស្សនាយ កម្មំ ករោន្តិយោ វិមុត្តិបរិបាចនីយានំ ធម្មានំ បរិបាកំ គន្ត្វា ន ចិរស្សេវ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តេ បតិដ្ឋហិំសុ។ អថ តា អធិគតារហត្តា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានវសេន “យស្ស មគ្គ ន ជានាសី”តិអាទិកាហិ បច្ចេកគាថាហិ សទ្ធិំ –

១១១។

“អព្ពហី វត មេ សល្លំ, ទុទ្ទសំ ហទយស្សិតំ;

យា មេ សោកបរេតាយ, បុត្តសោកំ ព្យបានុទិ។

១១២។

“សាជ្ជ អព្ពូឡ្ហសល្លាហំ, សីតិភូតា បរិនិព្ពុតា;

ពុទ្ធំ ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច, ឧបេមិ សរណំ មុនិ”ន្តិ –

ឥមា គាថា វិសុំ វិសុំ អភាសិំសុ។

តត្ថ យស្ស មគ្គ ន ជានាសិ, អាគតស្ស គតស្ស វាតិ យស្ស សត្តស្ស ឥធ អាគតស្ស អាគតមគ្គ វា ឥតោ គតស្ស គតមគ្គ វា ត្វំ ន

ញាតាសិ៎ អតត្ថទា អតីតាភាកតកច្ចុបបត្តិយោ សត្ថាយ ចតតិ៎ តំ ក្យុតោ ឆាកតំ សត្តិត្តិ តំ ខុចំ អចិន្ត្រាតាកតកតយក្កិ ក្យុតោតាឌិ កតិតោ
អាកតយក្កិ អាកច្ឆទេត្តត អត្ថទាយក្កេ សេន្ត្រត សន្ត្រ អកតបទិចយសយាកតបុទិសសឌិសំ សត្តំ រោចលំ យយត្តំ ក្សប្បាទេត្វា យយ បុទេត្តាតិ ក្យុតោ
កោត កាទលោត ទទាឌសិ៎ អប្បជិកាទទោតា យយ បុត្តស្ស ច អកាតន្ត្រតោ ត ខុត្តុ ទទាឌតកាទលំ អត្តិតិ អឆិប្បាយោ៎

យក្កញ្ញា លោស្ស ញាតាសីតិ អស្ស តច បុត្តាភិយតស្ស សត្តស្ស អាកតស្ស អាកតយក្កញ្ញា កតស្ស កតយក្កញ្ញា អឆ ញាតេឃ្យាសិ៎ ត តំ
សយត្យុទសាចសីតិ ខុចយ្បិ តំ ត សយត្យុទសាចឃ្យាសិ៎ កស្មា? ខុចំឆយ្ញា ហិ បាលិតោ, ឌិដ្ឋឆយ្ញុបិ ហិ សត្តាតំ សន្ត្រហិ បិយេហិ យតាបេហិ
តាតាភាចា ចិតាភាចា តត្តុ ចសចត្តិតាយ អភាចតោ, បកេច អភិសយ្យទាយំ៎

អឃាឌិតោ តតាកស្ធិតិ តតោ បទទលិកតោ កោតឌិ អឃាឌិតោ ន្ត្រឆ អាកស្ធិ៎ “អាកតោ”តិបិ បាឡិន្ត្រ, សោ ខុចទេត្វា៎ តាត្យុន្ត្រាទតោ
ន្ត្រតោ កតោតិ ន្ត្រឆលិកតោ កោតឌិ អតត្យុន្ត្រាទតោ បទទលិកំ កតោ៎ ក្យុតោតាឌិតិ តិទឃាឌិតោ ឃតោ ក្យុតោតាឌិ កតិតោ៎ ត្បុតាតិ
បទិសន្ត្រាឃំ ៎ ចសិត្វា កតិបាហកត្តិ កតិបឃឌិចសយត្តំ ន្ត្រឆ ចសិត្វា៎ ន្ត្រតោបិ អទេន្ត្រត កតោតិ ន្ត្រតោបិ ភចតោ អទេន្ត្រត កតោ, ន្ត្រតោ
អន្ត្រយ្បិ ភចំ បជិសន្ត្ឋិចសេត ក្សបកតោ៎ តតោបទេន្ត្រត កច្ឆតិតិ តតោបិ ភចតោ អទេន្ត្រត កយិស្សតិ, អន្ត្រយេច ភចំ ក្សបកយិស្សតិ៎

ទេបតោតិ អទេបតោ តំ តំ ភចំ ក្សបបខ្ជិត្វា តតោ អបកតោ៎ យត្យុស្សទ្ធុបេតាតិ តិឌស្សតយត្តុយេតំ, យត្យុស្សភាទចត តិទច្ឆាតាឌិភាទចត ចាតិ
អទេត្វា៎ សំសទទេត្តាតិ អបទាបទំ ក្សបបត្តិចសេត សំសទទេត្តា៎ ឃឆាកតោ តឆា កតោតិ ឃឆា អចិន្ត្រាតកតិតោ ច អតាយទេត្តត្វា អាកតោ
តឆា អចិន្ត្រាតកតិកោ អតត្យុន្ត្រាទតាច កតោ៎ កា តត្តុ បទិទេចតាតិ តត្តុ តាឌិសេ អចសចត្តិតិ ឃឆាកាយាចទទេ កា តាយ
បទិទេចតា, កិំ បទិទេចិតោត បទឃាញតត្តិ អទេត្វា៎ សេសំ ចុត្តតឃយេច៎

ខុត្តុ ច អាឌិតោ ចតស្សា កាឆា បជិចាទាឃ ទេឆទិឃា តោសំ បន្ត្រាយត្តាតំ ន្ត្រត្តិសតាតំ សោកចិតោឌតចសេត ចិស្ញុំ ចិស្ញុំ ភាសិតា៎
តស្សា ឌ្ឍចាទេឌ ឌត្វា បន្ត្រឌិត្វា អឆិកតចិសេសាហិ តាហិ បន្ត្រាសតយត្តាហិ ភិក្ខុតីហិ ឈបិ កាឆា បទេច្ឆក់ ភាសិតាតិ ឌដ្ឋន្ត្រា៎

បន្ត្រាសតា បជិចាទាតិ បជិចាទាឃ ទេឆទិឃា សត្តិកេ ឈន្ត្រឌ្ឍចាឌតាឃ បជិចាទាឃ ចុត្តំ អទេចឌិសុត្តិ កត្វា “បជិចាទា”តិ ឈន្ត្រតាយា
បន្ត្រាសតា ភិក្ខុតិយោ៎

បន្ត្រាសតយត្តាទេឆឹកាឆាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៎

១៎ ចាទេសដ្ឋីទេឆឹកាឆាចណ្ណតា

បុត្តសោកោតតំ អដ្ឋាតិអាឌិកា ចាទេសដ្ឋិយា ទេឆទិឃា កាឆា៎ អឃយ្បិ បុទិយត្យទេត្តស្ស កតាឆិកាទា តត្តុ តត្តុ ភទេច ចិចដ្ឋុបតិស្សយំ ក្យសលំ

ᩏᨷᨧᩥᨶᨶ᩠ᨲᩦ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨽᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᩈᩴᩈᩁᨶ᩠ᨲᩦ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᨠᩩᩃᨣᩮᩉᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨿᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩪᩉᩥ ᩈᨾᩣᨶᨩᩣᨲᩥᨠᩔ ᨠᩩᩃᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨷᨲᩥᨠᩩᩃᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᩩᨡᩈᩴᩅᩣᩈᩴ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩦ ᩑᨠᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᨵᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨵᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨧᩁᨱᨠᩣᩃᩮ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩈᩮᩣᨠᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨭᩥᨲᩣ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨬᩣᨲᨠᩮᩈᩩ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮ ᨧ ᨲᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᨷᩃᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨽᨾᨶ᩠ᨲᩦ ᨾᩥᨳᩥᩃᨶᨣᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩦᨳᩥᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩴᨿᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨶᩣᨣᩴ᪨ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᩉ ᨴᩔᨶᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᩋᨷᨣᨲᩩᨾ᩠ᨾᩣᨴᩣ ᨷᨠᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᩥ᪨ ᩋᨳᩔᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩈᩴᩅᩮᨣᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩋᩣᨱᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩈᩩ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨥᨭᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᩅᩣᨿᨾᨶ᩠ᨲᩦ ᨷᩁᩥᨷᨠ᩠ᨠᨬᩣᨱᨲᩣᨿ ᨶ ᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᩈᩉ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᩉᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᩣᨶᩅᩈᩮᨶ –

᪁᪃᪃᪨

"ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩈᩮᩣᨠᩮᨶᩉᩴ ᩋᨭ᩠ᨭᩣ, ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩦ;

ᨶᨣ᩠ᨣᩣ ᨷᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩮᩈᩦ ᨧ, ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨧᩣᩁᩥᩉᩴ᪨

᪁᪃᪄᪨

"ᩅᩦᨳᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᩁᨠᩪᨭᩮᩈᩩ, ᩈᩩᩈᩣᨶᩮ ᩁᨳᩥᨿᩣᩈᩩ ᨧ;

ᩋᨧᩁᩥᩴ ᨲᩦᨱᩥ ᩅᩔᩣᨶᩥ, ᨡᩩᨷ᩠ᨷᩥᨷᩣᩈᩣ ᩈᨾᨷ᩠ᨷᩥᨲᩣ᪨

᪁᪃᪅᪨

"ᩋᨳᨴ᩠ᨴᩈᩣᩈᩥᩴ ᩈᩩᨣᨲᩴ, ᨶᨣᩁᩴ ᨾᩥᨳᩥᩃᩴ ᨷᨲᩥ;

ᩋᨴᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᨾᩮᨲᩣᩁᩴ, ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨾᨠᩩᨲᩮᩣᨽᨿᩴ᪨

᪁᪃᪆᪨

"ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩣᨶ, ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩏᨷᩣᩅᩥᩈᩥᩴ;

សោ មេ ធម្មមទេសេសិ, អនុកម្បាយ គោតមោ។

១៣៦។

“តស្ស ធម្មំ សុណិត្វាន, បព្ពជិំ អនគារិយំ;

យុញ្ជន្តី សត្ថុវចនេ, សច្ឆាកាសិំ បទំ សិវំ។

១៣៧។

“សព្ពេ សោកា សមុច្ឆិន្នា, បហីនា ឯតទន្តិកា;

បរិញ្ញាតា ហិ មេ វត្ថូ, យតោ សោកាន សម្ភវោ”តិ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ អដ្ដាតិ អដ្ដិតា។ អយមេវ វា បាឋោ, អដ្ដិតា បីឡិតាតិ អត្ថោ។ ខិត្តចិត្តាតិ សោកុម្មាទេន ខិត្តហទយា។ តតោ ឯវ បកតិសញ្ញាយ វិគមេន វិសញ្ញិនី។ ហិរោត្តប្បាភាវតោ អបគតវត្ថតាយ នគ្គា។ វិធុតកេសតាយ បកិណ្ណកេសី។ តេន តេនាតិ គាមេន គាមំ នគរេន នគរំ វីថិយា វីថិំ វិចរិំ អហំ។

អថាតិ បច្ឆា ឧម្មាទសំវត្តនិយស្ស កម្មស្ស បរិក្ខយេ។ សុគតន្តិ សោភនគមនត្តា សុន្ទរំ ឋានំ គតត្តា សម្មា គទត្តា សម្មា ច គតត្តា សុគតំ។ មិថិលំ បតីតិ មិថិលាភិមុខំ, មិថិលានគរាភិមុខំ គច្ឆន្តន្តិ អត្ថោ។

សចិត្តំ បដិលទ្ធានាតិ ពុទ្ធានុភាវេន ឧម្មាទំ បហាយ អត្តនោ បកតិចិត្តំ បដិលភិត្វា។

យុញ្ជន្តី សត្ថុវចនេតិ សត្ថុ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សាសនេ យោគំ ករោន្តី ឃដន្តី អនុយុញ្ជន្តី។ សច្ឆាកាសិំ បទំ សិវន្តិ សិវំ ខេមំ ចតូហិ យោគេហិ អនុបទ្ទុតំ និព្ពានំ បទំ សច្ឆិអកាសិំ។

ឯតទន្តិកាតិ ឯតំ ឋានាតិ យថា អធិគតំ អរហត្តំ អន្តោ បរិយោសានំ ឯតេសន្តិ ឯតទន្តិកា, សោកា។ ន ទានិ តេសំ សម្ភវោ អត្ថីតិ អត្ថោ។ យតោ សោកាន សម្ភវោតិ យតោ អត្តាភិញ្ញាណលក្ខណានំ សោកានំ សម្ភវោ, តេសំ សោកានំ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធសង្ខាតា វត្ថូ អធិដ្ឋានាតិ ញាតតីរណបហានបរិញ្ញាហិ បរិញ្ញាតា។ តស្មា សោកា ឯតទន្តិកាតិ យោជនា។

វាសេដ្ឋីថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. ខេមាថេរីគាថាវណ្ណនា

ទហរា ត្វំ រូបវតីតិអាទិកា ខេមាយ ថេរិយា គាថា។ អយំ កិរ បទុមុត្តរស្ស ភគវតោ កាលេ ហំសវតីនគរេ បរាធីនវុត្តិកា បរេសំ ទាសី អហោសិ។ សា បរេសំ វេយ្យាវច្ចករណេន ជីវិកំ កប្បេន្តី ឯកទិវសំ បទុមុត្តរស្ស សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អគ្គសាវកំ សុជាតត្ថេរំ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ ទិស្វា តយោ មោទកេ ទត្វា តំទិវសមេវ អត្តនោ កេសេ វិស្សជ្ជេត្វា ថេរស្ស ទានំ ទត្វា “អនាគតេ មហាបញ្ញា ពុទ្ធស្ស សាវិកា ភវេយ្យ”ន្តិ បត្ថនំ កត្វា យាវជីវំ កុសលកម្មេ អប្បមត្តា ហុត្វា ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី អនុក្កមេន ឆកាមសគ្គេ, តេសំ តេសំ ទេវរាជូនំ មហេសិភាវេន ឧប្បន្នា, មនុស្សលោកេបិ អនេកវារំ ចក្កវត្តីនំ មណ្ឌលរាជូនញ្ច មហេសិភាវំ ឧបគតា មហាសម្បត្តិយោ អនុភវិត្វា វិបស្សិស្ស ភគវតោ កាលេ មនុស្សលោកេ ឧប្បជ្ជិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា, សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា បដិលទ្ធសំវេគា បព្ពជិត្វា ទសវស្សសហស្សានិ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តី ពហុស្សុតា ធម្មកថិកា ហុត្វា ពហុជនស្ស ធម្មកថាទិនា បញ្ញាសំវត្តនិយកម្មំ កត្វា តតោ ចវិត្វា សុគតីសុយេវ សំសរន្តី ឥមស្មិំ កប្បេ ភគវតោ ច កកុសន្ធស្ស ភគវតោ ច កោណាគមនស្ស កាលេ វិភវសម្បន្នេ កុលេ និព្វត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា មហន្តំ សង្ឃារាមំ ការេត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស និយ្យាទេសិ។

ភគវតោ បន កស្សបទសពលស្ស កាលេ កិកិស្ស កាសិរញ្ញោ សព្ពជេដ្ឋិកា សមណី នាម ធីតា ហុត្វា, សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា បដិលទ្ធសំវេគា អគារេយេវ ឋិតា, វីសតិ វស្សសហស្សានិ កោមារិព្រហ្មចរិយំ ចរន្តី សមណគុត្តាទីហិ អត្តនោ ភគិនីហិ សទ្ធិំ រមណីយំ បរិវេណំ ការេត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស និយ្យាទេសិ។ ឯវមេវ តត្ថ តត្ថ ភវេ អាយតនគតំ ឧឡារំ បុញ្ញកម្មំ កត្វា សុគតីសុយេវ សំសរិត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ មទ្ទរដ្ឋេ សាគលនគរេ រាជកុលេ និព្វត្តិ។ ខេមាតិស្សា នាមំ អហោសិ, សុវណ្ណវណ្ណា កញ្ចនសន្និភត្តចា។ សា វយប្បត្តា ពិម្ពិសាររញ្ញោ គេហំ គតា។ សត្ថរិ វេឡុវនេ វិហរន្តេ រូបមត្តា ហុត្វា “រូប ទោសំ ទស្សេតី”តិ សត្ថុ ទស្សនាយ ន គច្ឆតិ។

រាជា មនុស្សេហិ វេឡុវនស្ស វណ្ណេ បកាសាបេត្វា ទេវិយា វិហារទស្សនាយ ចិត្តំ ឧប្បាទេសិ។ អថ ទេវី “វិហារំ បស្សិស្សាមី”តិ រាជានំ បដិបុច្ឆិ។ រាជា “វិហារំ គន្ត្វា សត្ថារំ អទិស្វា អាគន្តុំ ន លភិស្សសី”តិ វត្វា បុរិសានំ សញ្ញំ អទាសិ – “ពលក្ការេនបិ ទេវិំ ទសពលំ ទស្សេថា”តិ។ ទេវី វិហារំ គន្ត្វា ទិវសភាគំ ខេបេត្វា និវត្តន្តី សត្ថារំ អទិស្វាវ គន្តុំ អារទ្ធា។ អថ នំ រាជបុរិសា អនិច្ឆន្តិម្បិ សត្ថុ សន្តិកំ នយិំសុ។ សត្ថា តំ អាគច្ឆន្តិំ ទិស្វា ឥទ្ធិយា ទេវច្ឆរាសទិសំ ឥត្ថិំ និម្មិនិត្វា តាលបណ្ណំ គហេត្វា ពីជយមានំ អកាសិ។ ខេមា ទេវី តំ ទិស្វា ចិន្តេសិ – “ឯវរូបាបិ នាម ទេវច្ឆរបដិភាគា ឥត្ថិយោ ភគវតោ អវិទូរេ តិដ្ឋន្តិ, អហំ ឯតាសំ បរិចារិកតាយបិ នប្បហោមិ,

មយម្បិ និក្ការណា បាបចិត្តស្ស វសេន នដ្ឋា”តិ និមិត្តំ គហេត្វា តមេវ ឥត្ថឹ ឱលោកយមានា អដ្ឋាសិ។ អថស្សា បស្សន្តិយាវ សត្ថុ អធិដ្ឋានពលេន សា ឥត្ថី បឋមវយំ អតិក្កម្ម មជ្ឈិមវយម្បិ អតិក្កម្ម បច្ឆិមវយំ បត្វា ខណ្ឌទន្តា បលិតកេសា វលិត្តចា ហុត្វា សទ្ធិំ តាលវណ្ដេន បរិវត្តិត្វា បតិ។ តតោ ខេមា កតាធិការត្តា ឯវំ ចិន្តេសិ – “ឯវរូបម្បិ សរីរំ ឯវំ វិបត្តិំ បាបុណិ, មយ្ហម្បិ សរីរំ ឯវំគតិកមេវ ភវិស្សតី”តិ។ អថស្សា សត្ថា ចិត្តាចារំ ញត្វា អាហ –

“យេ រាគរត្តានុបតន្តិ សោតំ, សយំ កតំ មក្កដកោវ ជាលំ;

ឯតម្បិ ឆេត្វាន បរិព្ពជន្តិ, អនបេក្ខិនោ កាមសុខំ បហាយា”តិ។ –

កាថយាហ។ សា គាថាបរិយោសានេ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណីតិ អដ្ឋកថាសុ អាគតំ។ អបទានេ បន “ឥមំ គាថំ សុត្វា សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋិតា រាជានំ អនុជានាបេត្វា បព្ពជិត្វា អរហត្តំ បាបុណី”តិ អាគតំ។ តត្ថាយំ អបទានបាឡិ (អប. ថេរី ២.២.២៨៩-៣៨៣) –

“បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ, សព្ពធម្មេសុ ចក្ខុមា;

ឥតោ សតសហស្សម្ហិ, កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ។

“តទាហំ ហំសវតិយំ, ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហុំ;

នានារតនបជ្ជោតេ, មហាសុខសមប្បិតា។

“ឧបេត្វា តំ មហាវីរំ, អស្សោសិំ ធម្មទេសនំ;

តតោ ជាតប្បសាទាហំ, ឧបេសិំ សរណំ ជិនំ។

“មាតរំ បិតរំ ចាហំ, អាយាចិត្វា វិនាយកំ;

និមន្តយិត្វា សត្តាហំ, ភោជយិំ សហសាវកំ។

“អតិក្កន្តេ ច សត្តាហេ, មហាបញ្ញានមុត្តមំ;

ភិក្ខុនិំ ឯតទគ្គម្ហិ, ឋបេសិ នរសារថិ។

“តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា, បុនោ តស្ស មហេសិនោ;

ការំ កត្វាន តំ ឋានំ, បណិបច្ច បណីទហិំ។

“តតោ មម ជិនោ អាហ, សិជ្ឈតំ បណិធី តវ;

សសង្ឃេ មេ កតំ ការំ, អប្បមេយ្យផលំ តយា។

“សតសហស្សិតោ កប្បេ, ឱក្កាកកុលសម្ភវោ;

គោតមោ នាម គោត្តេន, សត្ថា លោកេ ភវិស្សតិ។

“តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា, ឱរសា ធម្មនិម្មិតា;

ឯតទគ្គមនុប្បត្តា, ខេមា នាម ភវិស្សតិ។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសូបគា អហំ។

“តតោ ចុតា យាមមគំ, តតោហំ តុសិតំ គតា;

តតោ ច និម្មានរតិំ, វសវត្តិបុរំ តតោ។

“យត្ថ យត្ថុបបជ្ជាមិ, តស្ស កម្មស្ស វាហសា;

តត្ថ តទេត្ថច រាជានំ, យទេហសិត្វាបការយិ៍

“តទេតា ឆុតា យតុស្សទេត្ត, រាជានំ ចក្កចត្តិនំ;

យណ្ឌលីតព្វា រាជានំ, យទេហសិត្វាបការយិ៍

“សយ្យត្តិ អតុទកាតូាត, ទទេចសុ យតុទេសុ ច;

សន្ទាតូ សុលិតា ហុតូា, ទេតកកទេយ្យសុ និសទិ៍

“ឲកតចុតិទេតា កទេយ្យ, ចិបស្សី ទេលាកតាយទេកា;

ឋប្បន្ជិ ចារុទស្សទេតា, សន្ទាឆយូចិបស្សទេកា៍

“តយហំ ទេលាកតាយកំ, ឋទេបត្វា តទសារថិំ;

ឆព្វំ កហិតំ សុត្វាត, បន្ទាឌិ អតការិយំ៍

“ទសចស្សសហស្សាតិ, តស្ស ចិទស្ស សាសទេត;

ព្រាហ្មចរិយំ ចរិត្វាត, យុត្តទេយាកា ពាហុស្សុតា៍

“បច្ចយាការកុសលិ, ចតុសច្ចចិសារទា;

តិបុណា ចិត្តកថិកា, សត្ថុសាសតការិកា៍

“តទេតា ចុតាហំ តុសិតំ, ឋបបន្នា យសស្សិតី;

អភិភោមិ តហិំ អញ្ញេ, ព្រហ្មចារិផលេនហំ ។

“យត្ថ យត្ថូបបន្នាហំ, មហាភោគា មហទ្ធនា;

មេធាវិនី សីលវតី, វិនីតបរិសាបិ ច ។

“ភវាមិ តេន កម្មេន, យោគេន ជិនសាសនេ;

សព្វា សម្បត្តិយោ មយ្ហំ, សុលភា មនសោ បិយា ។

“យោបិ មេ ភវតេ ភត្តា, យត្ថ យត្ថ គតាយបិ;

វិមានេតិ ន មំ កោចិ, បដិបត្តិផលេន មេ ។

“ឥមម្ហិ ភទ្ទកេ កប្បេ, ព្រហ្មពន្ធុ មហាយសោ;

នាមេន កោណាគមនោ, ឧប្បជ្ជិ វទតំ វរោ ។

“តទា ហិ ពារាណសិយំ, សុសមិទ្ធកុលប្បជា;

ធនញ្ជានី សុមេធា ច, អហម្បិ ច តយោ ជនា ។

“សង្ឃារាមមទាសិម្ហ, ទានសហាយិកា បុរេ;

សង្ឃស្ស ច វិហារម្បិ, ឧទ្ទិស្ស ការិកា មយំ ។

“តតោ ចុតា មយំ សព្វា, តាវតិំសូបគា អហុំ;

យសសា អគ្គតំ បត្តា, មនុស្សេសុ តថេវ ច ។

“ទុមប្ផិវេច កប្បមិព្រហ្មបត្ត មហាឃវេសា;

កស្សេបិ ភាយ កោរេត្តត, ជប្បន្ថិ ចងំ ចនេរា។

“ជបដ្ឋារេកា មនេហសិស្ស, តងា អាសិ ភទិស្សនេរា;

កាសិរាជា កិកិ ភាយ, ឥរិរាឍសិប្បទ្ធត្តនេយ។

“តស្សាសិ នេដ្ឋិកា ឆិតា, សមលិ ទុតិ ចិស្សុតា;

ឆព្វំ សុត្វា ឌិភក្កស្ស, បព្ពុដ្ឋិ សមនេរាចឃិ។

“អត្តុជាភិ ភ នេភា តានេតា, អកានេចរ តងា មឃំ;

ចិសចស្សសហស្សាភិ, ចិចទិមព្រអតត្ថិតា។

“នេកាមារិព្រហ្មចទិឃំ, រាជកន្ញា សុនេលឆិតា;

ត្យនេទ្ធាបដ្ឋាភតិរតា, មុទិតា សត្ត ឆិតនេរា។

“សមលិ សមលាគុត្តា ច, កិក្កុតិ កិក្កុងាឃិកា;

ឆព្វា នេចច សុឆព្វា ច, សត្តមិ សដ្ឋ្ឋាឃិកា។

“អហំ ជប្បលចណ្ណា ច, បដិចារា ច កុណ្ឌលិ;

កិសារកោតមិ ឆព្វឌិភ្គា, ចិសាឍា នេហាតិ សត្តមិ។

“ກທາຈິ ໂສ ນຣາທິຈ຺ໂຈ, ທມ຺ມໍ ເທເສສິ ອພ຺ຠຸຕໍ;

ມຫານິທານສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ, ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ປຣິຍາປຸຓິໍ.

“ເຕຫິ ກມ຺ເມຫິ ສຸກເຕຫິ, ເຈຕນາປຓິທີຫິ ຈ;

ຊຫິຕ຺ວາ ມານຸສໍ ເທຫໍ, ຕາວຕິໍສມຄຈ຺ຉຫໍ.

“ປຈ຺ຉິເມ ຈ ຠເວ ທານິ, ສາຄລາຍ ປຸຣຸຕ຺ຕເມ;

ຣຎ຺ໂຎ ມທ຺ທສ຺ສ ຘີຕາມ຺ຫິ, ມນາປາ ທຍິຕາ ປິຍາ.

“ສຫ ເມ ຊາຕມຕ຺ຕມ຺ຫິ, ເຂມໍ ຕມ຺ຫິ ປຸເຣ ອຫຸ;

ຕໂຕ ເຂມາຕິ ນາມໍ ເມ, ຄຸຓໂຕ ອຸປປຊ຺ຊຖ.

“ຍທາຫໍ ໂຍພ຺ພນໍ ປຕ຺ຕາ, ຣູປລາວຎ຺ຎໂສຠິຕາ;

ຕທາ ອທາສິ ມໍ ຕາໂຕ, ພິມ຺ພິສາຣສ຺ສ ຣາຊິໂນ.

“ຕສ຺ສາຫໍ ສຸປ຺ປິຍາ ອາສິໍ, ຣູປເກລາຍເນ ຣຕາ;

ຣູປານໍ ໂທສວາທີຕິ, ນ ອຸເປສິໍ ມຫາທຍໍ.

“ພິມ຺ພິສາໂຣ ຕທາ ຣາຊາ, ມມານຸຄ຺ຄຫພຸທ຺ທິຍາ;

ວຓ຺ຓຍິຕ຺ວາ ເວຬຸວນໍ, ຄາຍເກ ຄາປຍີ ມມໍ.

“ຣມ຺ມໍ ເວຬຸວນໍ ເຍນ, ນ ທິຏ຺ຐໍ ສຸຄຕາລຍໍ;

ត ខេមត តត្កត់ ឌិដ្ឋិ, ឡ្កតិ ឃញ្ញាឃខេឃ ឃឃំ៍

“ខឈត ខេចឮ្កចត់ ឌិដ្ឋិ, តទតត្កតតត្កត់;

ឃ្យឌិដ្ឋិ តត្កត់ ខេមត, អឃទិត្កឃ្យតត្កត់៍

“ចិហាឈ តត្កត់ ខេចា, ឡ្កមទិត្វា ឃហឹមល់;

ទឃ៉ុ ខេចឮ្កចត់ ឌិឃ្វា, ត មឃ្យត្តិ ឃ្យចិឃិញ្ញា៍

“ទាឌឃ្យខេញ្ញាត តិដ្ឋាតំ, ឮ្យគ្គឃ្យខេញ្ញាត ក្យឃិតំ;

ខេកា ចត្តា មឃ្យ តិខេឃ្យឃំ, ចតឃ្យ ក្យឃាឃគ្នាឃំ៍

“តំ ឃ្យត្វា ចតឃឃិក្ខំ, ឃឃ ខេឃាមឃខេតាហទ់;

ឌគ្គ្យកាឃា មឃ្យឃ្យាត់, ទខេញ្ញា អាខេទាចឃិ មគា៍

“ឃហមា បទិចាខេទត, មគា ច ខេឃា ឃហឹបតិ;

ឃំ ខេបខេឃឃិ មឃ្យឃ្យាត់, គឃ្យតាឈ ឃឃ្យឃ្យក៍

“កន្ឋ បឃ្យ ឃហាខេកាខេក, ចត់ ខេតត្តទឃាឈត់;

ឃំ ឃគា កាមិ ឃិទិឈា, ឃ្យកមាកាត្យទខ្ញិតំ៍

“ឈគា ច បិណ្ឌាឈ ឃ្យតិ, កិទិន្តាឌឃ្យទ្យត្តឃំ;

បចិដ្ឋោហំ ពឥាឃេច, ចតំ ឥដ្ឋុយុបិកយិ៍

“ពឥា ពំ ឋុល្លចិបិតំ, ភាភាកយនក្ឌិពំ;

គោកិលាកិពឈហិពំ, យឃ្ញុនកឈាភដ្ឋិពំ៍

“អប្បឈដ្ឋុយភាកិណ្ហុ, ភាភាចក្កុយក្ញុសិពំ;

ក្យដិយល្ហបឈិកិណ្ហុ, ឃោកិចនចិនាឌិពំ៍

“ចិចនត្តិ អយញ្ញុឈ្យុំ, ឈឋលិ ភឃតំ យយ;

ពត្វាបិ ពន្យហំ កិក្លុ, ឃុត្តុំ ឥដ្ឋា ចិចិត្តឃិំ៍

“ព្រាឥិឈេ ចិបិភេ នយេដ្ឋ, ឍិពោឃំ ភចឃោដ្ឋាភេ;

ចឈត្តយិច គភេត្តភ, ន្ទុបេភ ច ឈយត្ថិពោ៍

“ភិសិភេក្ដា ន្យក្លុយុលយិ,ព្យយុណ្ហោ ឈដ្ឋាដិបិន្យពោ;

ឈោឃពោ ចពឃំ កិក្លុ, ហិត្វា ចិឈឃដ៉ នពិ៍

“ភត្យ ភាយ គហេដ្ឋភ, គាយំ ក្យត្វា ឃឆាឈ្យលំ;

បន្ឋា ឌិលោណ្ហភ ឆយោដ្ឋាឃំ, ចនិពោដ្ឋា ឈ្យកដ្ឋុគោ៍

“ឈ្យញ្ញាគត្តិ ចិឥិត្វាភ, គភ្លុគោហំ ឌិភាលឃំ;

ដ្ឋបត្វា ឌិភយដ្ឋក្លុ, ដ្ឋឥឃត្តុ ច កាគនិ៍

“ឲកកំ សុលយាសិតំ, ពីជយាតំ ចទិត្តិឃា;

ជិស្តាតេច៌ ចិចិត្តោសិំ, តាឃំ លុពោ តទាបកោ។

“ឃា កញ្ញា កតកាកាឃា, បក្យាតតលោចតា;

ពិខ្ខាជ្ជី ក្យតុងបតា, យតោតត្តទឃាឃតា។

“តេហយតោលាកបចតា, កលិកាកាទសុត្តិ;

តចតិយញ្ញាច សុឃ្សាលិ, ទយ្កទារុ ចារុក្ខបតា។

“ទត្តំបក្យបសិញ្យាតា , តិលយជ្ជតិចាបតា;

អពប្យតេឃ្យទ្ធុបេត, ហាបកាចបយត្តិពា។

“ជិស្តា ពតេយច៌ ចិតេ្តាសិំ, អតហាឃយកិទ្ធុបិតិ;

ត យឃាតេត តេត្តេត, ជិជ្ជ បុញ្ញា ក្យកាចតំ។

“ពតោ ជទាកិក្ខពា បា, ចិចណ្ណា ចិកពាតតា;

កិត្តុចត្តា តេបពសិទា, បលិលិ ចចតាសុចិ។

“សំលិត្តកណ្ណា តេបពក្លិ, លខ្ខាសុកបតេឃាឆទា;

ចលិចិពពបខ្ញ្ញី, សិទាចិពពតេចហិតិ។

“ភគ្គា ទណ្ឌទុតិយា, ឧប្ផាសុលិកតា កិសា;

បវេធមានា បតិតា, និស្សសន្តី មុហុំ មុហុំ។

“តតោ មេ អាសិ សំវេគោ, អព្ភុតោ លោមហំសនោ;

ធិរត្ថុ រូបំ អសុចិំ, រមន្តេ យត្ថ ពាលិសា។

“តទា មហាការុណិកោ, ទិស្វា សំវិគ្គមានសំ;

ឧទគ្គចិត្តោ សុគតោ, ឥមា គាថា អភាសថ។

“អាតុរំ អសុចិំ បូតិំ, បស្ស ខេមេ សមុស្សយំ;

ឧគ្ឃរន្តំ បគ្ឃរន្តំ, ពាលានំ អភិនន្ទិតំ។

“អសុភាយ ចិត្តំ ភាវេហិ, ឯកគ្គំ សុសមាហិតំ;

សតិ កាយគតា ត្យត្ថុ, និព្ពិទា ពហុលា ភវ។

“យថា ឥទំ តថា ឯតំ, យថា ឯតំ តថា ឥទំ;

អជ្ឈត្តញ្ច ពហិទ្ធា ច, កាយេ ឆន្ទំ វិរាជយ។

“អនិមិត្តញ្ច ភាវេហិ, មានានុសយមុជ្ជហ;

តតោ មានាភិសមយា, ឧបសន្តា ចរិស្សសិ។

“យេ រាគរត្តានុបតន្តិ សោតំ, សយំ កតំ មក្កដកោវ ជាលំ;

ឲតយ្បិ លេខ្វាត បរិព្ពាជត្តិ, អតបេក្លិតោ កាយស្វត បហាយ៑

“ពនេតា កល្លិតចិត្ត យំ, ខាត្វាត ភទសាទធិ;

យហាតិកាត៌ ខេខេសសិ, សុត្តត្តិ ចិតឃាឃ ខេយ៑

“សុត្វា សុត្តត្តខេសដ្ឋំ ពំ, បុព្ពាសព្ពាយត្យស្សរិ៍;

ពត្វ ជិតាចហ៌ សត្តិ, ឆយុចក្ល ចិខេសាឆឃិ៑

“តិបតិត្វា យខេហសិស្ស, បរិឌម្ពុលយិញ្ញាចខេឌ;

អច្ចយំ ខេសតត្វាឃ, ព្ពុកំ ចចតយព្រាចិ៑

“ភខេយា ខេត សព្ពកស្សាចិ, ភខេយា ខេត កទុណាករ;

ភខេយា ខេត ពិណ្ណុសំសារ, ភខេយា ខេត អយតំ ឌឌ៑

“ជិដ្ឋិកហតបក្ខត្តា, កាយទាកចិខេយាហិតា;

ពឃា សយុា ក្ខបិខេឃត, ចិតឹតា ចិតខេឃ ទតា៑

“អឌស្សខេតត ចិខេភាកា, តាជិសាត៌ យខេហសិត៌;

អត្យខេភាត្តិ យហាទ្យក្ល, សត្វា សំសារសាកខេទ៑

“ឃឌាហ៌ ខេលិកសទណ៌, អទណ៌ អទណត្តក្សុ;

តាក្ខយាមិ អក្ខុរដ្ឋិ, ទេសឃាមិ ពយក្ខយំ៑

“មហាហិតំ ចរេចំ, អហិទេវាតិ ចិសក្កិតា;

ទេភាទេបសិ រូបតិរទា, ទេសឃាមិ ពយក្ខយំ៑

“ពទា មឆុរតិទេញ្ញូទេសា, មហាកាត្ងហិទេកា ឌិទេតា;

អទេចាឆ ពិដ្ឋ ទេលទេមតិ, សិក្ខាទេត្តា អមទេវាត មំ៑

“ពទា បកាម្យ សិរសា, កត្វា ច តំ បទក្កិណំ;

កត្ត្វា ជិត្វា តរបតិ, ញាតំ ចចតមព្រាចិ៑

“អទេហា សម្ចា ក្តបិទេឃា ទេព, ជិត្តិទេពាឃមទិក្តុម;

ចតឆស្សតកាមាយ, ជិទេដ្ឋា តិត្តាតទេពា មុតិ៑

“ឃជិ ទេព រុក្ខទេព រាជ, សាសទេត ពស្ស ពាជិទេតា;

បត្តាឌិស្សាមិ រូទេបហំ, តិត្តិត្កា មុតិចាហិតា៑

“អញ្ចាលិ បក្កទេហត្វាត, ពទាហ ស មហឹបតិ;

អត្ងដាតាមិ ទេព កទេក្ខ, បត្តាញ្ញា ពច សិញ្ញា៑

“បត្តាឌិត្វា ពទា ចាហំ, អក្ខុមាទេស ក្តបដ្ឋិទេព;

ជិទេបរិទេឃញ្ចា ទេកទេញ្ចា, ជិត្វា សំចិក្កមាតសា៑

“និព្ពិត្វា សព្ពសន្តានេ, បច្ចយាការកោវិទា;

ចតុរោឃេ អតិក្កម្ម, អរហត្តមបាបុណិំ។

“ឥទ្ធីសុ ច វសី អាសិំ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា;

ចេតោបរិយញាណស្ស, វសី អាសិំ មហាមុនេ។

“បុព្វេនិវាសំ ជានាមិ, ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតំ;

សព្ពាសវបរិក្ខីណា, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ។

“អត្ថធម្មនិរុត្តីសុ, បដិភានេ តថេវ ច;

បរិសុទ្ធំ មម ញាណំ, ឧប្បន្នំ ពុទ្ធសាសនេ។

“កុសលាហំ វិសុទ្ធីសុ, កថាវត្ថុវិសារទា;

អភិធម្មនយញ្ញូ ច, វសិប្បត្តាម្ហិ សាសនេ។

“តតោ តោរណវត្ថុស្មិំ, រញ្ញា កោសលសាមិនា;

បុច្ឆិតា និបុណេ បញ្ហេ, ព្យាករោន្តី យថាតថំ។

“តទា ស រាជា សុគតំ, ឧបសង្កម្ម បុច្ឆថ;

តថេវ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, យថា តេ ព្យាកតា មយា។

“ជិនោ តស្មិំ គណេ ពុទ្ធោ, ឯតទគ្គេ ឋបេសិ មំ;

មហាបញ្ញានមគ្គាតិ, ភិក្ខុនីនំ នរុត្តមោ.

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ…បេ… កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ. (អប. ថេរី ២.២.២៤៨-២៤៩);

អរហត្តំ បន បត្វា ផលសុខេន និព្វានសុខេន ច វិហរន្តិយា ឥមិស្សា ថេរិយា សតិបិ អញ្ញាសំ ខីណាសវត្ថេរីនំ បញ្ញាវេបុល្លប្បត្តិយំ តត្ថ បន កតាធិការតាយ មហាបញ្ញាភាវោ បាកដោ អហោសិ. តថា ហិ នំ ឯកទា ជេតវនមហាវិហារេ អរិយគណមជ្ឈេ និសិន្នោ បដិបាដិយា ភិក្ខុនិយោ ឋានន្តរេ ឋបេន្តោ “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវិកានំ ភិក្ខុនីនំ មហាបញ្ញានំ យទិទំ ខេមា”តិ (អ. និ. ១. ២៣៥-២៣៦) មហាបញ្ញតាយ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេសិ. តំ ឯកទិវសំ អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ ទិវាវិហារំ និសិន្នំ មារោ បាបិមា តរុណរូបេន ឧបសង្កមិត្វា កាមេហិ បលោភេន្តោ –

១៣៩.

“ទហរា ត្វំ រូបវតី, អហម្បិ ទហរោ យុវា;

បញ្ចង្គិកេន តុរិយេន, ឯហិ ខេមេ រមាមសេ”តិ. – គាថមាហ ;

តស្សត្ថោ – ខេមេ, ត្វំ តរុណប្បត្តា, យោព្វនេ ឋិតា រូបសម្បន្នា, អហម្បិ តរុណោ យុវា, តស្មា មយំ យោព្វញ្ញំ អខេបេត្វា បញ្ចង្គិកេន តុរិយេន វជ្ជមានេន ឯហិ កាមខិឌ្ឌារតិយា រមាម កីឡាមាតិ.

តំ សុត្វា សា កាមេសុ សព្ពាធម្មេសុ ច អត្តនោ វិរត្តភាវំ តស្ស ច មារភាវំ អត្តាភិនិវេសេសុ សត្តេសុ អត្តនោ ឆាយគតំ អប្បសាទំ កតកិច្ចតញ្ច បកាសេន្តី –

១៤០.

“ឥមិនា បូតិកាយេន, អាតុរេន បភង្គុនា;

អដ្ដិយាមិ ហរាយាមិ, កាមតណ្ហា សមូហតា.

១៤១។

“សត្តិសូលូបមា កាមា, ខន្ធាសំ អធិកុដ្ដនា;

យំ ត្វំ កាមរតិំ ព្រូសិ, អរតី ទានិ សា មម។

១៤២។

“សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទី, តមោខន្ធោ បទាលិតោ;

ឯវំ ជានាហិ បាបិម, និហតោ ត្វមសិ អន្តក។

១៤៣។

“នក្ខត្តានិ នមស្សន្តា, អគ្គិំ បរិចរំ វនេ;

យថាភុច្ចមជានន្តា, ពាលា សុទ្ធិមមញ្ញថ។

១៤៤។

“អហញ្ច ខោ នមស្សន្តី, សម្ពុទ្ធំ បុរិសុត្តមំ;

បមុត្តា សព្ពទុក្ខេហិ, សត្ថុសាសនការិកា”តិ។ – ឥមា គាថា អភាសិ;

តត្ថ អគ្គិំ បរិចរំ វនេតិ តបោវនេ អគ្គិហុត្តំ បរិចរន្តា។ យថាភុច្ចមជានន្តាតិ បច្ចត្តិយោ យថាភុច្ចំ អបរិជានន្តា។ សេសមេត្ថ ហេដ្ឋា វុត្តនយត្តា ឧត្តានមេវ។

ខេមាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. សុជាតាថេរីគាថាវណ្ណនា

អលង្កតា សុវសនាតិអាទិកា សុជាតាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី អនុក្កមេន សម្ភតវិមោក្ខសម្ភារា ហុត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ សាកេតនគរេ សេដ្ឋិកុលេ និព្ពត្តិត្វា វយប្បត្តា មាតាបិតូហិ សមានជាតិកស្ស សេដ្ឋិបុត្តស្ស ទិន្នា ហុត្វា បតិកុលំ គតា។ តត្ថ តេន សទ្ធិំ សុខសំវាសំ វសន្តី ឯកទិវសំ នក្ខត្តំ កត្វា នក្ខត្តកីឡំ កីឡិត្វា បរិជនេន សទ្ធិំ នគរំ អាគច្ឆន្តី អញ្ជនវនេ សត្ថារំ ទិស្វា បសន្នមានសា ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ សត្ថា តស្សា អនុបុព្ពិំ កថំ កថេត្វា កល្លចិត្តតំ ញត្វា ឧបរិ សាមុក្កំសិកំ ធម្មទេសនំ បកាសេសិ។ សា ទេសនាវសានេ អត្តនោ កតាធិការតាយ ញាណស្ស បរិបាកំ គតត្តា ច, សត្ថុ ច ទេសនាវិលាសេន យថានិសិន្នាវ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បត្វា សត្ថារំ វន្ទិត្វា គេហំ គន្ត្វា សាមិកញ្ច មាតាបិតរោ ច អនុជានាបេត្វា សត្ថុអាណាយ ភិក្ខុនុបស្សយំ គន្ត្វា ភិក្ខុនីសុ បព្ពជិ។ បព្ពជិត្វា ច អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានវសេន –

១៣៥។

“អលង្កតា សុវសនា, មាលិនី ចន្ទនោក្ខិតា;

សព្ពាភរណសញ្ឆន្នា, ទាសីគណបុរក្ខតា។

១៣៦។

“អន្នំ បានញ្ច អាទាយ, ខជ្ជំ ភោជ្ជំ អនប្បកំ;

គេហតោ និក្ខមិត្វាន, ឧយ្យានមភិហារយិំ។

១៣៧។

“តត្ថ រមិត្វា កីឡិត្វា, អាគច្ឆន្តី សកំ ឃរំ;

វិហារំ ទដ្ឋុំ បាវិសិំ, សាកេតេ អញ្ជនំ វនំ។

១៣៨។

“ទិស្វាន លោកបជ្ជោតំ, វន្ទិត្វាន ឧបាវិសិំ;

សោ មេ ធម្មមទេសេសិ, អនុកម្បាយ ចក្ខុមា។

១៣៩។

“សុត្វា ច ខោ មហេសិស្ស, សច្ចំ សម្បដិវិជ្ឈហំ;

តត្ថេវ វិរជំ ធម្មំ, ផុសយិំ អមតំ បទំ។

១៤០។

“តតោ វិញ្ញាតសទ្ធម្មា, បព្វជិំ អនគារិយំ;

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, អមោឃំ ពុទ្ធសាសន”ន្តិ។ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ អលង្កតាតិ វិភូសិតា។ តំ បន អលង្កតាការំ ទស្សេតុំ “សុវសនា មាលិនី ចន្ទនោក្ខិតា”តិ វុត្តំ។ តត្ថ មាលិនីតិ មាលាធារិនី។ ចន្ទនោក្ខិតាតិ ចន្ទនានុលិត្តា។ សព្វាភរណសញ្ឆន្នាតិ ហត្ថូបគាទីហិ សព្វេហិ អាភរណេហិ អលង្ការវសេន សញ្ឆាទិតសរីរា។

អន្នំ បានញ្ច អាទាយ, ខជ្ជំ ភោជ្ជំ អនប្បកន្តិ សាលិភត្តាទិអន្នំ, អម្ពបានាទិបានំ, បិដ្ឋខាទនីយាទិខជ្ជំ, អវសិដ្ឋំ អាហារសង្ខាតំ ភោជ្ជញ្ច បហូតំ គហេត្វា។ ឧយ្យានមភិហារយិន្តិ នក្ខត្តកីឡាវសេន ឧយ្យានំ ឧបនេសិំ។ អន្នបានាទិំ តត្ថ អានេត្វា សហ បរិជនេន កីឡន្តី រមន្តី បរិចារេសិន្តិ អធិប្បាយោ។

សាកេតេ អញ្ជនំ វនន្តិ សាកេតសមីបេ អញ្ជនវនេ វិហារំ បាវិសិំ។

លោកបជ្ជោតន្តិ ញាណបជ្ជោតេន លោកស្ស បជ្ជោតកំ។

ផុសយិន្តិ ផុសិំ, អធិគច្ឆិន្តិ អត្ថោ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

សុជាតាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣។ អនោបមាថេរីគាថាវណ្ណនា

ឧច្ចេ កុលេតិអាទិកា អនោបមាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី អនុក្កមេន វិមុត្តិបរិបាចនីយេ ធម្មេ បរិព្រូហេត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ សាកេតនគរេ មជ្ឈស្ស នាម សេដ្ឋិនោ ធីតា ហុត្វា និព្ពត្តិ។ តស្សា រូបសម្បត្តិយា អនោបមាតិ នាមំ អហោសិ។ តស្សា វយប្បត្តកាលេ ពហូ សេដ្ឋិបុត្តា រាជមហាមត្តា រាជានោ ច បិតុ ទូតំ បហេសុំ – “អត្តនោ ធីតរំ អនោបមំ ទេហិ, ឥទញ្ចិទញ្ច តេ ទស្សាមា”តិ។ សា តំ សុត្វា ឧបនិស្សយសម្បន្នតាយ “ឃរាវាសេន មយ្ហំអត្ថោ នត្ថី”តិ សត្ថុ សន្តិកំ គន្ត្វា ធម្មំ សុត្វា ញាណស្ស បរិបាកំ គតត្តា ទេសនានុសារេន វិបស្សនំ អារភិត្វា តំ ខណញ្ញេវ តតិយផលេ បតិដ្ឋាសិ។ សា សត្ថារំ បព្វជ្ជំ យាចិត្វា សត្ថុអាណាយ ភិក្ខុនុបស្សយំ ឧបគន្ត្វា ភិក្ខុនីនំ សន្តិកេ បព្វជិត្វា សត្តមេ ទិវសេ អរហត្តំ សច្ឆិកត្វា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានវសេន –

១៥១។

“ឧច្ចេ កុលេ អហំ ជាតា, ពហុវិត្តេ មហទ្ធនេ;

វណ្ណរូបេន សម្បន្នា, ធីតា មជ្ឈស្ស អត្រជា។

១៥២។

“បត្ថិតា រាជបុត្តេហិ, សេដ្ឋិបុត្តេហិ គិជ្ឈិតា;

បិតុ មេ បេសយី ទូតំ, ទេថ មយ្ហំអនោបមំ។

᪑᪕᪓᪨

“ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨲᩩᩃᩥᨲᩣ ᩑᩈᩣ, ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨵᩦᨲᩣ ᩋᨶᩮᩣᨸᨾᩣ;

ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨣᩩᨱᩴ ᨴᩔᩴ, ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᩁᨲᨶᩣᨶᩥ ᨧ᪨

᪑᪕᪔᪨

“ᩈᩣᩉᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ, ᩃᩮᩣᨠᨩᩮᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ;

ᨲᩔ ᨸᩣᨴᩣᨶᩥ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩣᩅᩥᩈᩥᩴ᪨

᪑᪕᪕᪨

“ᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨴᩮᩈᩮᩈᩥ, ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩣᨿ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ;

ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨹᩩᩈᨿᩥᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨹᩃᩴ᪨

᪑᪕᪖᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩮᩈᩣᨶᩥ ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ;

ᩋᨩ᩠ᨩ ᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ, ᨿᨲᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩅᩥᩈᩮᩣᩈᩥᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ᩍᨾᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨧ᩠ᨧᩮ ᨠᩩᩃᩮᨲᩥ ᩏᨧ᩠ᨧᩋᩣᩁᨲᩮᩅ ᩅᩮᩔᨠᩩᩃᩮ᪨ ᨻᩉᩩᩅᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣᨴᩥᨻᩉᩩᩅᩥᨲ᩠ᨲᩪᨸᨠᩁᨱᩮ᪨ ᨾᩉᨴ᩠ᨵᨶᩮᨲᩥ ᨶᩥᨵᩣᨶᨣᨲᩔᩮᩅ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᨠᩮᩣᨭᩥᨸᩁᩥᨾᩣᨱᩔ ᨾᩉᨲᩮᩣ ᨵᨶᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨽᩣᩅᩮᨶ ᨾᩉᨴ᩠ᨵᨶᩮ ᩋᩉᩴ ᨩᩣᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩅᨱ᩠ᨱᩁᩪᨸᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨧᩮᩅ ᩁᩪᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨧ, ᩈᩥᨶᩥᨴ᩠ᨵᨠᩣᨿᩩᩁᩣᨿ ᨨᩅᩥᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨠᩁᨱᩣᨴᩥᩈᩁᩦᩁᩣᩅᨿᩅᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨵᩦᨲᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩔ ᩋᨲᩕᨩᩣᨲᩥ

យជ្ជកាយស្ស សេដ្ឋិនោ ឆ្ញូរសា ឆិតា៑

បត្តិតា រាជបុត្តេហិតិ “កាធំ តុ តោ ធំ លកេឃ្យាយា”តិ រាជក្ញាយានេហិ អភិបត្តិតា៑ សេដ្ឋិបុត្តេហិ កិន្ញ្ញាតិ តឆា សេដ្ឋិក្ញាយានេហិបិ អភិកិន្ញ្ញា បច្ចាសិសិតា៑ ធេឆ យឃ្យាអតោបយត្តិ រាជបុត្តាឌយោ “ធេឆ យឃ្យាអតោបយំ ធេឆ យឃ្យាត្តិ បិត្យ សត្តិកោ ទ្វធំ បេសឃិស្ញុ៑

ឃត្តកំ ត្យលិតា ឲសាតិ “ត្យឃ្យាឆិតា អតោបយា ឃត្តកំ ឆតំ អឈ្លតិ”តិ ត្យលិតា លក្ខលាញ្ញាហិ បរិច្ឆិន្នា, “តតោ អដ្ឋក្យលំ ឥស្សាយិ”តិ បិត្យ ធេយ បេសឃិ ទ្វាត្តិ ឃោឌតា៑ សេសំ តេហ្ឋា ចុត្តតឃយេច៑

អតោបយាធេឆិកាឆាចណ្ហតា និដ្ឋិតា៑

៩៑ យហាបឌាបតិកោឝយិធេឆិកាឆាចណ្ហតា

ត្យទ្ធចិរ តយេយា ត្យត្តតិអារិកា យហាបឌាបតិកោតយិឃា កាឆា៑ អឃយឿ កិរ បក្យុត្តរស្ស កកចតោ កាលេ ធំសចតិតកេរ ក្យលកោហ តិន្តាតិត្វា ចិន្ញាធំ បត្វា សត្វុ សត្តិកោ ឆយំ ស្ញុលាត្តិ សត្វាទំ ឲកំ កិក្ខតិ រត្តញ្ញាតំ អក្កដ្ឋានេត ធបេត្តិ ធិស្វា, អធិការកយំ កត្វា ធំ ធាតត្តទំ បតេត្វា ឃាចឌិចំ ធាតាឌិតិ បុន្ញាតិ កត្វា កប្យសតសហស្សំ ធេចយត្ញុស្សុ សំសរិត្វា, កស្សបស្ស ច កកចតោ អត្តេរ អយ្យាញ្ញា កកចតោ ត្យទ្ធស្ញុន្ញា លេរកោ តារាលសិឃំ បញ្ញត្តិ ធាសិសតាតំ ឌេដ្ឋិកា ហុត្វា តិន្តាតិ៑ អឆ សា ចស្សុបតាឃិកសយេឃ បញ្ញា បចេ្ចកត្យទ្ធេ តត្ថយ្យុលកបត្តារតោ ឮសិបតនេត ឆ្នូតរិត្វា, តកេរ បិណ្ឌាឃ ចរិត្វា ឮសិបតតយេច កត្វា, ចស្សុបតាឃិកសយេឃ ក្យជឹឃា អត្វាឃ ហត្វកយំ បរិឃេឃសត្តេ ធិស្វា, តា ធាសិយោ តាសំ អត្តនោ ច សាយិកោ សយាឌបេត្វា ចក្កាយាឌិបរិចារសយ្យត្តា បញ្ញា ក្យជឹយោ កាតេត្វា, យញ្ញាបិឌបិតិឃបរិកោឌតិឃកាឌតាឌិតិ ស្តបដ្ឋបេត្វា បចេ្ចកត្យទ្ធេ តេយាសំ តតេ្វច ចសតត្វាឃ បជិន្ញា កាតេត្វា ចារកិក្ខ បដ្ឋបេសុំ៑ ឃា អត្តនោ ចារឌិចសេ កិក្ខ ធាតុំ ត សក្កោតិ, តស្សា សយំ សកកេហតោ តិហរិត្វា ធេតិ៑ ឲចំ តេយាសំ បជិឌក្កិត្វា បចារលាឃ សយ្យត្តាឃ ឲកោកំ ធាសិ ឲកោកំ សាដកំ ចិស្សជ្ជាបេសិ៑ បញ្ញាត្វលសាដកសតាតិ អហេសុំ៑ តាតិ បរិចត្តាបេត្វា បញ្ញាត្តិ បចេ្ចកត្យទ្ធាតំ តិចិចរាតិ កត្វា អធាសិ៑ បចេ្ចកត្យទ្ធា តាសំ បស្សន្តិតំយេច អាកាសេត កន្ធយាឌតបត្តាធំ អកយំសុ៑

តាបិ សន្ញា ឃាចឌិចំ ក្យសលំ កត្វា ធេចលោកេ តិន្តាតិស្ញុ៑ តាសំ ឌេដ្ឋិកា តតោ ចចិត្វា តារាលសិឃា អចិទ្វរេ បេសកាគារេ បេសការឌេដ្ឋកស្ស កេហ តិន្តាតិត្វា ចិន្ញាធំ បត្វា, បក្យុចតិឃា បុត្តេ បញ្ញាសតេ បចេ្ចកត្យទ្ធេ ធិស្វា សយិឃាឃយាតា សន្ញា ចន្តិត្វា កិក្ខ អធាសិ៑ តេ តត្តកិច្ចំ កត្វា កន្ធយាឌតយេច អកយំសុ៑ សាបិ ឃាចឌិចំ ក្យសលំ កត្វា ធេចយត្ញុស្សុ សំសរត្តិ អយ្យាកំ សត្វុ តិន្តាតិតោ ត្យទេតរយេច ធេចឌហតកេរ យហាសុប្យត្យទ្ធស្ស កេហ បជិសត្តិ កណ្ហិកោតយីតិស្សា កោត្តាកតយេច តាយំ អហោសិ; យហាយាឃាឃ កតិដ្ឋកកិតិ៑ លក្ខលបិធកាបិ “ឮយាសំ ដ្ឋិត្វាយ៉ឺ ក្យច្ឆិឃំ ចសិតា ធារកា ចក្កចត្តិតោ កចិស្សត្តិ”តិ ត្យាកេរិំសុ៑ សុទ្ធោធតយហារាជា ចឃប្យត្តកាលេ ឥត្វបិ យក្កលំ កត្វា អត្តនោ ឈរំ អភិតេសិ៑

អបរភាគេ អម្ហាកំ សត្ថរិ ឧប្បជ្ជិត្វា បវត្តិតវរធម្មចក្កេ អនុបុព្ពេន តត្ថ តត្ថ វេនេយ្យានំ អនុគ្គហំ ករោន្តេ វេសាលិំ ឧបនិស្សាយ កូដាគារសាលាយំ វិហរន្តេ សុទ្ធោទនមហារាជា សេតច្ឆត្តស្ស ហេដ្ឋា អរហត្តំ សច្ឆិកត្វា បរិនិព្វាយិ· អថ មហាបជាបតិគោតមី បព្វជិតុកាមា ហុត្វា សត្ថារំ ឯកវារំ បព្វជ្ជំ យាចមានា អលភិត្វា ទុតិយវារំ កេសេ ឆិន្ទាបេត្វា កាសាយានិ អច្ឆាទេត្វា កលហវិវាទសុត្តន្តទេសនាបរិយោសានេ (សុ· និ· ៨៦៨ អាទយោ) និក្ខមិត្វា បព្វជិតានំ បញ្ចន្នំ សក្យកុមារសតានំ បាទបរិចារិកាហិ សទ្ធិំ វេសាលិំ គន្ត្វា អានន្ទត្ថេរំ សត្ថារំ យាចាបេត្វា អដ្ឋហិ គរុធម្មេហិ (អ· និ· ៨·៥១; ចូឡវ· ៤០៣) បព្វជ្ជញ្ច ឧបសម្បទញ្ច បដិលភិ· ឥតរា បន សព្វាបិ ឯកតោឧបសម្បន្នា អហេសុំ· អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បនេតំ វត្ថុ បាឡិយំ អាគតមេវ·

ឯវំ ឧបសម្បន្នា បន មហាបជាបតិគោតមី សត្ថារំ ឧបសង្កមិត្វា អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ· អថស្សា សត្ថា ធម្មំ ទេសេសិ· សា សត្ថុ សន្តិកេ កម្មដ្ឋានំ គហេត្វា ភាវនមនុយុញ្ជន្តី ន ចិរស្សេវ អភិញ្ញាបដិសម្ភិទាបរិវារំ អរហត្តំ បាបុណិ· សេសា បន បញ្ចសតា ភិក្ខុនិយោ នន្ទកោវាទបរិយោសានេ (ម· និ· ៣·៣៩៨ អាទយោ) ឆឡភិញ្ញា អហេសុំ· អថេកទិវសំ សត្ថា ជេតវនមហាវិហារេ អរិយគណមជ្ឈេ និសិន្នោ ភិក្ខុនិយោ ឋានន្តរេ ឋបេន្តោ មហាបជាបតិគោតមិំ រត្តញ្ញូនំ ភិក្ខុនីនំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេសិ· សា ផលសុខេន និព្វានសុខេន ច វីតិនាមេន្តី កតញ្ញុតាយ ឋត្វា ឯកទិវសំ សត្ថុ គុណាភិត្ថវនបុព្វកោបការកវិភាវនមុខេន អញ្ញំ ព្យាករោន្តី –

១៥៧·

“ពុទ្ធវីរ នមោ ត្យត្ថុ, សព្វសត្តានមុត្តម;

យោ មំ ទុក្ខា បមោចេសិ, អញ្ញញ្ច ពហុកំ ជនំ·

១៥៨·

“សព្វទុក្ខំ បរិញ្ញាតំ, ហេតុតណ្ហា វិសោសិតា;

ភាវិតោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, និរោធោ ផុសិតោ មយា·

១៥៩·

“មាតា បុត្តា បិតា ភាតា, អយ្យកា ច បុរេ អហុំ;

យធាក្ណ្ហយជាតត្ថិ, សំសរិហំ អតិក្ខិសំ៕

១៩០៕

“ឌិវេដ្ឋា ហិ រេយ រេសា ភកចា, អត្ថិរេយាឃំ សយុស្សរេឃា;

ចិក្លិរេណា ជាតិសំសារេរា, តត្ថិ ងាតិ បុតត្ថុរេចា៕

១៩១៕

“អារេទ្ធចិរិរេឃ បហិតរេត្ត, តិច្ចំ ងឡហបរេក្កេយ;

សយរេក្ក សាចរេព បរេស្ស, ឲសា ញុដ្ឋាត ចត្ថតា៕

១៩២៕

“ពាហុតំ ចត អត្តាឃ, យាឃា ជតឃិ រេកាតយំ;

ញ្ជាឆិយរលាតុត្ថាតំ, ក្លក្កត្ថំ ញ្ជបិតុឌី”តិ៕ – ទ្វេយា កាឆា អភាសិ;

តត្ថ ញុត្ថចិរាតិ ចតុសច្ចញុរេទ្ធសុ ចិរ, សត្តញុទ្ធា ហិ ច្ឆត្តយចិរិរេឃហិ ចតុសច្ចញុរេទ្ធហិ ចា ចតុត្ថិឆសយុប្បធាតចិរិឃតិប្បត្តិឃា ចិឌិតចិជឃត្តា ចិរា តាយ៕ ភកចា បត ចិរិឃបារេយិបារិប្បុរិឃា ចតុរេក្កសយត្ថាកតចិរិឃាឆិដ្ឋារេតត សាតិសឃចតុត្ថិឆសយុប្បធាតកិច្ចតិប្បត្តិឃា តស្សា ច រេចរេតយ្យសត្តារេត សយុរេច បតិដ្ឋាបិតត្តា ចិរេសសរេតា ចិរិឃយុត្តតាឃ ចិរេរាតិ ចត្តត្ថាតំ អរេហតិ៕ តរេយា ញ្ជត្តតិ តរេយា តយក្កាេរា រេត រេហាតុ៕ សត្តាសត្តាតយុត្តយាតិ អបភាជិរេករេភសុ សរេត្តសុ សិលិដ្ឋិកុរេណហិ ច្ឆត្តរេយា ភកចា៕ តរេភពរេភសំ សត្តុបភារកុលំ ភរេស្សតុំ, “រេឃា យំ ក្លត្តា បរេយារេចសិ, អត្តាត្ថា ពាហុកំ ជត”ត្តិ ចត្វា អត្តរេតា ក្លត្តា បយុត្តភាចំ ចិភារេចត្តិ “សត្តាក្លត្ត”ត្តិ កាឆយាហ៕

បុត ឃរេតា បរេយារេចសិ, តំ ចត្តក្លត្តំ ឲពរេភរេសត ភរេស្សត្តិ “យាតា បុរេត្តា”តិ កាឆយាហ៕ តត្ថ យធាក្ណ្ហយជាតត្ថិតិ បចត្តិរេហតុអាឌិ

ᨿᨳᩣᨽᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨻᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩦ᪨ ᩈᩴᩈᩁᩥᩴ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᩃᨽᨶ᩠ᨲᩦ ᨽᩅᩣᨽᩅᩮᩈᩩ ᩋᨷᩁᩣᨷᩁᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᩈᩴᩈᩁᩥᩴ ᩋᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᩋᩣᩉ “ᨾᩣᨲᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᩑᨲᩔ ᨾᩣᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᨲᩔᩮᩅ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᨷᩥᨲᩣ ᨽᩣᨲᩣ ᩋᩉᩩᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

“ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣᩉᩥ ᨾᩮ”ᨲᩥ ᨣᩣᨳᩣᨿᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩥ ᨾᩮ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨵᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨬᩣᨱᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨿᨳᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩔᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –
“ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨾᩴ ᨷᩔᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓.᪘᪗)᪨

ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩅᩦᩁᩥᨿᩮᨲᩥ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩅᩦᩁᩥᨿᩮ᪨ ᨷᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨷᩮᩈᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ᪨ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᨷᩁᨠ᩠ᨠᨾᩮᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩴ ᨳᩥᩁᨷᩁᨠ᩠ᨠᨾᩮ᪨ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩮᨲᩥ ᩈᩦᩃᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩈᩴᩉᨲᨽᩣᩅᩮᨶ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩮ᪨ ᩈᩅᨶᨶ᩠ᨲᩮ ᨩᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩣᩅᨠᩮ, “ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨹᩃᨭ᩠ᨮᩣ”ᨲᩥ ᨿᩣᨳᩣᩅᨲᩮᩣ ᨷᩔᨲᩥ᪨ ᩑᩈᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶ ᩅᨶ᩠ᨴᨶᩣᨲᩥ ᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩁᩦᩁᨽᩪᨲᩔ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᨽᩣᩅᨠᩁᩔ ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨠᩥᩁᩥᨿᩣ, ᩑᩈᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩈᩣᩅᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨿᩣᨳᩣᩅᨲᩮᩣ ᨣᩩᨱᩣᨽᩥᨲ᩠ᨳᩩᨲᩣ᪨

“ᨻᩉᩪᨶᩴ ᩅᨲ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᩅᩈᩣᨶᨣᩣᨳᩣᨿᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩔ ᨻᩉᩪᨷᨠᩣᩁᨲᩴ ᨿᩮᩅ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨶ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅ᪨

ᩋᨶᩮᨠᩈᩣ ᨾᩉᩣᨷᨩᩣᨷᨲᩥᨣᩮᩣᨲᨾᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨾᩉᩣᩅᨶᩮ ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩈᩣᩃᩣᨿᩴ ᩅᩈᩴ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨷᩔᨿᩮ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩥᩅᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨿᨳᩣᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᩴ ᨹᩃᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᩩᨡᩮᨶ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨹᩃᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨩᩣᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᩣᨿᩩᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦ ᨲᩮᩈᩴ ᨡᩦᨱᨽᩣᩅᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᩈᩣᩅᨠᩮ ᨧ ᨳᩮᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩈᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧ ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ, ᩑᩅᩴ ᨲᩔᩣ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩈᨲᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᨴᩣᨶᩮ (ᩋᨷ᪨ ᨳᩮᩁᩦ ᪒᪨᪒᪨᪘᪗-᪒᪘᪘) –

“ᩑᨠᨴᩣ ᩃᩮᩣᨠᨷᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩮᩣ, ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᨾᩉᩣᩅᨶᩮ;

ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩮ ᨠᩩᩈᩣᩃᩣᨿᩴ, ᩅᩈᨲᩮ ᨶᩁᩈᩣᩁᨳᩥ᪨

“ᨲᨴᩣ ᨩᩥᨶᩔ ᨾᩣᨲᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᨲᨾᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ;

តហិំ គតេ បុនេ នេយុ, ចរឹ ភិក្ខុបស្សយេ។

“ភិក្ខុនីហិ វិយុត្តាហិ, សតេហិ សហ បញ្ចហិ;

នេហាគតាយ តេស្សចំ, ឱតស្សាសិ ចិតក្កិតំ។

“នន្ទស្ស បរិតិដ្ឋាតំ, សាចកក្កុឃុកស្ស ចា;

រាហុលភត្តភត្តាតំ, ភាហំ លទ្ធាយិ បស្សិតុំ។

“នន្ទស្ស បរិតិដ្ឋាភា, សាចកក្កុឃុកស្ស ចា;

យហាកស្សបភត្តាតំ, អាភត្តរាហុលិភ ច។

“បដិកច្ចាឃុសន្លានំ, ឱសន្តិត្វាភ តិឡ្ហតិ;

កេច្ចឃ្យំ លេកាភាឆេត, អត្ថញ្ញាតា យថេសិភា។

“តទា បញ្ចសតាភយ្បិ, ភិក្ខុនីភំ ចិតក្កិតំ;

អាសិ សេយាជិកាភយ្បិ, ឲតសេច ចិតក្កិតំ។

“ក្មួយិចាលេ តផា អសិ, ភាជិតា សេចក្ខុត្តកឹ;

ក្ដបស្សយាឆិចត្ថាសេឃា, សេចតា សោកបិញ្ញត្តា។

“ចិលបត្តា សុកនុលំ, តត្តស្សុតិ បចត្តឃុំ;

យិត្តា ភិក្ខុនិយោ តាហិ, ក្ដបកត្តាភ គោតមិំ។

“តិបត្ថ សិរសា បាទេ, ខ្ទង់ ចចតយព្រាច់;

ពត្វ តោឃលចាសិត្តា, យឃយឃ្យេ រហាកតា។

“សា ចលិ ចលិតា ក្មុយិ, តាឌិតា ខេចត្ក្តកឹ;

បរិខេចា ច សុឃ្យេត្ត, កំយត្វំ ត្មុត កោតយឹ។

“តគា អេចាច សា សត្ថា, ឃចាបរិចិតក្កិតំ;

តារេឃាបិ សត្ថា អាហំសុ, ឃចាបរិចិតក្កិតំ។

“ឃឌិ តេ រុចិតំ អយ្យេ, តិត្ថាគំ បរយំ សិចំ;

តិត្ថាឃិស្សាយ សត្ថាបិ, តុង្គាតុត្ថាឃ សុត្ថតេ។

“យណំ សហាច តិក្ខត្តា, ឈរាបិ ច កចាបិ ច;

សហារេឃច កបិស្សាយ, តិត្ថាគំ បគយុត្តយំ។

“តិត្ថាភាឃ ចដត្ថឹគំ, កាំ ចក្ខាឃឹតិ សា ចគំ;

សហ សត្ថាហិ តិក្កត្ថំ, កិក្ខឹតិលឃា តគា។

“ហ្គបស្សេឃ ឃាឌិចត្វា, ខេចតា តា ចយត្ថ ឧយ;

កិក្ខឹតិលឃេស្សេគំ, បត្តំយំ គស្សតំ យយ។

“ᨶ ᨩᩁᩣ ᨾᨧ᩠ᨧᩩ ᩅᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ, ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾᩣᨣᨾᩮᩣ;

ᨸᩥᨿᩮᩉᩥ ᨶ ᩅᩥᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ ᩅᨩᩥᩔᩴ ᩋᩈᩘᨡᨲᩴ᪨

“ᩋᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣᩁᩈᩣ;

ᩈᩮᩣᨠᨭ᩠ᨭᩣ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩥᩈᩩ, ᩋᩉᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨸᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣ᪨

“ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩥᩃᨿᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨽᩪᨲᩮᩣ ᨲᩣᩉᩥ ᩅᩥᨶᩣ ᩋᨿᩴ;

ᨸᨽᩣᨲᩮ ᩅᩥᨿ ᨲᩣᩁᩣᨿᩮᩣ, ᨶ ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩥᨶᩮᩣᩁᩈᩣ᪨

“ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩦ ᨿᩣᨲᩥ, ᩈᨲᩮᩉᩥ ᩈᩉ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ;

ᨶᨴᩦᩈᨲᩮᩉᩥᩅ ᩈᩉ, ᨦ᩠ᨣᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩈᩣᨣᩁᩴ᪨

“ᩁᨳᩥᨿᩣᨿ ᩅᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ, ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ;

ᨥᩁᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾ ᨸᩣᨴᩮᩈᩩ, ᨶᩥᨸᨧ᩠ᨧ ᩍᨴᨾᨻᩕᩅᩩᩴ᪨

“ᨸᩈᩦᨴᩔᩩ ᨾᩉᩣᨽᩮᩣᨣᩮ, ᩋᨶᩣᨳᩣᨿᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᨿ ᨶᩮᩣ;

ᨲᨿᩣ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩᩴ, ᩍᨧ᩠ᨨᨭ᩠ᨭᩣ ᩅᩥᩃᨸᩥᩴᩈᩩ ᨲᩣ᪨

“ᨲᩣᩈᩴ ᩈᩮᩣᨠᨸᩉᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ, ᩋᩅᩮᩣᨧ ᨾᨵᩩᩁᩴ ᨣᩥᩁᩴ;

ᩁᩩᨴᩥᨲᩮᨶ ᩋᩃᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩉᩣᩈᨠᩣᩃᩮᩣᨿᨾᨩ᩠ᨩ ᩅᩮᩣ᪨

“ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨾᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩉᩮᨲᩩ ᩅᩥᩅᨩ᩠ᨩᩥᨲᩮᩣ;

តិទោឆោ យេ សន្ធិកតោ, យក្កោ ចាបិ សុភាចិតោ។

“បរិចិណ្ណោ យឃា សត្វា, កតំ ញុទ្ធស្ស សាសតំ;

ឱហិតោ កទុកោ ភាទោ, ភចេតត្តិ សប្ទុហតា។

“ឃស្សត្វាឃ បដ្ឋខិតា, អការស្វោភការិយំ;

សោ យេ អត្វោ អតុប្យត្តោ, សដ្ឋំឃោឌតក្លឃោ។

“ញុទ្ធោ តស្ស ច សទ្ធយ្វោ, អត្ទុតោ ឃាច តិដ្ឋតិ;

តិដ្ឋាតុំ តាច កាលើ យេ, យា យំ សោចឆ បុត្តិកា។

“កោល្ឌញ្ញាភត្ថភត្ថាជី , តិដ្ឋត្តិ ទាហុលើ ខិតោ;

សុលិតោ សហិតោ សញ្ឈោ, ហតឌ្ឋា ច តិត្វិឃោ។

“ឱក្កាកចំសស្ស ឃសោ, ក្កស្សិតោ យាទយក្កតោ;

តត្យ សប្យតិ កាលើ យេ, តិដ្ឋាតត្វាឃ បុត្តិកា។

“ចិទប្យកុតិ ឃំ យឃ្យា បត្វិតំ អឌ្ឍ សិដ្ឋតេ;

អាភត្កកេទិកាលើយំ, កិ ចោ អស្សុហិ បុត្តិកា។

“សចេ យឃិ ចឃា អត្វិ, ឃគិ ចត្វិ កតញ្ញុតា;

ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᩁᩮᩣᨳ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ᪨

“ᨧᩥᩁᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ, ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨿᩣᨧᩥᨲᩮᩣ ᨾᨿᩣ;

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣᩉᩴ ᨲᩩᩔᩥᩔᩴ, ᨲᨳᩣ ᨲᨾᨶᩩᨲᩥᨭ᩠ᨮᨳ᪨

“ᨲᩣ ᩑᩅᨾᨶᩩᩈᩣᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩉᩥ ᨷᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩣ;

ᩏᨷᩮᨧ᩠ᨧ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩍᨴᩴ ᩅᨧᨶᨾᨻᩕᩅᩥ᪨

“ᩋᩉᩴ ᩈᩩᨣᨲ ᨲᩮ ᨾᩣᨲᩣ, ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨧ ᩅᩦᩁ ᨷᩥᨲᩣ ᨾᨾ;

ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨡᨴ ᨶᩣᨳ, ᨲᨿᩥ ᨩᩣᨲᩣᨾ᩠ᩉᩥ ᨣᩮᩣᨲᨾ᪨

“ᩈᩴᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲᩮᩣᨿᩴ ᩈᩩᨣᨲ, ᩁᩪᨷᨠᩣᨿᩮᩣ ᨾᨿᩣ ᨲᩅ;

ᩋᨶᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᩣᨿᩮᩣ, ᨾᨾ ᩈᩴᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲᩮᩣ ᨲᨿᩣ᪨

“ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᨾᨶᩴ, ᨡᩦᩁᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨷᩣᨿᩥᨲᩮᩣ ᨾᨿᩣ;

ᨲᨿᩣᩉᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᨾᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᨡᩦᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩣᨿᩥᨲᩣ᪨

“ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᩁᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᩋᨱᨱᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩉᩣᨾᩩᨶᩮ;

ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᨾᩣ ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨿᩣᨧᩴ, ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩈᩩᨲᩴ᪨

“ᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩣᨴᩥᨶᩁᩥᨶ᩠ᨴᩣᨶᩴ, ᨿᩣ ᨾᩣᨲᩣ ᩈᩣ ᨽᩅᨱ᩠ᨱᩅᩮ;

ᨶᩥᨾᩩᨣ᩠ᨣᩣᩉᩴ ᨲᨿᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨲᩣᩁᩥᨲᩣ ᨽᩅᩈᩣᨣᩁᩣ᪨

“ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩣᨲᩣ ᨾᩉᩮᨿᩦᨲᩥ, ᩈᩩᩃᨠᩢ ᨽᩣᨾᨾᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲᩢ;

ᨬᩩ᩠ᨯᨾᩣᨲᩣᨲᩥ ᨿᩴ ᨽᩣᨾᩴ, ᨴᨲᩢ ᨸᨶᨾᩉ᩠ᩈᨠᩢ.

“ᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩢ ᨾᩉᩣᨧᩦᩁ, ᨸᩉᩥᨨᩣᨲᩢ ᨾᨾᩢ ᨲᨿᩣ;

ᩋᩉ᩠ᨿᨠᩢ ᩅᩣ ᨾᩉᨲ᩠ᨲ ᩅᩣ, ᨲᩢ ᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᨷᩩᩁᩥᨲᩢ ᨾᨿᩣ.

“ᨸᩁᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᨾᩩᨾᩥᨯ᩠ᨮᩣᨾᩥ, ᨧᩥᩉᩣᩅᩮᨿᩢ ᨠᩮᩅᨴᨧᩢ;

ᩋᨽᩩᨴᩣᨽᩣᩉᩥ ᩅᩮ ᨧᩦᩁ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᨠᩁ ᨽᩣᨿᨠᩢ.

“ᨧᨠ᩠ᨠᨠ᩠ᨿᨴᨯᩣᨠᩥᩃ᩠ᩃᩮᩣ, ᨸᩥᩅᩮ ᨠᨾᩃᩮᨠᩣᨾᩮᩃ;

ᨸᩈᩣᩅᩮᩁᩉᩥ ᨸᩉᩣᨾᩢ ᩅᩮᨲ, ᨠᩁᩥᩔ ᨸᩩᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲ᩠ᨲᩅᩮᨾ.

“ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩁᩣᩈᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᩈᩴ, ᩈᩁᩦᩁᩢ ᨠᩩᩁᩩ ᨸᩥᨠᨭᩴ;

ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩮᩉᩢ ᩈᩩᨯᩥᨯ᩠ᨰ ᩅᩮᨲ, ᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᨯ᩠ᨮᩣᨾᩥ ᨽᩣᨿᨠᩢ.

“ᨴ᩠ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩥᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱ᩠ᨭᩮᨸᨲᩢ, ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨠᩣᩃᨠ᩠ᨠᨲᩢ ᨲᩩᨽᩢ;

ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨫᨽᩣᨧ ᨬᩦᩃᨠ᩠ᨠ, ᨾᩣᨾᩩᨯ᩠ᨮ ᨴᩔᨿᩦ ᨢᩮᨽᩣ.

“ᨸᩩᩃ᩠ᩃᩣᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩴᨠᩣᩅᩮᩈ, ᨲᨴᩩᩉᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨸ᩠ᨸᩮᨠ;

ᨧᨠ᩠ᨠᨯᩥᩅᩮᨲ ᨸᩥᩅᩮᨲᩮᩃ, ᨲᩮᨲᩣ ᩈᩣ ᩈᩥᩁᩈᩣ ᨸᨲᩥ.

“បហាយាមិ ភទាឥិន្ទ, អាឥិន្ទក្យលពេត្យកំ;

បន្ថិយេ យទរេហ យឃ្យា ភ ចំ ខ្ពក្លាយចំ បុរេភា៓

“ខ្ពត្តិឃេា ភាយ លេិកក្ក, សខ្ពរេភាសាករា យតា;

ឃឥិ រេកា ចត្តិ រេភារេសា រេយ, លយស្ស្យ ករុហាករ៓

“ខ្ពត្តិកាភព្ទា បខ្ពខ្ញំ, ចំ ចំ ឃាចិ បុភប្យត់;

តត្តិ រេច អត្តិ រេភារេសា រេយ, ចំ លយស្ស្យ ភរាសក៓

“យឃា កិក្លុតិរេឃា ចិរ, តចាត្យញ្ញាឃ សាសិតា;

ត្រា រេច អត្តិ ក្យត្តិចំ, ចំ លយស្ស្យ លយាឥិប៓

“អក្លុរេត្ត ភាយ លត្តត្ខំ, កិ ករេច ក្យហក្ខសរេភ;

កិយ្យត្តុទិ រេត ចត្តាយិ, តិខ្ពាភាឃ ចឌត្តិឃា៓

“សុរេឆ្ល អគ្គុរេភ យយ កិក្លុសរេឈ្ល, រេលិកា ខ្ពរេតា តិស្ស្យទិចំ លយរេត្ត;

បភាតកា រេល ញ្យសភក្កតាភំ, ឥិស្វាភ តិឃ្យាតិច ចត្តុរេលតា៓

“តរេភតរា កិក្លុតិរេឃា ឌិភក្កំ, តារាច ចត្តាក្យាតា សុរេយទ្ធុ;

បភក្លិហំ កច្ច តិបច្ច បិរេភ, ឥិតា យុលត្តំ សយុឥិក្លយាភា៓

“ភ ចិត្តិបុត្តំ តច ភស្ស្យរេភភ, ចក្លុ ភ រេសាចំ តច ករាសិរេតភ;

ឥត្ថំ មមំ សោចមានមេកមេវ, បព្វជ្ជំ តំ ធម្មទេសក តិត្ថំ។

“ភេឆតា បរិសាឃំ តេ, ចារិត្តុបហារិតោ;

យេ តេ ធក្ខត្តិ ចរន្តិ, ធញ្ញា តេ ភរបុដ្ឋច។

“ឥឈង្គុលិ តម្ពភេព, ស្វេភ អាឃតបលិន្ទក;

យេ បិវេ បណយិស្សន្តិ, តេបិ ធញ្ញា គុណភន្ទ។

“មឆ្ងទាតិ បហដ្ឋាតិ, ឆោសណ្ឍាតិ ហិតាតិ ច;

យេ តេ ចាព្យាតិ ស្វឃ្យន្តិ, តេបិ ធញ្ញា ភទ្រត្តម។

“ធញ្ញាហំ តេ មហាចិរ, បិឆបុដ្ឋតបព្វទា;

តិណ្ណាសំ សារកត្តារា, ស្វចារញ្ជត សិរិមតោ។

“តេតា សា អត្យសាចេត្វា, កិញ្ចសញ្ឈុប្បិ ស្វព្ពតា;

ទាហុលិភត្តភេត្ត ច, ចត្តិត្វា ព្ពឆមព្រាចិ។

“អាសិចិសាលឃសេម, ទេទាកាចាេស កញ្ញុចទេទ;

តិព្ពិត្តា ស្វញ្ញសញ្ញាដេ, ឌទាមទលេកាចទេទ។

“ភាភាកលិមលិកិណ្ណេ, បទាឃទេត្ត តិទិហកេ;

តេន និព្ពាយិស្សាមិ, អត្តបញ្ញាន បុត្តកា។

“នន្ទោ រាហុលភទ្ទោ ច, វីតសោកា និរាសវា;

ឋិតាចលដ្ឋិតិ ថិរា, សុញ្ញតត្ថានុចិន្តិយា។

“ធិរត្ថុ សង្ខតំ លោលំ, អសារំ កទលូបមំ;

មាយាមរីចិសទិសំ, ឥត្តរំ អនវដ្ឋិតំ។

“យត្ថ នាម ជិនស្សាយំ, មាតុច្ឆា ពុទ្ធបោសិកា;

គោតមី និធនំ យាតិ, អនិច្ចំ សព្ពសង្ខតំ។

“អានន្ទោ ច តទា សេខោ, សោកដ្ដោ ជិនវច្ឆលោ;

តត្ថស្សូនិ ករោន្តោ សោ, ករុណំ បរិទេវតិ។

“ហា សន្តិំ គោតមី យាតិ, នូន ពុទ្ធោបិ និព្ពុតិំ;

គច្ឆតិ ន ចិរេនេវ, អគ្គិរិវ និរិន្ធនោ។

“ឯវំ វិលាបមានំ តំ, អានន្ទំ អាហ គោតមី;

សុតសាគរគម្ភីរ, ពុទ្ធោបដ្ឋាន តប្បរ។

“ន យុត្តំ សោចិតុំ បុត្ត, ហាសកាលេ ឧបដ្ឋិតេ;

តយា មេ សរណំ បុត្ត, និព្ពានំ តមុបាគតំ។

“ពឃា តាត សយញ្ញិដ្ឋា, បញ្ញាញ្ញ អត្ជាតិ តេភា;

យា បុត្ត ចិយតេភា តេហាហិ, សផតេលី តេព បរិស្សយោ៊

“ឃំ ត ឌិដ្ឋំ បុទាតេលហិ, ពិត្តិកាឆទិតេឃហិបិ;

ចំ បធំ ឃុក្យាឃិហិ, សត្តឆស្សាហិ តេចឌិចំ៊

“ញុទ្ធសារសគបិតេលព, បន្ថិយំ ឌស្សត់ ពឆ;

ពត្តុ កន្ធាយច័ បុត្ត, កតេពា ឃត្តុ ត ឌិស្សតេព៊

“កងាឆិ ឆយ៉ូ តេឌតេសតេត្តា, ចិបឹ តេលិកក្កុតាឃតេកា;

ពងាច័ អាឃឹសចាឆំ, អតេចាឆំ អត្កយ៉ិកា៊

“ឆិទំ ឌឹច យហាចិទ, កបៀ ពិដ្ឋ យហាយុតេត;

សត្តុតេលិកស្ស អត្តាឃ, កចស្ស អឌទាយតេទា៊

“ចំ ពឆាចាឌិតិ ញុតេទ្ធា, យយំ តេសា ឲពឌ៊ាចិ;

ត តេហចំ ចត្តិឃា ញុទ្ធា, ឃឆា ចត្តុបិ តេកាពយឹ៊

“កធំ ឆទហិ សព្ពញ្ញា, ចត្តិពញ្ញា ពឆាកពា;

កធំ អចត្តិឃា ញុទ្ធា, ចំ តេយ អក្កាហិ បុន្ថិតេពា៊

“អារទ្ធចីរិយេ បហិតេត្ត, តិច្ចំ ឥឡ្ហបរក្កមេ;

សមគ្គេ សាចកេ បស្ស, ៦តំ ពុទ្ធានចន្ទនំ។

“ឥតោ ឧបស្សយំ គន្ត្វា, ៦កិកាហំ ចិចិត្តយិំ;

សមក្កុបរិសំ ភាសេឆា, ទេវាខេសិ ហិកចត្តកោ។

“ហន្ទាហំ បរិតិព្ពិស្សំ, មា ចិបត្តិតមន្ទុសំ;

៦ចាហំ ចិត្តយិត្វាន, ទិស្វាន ឰសិសត្តមំ។

“បរិតិព្ពានកាលំ មេ, អាទោរចេសិំ ចិនាយកំ;

ឥតោ មេសា សមត្ថុញ្ញាសិ, កាលំ ញាតាហិ គោតមី។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ កចា សព្ពេ សមូហតា;

នាគោច ពន្ធនំ ឆេត្វា, ចិហរាមិ អនាសចា។

“ស្វាគតំ ចត មេ អាសិ, មម ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ;

តិស្សោ ចិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

“បដិសម្ភិទា ចតស្សោ, ចិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ;

ឆឡភិញ្ញា សច្ឆិកតា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

“ឱតិ ឆព្ពាកិសមមេ, មេ ធាលិ ចិមតិ គតា;

តេសំ ជិង្ឋិប្យហាតត្វំ, ឡាគ្ឋិ ងេឃ្យហិ គោតាមិ់

“តងា តិបន្ធ សព្ឋត្ថិ, ក្តប្យតិត្វាត អព្ឋទិ;

ឡាគ្ឋិ អចេតកា ងេឃ្យសិ, ឡាគ្ឋាត្យញ្ញាឃ គោតាមិ់

“ឲកិកា ពាហុងា អាសិ, ពាហុងា ចេកិកា តងា;

អាចិកាចំ តិទេវាកាចំ, តិទេវាក្យុក្ខំ តិទេវាតកិ់

“អសញ្ញយាតា អកយា, ក្ខុយិឃប្យិ តិប្យញ្ញច;

អកិញ្ញយាតេ ក្តងេព, អកដ្ឋិ ឃហិឃា ឃចា់

“សក្យហឹច តចាកាសេ, បល្លេក្ត គយឹ តងា;

ចសំ ចេត្តសិ កាឃេត, ឃាច ព្រាហុតិចេសតិ់

“សិតេទ្យ ងល្ហិ កត្វាត, លត្តំ កត្វា ឃហាឃហិ;

សប្ចល់ បរិចេត្តត្វា, ងារឃំ ចក្តឹ តេក់

“លស្ស្ចទេវាងឃការេលច, សេលិកក្ខាកាសិ ក្ខុយិកំ;

ឃ្យកេត្ត ចិឃ សេលិកំ សា, ឌាលិយាលិក្យល់ អកា់

“ឃ្យចលិក្តុំ ឃហាសេល់, សេឃទ្យប្ចលតងត្តេទ;

សាសបរិទិច សត្ថាតិ, ឲរេកក្កហិ យដ្ឋិតា។

“អក្កុលេក្កត លាដេសិ, ភាកាទំ សតិសាកាទំ;

ចត្ថុស្សុរសហស្សាតិ, អារេចញ្ចអមិច ឆារឃិ។

“ចព្យសាការេពាឃាតិ, ឆារឃឹ ឲកបាលិភា;

ឃ្យកត្តុឌលដាកាទំ, យហាចស្សំ បចស្សេ។

“ចក្កចត្តិ សបរិសំ, យាបឃឹ សា ភកត្តលេ;

កាទ្យញ្ចអំ ក្តិរេជំ សឹហំ, ចិភឌត្តុំ បឌស្សាឃិ។

“ឲកិកា អកិតិមុត្វា, អប្បេយឃ្យ កិក្កុតិកាលំ;

បុត អត្ថុរឆារេបត្វា, ឲកិកា យុតិយព្រាចិ។

“យាតុស្នា តេ យហាចឹរ, ពច សាសភកាទិកា;

អត្តប្បត្តា សកំ អត្តុំ, បិធេឆ ចត្តាមិ ចក្កុយ។

“ឆេស្សត្វា ចិចិឆា ត្តក្តុំ, ឆ្មុកេរាហិត្វា ភកត្តលិ;

ចក្តិត្វា លេលិកបឌ្ឍាតំ, ឲកមត្តុំ តិសឹឌិ សា។

“សា ចិរចស្សមតិកា, ឌាតិឃាទំ យហាមុេភ;

អលមេតត្តាចតា ចិរ, តិន្ទាឃិស្សាមិ ភាឃក។

“តទាតិចិយិត្វា សន្ឋា, បរិសា សា កតញ្ជលី;

អនោចានេយ្យ កតំ អាសិ, អព្យលិទ្ធិបរក្កមា។

“បក្យុត្តទោ ភាយ ខិតោ, សន្ឋាឆន្ទេស្ស ចក្ខុយា;

ព្ពុតោ សតសហស្សយិ,ក្រោតេប្យ ហ្គប្យខ្ជិ ភាឃតោ។

“តទាហំ ហំសចតិឃំ, ឌាតាយច្ចក្ខុលេ អហំ;

សន្តាបកាសយ្យេត្ត, ព្ពុទ្ធេ ម៉ឹតេ យហន្ទេភ។

“កទាចិ បិព្ភតា សទ្ធិំ, ទាឃឹកាឡបុរក្ខតា;

យហតា បរិចានេត, តំ ហ្គេបច្ច ភរាសភំ។

“ចារសចំ ចិឃ ចស្សត្តិំ, ឆប្ពុយេឈំ អភាសចំ;

សនទាឌិច្ចសឌិសំ, រំសិខាលសមុជ្ជលំ។

“ឌិស្វា ចិត្តំ បសាទេត្វា, ស្វុត្វា ចស្ស សុភាសិតំ;

យាព្ភុឆ្និំ ភិក្ខុភិំ អគ្គេ, ធបេត្តំ ភនភាឃកំ។

“សុត្វា ទត្វា យហាទាតំ, សត្តាហំ តស្ស តាឌិនោ;

សសង្ឃស្ស ភគ្គស្ស, បច្ចយាតិ ឌាហុតិ ច។

“និបច្ច បាទមូលម្ហិ តំ ឋានមភិបត្ថយិំ;

តទា មហាបរិសតិ, អវោច ឥសិសត្តមោ។

“យា សសង្ឃំ អភោជេសិ, សត្តាហំ លោកនាយកំ;

តមហំ កិត្តយិស្សាមិ, សុណាថ មម ភាសតោ។

“សតសហស្សិតោ កប្បេ, ឱក្កាកកុលសម្ភវោ;

គោតមោ នាម គោត្តេន, សត្ថា លោកេ ភវិស្សតិ។

តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា, ឱរសា ធម្មនិម្មិតា;

គោតមី នាម នាមេន, ហេស្សតិ សត្ថុ សាវិកា។

“តស្ស ពុទ្ធស្ស មាតុច្ឆា, ជីវិតាបាទិកា អយំ;

រត្តញ្ញូនញ្ច អគ្គត្តំ, ភិក្ខុនីនំ លភិស្សតិ។

“តំ សុត្វាន បមោទិត្វា, យាវជីវំ តទា ជិនំ;

បច្ចយេហិ ឧបដ្ឋិត្វា, តតោ កាលង្កតា អហំ។

“តាវតិំសេសុ ទេវេសុ, សព្ពកាមសមិទ្ធិសុ;

និព្ពត្តា ទសហង្គេហិ, អញ្ញេ អភិភវិំ អហំ។

“រូបសទ្ទេហិ គន្ធេហិ, រសេហិ ផុសនេហិ ច;

អាយុនាបិ ច វណ្ណេន, សុខេន យសសាបិ ច។

“តថេវាធិបតេយ្យេន, អធិគយ្ហា វិរោចហំ;

អហោសិំ អមរិន្ទស្ស, មហេសី ទយិតា តហិំ។

“សំសារេ សំសរន្តីហំ, កម្មវាយុសមេរិតា;

កាសិស្ស រញ្ញោ វិសយេ, អជាយិំ ទាសគាមកេ។

“បញ្ចទាសសតានូនា, និវសន្តិ តហិំ តទា;

សព្ពេសំ តត្ថ យោ ជេដ្ឋោ, តស្ស ជាយា អហោសហំ។

“សយម្ភុនោ បញ្ចសតា, កាលំ បិណ្ឌាយ បាវិសុំ;

តេ ទិស្វាន អហំ តុដ្ឋា, សហ សព្ពាហិ ឥត្ថិភិ។

“បូគា ហុត្វាន សព្ពាយោ, ចតុមាសេ ឧបដ្ឋហុំ;

តិចីវរានិ ទត្វាន, សំសរិម្ហ សាមិកា។

“តតោ ចុតា សព្ពាបិ តា, តាវតិំសគតា មយំ;

បច្ឆិមេ ច ភវេ ទានិ, ជាតា ទេវទហេ បុរេ។

“បិតា អញ្ជនសក្កោ មេ, មាតា មម សុលក្ខណា;

តទា កបិលវត្ថុស្មិំ, សុទ្ធោទនឃរំ គតា។

“សេសា សក្យកុលេ ជាតា, សក្យានំ ឃរមាគមុំ;

អហំ វិសិដ្ឋា សព្ពាសំ, ជិនស្សាបាទិកា អហុំ។

“មម បុត្តាភិនិក្ខម្ម, ពុទ្ធោ អាសិ វិនាយកោ;

បច្ឆាហំ បព្ពជិត្វាន, សតេហិ សហ បញ្ចហិ។

“សាកិយានីហិ ធីរាហិ, សហ សន្តិសុខំ ផុសិំ;

យេ តទា បុព្ពជាតិយំ, អម្ហាកំ អាសុ សាមិនោ។

“សហបុញ្ញស្ស កត្តារោ, មហាសមយការកា;

ផុសិំសុ អរហត្តំ តេ, សុគតេនានុកម្បិតា។

“តទេតរា ភិក្ខុនិយោ, អារុហិំសុ នភត្តលំ;

សំគតា វិយ តារាយោ, វិរោចិំសុ មហិទ្ធិកា។

“ឥទ្ធី អនេកា ទស្សេសុំ, បិឡន្ធវិកតិំ យថា;

កម្មារោ កនកស្សេវ, កម្មញ្ញស្ស សុសិក្ខិតោ។

“ទស្សេត្វា បាដិហីរានិ, វិចិត្តានិ ពហូនិ ច;

តោសេត្វា វាទិបវរំ, មុនិំ សបរិសំ តទា។

“ឆុទោហិត្វាន ពពភា, ចត្តិត្វា ក្កុសិសត្តុយំ;

អត្តញ្ញាតា ភរេក្កេភ, ឃឆាឈាមេភ តិសិជិស្វំ។

“អហោភ្យព្យ្យិកា អយ៉្យាសន្តានំ ចិន មេកាតយឹ;

ចាសិតា តច បុញ្ញេហិ, បត្តា មេ អាសវក្ខយំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ, ភវា សព្វេ សមូហតា;

នាគីវ ពន្ធនំ ឆេត្វា, វិហរាមិ អនាសវា។

“ស្វាគតំ វត មេ អាសិ, ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ;

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

“បដិសម្ភិទា ចតស្សោ, វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ;

ឆឡភិញ្ញា សច្ឆិកតា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

“ឥទ្ធីសុ ច វសី ហោមិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា;

ចេតោបរិយញាណស្ស, វសី ហោមិ មហាមុនេ។

“បុព្វេនិវាសំ ជានាមិ, ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតំ;

សព្វាសវបរិក្ខីណា, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ។

“អេត្ថ ឆេយ្យ ច តេភូតេត្ត, បដិការេត ច ចិន្ទតិ;

ចោរណា អយំព្រហាចិន, ដ្ឋប្បត្តំ ពច សត្តិកោ។

“អម្ហាកំ បរិចិណ្ណាសិ, ទេយត្តចិត្តា ហិ តាឃក;

អតុញាតាហិ សព្ពាសំ, តិព្ពាតាឃ យហាយុតេ។

“តិព្ពាឃិស្សាយ ញ្ញាតេច្ចចំ, កិំ ចក្ខាយិ ចតត្តិទេឃា;

ឃស្ស តាតិ ច ទេចា កាលំ, យព្ញាឆាពិ ឌិតោព្រចិ។

“ទោកាពយឹអាឌិកា ពាទេឃា, ពតា កិក្ខុតិទេឃា ឌិតំ;

ចត្តិត្តា អាសតា ពយ្យា ចុដ្ឋាឃ អាកយិំសុ ពា។

“យហពា ឌតកាទេឃត, សហ លោកក្កតាឃទេកា;

អតុសំឃាឃិ ទេសា ចិទេទា, យាពុដ្ឋំ ឃាចទេកាដ្ឋក៌។

“ពតា តិបពិ បិទេតសុ, ទោកាពយឹ លោកជាត្វុតោ;

សទេហច ពាហិ សព្ពាហិ, បដ្ឋិយំ បិតចត្តុតំ។

“ញ្ញាតំ បដ្ឋិយកំ យឃិញ្ញា លោកតាឆស្ស តស្សតំ;

ត បុទេតា អយពាកាទំ, បស្សិស្សាយិ យុលំ ពច។

“ត ច ទេយ ចត្តុតំ ចិទ, ពច បិទេត សុទេកាយទេល;

សមុប្បិស្សតិ លោកគ្គំ, អជ្ជ កន្ទាមិ តិដ្ឋតិ។

“ទ្វេបត កិំ តចាគេត, ជិនេដ្ឋ ឆេមុ យថាតថេ;

សត្តំ សត្តតមេមេចតំ, អភស្សាសិកមិត្តទំ។

“សា សហ តាហិ កត្តាត, កិញ្ចុតុបស្សមំ សកំ;

អដ្ឋបល្លង្កមាកុជ្ជ, តិសឹជិ បទេមាសតេ។

“តថា រូបិសិកា តត្ត, ញុទ្ធសាសតចន្ទលិ;

តស្សា បចត្តិំ សុត្វាត, រូបេសុំ បិតចត្តិកា។

“កទេហិ រូទំ បហត្តា, លិត្តមុលិ យថា លតា;

ទេវាគត្តា កទុលំ ទចំ, សោកដ្ឋា ទុមិបិតិតា។

“មា តោ សទហេគ ភាសេ, ចិហាយ កមិ តិដ្ឋតិ;

ភិបតិត្វាភ យាចាម, សត្តាយោ សិទសា មមំ។

“យា បឆាភតមា តាសំ, សទ្ធា បញ្ញា រូបិសិកា;

តស្សា សឹសំ បមជ្ជត្តិំ, ញ្ញាគំ ចឆភមព្រាចិ។

“អលំ បុត្តា ចិសាហេត, មាទបិសាតុចត្តិតា;

អនិច្ចំ សង្ខតំ សព្ពំ, វិយោគន្តំ ចលាចលំ។

“តតោ សា តា វិសជ្ជិត្វា, បឋមំ ឈានមុត្តមំ;

ទុតិយញ្ច តតិយញ្ច, សមាបជ្ជិ ចតុត្ថកំ។

“អាកាសាយតនញ្ចេវ, វិញ្ញាណាយតនំ តថា;

អាកិញ្ចញ្ញំ នេវសញ្ញំ, សមាបជ្ជិ យថាក្កមំ។

“បដិលោមេន ឈានានិ, សមាបជ្ជិត្ថ គោតមី;

យាវតា បឋមំ ឈានំ, តតោ យាវចតុត្ថកំ។

“តតោ វុដ្ឋាយ និព្ពាយិ, ទីបច្ចីវ និរាសវា;

ភូមិចាលោ មហា អាសិ, នភសា វិជ្ជុតា បតិ។

“បនាទិតា ទុន្ទុភិយោ, បរិទេវិំសុ ទេវតា;

បុប្ផវុដ្ឋី ច គគនា, អភិវស្សថ មេទនិំ។

“កម្បិតោ មេរុរាជាបិ, រង្គមជ្ឈេ យថា នដោ;

សោកេន ចាតិទីនោវ, វិរវោ អាសិ សាគរោ។

“ទេវា នាគាសុរា ព្រហ្មា, សំវិគ្គាហិំសុ តង្ខណេ;

អនិច្ចា វត សង្ខារា, យថាយំ វិលយំ គតា។

“ឃា ឆេ យំ បរិចារិំសុ, សព្វ សាសតការិកា;

តេឃាបិ អត្យបិកាភា, ឌីបត្ថិ ចិឃ តិគ្ឍតា៍

“ហា ឃោកា ចិប្បឃោកត្តា, ហាតិត្ថំ សព្ទសង្ខតំ;

ហា ឌីចិតំ ចិភាសត្តំ, ព្ថស្ថាសិ បរិខេចភា៍

“តេតា ខេចា ច ព្រាហ្មា ច, លោកឆប្មាត្យចត្តត៌;

កាលិត្យន្ទុបំ កព្ទាត្តិ, ខ្លុបេត្ថា ព្ថសិសត្តយំ៍

“តកា អាយត្តឃឹ សត្វា, អាភត្តំ ស្យតសាកទំ;

កន្ធាភគ្ល តិចេខេហិ, កិញ្ញូតំ យាត្យ តិគ្ឍតិ៍

“តកាភខេគ្គា តិទាភខេគ្គា, អស្ស្យភា ប្យណ្ហលោចខេភា;

កក្កខេទភ សខេទភាហ, សយាកន្ធត្យ កិញ្ញូខេចា៍

“ប្យព្ទកញ្ញូលបន្ធាស្យ, ខ្លួតទាឃ ច សត្តិខេព;

ស្យលាត្យ ភាសិតំ យឃ្យា កិញ្ញូខេចា ស្យកខេតាទសា៍

“ឃា ចគ្គឃិ បឃខេត្តភ, សទិទំ បន្ធិយំ យ្យខេភ;

សា ខេកាតយឹ កតា សត្តិំ, តាទាច ស្វុទិខេឃាខខេឃ៍

“ពុទ្ធមាតាបិ បញ្ញត្តឹ, ឋបយិត្វា គតាសមំ;

ន យត្ថ បញ្ចនេត្តាបិ, គតឹ ទក្ខតិ នាយកោ។

“យស្សត្ថិ សុគតេ សទ្ធា, យោ ច បិយោ មហាមុនេ;

ពុទ្ធមាតុស្ស សក្ការំ, ករោតុ សុគតោរសា។

“សុទូរដ្ឋាបិ តំ សុត្វា, សីឃមាគញ្ឆុ ភិក្ខវោ;

កេចិ ពុទ្ធានុភាវេន, កេចិ ឥទ្ធីសុ កោវិទា។

“កូដាគារវរេ រម្មេ, សព្វសោណ្ណមយេ សុភេ;

មញ្ចកំ សមារោបេសុំ, យត្ថ សុត្តាសិ គោតមី។

“ចត្តារោ លោកបាលា តេ, អំសេហិ សមធារយុំ;

សេសា សក្កាទិកា ទេវា, កូដាគារេ សមគ្គហុំ។

“កូដាគារានិ សព្វានិ, អាសុំ បញ្ចសតានិបិ;

សរទាទិច្ចវណ្ណានិ, វិស្សកម្មកតានិ ហិ។

“សព្វា តាបិ ភិក្ខុនិយោ, អាសុំ មញ្ចេសុ សាយិតា;

ទេវានំ ខន្ធមារូឡ្ហា, និយ្យន្តិ អនុបុព្វសោ។

“សព្វសោ ឆាទិតំ អាសិ, វិតានេន នភត្តលំ;

សតារា ចន្ទសូរា ច, លង្ឃិតា គនគាមយា។

“បដាកា ឧស្សិតានេកា, វិតតា បុប្ផកញ្ចកា;

ឱគតាកាសបទុមា, មហិយា បុប្ផមុគ្គតំ។

“ទិស្សន្តិ ចន្ទសូរិយា, បជ្ជលន្តិ ច តារកា;

មជ្ឈន្តិកតោបិ ចាទិច្ចោ, ន តាបេសិ សសី យថា។

“ទេវា ទិព្វេហិ គន្ធេហិ, មាលេហិ តុរិយេហិ ច;

វាទិតេហិ ច នច្ចេហិ, សង្គីតីហិ ច បូជយុំ។

“នាគាសុរា ច ព្រហ្មានោ, យថាសត្តិ យថាពលំ;

បូជយិំសុ ច និយ្យន្តិំ, និព្វុតំ ពុទ្ធមាតរំ។

“សព្វាយោ បុរតោ នីតា, និព្វុតា សុគតោរសា;

គោតមី និយ្យតេ បច្ឆា, សក្កតា ពុទ្ធបោសិកា។

“បុរតោ ទេវមនុជា, សនាគាសុរព្រហ្មកា;

បច្ឆា សសាវកោ ពុទ្ធោ, បូជត្ថំ យាតិ មាតុយា។

“ពុទ្ធស្ស បរិនិព្វានំ, នេទិសំ អាសិ យាទិសំ;

ᨣᩮᩣᨲᨾᩦᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ, ᩋᨲᩮᩅᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ ᩋᩉᩩ᪨

“ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ, ᨶᩮᩣᨷᨭᩥᨿᩣᨴᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ;

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨠᩣ ᨲᨳᩣ᪨

“ᨧᩥᨲᨠᩣᨶᩥ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩈᨻ᩠ᨻᨣᨶ᩠ᨵᩈᨾᩣᩉᨲᩮ;

ᨣᨶ᩠ᨵᨧᩩᨱ᩠ᨱᨷᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣᨶᩥ, ᨫᩣᨷᨿᩥᩴᩈᩩ ᨧ ᨲᩣ ᨲᩉᩥᩴ᪨

“ᩈᩮᩈᨽᩣᨣᩣᨶᩥ ᨯᨿ᩠ᩉᩥᩴᩈᩩ, ᩋᨭ᩠ᨮᩦ ᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ;

ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨧ ᨲᨴᩣᩅᩮᩣᨧ, ᩈᩴᩅᩮᨣᨩᨶᨠᩴ ᩅᨧᩮᩣ᪨

“ᨣᩮᩣᨲᨾᩦ ᨶᩥᨵᨶᩴ ᨿᩣᨲᩣ, ᨯᨿ᩠ᩉᨬ᩠ᨧᩔᩣ ᩈᩁᩦᩁᨠᩴ;

ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ, ᨶ ᨧᩥᩁᩮᨶ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩥᨵᩣᨲᩪᨶᩥ, ᨲᩔᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨣᨲᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣ;

ᩏᨷᨶᩣᨾᩮᩈᩥ ᨶᩣᨳᩔ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨧᩮᩣᨴᩥᨲᩮᩣ᪨

“ᨷᩣᨱᩥᨶᩣ ᨲᩣᨶᩥ ᨷᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩋᩅᩮᩣᨧ ᩍᩈᩥᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ;

ᨾᩉᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩅᨶ᩠ᨲᩔ, ᨿᨳᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣ᪨

“ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨾᩉᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨷᩃᩩᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣ;

ᨲᨳᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩈᨦ᩠ᨥᩔ, ᨣᩮᩣᨲᨾᩦ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩣ᪨

“អហោ អច្ឆរិយំ មយ្ហំ, និព្ពុតាយបិ មាតុយា;

សរីរមត្តសេសាយ, នត្ថិ សោកបរិទ្ទវោ។

“ន សោចិយា បរេសំ សា, តិណ្ណសំសារសាគរា;

បរិវជ្ជិតសន្តាបា, សីតិភូតា សុនិព្វុតា។

“បណ្ឌិតាសិ មហាបញ្ញា, បុថុបញ្ញា តថេវ ច;

រត្តញ្ញូ ភិក្ខុនីនំ សា, ឯវំ ធារេថ ភិក្ខវោ។

“ឥទ្ធីសុ ច វសី អាសិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា;

ចេតោបរិយញាណស្ស, វសី អាសិ ច គោតមី។

“បុព្វេនិវាសមញ្ញាសិ, ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតំ;

សព្វាសវបរិក្ខីណា, នត្ថិ តស្សា បុនព្ភវោ។

“អត្ថធម្មនិរុត្តីសុ , បដិភានេ តថេវ ច;

បរិសុទ្ធំ អហុ ញាណំ, តស្មា សោចនិយា ន សា។

“អយោឃនហតស្សេវ , ជលតោ ជាតវេទសោ;

អនុបុព្វូបសន្តស្ស, យថា ន ញាយតេ គតិ។

“ខុចំ សយ្ខា ចិយុត្តាតំ, កាយពាទេន្ត្លឈពាទិតំ;

បញ្ញារេបត្យំ កតិ តត្តិ, បត្តាតំ អចលំ ស្យលំ៎

“អត្តឌីបិ ពទេពា ទេហាឆ, សតិបដ្ឋានគោចរា;

ការេចត្វា សត្តុទៅញ្ញូទេក្ក, ទុក្ខស្សន្តំ ពទិស្សឆា”តិ៎ (អប៎ ទេឆរី ១៎១៎៥លិ-១ប័ប័);

យហាបដាបតិកោពយឹទេឆរីកាឆាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៎

លិ៎ ក្យត្តាទេឆរីកាឆាចណ្ណតា

ក្យេត្ត យចត្ត បព្ពជ្ជាតិអាឌីកា ក្យត្តាយ ទេឆរិយា កាឆា៎ អយបរិ បុរិមពុទ្ធេស្ស ពពាឌិការា ពត្ត ពត្ត ភវេច ចិចដ្ឋបតិស្សយំ កុសលំ ដ្ឋបចិតត្តិ អត្តក្កយេត សម្ពាចិយោក្លូសម្ពារា ហុត្វា, បទិបក្កកុសលម្ពលិ ស្យកតឹស្ទេឃច សំសទេត្តិ ខ្ពួយស្ពិ ពុទ្ធុប្បាទេ ឌ សាចត្តិយំ ទ្រាហ្វណកុលេ តិព្វត្តា, ក្យត្តាតិស្សា តាមំ អទេហាសិ៎ សា ចិញ្ញាតំ បត្វា ដ្ឋបតិស្សយសម្បត្តិយា ទេចាឌិយមាតា ឈទាចាសំ ឌិក្យន្ធិ យាតាបិពទេរា អត្តដាតាទេបត្វា យហាបដាបតិកោពមិយា សន្តិទេក បព្ពជិ៎ បព្ពជិត្វា ច ចិបស្សតំ បដ្ឋទេបត្វា ភាចតិ អត្តយុញ្ញត្តិយា ពស្សា ចិត្តំ ចិទេកាលបទិចទេឃត ពហិទ្ធារម្ម្មណេ ចិឆាចតិ, ខុកក្កំ តាទេហាសិ៎ សត្វា ឌិស្វា ពំ អត្តក្កហមត្តា, កន្ត្តកុដិយំ ឃឆាតិសិទេន្នាច ឱ្ភការំ ឋទិត្វា ពស្សា អាសទេន្ន អាកាទេស តិសិត្តំ ចិយ អត្តាតំ ឌទេស្សត្វា ឱ្ភចទេន្តា –

១៩៩៎

“ក្យេត្ត យចត្ត បព្ពជ្ជា, ហិត្វា បុត្តំ ចសុំ បិយំ;

ពទេយច អត្តុទ្ធទេហហិ, យា ចិត្តស្ស ចសំ កមិ៎

១៩៣៎

“ចិទេត្តត ចញ្ញិពា សត្តា, យាទេស្ស ចិសទេយ រតា;

អតេកជាតិសំសារំ, សន្ធាចត្តិ អចិន្តស្ស៍

១៩ទ៍

“កាយាឌ្ឍត្តុញ្ញា ញ្ញាបរិគ្គំ, សក្កាឃដ្ឋិ្ឋិរេមច ច;

ឃឹលព្ពតបរាមាសំ, ចិចិកិច្ឆំ ច បញ្ចមំ៍

១៩៩៍

“សំឃោឌតាតិ ឲតាតិ, បឌហិត្វាត កិក្ខុតឹ;

ឌ្ឍុរម្ភាកយតឹឃាតិ, តឃិគំ បុតរេហិឃិ៍

១៩លិ៍

“រាក៌ំ យាតំ អចិន្ជុញ្ញា, ក្ឌ្ឍិដ្ញា ចិចន្ជិឃ;

សំឃោឌតាតិ រេលត្វាត, ទុក្ខឃ្សន្តំ ពរិឃ្សឃិ៍

១៩ប័៍

“រេលរេបត្វា ឌាតិសំសារំ, បរិញ្ញាឃ បុតព្ភចំ;

ឌិដ្ឋេច ឆម្មេ តិច្ឆាតា, ក្ឫបសន្តា ចរិឃ្សឃឹ”តិ៍ – ព្ទាយា កាធា អាកាសិ;

តត្ថ តមេច អតុ្ឋ្រទហឹតិ ឃឌត្ថំ ឃស្ស កិលេសបរិតិព្ពាតស្ស លន្ធបរិតិព្ពាតស្ស ច អត្ថាឃ៍ ហិត្វា បុត្តំ ចរុំ បិឃត្តិ បិឃាឃិតព្ពំ ញាតិបរិចដ្ដំ គោរក្ខន្ឌ្ឍា ហិត្វា ឃឃ សាសនេ បព្ពជ្ជា ទ្រោហ្មចរិយចារេសា ព្ទច្ឆិតោ, តមេច ចន្ធេឃ្យាមិ សម្បាឌេឃ្យាមិ៍ យា ចិត្តស្ស ចសំ កឃឹតិ ឌឹឈរត្តំ ទ្ទបរិឌិអារម្ភលចរេសត ចន្ទិតស្ស ព្ទុឌចិត្តស្ស ចសំ យា កន្ធិ៍

ឃស្ថា ចិត្តំ តាវេតំ យាឃុបយំ, េឃត ចញ្ចិតា អត្ថុបុចុជ្ជតា យារចសាត្យា និសារំ តាតិចត្តត្តិ។ េតត ចុត្តំ "ចិេត្តត ចញ្ចិតា"តិអាឌិ។

និេឃាឌតាតិឲតាតីតិ ឲតាតិ "កាយឆ្ឋត្ថញ្ញា ញ្យាបិឌ"ត្តិអាឌិតា ឃធាចុត្តាតិ បញ្ចា ពាត្តតេដ្ឋត និេឃាឌតាតិ។ បឌហិត្វាតាតិ អតាកាយិេយក្កត សយុដ្ឋិត្តិត្វា។ កិក្កុតីតិ តស្សា អាលបតំ។ ឍូរម្ភាកយតីឃាតីតិ រូបិរូបឆាត្យេតា េហដ្ឋាការេក កាយឆាត្យំ យត្យុស្សឌីចស្ស ហិតាតិ ដ្ឋបការាតិ តត្វ បឌិសត្ថិឃា បញ្ចឃកាចេតា។ យ-ការេរា បឆសត្ថិពេរា។ "ឍូរយាកយតីឃាតី"តិ បិញ្ញា, េសា ឲចេត្វា។ តឃិធំ បុតេទហិឃឹតិ ឍូរម្ភាកិឃាតំ និេឃាឌតាតំ បហារេតត ព្ភធំ កាយដ្ឋាតំ កាយកចំ បឌិសត្ថិចេសត បុត តាកយិស្សសិ។ រ-ការេរា បឆសត្ថិពេរា។ "ព្ភត្វ"ត្តិ ចា បិញ្ញា, ព្ភត្វត្តំ កាយកចយិច្ចេច អេត្វា។

រាគត្តិ រូបរាគញ្ញា អរូបរាគញ្ញា។ យាតត្តិ អក្កយក្កចញ្ញ្យាតំ។ អចិជ្ជញ្ញា ដ្ឋច្ចត្ថញ្ញាតិ ឲត្វាបិ ឲេសច តេយា។ ចិចឌ្ឍិឃាតិ ចិបស្សតាឃ ចិក្កប្ភេត្វា។ និេឃាឌតាតិ េលត្វាតាតិ ឲតាតិ រូបរាកាឌីតិ បញ្ចាត្ថម្ភាកិឃាតិ និេឃាឌតាតិ អរហត្តយេក្កត សយុដ្ឋិត្តិត្វា។ ត្យុក្កស្សត្តិ ពាទិស្សសឹតិ សត្ថាស្សាបិ ចដ្ឋត្យុក្កស្ស បរិឃត្តិ បរិេឃាសាតំ បិបុលិស្សសិ។

េលេបត្វា ឌាតិនិសារត្តិ ឌាតិ សម្ភូលិកនិសារបចត្តិ បរិេឃាសារេបត្វា។ តិច្ឆាតាតិ តិត្តល្ហា។ ដ្ឋបសត្ថាតិ សត្ថេសា កិេលសាតំ ឆ្មុបសេយត ដ្ឋបសត្ថា។ េសនិ ចុត្តតឃេយច។

ឲចំ សត្វារា ព្ភយាស្យ កាធាស្យ កាសិតាស្យ កាធាបរិេឃាសាេត េធវឹ សហ បឌិសម្ភិដ្ឋាហិ អរហត្តំ បត្វា ដ្ឋកាតចេសត កកចតា កាសិតតិឃាេយេតច ព្ភយា កាធា អកាសិ។ េតេតច តា េធរិឃា កាធា តាយ ឌាតា។

ក្យត្តាេធរិកាធាចណ្ណុតា តិដ្ឋិតា។

ប័។ ចិឌឃាេធរិកាធាចណ្ណុតា

ចត្យុក្កត្យត្តិអាឌិកា ចិឌឃាឃ េធរិឃា កាធា។ អឃយ្យិ បុរិយត្យេត្ថស្យ ពតាឆិការា តត្វ តត្វ កេច ចិចឌ្ឍបតិស្សឃំ ក្យសលំ ដ្ឋបចិតត្តិ, អត្យុក្កេយត បរិទ្ធាហិតក្យសលម្ភូលិ េឌចយត្យេស្សស្យ និសេត្តិ, ព្ភយម្ពិ ត្យដ្ឋប្យាេឆ រាឌកេហ អញ្ញាតរម្ពិ ក្យលេកេហ តិដ្ឋាត្តិត្វា ចិញ្ញាតំ បត្វា េលយាឃ េធរិឃា កិហិកាេល សហាឃិកា អេហាសិ។ សា តស្សា បត្ថាឌិតកាចំ ស្យត្វា "សាបិ តាយ រាឌយេហឹ បត្ថាឌិស្សតិ កិយដ្ឋក្ក បតាហ"ត្តិ បត្ថាឌិត្យកាយាេឃច ហ្យត្វា េលយាេធរិឃា សត្តិកំ ដ្ឋបសដ្ឋិយិ។ េធវឹ តស្សា អញ្ញាសឃំ ញាត្វា តធា ឆយំ េឌេសសិ, ឃធា និសាេរ និចិក្កយាតសា សាសេត សា អតិប្បសត្ថា កចិស្សតិ។ សា តំ ឆយំ ស្យត្វា និេចកឌាតា បឌិលត្ថសត្ថា ច ហ្យត្វា បត្ថាឌ្ឈ ឃាចិ។ េធវឹ តំ បត្ថាេឌសិ។ សា បត្ថាឌិត្វា ពតបុត្ថាកិច្ចា ចិបស្សតំ បដ្ឋេបត្វា េហត្យសយត្តតាឃ, ត ចិរេស្សច សហ បឌិសម្ភិដ្ឋាហិ អរហត្តំ បត្វា អត្តេតា

បដិបត្តឹ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានវសេន –

១៤៩។

“ចតុក្ខត្តុំ បញ្ចក្ខត្តុំ, វិហារា ឧបនិក្ខមឹ;

អលទ្ធា ចេតសោ សន្តឹ, ចិត្តេ អវសវត្តិនឹ។

១៥០។

“ភិក្ខុនឹ ឧបសង្កម្ម, សក្កច្ចំ បរិបុច្ឆហំ;

សា មេ ធម្មមទេសេសិ, ធាតុអាយតនានិ ច។

១៥១។

“ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ, ឥន្ទ្រិយានិ ពលានិ ច;

ពោជ្ឈង្គដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ឧត្តមត្ថស្ស បត្តិយា។

១៥២។

“តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, ករោន្តី អនុសាសនឹ;

រត្តិយា បុរិមេ យាមេ, បុព្ពជាតិមនុស្សរឹ។

១៥៣។

“រត្តិយា មជ្ឈិមេ យាមេ, ទិព្វចក្ខុំ វិសោធយឹ;

ຣຕ຺ຕິຍາ ບຈ຺ຉິເມ ຍາເມ, ຕເມາຂນ຺ຘໍ ບທາລຍິໍຯ

໑໖໓ຯ

“ປີຕິສຸເຂນ ຈ ກາຍໍ, ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣິໍ ຕທາ;

ສຕ຺ຕມິຍາ ປເທ ບສາເຣສິໍ, ຕເມາຂນ຺ຘໍ ບທາລິຍາ”ຕິຯ –

ອິມາ ຄາຖາ ອຠາສິຯ

ຕຕ຺ຖ ກິລ຺ລຸຕິຕ຺ຕິ ເທຍາເທວີ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ

ເທວີຍງ຺ຄຸງ຺ຄິກໍ ຍກ຺ຕິ ສຕ຺ຕເທວີຍງ຺ຄາ ອງ຺ຄິກາ ອຣິຍຍກ຺ຄໍ ຍຕ຺ຕຍຕ຺ຕຼສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາຕິ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ຕິຕ຺ຕາຕເສ຺ສຈ ຈາ ປຕ຺ຕິຍາ ອຘິກຍາຍຯ

ປີຕິສຸເຂນາຕິ ຜລສມາບຕ຺ຕິບຣິຍາບນ຺ນາຍ ປີຕິຍາ ສຸເຂນ ຈຯ ກາຍນ຺ຕິ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ນາມກາຍໍ ຕໍສມຸຕ຺ຖາເນຕ ຣູປກາຍຍ຺ຈຯ ຜຣິຕ຺ວາຕິ ຜຸສິຕ຺ວາ ຍ຺ຍາເບຕ຺ວາ ຈາຯ ສຕ຺ຕມິຍາ ປເທ ບສາເຣສິນ຺ຕິ ຈິບສ຺ສຕາຍ ອາຣທ຺ຘິຈສເຕາ ສຕ຺ຕມິຍໍ ບລ຺ລງ຺ກໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ປເທ ບສາເຣສິໍຯ ກທໍ?

ຕເມາຂນ຺ຘໍ ບທາລິຍ, ອຍ຺ຍທາລິຕບຸພ຺ພໍ ເມາຫກ຺ຂນ຺ຘໍ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນາຍາສິຕາ ບທາເລຕ຺ວາຯ ເອວໍ ເທສ຺ນາ ວຸຕ຺ຕຕາເຍວຯ

ຈິນ຺ຕາເທວີກາຖາວຕ຺ຕນາ ນິຈ຺ຈິຕາຯ

ລກ຺ຂະປິຕວຕ຺ຕນາ ນິຈ຺ຈິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧. សត្តកនិបាតោ

១. ឧត្តរាថេរីគាថាវណ្ណនា

សត្តកនិបាតេ មុសលានិ គហេត្វានាតិ ឧត្តរាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី, អនុក្កមេន សម្ភាវិតកុសលមូលា សមុបចិតវិមោក្ខសម្ភារា បរិបក្កវិមុត្តិបរិបាចនីយធម្មា ហុត្វា, ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ សាវត្ថិយំ អញ្ញតរស្មិំ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា ឧត្តរាតិ លទ្ធនាមា អនុក្កមេន វិញ្ញុតំ បត្វា បដាចារាយ ថេរិយា សន្តិកំ ឧបសង្កមិ។ ថេរី តស្សា ធម្មំ កថេសិ។ សា ធម្មំ សុត្វា សំសារេ ជាតសំវេគា សាសនេ អភិប្បសន្នា ហុត្វា បព្ពជិ។ បព្ពជិត្វា ច កតបុព្ពកិច្ចា បដាចារាយ ថេរិយា សន្តិកេ វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា ភាវនមនុយុញ្ជន្តី ឧបនិស្សយសម្បន្នតាយ ឥន្ទ្រិយានំ បរិបាកំ គតត្តា ច ន ចិរស្សេវ វិបស្សនំ ឧស្សុក្កាបេត្វា សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ អរហត្តំ បន បត្វា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានវសេន –

១៧៥.

“មុសលានិ គហេត្វាន, ធញ្ញំ កោដ្ដេន្តិ មាណវា;

បុត្តទារានិ បោសេន្តា, ធនំ វិន្ទន្តិ មាណវា។

១៧៦.

“ឃដេថ ពុទ្ធសាសនេ, យំ កត្វា នានុតប្បតិ;

ខិប្បំ បាទានិ ធោវិត្វា, ឯកមន្តំ និសីទថ។

១៧៧.

“ចិត្តំ ឧបដ្ឋបេត្វាន, ឯកគ្គំ សុសមាហិតំ;

បច្ចវេក្ខថ សង្ខារេ, បរតោ នោ ច អត្តតោ។

១៤៥។

“តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, បដាចារានុសាសនិំ;

បាទេ បក្ខាលយិត្វាន, ឯកមន្តេ ឧបាវិសិំ។

១៤៨។

“រត្តិយា បុរិមេ យាមេ, បុព្ពជាតិមនុស្សរិំ;

រត្តិយា មជ្ឈិមេ យាមេ, ទិព្ពចក្ខុំ វិសោធយិំ។

១៥០។

“រត្តិយា បច្ឆិមេ យាមេ, តមោខន្ធំ បទាលយិំ;

តេវិជ្ជា អថ វុដ្ឋាសិំ, កតា តេ អនុសាសនី។

១៥១។

“សក្កំវ ទេវា តិទសា, សង្គាមេ អបរាជិតំ;

បុរក្ខត្វា វិហស្សាមិ, តេវិជ្ជាម្ហិ អនាសវា”តិ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ ចិត្តំ ឧបដ្ឋបេត្វានាតិ ភាវនាចិត្តំ កម្មដ្ឋានេ ឧបដ្ឋបេត្វា។ កថំ? ឯកគ្គំ សុសមាហិតំ បច្ចវេក្ខណាតិ បដិបត្តិ អវេក្ខណ, សង្ខារេ អនិច្ចាតិបិ, ទុក្ខាតិបិ, អនត្តាតិបិ លក្ខណត្តយំ វិបស្សនាតិ អត្ថោ។ ឥច្ចា ឱវាទការេន អត្តនោ អញ្ញាសញ្ចា កិច្ចិតំ វេទិយាមិតិ

ᩒᩅᩣᨴᩔ ᩋᨶᩩᩅᩣᨴᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ· ᨸᨭᩣᨧᩣᩁᩣᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩣᨧᩣᩁᩣᨿ ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᩈᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ· "ᨸᨭᩣᨧᩣᩁᩣᨿ ᩈᩣᩈᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩤ·

ᩋᨳ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨽᩣᩅᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩣᩈᨶᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥᩴ· ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨳᩮᩁᩦ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨸᨭᩣᨧᩣᩁᩣᨿ ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ· "ᨶ ᨲᩣᩅᩥᨾᩴ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨿᩣᩅ ᨾᩮ ᨶ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩤᨿ ᩋᩣᩈᩅᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ"ᨲᩥ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᩅᩥᨸᩔᨶᩴ ᩏᩔᩩᨠ᩠ᨠᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩉ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᩉᩥ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨸᩦᨲᩥᨿᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣᨿ "ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ"ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨩᩣᨲᩣ ᩍᨾᩣ ᨣᩤᨳᩣ ᩏᨴᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨴᩮ ᨸᩈᩣᩁᩮᩈᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩮᩉᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣᨿ· ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᨽᩣᨲᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩏᨸᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩣ ᨣᩤᨳᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴᩣᩉᩣᩈᩥ· ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᨠᨲᩣ ᨲᩮ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ· ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅ·

ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᨳᩮᩁᩦᨣᩤᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ·

᪒· ᨧᩣᩃᩣᨳᩮᩁᩦᨣᩤᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᩈᨲᩥᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨧᩣᩃᩣᨿ ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᨣᩤᨳᩣ· ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᨠᨲᩣᨵᩥᨠᩣᩁᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩅᩮ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩪᨸᨶᩥᩔᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩏᨸᨧᩥᨶᨶ᩠ᨲᩦ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮ ᨾᨣᨵᩮᩈᩩ ᨶᩣᩃᨠᨣᩤᨾᩮ ᩁᩪᨸᩈᩣᩁᩥᨿᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ· ᨲᩔᩣ ᨶᩣᨾᨣ᩠ᨣᩉᨱᨴᩥᩅᩈᩮ ᨧᩣᩃᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ ᩋᨠᩴᩈᩩ, ᨲᩔᩣ ᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩏᨸᨧᩣᩃᩣᨲᩥ, ᩋᨳ ᨲᩔᩣ ᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᩦᩈᩪᨸᨧᩣᩃᩣᨲᩥ · ᨲᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩮᨶᩣᨸᨲᩥᩔ ᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᨽᨣᩥᨶᩥᨿᩮᩣ, ᨲᩣᩈᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨲᨴᩮᩅ ᨶᩣᨾᩴ· ᨿᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨳᩮᩁᨣᩤᨳᩣᨿ "ᨧᩣᩃᩮ ᩏᨸᨧᩣᩃᩮ ᩈᩦᩈᩪᨸᨧᩣᩃᩮ"ᨲᩥ (ᨳᩮᩁᨣᩤ· ᪔᪒) ᩋᩣᨣᨲᩴ·

ᨲᩣᨿᩣ ᨸᨶ ᨲᩥᩔᩮᩣᨸᩥ ᨽᨣᩥᨶᩥᨿᩮᩣ "ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩮᨶᩣᨸᨲᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ "ᨶ ᩉᩥ ᨶᩪᨶ ᩈᩮᩣ ᩒᩁᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮᩣ, ᨶ ᩈᩣ ᩒᩁᨠᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨠᩴ ᩋᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᩏᩔᩣᩉᨩᩣᨲᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩔᩩᨾᩩᨡᩴ ᩁᩮᩣᨴᨾᩣᨶᩴ ᨬᩣᨲᩥᨸᩁᩥᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩴᩈᩩ· ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨥᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩣᨿᨾᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᩴᩈᩩ· ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩩᨡᩮᨶ ᨹᩃᩈᩩᨡᩮᨶ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ·

ᨲᩣᩈᩩ ᨧᩣᩃᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᩅᨶᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ· ᩋᨳ ᨶᩴ ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩏᨸᨶᩮᩈᩥ· ᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

"ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨧᩣᩃᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨾᩣᨴᩣᨿ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨸᩣᩅᩥᩈᩥ· ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᨿᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨵᩅᨶᩴ, ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ· ᩋᨶ᩠ᨵᩅᨶᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨣᩤᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ· ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨾᩣᩁᩮᩣ ᨸᩣᨸᩥᨾᩣ ᨿᩮᨶ ᨧᩣᩃᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ, ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ, ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣᩃᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩣ"ᨲᩥ (ᩈᩴ· ᨶᩥ· ᪑·᪑᪖᪗)·

អត្ថចតយិ ផ្ដិចាចិហារិ តិសិត្ថ យារោ ក្ខបសដ្ឋយិត្វា (ថាហូចរិយចាសតោ ចិដ្ឋិត្ថិត្យកាយោ “ក៌ ត្ន ក្ខដ្ឋិស្ស យុល្ហាសិ”តិអាដិ៍ បុដ្ឋិ៍ អឆស្ស សត្វុ ក្យលោ ឆយូស្ស ច តិឃ្យាតិកកាចំ បការសត្វា អត្តូតោ កពកិត្ថកាចចិកាចតេត ពស្ស ចិសឃាតិក្កយំ បចេចេសិ៍ ពំ ស្សត្វា យារោ ក្យឡិ ក្យូតោ ពត្វេចត្តូរឆាឃិ៍ អឆ សា អត្តូតា យារេត ច កាសិតា កាឆា ក្ខកាតចសេត កឆេត្តិ –

១ប័៦

“សពិ ក្ខបដ្ឋបេត្វាត, កិក្កូតិ កាចិពិត្រ្កិឃា;

បជិចិខ្លិបឆំ សត្តំ, សក្លាន្ទបសយំ ស្យកំ

១ប័៧

“ក៌ ត្ន ក្ខដ្ឋិស្ស យុល្ហាសិ, សយលិ ចិឃ ជិស្សពិ;

ត ច រោចេសិ បិសល្ហេ, កិយិឆំ ចទសិ យោយុហា

១ប័៨

“ត្លតោ ពាហិទ្ធា បិសល្ហា, ជិដ្ឋិឃោ ក្ខបតិស្សិពា;

ត តេ ឆយំ ចិដាតត្តិ, ត តេ ឆយូស្ស កោចិកា

១ប័៩

“អត្តិ សព្យក្យលេ ដាតោ, ព្យទ្ធោ អប្យជិបុក្កលេ;

សោ យេ ឆយូយេឆេសសិ, ជិដ្ឋិតំ សយពិក្កយំ

១ប័៤

“ទុក្ខំ ទុក្ខសមុប្បាទំ, ទុក្ខស្ស ច អតិក្កមំ;

អរិយំ ចដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ។

១៥៧។

“តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, វិហរិំ សាសនេ រតា;

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

១៥៨។

“សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទី, តមោក្ខន្ធោ បទាលិតោ;

ឯវំ ជានាហិ បាបិម, និហតោ ត្វមសិ អន្តកា”តិ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វានាតិ សតិបដ្ឋានភាវនាវសេន កាយាទីសុ អសុភទុក្ខានិច្ចានត្តវសេន សតិំ សុដ្ឋុ ឧបដ្ឋិតំ កត្វា។ ភិក្ខុនីតិ អត្តានំ សន្ធាយ វទតិ។ ភាវិតិន្ទ្រិយាតិ អរិយមគ្គភាវនាយ ភាវិតសទ្ធាទិបញ្ចិន្ទ្រិយា។ បដិវិជ្ឈិំ បទំ សន្តន្តិ សន្តំ បទំ និព្ពានំ សច្ឆិកិរិយាបដិវេធេន បដិវិជ្ឈិំ សច្ឆាកាសិំ។ សង្ខារូបសមន្តិ សព្ពសង្ខារានំ ឧបសមហេតុភូតំ។ សុខន្តិ អច្ចន្តសុខំ។

“កំ នុ ឧទ្ទិស្សា”តិ គាថា មារេន វុត្តា។ តត្រាយំ សង្ខេបត្ថោ – ឥមស្មិំ លោកេ ពហូ សមយា តេសញ្ច ទេសេតារោ ពហូ ឯវ តិត្ថករា, តេសុ កំ នុ ខោ ត្វំ ឧទ្ទិស្ស មុណ្ឌាសិ មុណ្ឌិតកេសា អសិ។ ន កេវលំ មុណ្ឌាវ, អថ ខោ កាសាវធារណេន ច សមណី វិយ ទិស្សតិ។ ន ច រោចេសិ បាសណ្ឌន្តិ តាបសបរិព្ពាជកាទីនំ អាចារសង្ខាតេ បាសណ្ឌេ តេ តេ សមយន្តរេ នេវ រោចេសិ។ កិមិទំ ចរសិ មោមូហាតិ កិំ នាមិទំ, យំ បាសណ្ឌវិហិតំ ឧជុំ និព្ពានមគ្គំ បហាយ អញ្ញំ កាលិកំ កុមគ្គំ បដិបជ្ជន្តី អតិវិយ មូឡ្ហា ចរសិ បរិព្ភមសីតិ។

តំ សុត្វា ថេរី បដិវចនទានមុខេន តំ តជ្ជេន្តី “ឥតោ ពហិទ្ធា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ ឥតោ ពហិទ្ធា បាសណ្ឌា នាម ឥតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

សាសនតោ ពហិទ្ធា កុទីសកពហុការាទិកា។ តេ ហិ សត្តានំ តណ្ហាបិសំ ទិដ្ឋិបិស្ទា ជេត្តិ ខ្ជេទ្ធត្តីតិ បិស្លាតិ វុច្ចតិ។ តេនាហ –

“ទិដ្ឋិយោ រូបនិស្សិតា”តិ សស្សតទិដ្ឋិគតានិ រូបេវ និស្សិតា, ទិដ្ឋិគតានិ អាទិយិត្វាតិ អនេក្ខា។ យនេក្កន ច ទិដ្ឋិ សន្តិស្សិតា, តនេក្កន បរិឡាហសន្តិស្សិតា។ ន តេ ឆន្ទំ ជិនាតន្តីតិ តេយ បរិឡាហោ សស្សតទិដ្ឋិគតសន្តិស្សិតា “អយំ បចត្តិ ឥទំ បចត្តី”តិ បចត្តិឆន្ទំបិ យថាក្ខតំ ន ជិនាតន្តិ។ ន តេ ឆន្ទស្ស គោចរាតិ “អយំ និចត្តិ ឥទំ និចត្តី”តិ និចត្តិឆន្ទស្សាបិ អកុសលា, បចត្តិឆន្ទយេក្កបិ ហិ តេ សម្ពុទ្ធហា, កិមង្គ បន និចត្តិឆន្ទេតិ។

ឥទំ បរិឡាហតាតំ អភិយ្យាភិកតំ ឥនស្សត្វា ព្ទនាតិ កំ ត្វ ភ្ជិស្ស ម្ពុទ្ធាឃីតិ បតំសាជិស្សឌ្ឋេតុំ “អត្ថិ សក្យកុលេ ជាតោ”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ទិដ្ឋីនំ សមតិក្កមត្ថិ សព្វានំ ទិដ្ឋីនំ សមតិក្កមត្វបិយំ ទិដ្ឋិជាលវិនិវេឋនំ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

ធាលិទេរីកាធាចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៦។ រូបធាលិទេរីកាធាចណ្ណនា

សតិមតីតិអាទិកា រូបធាលិយា ថេរិយា គាថា។ តស្សា ចត្ថុ ធាលិយា ថេរិយា ចត្ថុម្ហិ វុត្តមេវ។ អយម្បិ ហិ ធាលិ វិយ បព្ពជិត្វា វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា អរហត្តំ បត្វា រូបានេត្តិ –

១៥៦។

“សតិមតី ចក្ខុមតី, ភិក្ខុនី ភាវិតិន្ទ្រិយា;

បដិវិជ្ឈិំ បទំ សន្តំ, អកាបុរិសសេវិត”ន្តិ –

ឥមំ គាថំ អភាសិ។

តត្ថ សតិមតីតិ សតិសម្បន្នា, បុព្ពភាគេ បរិយេន សតិនេបក្កេន សមន្នាគតា ហុត្វា បច្ឆា អរិយមគ្គស្ស ភាវិតត្តា សតិវេបុល្លប្បត្តិយា រូបាយ សតិយា សមន្នាគតាតិ អត្ថោ។ ចក្ខុមតីតិ បញ្ញាចក្ខុនា សមន្នាគតា, អាទិតោ រូបយត្ថុកាយិកិយា បញ្ញាយ អរិយាយ និព្ពានិកាយ សមន្នាគតា ហុត្វា បញ្ញាវេបុល្លប្បត្តិយា បរិយេន បញ្ញាចក្ខុនា សមន្នាគតាតិ វុត្តំ ហោតិ។ អកាបុរិសសេវិតន្តិ អលិយកបុរិសេហិ រូបយបុរិសេហិ អរិយេហិ ពុទ្ធាទីហិ សេវិតំ។

“កិន្នុ ជាតិំ ន រោចេសី”តិ គាថា ថេរិំ កាមេសុ ឧបហារេតុកាមេន មារេន វុត្តា។ “កិំ នុ ត្វំ ភិក្ខុនិ ន រោចេសី”តិ (សំ។ និ។ ១។១៦៧) ហិ មារេន បុដ្ឋា ថេរី អាហ – “ជាតិំ ខ្វាហំ, អាវុសោ, ន រោចេមី”តិ។ អថ តំ មារោ ជាតស្ស កាមា បរិភោគា, តស្មា ជាតិបិ ឥច្ឆិតព្វា, កាមាបិ បរិភុញ្ជិតព្វាតិ ទស្សេន្តោ –

១៥០។

“កិន្នុ ជាតិំ ន រោចេសិ, ជាតោ កាមានិ ភុញ្ជតិ;

ភុញ្ជាហិ កាមរតិយោ, មាហុ បច្ឆានុតាបិនី”តិ។ –

គាថមាហ។

តស្សត្ថោ – កិំ នុ ត្វំ ការណំ, យេន ត្វំ ឧបចាលេ ជាតិំ ន រោចេសិ ន រោចេយ្យាសិ, ន តំ ការណំ អត្ថិ។ យស្មា ជាតោ កាមានិ ភុញ្ជតិ ឥធ ជាតោ កាមគុណសំហិតានិ រូបាទីនិ បដិសេវន្តោ កាមសុខំ បរិភុញ្ជតិ។ ន ហិ អជាតស្ស តំ អត្ថិ, តស្មា ភុញ្ជាហិ កាមរតិយោ កាមាភិរតិយោ អនុភវ។ មាហុ បច្ឆានុតាបិនី “យោព្វញ្ញោ វតិ ចិន្តយាមេសុ ភោគេសុ ន មយា កាមសុខមនុភូត”ន្តិ បច្ឆានុតាបិនី មា អហោសិ។ ឥមស្មិំ លោកេ ធម្មា នាម យាចកេច អត្តាធិកាមេត្វា អត្វា ច កាមសុខេត្វាតិ បិកប្បយេត្វាតិ អធិប្បាយោ។

តំ សុត្វា ថេរី ជាតិយា ទុក្ខនិមិត្តតំ អត្តនោ ច តស្ស និយ្យានិកត្តំ វិភាវេត្វា តជ្ជេន្តី –

១៥១។

“ជាតស្ស មរណំ ហោតិ, ហត្ថបាទាន ឆេទនំ;

វធពន្ធបរិក្លេសំ, ជាតោ ទុក្ខំ និគច្ឆតិ។

១៥២។

“អត្ថិ សក្យកុលេ ជាតោ, សម្ពុទ្ធោ អបរាជិតោ;

សោ មេ ធម្មមទេសេសិ, ជាតិយា សមតិក្កមំ។

១៩៣។

“ទុក្ខំ ទុក្ខសមុប្បាទំ, ទុក្ខស្ស ច អតិក្កមំ;

អរិយំ ចដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ។

១៩៤។

“តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, វិហរិំ សាសនេ រតា;

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

១៩៥។

“សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទី, តមោក្ខន្ធោ បទាលិតោ;

ឯវំ ជានាហិ បាបិម, និហតោ ត្វមសិ អន្តកា”តិ។ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ ជាតស្ស មរណំ ហោតីតិ យស្មា ជាតស្ស សត្តស្ស មរណំ ហោតិ, ន អជាតស្ស។ ន កេវលំ មរណមេវ, អថ ខោ ជរារោគាទយោ យត្តកានត្ថា, សព្ពេបិ តេ ជាតស្ស ហោន្តិ ជាតិហេតុកា។ តេនាហ ភគវា – “ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា សម្ភវន្តី”តិ (មហាវ។ ១; វិភ។ ២២៥; ឧទា។ ១)។ តេនេវាហ – “ហត្ថបាទាន ឆេទន”ន្តិ ហត្ថបាទានំ ឆេទនំ ជាតស្សេវ ហោតិ, ន អជាតស្ស។ ហត្ថបាទច្ឆេទនាបទេសេន ចេត្ថ ពាត្តិំស កម្មការណាបិ ទស្សិតា ឯវាតិ ទដ្ឋព្វំ។ តេនេវាហ – “វធពន្ធបរិក្លេសំ, ជាតោ ទុក្ខំ និគច្ឆតី”តិ។ ជីវិតវិយោជនប្បហារាទិសង្ខាតំ វធបរិក្លេសញ្ចេវ អន្ទុពន្ធនាទិសង្ខាតំ ពន្ធបរិក្លេសំ អញ្ញញ្ច យំកិញ្ចិ ទុក្ខំ នាម តំ សព្ពំ ជាតោ ឯវ និគច្ឆតិ, ន អជាតោ, តស្មា ជាតិ ន រោចេមីតិ។

ຖຸຮາຕິ ຂາຕິຍາ ກາຍາດຖ຺ຖາ ອຖ຺ຕເຍຍ ອຕ຺ຕດາ ນຍຕິກ຺ຕ຺ຕກາຈິ ຍຸລເຕາ ປຊ຺ຊາຍ ຄເນສ຺ຕິ – "ອຕ຺ຕິ ນກ຺ຍກຸເລ ຂາເຕາ"ຕິອາຂີຍາຫ຺ ຕຕ຺ຕ

ອປຣາຂີເຕາຕິ ກິເລນຍາຣາຂີດາ ເກາດຈີ ດ ປຣາຂີເຕາ຺ ນຕ຺ຕາ ຫິ ນຕ຺ຕາກິກ຺ ນເຄຈກໍ ເລີໂກໍ ອຕ຺ຕາຄຕ຺ຕ ອກິກຈິຕ຺ຕາ ຊິເຕາ , ຕນ຺ຕາ

ອປຣາຂີເຕາ຺ ເນນໍ ຈຕ຺ຕດຍຕ຺ຕາ ຊຕ຺ຕາດເຍຈ຺

ຊຸປຈາລິເຂຕີກາຈາຈຕ຺ຕດາ ດິຊ຺ຊິຕາ຺

ນຕ຺ຕກດິປິຕຈຕ຺ຕດາ ດິຊ຺ຊິຕາ຺

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ប៉` អដ្ឋកតិបាតោ

១` សិស្វបចាលិឆេរីកាឆាចណ្ណតា

អដ្ឋកតិបាតេ កិច្ចតិ សិលសយ្យត្តាតិអាឌិកា សិស្វបចាលិឃ ឆេរិឃា កាឆា` ត្តយិស្សាបិ ចត្វ្ន ចាលិឃ ឆេរិឃា ចត្វ្នយិក្រួត្តតឃយេច` អឃយ្យិ ហិ អាឃស្វុតោ ឆយ្វសេតាបតិស្ស បត្តាឌិតកាចំ ស្វត្វា សឃយ្យិ ក្តស្សាហឌាតា បត្តាឌិត្វា កតបុត្តាកិច្ចា ចិបស្សតំ បដ្ឋេបត្វា, ឈដេត្តិ ចាឃយត្តិ តចិនេស្សច អនេហត្តុំ បិបុលិំ` អនេហត្តុំ បត្វា ចលសយាបត្តិស្វុពេត ចិហេទត្តិ ទ្កកឌិចសំ អត្តុតោ បដិបត្តិំ បត្ថុចេកុក្ខិត្វា កតកិច្ចាតិ សោយតស្សឌាតា ក្ដាតចសេត –

១៥៩`

“កិច្ចតិ សិលសយ្យត្តា, ត្តត្រ្កិឃេស្វុ ស្វុសិច្វុតា;

អតិកេឆ្វ បង់ សត្តុំ, អសេចតកោយាឌច”ត្តុំ` – កាឆយាហ;

តត្វ សិលសយ្យត្តាតិ បរិស្វុទ្ធេត កិច្ចតិសីលេត សយត្តាកតា បរិបុណ្ណា` ត្តត្រ្កិឃេស្វុ ស្វុសិច្វុតាតិ យតច្ឆេដ្ឋេស្វុ ត្តត្រ្កិឃេស្វុ ស្វុដ្ឋ សិច្វុតា, ទ្វុបិឌិអាទេយ្វលេ ត្តេដ្ឋ ទាក់, អតិដ្ឋេ ឆោសំ, អសយបេកូពេត យោហត្វា បហាឃ ស្វុដ្ឋ បិហិតិត្រ្កិឃា` អសេចតកោយាឌចត្តុំ ពោតចិ អតាសិត្តុកំ ខ្លួឌចត្តុំ សកាចយស្វុទំ សត្តុស្សាបិ កិលេសទោកស្ស ច្វុបសយតោសឆក្វុតំ អទិឃយក្កុំ, តិត្តុាតយេច ចា` អទិឃយក្កុយ្យិ ហិ តិត្តុាតត្វិពេហិ បដិបត្ថិតត្តុតោ កិលេសបរិឡអាហាកាចតោ ច បង់ សត្តុត្តិ ចត្វុំ ចដ្ឋតិ`

១៥សិ`

“តាចតិសា ច ឃាយា ច, ត្វុសិតា ចាបិ ឆេចតា;

តិយ្វាតទតិតោ ឆេចា, ឃេ ឆេចា ចសចត្តិតោ;

តត្វ ចិត្តុំ បលិឆេហិ, ឃត្វ តេ ត្វុសិតំ បុទេ”តិ` –

ອຍໍ ກາອາ ກາຍສເກຸຣຸ ສົກກຸີ ໂປປຸ່ນເຫິຕິ ຕຕ຺ ໂສຍຸານາຍເຍຕ ເອຣີ ສຍາບຕຸ້ຍາ ອາເອຕຸກາເບຕ ຍາເຣຕ ທູຕ຺າ໌

ຕຕ຺ ສຫຸປຸຍຸກາຣີເກາ ເຕຕຸ້ສ ຂຕາ ຍຕ຺ ໂປປຸສຸາ, ຕໍ ຝາສັ ຕາຕິສສຸ້໌ ຕຕ຺ ສົຖູຕ຺າ ສເຖູປິ ເຣຍປຸຕ຺າ ຕາຕິສາ໌ ເກທີ ປສ
“ຕາຕິສາຕິ ເຕສໍ ເຣອາສັ ສາຍເບອາ”ຕິ ອເນຸ້໌ ຂຸີຫິ ເຣອເລີເກຫິ ຂິສິຂຸ ຂິຖູ ສຸ່ດ ຍາຕາ ໂປຍາຕາ ສຍຸສຸາຕິ ຍາຍາ໌ ຂິຖູາຍ
ສຍຸຕຸ້ຍາ ຕຸຂຸາ ປຫຂຸາຕິ ຕຸສິຕາ໌ ປກຕິປຂີຍຕຸ້າຣຍຸດເຕາ ອຕິເຣເກສ ຣຍິຕຸກາຍຕາກາເລ ຍອາຣຸຂິເຕ ເກາເກ ສົຍຸຶສົຕຸ້າ ຣຍຸສຸ້ຕິ
ສົຍຸາສຣຕິເກາ໌ ຂິຕຸຣຸຂີ ຂາຕຸ້າ ປເຣຫິ ສົຍຸິເຕສຸ ເກາເກສຸ ອສໍ ອເຕຸສຸ້ຕິ ອສອຕຸ້ເກາ໌ ຕຕ຺ ຂິຕ຺ຸ ປສີເຫິຕິ ຕສຸີ ຕາຕິສາຂິເກ
ເຣອສິກາເຍ ຕອ ຂິຕ຺ຸ ຝເປຫິ, ໂປປຂູສາຍ ສົກກຸີ ກເຣາຫິ໌ ອາຕຸຍຫາຣາຂີກາສັ ເກາກາ ຂຸຕເຣຫິ ສົຫີສາຕິ ອຝິປຸ່ນເຍສ
ຕາຕິສາເຍາອ ທູຕ຺າ໌ ຍຕ຺ ເຕ ຮຸສິຕໍ ປຸເຣຕິ ເຍສຸ ເຣອສິກາເຍສຸ ຕຍາ ປຸເຖູ ທູຕ຺ຸ໌ ອຍໍ ກິຣ ປຸເຖູ ເຣເຣອສຸ ໂປປຸຂູສຸີ,
ຕາຕິສເຕາ ປຂຸາຍ ປຍຸກາຍສເກຸ ເສາເຝຕ຺າ ປຸສ ເຫຂຸເຕາ ຂຸຕຣສຸີ, ຕຸສິເຕສຸ ຝຕ຺າ ຕເຕາ ອຍິຕ຺າ ຂຸຊາສັ ຍສຸເຍຸ່ສຸ ສົຖູຕ຺າ໌

ຕໍ ສຸຕ຺າ ເອຣີ – “ຕິຂຸຕຸ, ຍາຣ, ຕຍາ ທູຕຸກາຍເລີເກາ໌ ອເຖູາປິ ສເຖູາ ເລີເກາ ຣາກຸີອາຂີຫິ ອາຂິເຕຸາ ສຍຸຂູລີເຕາ໌ ສ ຕຕ຺
ຂິຖູາສັ ຂິຕ຺ຸ ຣຍຕີ”ຕິ ກາຍເຕາ ອ ເລີກເຕາ ອ ອຕຸເກາ ຂິສິອຕຸ້ຕຍາສສຕໍ ຝເຍຸ່ຕ຺າ ຍາຣ໌ ຕເຂຸສຸີ –

໑໘໘໌

ຍາຍາ ອ“ຕາຕິສາ ອ ຍາຍາ ອ, ຕຸສິຕາ ອາປິ ເຣອຕາ;

ສົຍຸາສຣຕິເກາ ເຣອາ, ເຍ ເຣອາ ອສອຕຸ້ເກາ໌

໑໘໘໌

“ກາລໍ ກາລໍ ກອາ ກອິ, ສກຸາຍສຸີ ປຸຣກຸຕາ;

ອຊີຕິອຕຸ້າ ສກຸາຍໍ, ຂາຕິຍຣດສາຣີເກາ໌

໑໐໐໌

“ສເຖູາ ອາຂີປິເຕາ ເລີເກາ, ສເຖູາ ເລີເກາ ປຂີປິເຕາ;

ສເຕ຺ຖາ ປຊ຺ຊລິເຕາ ເລາເກາ, ສເຕ຺ຖາ ເລາເກາ ປກາສິເຕາຯ

໑໐໘ຯ

“ອກາສິໍ ອນຸລິໍ, ອປຸຕ຺ຕຸຊ຺ຊາເຍຕິໍ;

ພຸເທ຺ທ ອຍາຍເຊເສຍໍ, ຕຕ຺ຖ ເຍ ກິເຣຕາ ຍເຕາຯ

໑໐໙ຯ

“ຕສ຺ສາຫໍ ຊນຕໍ ທິສ຺ວາ, ປີຕິໍ ອຸປາເທສິໍ ຕທາ;

ຕີເຍສ຺ສາ ປັຊ຺ຊາ ອນຸປ຺ປັຕ຺ຕາ, ຄຕໍ ພຸທ຺ທສ຺ສ ສາສນໍຯ

໑໐໑ຯ

“ສນ຺ຕິຕ຺ຕ ປີຫຕາ ກຸກ຺ຄີ, ຕເຍາກ຺ລເທ຺ທ ປເຄາລິເຕາ;

ເອຕໍ ຍາພາຫີ ປີປີຍ, ກີຫເຕາ ວ຺ຸຍສິ ອຕ຺ຕກາ”ຕິຯ –

ພຸຍາ ກາຖາ ອກາສິຯ

ຕຕ຺ຖ ກາລໍ ກາລນ຺ຕິ ຕໍ ຕໍ ກາລໍຯ ກຖາ ກຖນ຺ຕິ ກເຖນ຺ຕາ ກຖໍຯ ສກ຺ກາຍສ຺ມິນ຺ຕິ ລທ຺ທປສາເທເກຯ ປຸຣກ຺ຂຕາຕິ ປຸຣກ຺ຂາຣກາຣິເນາຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ – ຍາວ, ຕຍາ ວຸຕ຺ຕາ ຕາຍຕີສາຄເຣຍາ ເຊຍາ ກເຖນ຺ຕາ ກຖໍ ອຸປກຄ຺ຄາ ອນິຈ຺ຈຕາທິອເນກາທີນວາກາເຣ ສກ຺ກາເຍ ປຕິຕ຺ຖິຕາ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ອຸປ຺ປັຕ຺ຕິກາເລ, ເຈຕິຍກາເລ, ປຣິເຍາສານກາເລຕິ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ສກ຺ກາເຍເນວ ປຸຣກ຺ຂຕາ ຖິຕາຯ ຕເຕາ ເອວໍ ອພິພວິຕ຺ວາ ສກ຺ກາຍໍ ນິສ຺ສຣຳຄາຍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສກ຺ກາຍຕີເຣເນວ ອນຸປຣິທາວນ຺ຕາ ຊາຕິພເຍຣສາຣິເນາ ຣາຄາທີຫິ ອນຸຄຕຕ຺ຕາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຊາຕິພເຍເຣເນວ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕິ, ຕເຕາ ນ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິຯ

ສເຕ຺ຖາ ອາທີປິເຕາ ເລາເກາຕິ, ຍາວ, ນ ເກວລໍ ຕຍາ ວຸຕ຺ຕກາຍເລາເກາເຍວ ອາທິຕ຺ຕຍສ຺ມິເຕາ, ສເຕ຺ຖາປິ ເລາເກາ ຣາຄຄ຺ຄິອາທີຫິ

ឯកាទសហិ អាទិត្តោ។ តេហិយេវ បុនប្បុនំ អាទីបិតតាយ បទីបិតោ។ និរន្តរំ ឯកជាលីភូតតាយ បជ្ជលិតោ។ តណ្ហាយ សព្វកិលេសេហិ ច ធុតោ ឋិតោ ច កម្បិតតាយ ចលិតតាយ បកម្បិតោ។

ឯវំ អាទិត្តេ បជ្ជលិតេ បកម្បិតេ ច លោកេ កេនចិបិ កម្បេតុំ ចាលេតុំ អសក្កុណេយ្យតាយ អកម្បិយំ, គុណតោ “ឯត្តកោ”តិ តុលេតុំ អសក្កុណេយ្យតាយ អត្តនា សទិសស្ស អភាវតោ ច អតុលិយំ។ ពុទ្ធាទីហិ អរិយេហិ ឯវ គោចរកាវតាភិកាយតោ សេវិតត្តា អបុថុជ្ជនសេវិតំ។ ពុទ្ធោ ភគវា មគ្គផលនិព្វានប្បភេទំ នវវិធំ លោកុត្តរធម្មំ មហាករុណាយ សមុស្សាហិតមានសោ អនេសេសិ សទេវកស្ស លោកស្ស ទេសេសិ បវេទេសិ។ តត្ថ តស្មិំ អរិយធម្មេ មយ្ហំ មនោ និរតោ អភិរតោ, ន តតោ និវត្តតីតិ អត្ថោ។ សេសំ ហេដ្ឋា វុត្តនយេនេវ។

សិសូបចាលាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អដ្ឋកនិបាតវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪉᪨ ᨶᩅᨠᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ

᪁᪨ ᩅᨯ᩠ᨰᨾᩣᨲᩩᨳᩮᩁᩦᨣᩣᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨶᩅᨠᨶᩥᨸᩣᨲᩮ ᨿᩣ ᨶᩩ ᨲᩮ ᩅᨯ᩠ᨰ ᩃᩮᩣᨠᨾ᩠ᩉᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨾᩣᨲᩣᨿ ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᨣᩣᨳᩣ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᨠᨲᩣᨵᩥᨠᩣᩁᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩅᩮ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩪᨸᨶᩥᩔᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩏᨸᨧᩥᨶᨶ᩠ᨲᩦ, ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨽᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮ ᨽᩣᩁᩩᨠᨧ᩠ᨨᨠᨶᨣᩁᩮ ᨠᩩᩃᨣᩮᩉᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨿᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨲᩥᨠᩩᩃᩴ ᨣᨲᩣ ᩑᨠᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨩᩣᨿᩥ᪨ ᨲᩔ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨾᩣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩁᩦᨿᩥᨲ᩠ᨳ᪨ ᩈᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨬᩣᨲᩦᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨸᩔᨿᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥ᪨ ᩍᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ (ᨳᩮᩁᨣᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨ᩅᨯ᩠ᨰᨲ᩠ᨳᩮᩁᨣᩣᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩋᩣᨣᨲᨾᩮᩅ᪨ ᩅᨯ᩠ᨰᨲ᩠ᨳᩮᩁᩴ ᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩑᨠᨠᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨸᩔᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩏᨸᨣᨲᩴ ᩋᨿᩴ ᨳᩮᩁᩦ “ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩑᨠᨠᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣᩅ ᩍᨵᩣᨣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦ –

᪂᪀᪄᪨

“ᨿᩣ ᨶᩩ ᨲᩮ ᩅᨯ᩠ᨰ ᩃᩮᩣᨠᨾ᩠ᩉᩥ,ᩅᨶᨳᩣ ᩋᩉᩩ ᨠᩩᨴᩣᨧᨶᩴ;

ᨾᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ, ᩋᩉᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨽᩣᨣᩥᨾᩣ᪨

᪂᪀᪅᪨

“ᩈᩩᨡᨬ᩠ᩉᩥ ᩅᨯ᩠ᨰ ᨾᩩᨶᨿᩮᩣ, ᩋᨶᩮᨩᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩈᩴᩈᨿᩣ;

ᩈᩦᨲᩥᨽᩪᨲᩣ ᨴᨾᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ, ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩣᩈᩅᩣ᪨

᪂᪀᪆᪨

“ᨲᩮᩉᩣᨶᩩᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩍᩈᩦᨽᩥ, ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨴᩔᨶᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ;

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩅᨯ᩠ᨰ ᩋᨶᩩᨻ᩠ᩁᩪᩉᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ឆាយា តិស្សោ គាថា អភាសិ។

តត្ថ យា សុ តេ ចន្ទ លោកប្បជ្ជោតនោ អហុ គគនន្តិ សុតិ និបាតមត្តំ។ ចន្ទ, ភទ្ទេ, សព្ពទិសាសុ សព្ពលោកេ, សព្ពាការេ ច កិលេសវសេន តុយ្ហំ កណ្ដកានិបិ យា អហុ យា អហោសិ ។ តត្ថ ការណមាហ – “យា, ភទ្ទេ, ភត្តបត្តំ, អហុ ទុក្ខស្ស ការិកា”តិ វត្វា អត្តនោ តំ និមិត្តស្ស ភត្តបត្តំ អបរាបរំ ឥតិអាទិទុក្ខស្ស ការិកា យា អហោសិ។

ឯវំ វត្តស្ស អវសេសេន អាទិកេន វេស្សន្តរា ឆាយាតិ សមុច្ឆេទេ អាតិសំសំ វេស្សន្តរ “សុលភិព្ពចន្ទា”តិអាទិមាហ។ តស្សត្ថោ – ភទ្ទេ, ចន្ទេ យោនិសោមនសិការមូលកេន សុនេយា, ឯកាសន្ហាតាយ តណ្ហាយ អភាវេន អនេកា, វេស្សន្តរេ គុណេន បហីនវិចិកិច្ឆតាយ និក្កង្ខា, សព្ពកិលេសបរិឡាហាភាវេន សីតិភូតា, វុត្តមស្ស វេមស្ស អធិគតត្តា វេបុល្លត្តា អនាសវា និព្ពានបទា សុលំ វិហរន្តិ, ន តេសំ ឯតរហិ វេទនាទុក្ខំ អត្ថិ, អាយតិំ បន សព្ពម្បិ ទុក្ខំ ន ភវិស្សតេវ។

យស្មា វេទេវំ, តស្មា តេនាទសិក្ខា ឆាយិហិ...បេ... អនុត្តរហឃាតិ តេហិ និព្ពានមេហិ ឆាយិហិ អនុវិក្ខា បដិបត្តិ សមវិបស្សនាមគ្គិ គោចរស្សនស្ស អធិកាយាយ សកលស្សាបិ វដ្ដទុក្ខស្ស អន្តករិយាយ ចន្ទ, ត្វំ អនុត្តរហយ ចន្ទេយ្យាសីតិ។

តំ សុត្វា ចន្ទទេវី “អទ្ធា មម មាតា អរហត្តេ បតិដ្ឋិតា”តិ វិទិត្វា តមត្ថំ បវេទេន្តី –

១០៤.

“វិហារនាច ករោសិ, ឯតមត្ថំ ឧបេត្តិ មេ;

មង្គលំ ភូត យាមិនោ, ចរេទា តេ ន វិជ្ជតី”តិ។ – គាថមាហ;

តត្ថ វិហារនាច ករោសិ, ឯតមត្ថំ ឧបេត្តិ មេតិ “យា សុ តេ ចន្ទ លោកប្បជ្ជោតនោ អហុ គគនន”ន្តិ ឯតមត្ថំ ឯតំ ឧបចារំ, អម្ម, វិភាគសារម្ភា កត្វវិ អលង្កា អនុល្លិតាច ហុត្វា មយ្ហំ វេទសិ។ តស្មា មង្គលំ ភូត យាមិនោ, ចរេទា តេ ន វិជ្ជតីតិ, ភូត យាមិនោ មយ្ហំ អម្ម, គោហសិតេបមមេត្តាបិ ចរេទា តុយ្ហំ មហិ ន វិជ្ជតីតិ មង្គលំ, ន យាមិកាតិ អត្ថោ។

តំ សុត្វា ទេវី “អហំ មេត្តាបិ កិលេសោ កត្វាបិ វិសយេ មម ន វិជ្ជតី”តិ ចត្វា អត្តនោ កតកិច្ចតំ បកាសេន្តី –

᪑᪐᪘᪨

“ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᩅᨯ᩠ᨰ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ, ᩉᩦᨶᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ;

ᩋᨱᩪᨸᩥ ᩋᨱᩩᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ, ᩅᨶᨳᩮᩣ ᨾᩮ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

᪑᪐᪙᪨

“ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨾᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨡᩦᨱᩣ, ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᨫᩣᨿᨲᩮᩣ;

ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩣᩈᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ –

ᩍᨴᩴ ᨠᩣᩁᨱᨾᩣᩉ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩦᨲᩥ ᩋᨶᩥᨿᨾᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᩉᩦᨶᩣᨲᩥ ᩃᩣᨾᨠᩣ ᨸᨭᩥᨠᩩᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣᨲᩥ ᨸᨱᩦᨲᩣ ᨧᩮᩅ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ ᨧ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲᩣ ᩉᩦᨶᩣ ᨩᩣᨲᩥᩈᨦ᩠ᨡᨲᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩣ, ᩏᨽᨿᨸᩁᩥᨾᩥᩔᩥᨲᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ᪨ ᩉᩦᨶᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨴᩦᩉᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᩉᩦᨶᩣ, ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩮᩉᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ, ᨸᨱᩦᨲᩮᩉᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩣ ᩉᩦᨶᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩣ, ᩍᨲᩁᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ᪨ ᩋᨱᩪᨸᩥ ᩋᨱᩩᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩦᨲᩥ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨲᨿᩥ ᩑᩅ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᩉᩦᨶᩣᨴᩥᨽᩮᨴᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᩋᨱᩪᨸᩥ ᩋᨱᩩᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩋᨲᩥᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨸᩥ ᩅᨶᨳᩮᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᨱᨾᩣᩉ – “ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨾᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨡᩦᨱᩣ, ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᨫᩣᨿᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᨫᩣᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᨶ ᩉᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩣᩈᨶᩴ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨫᩣᨿᩥᨶᩦ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨾᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨡᩦᨱᩣ, ᩋᨱᩪᨸᩥ ᩋᨱᩩᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᨶᨳᩮᩣ ᨾᩮ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩈᩴᩅᩮᨣᩮᩣ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᩅᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩅᩥᨸᩔᨶᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ –

᪑᪑᪐᪨

“ᩏᩊᩣᩁᩴ ᩅᨲ ᨾᩮ ᨾᩣᨲᩣ, ᨸᨲᩮᩣᨴᩴ ᩈᨾᩅᩔᩁᩥ;

ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᩈᩘᨣᩦᨲᩣ ᨣᩣᨳᩣ, ᨿᨳᩣᨸᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩥᨠᩣ᪨

᪑᪑᪑᪨

“ᨲᩔᩣᩉᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨶᩩᩈᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨩᩥᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ;

ᩈᨾᨳᩴ ᨸᨭᩥᨸᩣᨴᩮᩈᩥᩴ, ᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᩮᨾᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨

᪑᪑᪒᪨

“ᩈᩮᩣᩉᩴ ᨸᨵᩣᨶᨸᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨴᩥᩅᨾᨲᨶ᩠ᨴᩥᨲᩮᩣ;

ᨿᩣᨲᩁᩣ ᨧᩮᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨷ᩠ᨽᩩᩈᩥᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩈᩣᩈᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ –

ᩍᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ᪨

ᩋᨳ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᨧᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᩁᩣᨵᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨽᩣᩈᩥᨲᨣᩣᨳᩣ ᩈᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨽᩣᩈᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩣᨸᩥ ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᨽᩣᨿ ᨩᩣᨲᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᩁᨲ᩠ᨳᩮ ᩅᩥᨷᩩᩃᩴ ᨿᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨲᩮᩣᨴᨲ᩠ᨳᩮ ᨴᩩᨵᩣᨴᨸᨲᩮᩣᨴᩴ ᩈᨿᨧᩔᩦᨲᩥ ᩈᨿ᩠ᩉᩣ ᨸᨧᨲ᩠ᨲᩩᩈᩥ ᨧᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨠᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᩮᩣ ᨸᨲᩮᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᩈᩘᨣᩦᨲᩣ ᨣᩣᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ “ᨿᩣ ᩈᩩ ᨲᩮ, ᩅᨯ᩠ᨰ, ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩴ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᨸᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩥᨠᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩥᨠᩣ, ᩑᩅᩴ ᨿᨳᩣᨿᨳᩣ ᨸᨧᨲ᩠ᨲᩥᨠᨧᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨧᨠᨣᩣᨳᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨸᨲᩮᩣᨴᩴ ᨷᩥᨩᨠᨴ᩠ᨵᨠᩴ ᨿᨿ ᨴᩣᩃᨧᨠᩈᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨧᨲ᩠ᨲᩩᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩈᨾᨳᩴ ᨸᨭᩥᨸᩣᨴᩮᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩣᩃᨠᨿᩣᨧᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨲᩥᨧᩥᨿ ᨿᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩥᩴᩈᨲᩴ ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴ᪨

ᨸᨵᩣᨶᨸᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᨷ᩠ᨷᩥᨵᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᨲᩥᨸᩮᩈᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᩈᩥᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩈᩣᩈᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨹᩩᩈᩥᩴ ᩋᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១០។ ទសកនិបាតោ

១។ កិសាគោតមីថេរីគាថាវណ្ណនា

ទសកនិបាតេ កល្យាណមិត្តតាតិអាទិកា កិសាគោតមិយា ថេរិយា គាថា។ អយំ កិរ បទុមុត្តរស្ស ភគវតោ កាលេ ហំសវតីនគរេ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា ឯកទិវសំ សត្ថុ សន្តិកេ ធម្មំ សុណន្តី សត្ថារំ ឯកំ ភិក្ខុនឹ លូខចីវរធារីនំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេន្តំ ទិស្វា អធិការកម្មំ កត្វា តំ ឋានន្តរំ បត្ថេសិ។ សា កប្បសតសហស្សំ ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី ឥមស្មឹ ពុទ្ធុប្បាទេ សាវត្ថិយំ ទុគ្គតកុលេ និព្ពត្តិ។ គោតមីតិស្សា នាមំ អហោសិ។ កិសសរីរតាយ បន “កិសាគោតមី”តិ វោហរីយិត្ថ។ តំ បតិកុលំ គតំ ទុគ្គតកុលស្ស ធីតាតិ បរិភវឹសុ។ សា ឯកំ បុត្តំ វិជាយិ។ បុត្តលាភេន ចស្សា សម្មានំ អកំសុ។ សោ បនស្សា បុត្តោ អាធាវិត្វា បរិធាវិត្វា កីឡនកកាលេ កាលមកាសិ។ តេនស្សា សោកុម្មាទោ ឧប្បជ្ជិ។

សា “អហំ បុព្វេ បរិភវប្បត្តា ហុត្វា បុត្តស្ស ជាតកាលតោ បដ្ឋាយ សក្ការំ បាបុណឹ, ឥមេ មយ្ហំបុត្តំ ពហិ ឆឌ្ឌេតុម្បិ វាយមន្តី”តិ សោកុម្មាទវសេន មតកឡេវរំ អង្កេនាទាយ “បុត្តស្ស មេ ភេសជ្ជំ ទេថា”តិ គេហទ្វារបដិបាដិយា នគរេ វិចរតិ។ មនុស្សា “ភេសជ្ជំ កុតោ”តិ បរិភាសន្តិ។ សា តេសំ កថំ ន គណ្ហាតិ។ អថ នំ ឯកោ បណ្ឌិតបុរិសោ “អយំ បុត្តសោកេន ចិត្តវិក្ខេបំ បត្តា, ឯតិស្សា ភេសជ្ជំ ទសពលោយេវ ជានិស្សតី”តិ ចិន្តេត្វា, “អម្ម, តវ បុត្តស្ស ភេសជ្ជំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆា”តិ អាហ។ សា សត្ថុ ធម្មទេសនាវេលាយំ វិហារំ គន្ត្វា “បុត្តស្ស មេ ភេសជ្ជំ ទេថ ភគវា”តិ អាហ។ សត្ថា តស្សា ឧបនិស្សយំ ទិស្វា “គច្ឆ នគរំ បវិសិត្វា យស្មឹ គេហេ កោចិ មតបុព្វោ នត្ថិ, តតោ សិទ្ធត្ថកំ អាហរា”តិ អាហ។ សា “សាធុ, ភន្តេ”តិ តុដ្ឋមានសា នគរំ បវិសិត្វា បឋមគេហេយេវ “សត្ថា មម បុត្តស្ស ភេសជ្ជត្ថាយ សិទ្ធត្ថកំ អាហរាបេតិ។ សចេ ឯតស្មឹ គេហេ កោចិ មតបុព្វោ នត្ថិ, សិទ្ធត្ថកំ មេ ទេថា”តិ អាហ។ “កោ ឥធ មតេ គណេតុំ សក្កោតី”តិ។ “កិំ តេន ហិ អលំ សិទ្ធត្ថកេហី”តិ ទុតិយំ តតិយំ ឃរំ គន្ត្វា ពុទ្ធានុភាវេន វិគតុម្មាទា បកតិចិត្តេ ឋិតា ចិន្តេសិ – “សកលនគរេ អយមេវ និយមោ ភវិស្សតិ, ឥទំ ហិតានុកម្បិនា ភគវតា ទិដ្ឋំ ភវិស្សតី”តិ សំវេគំ លភិត្វា តតោវ ពហិ និក្ខមិត្វា បុត្តំ អាមកសុសានេ ឆឌ្ឌេត្វា ឥមំ គាថមាហ –

“ន គាមធម្មោ និគមស្ស ធម្មោ, ន ចាបិយំ ឯកកុលស្ស ធម្មោ;

សព្វស្ស លោកស្ស សទេវកស្ស, ឯសេវ ធម្មោ យទិទំ អនិច្ចតា”តិ។ (អប។ ថេរី ២.២.៣២);

ឯវញ្ច បន វត្វា សត្ថុ សន្តិកំ អគមាសិ។ អថ នំ សត្ថា “លទ្ធោ តេ, គោតមិ, សិទ្ធត្ថកោ”តិ អាហ។ “និដ្ឋិតំ, ភន្តេ, សិទ្ធត្ថកេន កម្មំ, បតិដ្ឋំ បន មេ ទេថា”តិ អាហ។ អថស្សា សត្ថា –

“តំ បុត្តបសុសម្មត្តំ, ព្យាសត្តមនសំ នរំ;

សុត្តំ គាមំ មហោឃោវ, មច្ចុ អាទាយ គច្ឆតី”តិ៓ (ធ៓ ប៓ ២៨៧) –

គាថមាហ៓

គាថាបរិយោសានេ យថាឋិតាវ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋាយ សត្ថារំ បព្ពជ្ជំ យាចិ៓ សត្ថា បព្ពជ្ជំ អនុជានិ៓ សា សត្ថារំ តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា វន្ទិត្វា ភិក្ខុនុបស្សយំ គន្ត្វា បព្ពជិត្វា ឧបសម្បទំ លភិត្វា នចិរស្សេវ យោនិសោមនសិការេ កម្មំ ករោន្តី វិបស្សនំ វឌ្ឍេសិ៓ អថស្សា សត្ថា –

“យោ ច វស្សសតំ ជីវេ, អបស្សំ អមតំ បទំ;

ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ, បស្សតោ អមតំ បទ”ន្តិ៓ (ធ៓ ប៓ ១១៤) –

ឥមំ ឱភាសគាថមាហ៓

សា គាថាបរិយោសានេ អរហត្តំ បាបុណិត្វា បរិក្ខារវលញ្ជេ បរមុក្កដ្ឋា ហុត្វា តីហិ លូខេហិ សមន្នាគតំ ចីវរំ បារុបិត្វា វិចរិ៓ អថ នំ សត្ថា ជេតវនេ និសិន្នោ ភិក្ខុនិយោ បដិបាដិយា ឋានន្តរេ ឋបេន្តោ លូខចីវរធារីនំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេសិ៓ សា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា “សត្ថារំ និស្សាយ មយា អយំ វិសេសោ លទ្ធោ”តិ កល្យាណមិត្តតាយ បសំសាមុខេន ឥមា គាថា អភាសិ –

២១២៓

“កល្យាណមិត្តតា មុនិនា, លោកំ អាទិស្ស វណ្ណិតា;

កល្យាណមិត្តេ ភជមានោ, អបិ ពាលោ បណ្ឌិតោ អស្ស៓

២១៣៓

“កឌិតត្ថា សប្បុរិសា, បញ្ញា ពទា ចន្ទតិ កឌត្តាតិ;

កឌយានតោ សប្បុរិសេ, សទ្ធាហិបិ ក្រុន្លហិ បយុច្ចឃ្យ.

១២៣.

“ក្រុន្លញ្ញា ចិឌានតឃ្យ, ក្រុន្លស្ស ច សយុកឃំ តិនោឆំ;

អដ្ឋិកញ្ញា យក្កុ, ចត្តារិបិ អរិយសច្ចាតិ.

១២៤.

“ក្រុន្លា ញត្តិការចា, អក្លានពា បុរិសកប្ដូសារទិតា;

សបត្តិកយ្បិ ហិ ក្រុន្លិ, អប្បកច្ចា សកិ ចិឌាពានយា.

១២៥.

“កលេក អបិ កត្តត្តិ, ស្វុលុយាលិតិយា ចិសាតិ ឈាកត្តិ;

ឌតយារកយន្ញ្ញាពា, រ្តកាបិ ញ្ជសតាតិ អត្រុកាត្តិ.

១២៦.

“រ្តបចិឌញ្ញា កឆ្ឆត្តិ, អត្តសាហំ បតិ យតំ;

បត្តយិ ច្ចិឌាឃិត្វាត, អប្បត្តាច សកំ ឈទំ.

១២៧.

“ເທ຺ວ ປຸຕ຺ຕາ ກາລກຕາ, ປຕີ ຈ ປເນ຺ຖ ມເຕາ ກປຓິກາຍ;

ມາຕາ ປິຕາ ຈ ຠາຕາ, ຑຍ຺ຫນ຺ຕິ ຈ ເອກຈິຕກາຍໍ.

໑໑໐.

“ຂີຓກຸລີເນ ກປເຓ, ອນຸພູຕໍ ເຕ ທຸຂໍ ອປຣິມາຓໍ;

ອສ຺ສູ ຈ ເຕ ປວຕ຺ຕໍ, ພຫູນິ ຈ ຊາຕິສຫສ຺ສານິ.

໑໑໑.

“ວສິຕາ ສຸສານມຊ຺ເຌ ອເຖາປິ ຂາທິຕານິ ປຸຕ຺ຕມໍສານິ;

ຫຕກຸລິກາ ສພ຺ພຄຣຫິຕາ, ມຕປຕິກາ ອມຕມຘິຄຈ຺ຉິໍ.

໑໑໒.

“ພາວິເຕາ ເມ ມເຄ຺ຄາ, ອຣິເຍາ ອຏ຺ຐງ຺ຄິເກາ ອມຕຄາມີ;

ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກຕໍ, ຘມ຺ມາທາສໍ ອເວກ຺ຂິຫໍ.

໑໑໓.

“ອຫມມ຺ຫິ ກນ຺ຕສລ຺ລາ, ໂອຫິຕຠາຣາ ກຕຫິ ກຣຓີຍໍ;

ກິສາເຄາຕມີ ເຖຣີ, ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ອິມໍ ພຓີ”ຕິ.

តត្ថ កល្យាណមិត្តតាតិ កល្យាណោ ភទ្ទោ សុន្ទរោ មិត្តោ ឯតស្សាតិ កល្យាណមិត្តោ។ យោ យស្ស សីលាទិគុណសមុបេតោ, អឃស្ស ឃាតា, ហិតស្ស វិធាតា, ឯវំ សព្វាការេន ឧបការោ មិត្តោ ហោតិ, សោ បុគ្គលោ កល្យាណមិត្តោ, តស្ស ភាវោ កល្យាណមិត្តតា, កល្យាណមិត្តវត្តតា។ យុត្តតាតិ សត្តានំ លោកេ អាទិស្ស ចរិតាតិ កល្យាណមិត្ត អនុគាត្តត្តាតិ សត្តលោកេ ឧត្តិស្ស –

“សកលមេវិទំ, អានន្ទ, ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា” (សំ· និ· ៥·១)។
“កល្យាណមិត្តស្សេតំ, មេឃិយ, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្បវង្កស្ស យំ សីលវា ភវិស្សតិ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរិស្សតី”តិ (ឧទា· ៣១) ច ឯវមាទិកា បសំសិតា។

កល្យាណមិត្តេ ភជមានោតិអាទិ កល្យាណមិត្តតាយ អានិសំសទស្សនំ។ តត្ថ អបិ ពាលោ បណ្ឌិតោ អស្សាតិ កល្យាណមិត្តេ ភជមានោ បុគ្គលោ បុព្វេ សុតាទិវិរហេន ពាលោបិ សមានោ អស្សុតសវនាទិនា បណ្ឌិតោ ភវេយ្យ។

ភជិតព្វា សប្បុរិសាតិ ពាលស្សាបិ បណ្ឌិតភាវហេតុតោ វុឌ្ឍាវហា សប្បុរិសា កាលេន កាលំ ឧបសង្កមនាទិនា សេវិតព្វា។ បញ្ញា តថា បវឌ្ឍតិ ភជន្តានន្តិ កល្យាណមិត្តេ ភជន្តានំ តថា បញ្ញា វឌ្ឍតិ ព្រូហតិ បារិបូរិំ គច្ឆតិ។ យថា តេសុ ឯកោ ពោធិ លក្ខិយាទិកោ ភជមានោ សប្បុរិសេ សព្វេហិបិ ជាតិអាទិទុក្ខេហិ បមុច្ចេយ្យាតិ យោជនា។

យុត្តតិបិ បន កល្យាណមិត្តសេវិនា ទស្សេតុំ “ទុក្ខញ្ច វិជានេយ្យា”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ចត្តារិ អរិយសច្ចានីតិ ទុក្ខំ ទុក្ខសមុទយំ និរោធញ្ច អដ្ឋង្គិកំ មគ្គញ្ចាតិ ឥមានិ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ វិជានេយ្យ បដិវិជ្ឈេយ្យាតិ យោជនា។

“ទុក្ខា វត្តិកាចា”តិអាទិកា ឥទំ គាថា អញ្ញតរាយ យក្ខិនិយា វត្តិកាចំ ករហន្តិយា ភាសិតា។ តត្ថ ទុក្ខា វត្តិកាចា អក្ខរតោតិ ចបលតា, គណ្ហារណំ, សព្វកាលំ បរិបតិតទុក្ខត្តិតាតិ ឯវមាទីហិ អាទីនវេហិ វត្តិកាចា ទុក្ខាតិ, បុរិសប្បស្សាទិតា ភាវតា គធិតោ។ សបត្តិកាបិ ទុក្ខត្តិ សបត្តចារេស សបត្តិយា សទ្ធិំ សំចារេសាបិ ទុក្ខា, អយម្បិ វត្តិកាចេ អាទីនវោតិ អធិប្បាយោ។ អបេក្ខា សកិំ វិជាតាយោតិ ឯកច្ចា វត្តិយោ ឯកវារមេវ វិជាតា, បរមកណ្ហេ វិជាយនទុក្ខេ អសហន្តិយោ។ គលេ អបិ កន្តន្តីតិ អត្តនោ គីវម្បិ ឆិន្ទន្តិ។ សុខុមាលិនិយោ វិសានិ ខាទន្តីតិ សុខុមាលសរីរា អត្តនោ សុខុមាលភាវេន ទេហំ អវិសហន្តិយោ វិសានិបិ ខាទន្តិ។ ជនមារកមជ្ឈគតាតិ ជនមារកោ វុច្ចតិ មូឡ្ហគព្ភោ។ មាតុគាមជនស្ស មារកោ, មជ្ឈគតា ជនមារកា កុច្ឆិគតា, មូឡ្ហគព្ភាតិ អត្ថោ។ ឧភោបិ ព្យសនានិ អនុភោន្តីតិ គព្ភោ គព្ភិនី ចាតិ ឧភោបិ ជនា មរណំ មរណន្តិកព្យសនានិ ច បាបុណន្តិ។ អបរេ បន ភណន្តិ “ជនមារកា នាម កិលេសា, តេហិ មជ្ឈគតា កិលេសវសង្គតា ឧភោបិ ជាយាបតិកា ពហូ កិលេសបរិព្យាហនវសេន, អាយតិំ ទុគ្គតិបរិក្កិលេសវសេន ព្យសនានិ បាបុណន្តី”តិ។ ឥមា កិរ ឥទំ គាថា សា យក្ខិនី បុរិមត្តភាវេ អត្តនោ អនុភូតទុក្ខំ អនុស្សរិត្វា អាហ។ ឆេរិ បន វត្តិកាចេ អាទីនវបរិភាវនាយ បច្ចុការស្ស អបេចា។

“ឝ្កបចិឌ្ឍា ក្ឆន្តី”តិអាឌិកា ឯ្កា កាធា បដិឆារាយ ឆេរិយា បចត្តិ អារឌ្ឍ ការិតា។ តត្ថ ឝ្កបចិឌ្ឍា ក្ឆន្តីតិ ឝ្កបកតចិឌាឃតកាលិ យក្កិ ក្ឆន្តី, អបត្តាច ឋកំ កេហំ បេត្ថ ចិឌាឃិត្វាភ បតិ យតំ អឌ្ឍំ អហត្តិ ឃោឌតា។

កបឈិកាឃាតិ ចរាកាឃ។ ឰយា កិរ ឯ្កា កាធា បដិឆារាយ តងា សោក្យុាឌបត្តាឃ ចុត្តាការឞ្ញ អតុក្រលចសេត ឰត្តិការច អាឌិតចចិការចតត្ថយេច ឆេរិយា ចុត្តា។

ឝ្កឃយេ្យតំ ឝ្កាហរលការចេត អារេតត្វា ឰឌាតិ អត្តនោ អតុក្ខតំ ឌុក្លិ ចិការចេត្តិ “ឈិលក្យុលិតេ”តិអាឌិយាហ។ តត្ថ ឈិលក្យុលិតេតិ កោកាឌីហិ បរិឌុឌ្ឍាបត្តក្យុលិកោ។ កបរលតិ បរយអចឌ្ឍាតំ បត្តេ។ ឝ្កឃត្វោតំ អត្តនោ ឲច អាយត្តតចចតំ។ អតុក្ខតំ តេ ឌុលំ អបរិយាលត្តិ ឰលយ្លិ អត្តការច, ឰនោ បុរិយត្តការចឞ្ញ ចា អតបក្យាកំ ឌុក្លិ តឃា អតុកចិតំ។ ឰឌាតិ តំ ឌុក្លិ ឲកេឌេសេត ចិកឌិត្វា ឌេឞ្យតុំ “អឞ្ញ ច តេ បចត្ត”ត្តិអាឌិ ចុត្តំ។តឞ្យុត្វោ – ឰលយ្លិ អតយតេក្កេ ឋំសារេ បរិឌ្ឍយត្តិឃា ពហុកាតិ ឌាតិសហឞ្យាតិ សោកាកិក្ខតាឃ អឞ្ញ ច បចត្តំ, អចិសេឋិតំ កត្វា ចុត្តត្វោតំ, យហាឋយុឌ្ឍឞ្យ ឝ្កឌកេតាបិ ពហុកេយច ឋិឃា។

ចឋិតា ឞុសាតយេឌ្ឍាតិ យតុឞ្យយំសលាឌិកា ឞុតលី ឋិឌ្កាលី ច ហុត្វា ឞុសាតយេឌ្ឍាចុឋិតា។ លាឌិតាតិ បុត្តយំសាតីតិ ឰក្លឈ្ជីបិតិព្វអារាឌិកាលេ បុត្តយំសាតិ លាឌិតាតិ។ ហតក្យុលិកាតិ ចិតឌ្ឍក្យុលចំសា។ ឞេឌ្ឍាកេហិតាតិ ឞេឌ្ឍាហិ ឈេចាឞីហិ កេហិតា កេហបក្យត្តា។ យតបតិកាតិ ចិឆចា។ ឰេយ បត ពេឃា បកាេរ បុរិយត្តការច អត្តនោ អតុបក្យេត្តា កេហត្វា ចឌតិ។ ឲចំក្ខតាបិ ហុត្វា អឆិច្ឆ លឌ្ឍាឃ កល្យាលយិត្តសេចាឃ អយតយឆិកឌ្ឍិ,តិឌ្ឍាតំ អតុបក្យត្តា។

ឰឌាតិ តេយច អយតាឆិកយំ បិកេដំ កត្វា ឌេឞ្យតុំ “កាចិតោ”តិអាឌិ ចុត្តំ។ តត្ថ កាចិតោតិ ចិកាចិតោ ឝ្កយ្យាឌិតោ ចឌ្ឍិតោ កាចតាកិសយឃចេសេត បដិចិឌ្ឍោ។ ឆយុាឌាសំ អេចក្លិហត្តិ ឆយុយឃំ អាឌាសំ អឌ្ឍក្លិ អបឞ្ញិ អហំ។

អហយបេ្យាតត្តឋល្លាតិ អរិឃយេក្កេត ឋយុឌ្ឍិត្តការាឌិឋល្លា អហំ អយេ្យាឌ្ឍហិតការាតិ ឌ្ឍរោបិតកាយលឌ្ឍកិលេឋាកិឋឌ្ឍារការា។ កតេ្យា កេលីឃត្តិ បរិឌ្ឍាឌិកេឌំ សោព្វអឋចិឆយិ កិច្ឆំ កតំ បរិឃោសិតំ។ ឞុចិយុត្តចិត្តា ឰយំ កលីតិ ឋឌ្ឍាសោ ចិយុត្តចិត្តា កិសោកោតយី ឆេរិ ឰយយតុំ “កល្យាលយិត្តតា”តិអាឌិតា កាធាពត្ថចសេត អកលីតិ អត្តាតំ បរំ ចិឃ ឆេរិ ចឌតិ។ តត្រិឌំ ឰយិឞ្យា ឆេរិយា អបឌាតំ (អប។ ឆេរិ ១។១។៣៣-៤៨) –

“បឌុយុត្តរោ តាយ ឌិតោ, ឞព្វឆយុាត បារក្;

ឰនោ សតសហឞ្យយេ្យាកេ្យ ឝ្យញ្ញិ តាឃកោ។

“តទាហំ ហំសចតិឃំ, ឌាតា អញ្ញាតនេ ក្យេល;

ភ្លេបត្វា តំ ភនចេ់, សនលំ សយុបិកយិៈ

“ឆយ្ឆ្យា តស្ស អស្សេយាឃិ, ចតុសង្ខបសតៀ្យតំ;

យឆុទ់ បនយស្សាជំ, ចដ្ឋសត្តិស្វលាចហំៈ

“តទា ច កិក្លុតិ ចឹនេរា, ល្វាលចឹចនឆាទិតិ;

ផេបនេត្តា ឲតកក្កូយិ្យចល្លាឃិ បុទិស្វត្តេយាៈ

“ឌនេតត្វាភប្យក៌ បឹតិ, ស្វត្វា កិក្លុតិឃា ក្យេលា;

កាទ់ កត្វាភ ត្យុឌ្ឍស្ស, ឃឆាឃត្តិ ឃឆាឆាលំៈ

“តិបឆ្ល យុតិចទ់ តំ, តំ ផាភយកិបត្វឃិ;

តទាត្យេយាជិ សព្យេទ្ធា, ផាភលិកាឃ ភាឃេកាៈ

“សតសហស្សិតេា កេប្យ, ឌក្កាកក្យលសម្ពេចា;

កោតេយា ភាយ កោរេត្តត, សត្វា លេិកេ កចិស្សតិៈ

“តស្ស ឆេយ្យឆុ ទាឃាទា, ឌុនសា ឆយុតិយ៉ិតា;

កិសារកោតយឹ ភាេយត, ហេស្សសិ សត្វ្យ សាចិកាៈ

“តំ ស្វត្វា យុទិតា ហុត្វា, ឃាចឌឹចំ តទា ឌិតំ;

មេត្តចិត្តា បរិចរិំ, បច្ចយេហិ វិនាយកំ។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសូបគាហំ។

“ឥមម្ហិ ភទ្ទកេ កប្បេ, ព្រហ្មពន្ធុ មហាយសោ;

កស្សបោ នាម គោត្តេន, ឧប្បជ្ជិ វទតំ វរោ។

“ឧបដ្ឋាកោ មហេសិស្ស, តទា អាសិ នរិស្សរោ;

កាសិរាជា កិកី នាម, ពារាណសិបុរុត្តមេ។

“បញ្ចមី តស្ស ធីតាសិំ, ធម្មា នាមេន វិស្សុតា;

ធម្មំ សុត្វា ជិនគ្គស្ស, បព្វជ្ជំ សមរោចយិំ។

“អនុជានិ ន នោ តាតោ, អគារេវ តទា មយំ;

វីសវស្សសហស្សានិ, វិចរិម្ហ អតន្ទិតា។

“កោមារិព្រហ្មចរិយំ, រាជកញ្ញា សុខេធិតា;

ពុទ្ធោបដ្ឋាននិរតា, មុទិតា សត្ត ធីតរោ។

“សមណី សមណគុត្តា ច, ភិក្ខុនី ភិក្ខុទាយិកា;

ຘຊາ ເຈວ ສຸຘຊາ ຈ, ສຕ຺ຕຸຍີ ສຊ຺ຌາຍິກາ.

“ເພຍາ ຽປຍລຈ຺ຌາ ຈ, ປຏິຈາຣາ ຈ ກຸຓ຺ຌລີ;

ອຫງ຺ຫາ ຘຍຸຄິ຺ກາ ຈ, ຍິສາພາ ເທາຕິ ສຕ຺ຕຸຍີ.

“ເຕຫິ ກເຍຸຫິ ສຸກເຕຫິ, ເຈຕາກາປລິເຂີຫິ ຈ;

ຂຫິຕ຺ວາ ຍາສຸນັ ເຈທັ, ຕາຈຕິ຺ສຍກນ຺ທັ.

“ປນ຺ຈເຍ ຈ ກເຈ ຊາຕິ, ຂາຕາ ເສຍ຺ຝິກຸເລ ອທັ;

ສຸກ຺ເຕ ອຘເຕ ກເຂ, ກຕາ ຈ ສຘຕິ ກຸລີ.

“ປຕິ ຜເປຕ຺ວາ ເສສາ ເຍ, ເຂສຸຕ຺ຕິ ອຘກາ ຎຕິ;

ຍຂາ ຈ ປສ຺ສຸຕາ ອາສີ, ສເສ຺ຕຸນັ ຂຍິຕາ ຕຂາ.

“ຍຂາ ເສາ ຕຣຸເພາ ກເຂາ, ເກາຍລເກາ ສຸເພຂິເຕາ;

ສປິໜຍິຈ ກເຕ຺ຕາ ເຍ, ຕຂາ ຍຍຈນັ ກເຕາ.

“ເສາກເຂາຂີກຈຂກາ, ອສ຺ສຸເກຕ຺ວາ ຮຸຂຍ຺ຸພາ;

ຍທັ ກຸພປຍາຂາຍ, ຍິລປຕີ຺ ກຍາຍທັ.

“ຕຂາ ໂຂເກກ ສຕິຂາ, ຽເປຕ຺ວາກິສກຸຕຍັ;

ອເຈາຂັ ເຂຫິ ເກສຂູ, ປຸຕ຺ຕສຂີຈກຕິ ເກາ.

“ນ ວິຊ຺ຊນ຺ເຕ ມຕາ ຍສ຺ມິໍ, ເຄເຫ ສິທ຺ຘຕ຺ຖກໍ ຕເຕາ;

ອາຫຣາຕີ ຊິເນາ ອາຫ, ວິນເຍາປາຍເກາວິເທາ.

“ຕທາ ຄມິຕ຺ວາ ສາວຕ຺ຖິໍ, ນ ລພິໍ ຕາທິສໍ ຆຣໍ;

ກຸເຕາ ສິທ຺ຘຕ຺ຖກໍ ຕສ຺ມາ, ຕເຕາ ລທ຺ຘາ ສຕີ ອຫໍ.

“ກຸຓປໍ ຉຑ຺ຑຍິຕ຺ວານ, ອຸເປສິໍ ໂລກນາຍກໍ;

ທູຣເຕາວ ມມໍ ທິສ຺ວາ, ອເວາຈ ມທຸຣສ຺ສເຣາ.

“ເຍາ ຈ ວສ຺ສສຕໍ ຊີເວ, ອປສ຺ສໍ ອຸທຍພ຺ພຍໍ;

ເອກາຫໍ ຊີວິຕໍ ເສເຍ຺ຍາ, ປສ຺ສເຕາ ອຸທຍພ຺ພຍໍ.

“ນ ຄາມທມ຺ເມາ ນິຄມສ຺ສ ທມ຺ເມາ, ນ ຈາປິຍໍ ເອກກຸລສ຺ສ ທມ຺ເມາ;

ສພ຺ພສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ສເທວກສ຺ສ, ເອເສວ ທມ຺ເມາ ຍທິທໍ ອນິຈ຺ຈຕາ.

“ສາຫໍ ສຸຕ຺ວານິມາ ຄາຖາ, ທມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ວິເສາຘຍິໍ;

ຕເຕາ ວິຎ຺ຎາຕສທ຺ຘມ຺ມາ, ປພ຺ພຊິໍ ອນຄາຣິຍໍ.

“ຕຖາ ປພ຺ພຊິຕາ ສນ຺ຕີ, ຍຸຊ຺ຊນ຺ຕີ ຊິນສາສເນ;

ນ ຈິເຣເນວ ກາເລນ, ອຣຫຕ຺ຕມປາປຸຓິໍ.

“ខគ្គិស្មិ ច ចរឹ ហោយិ, ជិទ្ទាឃ សោតឆាឲ្យឃា;

បរចិត្តាតិ ឌាភាយិ, សត្យសាសភការិកា៍

“ប្ុទ្ទោតិចាសំ ឌាភាយិ, ជិទ្ទាចក្កូ ចិសោឆិតំ;

ខេលេបត្វា អាសចេ សទ្ទោ, ចិស្ដ្ឋាសិំ ស្ុតិយុលិ៍

“បរិចិណ្ណោ យឃា សត្វា, គតំ ឮាដ្ឋស្ស សាសតំ;

ឱ្លហិតោ កទ្ុកោ ភាទោ, ភចតេត្តិ សឰ្យហតា៍

“ឃស្សត្វាឃ បទ្ទាឌិតា, អការស្លាភការិឃំ;

សោ ខេ អតេ្វា អត្ុប្យតេ្តា, សទ្ទាសំឃោឌតក្លូឃោ៍

“អត្វឆយូតិរុត្តិស្ុ, បដិភាតេ តចេឆច ច;

ឌាគាំ ខេ ចិយល់ ស្ុទ្ធិ, ឮាដ្ឋសដ្ឋស្ស ចាហសា៍

“សក្ការក្ាដៀ អាហិត្វា, ស្ុសាភា រឆិឃាបិ ច;

តតោ សញ្ញាដិកំ គត្វា, ល្ងុលំ ឆាទេរយិ ឌឹចទ៌

“ឌិតោ តស្មិំ ក្ុណោ តុដ្ឋោ, ល្ងុលឌឹចរឆារណោ;

ឌេបសិ ឲតឥក្កុឃ្យិរាបរិសាស្ុ ចិតាឃកោ៍

“កិលេសា ឆាបិតា យឃ្ញា..ខេប... គតំ ឮាដ្ឋស្ស សាសត”ត្តិ៍

កិសារកាតយឹរឆទិកាឆាចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា៍

ឲកាងឃភិបាតចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១១។ ទ្វាទសកនិបាតោ

១។ ឧប្បលវណ្ណាថេរីគាថាវណ្ណនា

ទ្វាទសកនិបាតេ ឧភោ មាតា ច ធីតា ចាតិអាទិកា ឧប្បលវណ្ណាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បទុមុត្តរស្ស ភគវតោ កាលេ ហំសវតីនគរេ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា, មហាជនេន សទ្ធឹ សត្ថុ សន្តិកំ គន្ត្វា, ធម្មំ សុណន្តី សត្ថារំ ឯកំ ភិក្ខុនឹ ឥទ្ធិមន្តានំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេន្តំ ទិស្វា សត្តាហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស មហាទានំ ទត្វា តំ ឋានន្តរំ បត្ថេសិ។ សា យាវជីវំ កុសលំ កត្វា ទេវមនុស្សេសុ សំសរន្តី កស្សបពុទ្ធកាលេ ពារាណសិនគរេ កិកិស្ស កាសិរញ្ញោ គេហេ បដិសន្ធឹ គហេត្វា សត្តន្នំ ភគិនីនំ អព្ភន្តរា ហុត្វា វីសតិវស្សសហស្សានិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្ស បរិវេណំ កត្វា ទេវលោកេ និព្ពត្តា។

តតោ ចវិត្វា បុន មនុស្សលោកំ អាគច្ឆន្តី ឯកស្មិំ គាមកេ សហត្ថា កម្មំ កត្វា ជីវនកដ្ឋានេ និព្ពត្តា។ សា ឯកទិវសំ ខេត្តកុដឹ គច្ឆន្តី អន្តរាមគ្គេ ឯកស្មិំ សរេ បាតោវ បុប្ផិតំ បទុមបុប្ផំ ទិស្វា តំ សរំ ឱរុយ្ហ តញ្ចេវ បុប្ផំ លាជបក្ខិបនត្ថាយ បទុមិនិបត្តញ្ច គហេត្វា កេទារេ សាលិសីសានិ ឆិន្ទិត្វា កុដិកាយ និសិន្នា លាជេ ភជ្ជិត្វា បញ្ច លាជសតានិ កត្វា ឋបេសិ។ តស្មិំ ខណេ គន្ធមាទនបព្ពតេ និរោធសមាបត្តិតោ វុដ្ឋិតោ ឯកោ បច្ចេកពុទ្ធោ អាគន្ត្វា តស្សា អវិទូរេ ឋានេ អដ្ឋាសិ។ សា បច្ចេកពុទ្ធំ ទិស្វា លាជេហិ សទ្ធឹ បទុមបុប្ផំ គហេត្វា, កុដិតោ ឱរុយ្ហ លាជេ បច្ចេកពុទ្ធស្ស បត្តេ បក្ខិបិត្វា បទុមបុប្ផេន បត្តំ បិធាយ អទាសិ។ អថស្សា បច្ចេកពុទ្ធេ ថោកំ គតេ ឯតទហោសិ – “បព្ពជិតា នាម បុប្ផេន អនត្ថិកា, អហំ បុប្ផំ គហេត្វា បិឡន្ធិស្សាមី”តិ គន្ត្វា បច្ចេកពុទ្ធស្ស ហត្ថតោ បុប្ផំ គហេត្វា បុន ចិន្តេសិ – “សចេ, អយ្យោ, បុប្ផេន អនត្ថិកោ អភវិស្សា, បត្តមត្ថកេ ឋបេតុំ នាទស្ស, អទ្ធា អយ្យស្ស អត្ថោ ភវិស្សតី”តិ បុន គន្ត្វា បត្តមត្ថកេ ឋបេត្វា បច្ចេកពុទ្ធំ ខមាបេត្វា, “ភន្តេ, ឥមេសំ មេ លាជានំ និស្សន្ទេន លាជគណនាយ បុត្តា អស្សុ, បទុមបុប្ផស្ស និស្សន្ទេន និព្ពត្តនិព្ពត្តដ្ឋានេ បទេ បទេ បទុមបុប្ផំ ឧដ្ឋហតូ”តិ បត្ថនំ អកាសិ។ បច្ចេកពុទ្ធោ តស្សា បស្សន្តិយាវ អាកាសេន គន្ធមាទនបព្ពតំ គន្ត្វា តំ បទុមំ នន្ទមូលកបព្ភារេ បច្ចេកពុទ្ធានំ អក្កមនសោបានបស្សេ បាទបុញ្ឆនំ កត្វា ឋបេសិ។

សាបិ តស្ស កម្មស្ស និស្សន្ទេន ទេវលោកេ បដិសន្ធឹ គណ្ហិ និព្ពត្តកាលតោ បដ្ឋាយ ចស្សា បទេ បទេ មហាបទុមបុប្ផំ ឧដ្ឋាសិ។ សា តតោ ចវិត្វា បព្ពតបាទេ ឯកស្មិំ បទុមសរេ បទុមគព្ភេ និព្ពត្តិ។ តំ និស្សាយ ឯកោ តាបសោ វសតិ។ សោ បាតោវ មុខធោវនត្ថាយ សរំ គន្ត្វា តំ បុប្ផំ ទិស្វា ចិន្តេសិ – “ឥទំ បុប្ផំ សេសេហិ មហន្តតរំ, សេសានិ ច បុប្ផិតានិ ឥទំ មកុឡិតមេវ, ភវិតព្ពមេត្ថ ការណេនា”តិ ឧទកំ ឱតរិត្វា តំ បុប្ផំ គណ្ហិ តំ តេន គហិតមត្តមេវ បុប្ផិតំ។ តាបសោ អន្តោបទុមគព្ភេ និបន្នទារិកំ អទ្ទស។ ទិដ្ឋកាលតោ បដ្ឋាយ ច ធីតុសិនេហំ លភិត្វា បទុមេនេវ សទ្ធឹ បណ្ណសាលំ នេត្វា មញ្ចកេ និបជ្ជាបេសិ។ អថស្សា បុញ្ញានុភាវេន អង្គុដ្ឋកេ ខីរំ និព្ពត្តិ។ សោ តស្មិំ បុប្ផេ មិលាតេ អញ្ញំ នវំ បុប្ផំ អាហរិត្វា តំ និបជ្ជាបេសិ។ អថស្សា អាធាវនវិធាវនេន កីឡិតុំ សមត្ថកាលតោ បដ្ឋាយ បទវារេ បទវារេ បទុមបុប្ផំ ឧដ្ឋាតិ, កុង្កុមរាសិស្ស វិយ អស្សា សរីរវណ្ណោ ហោតិ។ សា អបត្តា ទេវវណ្ណំ, អតិក្កន្តា មានុសវណ្ណំ អហោសិ។ សា

បិតរិ ផលាផលត្ថាយ គតេ បណ្ណសាលាយំ ឱហីយតិ។

អថេកទិវសំ តស្សា វយប្បត្តកាលេ បិតរិ ផលាផលត្ថាយ គតេ ឯកោ វនចរកោ តំ ទិស្វា ចិន្តេសិ – “មនុស្សានំ នាម ឯទិសំ រូបំ នត្ថិ, ជានិស្សាមិ ន”ន្តិ តាបសស្ស អាគមនំ ឧទិក្ខន្តោ និសីទិ។ សា បិតរិ អាគច្ឆន្តេ បដិបថំ គន្ត្វា តស្ស ហត្ថតោ កាជកមណ្ឌលុំ អគ្គហេសិ, អាគន្ត្វា និសិន្នស្ស ចស្ស អត្តនោ ករណវត្តំ ទស្សេសិ។ តទា សោ វនចរកោ មនុស្សភាវំ ញត្វា តាបសំ អភិវាទេត្វា និសីទិ។ តាបសោ តំ វនចរកំ វនមូលផលេហិ ច បានីយេន ច និមន្តេត្វា, “ភោ បុរិស, ឥមស្មិំយេវ ឋានេ វសិស្សសិ, ឧទាហុ គមិស្សសី”តិ បុច្ឆិ។ “គមិស្សាមិ, ភន្តេ, ឥធ កិំ ករិស្សាមី”តិ? “ឥមំ តយា ទិដ្ឋការណំ ឥតោ គន្ត្វា អកថេត្វា សក្ខិស្សសី”តិ? “សចេ, អយ្យា, ន ឥច្ឆថ, កិំការណា កថេស្សាមី”តិ តាបសំ វន្ទិត្វា បុន អាគមនកាលេ មគ្គសញ្ជាននត្ថំ សាខាសញ្ញញ្ច រុក្ខសញ្ញញ្ច ករោន្តោ បក្កាមិ។

សោ ពារាណសិំ គន្ត្វា រាជានំ អទ្ទស។ រាជា “កស្មា អាគតោសី”តិ បុច្ឆិ។ “អហំ, ទេវ, តុម្ហាកំ វនចរកោ បព្វតបាទេ អច្ឆរិយំ ឥត្ថិរតនំ ទិស្វា អាគតោម្ហី”តិ សព្ពំ បវត្តិំ កថេសិ។ សោ តស្ស វចនំ សុត្វា វេគេន បព្វតបាទំ គន្ត្វា អវិទូរេ ឋានេ ខន្ធាវារំ និវាសេត្វា វនចរកេន ចេវ អញ្ញេហិ ច បុរិសេហិ សទ្ធិំ តាបសស្ស ភត្តកិច្ចំ កត្វា និសិន្នវេលាយ តត្ថ គន្ត្វា អភិវាទេត្វា បដិសន្ថារំ កត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ រាជា តាបសស្ស បព្វជិតបរិក្ខារភណ្ឌំ បាទមូលេ ឋបេត្វា, “ភន្តេ, ឥមស្មិំ ឋានេ កិំ ករោម, គមិស្សាមា”តិ អាហ។ “គច្ឆ, មហារាជា”តិ។ “អាម, គច្ឆាមិ, ភន្តេ, អយ្យស្ស បន សមីបេ វិសភាគបរិសា អត្ថី”តិ អស្សុម្ហា, អសារុប្បា ឯសា បព្វជិតានំ, មយា សទ្ធិំ គច្ឆតុ, ភន្តេតិ។ មនុស្សានំ នាម ចិត្តំ ទុត្តោសយំ, កថំ ពហូនំ មជ្ឈេ វសិស្សតីតិ? អម្ហាកំ រុចិតកាលតោ បដ្ឋាយ សេសានំ ជេដ្ឋកដ្ឋានេ ឋបេត្វា បដិជគ្គិស្សាម, ភន្តេតិ។

សោ រញ្ញោ កថំ សុត្វា ទហរកាលេ គហិតនាមវសេនេវ, “អម្ម, បទុមវតី”តិ ធីតរំ បក្កោសិ។ សា ឯកវចនេនេវ បណ្ណសាលតោ និក្ខមិត្វា បិតរំ អភិវាទេត្វា អដ្ឋាសិ។ អថ នំ បិតា អាហ – “ត្វំ, អម្ម, វយប្បត្តា, ឥមស្មិំ ឋានេ រញ្ញោ ទិដ្ឋកាលតោ បដ្ឋាយ វសិតុំ អយុត្តា, រញ្ញា សទ្ធិំ គច្ឆ, អម្មា”តិ។ សា “សាធុ, តាតា”តិ បិតុ វចនំ សម្បដិច្ឆិត្វា អភិវាទេត្វា រោទមានា អដ្ឋាសិ។ រាជា “ឥមិស្សា បិតុ ចិត្តំ គណ្ហិស្សាមី”តិ តស្មិំយេវ ឋានេ កហាបណរាសិម្ហិ ឋបេត្វា អភិសេកំ អកាសិ។ អថ នំ គហេត្វា អត្តនោ នគរំ អានេត្វា អាគតកាលតោ បដ្ឋាយ សេសិត្ថិយោ អនោលោកេត្វា តាយ សទ្ធិំយេវ រមតិ។ តា ឥត្ថិយោ ឥស្សាបកតា តំ រញ្ញោ អន្តរេ បរិភិន្ទិតុកាមា ឯវមាហំសុ – “នាយំ, មហារាជ, មនុស្សជាតិកា, កហំ នាម តុម្ហេហិ មនុស្សានំ វិចរណដ្ឋានេ បទុមានិ ឧដ្ឋហន្តានិ ទិដ្ឋបុព្ពានិ, អទ្ធា អយំ យក្ខិនី, នីហរថ នំ, មហារាជា”តិ។ រាជា តាសំ កថំ សុត្វា តុណ្ហី អហោសិ។

អថស្សាបរេន សមយេន បច្ចន្តោ កុប្បិតោ។ សោ “គរុគព្ភា បទុមវតី”តិ នគរេ ឋបេត្វា បច្ចន្តំ អគមាសិ។ អថ តា ឥត្ថិយោ តស្សា ឧបដ្ឋាយិកាយ លញ្ជំ ទត្វា “ឥមិស្សា ទារកំ ជាតមត្តមេវ អបនេត្វា ឯកំ ទារុឃដិកំ លោហិតេន មក្ខេត្វា សន្តិកេ ឋបេហី”តិ អាហំសុ។ បទុមវតិយាបិ នចិរស្សេវ គព្ភវុដ្ឋានំ អហោសិ។ មហាបទុមកុមារោ ឯកកោវ កុច្ឆិយំ បដិសន្ធិំ គណ្ហិ។ អវសេសា ឯកូនបញ្ចសតា ទារកា មហាបទុមកុមារស្ស មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិត្វា និបន្នកាលេ សំសេទជា ហុត្វា និព្ពត្តិំសុ។ អថស្សា “ន តាវ អយំ សតិំ បដិលភតី”តិ

ញត្វា សា រូបូបជីវិកា ឯកំ ទារុឃដិកំ លោហិតេន មក្ខិត្វា សមីបេ ឋបេត្វា តាសំ ធាតីនំ សញ្ញំ អទាសិ។ តាបិ បញ្ចសតា ធាតិយោ ឯកេកា ឯកេកំ ទារកំ គហេត្វា ចុន្ទការកានំ សន្តិកំ បេសេត្វា ករណ្ឌកេ អាហរាបេត្វា អត្តនា អត្តនា គហិតទារកេ តត្ថ និបជ្ជាបេត្វា ពហិ លញ្ឆនំ កត្វា ឋបយិំសុ។

បទុមវតីបិ ខោ សញ្ញំ លភិត្វា តំ រូបូបជីវិកំ “កិំ វិជាតម្ហិ អយ្យេ”តិ បុច្ឆិ។ សា តំ សន្តជ្ជេត្វា “កុតោ ត្វំ ទារកំ លភិស្សសី”តិ វត្វា “អយំ តវ កុច្ឆិតោ និក្ខន្តទារកោ”តិ លោហិតមក្ខិតំ ទារុឃដិកំ បុរតោ ឋបេសិ។ សា តំ ទិស្វា ទោមនស្សប្បត្តា “សីឃំ តំ ផាលេត្វា អបនេហិ, សចេ កោចិ បស្សេយ្យ, លជ្ជិតព្វំ ភវេយ្យា”តិ អាហ។ សា តស្សា កថំ សុត្វា អត្ថកាមា វិយ ទារុឃដិកំ ផាលេត្វា ឧទ្ធនេ បក្ខិបិ។

រាជាបិ បច្ចន្តតោ អាគន្ត្វា នក្ខត្តំ បដិមានេន្តោ ពហិនគរេ ខន្ធាវារំ ពន្ធិត្វា និសីទិ។ អថ តា បញ្ចសតា ធាតិយោ រញ្ញោ បច្ចុគ្គមនំ អាគន្ត្វា អាហំសុ – “ត្វំ, មហារាជ, ន អម្ហាកំ សទ្ទហសិ, អម្ហេហិ វុត្តំ អការណំ វិយ ហោតិ, ត្វំ មហេសិយា រូបូបជីវិកំ បក្កោសាបេត្វា បដិបុច្ឆ, ទារុឃដិកំ តេ ទេវី វិជាតា”តិ។ រាជា តំ ការណំ អនុបបរិក្ខិត្វាវ “អមនុស្សជាតិកា ភវិស្សតី”តិ តំ គេហតោ និក្កឌ្ឍិ។ តស្សា រាជគេហតោ សហ និក្ខមនេនេវ បទុមបុប្ផានិ អន្តរធាយិំសុ, សរីរច្ឆវិបិ វិវណ្ណា អហោសិ។ សា ឯកិកាវ អន្តរវីថិយា បាយាសិ។ អថ នំ ឯកា វយប្បត្តា មហល្លិកា ឥត្ថី ទិស្វា ធីតុសិនេហំ ឧប្បាទេត្វា “កហំ គច្ឆសិ, អម្ម”តិ អាហ។ “អាគន្តុកម្ហិ វសនដ្ឋានំ ឱលោកេន្តី វិចរាមី”តិ។ “ឥធាគច្ឆ, អម្ម”តិ វសនដ្ឋានំ ទត្វា ភោជនំ បដិយាទេសិ។

តស្សា ឥមិនាវ និយាមេន តត្ថ វសមានាយ តា បញ្ចសតា ធាតិយោ ឯកចិត្តា ហុត្វា រាជានំ អាហំសុ – “មហារាជ, តុម្ហេសុ យុទ្ធំ គតេសុ អម្ហេហិ គង្គាទេវតាយ ‘អម្ហាកំ ទេវេ វិជិតសង្គាមេ អាគតេ ពលិកម្មំ កត្វា ឧទកកីឡំ ករិស្សាមា’តិ បត្ថិតំ អត្ថិ, ឯតមត្ថំ, ទេវ, ជានាបេមា”តិ។ រាជា តាសំ វចនេន តុដ្ឋោ គង្គាយ ឧទកកីឡំ កាតុំ អគមាសិ។ តាបិ អត្តនា អត្តនា គហិតករណ្ឌកំ បដិច្ឆន្នំ កត្វា អាទាយ គង្គំ គន្ត្វា តេសំ ករណ្ឌកានំ បដិច្ឆាទនត្ថំ បារុបិត្វា បារុបិត្វា ឧទកេ បតិត្វា ករណ្ឌកេ វិស្សជ្ជេសុំ។ តេបិ ខោ ករណ្ឌកា សព្វេ សហ គន្ត្វា ហេដ្ឋាសោតេ បសារិតជាលម្ហិ លគ្គិំសុ។ តតោ ឧទកកីឡំ កីឡិត្វា រញ្ញោ ឧត្តិណ្ណកាលេ ជាលំ ឧក្ខិបន្តា តេ ករណ្ឌកេ ទិស្វា រញ្ញោ សន្តិកំ អានយិំសុ។

រាជា ករណ្ឌកេ ឱលោកេត្វា “កិំ, តាតា, ករណ្ឌកេសូ”តិ អាហ។ “ន ជានាម, ទេវា”តិ។ សោ តេ ករណ្ឌកេ វិវរាបេត្វា ឱលោកេន្តោ បឋមំ មហាបទុមកុមារស្ស ករណ្ឌកំ វិវរាបេសិ។ តេសំ បន សព្វេសម្បិ ករណ្ឌកេសុ និបជ្ជាបិតទិវសេយេវ បុញ្ញិទ្ធិយា អង្គុដ្ឋតោ ខីរំ និព្វត្តិ។ សក្កោ ទេវរាជា តស្ស រញ្ញោ និក្កង្ខភាវត្ថំ អន្តោករណ្ឌកេ អក្ខរានិ លិខាបេសិ – “ឥមេ កុមារា បទុមវតិយា កុច្ឆិម្ហិ និព្វត្តា ពារាណសិរញ្ញោ បុត្តា, អថ នេ បទុមវតិយា សបត្តិយោ បញ្ចសតា ធាតិយោ ករណ្ឌកេសុ បក្ខិបិត្វា ឧទកេ ខិបិំសុ, រាជា ឥមំ ការណំ ជានាតូ”តិ។ ករណ្ឌកេ វិវដមត្តេ រាជា អក្ខរានិ វាចេត្វា ទារកេ ទិស្វា មហាបទុមកុមារំ ឧក្ខិបិត្វា វេគេន រថេ យោជេត្វា “អស្សេ កប្បេថ, អហំ អជ្ជ អន្តោនគរំ បវិសិត្វា ឯកច្ចានំ មាតុគាមានំ បិយំ ករិស្សាមី”តិ បាសាទវរំ អារុយ្ហហត្ថិគីវាយ សហស្សភណ្ឌិកំ

ឩបេត្វា ភកេវ េកវិ ធរាបេសិ – “េឃា បក្ុយចតិ បស្សុតិ, េឃា ឡុយំ សហស្សំ កល្យាត្ឞ”តិ។

តំ កថំ សុត្វា បក្ុយចតី យាតុ សញ្ញាំ អគាសិ – “ហត្ថិកិចេតា សហស្សំ កល្យាអយ្យា”តិ។ “គាហំ ឲចទ្វុបំ កហិព្ភំ ចិសហាយី”តិ អាហ។ សា ក្យតិឃយ្យិ តតិឃយ្យិ ចុេត្ត “កិំ ចត្វា កល្យាយិ, អយ្យា”តិ អាហ។ “‘យយ ឌិតា បក្ុយចតី េឌចិ បស្សតី’តិ ចត្វា កល្យាហី”តិ។ សា “ឃំ ចា តំ ចា េហាត្ឞ”តិ កត្វា សហស្សចេក្កាឌកំ កហិព្ភ អឆ តំ យត្យុស្សា បុន្ថិ្ុ – “បក្ុយចតី េឌចិ បស្សសិ, អយ្យា”តិ? “អហំ ត បស្សាយិ, ឌិតា កិរ េយ បស្សតី”តិ អាហ។ េត “កហំ បត សា, អយ្យា”តិ ចត្វា តាឃ សឌ្ធិំ កត្វា បក្ុយចតី សញ្ញាតិត្វា បរិេឌស្ុ តិបតិស្ុ។ តស្មិំ កាេល សា “បក្ុយចតី េឌចី អឃ”ត្តិ ឌាត្វា “ការិឃំ ចត ឡត្តិឃា កយុំ កតំ, ឃា ឲចំចិឆស្ស េរញ្ញា យេហសិ សយាតា ឲចទ្វេប ផាេត តិរាេកា្ល ចសី”តិ អាហ។

េតបិ រាឌបុរិសា បក្ុយចតិឃា តិេចសតំ េសតសាលិហិ បរិក្លិបិេបត្វា ក្វាេរ អារក្ខំ ឩេបត្វា កត្វា េរញ្ញា អាេរាេចស្ុ។ រាឌា សុចណ្ណសិចិកំ េបេសសិ។ សា “អហំ ឲចំ ត កមិស្សាយិ, យយ ចសតក្ខាគេតា បក្ខាឃ ឃាច រាឌេគហំ ឲត្តត្តេរ ចេរេបត្តកចិត្តត្តេរលា អត្តរាេបត្វា ក្លបរិ សុចណ្ណតារកចិចិត្តំ េចលចិតានំ ពន្ធាេបត្វា បសាឆតត្វាឃ សព្វាលង្កាេរេហ្ុ បហិេតេហ្ុ បឆសាច កមិស្សាយិ, ឲចំ េយ តាករា សយត្តិំ បស្សិស្សន្តី”តិ អាហ។ រាឌា “បក្ុយចតិឃា យឆារុចិ កេរាឆា”តិ អាហ។ តេតា បក្ុយចតី សព្វបសាឆនំ បសាេឆត្វា “រាឌេគហំ កមិស្សាយី”តិ យក្កំ បដិបន្ទិ។ អឆស្សា អក្កត្តអក្កត្តដ្ឋាេន ចេរេបត្តកចិត្តត្តេរលានិ តិន្ទិត្វា បក្ុយបុប្ឞានិ ក្វដ្ឋហិស្ុ។ សា យហាឌតស្ស អត្តេនា សយត្តិំ ឌេស្សត្វា រាឌតិេចសនំ អារុយ្ហាសេព្វាបិ េត េចលចិត្តត្តេរលា តស្សា យហល្លិកាឃ េបិសាចតិកយូលំ កត្វា ឌាេបសិ។

រាឌាបិ េលា តា បញ្ចសតា ឡត្តិេឃា បេក្កាសាេបត្វា “ឡុយាេឃា េត, េឌចិ, ឌាសិេឃា កត្វា េឌយី”តិ អាហ។ “សាធុ, យហារាឌ, ឲតានំ យយំឆិត្តភាចំ សកលតកេរ ឌាតាេបហី”តិ។ រាឌា ភកេវ េកវិ ធរាេបសិ “បក្ុយចតិឃា ក្យត្តិកា បញ្ចសតា ឡត្តិេឃា ឲតិស្សាច ឌាសិេឃា កត្វា ឌិន្នា”តិ។ សា “តានំ សកលតាកេរត ឌាសិភាេចា សល្លក្ខិេតា”តិ ឌាត្វា “អហំ យយ ឌាសិេឃា ក្ុឌិស្សា កាតុំ លភាយិ, េឌចា”តិ រាឌានំ បុន្ថិ។ “តច ឡុន្ធា, េឌចី”តិ។ “ឲចំ សេន្ត តេយច េកវិធារិកំ បេក្កាសាេបត្វា – ‘បក្ុយចតិេឌចិឃា អត្តេនា ឌាសិេឃា កត្វា ឌិន្នា បញ្ចសតា ឡត្តិេឃា សព្វាច ក្ុឌិស្សា កតា’តិ បុត េកវិ ធរាេបឆា”តិ អាហ។ សា តានំ ក្ុឌិស្សភាេច កេត ឲក្ខតានិ បញ្ចបុត្តសតានិ តានំេយច ហេត្ថ េបិសតត្វាឃ ឌត្វា សយំ យហាបក្ុយកុយារំេយច កហិ្យា។

អឆាបរភាេក េតសំ កុយារានំ កីឡអតចេឃ សយ្យេត្ត រាឌា ក្ឃ្យាេត តាតាចិធំ កីឡអតដ្ឋានំ ការេរសិ។ េត អត្តេនា េសាឡអសចស្សេឌ្ដសិកកាេល សេព្វច ឲកេតា ហុត្វា ក្ឃ្យាេត បក្ុយសញ្ឆត្តាឃ យក្កលេបាក្ខរណិឃា កីឡអត្តា តចបក្ុយានិ បុប្ឞិតានិ បុរាណបក្ុយានិ ច ចដេតា បតត្តានិ ឌិស្វា “ឡុយស្ស តាច អត្ុបាឌិត្តកស្ស ឲចទ្វុបិ ឌរា បាបុណាតិ, កិយង្គំ បត អយ្យាកំ សរីរស្ស។ ឡុឆយ្យិ ហិ ឲចំកាតិកេយច កចិស្សតី”តិ អារយ្ុណំ កេហត្វា សេព្វច បេច្ចកេពាធិញាណំ តិព្វេត្តត្វា ក្វដ្ឋាឃ្ុដ្ឋាឃ បក្ុយកណ្ណិកាស្ុ បល្លេង្កត តិសីឌិស្ុ។

อถ เตหิ สทฺธึ คตราชปุริสา พหุกตํ จิรํ ฐตฺวา "อยฺยปุตฺตา, ตุมฺหากํ เวลํ ชานาถา"ติ อาหํสุ. เต ตุณฺหี อเหสุํ. ปุริสา คนฺตฺวา รญฺโญ อาโรเจสุํ – "กุมารา, เทว, ปทุมกณฺณิกาสุ นิสินฺนา, อเมฺหสุ กเถนฺเตสุปิ วจีเภทํ น กโรนฺตี"ติ. "ยถารุจิยา เนสํ นิสีทิตุํ เทถา"ติ. เต สพฺพรตฺตึ คหิตารกฺขา ปทุมกณฺณิกาสุ นิสินฺนนิยาเมเนว อรุณํ อุฏฺฐาเปสุํ. ปุริสา ปุนทิวเส อุปสงฺกมิตฺวา "เทวา, เวลํ ชานาถา"ติ อาหํสุ. "น มยํ เทวา, ปจฺเจกพุทฺธา นาม มย"นฺติ. "อยฺยา, ตุเมฺห ภาริยํ กถํ กเถถ, ปจฺเจกพุทฺธา นาม ตุมฺหาทิสา น โหนฺติ, ทฺวงฺคุลเกสมสฺสุธรา กาเย ปฏิมุกฺกอฏฺฐปริกฺขารา โหนฺตี"ติ. เต ทกฺขิณหตฺเถน สีสํ ปรามสึสุ, ตาวเทว คิหิลิงฺคํ อนฺตรธายิ, อฏฺฐ ปริกฺขารา กาเย ปฏิมุกฺกาว อเหสุํ. ตโต ปสฺสนฺตสฺเสว มหาชนสฺส อากาเสน นนฺทมูลกปพฺภารํ อคมํสุ.

สาปิ เทวี ปทุมวตี "อหํ พหุปุตฺตา หุตฺวา นิปุตฺตา ชาตา"ติ หทยโสกํ ปตฺวา เตเนว โสเกน กาลํ กตฺวา ราชคหนคเร ทฺวารคามเก สหตฺเถน กมฺมํ กตฺวา ชีวนฏฺฐาเน นิพฺพตฺติ. อปรภาเค กุลฆรํ คตา เอกทิวสํ สามิกสฺส เขตฺตํ ยาคุํ หรมานา เต อตฺตโน ปุตฺเต อฏฺฐ ปจฺเจกพุทฺเธ ภิกฺขาจารเวลาย อากาเสน คจฺฉนฺเต ทิสฺวา สีฆํ สีฆํ คนฺตฺวา สามิกสฺส อาโรเจสิ – "ปสฺส, อยฺย, ปจฺเจกพุทฺเธ, เอเต นิมนฺเตตฺวา โภเชสฺสามา"ติ. โส อาห – "สมณสกุณา นาเมเต อญฺญตฺถาปิ เอวํ จรนฺติ, น เอเต ปจฺเจกพุทฺธา"ติ. เต เตสํ กเถนฺตานํเยว อวิทูเร ฐาเน โอตรึสุ. สา ตํ ทิวสํ อตฺตโน ภตฺตวฏฺฏโภชนํ เตสํ ทตฺวา "สฺเวปิ อฏฺฐ ชนา มยฺหํ ภิกฺขํ คณฺหถา"ติ อาห. "สาธุ, อุปาสิเก, ตว สกฺกาโร เอตฺตโกว โหตุ, อาสนานิ จ อฏฺเฐว โหนฺตุ, อญฺเญปิ พหู ปจฺเจกพุทฺเธ ทิสฺวา ตว จิตฺตํ ปสาเทยฺยาสี"ติ. สา ปุนทิวเส อฏฺฐ อาสนานิ ปญฺญาเปตฺวา อฏฺฐนฺนํ สกฺการสมฺมานํ ปฏิยาเทตฺวา นิสีทิ.

นิมนฺติตปจฺเจกพุทฺธา เสสานํ สญฺญํ อทํสุ – "มาริสา, อชฺช อญฺญตฺถ อคนฺตฺวา สพฺเพว ตุมฺหากํ มาตุ สงฺคหํ กโรถา"ติ. เต เตสํ วจนํ สุตฺวา สพฺเพว เอกโต อากาเสน อาคนฺตฺวา มาตุฆรทฺวาเร ปาตุรเหสุํ. สาปิ ปฐมํ ลทฺธสญฺญตาย พหูปิ ทิสฺวา น กมฺปิตฺถ. สพฺเพปิ เต เคหํ ปเวเสตฺวา อาสเนสุ นิสีทาเปสิ. เตสุ ปฏิปาฏิยา นิสีทนฺเตสุ นวโม อญฺญานิ อฏฺฐ อาสนานิ มาเปตฺวา สยํ ธุราสเน นิสีทติ, ยาว อาสนานิ วฑฺฒนฺติ, ตาว เคหํ วฑฺฒติ. เอวํ เตสุ สพฺเพสุปิ นิสินฺเนสุ สา อฏฺฐนฺนํ ปจฺเจกพุทฺธานํ ปฏิยาทิตํ สกฺการํ ปญฺจสตานมฺปิ ยาวทตฺถํ ทตฺวา อฏฺฐ นีลุปฺปลหตฺถเก อาหริตฺวา นิมนฺติตปจฺเจกพุทฺธานํเยว ปาทมูเล ฐเปตฺวา อาห – "ภนฺเต, นิพฺพตฺตนิพฺพตฺตฏฺฐาเน สรีรวณฺโณ เม อิเมสํ นีลุปฺปลานํ อพฺภนฺตรวณฺโณ วิย โหตู"ติ ปตฺถนํ อกาสิ. ปจฺเจกพุทฺธา มาตุ อนุโมทนํ กตฺวา คนฺธมาทนเมว อคมํสุ.

สาปิ ยาวชีวํ กุสลํ กตฺวา ตโต จุตา เทวโลเก นิพฺพตฺติตฺวา อิมสฺมึ พุทฺธุปฺปาเท สาวตฺถิยํ เสฏฺฐิกุเล ปฏิสนฺธึ คณฺหิ. นีลุปฺปลคพฺภสมานวณฺณตาย จสฺสา อุปฺปลวณฺณาเตฺวว นามํ อกํสุ. อถสฺสา วยปฺปตฺตกาเล สกลชมฺพุทีเป ราชาโน จ เสฏฺฐิโน จ เสฏฺฐิสฺส สนฺติกํ ทูตํ ปหิณึสุ "ธีตรํ อมฺหากํ เทตู"ติ. อปหิณนฺโต นาม นาโหสิ. ตโต เสฏฺฐิ จินฺเตสิ – "อหํ สพฺเพสํ มนํ คเหตุํ น สกฺขิสฺสามิ, อุปายํ ปเนกํ กริสฺสามี"ติ ธีตรํ ปกฺโกสาเปตฺวา "ปพฺพชิตุํ, อมฺม, สกฺขิสฺสสี"ติ อาห. ตสฺสา ปจฺฉิมภวิกตฺตา ปิตุ วจนํ สีเส อาสิตฺตสตปากเตลํ วิย อโหสิ. ตสฺมา ปิตรํ "ปพฺพชิสฺสามิ, ตาตา"ติ อาห. โส ตสฺสา สกฺการํ กตฺวา ภิกฺขุนุปสฺสยํ เนตฺวา ปพฺพาเชสิ. ตสฺสา อจิรปพฺพชิตาย เอว อุโปสถาคาเร กาลวาโร ปาปุณิ. สา ปทีปํ ชาเลตฺวา อุโปสถาคารํ สมฺมชฺชิตฺวา

ᨴᩦᨷᩈᩥᨡᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩈᩥᨱᩣ ᨴᩮᨲᩣᨧ ᨷᩩᨶᨷ᩠ᨷᩩᨶᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᨿᨾᩣᨶᩣ ᨲᩮᨩᩮᩣᨠᩈᩥᨱᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨴᩮᩅ ᨷᩤᨴᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴᨿᩮᩅ ᨧ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨷᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨣᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨧᩥᩁᩔᩮᨲᩣ ᨷᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᩅᩈᩦ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᨴᩣᨶᩮ (ᩋᨷ᪨ ᨳᩮᩁᩦ ᪂᪨᪂᪨ᩏᨷ᩠ᨷᩃᩅᨱ᩠ᨱᩣᨳᩮᩁᩦᩋᨷᨴᩣᨶ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩅᩥᩈᨴᩥᩈᩴ) –

“ᨷᨴᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨩᩥᨶᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶ ᨷᩤᩁᨣᩪ;

ᩍᨲᩮᩣ ᩈᨲᩈᩉᩔᨾ᩠ᩉᩥ, ᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥ ᨶᩣᨿᨠᩮᩣ᪨

“ᨲᨴᩣᩉᩴ ᩉᩴᩈᩅᨲᩥᨿᩴ, ᨩᩣᨲᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨠᩩᩃᩮ ᩋᩉᩩᩴ;

ᨶᩣᨶᩣᩁᨲᨶᨷᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩮ, ᨾᩉᩣᩈᩩᨡᩈᨾᨷ᩠ᨷᩥᨲᩣ᪨

“ᩏᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁᩴ, ᩋᩔᩮᩣᩈᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩴ;

ᨲᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᨷ᩠ᨷᩈᩤᨴᩣᩉᩴ, ᩏᨷᩮᩈᩥᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨩᩥᨶᩴ᪨

“ᨽᨣᩅᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨾᨶ᩠ᨲᩦᨶᩴ, ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩈᩥ ᨶᩣᨿᨠᩮᩣ;

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩴ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨶᩥᩴ ᨲᩣᨴᩥᩴ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨫᩣᨶᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩴ᪨

“ᨲᨴᩣ ᨾᩩᨴᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ, ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨠᨦ᩠ᨡᩥᨶᩦ;

ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩈᨻᩃᩴ, ᩈᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨿᨠᩴ᪨

“ᨽᩮᩣᨩᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ, ᨴᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨧ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ;

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣᩃᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩏᨷ᩠ᨷᩃᩮᨴᩮᩅ ᨠᨱ᩠ᨯᩥᨠᩴ᪨

“ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᩤᨴᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨶᩣᩃᩉᩥᨾ ᩋᨽᩥᨷᩪᨩᨿᩥᩴ;

និបច្ច សិរសា បាទេ, ឥទំ វចនមព្រវិំ។

“យាទិសា វណ្ណិតា វីរ, ឥតោ អដ្ឋមកេ មុនិ;

តាទិសាហំ ភវិស្សាមិ, យទិ សិជ្ឈតិ នាយក។

“តទា អវោច មំ សត្ថា, វិស្សដ្ឋា ហោហិ នារិកេ;

អនាគតម្ហិ អទ្ធានេ, លទ្ធេសិ តំ មនោរថំ។

“សតសហស្សិតោ កប្បេ, ឱក្កាកកុលសម្ភវោ;

គោតមោ នាម គោត្តេន, សត្ថា លោកេ ភវិស្សតិ។

“តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា, ឱរសា ធម្មនិម្មិតា;

នាមេនុប្បលវណ្ណាតិ, ទ្វេបន ច យសស្សិនី។

“អភិញ្ញាសុ វសិប្បត្តា, សត្ថុសាសនការិកា;

សព្ពាសវបរិក្ខីណា, ហេស្សសិ សត្ថុ សាវិកា។

“តទាហំ មុទិតា ហុត្វា, យាវជីវំ តទា ជិនំ;

មេត្តចិត្តា បរិចរិំ, សសង្ឃំ លោកនាយកំ។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសមគច្ឆហំ។

“តតោ ចុតាហំ មនុជេ, ឧបបន្នា សយម្ភុនោ;

ឧប្បលេហិ បដិច្ឆន្នំ, បិណ្ឌបាតមទាសហំ។

“ឯកនវុតិតោ កប្បេ, វិបស្សី នាម នាយកោ;

ឧប្បន្នោ ចារុទស្សនោ, សព្ពធម្មេសុ ចក្ខុមា។

“សេដ្ឋិធីតា តទា ហុត្វា, ពារាណសិបុរុត្តមេ;

និមន្តេត្វាន សម្ពុទ្ធំ, សសង្ឃំ លោកនាយកំ។

“មហាទានំ ទទិត្វាន, ឧប្បលេហិ វិនាយកំ;

បូជយិត្វា ចេតសាច, វណ្ណសោភំ អបត្ថយិំ។

“ឥមម្ហិ ភទ្ទកេ កប្បេ, ព្រហ្មពន្ធុ មហាយសោ;

កស្សបោ នាម គោត្តេន, ឧប្បជ្ជិ វទតំ វរោ។

“ឧបដ្ឋាកោ មហេសិស្ស, តទា អាសិ នរិស្សរោ;

កាសិរាជា កិកី នាម, ពារាណសិបុរុត្តមេ។

“តស្សាសិំ ទុតិយា ធីតា, សមណគុត្តសវ្ហយា;

ធម្មំ សុត្វា ជិនគ្គស្ស, បព្ពជ្ជំ សមរោចយិំ។

“អត្ថជាតិ ត ទេតា ពាទេតា, អកាទេទច ពកា យឃំ;

ចិសចឃ្យសហឃ្យាតិ, ចិចទិយ្រអតក្ដិតា។

“ទកាយាទិត្រាហូចទិឃំ, ទាឌកញ្ញា ឃុទេលឆិតា;

ញុទេក្ខាបដ្ខាគតិទតា, យុឌិតា សត្តឆិតទេទា។

“សយហិ សយហាក្យត្តា ច, កិក្ខតិ កិក្ខកាឃិកា;

ឆយ្ហា ទេចច ឃុឆយ្ហា ច, សត្តយិ សឈ្ឈកាឃិកា។

“អហំ ទេលយា ច សប្បញ្ញា, បដៀចាទា ច ក្យល្ខលិ;

កិសាទេកាតយិ ឆយ្ហឌិត្តា, ចិសាលា ទេហាតិ សត្តយិ។

“ទេតហិ កទេយ្ហហិ ឃុកទេតហិ, ទេចតតាបហិឆិហិ ច;

ឌហិត្វា យាត្យសំ ទេកហំ, តាចតិសយកក្ខហំ។

“តទេតា ក្យតា យត្យទេឃ្យឃុ, ក្ខបបត្តា យហាក្យទេល;

បិតំ យដ្ខំ ចទំ ក្យឃ្យំ, អឆំ អទេហទេតា អហំ។

“តទេតា ក្យតាទិដ្ខបុទេទ, ឌាតា ចិប្បក្យទេល អហំ;

ឆិតា តិទិជិចក្ខឃ្យ, ក្ខយ្ហាគត្តិ យទេតាហទា។

“ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨩᨶᨸᨴᩮ, ᨠᩩᩃᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮ ᩋᩉᩴ;

ᨸᩈᩪᨲᩣ ᨶᩣᨲᩥᨸᩦᨲᩥᨿ᩠ᨿᩣᩃᩥ ᨣᩮᩣᨸᩮᨾᩉᩴ ᨲᨴᩣ᪨

“ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ, ᨸᨬ᩠ᨧᩣᩃᩥᨩᩈᨲᩣᨶᩥᩉᩴ;

ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨴᩩᨾᨨᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩈᨲᩣᨶᩥᩉᩴ᪨

“ᨸᨲ᩠ᨳᨿᩥᩴ ᨲᩮᨸᩥ ᨸᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩᩴ, ᨾᨵᩩᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᨾ᩠ᨽᩩᨶᩮᩣ;

ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮᩉᩴ, ᩋᨩᩣᨿᩥᩴ ᨸᨴᩩᨾᩮᩣᨴᩁᩮ᪨

“ᨠᩣᩈᩥᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩉᩮᩈᩦᩉᩴ, ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᨲᨸᩪᨩᩥᨲᩣ;

ᩋᨩᨶᩥᩴ ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᩋᨶᩪᨶᩴ ᩈᨲᨸᨬ᩠ᨧᨠᩴ᪨

“ᨿᨴᩣ ᨲᩮ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨶᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᩦᩊᨶ᩠ᨲᩣ ᨩᩃᨠᩦᩊᩥᨲᩴ;

ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩒᨸᨲ᩠ᨲᨸᨴᩩᨾᩴ, ᩋᩣᩈᩩᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨶᩣᨿᨠᩣ᪨

“ᩈᩣᩉᩴ ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩥᨶᩣᨽᩪᨲᩣ, ᩈᩩᨲᩅᩦᩁᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᨠᩥᨶᩦ;

ᨧᩩᨲᩣ ᩍᩈᩥᨣᩥᩃᩥᨸᩔᩮ, ᨣᩣᨾᨠᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨩᩣᨿᩥᩉᩴ᪨

“ᨿᨴᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᩩᨲᨾᨲᩦ, ᩈᩩᨲᩣᨶᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩩᨶᩮᩣᨸᩥ ᨧ;

ᨿᩣᨣᩩᩴ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦ, ᩋᨭ᩠ᨮ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨶᩣᨿᨠᩮ᪨

“ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨣᩣᨾᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ, ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨶᩩᩔᩁᩥᩴ;

ᨡᩦᩁᨵᩣᩁᩣ ᩅᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥ, ᨲᨴᩣ ᨾᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨷᩮᨾᩈᩣ᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩉᩴ ᨿᩣᨣᩩᩴ, ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩮᩉᩥ ᨷᩣᨱᩥᨽᩥ;

ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩣᩉᩴ ᨲᩥᨴᩈᩴ, ᨽᨲ᩠ᨲᩥ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᩉᩴ᪨

“ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨠᩮᩣᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᩃᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨶᩥᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨧᩣᨠᩮᨧ;

ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨾᩉᩣᩅᩦᩁ, ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ᪨

“ᨵᩦᨲᩣ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩣᨾᩉᩣᩅᩦᩁ, ᨷᨬ᩠ᨬᩅᨲ᩠ᨲ ᨴᩩᨲᩥᨶ᩠ᨵᩁ;

ᨻᩉᩩᨬ᩠ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᩋᨲᩥᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ᪨

“ᩁᩣᩉᩩᩃᩮᩣ ᨧ ᩋᩉᨬ᩠ᨧᩮᩅ, ᨶᩮᨠᨩᩣᨲᩥᩈᨲᩮ ᨻᩉᩪ;

ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮ ᨩᩣᨲᩣ, ᩈᨾᩣᨶᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩈᩣ᪨

“ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨩᩣᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨧ ᩑᨠᨲᩮᩣ;

ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨽᩅᩮ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮ, ᩏᨽᩮᩣᨷᩥ ᨶᩣᨶᩣᩈᨾ᩠ᨽᩅᩣ᪨

“ᨷᩩᩁᩥᨾᩣᨶᩴ ᨩᩥᨶᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ, ᩈᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᨲᩮ ᨶᩥᨴᩔᩥᨲᩴ;

ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᩴ ᨻᩉᩩᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨲᩩᨿ᩠ᩉᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨾᩉᩣᨾᩩᨶᩥ᪨

“ᨿᩴ ᨾᨿᩣ ᨷᩪᩁᩥᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩈᩁ ᨾᩮ ᨾᩩᨶᩥ;

ពចត្តាយ មហាវីរ, បុញ្ញា រូបវិតំ មយា

“អកញ្ញោរេត ចរេជ្ជា, ចារយត្តិ អភាចារំ;

ពចត្តាយ មហាវីរ, ចត្តុ រេម ឌីចិតំ ពាហុំ

“ឯចំ ពាហុចិតំ ទុក្ខ, សព្វត្តិ ច ពាហុញ្ញិសា;

បឋ្ឋិរេម ករេច សព្វេត្ត, ឌាតា សាចត្តិយំ បុរេ

“មហាឈភេសដ្ឋិកុលេ, សុលិតេ សខ្ខិតេ តថា;

ភាភារពភបរេខ្ចារេត, សញ្ញាកាមសមិទ្ធិភេ

“សក្កតា បូជិតា រេចច, មានិតាបចិតា តថា;

រូបសិរិមភុប្បត្តា, កុលេសុ អភិសក្កតា

“អតីច បត្តិតា ចាសិំ, រូបភោគសិរីហិ ច;

បត្តិតា សេដ្ឋិបុត្តហិ, អនេកេហិ សតេហិបិ

“អការំ បជហិត្វាន, បព្វជ្ជិំ អភការិយំ;

អឌ្ឍមាសេ អសម្បត្តេ, ចតុសច្ចមបាបុណិំ

“ឥទ្ធិយា អភិនិម្មិត្វា, ចតុរស្សំ រថំ អហំ;

ពុទ្ធស្ស បាទេ ចន្ទិស្សំ, លោកនាថស្ស តាទិនោ

“ឥទ្ធីសុ ច វសី ហោមិ, ទិព្វាយ សោតធាតុយា;

ចេតោបរិយញាណស្ស, វសី ហោមិ មហាមុនេ។

“បុព្វេនិវាសំ ជានាមិ, ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតំ;

សព្វាសវបរិក្ខីណា, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ។

“អត្ថធម្មនិរុត្តីសុ, បដិភានេ តថេវ ច;

ញាណំ មេ វិមលំ សុទ្ធំ, បភាវេន មហេសិនោ។

“ចីវរំ បិណ្ឌបាតញ្ច, បច្ចយំ សយនាសនំ;

ខណេន ឧបនាមេន្តិ, សហស្សានិ សមន្តតោ។

“ជិនោ តស្មិំ គុណេ តុដ្ឋោ, ឯតទគ្គេ ឋបេសិ មំ;

អគ្គា ឥទ្ធិមតីនន្តិ , បរិសាសុ វិនាយកោ។

“បរិចិណ្ណោ មយា សត្ថា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ;

ឱហិតោ គរុកោ ភារោ, ភវនេត្តិសមូហតា។

“យស្សត្ថាយ បព្វជិតា, អគារស្មានគារិយំ;

សោ មេ អត្ថោ អនុប្បត្តោ, សព្វសំយោជនក្ខយោ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ..បេ... កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ ។

អយំ បន ថេរី យទា ភគវា សាវត្ថិនគរទ្វារេ យមកបាដិហារិយំ កាតុំ គណ្ឌម្ពរុក្ខមូលេ ឧបគញ្ឆិ, តទា សត្ថារំ ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា ឯវមាហ – “អហំ, ភន្តេ, បាដិហារិយំ ករិស្សាមិ, យទិ ភគវា អនុជានាតី”តិ សីហនាទំ នទិ ។ សត្ថា តស្សា ការណំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា ជេតវនមហាវិហារេ អរិយគណមជ្ឈេ និសិន្នោ បដិបាដិយា ភិក្ខុនិយោ ឋានន្តរេ ឋបេន្តោ ឥមំ ថេរិំ ឥទ្ធិមន្តីនំ អគ្គដ្ឋានេ ឋបេសិ ។ សា ឈានសុខេន ផលសុខេន និព្ពានសុខេន ច វីតិនាមេន្តី ឯកទិវសំ កាមានំ អាទីនវំ ឱកានំ និក្កិលេសញ្ច បច្ចវេក្ខមានា គង្គាតីរិយត្ថេរស្ស មាតុយា ធីតាយ សទ្ធិំ សបត្តិវាសំ ឧទ្ទិស្ស សំវេគជាតាយ វុត្តគាថា បច្ចុភាសន្តី –

១១៣ ។

“ឧភោ មាតា ច ធីតា ច, មយំ អាសុំ សបត្តិយោ;

តស្សា មេ អហុ សំវេគោ, អព្ភុតោ លោមហំសនោ ។

១១៤ ។

“ធិរត្ថុ កាមា អសុចី, ទុគ្គន្ធា ពហុកណ្ដកា;

យត្ថ មាតា ច ធីតា ច, សភរិយា មយំ អហុំ ។

១១៥ ។

“កាមេស្វាទីនវំ ទិស្វា, នេក្ខម្មំ ទដ្ឋុ ខេមតោ;

សា បព្វជិំ រាជគហេ, អគារស្មានគារិយ”ន្តិ ។ –

ឥមា តិស្សោ គាថា អភាសិ ។

តត្ថ ឧភោ មាតា ច ធីតា ច, មយំ អាសុំ សបត្តិយោតិ មាតា ច ធីតា ចាតិ ឧភោ មយំ អញ្ញមញ្ញំ សបត្តិយោ អហុម្ហា

សាចត្ថិយំ កិរ អញ្ញតរស្ស ចាលិឌស្ស ករិយាយ បន្ទសចេលិយំ កុច្ឆិយំ គព្ភោ សណ្ឋាសិ, សា តំ ន អញ្ញាសិ។ ចាលិខោ ចិភាតាយ រត្តិយា សកដេសុ ភណ្ឌំ អារោបេត្វា វាណិជ្ជាយ គតោ។ តស្សា គព្ភេ ការេល គព្ភោ ចេឆ្នួត្វា បរិបាកំ អគមាសិ។ អថ តំ សស្សុ ឧចមាហ –

“មម បុត្តោ ចិរប្បវុត្ថោ ត្វញ្ច គព្ភិនី, បាបកំ តយា កត”ន្តិ។ សា “តច បុត្តតោ អញ្ញំ បុរិសំ ន ជានាមី”តិ អាហ។ តំ សុត្វាបិ សស្សុ អសទ្ទហន្តី តំ ឃរតោ និក្កឌ្ឍិ។ សា សាមិកំ គវេសន្តី អត្តនោ ឃរេកហំ សយ្យត្វា តាចនេច ធស្សា គព្ភេ ចារេតស្ស ចលន្តស្ស មគ្គសមីបេ អញ្ញតរំ សាលំ បចិដ្ឋាយ គព្ភចុដ្ឋានំ អគោសិ។ សា សុចណ្ណពិម្ពសមំ បុត្តំ ចិជាយិត្វា អភាឆសាលាយំ សយាបេត្វា ថ្លគកិច្ចត្តំ ពហិ និក្ខន្តា។ អឆញ្ញតរោ អបុត្តកោ សត្ថចាហោ តេន មគ្គេន គច្ឆន្តោ “អស្សាមិកោយ ទារកោ, មម បុត្តោ ភចិស្សតី”តិ តំ ឆាតិយា ហត្ថេ អទាសិ។ អឆស្ស មាតា ថ្លគកិច្ចំ កត្វា ថ្លគំ គហេត្វា បដិនិចត្តិត្វា បុត្តំ អបស្សន្តី សោកាភិភូតា បរិទេចិត្វា ទារកំ អប្បចិសិត្វាច មគ្គំ បដិបជ្ជិ។ តំ អញ្ញតរោ ចោររេដ្ឋកោ អន្តរាមគ្គេ ទិស្វា បដិពទ្ធចិត្តោ អត្តនោ បជាបតិំ អកាសិ។ សា តស្ស គេហេ ចសន្តី ឯកំ ធីតរំ ចិជាយិ។ អឆ សា ឯកទិចសំ ធីតរំ គហេត្វា ឋិតា សាមិកេន កលហំ កត្វា ធីតរំ មញ្ចកេ ខិបិ។ ទារិកាយ សីសំ ភេទកំ គិត្តិ។ តតោ សាបិ សាមិកំ ភាយិត្វា ទារកមេច បច្ចាគន្ត្វា សេរិចិចារេន ចិចរតិ។ តស្សា បុត្តោ បឋមយោព្ពនេ ឋិតោ “មាតា”តិ អជានន្តោ អត្តនោ បជាបតិំ អកាសិ។ អបរភាគេ តំ ចោររេដ្ឋកធីតរំ ភកិនិភាវំ អជានន្តោ ចិចាហំ កត្វា អត្តនោ គេហំ អានេសិ។ ឯចំ សោ អត្តនោ មាតរំ ភកិនិញ្ច បជាបតី កត្វា ចារេសិ។ តេន តា ថ្លេភាបិ សបត្តិចាសំ ចសិំសុ។ អនេកទិចសំ មាតា ធីតុ គេសចដ្ដិ មោចេត្វា ថ្លាកំ ទិស្វាលេកត្តិ សីសេ ចណំ ទិស្វា “អម្ហេចនាមាយំ មម ធីតា ភចេយ្យា”តិ បុច្ឆិត្វា សំចេកខាតា ហុត្វា ទារកេហ និក្ខម្មបស្សយំ កន្ត្វា បព្ពជិត្វា កតបុព្ពកិច្ចា ចិចេកចាសំ ចសន្តី អត្តនោ ច បុព្ពបដិបត្តិ បច្ចចេក្ខិត្វា “ថ្លេកា មាតា”តិអាទិកា កាថា អកាសិ។ តា បន តាយ ចុត្តកាថាច ការេយសុ អាឌិតចឆស្សតចរេន បច្ចុតុការន្តិ អយំ ឆេទិ “ថ្លេកា មាតា ច ធីតា ចា”តិអាទិមាហ។ តេន ចុត្តំ – “សា ឆសាតសុខេន ឋលសុខេន និព្ពានសុខេន ច ចីតិនាមេន្តី ពុទ្ធា តិស្សា កាថា អកាសី”តិ។

តត្ថ អសុចីតិ កិលេសាសុចិបញ្ហរណេន អសុចី។ ទុគ្គន្ធាតិ ចិសគន្ធចាយនេន ឬតិគន្ធា។ ពហុកណ្ដកាតិ ចិឌ្ឍយិកប្បចត្តិយា សុចរិតចិនិចិទ្ធតេដ្ឋេន ពហុចិឆកិលេសកណ្ដកា។ តថា ហិ តេ សត្តិឝ្ចលុបមា កាមាតិ ចុត្តា។ យត្ថាតិ យេសុ កាមេសុ បរិក្ខុត្តទោសុ សកទិយាតិ សមាគកិរិយា, សបត្តិយោតិ អត្ថោ។

១១លិ

“បុព្ពេនិចាសំ ជានាមិ, ទិព្ពចក្ខុ ចិសោធិតំ;

ចេតោបរិច្ចញាណញ្ច, សោតធាតុ ចិសោធិតា។

១១ប៉

“ឥទ្ធីបិ មេ សច្ឆិកតា, បត្តោ មេ អាសវក្ខយោ;

ឆឡភិញ្ញា សច្ឆិកតា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ”។

“បុព្វេនិវាស”ន្តិអាទិកា ទ្វេ គាថា អត្តនោ អធិគតវិសេសំ បច្ចវេក្ខិត្វា បីតិសោមនស្សជាតាយ ថេរិយា វុត្តា។ តត្ថ ចេតោបរិច្ចញាណន្តិ ចេតោបរិយញាណំ, សច្ឆិកតំ, បត្តន្តិ វា សម្ពន្ធោ។

១១៩។

“ឥទ្ធិយា អភិនិម្មិត្វា, ចតុរស្សំ រថំ អហំ;

ពុទ្ធស្ស បាទេ វន្ទិត្វា, លោកនាថស្ស តាទិនោ”តិ –

អយំ គាថា យទា ភគវា យមកបាដិហារិយំ កាតុំ កណ្ឌម្ពរុក្ខមូលំ ឧបសង្កមិ, តទា អយំ ថេរី ឯវរូបំ រថំ និម្មិនិត្វា តេន សទ្ធិំ សត្ថុ សន្តិកំ គន្ត្វា ភគវា “អហំ បាដិហារិយំ ករិស្សាមិ តិត្ថិយមទនិម្មថនាយ, អនុជានាថា”តិ វត្វា សត្ថុ សន្តិកេ អដ្ឋាសិ, តំ សន្ធាយ វុត្តា។ តត្ថ ឥទ្ធិយា អភិនិម្មិត្វា, ចតុរស្សំ រថំ អហន្តិ ចតូហិ អស្សេហិ យោជិតំ រថំ ឥទ្ធិយា អភិនិម្មិនិត្វា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ បាទេ វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិន្តិ អធិប្បាយោ។

១២០។

“សុបុប្ផិតគ្គំ ឧបគម្ម បាទបំ, ឯកា តុវំ តិដ្ឋសិ សាលមូលេ;

ន ចាបិ តេ ទុតិយោ អត្ថិ កោចិ, ពាលេ ន ត្វំ ភាយសិ ធុត្តកានំ”។

តត្ថ សុបុប្ផិតគ្គន្តិ សុដ្ឋុ បុប្ផិតអគ្គំ, អគ្គតោ បដ្ឋាយ សព្ពផាលិផុល្លន្តិ អត្ថោ។ បាទបន្តិ រុក្ខំ, ឥធ បន សាលរុក្ខោ អធិប្បេតោ។ ឯកា តុវន្តិ ឯកិកា ត្វំ ឥធ តិដ្ឋសិ។ ន ចាបិ តេ ទុតិយោ អត្ថិ កោចីតិ តវ សហាយភូតោ អារក្ខកោ កោចិបិ នត្ថិ, រូបសម្បត្តិយា វា តុយ្ហំ ទុតិយោ កោចិបិ នត្ថិ, អសទិសរូបា ឯកិកាវ ឥមស្មិំ ជនវិវិត្តេ ឋានេ តិដ្ឋសិ។ ពាលេ ន ត្វំ ភាយសិ ធុត្តកានន្តិ តរុណិកេ ត្វំ ធុត្តបុរិសានំ កថំ ន ភាយសិ, សកិញ្ចនការិនោ ធុត្តាតិ អធិប្បាយោ។ ឥមំ កិរ គាថំ មារោ ឯកទិវសំ ថេរិំ សុបុប្ផិតេ សាលវនេ ទិវាវិហារំ និសិន្នំ

ទិស្វា ឧបសង្កមិត្វា វិវេកតោ វិច្ឆិន្ទិតុកាមោ ភឹសេត្វា អាហ។ អថ តំ ថេរី សន្តជ្ជេន្តី អត្តនោ អានុភាវំ បកាសេន្តី –

១១០.

“សតំ សហស្សានិបិ ធុត្តកានំ, សមាគតា ឯទិសកា ភវេយ្យុំ;

លោមំ ន ឥញ្ជេ នបិ សម្បវេធេ, កិំ មេ តុវំ មារ ករិស្សសេកោ។

១១១.

“ឯសា អន្តរធាយាមិ, កុច្ឆិំ វា បវិសាមិ តេ;

ភមុកន្តរេ តិដ្ឋាមិ, តិដ្ឋន្តិំ មំ ន ទក្ខសិ។

១១២.

“ចិត្តម្ហិ វសីភូតាហំ, ឥទ្ធិបាទា សុភាវិតា;

ឆឡភិញ្ញា សច្ឆិកតា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

១១៣.

“សត្តិសូលូបមា កាមា, ខន្ធាសំ អធិកុដ្ដនា;

យំ ត្វំ កាមរតិំ ព្រូសិ, អរតី ទានិ សា មម។

១១៤.

“សព្ពត្ថ វិហតា នន្ទិ, តមោខន្ធោ បទាលិតោ;

ឯវំ ជាតាហិ បិបិម, និហតា ពូមសិ អត្តកា"តិ។ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ សតំ សហស្សានិបិ ធុត្តកានំ, សមាគតា ឯទិសកា ភវេយ្យុន្តិ យាទិសកោ ត្វំ ឯទិសកា ឯវរូបា អនេកសតសហស្សមត្តាបិ ធុត្តកា សមាគតា យទិ ភវេយ្យុំ លោមំ ន ឥញ្ជេ នបិ សម្បវេធេតិ លោមមត្តម្បិ ន ឥញ្ជេយ្យំ ន សម្បវេធេយ្យំ កិំ មេ តុវំ មារ ករិស្សសេកោតិ មារ, ត្វំ ឯកកោវ មយ្ហំ កិំ ករិស្សសិ?

ឥទានិ មារស្ស អត្តនោ កិញ្ចិបិ កាតុំ អសមត្ថតំយេវ វិភាវេន្តី "ឯសា អន្តរធាយាមី"តិ គាថមាហ។ តស្សត្ថោ – មារ, ឯសាហំ តវ បុរតោ ឋិតាវ អន្តរធាយាមិ អទស្សនំ គច្ឆាមិ, អជាតត្តេស្សវ តេ កុច្ឆិំ វា បវិសាមិ, ភមុកន្តរេ វា តិដ្ឋាមិ, ឯវំ តិដ្ឋន្តិំ មំ ត្វំ ន បស្សសិ។

កស្មាតិ ចេ? ចិត្តម្ហិ វសីភូតាហំ, ឥទ្ធិបាទា សុភាវិតា, អហំ វម្ហិ មារ, យស្មា ចិត្តំ វសីភាវប្បត្តំ, ចត្តារោបិ ឥទ្ធិបាទា មយា សុដ្ឋុ ភាវិតា ពហុលីកតា, តស្មា អហំ យថាវុត្តាយ ឥទ្ធិវិសយតាយ បហោមីតិ។ សេសំ សព្ពំ ហេដ្ឋា វុត្តនយត្តា ឧត្តានត្ថមេវ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ទ្វាទសនិបាតវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១២. សោឡសកនិបាតោ

១. បុណ្ណាថេរីគាថាវណ្ណនា

សោឡសកនិបាតេ ឧទកហារី អហំ សីតេតិអាទិកា បុណ្ណាយ ថេរិយា គាថា. អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី វិបស្សិស្ស ភគវតោ កាលេ កុលគេហេ និព្ពត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា សទ្ធាជាតា វិហារំ គន្ត្វា ធម្មំ សុត្វា បព្ពជិត្វា បរិសុទ្ធសីលា តីណិ បិដកានិ ឧគ្គហេត្វា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មកថិកា ច អហោសិ. យថា ច វិបស្សិស្ស ភគវតោ សាសនេ, ឯវំ សិខិស្ស វេស្សភុស្ស កកុសន្ធស្ស កោណាគមនស្ស កស្សបស្ស ច ភគវតោ សាសនេ បព្ពជិត្វា សីលសម្បន្នា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មកថិកា ច អហោសិ. មានជាតិកត្តា បន កិលេសេ សមុច្ឆិន្ទិតុំ នាសក្ខិ. តេន កម្មនិស្សន្ទេន ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គេហេ ទាសិយា កុច្ឆិម្ហិ និព្ពត្តិ, បុណ្ណាតិស្សា នាមំ អហោសិ. សា សីហនាទសុត្តន្តទេសនាយ (ម. និ. ១.១៣៩ អាទយោ) សោតាបន្នា ហុត្វា បច្ឆា ព្រាហ្មណំ ទមយិត្វា សេដ្ឋិនា ភុជិស្សា កតា ហុត្វា បព្ពជិត្វា វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា ឃដេន្តី វាយមន្តី នចិរស្សេវ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ. តេន វុត្តំ អបទានេ (អប. ថេរី ២.៣.១៤៦-១៥៨) –

“វិបស្សិនោ ភគវតោ, សិខិនោ វេស្សភុស្ស ច;

កកុសន្ធស្ស មុនិនោ, កោណាគមនតាទិនោ.

“កស្សបស្ស ច ពុទ្ធស្ស, បព្ពជិត្វាន សាសនេ;

ភិក្ខុនី សីលសម្បន្នា, និបកា សំវុតិន្ទ្រិយា.

“ពហុស្សុតា ធម្មធរា, ធម្មត្ថបដិបុច្ឆិកា;

ឧគ្គហេតា ច ធម្មានំ, សោតា បយិរុបាសិតា.

“ទេសេន្តី ជនមជ្ឈេហំ, អហោសិំ ជិនសាសនេ;

ឆាហុសេច្ចត តេតភាហំ, ពេបសលិ អភិយន្ត្តិសំ។

“បច្ឆិមេ ច គតេ ភាតិ, សាចត្តិយំ ពុទ្ធតេម;

អតាឆបិល្ហិតេភា តេកតេហ, ឌាតាហំ ព្យុក្ខភាសិយា។

“កតា ក្ខភកហារិយំ, តេសាត្តិយំ ចិឌបត្ត្ឋសំ;

សិតក្ខំ តេតាឃបញ្ញុយិរ្យាតំ ចិស្តា ត្តភមត្រាចិ។

“ក្ខភហារី អហំ សិតេ, សភា ក្ខភកតេយាតរិ;

អឃ្យាតំ ភល្ហកឃកឹតា, ចាចាតេភាសកឃក្ខិតា។

“កស្ស ត្រាហុល តុំ កឹតេតា, សភា ក្ខភកតេយាតរិ;

តេចឆយាតេតហិ កតេត្តហិ, សិតំ តេចភឃតេស ក្យុសំ។

“ឌាតត្តី ចត ឃំ តេកាតិ, ព្យុល្ហិតេក បរិព្យុច្ឆសិ;

កតេទាត្តិ ក្យុសលិ កយុំ, ទ្យុត្តត្តិ កតបិបក់។

“តេឃា ច ចុតេណ្ឌា ភហតេទា ចា, បិបកយុំ បក្យុត្ថាតិ;

ភកាកិតេសចភា តេសាបិ, បិបកយុា បយុច្ឆតិ។

“ក្ខត្តាទត្តស្ស អក្ហាសិំ, ឆយុត្តុសំហិតំ បភំ;

តច្ឆា ស្យុត្តា ស សំចិតេក្កា, បត្ថាឌិត្តាទេហា អហុ។

“ປຸເຣຕ຺ຖິ ຎານກສຕໍ, ຊາຕາ ທາສິກຸເລ ຍເຕາ;

ຕເຕາ ປຸຓ຺ຓາຕິ ນາມໍ ເມ, ຠຸຊິສ຺ສໍ ມໍ ອກໍສຸ ເຕ.

“ເສຏ຺ຐິໍ ຕເຕານຸຊານິຕ຺ວາ, ປພ຺ພຊິໍ ອນຄາຣິຍໍ;

ນ ຈິເຣເນວ ກາເລນ, ອຣຫຕ຺ຕມປາປຸຓິໍ.

“ອິທ຺ທີສຸ ຈ ວສີ ເຫາມິ, ທິພ຺ພາຍ ເສາຕຘາຕຸຍາ;

ເຈເຕາປຣິຍຎາຓສ຺ສ, ວສີ ເຫາມິ ມຫາມຸເນ.

“ປຸເພ຺ພນິວາສໍ ຊານາມິ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ວິເສາຘິຕໍ;

ສພ຺ພາສວປຣິກ຺ຂີຓາ, ນຕ຺ຖິ ທານິ ປຸນພ຺ຠເວາ.

“ອຕ຺ຖຘມ຺ມນິຣຸຕ຺ຕີສຸ, ປຏິຠາເນ ຕເຖວ ຈ;

ຎາຓໍ ເມ ວິມລໍ ສຸທ຺ທໍ, ພຸທ຺ທເສຏ຺ຐສ຺ສ ວາຫສາ.

“ຠາວນາຍ ມຫາປຎ຺ຎາ, ສຸເຕເນວ ສຸຕາວິນີ;

ມາເນນ ນີຈກຸລຊາ, ນ ຫິ ກມ຺ມໍ ວິນສ຺ສຕິ.

“ກິເລສາ ຌາປິຕາ ມຍ຺ຫໍ...ເປ... ກຕໍ ພຸທ຺ທສ຺ສ ສາສນ”ນ຺ຕິ.

ອຣຫຕ຺ຕໍ ປນ ປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕເນາ ປຏິປຕ຺ຕິໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ອຸທານວເສນ –

១២៦។

“ភូទហារី អហំ សីតេ, សទា ភូទកេយាតរិ;

អយ្យាតិ ទណ្ឌកឃកឹតា, ចាចាទេចាសកឃដ្ឋិតា។

១២៧។

“កស្ស ព្រាហ្មណ ត្វំ កីតា, សទា ភូទកេយាតរិ;

ចេសយាតេហិ កេទ្ទហិ, សីតំ ចេទឃសេ កុសំ។

១២៨។

“ជាតក្ដី ចត យំ កោតិ, បុណ្ហិកោ បរិបុច្ឆសិ;

កេទាត្តិ គុសលំ កម្មំ, ទុត្ណ្តិ កតបាបកំ។

១២៩។

“យោ ច ទុដ្ឋេ ទហេទា ចា, បាបកម្មំ បកុព្ពតិ;

ទកាកិសេចតា សោបិ, បាបកម្មា បមុច្ចតិ។

១៣០។

“កោ នុ តេ ឥទមក្ខាសិ, អជាតត្តស្ស អជាតកោ;

‘ទកាកិសេចតា តាយ, បាបកម្មា បមុច្ចតិ’។

១៣០។

“សគ្គំ នូន គមិស្សន្តិ, សព្វេ មណ្ឌូកកច្ឆបា;

នាគា ច សុសុមារា ច, យេ ចញ្ញេ ឧទកេ ចរា។

១៣១។

“ឱរព្ភិកា សូករិកា, មច្ឆិកា មិគពន្ធកា;

ចោរា ច វជ្ឈឃាតា ច, យេ ចញ្ញេ បាបកម្មិនោ;

ឧទកាភិសេចនា តេបិ, បាបកម្មា បមុច្ចរេ។

១៣២។

“សចេ ឥមា នទិយោ តេ, បាបំ បុព្វេ កតំ វហុំ;

បុញ្ញម្បិ មា វហេយ្យុំ តេ, តេន ត្វំ បរិពាហិរោ។

១៣៣។

“យស្ស ព្រាហ្មណ ត្វំ ភីតោ, សទា ឧទកមោតរិ;

តមេវ ព្រហ្មេ មា កាសិ, មា តេ សីតំ ឆវឹ ហនេ។

១៣៤។

“កុម្មគ្គបដិបន្នំ មំ, អរិយមគ្គំ សមានយិ;

ទកាភិសេចនា ភោតិ, ឥមំ សាដំ ទទាមិ តេ។

២៤៦។

“តុយ្ហេវ សាដកោ ហោតុ, នាហមិច្ឆាមិ សាដកំ;

សចេ ភាយសិ ទុក្ខស្ស, សចេ តេ ទុក្ខមប្បិយំ។

២៤៧។

“មាកាសិ បាបកំ កម្មំ, អាវិ វា យទិ វា រហោ;

សចេ ច បាបកំ កម្មំ, ករិស្សសិ ករោសិ វា។

២៤៨។

“ន តេ ទុក្ខា បមុត្យត្ថិ, ឧបេច្ចាបិ បលាយតោ;

សចេ ភាយសិ ទុក្ខស្ស, សចេ តេ ទុក្ខមប្បិយំ។

២៤៩។

“ឧបេហិ សរណំ ពុទ្ធំ, ធម្មំ សង្ឃញ្ច តាទិនំ;

សមាទិយាហិ សីលានិ, តំ តេ អត្ថាយ ហេហិតិ។

២៥០។

“ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᨬ᩠ᨧ ᨲᩣᨴᩥᨶᩴ;

ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩣᨾᩥ ᩈᩦᩃᩣᨶᩥ, ᨲᩴ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᩮᩉᩥᨲᩥ᪉

᪆᪔᪙

“ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᩥᩴ, ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨿᩥᨠᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ;

ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩅᩮᨴᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨧᩥᩁᨸᩕᩣᨲᨠᩮᩣ”ᨲᩥ᪉ –

ᨴ᩠ᩅᩮ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ᪉

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩈᩩ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩣᨾᩥᨠᩴ᪉ ᩈᩮᨲᩩ ᨲᨴᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩮᩣᨶᩣᨣᨾᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩮᨲᩩᨠᩣᩁᩮᨷᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨬ᩠ᨧ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨣᨲᩮᩣ᪉ ᨿᨴᩣ ᨿᨴᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨠᩣᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨠᨲ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨲᨴᩣ ᨲᨴᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᩁᩥᨧᩥᨶᩥ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩮᩣᨶᩣᨣᨾᨶᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨲᩥᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪉ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨲᩴ ᨯᩩᩃ᩠ᩃᨽᨿᩮᩣᨲᩣᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨠᩣᨲᩴ ᨯᩩᩃ᩠ᩃᨽᩮᨿᨲ ᩍᨲᩣ᪉ ᨧᩣᨧᩣᨯᩮᩣᩈᨽᨿᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨧᩥᨯᩩᩃ᩠ᩃᨽᩮᨿᨲ ᨧᩮᩅ ᨯᩮᩣᩈᨽᨿᩮᨶ ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᩦᩊᩥᨲᩣ, ᩈᩮᨲᩩᨷᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩮᩣᨶᩣᨣᨾᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩣ᪉

ᩋᨳᩮᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᩣ ᨯᩣᩈᩦ ᨧᩥᨶᨲ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᩣᩁᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᨲᩥᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨲᩣ᪉ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩉᩥᨾᨷᩣᨲᩈᨾᨿᩮ ᨾᩉᨲᩥ ᩈᩦᨲᩮ ᨧᨲ᩠ᨳᨾᩣᨶᩮ ᨷᩥᨶᩮᨲᩣᨧ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨯᩩᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩦᩈᩴ ᨶᩥᨾᩩᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨩᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᨲᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩃ᩠ᩃᨧᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩃ᩠ᩃᨠᩮᩈᩴ ᨷᨧᩮᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᨷᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᨧᩣᨲᨿᨾᩣᨶᩴ᪉ ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩩᨱᩣᨿ ᩈᨬ᩠ᨧᩮᩣᨴᩥᨲᨾᩣᨶᩈᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨣᨲᩴ ᨷᩥᨧᩮᨧᨲᩩᨠᩣᨾᩣ “ᨠᩔᨷ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᨠᩥᩴᨲᩣ”ᨲᩥ ᨣᩣᨳᩣᨾᩣᩉ᪉ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩔᨷ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᨠᩩᨲᩣ ᨧ ᨽᩣᨿ ᨽᨿᨲᩮᩉᩩᨲᩣ ᨠᩥᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᨿᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩴ ᩈᩣᨿᩴ ᨷᩣᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨯᩩᨲᩥ᪉ ᨯᩩᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨧᩮᨧᨿᩣᨶᩮᨲᩥ ᨠᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩁᩦᩁᩣᨧᨿᩮᨧᩥ ᩈᩦᨲᩴ ᨧᩮᨯᨿᩈ ᨠᩩᩈᩴ ᩈᩦᨲᨠᩣᨷ᩠ᨷ ᩋᨲᩥᨧᩥᨿ ᨠᩩᩔᩉᩴ ᨷᨭᩥᩈᩮᨧᨯᨿᩈᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨧᩈᩥ᪉

ᨡᩣᨲᨠ᩠ᨠᩦ ᨧᨲ ᨿᩴ ᨠᩮᩣᨲᩦᨲᩥ, ᨠᩮᩣᨲᩥ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᩥᨠᩮ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲᩴ ᨷᩥᨷᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨠᩥ ᨠᩥᨧᩣᩁᨱᩣᨿᨿᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᩩᩈᩃᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨠᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩮᩣᨶᩣᨣᨾᨶᩮᨶ ᨠᩮᩣᨲᩥ ᨿᩴ ᨡᩣᨲᨠ᩠ᨠᩦ ᨧᨲ ᨷᩁᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᩈᩥ᪉

ᨲᨲᩕ ᩋᨿᨿᩮᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨠᩮᨭᩥ ᩁᩩᨧᩥ ᨠᩣᨧᩣᨷᩥ ᨿᩴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩣᨧᨯᩣᨿᩣᨲᩥ ᨯᩮᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨿᩮᩣ ᨧ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩣ”ᨲᩥ ᨣᩣᨳᩣᨾᩣᩉ᪉ ᨲᩔᩮᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨧᩣ ᨯᩉᩁᩮᩣ ᨧᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩮᩣ ᨧᩣ ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩉᩥᩴᩈᩣᨴᩥᨠᩮᨯᩴ ᨷᩥᨷᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᨧᩥᨿ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨠᩩᩔᩴ ᨷᩥᨷᨠᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨯᨠᩣᨠᩮᩈᩮᨧᨲᩣ ᩈᩥᨲᩣᨲᩮᨲ ᨲᩮᨲᩣ ᨷᩥᨷᨠᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ᪉

តំ សុត្វា បុណ្ណិកា តស្ស បដិវចនំ ទេន្តី “កោ នុ តេ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ កោ នុ តេ ឥទមក្ខាសិ, អជានន្តស្សអជានកោតិ កម្មវិបាកំ អជានន្តស្ស តេ សន្តេន សន្តំ កម្មវិបាកំ អជានតោ អជានកោ អពុទ្ធស្ស ពាលិសោ ឧទកាភិសេចនហេតុ បាបកម្មតោ បមុច្ចតីតិ, ឥទំ អត្ថជាតំ កោ នុ នាម អក្ខាសិ, ន សោ សទ្ធេយ្យវចនោ, នាបិ ចេតំ យុត្តន្តិ អធិប្បាយោ។

ឥទានិស្ស តមេវ យុត្តិអភាវំ វិភាវេន្តី “សគ្គំ នូន គមិស្សន្តី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ នក្កាតិ កុលីរា។ សុសុមារាតិ កុម្ភីលា។ យេ ចញ្ញេ ឧទកេ ចរាតិ យេ ចញ្ញេបិ វារិគោចរា មច្ឆមករនន្ទិយាវត្តាទយោ ច, តេបិ សគ្គំ នូន គមិស្សន្តិ ទេវលោកំ ឧបបជ្ជិស្សន្តិ មញ្ញេ, ឧទកាភិសេចនា បាបកម្មតោ មុត្តិ ហោតិ ចេតិ អត្ថោ។

ឧរព្ភិកាតិ ឧរព្ភឃាតកា។ សូករិកាតិ សូករឃាតកា។ មច្ឆិកាតិ កេវដ្ដា។ មិគពន្ធកាតិ មាគវិកា។ វជ្ឈឃាតាតិ វជ្ឈឃាតកម្មេ និយុត្តា។

បុញ្ញម្បិមា វហេយ្យុន្តិ ឥមា អចិរវតិអាទយោ នទិយោ យថា តយា វុត្តំ បាបំ តត្ថ ឧទកាភិសេចនេន សហ វហំ នីហរេយ្យុំ, តថា តយា កតំ បុញ្ញម្បិ ឥមា នទិយោ វហេយ្យុំ បវាហេយ្យុំ។ តេន ត្វំបរិពាហិរោអស្ស តថា សតិ តេន បុញ្ញកម្មេន ត្វំ បរិពាហិរោ វិរហិតោ ច ភវេយ្យាសិ ន ចេតំ យុត្តន្តិ អធិប្បាយោ។ យថា ច ឧទកេន ឧទកោរោហកស្ស បុញ្ញបវាហនំ ន ហោតិ, ឯវំ បាបបវាហនម្បិ ន ហោតិ ឯវ។ កស្មា? ន្ហានស្ស បាបហេតូនំ អប្បដិបក្ខភាវតោ។ យោ ហិ យំ វិនាសេតិ, សោ តស្ស បដិបក្ខោ។ យថា អាលោកោ អន្ធការស្ស, វិជ្ជា ច អវិជ្ជាយ, ន ឯវំ ន្ហានំ បាបស្ស។ តស្មា និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ “ន ឧទកាភិសេចនា បាបតោ បរិមុត្តី”តិ។ តេនាហ ភគវា –

“ន ឧទកេន សុចី ហោតិ, ពហ្វេត្ថ ន្ហាយតី ជនោ;

យម្ហិ សច្ចញ្ច ធម្មោ ច, សោ សុចី សោ ច ព្រាហ្មណោ”តិ។ (ឧទា. ៩; នេត្តិ. ១០៣);

ឥទានិ យទិ បាបំ បវាហេតុកាមាសិ, សន្តេន សន្តំ បាបំ មា ករោហីតិ ទស្សេន្តី “យស្ស, ព្រាហ្មណា”តិ គាថមាហ។ តត្ថ តមេវ ព្រហ្មេ មាកាសីតិ យតោ បាបតោ ត្វំ ភីតោ, តមេវ បាបំ ព្រហ្មេ, ព្រាហ្មណ, ត្វំ មា អកាសិ។ ឧទកោរោហនំ បន ព្រាហ្មណ សីតកាលេ កេវលំ សរីរមេវ ពាធតិ។ តេនាហ – “មា តេ សីតំ ឆវិំ ហនេ”តិ, ព្រាហ្មណ សីតកាលេ ឧទកាភិសេចនេន ជាតសីតំ តវ សរីរច្ឆវិំ មា ហនេយ្យ មា ពាធេសីតិ អត្ថោ។

កុម្មគ្គបដិបន្នំ មន្តិ “ឧទកាភិសេចនេន សុទ្ធិ ហោតី”តិ ឥមំ កុម្មគ្គំ មិច្ឆាមគ្គំ បដិបន្នំ មគ្គវិយាថិតំ មំ អរិយមគ្គំ សមានយសីតិ “សន្តាបិតស្ស

ᩋᨠᩁᨱᩴ, ᨠᩩᩈᩃᩔ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ”ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪙᪐; ᨵ᪨ ᨸ᪨ ᪑᪘᪓; ᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᪓᪐, ᪑᪑᪖, ᪑᪒᪔; ᨸᩮᨭᨠᩮᩣ᪨ ᪒᪘) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᩁᩥᨿᩮᩉᩥ ᨣᨲᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩈᨾᩣᨶᨿᩥ, ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴ ᩏᨸᩮᨲᩈᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᨭᨠᩴ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣᨴᩣᨲᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩣᨠᩴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩮᨴᩣᨿᩥ, ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩈᩣ ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩁᨱᩮᩈᩩ ᩈᩦᩃᩮᩈᩩ ᨧ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩩᩴ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᨧ ᩈᩣᨭᨠᩮ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᨽᩣᩅᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨿᩥ ᩈᩣᨭᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᩈᨧᩮ ᨽᩣᨿᨳ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨿᨴᩥ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᩈᨠᩃᩥᨸᩥᨷᩥᨿᩮᨠ ᩈᩩᨠᨲᩥᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨸᩣᨿᩈᩩᨠᨲᩣᩁᩮᨴᩣᩉᨣ᩠ᨣᨲᩣᨴᩥᨠᩮᩉᨴᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨽᩣᨿᨳ᪨ ᨿᨴᩥ ᩅᩮᩣ ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨶ ᩍᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᩋᩣᩅᩥ ᩅᩣ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨸᩣᨠᨭᨽᩣᩅᩮᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨿᨴᩥ ᩅᩣ ᩁᩉᩮᩣ ᩋᨸᩣᨠᨭᨽᩣᩅᩮᨶ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩮᩣᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨱᩩᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᨸᨠᩴ ᩃᩣᨾᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨾᩣᨠᨲ᩠ᨳ ᨾᩣ ᨠᩁᩥ᪨ ᩋᨳ ᨸᨶ ᨲᩴ ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨠᩁᩥᩔᨳ, ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨳ ᩅᩣ, “ᨶᩥᩁᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩋᨸᩣᨿᩮᩈᩩ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᨧ ᨲᩔ ᨹᩃᨽᩪᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩑᨲᩮᩣ ᩅᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩃᩣᨿᨶ᩠ᨲᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ ᩏᨸᩮᨧ᩠ᨧ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨸᩃᩣᨿᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᩮᩣ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨣᨲᩥᨠᩣᩃᩣᨴᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶ᩠ᨲᩁᩈᨾᩅᩣᨿᩮ ᩈᨲᩥ ᩅᩥᨸᨧ᩠ᨧᨲᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩏᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᩣᨮᩮᩣ, ᩏᨸ᩠ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᩌᨠᩣᩈᩮᨶ ᨸᨠ᩠ᨡᩦ ᩅᩥᨿ ᩏᨸ᩠ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩃᩣᨿᨳ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩮᩣ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧ ᨸᩩᩁᩥᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨲ᩠ᨳᩣ, ᨲᨳᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨲ᩠ᨳᩮᩅᩣ ᨲᩣᨴᩥ, ᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᩏᨸᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨥᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨲᩣᨴᩥᨶᩴ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩴ ᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ᩈᨾᩣᨴᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩅᩮᩉᩥᨲᩦᨲᩥ ᨽᨧᩥᩔᨲᩥ᪨

ᩈᩮᩣ ᨻ᩠ᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩈᩁᨱᩮᩈᩩ ᩈᩦᩃᩮᩈᩩ ᨧ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨸᩁᨽᩣᨣᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩪᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩮᩣ ᩅᩥᨸᩔᨶᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᨨᩊᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᩣᨶᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨻ᩠ᩕᩉ᩠ᨾᨻᨶ᩠ᨵᩩ”ᨲᩥ ᨣᩣᨳᩣᨾᩣᩉ᪨

ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩋᩉᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨻ᩠ᩕᩉ᩠ᨾᨠᩩᩃᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨩᩣᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨻ᩠ᩕᩉ᩠ᨾᨻᨶ᩠ᨵᩩ ᨶᩣᨾᩣᩈᩥᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᨻᩮᨴᩮᩈᩩ ᨻᩮᨴᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᨶᩣᨴᩥᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨸᩩᩁᩣᨲᨶᩮᩣ ᨧ ᨶᩣᨾᩣᩈᩥᩴ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨸᨶ ᨻᩣᩉᩥᨲᨸᩣᨸᨲᩣᨿ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᩕᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᩕᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ, ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩮᩣ, ᨶ᩠ᩉᩣᨲᩈᨻ᩠ᨻᨸᩣᨸᨲᩣᨿ ᨶ᩠ᩉᩣᨲᨠᩮᩣ ᨧ, ᨻᩮᨴᨶ᩠ᨲᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ, ᨶᩥᩔᩁᨱᨸᩣᨸᨲᩣᨿ ᨶ᩠ᩉᩣᨲᨠᩮᩣ ᨧ ᩋᨾ᩠ᩉᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨻ᩠ᩕᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨴᩥᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨴᩥᨸᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᩣ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᩈᨭ᩠ᨮᩣ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᩍᨵ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

๑๓. วีสตินิปาโต

๑. อมฺพปาลีเถรีคาถาวณฺณนา

วีสตินิปาเต กาฬกา ภมรวณฺณสาทิสาติอาทิกา อมฺพปาลิยา เถริยา คาถา. อยมฺปิ ปุริมพุทฺเธสุ กตาธิการา ตตฺถ ตตฺถ ภเว วิวฏฺฏูปนิสฺสยํ กุสลํ อุปจินนฺตี สิขิสฺส ภควโต สาสเน ปพฺพชิตฺวา อุปสมฺปนฺนา หุตฺวา ภิกฺขุนีสิกฺขาปทํ สมาทาย วิหรนฺตี, เอกทิวสํ สมฺพหุลาหิ ภิกฺขุนีหิ สทฺธึ เจติยํ วนฺทิตฺวา ปทกฺขิณํ กโรนฺตี ปุเรตรํ คจฺฉนฺติยา ขีณาสวเถริยา สหสา เขฬปิณฺฑํ เจติยงฺคเณ ปติตํ, ขีณาสวเถริยา อปสฺสิตฺวา คตาย อยํ ปจฺฉโต คจฺฉนฺตี ตํ เขฬปิณฺฑํ ทิสฺวา "กา นาม คณิกา อิมสฺมึ ฐาเน เขฬปิณฺฑํ ปาเตสี"ติ อกฺโกสิ. สา ภิกฺขุนีกาเล สีลํ รกฺขนฺตี คพฺภวาสํ ชิคุจฺฉิตฺวา โอปปาติกตฺตภาเว จิตฺตํ ฐเปสิ. เตน จริมตฺตภาเว เวสาลิยํ ราชุยฺยาเน อมฺพรุกฺขมูเล โอปปาติกา หุตฺวา นิพฺพตฺติ. ตํ ทิสฺวา อุยฺยานปาโล นครํ อุปเนสิ. อมฺพรุกฺขมูเล นิพฺพตฺตตฺตาย สา อมฺพปาลีเตฺวว โวหรียิตฺถ. อถ นํ อภิรูปํ ทสฺสนียํ ปาสาทิกํ วิลาสกนฺตาทิคุณวิเสสสมฺปนฺนํ ทิสฺวา สมฺพหุลา ราชกุมารา อตฺตโน อตฺตโน ปริคฺคหํ กาตุกามา อญฺญมญฺญํ กลหํ อกํสุ. เตสํ กลหวูปสมตฺถํ ตสฺสา กมฺมสญฺโจทิตา โวหาริกา "สพฺเพสํ โหตู"ติ คณิกาฏฺฐาเน ฐเปสุํ. สา สตฺถริ ปฏิลทฺธสทฺธา อตฺตโน อุยฺยาเน วิหารํ กตฺวา พุทฺธปฺปมุขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส นิยฺยาเตตฺวา ปจฺฉา อตฺตโน ปุตฺตสฺส วิมลโกณฺฑญฺญตฺเถรสฺส สนฺติเก ธมฺมํ สุตฺวา ปพฺพชิตฺวา วิปสฺสนาย กมฺมํ กโรนฺตี อตฺตโน สรีรสฺส ชราชิณฺณภาวํ นิสฺสาย สํเวคชาตา สงฺขารานํ อนิจฺจตํ วิภาเวนฺตี –

๒๕๒.

"กาฬกา ภมรวณฺณสาทิสา, เวลฺลิตคฺคา มม มุทฺธชา อหุํ;

เต ชราย สาณวากสาทิสา, สจฺจวาทิวจนํ อนญฺญถา.

๒๕๓.

"วาสิโตว สุรภี กรณฺฑโก, ปุปฺผปูร มม อุตฺตมงฺคโช;

ตํ ชรายถ สโลมคนฺธิกํ, สจฺจวาทิวจนํ อนญฺญถา.

១៣៣.

“ការតំច សហិតំ សុទេរាបិតំ, កោដ្ឋស្ធទិចិចិតក្កុសោកិតំ;

តំ ឌទាឃ ចិទល់ តហិ តហិ, សច្ចចាឌិចចតំ អតន្តោឆា.

១៣៤.

“កញ្ចុតន្តកសុចណ្ណុយល្លិតំ, សោកទេត សុចេលីហិលដ្កតំ;

តំ ឌទាឃ ពលិតំ សិទំ ពតំ, សច្ចចាឌិចចតំ អតន្តោឆា.

១៣៥.

“ចិត្តការសុកតាច លេលិកា, សោកទេ សុ កយុកា បុទេ យយ;

តា ឌទាឃ ចលិកិប្បលម្ពិតា, សច្ចចាឌិចចតំ អតន្តោឆា.

១៣៦.

“កម្បុទា សុរុចិរា ឃឆា យលី, គេត្តទេហសុយកិតិលយាឃតា;

ទេត ឌទាឃកិហតា ត សោកទេ, សច្ចចាឌិចចតំ អតន្តោឆា.

១៣៧.

“សញ្ញាដ្ឋសឌិសី ច តាយិកា, សោកទេត សុ អកិឃោត្តតំ បតិ;

សា ឌទាឃ ក្តុបក្សលិតា ចិឃ, សច្ចចាឌិចចតំ អតន្តោឆា.

១៨៩៑

“ពក្កល៉ាច សុពពំ សុតិដ្ឋិពំ, សោភរេ សុ យយ ពល្លុបិញ្ចុរោឃា;

ពា ឌោរាឃ ចលិកិប្យលប្តិពា, សច្ចចាគិចចតិ អតណ្ហាចា៑

១៩០៑

“បត្តលឹយក្យលចល្លុសាគិសា , សោភរេ សុ ឥត្តា បុរេ យយ;

រេព ឌោរាឃ ពល្ហិពា ចាសិពា, សច្ចចាគិចចតិ អតណ្ហាចា៑

១៩១៑

“កាភភយិប្រូចភសល្ហចារិតឹ, រោកាកិលិច យស្មរ់ តិក្សុឌិហំ;

ពំ ឌោរាឃ ពលិពំ ពហិ ពហិ, សច្ចចាគិចចតិ អតណ្ហាចា៑

១៩២៑

“សញ្ញាឡួរិច សុប្យយខ្ចិពា, សោភរេព សុ កឹចា បុរេ យយ;

សា ឌោរាឃ កក្កា ចិភាយិពា, សច្ចចាគិចចតិ អតណ្ហាចា៑

១៩៣៑

“ចដ្ឋបលិឈសគិរោបយាវ្គរេកា, សោភរេ សុ ឆាហា បុរេ យយ;

ᨲᩣ ᨴᩁᩣᨿ ᨿᨳᩣ ᨸᩥᨦᩃᩥᨭ᩠ᨭᩃᩥᨲᩣ, ᩈᨧ᩠ᨧᩣᩁᩥᨧᨧᨲ᩠ᨲ ᩋᨲᨬ᩠ᨬᩣᨳᩣ

᪑᪙᪓

“ᩈᨩ᩠ᨫᩩᨠ᩠ᨠᩥᨠᩈᩩᨧᨱ᩠ᨱᨿᩃ᩠ᩃᩥᨲᩣ , ᩮᩈᩣᨠᩮᩁ ᩈᩩ ᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨸᩩᩮᩁ ᨿᨿ;

ᩮᨲ ᨴᩁᩣᨿ ᨿᨳᩣ ᨻᩩᩃᨻᩩᩃᩥᨠᩣ, ᩈᨧ᩠ᨧᩣᩁᩥᨧᨧᨲ᩠ᨲ ᩋᨲᨬ᩠ᨬᩣᨳᩣ

᪑᪙᪔

“ᨸᩦᨲᨧᨦ᩠ᨣᩈᩉᩥᨠ᩠ᨠᩣᨲᩣ ᨦ᩠ᨠᩮᨠᩣ, ᩮᩈᩣᨠᩮᩁ ᩈᩩ ᨳᨲᨠᩣ ᨸᩩᩮᩁ ᨿᨿ;

ᩮᨳᨷᩥᨠᩦᨧ ᩃᨻ᩠ᨭᨲ᩠ᨲᩥ ᩮᨲᩣᨠᨠᩣ, ᩈᨧ᩠ᨧᩣᩁᩥᨧᨧᨲ᩠ᨲ ᩋᨲᨬ᩠ᨬᩣᨳᩣ

᪑᪙᪕

“ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨲᩈ᩠ᩈ ᨹᩃᨠᩥᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᩥ, ᩮᩈᩣᨠᩮᨲ ᩈᩩ ᨠᩣᩮᨿᩣ ᨸᩩᩮᩁ ᨿᨿ;

ᩮᩈᩣ ᨧᩃᩦᩉᩥ ᩈᩩᨷᩩᨿᩣᩉᩥ ᨧ᩠ᨨᨲᩮᨲᩣ, ᩈᨧ᩠ᨧᩣᩁᩥᨧᨧᨲ᩠ᨲ ᩋᨲᨬ᩠ᨬᩣᨳᩣ

᪑᪙᪖

“ᨳᩣᨠᩮᨠᩣᨠᩈᨯᩥᩮᩈᩣᨷᨿᩣ ᨦ᩠ᨠᩮᨠᩣ, ᩮᩈᩣᨠᩮᩁ ᩈᩩ ᨦ᩠ᨠᩣᩁ᩠ᨯ ᨸᩩᩮᩁ ᨿᨿ;

ᩮᨲ ᨴᩁᩣᨿ ᨿᨳᩣ ᩮᨧᨬ᩠ᨧᨳᩣᨬ᩠ᨬᨭᩮᨿᩣ, ᩈᨧ᩠ᨧᩣᩁᩥᨧᨧᨲ᩠ᨲ ᩋᨲᨬ᩠ᨬᩣᨳᩣ

᪑᪙᪗

“ᩈᨩ᩠ᨫᩩᨷᩩᩁᩈᩩᨧᨱ᩠ᨱᨿᩃ᩠ᩃᩥᨲᩣ, ᩮᩈᩣᨠᩮᩁ ᩈᩩ ᨴᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩩᩮᩁ ᨿᨿ;

តា ជរាយ តិលទណ្ឌការិវ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

១៨៩។

“តូលបុណ្ណសទិសោបមា ឧភោ, សោភរេ សុ បាទា បុរេ មម;

តេ ជរាយ ផុដិតា វលិមតា, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា។

១៩០។

“ឯទិសោ អហុ អយំ សមុស្សយោ, ជជ្ជរោ ពហុទុក្ខានមាលយោ;

សោបលេបបតិតោ ជរាឃរោ, សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថា”តិ –

ឥមា គាថាយោ អភាសិ។

តត្ថ កាឡកាតិ កាឡកវណ្ណា។ ភមរវណ្ណសាទិសាតិ កាឡកា ហោន្តាបិ ភមរសទិសវណ្ណា, សិនិទ្ធនីលាតិ អត្ថោ។ វេល្លិតគ្គាតិ កុញ្ចិតគ្គា, មូលតោ បដ្ឋាយ យាវ អគ្គា កុញ្ចិតា វេល្លិតាតិ អត្ថោ។ មុទ្ធជាតិ កេសា។ ជរាយាតិ ជរាហេតុ ជរាយ ឧបហតសោភា។ សាណវាកសាទិសាតិ សាណសទិសា វាកសទិសា ច, សាណវាកសទិសា ចេវ មកចិវាកសទិសា ចាតិបិ អត្ថោ។ សច្ចវាទិវចនំ អនញ្ញថាតិ សច្ចវាទិនោ អវិតថវាទិនោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស “សព្ពំ រូបំ អនិច្ចំ ជរាភិភូត”ន្តិអាគតវចនំ អនញ្ញថា យថាភូតមេវ, ន តត្ថ វិតថំ អត្ថីតិ។

វាសិតោវ សុរភី ករណ្ឌកោតិ បុប្ផគន្ធវាសចុណ្ណាទីហិ វាសិតោ វាសំ គាហាបិតោ បសាធនសមុគ្គោ វិយ សុគន្ធី។ បុប្ផបូរ មម ឧត្តមង្គជោតិ ចម្បកសុមនមល្លិកាទីហិ បុប្ផេហិ បូរិតោ បុព្ពេ មម កេសកលាបេបិ ភិមុលេតិ អត្ថោ។ តន្តិ ឧត្តមង្គជំ។ អថ បច្ឆា ឯតរហិ សលោមគន្ធិកំ បកតិលោមគន្ធមេវ ជាតំ។ អថ វា សលោមគន្ធិកន្តិ មេណ្ឌកលោមេហិ សមានគន្ធំ។ “ឯឡកលោមគន្ធ”ន្តិបិ វទន្តិ។

កាននំវ សហិតំ សុរោបិតន្តិ សុដ្ឋុ រោបិតំ សហិតំ ឃនសន្និវេសំ ឧទ្ធមេវ ឧដ្ឋិតំ ឧយ្យានីយសាលំ ឧបវនំ វិយ។ កោច្ឆសូចិវិចិតគ្គសោភិតន្តិ បុព្ពេ កោច្ឆេន សុវណ្ណសូចិយា ច កេសជដាវិជដនេន វិចិតគ្គំ ហុត្វា សោភិតំ, ឃនភាវេន វា

កោដ្ឋសទិសំ ហុត្វា បលាតត្តស្សធីហិ ចិចិតក្កតាយ សោភិតំ។ តត្ថ ក្វត្ថបក្កំ។ ចិរស្ស តហិំ តហិត្តំ តត្វ តត្វ ចិរស្ស ចិល្វតកោសំ។

កល្យាណក្ខកស្ស ចណ្ណយល្ខិតត្តំ ស្សចណ្ណចទិរាឌីហិ ចិក្ខសិតំ កល្យាកាសបុឌ្ឍាកំ។ ចេយ បត "សល្យាល្ខកស្សចណ្ណយល្ខិត"ត្តិ បដត្តំ, តេសំ សល្យាហិ ស្សចណ្ណស្សធីហិ ឌបិចិឌឌតេត យល្ខិតត្តំ អតេត្វា។ សោភតេ ស្សចេលិហិលក្កតត្តំ ស្សក្ខរេហិ រាឌរុក្ខយាលិ សទិសេហិ កោសចេលិហិ អលក្កតំ ហុត្វា បុឌ្ឍា ចិរាឌតេ។ តំ ឌរាឃ លលិតំ និទំ កតត្តំ តំ តឆា សោភិតំ និទំ ឌ្ឍភាតិ ឌរាឃ លលិតំ លល្ខិតាលល្ខិតំ ចិល្វតកោសំ កតំ។

ចិត្តការស្សកតាច លេលិកាតិ ចិត្តការេត សិប្បិតា តិលិយ ចណ្ណឆាត្យយា ស្សឌ្ឍ កតា លេលា ចិឃ សោភតេ។ ស្ស កយុកា បុរេ យយាតិ ស្សក្ខរា កយុកា បុឌ្ឍា យយ សោភតំ កតា។ ចលិកិប្បលឌ្ឍិតាតិ តលិឌត្តក្ខប្បត្តាហិ ចលីហិ បលឌ្ឍត្តា ឋិតា។

កស្សរាតិ កាស្សរា។ ស្សរុចិរាតិ ស្សឌ្ឍ រុចិរា។ ឃឆា យលិតិ យលិយឌ្ឍិកា ចិឃ។ តេត្វតេហស្សត្តិ ស្សតេត្វា អតេហសំ។ អកិតិលយាឃតាតិ អកិតិលិ ហុត្វា អាឃតា។ តេតិ តេត្វា។ ឌរាឃកិហតាតិ ឌរាឃ អកិហតា។

សល្យាក្ខសទិសិចាតិ សល្យា ត្យក្កា សេសយុលាចឃចាតំ អត្ថរុបិ ច។ សោភតេតិ ចឌ្ឍត្វា ដបិតហរិតាលចឌ្ឍិ ចិឃ យយ តាសិកា សោភតេ។ ស្ស អកិឃោឌ្ឍតំ បតិតិ ស្សក្ខរេ អកិតចឃោឌ្ឍតកាលេ សា តាសិកា ឌ្ឍភាតិ ឌរាឃ តិចាចរិតសោភតាយ បរិសេទិតា ចិឃ ចរត្វា ចិឃ ច ជាតា។

កក្កលំចស្សកតំ ស្សតិឌ្ឍិតត្តំ ស្សបរិកយុកតំ ស្សចណ្ណកក្កលំ ចិឃ ចឌ្ឍលកាចំ សត្ថាឃ ចដតិ។ សោភរេតិ សោភតេ្ត។ "សោភតេ្ត"តិ ចា បិតេធា។ ស្សឌ្ឍតិ តិបិតយត្វំ។ កណ្ណបិឡឌ្ឍឃោតិ កណ្ណកាត្ថា។ ចលិកិប្បលឌ្ឍិតាតិ តហិំ តហិំ ក្ខប្បត្តចលីហិ ចលិតា ហុត្វា ចឌ្ឍតិឃា បណាយិតចត្វលត្ថា ចិឃ កស្សត្តា ឋលឌ្ឍត្តិ។

បត្តលីយក្យលចណ្ណសាទិសាតិ កតលិយក្យលសទិសចណ្ណសណ្ឌ្ឍាតា។ លល្ខិតាតិ តេកតតបតតេហិ លល្ខិតា លល្ខកាចំ កតា។ អសិតាតិ ចណ្ណតេកតេដត អសិតកាចំ កតា។

កាតតយិប្បតតសល្ខចារិតិ, កោកិលិច យឆុទំ តិក្យឌិហត្តំ ចតសល្ខ កោចរចរលោត ចតសល្ខចារិតិ កាតតេ អត្យសំកិតតិចាសិតិ កោកិលិ ចិឃ យឆុរាលិបំ តិក្យឌិហំ។ តត្តំ តិក្យឌិតំ អាលិបំ។ លលិតំ តហិំ តហិត្តំ លល្ខតត្តាទិការេចត តត្វ តត្វ បក្ខលិតំ ជាតំ។

សល្យាឌ្ឍរិច ស្សប្បយឌ្ឍិតាតិ ស្សឌ្ឍ បយឌ្ឍិតា សល្យា ស្សចណ្ណសក្ខា ចិឃ។ កក្កា ចិតាយិតាតិ យំសបរិក្ខឃេត ចិក្ខតសិរាឌាលតាយ កក្កា ហុត្វា ចិតា។

ចដ្ដបលិឈសឥសោបយាតិ ចសេដ្ដត បលិឈឥសេ្លួត សយសយា៍ តាតិ តា ក្ដសេកាបិ ឥហិតាសេយា៍ ឃធា បិដលិដ្ឋលិតាតិ ឌដ្ឋសកាសេចត បលិតបិដលិសាលាសឥសា៍

សល្យុដ្ឋិកស្ចណ្ណយល្ដិតាតិ ស្ចណ្ណយឃាហិ យដ្ឋកាស្រាហិ យ្ដ្ឋិកាហិ ចិក្ខសិតា៍ ឃធា ឞ្ជលឞ្ជលិកាតិ ឞ្ជលកកល្ដសឥសា៍

បឹតចដ្ឋសហិត្យក្កុតាតិ បឹតា ចដ្ឋា អញ្ញាយញ្ញា សហិតាច ហ្យត្វា ក្ដក្កតា ក្ដដ្ឋយុលា៍ សេសាកសេត ស្ញ ធតកា ប្សេទ យយាតិ យយ ក្ដសេកាបិ ធតា ឃធាចុត្តក្ខុបិ ហ្យត្វា ស្ចណ្ណកលសិសេយា ចិឃ សេសាកិស្ញ៍ ប្ញស្ញេត្ត ហិ ឦង់ ឲកចចត់, អតឹតសេត្វ ច ចត្តយាតចចត់៍ សេធចិកឹច លយ្ណត្តិ សេតាឥកាតិ សេត ក្ដសេកាបិ សេយ ធតា សេតាឥកា កលិតឌលិ សេចល្យុឥល្ដសេក ឥបិទ៌តាឥកកស្ដា ចិឃ លយ្ណត្តិ៍

កញ្ចាតឋលក់ចសយដ្ឋត្តិ ឌាតិហិដ្ឋលសេកត យក្លិត្វា ចិទបរិយឌ្ឋិតសេសាចណ្ណឋលក់ ចិឃ សេសាកសេត៍ សេសា ចលឹហិ ស្ញព្យាហិ ឌ្ឋតសេតាតិ សេសា យយ កាសេយា ឦឥាតិ ស្ញព្យាហិ ចលឹហិ តហិ តហិ ចិតសេតា ចលិត្តចត់ អាបសេត្ត៍

តាកសេកាកសឥសោបយាតិ ហត្វិតាកស្ស ហសេត្វត សយសយា៍ ហសេត្វា ហិ ឦឆ ក្យុឌ្ឋាតិ ឲសេតតាតិ សេកាសេកាតិ ចុសេត្តា៍ សេតតិ ក្ដាចុសេយា៍ ឃធា សេចឮក្ដតាឮឦសេយាតិ ឦឥាតិ សេចឮក្ដបឌ្ឋសឥសា អសេហស្ញ៍

សល្យុក្ខបុទស្ចណ្ណយល្ដិតាតិ សិតិក្ខយសេដ្ឋហិ ស្ចណ្ណក្ខប្សេទហិ ចិក្ខសិតា៍ ឌញ្ញាតិ អដ្ឋិឌញ្ញសេយា៍ តាតិ តា ឌញ្ញសេយា៍ តិលឥល្ដកាទិចាតិ អប្យមំសលេហិតត្វា កិសកាសេចត ល្ខតាចសិដ្ឋចិស្យក្លិតិលឥល្ដកា ចិឃ អសេហស្ញំ៍ ៥-កាសេទា បឥសត្តិកសេទា៍

ត្ខលប្យណ្ណសឥសោបយាតិ យុក្សិតិក្ខកាសេចត សិឌ្ឋលិត្ខលប្យណ្ណបលិក្យល្ដិទ៌តាបិហតសឥសា៍ សេត យយ បិឥា ឦឥាតិ ឋ្យដ្ឋិតា ឋលិតា, ចលឹយតា ចលិយសេត្តា ឌាតា៍

ឲឥិសោតិ ឲចទ្ខុសេបិ៍ អហ្យ អសេហាសិ ឃធាចុត្តប្យកាសេទា៍ អយំ សយុស្សសេយាតិ អយំ យយ កាសេយា៍ ឌដ្ឋសេទាតិ សិធិលិពសេត្ត៍ ពាហ្យក្យលាតយាលសេយាតិ ឌទាឥិសេហត្យកាត់ ពាហ្យត់ ក្យក្លាត់ អាលឃក្ខសេតា៍ សេសាបសេលបបតិសេតាតិ សេសា អយំ សយុស្សសេយា អបសេលបបតិសេតា អកិសន្លាទាសេលបបទិក្លសេឃត បតិសេតា បិតាកិយុសេលាតិ អសេត្វា៍ សេសាបិ អសេលបបតិសេតាតិ ចា បឥចិកាសេកា, សេសា ឲចសេត្វា៍ ឌទាឈសេទាតិ ឌិណ្ណឈទសឥសា៍ ឌទាឃ ចា ឈទក្ខសេតា អសេហាសិ៍ តស្ដា សក្ខចាឥិសេតា ឥយ្ដាត់ ឃធាក្ខត់ សកាចំ សយុ្ដសេឥច ពាត្វា កធតសេតា អចិតធចាឥិសេតា សយ្ដាសយ្ណត្ដស្ស យយ សត្វចចត់ អតញ្ញាធា៍

ឲចំ អយំ សេធទឹ អត្តសេតា អត្តកាសេច អតិក្ខតាឃ សល្លក្លលាយុសេលត សសេឌ្ឋស្ញបិ សេតក្ខយកឆសេយ្ដស្ញ អតិក្ខត់ ក្ដបឆាសេត្វា តឥត្យសាសេទត តត្វ ក្យក្លលក្លលំ អតត្តលក្លលាក្ខា អាសេទាសេបត្វា ចិបស្សត់ ក្ដស្យក្កាសេបត្តឹ យក្កបដ្ឋិបិដ្ឋិឃា អទេហត្តំ បិប្យលិ៍ សេតត ចុត្តំ អបឥាសេត (អប៍ សេធទឹ ៣៍៣៍

໑໐໓-໑໑໕) –

“ເຍາ ທິນິພຸນິຕາເຕຍຸຊ, ພຸເສຸສາ ຄາຍ ຍທາຍຸຕິ;

ຕສ຺ສາຫໍ ກວິຄື ອາສິ, ອຂາຍິ ຄຕ຺ຕິເຍ ກຸເລ.

“ຕສ຺ສ ຂຍໍ ສຸຫິຕ຺ວາຫໍ, ບິປ຺ປເສຕ຺ຕ ເຈຕສາ;

ຍທາກາມໍ ຂຂິຕ຺ວານ, ປຕ຺ວິຍິ ສຸປສບ຺ຍຄໍ.

“ອຸຄຕິເສ ຂຸເຕາ ກເປ຺, ສິລິ ເສີໂກກຸຄາຍເກາ;

ຂຸປ຺ເຕ຺ຕາ ເສີໂກປເຂ຺ຂາເຕາ, ຕິເສີໂກສເຣເຫາ ຂີເຕາ.

“ຕກາຣຸຫາປຸເຣ ຣເຍ, ເຖາຫ຺ຸຄຸກຸລສຍຸຄຈາ;

ບິຍຸຕ຺ຕບິຕ຺ຕ ກຸປິຕາ, ກິກ຺ຸຄິ ອກິສາປຍິ.

“ເຈສິກາຈ ອຄາຈາຣາ, ຂີຄສາສຄ຺ຸສິກາ;

ອຸຈໍ ອເກ຺ກາສຍິຕ຺ວານ, ເຕຄ ປິເປຄ ກຍຸຄາ.

“ກາຣຸຫໍ ຄິຣຍໍ ກຄ຺ຕາ, ຍທາກຸກ຺ລສຍປິຕາ;

ຕເຕາ ຄຸຕາ ຍຄຸເສ຺ສຸສຸ, ຂຸປປຄ຺ຕາ ຕປສ຺ສິຄີ.

“ກສຂາຕິສຫສ຺ສານິ, ຄຫິກຕ຺ຕຍກາຣຍິ;

ຕຍ຺ຍາປິປິ ຄ ຍຸຂ຺ຂິສ຺ສໍ, ກຸຕ຺ວາ ກຂ຺ຂບິສໍ ຍຈາ.

“ព្រហ្មចរិយមចរិស្សំ, កស្សបេ ជិនសាសនេ;

តេន កម្មវិបាកេន, អជាយិំ តិទសេ បុរេ។

“បច្ឆិមេ ភវេច សម្បត្តេ, អហោសិំ ឧបបាតិកា;

អម្ពសាខន្តរេ ជាតា, អម្ពបាលីតិ តេនហំ។

“បរិវុតា បាណកោដីហិ, បព្ពជិំ ជិនសាសនេ;

បត្តាហំ អចលំ ឋានំ, ធីតា ពុទ្ធស្ស ឱរសា។

“ឥទ្ធីសុ ច វសី ហោមិ, សោតធាតុវិសុទ្ធិយា;

ចេតោបរិយញាណស្ស, វសី ហោមិ មហាមុនិ។

“បុព្ពេនិវាសំ ជានាមិ, ទិព្ពចក្ខុ វិសោធិតំ;

សព្ពាសវបរិក្ខីណា, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ។

“អត្ថធម្មនិរុត្តីសុ, បដិភានេ តថេវ ច;

ញាណំ មេ វិមលំ សុទ្ធំ, ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស វាហសា។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ, ភវា សព្ពេ សមូហតា;

នាគីវ ពន្ធនំ ឆេត្វា, វិហរាមិ អនាសវា។

“ᩈ᩠ᩅᩣᨣᨲᩴ ᩅᨲ ᨾᩮ ᩋᩣᩈᩥ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩮᨭ᩠ᨮᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ;

ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩤᩈᨶᩴ᪨

“ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩤ ᨧᨲᩔᩮᩣ, ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣᨷᩥ ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨾᩮ;

ᨨᩊᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩤ, ᨠᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩤᩈᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨶ ᨷᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨴᩤᨶᩅᩈᩮᨶ ᨲᩤ ᩑᩅ ᨣᩤᨳᩤ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴᩤᩉᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

ᩋᨾ᩠ᨻᨷᩣᩃᩦᨳᩮᩁᩦᨣᩤᨳᩤᩅᨱ᩠ᨱᨶᩤ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩤ᪨

᪒᪨ ᩁᩮᩣᩉᩥᨶᩦᨳᩮᩁᩦᨣᩤᨳᩤᩅᨱ᩠ᨱᨶᩤ

ᩈᨾᨱᩣᨲᩥ ᨽᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨷᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᩁᩮᩣᩉᩥᨶᩥᨿᩣ ᨳᩮᩁᩥᨿᩣ ᨣᩤᨳᩤ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᨠᨲᩣᨵᩥᨠᩣᩁᩤ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩅᩮ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩪᨷᨶᩥᩔᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩏᨷᨧᩥᨶᨶ᩠ᨲᩦ ᩍᨲᩮᩣ ᩑᨠᨶᩅᩩᨲᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩅᩥᨷᩔᩥᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮ ᨠᩩᩃᨣᩮᩉᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩤ, ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩦᨶᨣᩁᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩪᩅᩔ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨴᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩦᨲᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨩᩣᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᨶ ᩅᨶ᩠ᨴᩥ᪨ ᩈᩣ ᨲᩮᨶ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᩈᩴᩈᩁᨶ᩠ᨲᩦ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᩏᨷᨧᩥᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩤ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩩᨷ᩠ᨷᩤᨴᩮ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᨾᩉᩣᩅᩥᨽᩅᩔ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᨣᩮᩉᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩁᩮᩣᩉᩥᨶᩦᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩤ, ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩪᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩤᩈᨶᩮ ᨷᩈᩣᨴᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩮ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ ᨶ ᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᩈᩉ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᩉᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

“ᨶᨣᩁᩮ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩥᨿᩣ, ᩅᩥᨷᩔᩥᩔ ᨾᩉᩮᩈᩥᨶᩮᩣ;

ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩔ, ᨷᩪᩅᩮᨴᩤᩈᩥᨾᩉᩴ ᨲᨴᩤ᪨

“ᨲᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨠᨲᩮᨶ, ᨧᩮᨲᨶᩤᨷᨱᩥᨵᩦᩉᩥ ᨧ;

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩈᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ, ᨲᩤᩅᨲᩥᩴᩈᨾᨣᨧ᩠ᨨᩉᩴ᪨

“ឆត្តិំសទេវរាជូនំ , មហេសិត្តមការយិំ;

បញ្ញាសចក្កវត្តីនំ, មហេសិត្តមការយិំ។

“មនសា បត្ថិតា នាម, សព្ពា មយ្ហាសមិជ្ឈ;

សម្បត្តិំ អនុភោត្វាន, ទេវេសុ មនុជេសុ ច។

“បច្ឆិមេ ភវសម្បត្តេ, ជាតោ វិប្បកុលេ អហំ;

រោហិណី នាម នាមេន, ញាតកេហិ បិយាយិតា។

“ភិក្ខុនំ សន្តិកំ គន្ត្វា, ធម្មំ សុត្វា យថាតថំ;

សំវិគ្គមានសា ហុត្វា, បព្ពជិំ អនគារិយំ។

“យោនិសោ បទហន្តីនំ, អរហត្តមបាបុណិំ;

ឯកនវុតិតោ កប្បេ, យំ ទានមទទិំ តទា;

ទុគ្គតិំ នាភិជានាមិ, បូវទានស្សិទំ ផលំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ…បេ… កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ”។

អរហត្តំ បន បត្វា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា បុព្ពេ សោតាបន្នកាលេ បិតរា អត្តនា ច វចនបដិវចនវសេន វុត្តគាថា ឧទានវសេន ភាសន្តី –

១៩២។

“នយណាតិ គោតិ ឃុបិ, នយណាតិ បញ្ញស្សិ;

នយណាតេច គិត្តេសិ, នយណិ ត្វត កចិស្សសិ៍

១លិ៍១៍

“ចិបុល៌ អត្ថញា បិតញា, នយណាតំ បចេឆ្ឆសិ;

ទោហិតឹ ឥាតិ បុឆ្ឆាយិ, គេក តេ នយណា បិឃា៍

១លិ៍១៍

“អកយុកាយា អលសា, បទេតួបឌិចិតេា;

អាសិឃុកា សាគ្យកាយា, គេក តេ នយណា បិឃា៍

១លិ៍៣៍

“ចិទស្សំ ចត យំ តាត, នយណាតំ បរិបុឆ្ឆសិ;

តេសំ តេ គិត្តឃិស្សាយិ, បញ្ញាឝិលបទក្កយំ៍

១លិ៍៤៍

“កយុកាយា អតលសា, កយុនេជ្ជស្ស ការកា;

ទាក់ ខោសំ បដហត្តិ, តេត យេ នយណា បិឃា៍

១៤៣។

“តីណិ បាបស្ស មូលានិ, ធុនន្តិ សុចិការិនោ;

សព្ពំ បាបំ បហីនេសំ, តេ មេ សមណា បិយា។

១៤៤។

“កាយកម្មំ សុចិ នេសំ, វចីកម្មញ្ច តាទិសំ;

មនោកម្មំ សុចិ នេសំ, តេ មេ សមណា បិយា។

១៤៥។

“វិមលា សង្ខមុត្តាវ, សុទ្ធា សន្តរពាហិរា;

បុណ្ណា សុក្កាន ធម្មានំ, តេ មេ សមណា បិយា។

១៤៩។

“ពហុស្សុតា ធម្មធរា, អរិយា ធម្មជីវិនោ;

អត្ថំ ធម្មញ្ច ទេសេន្តិ, តេ មេ សមណា បិយា។

១៥០។

“ពហុស្សុតា ធម្មធរា, អរិយា ធម្មជីវិនោ;

ឯកគ្គចិត្តា សតិមន្តោ, តេ មេ សមណា បិយា។

໑໒໖.

“ທຸຣກ຺ກຍາ ສຕິມເນ຺ຕາ, ມນ຺ຕຠາຓີ ອນຸທ຺ຘຕາ;

ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ປຊານນ຺ຕິ, ເຕນ ເມ ສມຓາ ປິຍາ.

໑໒໗.

“ຍຖາ ກາຍາ ປກ຺ກມນ຺ຕິ, ນ ວິເລາເກນ຺ຕິ ກິຎ຺ຈນໍ;

ອນເປກ຺ຂາວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕນ ເມ ສມຓາ ປິຍາ.

໑໒໘.

“ນ ເຕ ສໍ ເກາເຏ຺ຐ ໂອເປນ຺ຕິ, ນ ກຸມ຺ຠິ ນ ຂເຬາປິຍໍ;

ປຣິນິຏ຺ຐິຕເມສານາ, ເຕນ ເມ ສມຓາ ປິຍາ.

໑໒໙.

“ນ ເຕ ຫິຣຎ຺ຎໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ນ ສຸວຓ຺ຓໍ ນ ຣູປິຍໍ;

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນນ ຍາເປນ຺ຕິ, ເຕນ ເມ ສມຓາ ປິຍາ.

໑໓໙.

“ນານາກຸລາ ປພ຺ພຊິຕາ, ນານາຊນປເທຫິ ຈ;

ອຎ຺ຎາຍຎ຺ຎາ ປິຫຍນ຺ຕິ, ເຕຄ ເຍ ສຍຓາ ປິຍາ໌

໑໕໓໌

“ອຕ຺ຕາຍ ຈຕ ເຕາ ເກາຕິ, ກຸເລ ຊາຕານິ ເວາຫິຕີ;

ສທ຺ທາ ຫຸເທ຺ທ ຈ ສເຍ຺ຍ ຈ, ສເຌ຺ຌ ຈ ທິຕ຺ຕາການເຈາ໌

໑໕໔໌

“ຫຸຈເຕ຺ຖຫໍ ປຊາກາສິ, ປຸຎ຺ຎາເລ຺ລຕ຺ຕໍ ອຕຸຕ຺ຕໍ;

ອຍສ຺ສິ ຉເຕ ສຍຓາ, ປຊິກ຺ຄໍຫຕ຺ຕິ ຣລ຺ລຫໍ໌

໑໕໕໌

“ປຕິຊ຺ຊິເຕາ ເທຕ຺ຕ ຍເຎ຺ຎາ, ຕິປຸເລີ ເຕາ ກຕິສ຺ສຕິ;

ສເຈ ກາຍສິ ຣຸລ຺ລສ຺ສ, ສເຈ ເຕ ຣຸລ຺ລຍປິຍໍ໌

໑໕໖໌

“ວ຺ເປຫິ ສເຣຫໍ ຫຸທ຺ທໍ, ຂຍ຺ຍໍ ສເຌ຺ຌ຺ຎາ ຕາຂິຕໍ;

ສຍາຂິຍາຫິ ສີລິຕິ, ຕໍ ເຕ ອຕ຺ຕາຍ ເຫຫິຕິ໌

໑໖໐໌

“ວ຺ເປຍິ ສເຣຫໍ ຫຸທ຺ທໍ, ຂຍ຺ຍໍ ສເຌ຺ຌ຺ຎາ ຕາຂິຕໍ;

សមាទិយាមិ សីលន្តិ, តំ មេ អត្ថាយ ទេហីតិ។

២៤១។

“ព្រហ្មពន្ធុ បុរេ អាសិំ, សោ ឥទានិម្ហិ ព្រាហ្មណោ;

តេវិជ្ជោ សោត្តិយោ ចម្ហិ, វេទគូ ចម្ហិ ន្ហាតកោ”តិ –

ឥមា គាថា បច្ចាហាសិ។

តត្ថ អាទិតោ តិស្សោ គាថា អត្ថតោ ឋិតា ភិក្ខុ សមុត្តិ អភិជ្ឈនត្ថ ចុត្តា។ តត្ថ សមណាតិ ខោតិ សុបិតិ ខោតិ តំ សុបតការេលបិ “សមណា សមណា”តិ ភិក្ខុត្តិ សមណបដិញ្ញាយេវ គច្ឆំ គច្ឆត្តិ សុបសិ។ សមណាតិ បញ្ញាយីតិ សុបតោតា ឧដ្ឋហន្តិបិ “សមណា”ត្យេវ្ហំ ចត្វា បញ្ញាយិ តិដ្ឋាយ ចុដ្ឋាសិ។ សមណាតេច ភិក្ខុសីតិ សព្ពកាលម្បិ សមណេ ឯច សមណាតមេច ចា ក្រុណ ភិក្ខុសិ អភិត្វចសិ។ សមណិ ត្វត កចិស្សីតិ កិហិទ្វេបត ធិតាបិ ចិតោត សមណិ ឯច មញ្ញោ កចិស្សសិ។ អច ចា សមណិ ត្វត កចិស្សីតិ ព្ទេវាតិ កិហិទ្វេបត ធិតាបិ ត ចិទេតេច សមណិ ឯច មញ្ញោ កចិស្សសិ សមណេស្សុ ឯច តិត្ថបេលោកាចតោ។

បចេច្ឆសីតិ ខេសិ។ ខោហិតិ ខាតិ បុច្ឆាមីតិ, អយ្យ ខោហិតិ, តំ អហំ ព្ទេវាតិ បុច្ឆាមីតិ ព្រាហ្មណោ អត្តនោ ឋិតានំ បុច្ឆន្តោ អាហ។ គោត តោ សមណា បិយាតិ, អយ្យ ខោហិតិ, តំ សមន្តិបិ បញ្ញត្តិបិ អញ្ញាពាបិ សមណាតមេច ក្រុណ ភិក្ខុយសិ, គោត តាយ ការេណត ត្យម្ហិសមណា បិយាយិតព្ពា ឌាតាតិ អត្ថោ។

ព្ទេវាតិ ព្រាហ្មណោ សមណេស្សុ ខោរាសំ ឋិត្វា អាចិក្ខន្តោ “អកម្មកាមា”តិ កាចមាហ។ តត្ថ អកម្មកាមាតិ ត កម្មកាមា, អត្តនោ បវេសញ្ញា អត្ថាចយំ ភិក្ខុំ កម្មំ ត កាត្វកាមា។ អលសាតិ កុសីតា។ បរទត្តូបជីវិនោតិ បរេហិ ទិន្នេនេវ ឧបជីវនសីលា។ អាសំសុកាតិ តតោ ឯច ឈាលព្ភានតាជីតំ អាសីសកា។ សាទុកាមាតិ សាទុំ មធុរមេច អាហារំ ព្ទេវាតកា។ សព្ពមេតំ ព្រាហ្មណោ សមណានំ ក្រុណ អជានន្តោ អត្តនាច បរិកប្បិតំ ខោសមាហ។

តំ សុត្វា ខេរាហិតិ “លទ្ធេ ខាតិ មេ ឈូការេសា អយ្យានំ ក្រុណ គច្ឆេសុ”ត្តិ ចុដ្ឋយាតសា ភិក្ខុំ ក្រុណ ភិក្ខុត្យកាមា បធមំ តាច ទេតំ ភិក្ខុនេ ខេសាមតស្សំ បចេចត្តិ “ចិរស្សំ ចត ម, តាតា”តិ កាចមាហ។ តត្ថ ចិរស្សំ ចតាតិ ចិរេត ចត។ តាតាតិ បិតរំ អាលបតិ។ សមណានត្តិ សមណេ សមណានំ ចា មម្ហិបិយាយិតព្ពា បរិបុច្ឆសិ។ តេសន្តិ សមណានំ។ បញ្ញាសីលបរក្កមន្តិ បញ្ញាញ្ច សីលញ្ច ឧស្សាហញ្ច។

ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨠᨳᨿᩥᩔᩣᨾᩥ. ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨠᨾ᩠ᨸᨠᩣᨿᩣ ᩋᩃᩈᩣ”ᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨲᩣᩅ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᩅᩈᩮᨶ ᨣᩩᨱᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨠᨾ᩠ᨸᨠᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨾ᩠ᨸᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨸᨭᩥᩅᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨠᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩈᨾᨱᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᨠᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨸᨠᩣᨿᩣ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩣᨿᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩋᩃᩈᩣᨲᩥ ᩋᨶᩃᩈᩣ. ᨲᩴ ᨸᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩈᨾᩮᨧ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨸᩔ ᨠᩣᩁᨠᩣ. ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩁᩣᨣᩴ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᩁᩣᨣᨴᩮᩣᩈᩣ ᨸᩉᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨾᨱᩣ ᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩮᨶ ᨾᩮ ᩈᨾᨱᩣ ᨸᩥᨿᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᨾᨱᩣ ᨸᩥᨿᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

ᨲᩦᩉᩥ ᨸᩣᨸᩔ ᨾᩪᩃᩦᨲᩥ ᩃᩮᩣᨽᨴᩮᩣᩈᨾᩮᩣᩉᩈᩘ᩠ᨡᩣᨲᩣᨶᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩔ ᨲᩦᩉᩥ ᨾᩪᩃᩦᩉᩥ. ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᩩᨧᩥᨠᩣᩁᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩥᨶᩮᩣ. ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩣᨸᩴ ᨸᩉᩦᨶᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᨬᩣᨱᩮᨶ ᩑᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᨸᩴ ᨸᩉᩦᨶᩴ.

ᩑᩅᩴ “ᩈᨾᨱᩣ ᩈᩩᨧᩥᨠᩣᩁᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨲᩴ ᩈᩩᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᨾᩮᩅ.

ᩅᩥᨾᩃᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅᩣᨲᩥ ᩈᩩᨵᩮᩣᨲᩈᨦ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩅᩥᨣᨲᨾᩃᩣ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᨾᩃᩁᩉᩥᨲᩣ. ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᨻᩣᩉᩥᩁᩣᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨻᩣᩉᩥᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᨻᩣᩉᩥᩁᩴ, ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᨻᩣᩉᩥᩁᨲᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᩈᨿᨸᨿᩮᩣᨣᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩣᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩈᩩᨠ᩠ᨠᩮᩉᩥ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣ, ᩋᨶᩮᨠᩮᩉᩥ ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨣᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᩈᩩᨲᩴ ᩑᨲᩮᩈᩴ, ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣ, ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨻᩣᩉᩩᩈᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨻᩣᩉᩩᩈᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨧ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨲᨾᩮᩅ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ. ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᩋᩣᨧᩣᩁᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨶᩮᨶ ᩋᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᩣ. ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨬᩣᨿᩮᨶ ᨩᩦᩅᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨩᩦᩅᩥᨶᩮᩣ. ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨽᩣᩈᩥᨲᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩈᨶᩣᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ. ᩋᨳ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᨶᨸᩮᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩋᨶᨸᩮᨲᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩌᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ.

ᩑᨠᨣ᩠ᨣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ. ᩈᨲᩥᨾᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩈᨲᩥᨶᩮᩣ.

ᨴᩪᩁᨦ᩠ᨣᨾᩣᨲᩥ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨣᨲᩣ, ᨾᨶᩩᩔᩪᨸᨧᩣᩁᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩪᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᨠᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᨿᨳᩣᩁᩩᨧᩥᨲᩴ ᨴᩪᩁᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩪᩁᨦ᩠ᨣᨾᩣ. ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᨲᩣᨿ ᨽᨱᨶᩈᩦᩃᨲᩣᨿ ᨾᨶ᩠ᨲᨽᩣᨱᩦ. ᨶ ᩏᨴ᩠ᨵᨲᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᨲᩣ, ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩁᩉᩥᨲᩣ ᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ. ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨽᩪᨲᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ.

ᨶ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨲᩮᩣ ᨣᩣᨾᨲᩮᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩣᨾᩮ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩅᩈᩮᨶ ᨶ ᩏᩃ᩠ᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨶᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩅ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ.

ត ទេ នំ ពោដ្ឋេ ឱ្យបេត្វីតិ ទេ សមណា នំ អត្តតោ សត្តាំ សាបទោឃ្យ ពោដ្ឋេ ត ឱ្យបេត្តិ ត បដិសារេមត្វា ធបេត្តិ តាឌិសស្ស បរិក្កហស្ស អកាចទោ៉ា ក្យុម្ពិត្តិ ក្យុម្ពិយំ៉ា ៣ញ្ញឱ្យបិឃត្តិ បត្ថិយំ៉ា បរិតិដ្ឋិតទេមសាតាតិ បទក្យុលេស្យ បទេទសំ អត្ថាយ សិទ្ធទេមច ឈាសំ បរិទេឃសត្តា៉ា

ហិទញ្ញាត្តិ ពហាបណ៉ា ទ្វបិឃត្តិ ទេតំ៉ា បច្ចុប្បទេត្នត ឃាទេបត្វីតិ អតីតំ អតត្យុទេសាចត្តា អតាកតញ្ញា អបច្ចាសឹសត្តា បច្ចុប្បទេត្នត ឃាទេបត្តិ អត្តកាចំ បចទេត្តត្តិ៉ា

អញ្ញាមញ្ញា បិហឃត្តិតិ អញ្ញាមញ្ញាស្មិំ មេត្តិ ពទេទាត្តិ៉ា "បិហាឃត្តិ"បិ បិទេធា, ទេសា ឲច អទេត្ថា៉ា

ឲចំ ទេសា ព្រាហ្មណោ ឌីត្យុឃា សត្តិទេព គិក្លុតំ ក្យុទេណ សុត្វា បសត្តុមាតទេសា ឌីតទំ បសំសទេត្តា "អត្ថាយ ចតា"តិអាឌិមាហ៉ា

អមញ្ញិតិ អមញ្ញាមញ្ញិ៉ា ឌក្លិណត្តិ ទេឃ្យុឆមុំ៉ា

ឲត្ថាតិ ឲទេតស្យុ សមទេណាស្យុ៉ា ឃទេញ្ញាតិ ឌាតឆទេមុា៉ា ចិបុទេលិតិ ចិបុលផទេលិ៉ា ទេសសំ ចុត្តតឃទេមច៉ា

ឲចំ ព្រាហ្មណោ សទទេណាស្យុ សីទេលស្យុ ច បតិដ្ឋិទេតា អបទកាទេក សញ្ញាតសំទេចទេកា បត្តានិត្វា ចិបស្សតំ ចទេឌ្ឍត្វា អទហទេត្ត បតិដ្ឋាឃ អត្តទេតា បដិបត្តិំ បច្ចទេចក្លិត្វា ឧទាទេតទេត្តា "ព្រាហ្មតក្ខ"តិ កាឆមាហ៉ា តស្សទេត្ថា ទេហដ្ឋា ចុទេត្តាទេឃច៉ា

ទោហិតិគិទេឆិកាឆាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉ា

៧៉ា ឆាបិទេឆិកាឆាចណ្ណតា

លដ្ឋិហទេត្ថា បុទេទ អាសីតិអាឌិកា ឆាបិឃ ទេឆិឃា កាឆា៉ា អឃម្បិ បុរិមព្យុទេទ្ធស្យុ ពតាធិការា តត្ថ តត្ថ ករេច ចិចដ្ដុបតិស្សយំ ក្យុសលំ ឧបចិតត្តិ, អត្យុក្កមេត ឧបចិតក្យុសលម្យុលិ សម្មុតចិទេមាក្លសម្មា ហុត្វា ត្ថាមស្មិំ ព្យុទ្ធុប្បាទេធ ចដ្ឋហាទេនតបទេធ អញ្ញាតទស្មិំ មិកល្យុទ្ធកកាទេម ទេឌដ្ឋកមិកល្យុទ្ធកស្ស ឌីតា ហុត្វា តិន្នត្តិ, ឆាបិតិស្សា តាមំ អទេហាសិ៉ា ទេតត ច សមទេឃត ឧបទេកា អាឌីចទេកា ទេតាធិមល្ហទេតា ឆមុចក្កំ បចទេត្តតំ ថាទាណសិំ ឧឌ្ឌិស្ស កច្ឆទេត្តត សត្ថាទា សមាកទេតា "ចិប្បសន្នាតិ ទេលា ទេត, អាច្យុទេសា, ត្ថាត្រ្តិឃាតិ, បរិស្យុទ្ធា លិចិចណ្ណោ បរិទេឃាឌាទេតា, កំសិ ត្វំ, អាច្យុទេសា, ឧទ្ឌិស្ស បត្តានិទេតា, ទេកា ចា ទេត សត្ថា, កស្ស ចា ត្វំ ឆម្មំ ទេទាទេចសី"តិ (មហាច៉ា ១០; ម៉ា និ៉ា ១៉ា៧៥៥) បុដ្ឋិត្វា –

“សព្ពាភិភូ សព្ពវិទូហមស្មិ, សព្ពេសុ ធម្មេសុ អនូបលិត្តោ;

សព្ពញ្ជហោ តណ្ហក្ខយេ វិមុត្តោ, សយំ អភិញ្ញាយ កមុទ្ទិសេយ្យំ (ធ· ប· ៣៥៣; មហាវ· ១១; កថា· ៤០៥; ម· និ· ១.២៨៥);

“ន មេ អាចរិយោ អត្ថិ, សទិសោ មេ ន វិជ្ជតិ;

សទេវកស្មិំ លោកស្មិំ, នត្ថិ មេ បដិបុគ្គលោ·

“អហញ្ហិ អរហា លោកេ, អហំ សត្ថា អនុត្តរោ;

ឯកោម្ហិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, សីតិភូតោស្មិ និព្ពុតោ·

“ធម្មចក្កំ បវត្តេតុំ, គច្ឆាមិ កាសិនំ បុរំ;

អន្ធីភូតស្មិំ លោកស្មិំ, អាហញ្ឆំ អមតទុន្ទុភិ”ន្តិ· (មហាវ· ១១; កថា· ៤០៥; ម· និ· ១.២៨៥) –

សត្ថារា អត្តនោ សព្ពញ្ញុពុទ្ធភាវេ ធម្មចក្កបវត្តនេ ច បវេទិតេ បសន្នចិត្តោ សោ “ហុវេយ្យបាវុសោ, អរហសិ អនន្តជិនោ”តិ (មហាវ· ១១; ម· និ· ១.២៨៥) វត្វា ឧម្មគ្គំ គហេត្វា បក្កន្តោ វង្គហារជនបទំ អគមាសិ· សោ តត្ថ ឯកំ មិគលុទ្ទកគាមកំ ឧបនិស្សាយ វាសំ កប្បេសិ· តំ តត្ថ ជេដ្ឋកមិគលុទ្ទកោ ឧបដ្ឋាសិ· សោ ឯកទិវសំ ទូរំ មិគវំ គច្ឆន្តោ “មយ្ហំ អរហន្តេ មា បមជ្ជី”តិ អត្តនោ ធីតរំ ចាបំ អាណាបេត្វា អគមាសិ សទ្ធិំ បុត្តភាតុកេហិ· សា ចស្ស ធីតា អភិរូបា ហោតិ ទស្សនីយា·

អថ ខោ ឧបកោ អាជីវកោ ភិក្ខាចារវេលាយំ មិគលុទ្ទកស្ស ឃរំ គតោ បរិវិសិតុំ ឧបគតំ ចាបំ ទិស្វា រាគេន អភិភូតោ ភុញ្ជិតុម្បិ អសក្កោន្តោ ភាជនេន ភត្តំ អាទាយ វសនដ្ឋានំ គន្ត្វា ភត្តំ ឯកមន្តេ និក្ខិបិត្វា “សចេ ចាបំ លភិស្សាមិ, ជីវាមិ, នោ ចេ, មរិស្សាមី”តិ និរាហារោ និបជ្ជិ· សត្តមេ ទិវសេ មិគលុទ្ទកោ អាគន្ត្វា ធីតរំ បុច្ឆិ – “កិំ មយ្ហំ អរហន្តេ ន បមជ្ជី”តិ? សា “ឯកទិវសមេវ អាគន្ត្វា បុន នាគតបុព្ពោ”តិ អាហ· មិគលុទ្ទកោ ច តាវទេវស្ស វសនដ្ឋានំ គន្ត្វា “កិំ, ភន្តេ, អផាសុក”ន្តិ បាទេ បរិមជ្ជន្តោ បុច្ឆិ· ឧបកោ និត្ថុនន្តោ បរិវត្តតិយេវ· សោ “វទេថ, ភន្តេ, យំ មយា សក្កា កាតុំ, សព្ពំ តំ ករិស្សាមី”តិ អាហ· ឧបកោ ឯកេន បរិយាយេន អត្តនោ អជ្ឈាសយំ អារោចេសិ· “ឥតរោ ជានាសិ បន, ភន្តេ, កិញ្ចិ សិប្ប”ន្តិ· “ន ជានាមី”តិ· “ន, ភន្តេ, កិញ្ចិ សិប្បំ អជានន្តេន សក្កា ឃរំ អាវសិតុ”ន្តិ· សោ អាហ – “នាហំ កិញ្ចិ សិប្បំ ជានាមិ, អបិច តុម្ហាកំ មំសហារកោ ភវិស្សាមិ, មំសញ្ច វិក្កិណិស្សាមី”តិ· មាគវិកោ “អម្ហាកម្បិ ឯតទេវ រុច្ចតី”តិ ឧត្តរសាដកំ ទត្វា អត្តនោ សហាយកស្ស គេហេ កតិបាហំ វសាបេត្វា តាទិសេ ទិវសេ ឃរំ អានេត្វា ធីតរំ អទាសិ·

អថ កាលេ គច្ឆន្តេ តេសំ សំវាសមន្វាយ បុត្តោ និព្ពត្តិ, សុភទ្ទោតិស្ស នាមំ អកំសុ។ ចាបិ តស្ស រោទនកាលេ “ឧបកស្ស បុត្ត, អាជីវកស្ស បុត្ត, មំសហារកស្ស បុត្ត, មា រោទិ មា រោទី”តិអាទិនា បុត្តតោសនគីតេន ឧបកំ ឧប្បណ្ឌេសិ។ សោ “មា ត្វំ ចាបេ មំ ‘អនាថោ’តិ មញ្ញិ, អត្ថិ មេ សហាយោ អនន្តជិនោ នាម, តស្សាហំ សន្តិកំ គមិស្សាមី”តិ អាហ។ ចាបិ “ឯវមយំ អដ្ដីយតី”តិ ញត្វា បុនប្បុនំ តថា កថេសិយេវ។ សោ ឯកទិវសំ តាយ តថា វុត្តោ កុជ្ឈិត្វា គន្តុមារទ្ធោ។ តាយ តំ តំ វត្វា អនុនីយមានោបិ សញ្ញត្តិំ អនាគច្ឆន្តោ បច្ឆិមទិសាភិមុខោ បក្កាមិ។

ភគវា ច តេន សមយេន សាវត្ថិយំ ជេតវនេ វិហរន្តោ ភិក្ខូនំ អាចិក្ខិ – “យោ, ភិក្ខវេ, អជ្ជ ‘កុហិំ អនន្តជិនោ’តិ ឥធាគន្ត្វា បុច្ឆតិ, តំ មម សន្តិកំ បេសេថា”តិ។ ឧបកោបិ “កុហិំ អនន្តជិនោ វសតី”តិ តត្ថ តត្ថ បុច្ឆន្តោ អនុបុព្ពេន សាវត្ថិំ គន្ត្វា វិហារំ បវិសិត្វា វិហារមជ្ឈេ ឋត្វា “កុហិំ អនន្តជិនោ”តិ បុច្ឆិ។ តំ ភិក្ខូ ភគវតោ សន្តិកំ នយិំសុ។ សោ ភគវន្តំ ទិស្វា “ជានាថ មំ ភគវា”តិ អាហ។ “អាម, ជានាមិ, កុហិំ បន ត្វំ ឯត្តកំ កាលំ វសី”តិ? “វង្កហារជនបទេ, ភន្តេ”តិ។ “ឧបក, ឥទានិ មហល្លកោ ជាតោ បព្ពជិតុំ សក្ខិស្សសី”តិ? “បព្ពជិស្សាមិ, ភន្តេ”តិ។ សត្ថា អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ អាណាបេសិ – “ឯហិ ត្វំ, ភិក្ខុ, ឥមំ បព្ពាជេហី”តិ។ សោ តំ បព្ពាជេសិ។ សោ បព្ពជិតោ សត្ថុ សន្តិកេ កម្មដ្ឋានំ គហេត្វា ភាវនំ អនុយុញ្ជន្តោ ន ចិរស្សេវ អនាគាមិផលេ បតិដ្ឋាយ កាលំ កត្វា អវិហេសុ និព្ពត្តោ, និព្ពត្តក្ខណេយេវ អរហត្តំ បាបុណិ។ អវិហេសុ និព្ពត្តមត្តា សត្ត ជនា អរហត្តំ បត្តា, តេសំ អយំ អញ្ញតរោ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“អវិហំ ឧបបន្នាសេ, វិមុត្តា សត្ត ភិក្ខវោ;

រាគទោសបរិក្ខីណា, តិណ្ណា លោកេ វិសត្តិកំ។

“ឧបកោ បលគណ្ឌោ ច, បុក្កុសាតិ ច តេ តយោ;

ភទ្ទិយោ ខណ្ឌទេវោ ច, ពាហុរគ្គិ ច សិង្គិយោ;

តេ ហិត្វា មានុសំ ទេហំ, ទិព្ពយោគំ ឧបច្ចគុ”ន្តិ។ (សំ។ និ។ ១។១០៥);

ឧបកេ បន បក្កន្តេ និព្ពិន្នហទយា ចាបិ ទារកំ អយ្យកស្ស និយ្យាទេត្វា បុព្ពេ ឧបកេន គតមគ្គំ គច្ឆន្តី សាវត្ថិំ គន្ត្វា ភិក្ខុនីនំ សន្តិកេ បព្ពជិត្វា វិបស្សនាយ កម្មំ ករោន្តី មគ្គបដិបាដិយា អរហត្តេ បតិដ្ឋិតា, អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា បុព្ពេ ឧបកេន អត្តនា ច កថិតគាថាយោ ឧទានវសេន ឯកជ្ឈំ កត្វា –

១៦១។

“លដ្ឋិហត្ថោ បុរេ អាសិ, សោ ទានិ មិគលុទ្ទកោ;

អាសាយ បលិបិ ឃោរា, នាសក្ខិ បិលវេតវេ។

១៦២។

“សុមត្តំ មំ មញ្ញមានា, នាបិ បុត្តមតោសមិ;

នាបិយ ពន្ធតំ លទ្ធា, បញ្ញុខិស្សំ បុនាបហំ។

១៦៣។

“យា មេ កុញ្ជរមហាចិរ, យា មេ កុញ្ជរមហាយុតិ;

ន ហិ កោធបរេតស្ស, សុទ្ធិ អត្ថិ កុតោ តបោ។

១៦៥។

“បក្កមិស្សន្តោ នាគអារោតា, កោធ នាគអារាម ចន្ទតិ;

ពន្ធត្ថិ ព្តត្តិរូបេន, សមណោ ធម្មឌិចិនោ។

១៦៥។

“ឯហិ កាឡអ តិចត្តស្ស, កុញ្ញ កាមេ មធា បុរេ;

អហន្តោ តេ ចសីកតា, យេ ច មេ សន្តិ ញាតកា។

១៩៧។

“ឧទេត្តា ចារេប ចតុទ្ធាកំ, យថា ភាសតិ ចន្ទា ទេយ;

តយិ រត្តស្ស បេរិសស្ស, ហ្វញ្ញអាទិ ចត តំ និឃា។

១៩៨។

“កាញ្ញអង្គិតិច តក្ការិ, ពុប្ផិតំ គិរិមុទ្ធនិ;

ផុល្លំ ជាលិយលង្ឃិច, អនត្តាគីរេបច បរិចលិ។

១៩៩។

“ហរិចន្ទនលិត្តង្គី, កាសិកុត្តមធារិនី;

តំ មំ រូបវតី សន្តិំ, កស្ស ជហាយ គច្ឆសិ។

២០០។

“សាកុន្តិកោវ សកុណិំ, យថា ពន្ធិតុមិច្ឆតិ;

អាហរិយេន រូបេន, ន មំ ត្វំ ពាធយិស្សសិ។

២០១។

“ខ្ពយញ្ញា ទេ ពុត្តផលំ, កាញ្ញអ ស្លេប្យាគិតំ តឃា;

ຕໍ ຍໍ ປຸຕ຺ຕຈຕິໍ ສນ຺ຕິໍ, ກສ຺ສ ຉຑ຺ຑາຍ ຄຈ຺ຉສິ.

໑໐໒.

“ຊຫນ຺ຕິ ປຸເຕ຺ຕ ສປ຺ປຌ຺ຌາ, ອເຖາ ຎາຕີ ອເຖາ ຘນໍ;

ປພ຺ພຊນ຺ຕິ ມຫາວີຣາ, ນາເຄາ ເຉຕ຺ວາວ ພນ຺ຘນໍ.

໑໐໓.

“ຍ຺ຎາຕິ ເຕ ຍ຺ຎຍໍ ປຸຕ຺ຕໍ, ຊເນ຺ຑຕ ລຸທ຺ທິກາຍ ຈາ;

ຄ຺ຍຍໍ ຈາ ຕິນ຺ຍຸຆ຺ສໍ, ປຸຕ຺ຕເສາກາ ນ ຄຈ຺ຉສິ.

໑໐໔.

“ສເຈ ປຸຕ຺ຕໍ ສິຄ຺ຄາລາຕໍ, ກຸກ຺ກຸຣາຕໍ ປຊາຫິສິ;

ນ ຍໍ ປຸຕ຺ຕກເຕ຺ຕ ຊຍິ, ປຸນຣາຈຕ຺ຕຍິສ຺ສສິ.

໑໐໕.

“ຫຕ຺ຖ ເທາ ຊາຕິ ກຎ຺ເຈ຺ຕ, ກຸຫິ ກາຍອ ກຍິສ຺ສສິ;

ກຕຍໍ ກາຍຕິກໍ, ຕກໍ ຣາຊຊາຕິເຍາ.

໑໐໖.

“ອຫຸຍ຺ປຸເຕ຺ຕ ຄຫີເຕາ, ອສ຺ສຍຌາ ສຍຌຍາຕິເຕາ;

កាយេន កាយំ ចិជវិយ្យាភការេន រាជធាតិយោ។

១០៧។

“ឯសោ ហិ ភគវា ពុទ្ធោ, នត្ថិ នេទញ្ញាទំ បតិ;

សព្ពញ្ញុប្បហាតាយ, ឆយុំ ទេសេតិ បរិហិតំ;

តស្សាហំ សន្តិកេ គន្ត្វា, សោ មេ សត្ថា ភវិស្សតិ។

១០៨។

“ចក្ខុំ ជាតិ វេ ចជ្ជាសិ, លោកនាថំ អនុត្តរំ;

បទក្ខិណញ្ច កត្វាន, អាទិសេយ្យាសិ ទក្ខិណំ។

១០៩។

“ឯតំ ទោ លក្ខណមេត្តិ, យថា ករោសិ ត្វញ្ញា វេ;

ចក្ខុំ ជាតិ វេ ចជ្ជំ, លោកនាថំ អនុត្តរំ;

បទក្ខិណញ្ច កត្វាន, អាទិសិស្សាមិ ទក្ខិណំ។

១១០។

“តទេតា ច កាឡញ្ញ បក្កាមិ, នត្ថិ នេទញ្ញាទំ បតិ;

សោ អទ្ទសាសិ សម្ពុទ្ធំ, ទេសេន្តំ អមតំ បទំ។

៣១១។

“ទុក្ខំ ទុក្ខសមុប្បាទំ, ទុក្ខស្ស ច អតិក្កមំ;

អរិយំ ចដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ។

៣១២។

“តស្ស បាទានិ វន្ទិត្វា, កត្វាន តំ បទក្ខិណំ;

ចាបិយ អាទិសិត្វាន, បព្វជិំ អនគារិយំ;

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ –

ឥមា គាថា អភាសិ។

តត្ថ លដ្ឋិហត្ថោតិ ទណ្ឌហត្ថោ។ បុរេតិ បុព្ពេ បរិព្ពាជកកាលេ ចណ្ឌគោណកុក្កុរាទីនំ បរិហរណត្ថំ ទណ្ឌំ ហត្ថេន គហេត្វា វិចរណកោ អហោសិ។ សោ ទានិ មិគលុទ្ទកោតិ សោ ឥទានិ មិគលុទ្ទេហិ សទ្ធិំ សម្ភោគសំវាសេហិ មិគលុទ្ទោ មាគវិកោ ជាតោ។ អាសាយាតិ តណ្ហាយ “អាសយា”តិបិ បាឋោ, អញ្ញាសយហេតូតិ អត្ថោ។ បលិបាតិ កាយបង្កតោ ទិដ្ឋិបង្កតោ ច។ ឃោរាតិ អចិទិតចិបុលិនត្វាចហត្តា ទារុណតោ ឃោរា។ នាសក្ខិ បារមេតវេតិ តស្សេវ បលិបស្ស បារភូតំ និព្ពានំ ឯតុំ គន្តុំ ន អសក្ខិ, ន អភិសម្ពុណីតិ អត្តានមេវ សន្ធាយ ឧបកោ វទតិ។

សុមត្តំ មំ មញ្ញមានាតិ អត្តនិ សុដ្ឋុ មត្តំ មទប្បត្តំ កាមគេធេន លគ្គំ បមត្តំ ចា កត្វា មំ សល្លក្ខន្តី។ ចាបា បុត្តមតោសយីតិ មិគលុទ្ទស្ស ធីតា ចាបា “អាជីវកស្ស បុត្តា”តិអាទិនា មំ ឃដ្ដេន្តី បុត្តំ តោសេសិ កេឡាយសិ។ “សុបតិ មំ មញ្ញមានា”តិ ច បឋន្តិ, សុបតីតិ មំ មញ្ញមានាតិ អត្ថោ។ ចាបិយ ពន្ធំ ឆេត្វាតិ ចាបិយ តយិ ឧប្បន្នំ កិលេសពន្ធនំ ឆិន្ទិត្វា។ បព្វជិស្សំ បុនោបហត្តិ បុន ទុតិយវារម្បិ អហំ បព្វជិស្សាមិ។

ឰកាតិ តស្សា “យឃ្យអេត្វា ភត្តិ”តិ ចតតិ, តំ សុត្វា ចាបិ ឈយាបេត្តិ “យា ខេ កុញ្ចិ”តិ កាឆយាហ៍ តត្ថ យា ខេ កុញ្ចិតិ ពេញឰកលេយេត្វត យា យឃ្យកុញ្ចិ យហាចិរ, យហាយុតិតិ ឃ្ពបក៍ អាលបតិ៍ តនិក្យសា បុខេត្តបិ បត្តខិខេតា, ឰកាតិបិ បត្តខិត្យការេយាតិ កត្វា ឈត្តិត្ថា បច្ចាសិនត្តិ “យហាយុតិ”តិ អាហ៍ ខេតតចាហ – “ភ ហិ ខេកាឆបខេតស្ស, សុត្តិ អត្ថិ កុខេតា តខេបិ”តិ, តុំ ឲត្តកយ្បិ អរហខេត្តា កឆំ ឱត្តុ ឥខេយស្សបិ, កឆំ ចា តបំ ចរិស្សសិតិ អធិប្បាយោ៍

អឆ ភាញអំ កត្វា ឱចិត្យការេយាសិតិ ចាបិយ ចុខេត្វា អាហ – “បក្កយិស្សុញា ភាញអាខេតា, ខេកាឆ ភាញអាឃ ចត្តិតិ”តិ ខេកា ឰឆ ភាញអាឃ ចសិស្សតិ, ភាញអាខេតាច អហំ បក្កយិស្សាខេយច៍ ខេរា ហិ តស្ស ឌាតកាខេយា, តខេតា តិក្កមិត្វា បត្តខិ៍ ខេរា ច យកឆខេត្តុ ខេពាឆិយណ្តស្ស អាវត្តុបខេតខេរ, តំ វត្តាឃ ចុត្តា៍ ពាត្តុតិ ឰត្តិត្ធបេត, របខេលា ឆយុខិចិខេតាតិ ចាខេប តុំ ឆខេយុត ខិចខេត្ត ឆយុខេក បត្តខិខេត អត្តខេតា ឰត្តិត្ធបេត ឰត្តិកុត្តាកខេប្យហិ ពាត្តុតិ តិដ្ឋសិ៍ ខេឃតាហំ ឰកាតិ ឲឥខេរា ឌាខេតា, តស្មា តំ បរិច្ចឌាមិតិ អធិប្បាយោ៍

ឲចំ ចុខេត្ត ចាបិ តំ តិចខេត្តត្យកាយា “ឲហិ, កាញអា”តិ កាឆយាហ៍ តស្សខេត្វា – កាញអចណ្ណតាឃ, កាញអ, ឃ្ពបក, ឲហិ តិចត្តស្ស យា បក្កយិ, បុខេត្តា ចិឃ កាខេយ បរិកុញ្ញ, អហញ្ញ ខេឃ ច ខេយ វត្តិ ខាតាតកា, ខេត រខេត្តាច តុឃ្យយា បក្កយិត្យកាយតាឃ ចសិកតា ចរចត្តិខេតា កតាតិ៍

តំ សុត្វា ឃ្ពបខេកា “ឲខេត្តា ចាខេប”តិ កាឆយាហ៍ តត្ថ ចាខេបតិ ចាខេប៍ ចាបរតិរអក្កលដ្ឋិតាឃ ហិ រា, ចាបិតិ ភាយំ លកិ, តស្មា, ចាបិតិ ចុច្ចតិ៍ តុំ ចាខេប, ឃឆា ករាសិ, ឰកាតិ ឃាតិរំ កខេឆសិ, ឰខេតា ចត្យញ្ញាកខេយច បិឃរយុកាចារំ កខេរឃ្យាសិ៍ តឃិ ខេត្តស្ស ខាកាកិក្ខតស្ស បុរិរស្ស ឃ្ពញអារំ ចត តំ សិឃា, អហំ បខេតតខេហិ តឃិ កាខេយស្ ច ខិខេត្តា, តស្មា ចាបិយ ចចខេត ត តិដ្ឋាមិតិ អធិប្បាយោ៍

បុត, ចាបិ, អត្តតិ តស្ស អារត្តិ ឃ្ពប្យាខេត្យកាយា “កាញអក្កិតិ”ត្តិ អាហ៍ តត្ថ, កាញអាតិ តស្សាលបតំ៍ អក្កិតិត្តិ អក្កលដ្ឋិរយុត្តំ ឰចាតិ ឃ្ពបយាឃ តិបិខេតា៍ តក្ការិំ បុបុំ្ផតំ កិរិយុត្តតិតិ បត្តតយុត្តតិ ចិតំ សុបុប្ផិតកាលិយលដ្ឋិ ចិឃ៍ “ឃ្ពក្កាការិ”ត្តិ ច ខេពចិ បឋត្តិ, អក្កត្ថិលដ្ឋិ ចិឃាតិ អខេត្វា៍ កិរិយុត្តតិតិ ច ឰកំ ខេកតចិ អតុបហតខេរាកតាឥស្សតត្ថ ចុត្តា៍ ខេពចិ “កាលិក្កិតិ”ត្តិ បិដំ ចត្វា តស្ស កុយុក្ខលតារតិរត្តិ អត្ថ ចឥត្តិ៍ ចុល្លិ កាលិយលដ្ឋិចាតិ បុប្ផិតំ តិឌបុរលតំ ចិឃ៍ អខេត្តាតិខេបច បិដលិត្តិ តិបកញ្ញត្តខេរ បុប្ផិតបិដលិរុក្ខ ចិឃ, តិបក្កហលខេញ្ញត្ថ ខេរាកាបិខិហារិឃឥស្សតត្ថខេយច៍

ហរិចត្ថតលិត្តក្កិត្តិ ខេលិហិតចត្តខេតត អតុលិត្តរត្តក្កិ៍ ការិកុត្តយឆារិតិត្តិ ឃ្ពត្តយការិកចត្តឆរំ៍ តំ យត្តិ តាតិរំ យំ៍ រុបចតិ រត្តិត្តិ រុបរយុត្តំ រយាតំ៍ កស្សឌ្ឍហាឃ កច្ឆសិតិ កស្ស ភាយ រត្តស្ស, កស្ស ចា ខេហតុខេតា, ខេកត ការខេណត, ឌ្ឍហាឃ បហាឃ បរិច្ចខិត្វា កច្ឆសិ៍

ឰខេតា បខេយ្បិ ខេតរំ ចចតបខិចចតកាឆាច ឥខេបត្វា បរិខេឃារាខេត តិខេស្សា កាឆា៍ តត្ថ រាកុត្តិខេកាចាតិ រកុលាលុខេត្តា ចិឃ៍

អាហរិយេន រូបេនាតិ កោបយណ្ឌនាជិនា បរិវជ្ជេនេន ចេច ចត្វាករណាជិនា ច អភិបន្ទាទិពេន រូបេន ចណ្ឌេន កិត្តិយេន ចាតុរិយេនាតិ អត្ថោ។ ន យំ តំ ខាមេយិស្សតីតិ បុត្តោ ឋិយ ញាតិ យំ តំ ន ខាមេតុំ បក្លិស្សតិ។

បុញ្ញផលន្តិ បុញ្ញបន្តាតំ ផលំ បុញ្ញបវត្តោ។

វិប្បន្នាតិ បញ្ញាចត្តោ, ឋិវាទេ អាជីនចចិកាចិនិយា បញ្ញាយ វយត្តាកតាតិ អធិប្បាយោ។ តេ ហិ អប្បំ ចា យហត្តំ ចា ខាតិបរិចជ្ជំ កោកព្លត្តំ ចា បហាយ បព្ពជន្តិ។ តេនាហ – “បព្ពជន្តិ យហាចីរា, នាគោ ឆេត្វាច ពន្ធន”ន្តិ, អយពន្ធនំ ឋិយ ហត្ថិនាគោ កិហិពន្ធនំ ឆិន្ទិត្វា យហាចីរិយាច បព្ពជន្តិ, ន និហីនចីរិយាតិ អត្ថោ។

ឥនេ្ទនាតិ នេយន កោនចិ ឥន្ទេន។ ល្ហុរិកាយាតិ ឲ្យនេន។ ក្ខុមិយំ ចា និឃុម្ភិស្សត្តិ បធបិយំ បិនេតត្វា បេឋិតចិន្នតាជិនា ឋិខាលិស្សាមិ។ បុត្តសោកា ន កច្ឆតីតិ បុត្តសោកនិមិត្តំ ន កច្ឆិស្សតិ។

បកាហិសីតិ ឥស្សតិ។ បុត្តកទេ្ទតិ បុត្តការណា។ ឌម្ពិតិ តស្សា អាលបនំ, លាមកេតិ អត្ថោ។

ញាតិ តស្ស កមនំ អនុជានិត្វា កមនដ្ឋានំ ជានិតុំ “ហត្ថ ខោ”តិ កាឆយាហ។

ញាតកោ បុត្តោ អហំ អតិយ្យាតិកំ វាវនំ បព្វជ្ជាអដ្ឋាវិ, ញាតិ បន តិយ្យាតិកោ អតត្តខិនស្ស វាវនេ ធាតុកាយោ, តស្មា តស្ស វត្តិកំ កមិស្សាមីតិ ឥស្សេត្តា “អហុម្ហា”តិអាជិយាហ។ តត្ថ កលិនោតិ កាលឆោ។ អស្សមណាតិ ន វមិតបាបោ។ វយហយាតិនោតិ វមិតបាបាតិ ឲ្យចំ វញ្ញិនោ។ ចិចរិម្ហាតិ ប្បរណាជីសុ អត្ថានំ បក្លិបិត្វា ចនតិ។

នេទញ្ញូបតីតិ នេទញ្ញូរាយ នជិយា វមីបេ តស្សា តីរេ។ ញុន្ទ្ធាតិ អភិវឡ្ហោធិ បទេត្វា, អភិវឡ្ហោធិ បត្វា ឆមុំ ឥទេវត្តា វត្ថកាលំ ករចា ឋទេតុច ចសីតិ អធិប្បាយេន ចនតិ។

ចត្ថុំ ខាតិ ទេ ចជ្ជាសីតិ យយ ចត្ថុំ ចទេឃ្យាវិ, យយ ចចនេន ទេហិកានំ អនុត្តរំ ចទេឃ្យាសីតិ អត្ថោ។ បឥក្លិលាព្ហា កត្វាន, អាជិទេវឃ្យាវិ ឥក្លិលាត្តិ ញុន្ធំ ករចត្តំ តិក្លត្តំ បឥក្លិលំ កត្វាបិ ចត្វស្ ធានេសុ ចត្តិត្វា, តទោ បុញ្ញោតោ យឃំហ្លាបត្តិទានំ ទេទត្តា បឥក្លិលំ អាជិទេវឃ្យាវិ ញុទ្ធក្រុលានំ សុតបុត្តត្តា ទេហុវយត្តនាយ ច ឲចំ ចនតិ។

ឲតំទោ លក្ខយេយ្យាមីតិ ឲតំ បឥក្លិលាករលំ បុត្តា អទេយ្យាមិ តច ខាតុំ វក្កា, ន និចត្តនំ, បុត្តោ ឋិយ កាឡុបទេភានោ ច ន វក្កាតិ អធិប្បាយោ។ តេ ចជ្ជត្តិ តច ចត្ថុំ ចជ្ជំ ចក្លាមិ។

សោតិ កាញ្ជុ, អឌ្ឍសាលីតិ អឌ្ឍគ្គិ។

សព្វេសមេតាយំ សព្ពកថាយ បកាសិតត្តា ឧត្តានត្ថាយ អភាវតោ “ទុក្ខ”ន្តិអាទិ វុត្តំ, សេសំ វុត្តនយមេវ។

ចាបិថេរីគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤. សុន្ទរីថេរីគាថាវណ្ណនា

បេតានិ ភោតិ បុត្តានីតិអាទិកា សុន្ទរិយា ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី វិបស្សិស្ស ភគវតោ កាលេ កុលគេហេ និព្វត្តិត្វា វិញ្ញុតំ បត្វា ឯកទិវសំ សត្ថារំ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ ទិស្វា បសន្នមានសា ភិក្ខំ ទត្វា បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិ។ សត្ថា តស្សា ចិត្តប្បសាទំ ញត្វា អនុមោទនំ កត្វា បក្កាមិ។ សា តេន បុញ្ញកម្មេន តាវតិំសេសុ និព្វត្តិត្វា តត្ថ យាវតាយុកំ ឋត្វា ទិព្វសម្បត្តិំ អនុភវិត្វា តតោ ចុតា អបរាបរំ សុគតីសុយេវ សំសរន្តី បរិបក្កញាណា ហុត្វា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ ពារាណសិយំ សុជាតស្ស នាម ព្រាហ្មណស្ស ធីតា ហុត្វា និព្វត្តិ។ តស្សា រូបសម្បត្តិយា សុន្ទរីតិ នាមំ អហោសិ។ វយប្បត្តកាលេ តស្សា កនិដ្ឋភាតា កាលមកាសិ។ អថស្សា បិតា បុត្តសោកេន អភិភូតោ តត្ថ តត្ថ វិចរន្តោ វាសិដ្ឋិត្ថេរិយា សមាគន្ត្វា តំ សោកវិនោទនការណំ បុច្ឆន្តោ “បេតានិ ភោតិ បុត្តានី”តិអាទិកា ទ្វេ គាថា អភាសិ។ ថេរី តំ សោកាភិភូតំ ញត្វា សោកំ វិនោទេតុកាមា “ពហូនិ បុត្តសតានី”តិអាទិកា ទ្វេ គាថា វត្វា អត្តនោ អសោកការណំ កថេសិ។ តំ សុត្វា ព្រាហ្មណោ “កថំ ត្វំ, អយ្យេ, ឯវំ អសោកា ជាតា”តិ អាហ។ តស្ស ថេរី រតនត្តយគុណំ កថេសិ។

អថ ព្រាហ្មណោ “កុហិំ សត្ថា”តិ បុច្ឆិត្វា “មិថិលាយំ វិហរតី”តិ តំ សុត្វា តាវទេវ រថំ យោជេត្វា រថេន មិថិលំ គន្ត្វា សត្ថារំ ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ តស្ស សត្ថា ធម្មំ ទេសេសិ។ សោ ធម្មំ សុត្វា បដិលទ្ធសទ្ធោ បព្វជិត្វា វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា ឃដេន្តោ វាយមន្តោ តតិយេ ទិវសេ អរហត្តំ បាបុណិ។ អថ សារថិ រថំ អាទាយ ពារាណសិំ គន្ត្វា ព្រាហ្មណិយា តំ បវត្តិំ អារោចេសិ។ សុន្ទរី អត្តនោ បិតុ បព្វជិតភាវំ សុត្វា, “អម្ម, អហម្បិ បព្វជិស្សាមី”តិ មាតរំ អាបុច្ឆិ។ មាតា “យំ ឥមស្មិំ គេហេ ភោគជាតំ, សព្ពំ តំ តុយ្ហំ សន្តកំ, ត្វំ ឥមស្ស កុលស្ស ទាយាទិកា បដិបជ្ជ, ឥមំ សព្ពភោគំ បរិភុញ្ជ, មា បព្វជី”តិ អាហ។ សា “ន មយ្ហំ ភោគេហិ អត្ថោ, បព្វជិស្សាមេវាហំ, អម្មា”តិ មាតរំ អនុជានាបេត្វា មហតិំ សម្បត្តិំ ខេឡបិណ្ឌំ វិយ ឆឌ្ឌេត្វា បព្វជិ។ បព្វជិត្វា ច សិក្ខមានាយេវ ហុត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេន្តី ឃដេន្តី វាយមន្តី ហេតុសម្បន្នតាយ ញាណស្ស បរិបាកំ គតត្តា សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ តេន វុត្តំ អបទានេ –

“បិណ្ឌបាតំ ចរន្តស្ស, វេស្សភុស្ស មហេសិនោ;

កដង្ឃកិក្ខបុក្កណ្ហា ញុទ្ធសេឧ ស្សេភាសហំ៎

“បដិគ្គហេត្វា សព្ពេន្ទា, ទេស្សក្ខ លោកភាយកោ;

ជិជិយា សល្ហិតេតា សត្វា, អកា ទេយ អត្យេយាគតំ៎

“កដង្ឃកិក្ខ គត្វាន, តាចតិសំ កយិស្សសិ;

ឈត្តិសគេចទាឌ្វតំ, យសេហសិត្តំ ករិស្សសិ៎

“បញ្ញាណំ គក្កចត្តិកំ, យសេហសិត្តំ ករិស្សសិ;

យតសា បត្តិតំ សទ្ទំ, បដិលទ្ធសិ សទ្ទកា៎

“សព្យត្តិ អត្យេកាត្វាន, បទ្ទិស្សសិ កិញ្ចាតា;

សទ្ទាសេច បរិញ្ញាយ, តិទ្ទាឃិស្សសិតាសចា៎

“ឱ្ឍធំ ចត្វាន សព្ពេន្ទា, ទេស្សក្ខ លោកភាយកោ;

តកំ អត្តក្កយឹ ជិសេរា, ហំសរាឌាច អត្ថេរ៎

“សុជិត្តិ ទេយ គាតចទំ, សុឃិដ្ឋា ឃាកសយ្យគា;

កដង្ឃកិក្ខ គត្វាន, បត្តាហំ អចលំ បធំ៎

“ឲកតិសេ ឱ្ឍសេតា កសេប្យ, ឃំ គាតយគជិ តគា;

ទុគ្គតិំ នាភិជានាមិ, កិត្តនាយស្សិទំ ផលំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ..បេ... កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

អរហត្តំ បន បត្វា ផលសុខេន និព្ពានសុខេន ច វិហរន្តី អបរភាគេ “សត្ថុ បុរតោ សីហនាទំ នទិស្សាមី”តិ ឧបជ្ឈាយំ អាបុច្ឆិត្វា ពារាណសិតោ និក្ខមិត្វា សម្ពហុលាហិ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធិំ អនុក្កមេន សាវត្ថិំ គន្ត្វា សត្ថុ សន្តិកំ ឧបសង្កមិត្វា សត្ថារំ វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ ឋិតា សត្ថារា កតបដិសន្ថារា សត្ថុ ឱរសធីតុភាវាទិវិភាវនេន អញ្ញំ ព្យាកាសិ។ អថស្សា មាតរំ អាទិំ កត្វា សកលោ ញាតិគណោ បរិជនោ ច បព្ពជិ។ សា អបរភាគេ អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា បិតរា វុត្តគាថំ អាទិំ កត្វា ឧទានវសេន –

៣១២។

“បេតានិ ភោតិ បុត្តានិ, ខាទមានា តុវំ បុរេ;

តុវំ ទិវា ច រត្តោ ច, អតីវ បរិតប្បសិ។

៣១៣។

“សាជ្ជ សព្ពានិ ខាទិត្វា, សតបុត្តានិ ព្រាហ្មណី;

វាសេដ្ឋិ កេន វណ្ណេន, ន ពាឡ្ហំ បរិតប្បសិ។

៣១៤។

“ពហូនិ បុត្តសតានិ, ញាតិសង្ឃសតានិ ច;

ខាទិតានិ អតីតំសេ, មម តុយ្ហញ្ច ព្រាហ្មណ។

៣១៥។

“ᩈᩣᩉᩴ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ, ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨾᩁᨱᩔ ᨧ;

ᨶ ᩈᩮᩣᨧᩣᨾᩥ ᨶ ᩁᩮᩣᨴᩣᨾᩥ, ᨶ ᨧᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᨲᨸ᩠ᨸᨿᩥᩴ᪨

᪑᪐᪗᪨

“ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩴ ᩅᨲ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥ, ᩅᩣᨧᩴ ᨽᩣᩈᩈᩥ ᩑᨴᩥᩈᩥᩴ;

ᨠᩔ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᨣᩥᩁᩴ ᨽᩣᩈᩈᩥ ᩑᨴᩥᩈᩥᩴ᪨

᪑᪐᪘᪨

“ᩑᩈ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨶᨣᩁᩴ ᨾᩥᨳᩥᩃᩴ ᨸᨲᩥ;

ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩣᨿ, ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ ᨸᩣᨱᩥᨶᩴ᪨

᪑᪐᪙᪨

“ᨲᩔ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᩪᨸᨵᩥᩴ;

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩈᩮᩣᨠᩴ ᨻ᩠ᨿᨸᩣᨶᩩᨴᩥᩴ᪨

᪑᪑᪐᪨

“ᩈᩮᩣ ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨶᨣᩁᩴ ᨾᩥᨳᩥᩃᩴ ᨸᨲᩥ;

ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩅ ᨾᩴ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨸᨾᩮᩣᨧᨿᩮ᪨

᪑᪑᪑᪨

“ອຊ຺ຊສ ໂພຫຸເລາ ພຸທ຺ທ, ຈິປ຺ປຸຕ຺ຕ ຄິທ຺ທປສີ;

ສ຺ສສ຺ສ ຊບຸບເຂເສສິ, ບຸຄິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປີຣກາ໌

໑໑໑໌

“ທຸກ຺ຂ ທຸກ຺ຂສບຸປ຺ປາຂັ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ອຕິກ຺ກບັ;

ອຣິຍັ ຈດ຺ຖງ຺ຄິກັ ບຄ຺ຄ, ທຸກ຺ຂປສບກາບິຄັ໌

໑໑໒໌

“ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕາຕສນ຺ທເບ຺ບາ, ປຕ຺ຕາຊ຺ຊ ສບເທາຈບິ;

ສຸຂາເຕາ ຕີຫິ ຣຕ຺ຕີຫິ, ຕິເສ຺ສາ ຈິຊ຺ຊາ ອຜສ຺ສບິ໌

໑໑໓໌

“ໂອຫິ ສາຣທິ ກຸຊ຺ຊາຫິ, ຣທິ ຄິຍ຺ຍາຂຍາຫິບັ;

ອາເທາຍ຺ຍ ໂພຫຸລິ ຈຊ຺ຊ, ປຕ຺ຕຂິ ຂາຄິ ໂພຫຸເລາ;

ສຸຂາເຕາ ຕີຫິ ຣຕ຺ຕີຫິ, ຕິເສ຺ສາ ຈິຊ຺ຊາ ອຜສ຺ສບິ໌

໑໑໔໌

“ຕເຕາ ຈ ຣທບາຂາຍ, ສຫສ຺ສຊ຺ຊາປິ ສາຣທິ;

អាចេរាក្យ ព្រាហ្មណេហិចោទ, ‘បញ្ហិ ទាតិ ព្រាហ្មណោ;

សុជាតោ តីហិ រត្តីហិ, តិស្សា ចិន្តា អបស្សយិ។

១១៣។

“ឧតញ្ញាហំ អស្សុទេ, សហស្សញ្ញាបិ សារទេ;

តេចិន្តំ ព្រាហ្មណំ សុត្វា, បុណ្ណបត្តំ ទទាមិ តេ។

១១៤។

“ផុស្សោ តោក្ខស្សរេធា, សហស្សញ្ញាបិ ព្រាហ្មណំ;

អហម្បិ បញ្ហិស្សាមិ, ចរបញ្ញស្ស សត្តិតោ។

១១៥។

“ហត្ថី គវស្សំ មណិកុណ្ឌលញ្ច, ផីតញ្ចិមំ គហបតិកំ បហាយ;

បិតា បញ្ហិតោ ផុយ្ហា កុញ្ញា តេកាកាតិ សុត្តិ;

ផុចំ ទាយាទិកា ផុតេល។

១១៦។

“ហត្ថី គវស្សំ មណិកុណ្ឌលញ្ច, រម្មំ ឥមំ គហបតិកំ បហាយ;

បិតា បញ្ហិតោ មយ្ហា បុត្តសោតេកភ អដ្ឋិតោ;

អហម្បិ បព្ពជិស្សាមិ, កាឞុសោរេន អដ្ដិតា។

១១០។

“សោ តេ ញាណ្យា សង្កេប្យា, ឃំ ត្វំ បតេត្វមិ ស្សត្តិ;

វុត្តិជ្ជបិណ្ឌោ វុញ្ញោា ច, បំសុក្ខលញ្ចា ចីចរំ;

ជុតាតិ អភិសម្ភុនាត្តិ, បទរលិកេ អតាយចា។

១១៧។

“សិក្ខយាភាឃ តេ អតេឃ្យ, ជិព្ពាចក្ខុ ចិតេសាធិតំ;

បុព្ពេតិចារំ ជាភាមិ, ឃត្វ តេ ចុសិតំ បុរេ។

១១១។

“ឞុចំ តិស្សាឃ កល្យាណិ, ឆេទិ សញ្ញុស្ស គោភេត;

តិស្សា ចិន្តា អតុប្បត្តា, កតំ ញុទ្ធស្ស សាសតំ។

១១១។

“អតុជាភាហិ តេ អតេឃ្យ, ញាតេ្ឋ សាចត្វិ ហត្តេច;

សីហភាជំ ភជិស្សាមិ, ញុទ្ធសេដ្ឋស្ស សត្តិកេ។

១១៣៓

“បស្ស សុត្តនិ សត្តានិ, ហេមចណ្ណិ ហនិត្តច៌;

អធត្តាត៌ ឌេមតានិ, សព្ពព្ពមក្យុតោកឃ៓

១១៤៓

“បស្ស សុត្តនិយាឃត្តិ, ចិប្បយុត្តិ តិទ្ធបតិ;

ចិតទាក៌ ចិសំឃុត្តិ, គតកិច្ចមតាសច៓

១១៥៓

“ឆាទាលឆិតោ តិក្កូលុ, តធ សត្តិកយាគតា;

សាចិកា តេ យហាចិន, បិឌេធ ចត្តតិ សុត្តនិ៓

១១៦៓

“តុច ត្បុតេន្ត តុច សត្តា, តុឃ្យាឌីតាយិប្រតោហ្វុឈ;

ឡូនសា យុលតោ ឌាតា, គតកិច្ចា អតាសចា៓

១១៧៓

“តស្សា តេ ប្ដាគតិ កធេ, តតោ តេ អត្ថាគតិ;

ខុចឆ្បោធត្តា អាឃត្តិ, សត្តុ បិដាតិ ចត្តិកា;

ᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩣ ᩅᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ᩍᨾᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨽᩣᩈᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩮᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᨾᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨽᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᩋᩣᩃᨸᨲᩥ᪨ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨸᩮᨲᩮ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᩑᩅ ᨧ ᨲᩔᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᨲᩮᩣ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨸᨶ “ᨧᩥᩁᨠᩣᩃᩴ ᩋᨿᩴ ᩈᩮᩣᨠᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨭᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨧᩁᩥ, ᨻᩉᩪ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᩍᨾᩥᩔᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨲᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩮᨶᩣᩉ᪨ ᨲᨳᩣ ᨧ “ᩈᩣᨩ᩠ᨩ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᨡᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ”ᨲᩥ᪨ ᨡᩣᨴᨾᩣᨶᩣᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩅᩮᩣᩉᩤᩁᩅᩈᩮᨶ ᨣᩁᩉᨶᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩉᩥ ᨿᩔᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨩᩣᨲᨩᩣᨲᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨣᩁᩉᨶ᩠ᨲᩣ “ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨡᩣᨴᩥᨶᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨲᩦᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨽᩩᩈᩴ᪨ ᨸᩁᩥᨲᨸ᩠ᨸᩈᩦᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩈᩥ, ᨸᩩᩁᩮᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ᪨ ᩋᨿᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ – ᨠᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᨲᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩦ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨶ᩠ᨲᩦ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩈᩮᩣᨠᩮᨶ ᩈᨾᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣ ᨠᩣᨿᩥᨠᨾᩣᨶᩈᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᩋᩣᩉᩥᨱ᩠ᨯᩈᩥ᪨

ᩈᩣᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥ ᩈᩣ ᩋᨩ᩠ᨩ, ᩈᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨴᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩈᨩ᩠ᨩᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨠᩮᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ᪨

ᨡᩣᨴᩥᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩍᨴᩣᨶᩥᨸᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨡᩣᨴᩥᨲᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨬᩣᨲᩥᩈᩘᨥᩥᨸᩥᨻᩥᨬ᩠ᨬᩣᩁᩣᨵᩥᨡᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᨿᩣᩉ᪨ ᩋᨲᩦᨲᩴᩈᩮᨲᩥ ᩋᨲᩦᨲᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮ, ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᨾ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨾᨿᩣ ᨧ ᨲᨿᩣ ᨧ᪨

ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨾᩁᨱᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩣᨶᩴ ᨶᩥᩔᩁᨱᨽᩪᨲᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᨬᩣᨱᩮᨶ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨶ ᨧᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᨲᨸ᩠ᨸᨿᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨧᩣᨸᩥ ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩣᨾᩥ, ᩋᩉᩴ ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩴ ᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩴ ᩅᨲᩣᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ ᩅᨲ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨽᩪᨲᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩑᨴᩥᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨴᩥᩈᩥᩴ, “ᨶ ᩈᩮᩣᨧᩣᨾᩥ ᨶ ᩁᩮᩣᨴᩣᨾᩥ, ᨶ ᨧᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᨲᨸ᩠ᨸᨿᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣᨧᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨽᩣᩅᨴᩦᨸᨶᩥᩴ ᩅᩣᨧᩴ᪨ ᨠᩔ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨿᨳᩣ ᩑᨴᩥᩈᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩔ ᨶᩣᨾ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨣᩥᩁᩴ ᨽᩣᩈᩈᩥ ᩑᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

ᨶᩥᩁᩪᨸᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᨸᩣᨶᩩᨴᩦᨲᩥ ᨶᩦᩉᩁᩥ ᨸᨩᩉᩥ᪨

ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩅᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨽᩅᩮᩉᩥ ᨧ ᩅᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩔ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩔᩴ ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᨴᩮᩈᨶᩣᨿᩴ᪨

ឯតំ និយ្យាតយាហិមន្តិ ឯវំ ឯតំ ព្រាហ្មណិយា និយ្យាតេហិ៍

សហស្សញ្ចាបីតិ មគ្គបរិព្វយត្ថំ ឋិតំ កហាបណសហស្សញ្ចាបិ អាទាយ និយ្យាតេហីតិ យោជនា៍

អស្សរថន្តិ អស្សយុត្តរថំ៍ បុណ្ណបត្តន្តិ តុដ្ឋិទានំ៍

ឥទំ ព្រាហ្មណិយា តុដ្ឋិទានេ ទិយ្យមានេ តំ អសម្បដិច្ឆន្តោ សារថិ “តុយ្ហេវ ហោតុ”តិ វាចំ វត្វា សត្ថុ សន្តិកមេវ គន្ត្វា បព្វជិ៍ បព្វជិតេ បន សារថិម្ហិ ព្រាហ្មណី អត្តនោ ធីតរំ សុន្ទរិំ អាមន្តេត្វា ឃរាវាសេ និយោជេន្តី “ហត្ថី គវស្ស”ន្តិ គាថមាហ៍ តត្ថ ហត្ថីតិ ហត្ថិនោ៍ គវស្សន្តិ គាវោ ច អស្សា ច៍ មណិកុណ្ឌលញ្ចាតិ មណិ ច កុណ្ឌលានិ ច៍ ផីតញ្ចិមំ គហវិភវំ បហាយាតិ ឥមំ ហត្ថិអាទិប្បភេទំ យថាវុត្តំ អវុត្តញ្ច ខេត្តវត្ថុហិរញ្ញសុវណ្ណាទិភេទំ ផីតំ បហូតញ្ច គហវិភវំ គេហូបករណំ អញ្ញញ្ច ទាសិទាសាទិកំ សព្វំ បហាយ តវ បិតា បព្វជិតោ៍ ភុញ្ជ ភោគានិ សុន្ទរីតិ សុន្ទរិ, ត្វំ ឥមេ ភោគេ ភុញ្ជស្សុ៍ តុវំ ទាយាទិកា កុលេតិ តុវំ ឥមស្មិំ កុលេ ទាយជ្ជារហាតិ៍

តំ សុត្វា សុន្ទរី អត្តនោ នេក្ខម្មជ្ឈាសយំ បកាសេន្តី “ហត្ថីគវស្ស”ន្តិអាទិមាហ៍

អថ នំ មាតា នេក្ខម្មេយេវ និយោជេន្តី “សោ តេ ឥជ្ឈតុ”តិអាទិនា គាថមាហ៍ តត្ថ យំ ត្វំ បត្ថេសិ សុន្ទរីតិ សុន្ទរិ ត្វំ យំ បត្ថេសិ អាកង្ខសិ៍ សោ តេ បព្វជ្ជាយ សង្កប្បោ បព្វជ្ជាយ មនោរថោ ឥជ្ឈតុ សមិជ្ឈតុ៍ ឧត្តិដ្ឋបិណ្ឌោតិ ឃរេ ឃរេ បតិដ្ឋិត្វា លទ្ធព្វភិក្ខាបិណ្ឌោ៍ ឧញ្ឆោតិ តទត្ថំ ឃរបដិបាដិយា អាហិណ្ឌនំ ឧញ្ឆស្ស ចរណំ៍ ឯតានីតិ ឧត្តិដ្ឋបិណ្ឌាទីនិ៍ អភិសម្ភោន្តីតិ អភិសម្ភុណន្តី សហន្តី ឧស្សហន្តី និស្សាយ អភិសម្ភុណន្តី, សាធេន្តីតិ អត្ថោ៍

អថ សុន្ទរី “សាធុ, អម្មា”តិ មាតុយា បដិស្សុណិត្វា និក្ខមិត្វា ភិក្ខុនុបស្សយំ គន្ត្វា សិក្ខមានាវ សមានា តិស្សោ វិជ្ជា សច្ឆិកត្វា “សត្ថុ សន្តិកំ គមិស្សាមី”តិ ឧបជ្ឈាយំ អាបុច្ឆិត្វា ភិក្ខុនីហិ សទ្ធិំ សាវត្ថិំ អគមាសិ៍ តេន វុត្តំ “សិក្ខមានាយ មេ, អយ្យេ”តិអាទិ៍ តត្ថ សិក្ខមានាយ មេតិ សិក្ខមានាយ សមានាយ មយា៍ អយ្យេតិ អត្តនោ ឧបជ្ឈាយំ អាលបតិ៍

តុវំ និស្សាយ កល្យាណិ, ថេរិ សង្ឃស្ស សោភនេតិ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស សោភនករេន សីលាចារគុណេន ច សង្ឃស្សាបិ សោភនេហិ សីលាទីហិ សមន្នាគតត្តា សោភនេ កល្យាណិ កល្យាណមិត្តេ, អយ្យេ, តំ និស្សាយ មយា តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ យោជនា៍

ឧដ្ឋេតិ ឧដ្ឋាយិ៍ សាវត្ថិំ គច្ឆេតិ សាវត្ថិំ គច្ឆំ៍ សីហនាទំ នទិស្សាមីតិ អញ្ញាព្យាករណមេវ សន្ធាយាហ៍

អថ ឃុត្តុរី អត្តក្កុរេយត បាចត្តិ ហក្ខា ចិហារំ បចិសិត្វា សត្ថារំ ឆព្វារេតេ តិសិន្នំ ជិឞ្វា ក្ខប្បអារំ ឞឹតិរេបាយតស្សំ បជិរេំរេចងយាតា អត្តាភរេយច អាលបន្តី អាហ “បស្ស ឃុត្តុរី”តិ៍ រេហយចណ្ហត្តិ ឃុចណ្ហចណ្ហិ៍ ហរិត្តចត្តិ ពញ្ចាតសត្តិកត្តចំ៍ ឲត្ត ច កហចា ឞឹតចរេណ្ហត “ឃុចណ្ហចរេណ្ហា”តិ ចុច្ចតិ៍ អថ រេតា សព្វុរេចច ឈំសិត្វា ឌាតិហិក្ខុលរេពត អត្ថុលិយំត្វា ឃុបរិយន្ថិតពញ្ចាតាគាយសត្តិរេកាតិ ឥរេស្សំតុំ “រេហយចណ្ហ”ត្តិ ចត្វា “ហរិត្តច”ត្តិ ចុត្តំ៍

បស្ស ឃុត្តុរិយាឃត្តិត្តិ តំ ឃុត្តុរិតាយិកំ យំ កកចា អាកច្ឆត្តិ បស្ស៍ “ចិប្បយុត្ត”ត្តិអាឌិតា អញ្ញំ ឲ្យាពរេរាត្តិ ឞឹតិចិប្បាទចរេសត ចឥតិ៍

ក្បរេតា បត អាកតា, កត្ត ច អាកតា, កឹឌិសា ចាឃំ ឃុត្តុរីតិ អាសជ្ជត្តាគំ អាសជ្ជ តិចរេត្តតុំ “ឆារាលាសំរេតា”តិ កាឆំ ចត្វា តត្ត “សាចិកា ចា”តិ ចុត្តយត្តំ បំពេជតរំ កាតុំ “តុចំ តុរេឆ្លា”តិ កាឆយាហ៍ តស្សរេត្វា – ព្ហយិ្ហ សរេគចរេក រេលិរេក តុចរេយរេចរេកា សព្ហញ្ញុតុរេឆ្លា, ជិជ្ជុឆិប្បិកសប្បរាឃិកបរេយត្តហិ ឃឆារហំ អត្ថុសាសតរេតា តុចំ រេយ សត្វា, អហញ្ចា លឹលាសច្រោហូលឹ កហចា តុឃំឃ្សុរេរ ចាឃាយ ឌតិតាកិឌាតិតាឃ ឍូរេសា, យុលរេតា បចត្តឆ្ងុរេឈារេសត សាសតស្ស ច យុលក្មរេតត អរិឃយរេក្កត ឌាតត្តា យុលរេតា ឌាតា, តិជ្ជិតបរិញ្ញាតាឌិករេលឹឃតាឃ កតាកិច្ចា, សព្ហរេសា អាសចាគំ រេលបិតត្តា អភាសចាតិ៍

អចស្សា សត្វា អាកយតំ អកិតត្តុរេត្ថា “តស្សា រេត ស្វាកត”ត្តិ កាឆយាហ៍ តស្សរេត្វា – ឃា តុំ យឃា អឆិកតំ ឆយុំ ឃាឆាចរេតា អឆិកច្ឆិ៍ តស្សា រេត, កឆ្ជ ឃុត្តុរិ, ព្ហឆ យយ សត្តិរេក អាកតំ អាកយតំ ឃុអាកតំ៍ តរេតា ឲច តំ អក្ខាកតំ ត ក្ខាកតំ រេហាតិ៍ កស្វា? ឃស្វា ឲចញ៉ា ឥត្តា អាឃត្តីតិ, ឃឆា តុំ ឃុត្តុរិ, ឲចញ៉ាក្ខត្តរេយត អរិឃយក្កុឆយរេចត ឥត្តា តរេតា ឲច សព្ហឆិ ចីតរាកា, សរេព្ហសំ សំរេឃាឌតាគំ សយុឆ្ឆិត្តត្តា ចិសំឃុត្តា កតាកិច្ចា អភាសចា សត្វ បំឌាគំ ចត្តិកា អាកច្ឆត្តិ, តស្វា តស្សា រេត ស្វាកតំ អក្ខាកតត្តិ រេឃាឌតា៍

ឃុត្តុរីរេឆរីកាចាចណ្ហតា តិជ្ជិតា៍

៩៍ ឃុកាកយុរឌឹតុរេឆរីកាចាចណ្ហតា

ឥហរាហត្តិអាឌិកា ឃុកាឃ កយុរឌឹតាឃ រេឆរិឃា កាឆា៍ អឃយំ បុរិយតុរេឆ្លស្សុ កតាឌិការា តត្ត តត្ត ភរេច ចិចឆ្ឆបតិស្សឃំ ក្បសលំ ក្ខបចិតត្តិ អត្តរេយត សម្ពុចិតក្បសលម្មុលំ ក្ខបចិតចិរេយាក្កុសម្ពារា ឃុកាតឹឃុរេឃច សំសរត្តិ បរិបក្កោភាណា ហុត្វា ព្ហយិ្ហ តុឆ្ឆប្បារេឥ រាឌករេហ អញ្ញាតរស្ស ឃុចណ្ហការស្ស ឌឹតា ហុត្វា តិព្ហត្តិ, ក្ខបសយ្បត្តិរេសាភាឃ ឃុកាតិ តស្សា តាយំ អរេហាសិ៍ សា អត្តរេយត ចិញ្ញុតំ បត្វា, សត្វ រាឌកហប្បរេចសរេត សត្វរិ សញ្ញាតប្បសាឌា ឲពឌិចសំ កកចត្តំ ក្ខបសឆ្កមិត្វា ចត្តិត្វា ឲពយត្តំ តិឃីឌិ៍ សត្វា តស្សា ព្ហត្រិឃបរិបាកំ ជិឞ្វា អឆ្លាសឃាតុរូបំ ចតុសច្ចកម្ពុឆយុំ រេឌរេសសិ៍ សា តាចរេឆច សហស្សតឃបជិយល្លិរេត រេសាតាបត្តិផរេល បតិជ្ជាសិ៍ សា អបរភាគេ ឈរាចារេស រេគារំ ជិឞ្វា យហាបឌាបតិយា រេកាតមិយា សត្តិរេក បព្ហឌិត្វា កិរូត្តិឃីរេល បតិជ្ជិតា ក្ខបរិយក្កុតាឃ ភាចតាយុឃុញ្ញ្ជិ៍ តំ ឆាតតាកា ការេលត កាលំ ក្ខបសជ្ជមិត្វា ការេយហិ តិយរេត្ថត្តា បហូតឆតំ ចិកចឌាតញ្ចា ឥរេស្សត្វា បរេលារេកត្តិ៍ សា

ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩏᨸᨣᨲᩣᨶᩴ ᨥᩁᩣᩅᩣᩈᩮᩈᩩ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᨧ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦ “ᨴᩉᩁᩣᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᨲᩩᩅᩦᩈᨲᩥᨿᩣ ᨣᩣᨳᩣᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮ ᨶᩥᩁᩣᩈᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨴᨸᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᨬᩣᨱᩴ ᩏᩔᨠ᩠ᨠᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᩈᩉ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᩉᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ –

᪑᪒᪙᪨

“ᨴᩉᩁᩣᩉᩴ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩅᩈᨶᩣ, ᨿᩴ ᨸᩩᩁᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᩔᩩᨱᩥᩴ;

ᨲᩔᩣ ᨾᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ, ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩩ᪨

᪑᪓᪐᪨

“ᨲᨲᩮᩣᩉᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᨾᩮᩈᩩ, ᨽᩩᩈᩴ ᩋᩁᨲᩥᨾᨩ᩠ᨫᨣᩴ;

ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᨿᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨾᩮᩅ ᨸᩦᩉᨿᩮ᪨

᪑᪓᪑᪨

“ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶᩉᩴ ᨬᩣᨲᩥᨣᨱᩴ, ᨴᩣᩈᨠᨾ᩠ᨾᨠᩁᩣᨶᩥ ᨧ;

ᨣᩣᨾᨡᩮᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨹᩦᨲᩣᨶᩥ, ᩁᨾᨱᩦᨿᩮ ᨸᨾᩮᩣᨴᩥᨲᩮ᪨

᪑᪓᪒᪨

“ᨸᩉᩣᨿᩉᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ, ᩈᩣᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᨾᨶᨸ᩠ᨸᨠᩴ;

ᩑᩅᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾ, ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᩅᩮᨴᩥᨲᩮ᪨

᪑᪓᪓᪨

“នេតំ អស្ស បតិរូបំ, អាកិញ្ចញ្ញាភិបត្ថយេ;

យោ ជាតរូបំ រជតំ, ឆឌ្ឌេត្វា បុនរាគមេ។

១៤៤។

“រជតំ ជាតរូបំ វា, ន ពោធាយ ន សន្តិយា;

នេតំ សមណសារុប្បំ, ន ឯតំ អរិយទ្ធនំ។

១៤៥។

“លោភនំ មទនញ្ចេតំ, មោហនំ រជវឌ្ឍនំ;

សាសង្កំ ពហុអាយាសំ, នត្ថិ ចេត្ថ ធុវំ ឋិតិ។

១៤៦។

“ឯត្ថ រត្តា បមត្តា ច, សំកិលិដ្ឋមនា នរា;

អញ្ញមញ្ញេន ព្យារុទ្ធា, បុថូ កុព្ពន្តិ មេធគំ។

១៤៧។

“វធោ ពន្ធោ បរិក្លេសោ, ជានិ សោកបរិទ្ទវោ;

កាមេសុ អធិបន្នានំ, ទិស្សតេ ព្យសនំ ពហុំ។

១៣៤៨។

“តំ យំ នាគី អយិត្វាច, កិំ ចេតា កាវេយស្ស ឃុញ្ញាឆ;

ញាតាឆ យំ បញ្ញូឌិតំ, កាវេយស្ស កឃងស្សិតិ។

១៣៤៩។

“ភ ហិរញ្ញស្សចេល្លូភ, បរិក្លិឃត្តិ អាឃចា;

អយិត្វា ចឆកា កាយា, ឃបត្វា ឃល្លបាគ្គភា។

១៣៥០។

“តំ យំ នាគី អយិត្វាច, កិំ ចេតា កាវេយស្ស ឃុញ្ញាឆ;

ញាតាឆ យំ បញ្ញូឌិតំ, ឃុល្លំ ឃឈ្លាឌិបរិទ្ធតំ។

១៣៥១។

“វត្តិឌ្ឍបិចេល្លា វុចេឡ្លា ឆ, បំស្សក្ញលឡ្លា ឌិចទ;

ឲតំ ចោ យយ ឃាទ្រប្យំ, អភកាទ្ធបតិស្សុចឃា។

“ចត្តា យចេហសីហិ កាយា, ចឃ ឌិឡ្លា ចឃ ឆ យាត្យឃា;

ចលយដ្ឋាចភ ចិយ្យុត្តា ចត, បត្តា ចត អចល់ ស្សុលំ។

១៥២

“មាហំ កាមេហិ សង្គច្ឆិំ, យេសុ តាណំ ន វិជ្ជតិ;

អមិត្តា វធកា កាមា, អគ្គិក្ខន្ធូបមា ទុខា។

១៥៣

“បរិបន្ថោ ឯស ភយោ, សវិឃាតោ សកណ្ដកោ;

គេធោ សុវិសមោ លេសោ, មហន្តោ មោហនាមុខោ។

១៥៤

“ឧបសគ្គោ ភីមរូបោ, កាមា សប្បសិរូបមា;

យេ ពាលា អភិនន្ទន្តិ, អន្ធភូតា បុថុជ្ជនា។

១៥៥

“កាមបង្កេន សត្តា ហិ, ពហូ លោកេ អវិទ្ទសូ;

បរិយន្តំ ន ជានន្តិ, ជាតិយា មរណស្ស ច។

១៥៦

“ទុគ្គតិគមនំ មគ្គំ, មនុស្សា កាមហេតុកំ;

ພຫຸ ເຈ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຕ຺ຕເຄາ ເຣາກຍາຈຫໍ໌

໑໓໘໌

“ໂອຈໍ ອຍິຕ຺ຕຊຄຄາ, ຕາປຄາ ນິກິເລສິກາ;

ເລາກາຍິສາ ພຄ຺ຑຶຍາ, ກາຍາ ຍຣໜພຄ຺ຑຄາ໌

໑໓໙໌

“ຽຍ຺ຍາຄຄາ ຽລ຺ລປຄາ, ກາຍາ ຣິຕ຺ຕປ຺ປຍາຣິເຄາ;

ສຕ຺ຕາຄໍ ນິກິເລສາຍ, ຕິປໍ ຍາເຣຄ ຊຸຑ຺ຑິຕໍ໌

໑໔໐໌

“ອຄຄ຺ຕາຊຶຄຈາ ກາຍາ, ພຫຸຣກ຺ລາ ຍທາຈິສາ;

ອປ຺ປສ຺ສາຄາ ຣໜກຣາ, ສຸກ຺ກປກ຺ລຈິເສາສຄາ໌

໑໔໑໌

“ສາທໍ ໂອຕາຊິນໍ ກຕ຺ວາ, ຍຸສຄໍ ກາຍເທຕຸກໍ;

ຄ ຕໍ ປຉ຺ຉາກຍິສ຺ສາຍິ, ຄິຎ຺ຎາຄາຄິຣຕາ ສຄາ໌

໑໔໒໌

“ຣໜໍ ຕຣິຕ຺ວາ ກາຍາຄໍ, ສິຕິຄາຈາຄິກຊ຺ລຶຄຶ;

អប្បមត្តា វិហស្សាមិ, សព្ពសំយោជនក្ខយេ។

១៩១។

“អសោកំ វិរជំ ខេមំ, អរិយដ្ឋង្គិកំ ឧជុំ;

តំ មគ្គំ អនុគច្ឆាមិ, យេន តិណ្ណា មហេសិនោ។

១៩២។

“ព្ទាយំ បស្សថ ឆទ្ទន្តំ, សុខំ គយោរសិតថំ;

អនេកំ ឧបសម្បន្នំ, រុក្ខមូលម្ហិ ឈាយតិ។

១៩៣។

“អញ្ញដ្ឋយិ បព្ពជិតា, សទ្ធា សទ្ធម្មគោរវា;

វិតិព្យបលចណ្ណាយ, ទេវចិន្តា មនុស្សហាយិតិ។

១៩៤។

“សារំ កុដិស្សា អលាលា, កិច្ចតិ កាចិតិត្រិយា;

សព្ពយោគវិសំយុត្តា, គតកិច្ចា អនាសវា។

១៩៥។

“តំ សេក្កា ទេចសេឈ្ឈុត, ៃបសក្កេខុ ខ្ពុដ្ឋិយា;

ភយស្សតិ ក្វតបតិ, សុកំ ពេយ្ខារនឹតទ”ត្តិ៍ – ខ្ពុយា កាថា អការសិ;

តត្ថ ឯហទាហំ សុទ្ធចសតា, ឃំ បុទេ ឆេយ្ខយស្សុលិត្តិ យេថ្វា អហំ បុទេត្ត ឯហទា តទុលឹ ឲច សុទ្ធចសតា សុទ្ធចតឹ្តតិចត្តា អលក្កតប្បដិយត្តា សត្តុ សត្តិទេព ឆេខុំ អេស្សាសិ៍ តស្សា ទេយ អប្បយត្តាយ, សច្ចាកិសយទេយា អហូតិ យេថ្វា ច តស្សា ទេយ យឃិ្សាយឆាសុតំ ឆេខុំ បច្ចទេចក្ខិត្តា អប្បយត្តាយ ៃបដ្ឋិតស្សតិយា សឹលំ អឆិដ្ឋហិត្វា កាចតំ អតុយុឌ្ឍត្តិយាច ចតុត្ថំ អទិយសច្ចាតំ អភិសយទេយា “ខ្ពុជំ ទុក្ខ”ត្តិអាជិតា (បដិ៍ ម៍ ១៍១១) បដិទេចឆេា អទេហាសិ៍

តទេតាហំ សត្តកាទេយសុ, កុសំ អទតិយញ្ញាត្តិ តទេតា ទេតត កាទេលាត សត្តុ សត្តិទេព ឆេយ្ខស្ស សុតត្តា សច្ចាតច្ចា អភិសមិតត្តា មតុទេស្សសុ ជិទេត្តសុ ចាតិ សទេត្តសុបិ កាទេយសុ កុសំ អតិចិយ អទតិ ៃក្កេឈ្មិំ អឆិកច្ឆិ៍ សក្កាយស្មុំ ៃបវិកាតក្ខុត្ថបច្ចាទេព, កឃំ សប្បដិកយកាចំ ឆាលាចក្ខុតា ជិថ្វា, ទេតក្ខុយុទេមច បត្តាឌ្ឍំ តិត្តាភទេមច, បិហទេយ បិហយាមិ បត្ថយាមិ៍

ឌាសពេខុពទាតិ ចាតិ ឌាទេស ច ពេខុកាទេទ ច, លិក្កុចិបល្លាទេសត ទេហតំ ចុត្តំ៍ កាយទេពត្តាតឹតិ កាទេយ ច បុត្តាឈ្ហាបទេឈ្ហចិទុហតទេក្ខុត្តាតិ ច, កាយបរិយាបន្នាតិ ចា ទេពត្តាតិ៍ ឋិតាតឹតិ សមិទ្ធាតិ៍ ទេយឈឹទេយតិ មតុទេត្តា៍ បទេយាជិទេតតិ បយុជិទេត, ទេកាពក្ខុទេទ្ធ ហិត្វាតិ សម្តុទេទ្ធា៍ សាបទេតឃ្យត្តិ សត្តកំ ឆតំ, យឈិពតកទេឌតាឌិបរិក្កហចតុំ៍ អតប្បពត្តិ យហត្តំ, បហាយាតិ ទេយាឌតា៍ ឲចំ សទ្ធាយ តិក្ខុយាតិ “ហិត្វាតហំ ឆាតិពលា”ត្តិអាជិតា ចុត្តប្បកាទេទត យហត្តិ ឆាតិបរិចដ្ឋិ យហត្តុច្ចា ទេកាពក្ខុទ្ធំ បហាយ ពេខុពេខុឋលិតិ ទតតត្តយច្ចាតិ សទេទ្ធយ្យចតុំ សទ្ធាយ សទ្ធហិត្វា ឈទទេតា តិក្ខុយ, សទ្ធទេខុ សុប្បទេចជិទេត សេខុាសមុទេទ្ធត សុដ្ឋុ បទេចជិទេត អទិយចិតទេយ អហំ បត្តជិតា៍

ឲចំ បត្តជិតាយ បត ទេតតំ អស្ស បតិទុបំ, យជិជំ ឈទេដ្ឋិតាតំ កាយាតំ បច្ចាកយតំ៍ អាកិច្ចាត្តាតញ្ញាបត្តុទេយតិ អហំ អកិច្ចាតកាចំ អបរិក្កហកាចទេមច បត្តុយាមិ៍ ទេយា ឌាតទុបទេឌតំ, ឈទេដ្ឋត្តា បុតទាកទេមតិ ទេយា បុក្កទេលា សុចណ្ហុ ទេឌតំ អត្តាយប្បិ ចា កិច្ចិ ឆតឌាតំ ឈទេដ្ឋត្តា បុត តំ កទេឈ្យយ្យ, ទេសា បឈ្ហិតាតំ អត្ថទេទ ពឆំ សឹសំ ៃក្ខុទេបយ្យ?

យេថ្វា ទេឌតំ ឌាតទុបំ ចា, ត ទេឆាឆាយ ត សត្តិយា ត យក្កឆាលាយ ត តិត្តាភាយ ទេហាតឹតិ អទេត្តា៍ ទេតតំ សយលាសាទុប្បត្តិ ឲតំ ឌាតទុបទេឌតាឌិបរិក្កហចតុំ, តស្ស ចា បរិក្កលាតំ សយលាតំ សាទុប្បំ ត ទេហាតិ៍ តថា ហិ ចុត្តំ “ត កប្បតិ សយលាតំ សក្យបុត្តិយាតំ ឌាតទុបទេឌត”ត្តិអាជិ (ចូឡវ៍ ៤៤៦)៍ ត ឲតំ អទិយទ្ធតត្តិ ឲតំ យឆាចុត្តបរិក្កហចតុំ សទ្ធាជិឆតំ ចិយ អទិយឆេយ្ខយប្បិ ឆតំ ត ទេហាតិ, ត អទិយកាចាចហទេតា៍ ទេតភាហ “ទេលិកត”ត្តិអាជិ៍

តត្ថ ទេលិកតត្តិ ទេលិកុប្បាឌតំ៍ យឌតត្តិ យឌាចហំ៍ ទេយាហតត្តិ សទេយ្ខាហឌតតំ៍ ទេឌចទ្ធតត្តិ ទាកទេឌាជិសំចទ្ធតំ៍ ទេយត បរិក្កហិតំ, តស្ស

អាបន្នាចហត្វា ឋហ អាបន្នាឃ ចត្តារីតិ ឋាបង្គំ, យេន បរិក្ខិតំ, តស្ស យតោ កុតោ អាបន្នាចហត្តិ អតេត្វា៉ ពាហុអាឃាយត្តិ ឋឌ្ឍតរក្ខលាឌិចនេឋន ពាហុបរិឃ្សយំ៉ តត្តិ នេចត្វ ឆុចំ ជីតីតិ ឲតឃ្សិ ឆនេត ឆុចការេចា ច ជីតិការេចា ច តត្តិ, ចន្នាលយតចដ្ឋិតនេចាតិ អតេត្វា៉

ឲត្វ ទត្វា បយត្វា ចាតិ ឲតឃ្សិ ឆនេត ទត្វា ឋញ្ញាតទាកា ឌឋក្យឋលឆនេប្ល៉ុឃ្ស ឋតិឃា ចិប្បចានេឋន បយត្វា៉ ឋំកិលិដ្ឋយតា
លេកាឌិឋំកិលេលនេឋន ឋំកិលិដ្ឋចិត្វាច តាយ ទោក្តិ៉ តនេតា ច អញ្ញាយញ្ញាយិអព្យាទុដ្ឋា, បុត្វ កុញ្ញត្តិ នេយឆក៌ អត្តយនេឋា យាតាបិ បុទេត្វត,
បុទេត្វាបិ យាតទាតិ ឲចំ អញ្ញាយញ្ញា បជិទុដ្ឋា ហុត្វា បុត្វ ឋត្វា នេយឆក៌ កលហំ កនេទាត្តិ៉ ទេតតាហ កកចា – “បុត ចបទំ, កិក្ខូនេច, កាយទេហតុ
កាយតិឌាតំ កាយាឆិកទណំ…បេ… យាតាបិ បុទេត្វត ចិចឆតិ បុទេត្វាបិ យាតទា ចិចឆតី”តិអាឌិ (យ៉ តិ៉ ១៉១៩ប៉័, ១៤ប៉័)៉

ចនេឆាតិ យទណំ៉ ពាទេត្តាតិ អត្តពាត្តតាឌិពាត្តតំ៉ បរិទេក្លឋាតិ ហត្វេឆ្ឋឌាឌិបរិកិលេឋាបត្តិ៉ ឌាតីតិ ឆតឌាតិ ចេច បរិចាទេឌាតិ ច៉
ឋោកបរិទ្ទេចាតិ ឋោកេា ច បរិទេឆេចា ច៉ អឆិបត្វាតត្តិ អប្លេឃ្សិតាតំ៉ ជិឃ្សេត ព្យឋតំ ពាហុត្តិ យចាចុត្តចឆពាត្តតាឌិកេតំ អចុត្តត្តា
ទោយតឃ្សុបិឃាឋាឌិ ជិដ្ឋឆយ៉ុកំ ឋយ្យទាឃិកញ្ញា ពាហុំ ពាហុចិឆំ ព្យឋតំ អតទេត្វា កាទេយឋុ ជិឃ្សេតច៉

តំ យំ ចាតី អយិត្វាច, កំ ទេចា កាទេយឋុ ឃុញ្ញាចាតិ តាឌិឋំ យំ ឃចា កាទេយឋុ ចិទត្វុំ ត្ទេយ្យកាតី ចាតតកា ឋយាតា អតត្វកាយា អយិត្វា
ចិឃ កំ ទោកត កាទេណត កាទេយឋុ ឃុញ្ញាច តិទេឃាទេច៉ ឌាតាច យំ បញ្ញាឌិតំ, កាទេយឋុ កឃឆឃ្សិតិត្តិ កាទេយ កឃនេតា បឃ្សត្តិ បញ្ញាឌិតំ យំ
អាឌាតាច, កំ ឲត្វកំ ត្ទេយ្យុំ អតញ្ញាតត្តិ អឆិប្បាទេឃា៉

ត ហិទេញ្ញាឋុចណ្ណេត, បរិក្ខិឃត្តិ អាឋចាតិ កាយាឋចាឆទេឃា ហិទេញ្ញាឋុចណ្ណេត ត កឌាឌិ បរិក្ខិឃំ កច្ឆត្តិ, អច ទោ ទេតហិ ឲច
បរិចឆ្ឆេត្តច៉ ទេតតាហ – “អយិត្វា ចឆកា កាយា, ឋបត្វា ឋល្លពាត្តតា”តិ៉ កាយា ហិ អហិតាចហត្វា ទេយត្តិឃា អកាទេចត អយិត្វា,
យទណទេហតុតាឃ ដ្ឋក្តិត្វាឋិកចឆកឋឌិឋត្វា ចឆកា, អត្តុពាត្តិត្វាបិ អតត្វាចហតតាឃ ទេចទាត្តុពាត្តឋបត្វឋឌិឋត្វា ឋបត្វា, ទាកាឌីតំ
ឋល្លាតំ ពាត្តតទេតា ឋល្លពាត្តតា៉

ឃុណ្ណត្តិ ឃុណ្ណិតទោកឋំ៉ តត្វ តត្វ តត្តកាតិ កទេហត្វា ឋញ្ញាជិជីចទេបាទុបនេតត ឋញ្ញាជិបាទុតំ៉

ដ្ឋត្តិដ្ឋបិណ្ណោតិ ចិចជទ្វាទេទ ឈទេទ ឈទេទ បតិដ្ឋិត្វា លកតកបិណ្ណោ៉ ដ្ឋទេញ្ញាតិ តឆត្វំ ដ្ឋញ្ញាចទិឃា៉ អតកាទុបតិឃ្សយោតិ អតកាទាតំ
បញ្ញាឌិតាតំ ដ្ឋបាកត្វា តិឃ្សិតញ្ញទេតា ដ្ឋបតិឃ្សឃកុទេតា ឌីចិតបរិក្ខាទេទា៉ តត្សុតិឃ្សាឃ បញ្ញាឌិតា ឌីចត្តិ៉

ចត្តាតិ លដ្ឋិតា៉ យទេហឋីហីតិ ព្យទ្ធាឌីហិ យទេហឋីហិ៉ ទេលយដ្ឋាទេតតិ កាយទេឃាកាឌីហិ អត្តុបឌ្ឍចដ្ឋាតកុទេត តិញ្ញាទេត៉ ទេតតិ យទេហឋទេឃា៉
អចលំ ឃុលត្តិ តិញ្ញាតឃុលំ បត្វា៉ តឃ្សា តំ បទេត្វទេត្តត កាយា បរិចឆ្ឆិតញ្ញាតិ អឆិប្បាទេឃា៉

យាហំ ការេយហិ និកន្តិត្តិ អហំ កគាធិបិ ការេយហិ ត សយាកន្ទេឃ្យ៉ កម្ពាតិ ខេ អាហ – “ឋេឃយុ តាលំ ត ចិខ្ចតី”តិអាឌិ, ឋេឃយុ ការេយយុ ក្ខបបរិក្ខិឃយានេតយុ ឲកម្ពិយ្យិ អតត្ថបរិត្តាលំ តាយ តត្ថិ៍ អក្កិក្ខត្ខបយា យហាកិតាបខេ្ថត៍ ត្យលា ត្យក្ខិយខេ្ថត៍

បរិបន្ថេ្វា ឲុស កឋេឃា ឃឌិធំ កាយា តាយ អចិឌិតចិប្បលិតត្វាចហត្តា៍ សចិឈារេតា ចិត្តចិឈាតកេរត្តា៍ សកហ្គរេកា ចិតិចិខ្ញុតត្តា៍ ខេកេឆា យុចិសេយា ខេខេសាតិ កិត្តិហេតុតាឃ ខេកេឆា៍ យុក្ខ ចិសេយា យហាបលិខេខាឆា ខេសា៍ ត្យតិក្កិយតខេ្ថត យហន្តោ៍ ខេយាហតាយុលា យុន្ហាបត្តិហេតុខេតា៍

ក្ខបសេក្កា កិយទុខេបិតិ អតិកិសតកសការេចា, យហន្តោ ខេចចតុបសេក្កា ចិឃ អតត្ថកាឌិត្យក្ខាចហតខេតា៍ សប្បសិទុបយា កាយា សប្បខិកឃខេ្ថត៍

កាយបខេ្កត សត្តាតិ កាយសក្ខោតេត បខេ្កត សត្តា លក្កា៍

ត្យក្កតិកយត៌ យក្កត្តិ តិរឃាឌិអបិឃកាយិត៌ យក្កិ៍ កាយហេតុកត្តិ ការេយាបកោកេហេតុកិ៍ ខាហុត្តិ បិលាតិបិតាឌិកេខេត ខាហុចិឆំ៍ ខេរាកយាចហត្តិ ទុខ្ចតខេ្ថត ខេរាកសក្ខាតស្ស ឌិក្ខឆយ្យិកាឌិកេឌស្ស ត្យក្ខិស្ស អាចហតកិ៍

ឲចត្តិ “អយិត្តា ចឆកា”តិអាឌិតា ចុត្តប្បការេរត៍ អយិត្តឌតតាតិ អយិត្តកាចស្ស តិខ្ញត្តតកា៍ តាបតាតិ សត្ថាបតកា, តបតិឃាតិ អខេត្វា៍ សំកិលេសិកាតិ សំកិលេសាចហា៍ ខេលិកាយិសាតិ ខេលិកេ អាយិសក្ខុតា៍ ខាត្តតិឃាតិ ខាត្តក្ខុខេតហិ សំខេឃាឌខេតហិ ចឆ្លិតន្តា, សំខេឃាឌតិឃាតិ អខេត្វា៍ យខេលខាត្តតាតិ កចាឌិយុ តិខ្ញត្តិតិយិត្តតាឃ បចត្តការេលខេតា ឆ យខេលចិខាត្តតា៍

ក្ខុយ្យាគតាតិ ចិបរិលាយឆយ្យាត៌ ចិខេឃាកចខេសត ខេសាក្យុយ្យាគកេរា, ចឆ្លិឃា ចា ក្ខុបទុបរិយគាចហា៍ ក្ខុល្លបតាតិ “អខេហា សុល៌ អខេហា សុល”ត្តិ ក្ខុឌ្ឍិ ក្ខុឌ្ឍិ លបិបតកា៍ “ក្ខុខេល្លាលតា”តិបិ បិខេធា, កត្តបិល្លតិយិត្តំ តក្កុឌ្ឍិ ក្ខុខេល្លាខេលន្តោ យុតខេលា ចិឃ អាយិសហេតុ សខេត្ត ក្ខុបទុបរិលិលតា, បរាកចាចញ្ញាតបិបតកាតិ អខេត្វា៍ ចិត្តប្បយាធិខេតាតិ បរិត្យអាហុប្បាគតាឌិតា សយ្យតិ អាឃតិញ្ញា ចិត្តស្ស បយឆតសិលិ៍ “ចិត្តប្បយឌ្ឍិខេតា”តិ ចា បិខេធា, ខេសា ឲចខេត្វា៍ ខេឃ បត “ចិត្តប្បយាឌិខេតា”តិ ចគត្តិ, ខេតសំ ចិត្តស្ស បយាគាចហាតិ អខេត្វា៍ សំកិលេសាឃាតិ ចិខាឆតាឃ ក្ខុបតាបតាឃ ចា៍ លិប្បំ យាខេរត ខ្យុឌ្ឍិតត្តិ កាយា តាខេយខេត យាខេរត ខ្យុឌ្ឍិត៌ ក្យុយិតត្តិ ឌខ្ញា សត្តាត៌ អតត្វាចហតខេតា៍

អតន្តាឌឹតចាតិ “ខេលិកត៌ យឌតខេត្វាត”ត្តិអាឌិតា, “ខ្ពុឆ សិតស្ស បុខេក្ខខេតា ក្ខុលាស្ស បុខេក្ខខេតា”តិអាឌិតា (យ៉ តិ៍ ១៍១៩លិ) ឆ ត្យក្ខិក្ខត្ខសុត្តាឌិយុ ចុត្តតខេឃត អបរិឃន្តាឌិតចា ខាហុខេគាសា៍ ខាហុត្យក្ខាតិ អាបិឃិកាឌិខាហុចិឆត្យក្ខាត្យខាត្ត៍ យហាចិសាតិ

ᨠᨭᩩᨠᩣᩈᨾ᩠ᨸᨹᩃᨲᩣᨿ ᩉᩃᩣᩉᩃᩅᩥᩈᩈᨴᩥᩈᩣ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩔᩣᨴᩣᨲᩥ ᨡᩩᩁᨵᩣᩁᩣᨣᨲᨾᨵᩩᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᩅᩥᨿ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩔᩣᨴᩣ᪨ ᩁᨱᨠᩁᩣᨲᩥ ᩈᩣᩁᩣᨣᩣᨴᩥᩈᩴᩅᨯ᩠ᨰᨠᩣ᪨ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᨸᨠ᩠ᨡᩅᩥᩈᩮᩣᩈᨶᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩔ ᩅᩥᨶᩣᩈᨠᩣ᪨

ᩈᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣ ᩋᩉᩴ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨠᩣᨾᩮ ᨸᩉᩣᨿ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩣᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨴᩥᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ᪨ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨴᩊ᩠ᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶ ᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨿᨳᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᨠᩣᨾᩮ ᨷᩩᨶ ᨶ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨽᩥᩁᨲᩣ ᩈᨴᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨽᩥᩁᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩁᨱᩴ ᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩁᨱᩴ ᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᨳᩣ ᨿᨳᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨸᩉᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᩦᨲᩥᨽᩣᩅᩣᨽᩥᨠᨦ᩠ᨡᩥᨶᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᨴᩁᨳᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩅᩪᨸᩈᨾᩮᨶ ᩈᩦᨲᩥᨽᩣᩅᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨠᨦ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩦ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩴᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩮᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨣᩣᨶᩴ ᨡᨿᨽᩪᨲᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ ᩋᨽᩥᩁᨲᩣ᪨

ᨿᩮᨶᨲᩥᨱ᩠ᨱᩣ ᨾᩉᩮᩈᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨴᨿᩮᩣ ᨾᩉᩮᩈᩥᨶᩮᩣ ᩈᩴᩈᩣᩁᨾᩉᩮᩣᨥᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩣ, ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᨣᨲᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᨶᩩᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᩈᩦᩃᩣᨴᩥᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨹᩔᨿᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᨹᩃᨹᩔᩮ ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᩋᨶᩮᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᨲᩣᨿ ᩋᨶᩮᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨹᩃᩴ᪨ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩣᨵᩥᨣᨾᩮᨶ ᩋᨵᩥᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨹᩔᨿᩦᨲᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨹᩃᨬᩣᨱᩴ ᩏᨸᩃᨻ᩠ᨽᨿᨲᩥ᪨

ᩋᨩ᩠ᨩᨭ᩠ᨮᨾᩦ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣᨲᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨩ᩠ᨩ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮᩣ ᨴᩥᩅᩈᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨲᩦᨲᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩥᨿᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩮᩣᨽᨶᩣᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨵᩥᨣᨾᩮᨶ ᩈᩮᩣᨽᨶᩣ᪨

ᨽᩩᨩᩥᩔᩣᨲᩥ ᨴᩣᩈᨽᩣᩅᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᨸᩉᩣᨶᩮᨶ ᨽᩩᨩᩥᩔᩣ᪨ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨴᩥᩍᨱᩣᨸᨣᨾᩮᨶ ᩋᨱᨱᩣ᪨

ᩍᨾᩣ ᨠᩥᩁ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮ ᨹᩃᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨾᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᩁᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩈᩴᩈᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᩋᨳ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ "ᩑᩅᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣ ᨸᩈᩴᩈᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᩋᨿᩴ ᨳᩮᩁᩦ ᨾᨿᩣ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨧ ᨸᨿᩥᩁᩩᨸᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ"ᨲᩥ ᨲᩣᩅᨴᩮᩅ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩮᩉᩥ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

“ຕໍ ສເກ຺ກາ ເຂຕສເຊ຺ຸຕ, ຊູປສກ຺ກຸຍຸ ຍຸຄ຺ຄິຍາ;

ຕຍສ຺ສຸຕິ ກ຺ຈຕປຕິ, ສຸກໍ ຄຍຸາຣພຶຕຣ”ຕ຺ຕິ໌

ຕຕ຺ຖ ຕີສຸ ຄາຍກເຕສຸ ກ຺ຈຕາຕໍ ສຕ຺ຕາຕໍ ປຕິ ຍຸສ຺ສຸເຣາຕິ ຄຕ຺ວາ ກ຺ຈຕປຕີຕິ ລຄ຺ຄຕາເຍາ ສເກ຺ກາ ເຂຕຣາຂາ ເຂຕສເຊ຺ຸຕ ສຄ຺ຄິ ຕໍ ສຸກໍ ຄຍຸາຣພຶຕຣໍ

ອຕ຺ຕເຕາ ເຂຕິຄ຺ຄິຍາ ຊູປສກ຺ກຸຍຸ ຕຍສ຺ສຸຕິ, ປຊ຺ຊາປຕິຊິເຕາຕ ຕຄ຺ຄຕີຕິ ອເຕ຺ວາ໌

ສຸກາຄຍຸາຣພຶຕຸເຄສີກາຄາຕຸນ຺ຕາ ຕິຊຶຕາ໌

ຂີສຕິຕິປາຕຸນ຺ຕາ ຕິຊຶຕາ໌

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៣។ តិំសនិបាតោ

១។ សុភាជីវកម្ពវនិកាថេរីគាថាវណ្ណនា

តិំសនិបាតេ ជីវកម្ពវនំ រម្មន្តិអាទិកា សុភាយ ជីវកម្ពវនិកាយ ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី, សម្ភាវិតកុសលមូលា អនុក្កមេន បរិព្រូហិតវិមោក្ខសម្ភារា បរិបក្កញាណា ហុត្វា, ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ រាជគហេ ព្រាហ្មណមហាសាលកុលេ និព្វត្តិ, សុភាតិស្សា នាមមហោសិ។ តស្សា កិរ សរីរាវយវា សោភនវណ្ណយុត្តា អហេសុំ, តស្មា សុភាតិ អន្វត្ថមេវ នាមំ ជាតំ។ សា សត្ថុ រាជគហប្បវេសនេ បដិលទ្ធសទ្ធា ឧបាសិកា ហុត្វា អបរភាគេ សំសារេ ជាតសំវេគា កាមេសុ អាទីនវំ ទិស្វា នេក្ខម្មញ្ច ខេមតោ សល្លក្ខេន្តី មហាបជាបតិយា គោតមិយា សន្តិកេ បព្ពជិត្វា វិបស្សនាយ កម្មំ ករោន្តី កតិបាហេនេវ អនាគាមិផលេ បតិដ្ឋាសិ។

អថ នំ ឯកទិវសំ អញ្ញតរោ រាជគហវាសី ធុត្តបុរិសោ តរុណោ បឋមយោព្ពនេ ឋិតោ ជីវកម្ពវនេ ទិវាវិហារាយ គច្ឆន្តិំ ទិស្វា បដិពទ្ធចិត្តោ ហុត្វា មគ្គំ ឱវរន្តោ កាមេហិ និមន្តេសិ។ សា តស្ស នានប្បការេហិ កាមានំ អាទីនវំ អត្តនោ ច នេក្ខម្មជ្ឈាសយំ បវេទេន្តី ធម្មំ កថេសិ។ សោ ធម្មកថំ សុត្វាបិ ន បដិក្កមតិ, និពទ្ធតិយេវ។ ថេរី តំ អត្តនោ វចនេ អតិដ្ឋន្តំ អក្ខិម្ហិ អភិរត្តំ ទិស្វា, “ហន្ទ, តយា វណ្ណិតំ អក្ខិ”ន្តិ អត្តនោ ឯកំ អក្ខិំ ឧប្បាដេត្វា តស្ស ឧបនេសិ។ តតោ សោ បុរិសោ សន្តាសោ សំវេគជាតោ តត្ថ វិគតរាគោ ហុត្វា ថេរិំ ខមាបេត្វា គតោ។ ថេរីបិ សត្ថុ សន្តិកំ អគមាសិ។ សត្ថុនោ សហ ទស្សនេនេវស្សា អក្ខិ បដិបាកតិកំ អហោសិ។ តតោ សា ពុទ្ធគតាយ បីតិយា និរន្តរំ ផុដា ហុត្វា អដ្ឋាសិ។ សត្ថា តស្សា ចិត្តាចារំ ញត្វា ធម្មំ ទេសេត្វា អគ្គមគ្គត្ថាយ កម្មដ្ឋានំ អាចិក្ខិ។ សា បីតិំ វិក្ខម្ភេត្វា តាវទេវ វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ អរហត្តំ បន បត្វា ផលសុខេន និព្ពានសុខេន វិហរន្តី អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា អត្តនា តេន ច ធុត្តបុរិសេន វុត្តគាថា ឧទានវសេន –

១៩៦។

“ជីវកម្ពវនំ រម្មំ, គច្ឆន្តិំ ភិក្ខុនិំ សុភំ;

ធុត្តកោ សន្និវារេសិ, តមេនំ អព្រវិ សុភា។

១៩៧។

“កិំ តេ អបរាធិតំ មយា, យំ មំ ឱវរិយាន តិដ្ឋសិ;

ន ហិ បព្ពជិតាយ អាវុសោ, បុរិសោ សម្ផុសនាយ កប្បតិ។

៣៧០។

“គរុកេ មម សត្ថុសាសនេ, យា សិក្ខា សុគតេន ទេសិតា;

បរិសុទ្ធបទំ អនង្គណំ, កិំ មំ ឱវរិយាន តិដ្ឋសិ។

៣៧១។

“អាវិលចិត្តោ អនាវិលំ, សរជោ វីតរជំ អនង្គណំ;

សព្ពត្ថ វិមុត្តមានសំ, កិំ មំ ឱវរិយាន តិដ្ឋសិ។

៣៧២។

“ទហរា ច អបាបិកា ចសិ, កិំ តេ បព្ពជ្ជា ករិស្សតិ;

និក្ខិប កាសាយចីវរំ, ឯហិ រមាម សុបុប្ផិតេ វនេ។

៣៧៣។

“មធុរញ្ច បវន្តិ សព្ពសោ, កុសុមរជេន សមុដ្ឋិតា ទុមា;

បឋមវសន្តោ សុខោ ឧតុ, ឯហិ រមាម សុបុប្ផិតេ វនេ។

៣៧៤។

“ກຸສຸມິຕສິຂຣາ ຈ ປາທປາ, ອພິຄຊ຺ຊນ຺ຕິວ ມາລຸເຕຣິຕາ;

ກາ ຕຸຍ຺ຫໍ ຣຕິ ພວິສ຺ສຕິ, ຍທິ ເອກາ ວນໂມຄາຫິສ຺ສສິ.

໑໔໒.

“ວາຬມິຄສງ຺ຄເສວິຕໍ, ກຸຍ຺ຊຣມຕ຺ຕກເຣຓຸໂລລິຕໍ;

ອສຫາຍິກາ ຄນ຺ຕຸມິຈ຺ຉສິ, ຣຫິຕໍ ພິໍສນກໍ ມຫາວນໍ.

໑໔໓.

“ຕປນີຍກຕາວ ທີຕິກາ, ວິຈຣສິ ຈິຕ຺ຕລເຕວ ອຈ຺ຉຣາ;

ກາສິກສຸຂຸເມຫິ ວຄ຺ຄຸພິ, ໂສພສີ ສຸວສເນຫິ ນູປເມ.

໑໔໔.

“ອຫໍ ຕວ ວສານຸຄາ ສິຍໍ, ຍທິ ວິຫເຣມເສ ການນນ຺ຕເຣ;

ນ ຫິ ມຕ຺ຖິ ຕຍາ ປິຍຕ຺ຕຣາ, ປາໂຓ ກິນ຺ນຣິມນ຺ທໂລຈເນ.

໑໔໕.

“ຍທິ ເມ ວຈນໍ ກຣິສ຺ສສິ, ສຸຂິຕາ ເອຫິ ອຄາຣມາວສ;

ປາສາທນິວາຕວາສິນີ, ປຣິກມ຺ມໍ ເຕ ກໂຣນ຺ຕຸ ນາຣິໂຍ.

១៤៩។

“កាសិកសុចុយាតិ ឆាទឃ, អភិនេទនេបហិ ច យាលចណ្ណក៌;

កញ្ចនយលិយុត្តក៌ ធាហុំ, ចិចិឆំ អាភទណ៌ កនេទាយិ នេត។

១៥០។

“សុនេឆាតទេឌបច្ឆំ សុភំ, នេកាភកត្បលិកសត្ថតំ ភចំ;

អភិទុហ សឃភំ យហារទំ, ចត្តភយល្ហិតសារកត្តិក៌។

១៥១។

“ក្តប្បល៌ ចុឆកា សយុក្កតំ, ឃឆា តំ អយភុស្សនេសចិតំ;

ឲចំ ត្វំ ព្រាហុចាទិតី, សនេកសនេក្កុសុ ឌទំ កយិស្សសិ។

១៥២។

“កឹ នេត ត្លឆ សារសយុតំ, ក្បហបប្ទទយិញ្ញុសាភចណ្ឌនេភ;

នេភឆភឆនេយុ កញ្ញុឲចនេទ, ឃំ ជំគ្វា ចិយនេភា ក្តជិក្លុសិ។

១៥៣។

“អក្លិភិ ច ត្បទិឃាទិច, កិត្តុទិឃាទិច បត្ថាតត្តនេទ;

តច នេយ ភឃភាតិ ឆក្លិឃ, ភិនេឃ្យា កាយទតី បចណ្ឌតិ។

໑໕໓.

“ຮູປຍູລສິດເທາປຍາຕິ ເຕ, ຮິຍເລ ຫາຕກສຕຶເກ ຍຸເດ;

ທຈ ເຍ ຕຍຕາຕິ ຕກຼີຍ, ກິເຍຢາ ກາຍກຸເລາ ປຈຈຕິ.

໑໕໔.

“ອປິ ຖຸຣກທາ ສຣຍຫຍ, ອາຍທປເຍຊິສຸຄຄສສເຕ;

ນ ຫິ ຍຕຸ ທຍາ ປິຍທູເຣາ, ຕຍຕາ ກິຕຸຣີຍຕຸເລາໄຊເຕ.

໑໕໙.

“ອປເຊຕ ປຍາຕຸຍິສສິ, ຊຕຸ ກີຍອຕກໍ ກເຈສສິ;

ເຍຕຸ ລເຊຸຕຸຍິສສິ, ເຍາ ຕຸ ຍຸຄສຸຕໍ ຍກຸຍສິ.

໑໕໗.

“ນຕຸ ຫິ ໂລເກ ສເຣຈເກ, ຣາເກາ ຍຕຸປິ ຣາຕິ ເຍ ສິຍາ;

ນປິ ຕໍ ຊາຕາຍິ ກີຣິເຍາ, ອຍ ຍເກຸຕ ທເຕາ ສຍຸລເກາ.

໑໕໕.

“ຕຸກຸາລກຸຍາຈ ຮູຊຸເຕາ, ຮິສປເຕຸາຣິຈ ອກຸເຕາ ກເຕາ;

ᨶᨷᩥ ᨶᩴ ᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᨠᩦᩁᩥᩈᩮᩣ, ᩋᨳ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾᩪᩃᨠᩮᩣ᪨

᪑᪔᪙᪨

“ᨿᩔᩣ ᩈᩥᨿᩣ ᩋᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ, ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨷᩣᩈᩥᨲᩮᩣ ᩈᩥᨿᩣ;

ᨲ᩠ᩅᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᩥᨠᩴ ᨷᩃᩮᩣᨽᨿ, ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᩅᩥᩉᨬ᩠ᨬᩈᩥ᪨

᪑᪕᪐᪨

“ᨾᨿ᩠ᩉᨬ᩠ᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲᩮᩈᩩ, ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨧ ᩈᨲᩦ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ;

ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨾᩈᩩᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨶᩥᨿ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨾᨶᩮᩣ ᨶ ᩃᩥᨾ᩠ᨷᨲᩥ᪨

᪑᪕᪑᪨

“ᩈᩣᩉᩴ ᩈᩩᨣᨲᩔ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᨿᩣᨶᨿᩣᨿᩥᨶᩦ;

ᩏᨴ᩠ᨵᨭᩈᩃ᩠ᩃᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩣ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩣᩁᨣᨲᩣ ᩁᨾᩣᨾᩉᩴ᪨

᪑᪕᪒᪨

“ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩥ ᨾᨿᩣ ᩈᩩᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣ, ᩈᩮᩣᨾ᩠ᨽᩣ ᨴᩣᩁᩩᨠᨷᩥᩃ᩠ᩃᨠᩣᨶᩥ ᩅᩣ;

ᨲᨶ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᨧ ᨡᩦᩃᨠᩮᩉᩥ ᨧ, ᩅᩥᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩥᩅᩥᨵᩴ ᨷᨶᨧ᩠ᨧᨠᩣ᪨

᪑᪕᪓᪨

“ᨲᨾ᩠ᩉᩩᨴ᩠ᨵᨭᩮ ᨲᨶ᩠ᨲᩥᨡᩦᩃᨠᩮ, ᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩮ ᩅᩥᨠᩃᩮ ᨷᩁᩥᨠᩕᩥᨲᩮ;

ត ចិនេត្ថឃ្យ ឈល្ហេសា គេត, កិមិ្យោត្ត យត៌ តិចេឋសេឃ៓

ឲដ័ៗ៓

“តធ្មបយា ឌេហកាតិ ម៉, េតហិ ឆេមុ្ហហិ ចិតា ត ចត្តត្តិ;

ឆេមុ្ហហិ ចិតា ត ចត្តតិ, កិមិ្យោត្ត យត៌ តិចេឋសេឃ៓

ឲដ័ៗ៓

“ឃឆា ហទិតាេលត យក្លុត៌, អន្ត្រស ចិត្តិក៌ កិត្តិឃា គត៌;

តមិ្យេត ចិបទឹតឌ្សេ្យត៌, សញ្ញា យាត្យសិកា តិទត្តិកា៓

ឲដ័៩៓

“យាធំ ចិឃ អក្កេតា គត៌, ស្យមិតេត្តច ស្យចណ្ណបិឌម៉;

ក្របកន្ធសិ អត្ថ ទិត្តក៌, ឌតយេ្នរ្និច ទ្យប្យទ្បក៌៓

ឲដ័សិ៓

“ចក្កតិទិច េកាឌេទាហិតា, យេន្ញ្យប្យត្ញាញ្ញអកា សអស្សុកា;

បិញ្ញអេកាញ្ញត្តកា េចត្ត ឌាឃតិ, ចិចិឆា ចក្តុចិឆា ច បិណ្ឌិតា៓

ឲដ័ប៓

“រុប្យាដីវ ចារុទស្សនា, ន ច បដ្ឋិត្វ អសក្ខយាតនា;

ហន្ទ តេ ចក្ខុ ហរស្សុ តំ, តស្ស នរស្ស អទាសិ តាទិសេ។

២៩៩។

“តស្ស ច ទិរយាសិ តាទិសេ, រាគោ តត្ថ លយាបយី ច តំ;

សោត្ថិ និយា ព្រហ្មចារិនី, ន បុនោ ឲទីសកំ ភវិស្សតិ។

៣០០។

“អាសាទិយ ឲទិសំ ជនំ, អគ្គិំ បជ្ជលិតំច លិង្គិយ;

គហិត្វាន អាសីវិសំ វិយ, អបិ នុ សោត្ថិ និយា លភេយហិ នោ។

៣០១។

“យុត្តា ច តេតោ សា កិច្ចតី, អករី ញាណចរស្ស សត្តិកំ;

បស្សិយ ចរបុញ្ញលក្ខណំ, ចក្ខុ អាសិ យថា បុរាណក”ន្តិ –

ឥមា គាថា បច្ចាហាសិ។

តត្ថ ឌីចកម្មចតត្ថិ ឌីចកស្ស កោយារកច្ចស្ស អម្ពចតំ។ រម្ពត្ថិ រមណិយំ។ តំ កិរ ក្ខុមិកាកនមព្ភត្ថិយា លោឃ្មកនមព្ភត្ថិយា ច រុក្ខាតំ

រោបិតាកាកេរត អតិចិយ មតុញ្ញា មតោរមំ។ គច្ឆត្តិត្តិ អម្ពចតំ រុជ្ជិស្ស គតំ, ឌិចាចិហារាយ រុបគច្ឆតិ។ សុកត្ថិ ឲចំតាមិកំ។ សុត្តកោតិ

ឥត្ថិសុត្តា។ រាជកហចារី កិរេរកោ មហាចិកចស្ស សុចណ្ណការស្ស បុត្តោ យុចា អភិរូបោ ឥត្ថិសុត្តា បុរិសោ មតោ្តា ចិចរតិ។ សោ តំ

បដិបទេ ឌិស្វា បដិពទ្ធចិត្តោ មគ្គំ រុបរុត្តិត្វា អដ្ឋាសិ។ តេត វុត្តំ – “សុត្តកោ សត្ថិចារេរសី”តិ, មម គមតំ តិសេសឆសីតិ អត្ថោ។ តមេតំ

អព្រាចិ សុកាតិ តមេតំ តិចារេត្វា ឌិតំ សុត្តំ សុកា កិច្ចតី គតេឆសិ។ ឲត្ថ ច “គច្ឆត្តិ កិច្ចតិ សុកំ, អព្រាចិ សុកា”តិ ច អត្ថាតមេច ទេឆរី អញ្ញា

ចិយ ពត្វា ចងតិៈ ឧឆរិយា ចុត្តកាឆាតំ ឃឋ្ឍតងស្សតចឧឃត ឃក្តិតិពាឧទហិ អឃំ កាឆា ចុត្តាៈ

“អព្រាចិ ឃុកា”តិ ចត្វា តឃ្សា ចុត្តាពាឧងស្សតត្វំ អាហ “កិំ ឧត អបទាឆិត”ត្តិអាឌិៈ តត្វ កិំ ឧត អបទាឆិតំ ឃឃាតិ កិំ ឡុឃំ្យ អាចុឧឃា, ឃឃា អបទឌ្ឍិៈ ឃំ ឃំ ឡូចរិឃាត តិដ្ឋឃិតិ ឧឃត អបទាឧឆត ឃំ គត្ឋិ ឡូចរិត្វា កឃតំ តិឧឃឧឆត្វា តិដ្ឋឃិ, ឧឃា តឧត្វចាតិ អឆិប្បាឧឃាៈ អឆ ឡូត្តិតិឃញ្ញាឃ ឲចំ បដិបជ្ជឃិ, ឲចឃ្យិ ត ឃុត្តត្តិ ងឧស្សត្តិ អាហ – “ត ហិ បត្តាខិតាឃ, អាចុឧឃា, បុរិឧឃា ឃឃ្យុឃតាឃ កប្បតិ”តិ, អាចុឧឃា ឃុចណ្ណពាឧបុត្ត , ឧលិកិឃចារិឧត្តតបិ បុរិឃឃ្ស បត្តាខិតាតំ ឃឃ្យុឃតាឃ ត កប្បតិ, បត្តាខិតាឃ បត បុរិឧឃា តិឧទ្ឋាតកឧតាបិ ឃឃ្យុឃតាឃ ត កប្បតិ, តិដ្ឋតុ តាច បុរិឃថុឃតា, ទាកចឧឃតឃ្សា តិឃ្សក្កិឧឃត បុរិឃឃ្ស តិឃ្សក្កិឃឃ្សាបិ ថុឃតា ត កប្បឧតចៈ

ឧតតាហ “កឧ្ធក ឃឃ ឃត្វឃាឃឧត”តិអាឌិៈ តឃ្សឧត្វ – កឧ្ធក បិឃាឍត្ឋត្វំ ចិឃ កឧ្ធកាតឧត្ថ ឃឃំ្យឃត្វ ឃាឃឧត ឃា ឃិក្លា កិក្លុតិឧឃា ព្ធុិឃ្ស ឃុកឧតត ឃឃ្លូឃឡូឧទ្ឋត ឧងឃិតា បញ្ញត្វាៈ តាហិ បរិឃុទ្ឋបងំ បរិឃុទ្ឋកុឃលឧពាដ្ឋាឃំ, ទាកាឌិអក្តលាតំ ឃត្ថឧឃា អតាឧចត អតក្តលំ, ឲចំភូតំ ឃំ គត្ឋិ ឧពត ពាឧលាត អាចរិត្វា តិដ្ឋឃិតិៈ

អាចិលចិឧត្តាតិ ចិត្តឃ្ស អាចិលភាចពទាតំ ពាឃចិតក្កាឌឹតំ ចឧឃត អាចិលចិឧត្តា, ត្វំ តងភាចឧតា អតាចិលំ, ទាកឧដាឌឹតំ ចឧឃត ឃឧឧដា, ឃាក្កឧណា តងភាចឧតា ចឹតឧជំ អតក្តលំ ឃត្ថត្វ លទ្ឋបត្វាឧក ឃឃុឧទ្ឋងចិឃុត្តិឃា ចិឃុត្តឃាតឃំ, ឃំ កឃ្វា ឡូចរិត្វា តិដ្ឋឃិតិ?

ឲចំ ឧឆរិឃា ចុឧត្ត ឆុត្តឧកា អត្តឧតា អឆិប្បាឃំ ចិភាឧចឧត្តា “ងហទា ចា”តិអាឌិតា ងឃ កាឆា អភាឃិៈ តត្វ ងហទាតិ តទុលិ បឆឧឃ ឧឃាត្ថឧត ជិតាៈ អបិឃិកា ចឃិតិ ទ្ទឧបត អលិឃិកា ច អឃិ , ព្ធត្តឃទ្ទបឆទា ចាឧហាឃិតិ អឆិប្បាឧឃាៈ កិំ ឧត បត្ថជ្ជា ពរិឃ្សតិតិ ឡុឃំ្យ ឲចំ បឆឃចឧឃ ជិតាឃ ទ្ទឃឃ្យត្កាឃ បត្ថជ្ជា កិំ ពរិឃ្សតិ, ចុទ្ឋាឃ តឹកត្ឋទ្ទបិឃ ចា បត្តាខិតត្ថត្តិ អឆិប្បាឧឃត ចងតិៈ តិក្លុបិតិ លឧទ្ឋហិៈ “ព្ធក្លុបិ”តិ ចា បិឧធា, អបឧតហឹតិ អឧត្វាៈ

ឃស្ធុទត្តិ ឃុកំ, ឃុកត្ឋិ អឧត្វាៈ បចត្តិតិ ចាឃត្តិៈ ឃត្ថឧឃាតិ ឃឃត្តឧតាៈ កុឃុឃឧឧដត ឃឃដ្ឋិតា ក្ឃាតិ ឡូឧឃ ទ្ទក្លា ឃត្កចាឧតត ឃឃដ្ឋហឃាតកុឃុឃឧលុដាឧតត អត្តឧតា កុឃុឃឧឧដត ឃឃំ ឃឃដ្ឋិតា ចិឃ ហុត្វា ឃឃត្តឧតា ឃុទកឹ ចាឃត្តិៈ បឆឃចឃឧត្តា ឃុឧលាព្ធត្វតិ អឃំ បឆឧឃា ចឃត្តឃាឧឃា ឃុលឃឃ្យឧឃ្សា ច ព្ធតុ ចត្តតីតិ អឧត្វាៈ

កុឃុឃិតឃិលទាតិ ឃុបុឃ្យិតក្កាៈ អភិកជ្ជត្តិច ឃាលុឧតរិតាតិ ចាឧតត ឃត្វាលិតា អភិកជ្ជត្តិច អភិត្វតិតា ចិឃ តិដ្ឋត្តិៈ ឃងិ ឲកា ចតឧឃាកហិឃ្សឃិតិ ឃឧច ត្វំ ឲកិកា ចតឧឃាកាហិឃ្សឃិ, កា តាឃ ឧត តត្វ ទតិ ភចិឃ្សតីតិ អត្តតា ពទ្ឋឃុលាភិឧត្តត្វា ឲចឃាហៈ

ចាឡូអឃិកឃឈ្ឈឧទ្ទឃចិតត្តិ ឃឹហឡ្យឈ្លាឌិចាឡូអឃិកឃឃុឧហហិ តត្វ តត្វ ព្ធបឧឃចិតំៈ កុជ្ជាឧឃត្តកឧឧលុឧលិឡូត្តតត្តិ ឃត្តកុជ្ជាឧទហិ ហត្វិតីហិ ច ឃិកាតំ ចិត្តតាបឧតត ទ្ទក្លុកត្ឋាឌឹតំ ឃាលាភជ្ជាឧតត ច អាឧលិឡូត្តតបឧងឃំៈ កិត្វាបិ តឃ្សិំ ចឧត ព្រាឌិឃំ តងា តត្វិ, ចតំ តាឃ ឲចទ្ទបត្តិ តំ

កិរិយាបថការេយា ឧចយាហៈ រហិតត្តិ ឌតរហិតំ ចិឌតៈ កិរតកត្តិ កឃឌតកៈ

ពបតឹឃកពាច ឌឹពិកាពិ រព្វាបុចល្លាត ចិចរិតា ឌឹពលិកា ចិឃ ឃុក្យបលេត ឃត្តាចរិឃេត ឃត្តឃោកចរេត បខ្ចិតា ឃុចល្លាបខិយា ចិឃ ចិចរបិ, ព្ទឌាតេច ព្ទតោ ចិតោ ច បន្ទារបិៈ ចិព្វាលពេច អច្ឆរាពិ ចិព្វាលតាតាយពេ ឡឃ្យារត ឌេចច្ឆរា ចិឃៈ កាមិតឃុចុយហឹតិ កាមិរឡ ឡប្បត្ថិហិ អពិចិឃ ឃុចុយហិៈ ចក្កុកឹពិ និតិទ្ធយឡហិៈ រោកឹ ឃុចបតេហិ ត្វបយេពិ តិចាបតបិរុបតចព្វហិ អតុបយ ឡបយារហិពេ ព្វំ ព្ទឌាតិ រយ ចរោតុកោ រោកឹពិ កាចិតំ អព្វតោ អតិប្បាឃចបេត ឧកត្តិកំ ចព្វយាតំ ចិឃ កព្វា ចឌតិៈ

អហំ ពច ចរោតុកោ មិឃត្តិ អពយ្បិ ពុឃំាចរោតុកោ កិការបខិប្បាចឹ កចឃ្យៈ ឃឌិ ចិហរយេ កាតតត្ថិរតិ ឃឌិ យឃំ ឡកាបិ ចតត្តុរ រហ ចរាយ រយាយៈ ត ហិ យត្តិ ពឃា បិឃព្វរាតិ ចរោតុកាចប្ប ការលយាហៈ បិរណោតិ បព្វា, អព្វោ កោចិបិ បព្វា ពឃា បិឃពរោ យឃំាត ហិ អព្វិតិ អព្វៈ អឆ ចា បិរណោតិ អព្វតោ ឌិចិតំ បត្តាឃ ចឌតិ, យឃំាឌិចិតំ ពឃា បិឃពរៈ ត ហិ អព្វិតិ អព្វៈ កិត្តរិយត្តលិចតេពិ កិត្តរិយា ចិឃ យត្តុបុចុចិលិចតេៈ

ឃឌិ រយ ចចតំ ការិប្បបិ, ឃុលិតា ឧហិ អការយាចរោតិ បចេ ព្វំ យយ ចចតំ ការិប្បបិ, ឧការបតំ ឧករឃ្យំ ព្រហ្មចរិយត្ថិ បហាឃ ឧហិ កាយកោពហិ ឃុលិតា ហព្វា អការៈ អព្ចាចរៈ "ឃុលិតា ហេពិ អការយាចបត្តិ"ពិ ពោចិ បឌត្តិ, ពោមំ ឃុលិតា កចិប្បតិ, អការៈ អព្ចាចបត្តិពិ អព្វៈ បិរាឌតិចាពចាមិតិពិ តិចារពាឃុ បិរាឌេឃុ ចាមិតិៈ "បិរាឌចិយាតចាមិតិ"ពិ ច បិធា, ចិយាតបឌិរេឃុ បិរាឌេឃុ ចាមិតិពិ អព្វៈ បរិកឃុត្តិ ចេឃ្យាចច្ចៈ

ឆារឃាពិ បរិឌហ, តិចាបេហិ ចេច ឡព្វរិឃច្ចា ពរោហិៈ អកិរោរបឹពិ យល្លតចិក្បតចរេត ធា បរីរ៉ អារោបឃ, អលក្ករាហិពិ អព្វៈ យាលចល្លាកត្តិ យាលព្ចោច កក្តចិលបតព្ចាៈ កព្ចាតយលិយព្វាកត្តិ កព្ចារតត យលិយព្វាហិ ច ឃុព្វំ, ឃុចល្លាយឃយលិយព្វាហិ ពចិពត្តិ អព្វៈ ពាហុត្តិ ហព្វុបកាឌិកេឌពោ ពាហុប្បកាៈ ចិចិឌត្តិ ពរលចិកពិឃា តាតាចិឆៈ

ឃុឆាពរខបច្ឆឌត្តិ ឃុឆាពពាឃ បចាហិពរឌិ ឡព្វរច្ឆំៈ ឃុកត្តិ រោកតៈ ពោតកព្វាលិកបត្តពត្តិ ឌឹឃលិយកាព្យអពោឌចេត ចេច ហំបលិយាឌិបុល្លាឃ ព្យលិកាឃ ច បត្តិៈ តចត្តិ អកិតចៈ យហារហត្តិ យហល្លិៈ ចក្កតយល្ហិពរោកត្តិកត្តិ ពោមឹបកាឌិរោចក្កតេត យល្ហិពពាឃ ឃុរកិកត្តិកំ, ឧចរុប៉ បឃតយារុហ, ពំ អារុហិព្វា ឃឆាឃុលំ បឃាហិ ចេច តិមឹឌ ចាពិ អព្វៈ

ឡប្បល់ ឡេកា បយុក្កពត្តិ ច-ការេរា តិបិពេយព្វំ, ឡេកពោ ឡក្កពំ ឡឌ្ជំ អច្ចក្កពិ ឌិពំ ឃុឃុល្លយុប្បល់ៈ ឃធា ពំ អយត្យប្បរបចិពត្តិ ពព្ចា រក្លបបរិក្កហិពាឃ របិក្លរលិយា ឌាពព្វា តិយុត្យឃ្យហិ របចិពំ ពោតចិ អបរិកុព្វរយេច កចឃ្យៈ ឧចំ ព្វំ ព្រហ្មចារិតិពិ ឧចរយេច ពំ ឃុទ្ធ ឃុល្លយុប្បល់ ចិឃ ពុចំ ព្រហ្មចារិតិៈ បពោបទ្ចេឃុ អព្វតោ បរិរាចឃចេឃុ ពោតចិ អបរិកុព្វរយេច ឌរ៉ កបិប្បបិ, យុឆារយេច ឌរាឌិល្លា កចិប្បបិៈ

ឯវំ ឧត្តរេកត អត្ថតោ អធិប្បាយេ បកាសិតេ ឆេទិ សទិសរកាចចិកាចភេត តំ តត្ថ ចិន្តិតេត្តិ “កិំ តេ ឰឆា”តិ កាឆយាហ។ តស្សត្ថោ – អាចុរេសា សុចណ្ណការបុត្ត, គេសាឌិក្យុលបប្ទេរ ឧកេត្តត គេកឝតឆេយ្ខុ សុសាតចន្ដេត, ឰឆ ឰយស្ថិ កាយសញ្ញិតេ អសុចិកញ្ជឧចទេរ កិំ ភាយ តច សារត្ថិ សយ្ខុតំ សយ្ហាចិតំ, ឃំ ឌិស្វា ចិយតោ អញ្ញាតរស្មិំ អារម្មណេ ចិកាតយភសុក្ខេប្យា, ឧតេត្តច ចា អចិយតោ សោយតស្សិតោ ហុត្វា ភ្ពឌិក្លូសិ, តំ យឃ្យាកេឆហីតិ។

តំ សុត្វា ឧត្តរោ កិញ្ចាបិ តស្សា ទុបំ ធាតុទិឃសោគិតំ, បឆយឝស្សតតោ បត បដ្ឋាឃ ឃស្មិ ឌិដ្ឋិបិតេ បជិតាន្ធចិត្តោ, តយេច អបឌិសត្តោ “អគ្គិតិ ច តុទិឃារិចា”តិអាឌិយាហ។ កាយញ្ចាឃំ ឆេទិ សុឌ្ឋ ឞិឃតតាឃ សត្តិត្រឹឃា, តាឃ ចិទចិប្បសត្តសោយ្ខុសត្តតឃតតិបិតេតសុ កយ្ខាតុកាចតិប្បទេត្តសុ បសត្តបញ្ចាប្បសាឆបជិយល្ហិតេតសុ តឃតេតសុ លក្ខាយាតេ បកាចិសិដ្ឋធាតុទិឃេ ឌិដ្ឋិបិតេ, ឃស្វា សឃំ ធទិតហាចកាចចិលិសាឌិបទិកប្បចញ្ចិតោ សោ ឧតេត្តា ឌាតោ, តស្វាយ្យ ឌិដ្ឋិទាគោ សចិសេឃំ ចេបុល្ល អកយាសិ។ តត្ថ អគ្គិតិ ច តុទិឃារិចាតិ តុទិ ចុច្ចតិ យិកិ, ច-សទ្ទោ តិបិតយត្ថោ, យិកន្ថាបិឃ ចិឃ តេ អគ្គិតីតិ អតេ្ថា “គោរិឃារិចា”តិ ចា បិញ្ចុ, កុញ្ចាការកុក្កុដិឃាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ កិត្តុទិឃារិច បញ្ចតត្តេទតិ បញ្ចតក្យុឆ្ឋិឃំ ចិធទយាភាឃ កិត្តុទិចតិតាឃ ចិឃ ច តេ អគ្គិតីតិ អតេ្ថា។ តច តេយ ភឃតាតិ ឝក្លិឃាតិ តច ចុត្តក្យុលចិសេសាតិ ភឃតាតិ ឌិស្វា, ភិឃេ្យា ភ្ពបទុបទិ តេយ កាយាភិទតិ បចដ្ឋតិ។

ភ្ពប្យលសិលទោបយាតិតេតិ ទត្តប្យលអក្កសឌិសាតិ បយត្តិ តច។ ចិយលេតិ តិយ្ខុលេ។ ហាដកសត្តិកេតិ កញ្ចាតទុបកស្ស ឃុលសឌិស តេ ឃុតល, ភឃតាតិ ឝក្លិឃាតិ ឃោឌភា។

អបិ ទុរកតាតិ ទុទំ ផាតំ កតាបិ។ សទេយ្យសតិ អញ្ញា កិញ្ចិ អចិតេ្តត្វា តច ភឃតាតិ ឯច អតុស្សទាយិ។ អាឃតបទេយ្យតិ ឌឺឃបលុយ្យ ចិសុទ្ធឝស្សតេតិ តិយ្ខុលលេបិធតោ។ ត ហិ យត្តិ តឃា បិឃត្តទោ ភឃតាតិ តច ភឃតតោ អតេ្ញា គោតធិ យឃ្យាបិឃតទោ តត្តិ។ តឃាតិ ហិ សាយិអតេ្ត ឯច ពទលចធតំ។

ឯវំ ធក្លូសយ្យត្តិឃា ភ្ពយ្ខាឌិតស្ស ចិឃ តំ តំ ចិប្យលបតោ តស្ស បុទិសស្ស យតោទធំ ចិបទិចតេត្តត្តិ ឆេទិ “អបតេឆា”តិអាឌិភា ទ្វាឝស កាធា អភាសិ។ តត្ថ អបតេឆ បឃាតុយិឆ្ឋឹតិ, អាចុរេសា សុចណ្ណការបុត្ត, សតេ្ត អញ្ញាស្មិំ ឰតិ្តឌេត សោ ត្វំ ញាឌ្ឍសុតំ ញាឌ្ឍស្ស កកចតោ ញ្ជូទសឌឹតទំ យំ យក្កឃសិ បតេ្ត្វសិ, សោ ត្វំ សតេ្ត តេលយ ភ្ពឌុយកេ្ក អបតេឆ កល្ហាកតិចុតេតភ សកតេឃត ក្យុខុកេ្កត បឃាតុយិឆ្ឋសិ បជិបន្ទឹតុការេយាសិ, ចត្តិ្ដ កិញ្ជអតកំ កតេចសសិ ចគ្គយល្ហុលិ កិញ្ជអាគោកញ្ជអកំ កាតុការេយាសិ, យេទុំ លល្លេ្ឈាតុយិឆ្ឋសិ ចតុទាសីតិឃោឌតសហស្សុតេ្ញាឆំ សិតេតុបញ្ចតទាឌំ លឈ្ឈិត្វា អបទការកេ ផាតុការេយាសិ, សោ ត្វំ យំ ញាឌ្ឍសុតំ យក្កឃសីតិ ឃោឌភា។

ឰឆាតិ តស្ស អត្ថតោ អចិសឃកាចំ បត្តភាឃ ច ចិឈាតាចហតំ ឆេស្សតុំ “ភត្តិ”តិអាឌិ ចុត្តំ។ តត្ថ ទាគោ ឃត្តបិ ឌាតិ តេយ សិឃាតិ ឃត្តឰឆាតិ តេយ ទាគោ សិឃា កតេចឃ្យុ, តំ អារម្មណំ សតេឆចតេ លេតេ ភត្តិ ឯច។ ភបិ ភំ ឌាភាយិ កឹទិសោតិ ភំ ទាកំ កឹទិសោតិបិ ភ ឌាភាយិ។

អថ យទេក្កត ហទេតា សម្ទុលទេកាតិ អថាតិ តិបិតាយត្តំ អទេយាតិទេសាយតសិការសន្ត្លារទេតត ម្ទុទេលត សម្ទុលទេកា ទារទេកា អរិយយទេក្កត ហទេតា សម្ប្ណាតិទេតា៍

ព្ទក្ខាលក្យាតិ អក្ខារកាស្យា៍ វុន្ស៊ីរុតាតិ ចាត្យក្លិទេត្តា ចិយ ទេយា ទេកាធិ, ៩ហតិយា ព្ទត្គត៌ ចិយាតិ អទេត្វា៍ ចិសបទេត្តារិចាតិ ចិសកាតកាឌត៌ ចិយ៍ អក្កិទេតា ការទេតាតិ អក្កិទេតា អក្ខារទេតា អបកទេតា ការទេតា, ចិសប្ស ទេលសយ្យិ អទេសទេសត្វា អបតឹទេតា ចិតាសិទេតាតិ

អទេត្វា៍

យស្ស្យា សិយា អបច្ចទេចក្លិតត្តិ យស្ស្យា ព្ទត្វិយា ព្ទត៌ ឍត្គបច្ចាក៌ ចារទេលាត អប្យៈចិទេចក្លិត៌ អបរិត្ថ្លាត៌ សិយា៍ សត្តា ចា អត្យសាសិទេតា សិយាតិ សត្តា ចា ឆយ្ហសរិរស្ស អទេស្សទេតត យស្ស្យា ព្ទត្វិយា អតត្យសាសិទេតា សិយា៍ ត្វំ តាឌិសិក៌ បទេលិកយាតិ, អាច្យទេសា, ត្វំ តចាទ្វប៌ អបរិយដ្ឋិតសន្លារ៌ អបច្ចទេចក្លិតទេលិក្យត្តរឆយ្ហំ ការទេយហិ បទេលិកយ វុបកច្ឆ៍ ឌាតត្តិ ទេសា ព្ទយ៌ ចិហត្ថ្លាសិតិ ទេសា ត្វំ បចត្តិ តិចត្តិច្ចា យាចាចទេតា ឌាតត្តិ បដិចិត្តសច្ចំ ព្ទយ៌ ស្យក៌ កិក្លូតិ អាកយ្ហ ចិហត្ថ្លាសិ, សយ្យតិ អាយតិច្ចា ចិឈាត៌ ត្យក្លិ អាបឌ្ឍសិ៍

ព្ទគាតិស្ស ចិឈាតាបត្តិត៌ ការទេលចិកាចទេតត ៩ទេស្សត្តិ “យឃ្យាហិ”តិអាឌិយាហ៍ តត្វ ហិតិ ទេហត្យអទេត្វ តិបិទេតា៍ អក្កដ្ឋចត្តិទេតតិ អទេក្ការទេស ចត្តតាយ ច៍ ស្យលក្យទេក្លតិ ស្យទេល ច ក្យទេក្ល ច, ព្ទដ្ឋាតិដ្ឋចិសយសយាទេយាទេក ចា៍ សតិ វុបដ្ឋិតាតិ បច្ចទេចក្លលាឃ្យត្តា សតិ សត្ថកាលំ វុបដ្ឋិតា៍ សន្លតយស្យកត្តិ ឌាតិយាតិ ទេតក្សយក៌ សន្លារកត៌ កិទេលសាស្យចិបល្ឈុទេលាត អស្យកត្តិ ពាត្វា៍ សត្ថទេត្វចាតិ សត្ថ្លស្មិទេយច កចត្តទេយ យឃ្យាយទេតា តល្យាទេលបិឌិតា ត វុបលិយ្យតិ៍

យក្កដ្ឋិកយាតយាឃិតិតិ អដ្ឋិកយក្កសន្លារទេតត អរិយយាទេតត តិត្ថាតបុទិ យាឃិតិ វុបកតា៍ វុគ្គដសល្លាតិ អត្តទេតា សត្តាតទេតា សយ្ហគ្គដរាកាឌិសល្លា៍

ស្យចិត្តិតាតិ ហត្វបិឪយ្យលាឌិអាកាទេរត ស្យដ្ឋ ចិត្តិតា ចិទេចិតា៍ ទេសាឃ្យាតិ ស្យឃ្យកា៍ គាទ្យកបិល្លកាតិ ចាតិ គាទ្យគល្លាឌិហិ វុបទេចិតទ្វបកាតិ៍ តត្តិហិតិ ត្យាទ្យស្យត្តទេកហិ៍ ឍិលទេកហិតិ ហត្វបិឪបិដ្ឋិកល្លាឌិអត្វាយ ៩បិត៩ទេល្លហិ៍ ចិតិពាគ្គាតិ ចិចិទេឆតាកាទេរត ពាគ្គា៍ ចិចិឆំ បតច្ចកាតិ យត្តស្យត្តាឌិត៌ អច្ឆាតចិស្សឌ្ឍតាឌិតា បដ្ឋបិតតច្ចកា, បតច្ចត្តា ចិយ ឌិដ្ឋាតិ ទេយាឌតា៍

តយ្យាគ្គដ តត្តិឍិលទេកតិ សត្តិទេចសចិសិដ្ឋរចតាចិទេសសយ្យត្តំ វុបិគាយ ទ្វបកសយត្ថ្លា តយ្យិតត្តិយ្យិឍិលទេក ច ផាតទេតា វុគ្គដទេដ ពាគ្គទេត្តា ចិស្សទេដ្ឋ, ចិសុំ ការទេលាត អត្ថ្លាយត្ថ្លា ចិកទេល, តហិំ តហិំ ឍិបទេតត បរិក្រិទេត ចិកិរិទេត៍ ត ចិទេគ្គឃ្យ លល្លទេសា ការទេតតិ ទេបិត្វកទ្វបស្ស អចយទេច លល្លាលល្លិទេត ការទេត ទេបិត្វកទ្វប៌ ត ចិទេគ្គឃ្យ, ត វុបលទេកឃ្យ៍ ៩ចំ សទេគ្គ កិយិ្យតត្វ យត៌ តិទេចសទេយ តស្មិំ ទេបិត្វកទ្វបិចយទេច កិយិ្យកិ លាល្យទេក, វុគាហ្យ រឌ្ឍទេក, យត្តិកាបិល្លាឌិទេក ចា យត៌ យតសត្ថ្លា តិទេចទេសឃ្យ, ចិសន្លារទេរ អចយទេច សា សត្ថ្លា ការចិបិ តបទេតឃ្យាតិ

អទេត្វា៍

ធន្វបយាទិ តំសទិសា ទេតក ទេបិតូកន្វទេបត សទិសា។ កិត្តិ ទេច អាហ “ទេចហកានី”តិអាទិ។ ធត្ថ ទេចហកានីតិ ហត្ទបិទេយុលាទិទេចហាចឃចា។ យត្តិ ទេយ បដិពន្ធា ក្ខបដ្ឋហត្តិ។ ទេតហិ ឆទេយុហិតិ ទេតហិ បឆចិអានីហិ ឆ ចក្លានីហិ ឆ ឆទេយុហិ។ ចិតា ត ចត្តត្តិតិ ត ហិ ធឆា ធឆា សត្តិចិទេដ្ឋ បឆចិអានិឆទេយុ យុក្ខិត្វា ទេចហា តាយ សត្តិ។ ឆទេយុហិ ចិតា ត ចត្តតីតិ ទេចទេហា អចឃទេចហិ អចឃចឆទេយុហិ ចិតា ត ចត្តតិ ត ក្ខបលក្ខតិ។ ឲចំ សទេត្ត កិបិក្សាធត្ត យត់ តិទេចសទេឃតិ កិបិក្សាំ បឆចិឃំ, ក្ខកាហុ អាបិនិទេក ទេចទេហាតិ ចា ហត្តបិកានីតិតិ ចា យត់ យតសញ្ញា តិទេចសទេឃ្យ។ ឃស្វា បឆចិអានិបសាកឆយុយទេត្ត ឲសា សយញ្ញា, ឃឌិធំ ទេចទេហាតិ ចា ហត្តបិកានីតិតិ ចា សទេត្តាតិ ចា ឮត្តិតិ ចា បុទិទេសាតិ ចា, ធស្វា ត ឲត្ត ឌាភទេតា ទេកាធិ អកិតិទេចទេសា ទេហាតីតិ។

ឃឆា ហទិតាទេលត យក្លិតំ, អក្ខស ចិត្តិកំ កិត្តិឃា កតត្តិ ឃឆា កុសទេលត ចិត្តកាទេទត កិត្តិឃំ ហទិតាទេលត យក្លិតំ លិត្តិ ទេតត ទេលបំ ងត្វា កតំ អាលិលិតំ ចិត្តិកំ ឮត្តិទ្វបំ អក្ខស បទស្សឃ្យ។ ធត្ត ឃា ក្ខបឆយុក្ខតទេលបតានិកិទិឃាសយ្យត្តិឃា យាត្សុសិកា ត្ស ទេលា អឃំ កិត្តិ អបស្សាឃ ចិតាតិ សញ្ញា, សា តិទត្តកា យត្សុស្សកាចសក្លាធស្ស អត្តស្ស ធត្ត អកាចទេតា, យាត្សុសីតិ បត ទេកចល់ ធហិ ធស្ស ឆ ចិបទីធឥស្សត់, ឃាឆាចទេតា កហលំ ត ទេហាតិ, ឆយុបុញ្ញយទេត្ត ឮត្តិបុទិសានិកហលយ្យិ ឲចំ សយ្យឥយិធំ ឥដ្ឋញ្ញត្តិ អឆិប្បាទេឃា។

យាឃំ ចិឃ អក្កទេតា កតត្តិ យាឃាកាទេទត បុទទេតា ក្ខបដ្ឋាបិតំ យាឃាសទិសំ។ សុបិតទេត្តច សុចណ្ណបិឥបត្តិ សុបិតទេយច សុបិតត្តំ, ធត្ត ក្ខបដ្ឋិធសុចណ្ណយឃទុក្លិ ចិឃ។ ក្ខបកន្ធសិ អក្ខ ទិត្តកត្តិ អក្ខធិល ទិត្តកំ ត្សន្ធកំ អទេត្តាសាទទហិតំ ឮយំ អត្តកាចំ “ឲតំ យយា”តិ សាទចត្តិ ចិឃ ក្ខបកន្ធសិ អកិតិចិសសិ។ ឌតយទេឡ្សិច ទ្សយ្សទ្វបកត្តិ យាឃាកាទេទត យហាឌតយទេឡ្សឥស្សិតំ ទ្វបិឃទ្វបសទិសំ សាទំ ចិឃ ក្ខបដ្ឋហត្តិ, អសាទត្តិ អទេត្តា។

ចដ្ឋតិទិចាតិ លិលាឃ កុឮឮកា ចិឃ។ ទេកាឌទេទាហិតាតិ ទេកាឌទេទ ទ្សក្លសុសិទេទ ឆបិតា។ យទេឡ្សបុឮឮអកាតិ អក្លិឥលយទេឡ្ស ចិធឌលបុឮឮអសទិសា។ សអស្សុកាតិ អស្សុឌលសហិតា។ បីឮអទេកាឮឮកាតិ អក្លិក្ខុឆទេកា។ ឲត្ត ឌាឃតីតិ ឲធស្មិ អក្លិយណ្ឌទេល ក្ខទេកាស្ស ទេកាឌីស្ស ចិសកត្ត ចាឃទេត្តា តិឮ្ឮត្តតិ។ បីឮអទេកាឮឮកាតិ ចា អក្លិឥទេលស្ស តិឮ្ឮត្តតកា បីឮអកា ចុក្ខតិ។ ចិចិឆាតិ ទេសតតិលយណ្ឌលិតទេក្ខាច ទត្តបីតានិត់ សត្តត្ត បដលិតក្ខា ចទេសត អទេតកចិឆា។ ចក្លចិឆាតិ ចក្លកាកា ចក្លប្បការា ចា ធស្ស អទេតកកលិបកតកាចទេតា។ បិណ្ឌិតាតិ សយុឥតា។

ឲចំ ចក្លស្មិ សាទឌ្ឋត្តស្ស ចក្លទេតា អសុកតំ អតចដ្ឋិធតាឃ អតិក្ខតក្ខា ចិកាទេចសិ ។ ចិកាទេចត្វា ឆ ឃឆា តាយ ទេកាធិ ទេលិកតិឃំ កណ្ឌ កទេហត្វា ទេឆាទកត្តាទំ បដិបឌ្ឋទេត្តា ទេឆាទេទហិ បលិត្សុទេណ្ឌ តំ ទេលិកតិឃកណ្ឌ ងត្វា កន្ធតិ, ឲចទេយច ចក្លយិក្សាទទេត្តត ទេតត បុទិទេសត បលិត្សុណ្ឌ ទេឆទី អត្តទេតា ចក្លិ ក្ខប្បាទេឌត្វា ធស្ស អឥាសិ។ ទេតត ចុត្តំ “ក្ខប្បាឌិឃ ចាទុឥស្សតា”តិអាទិ។ ធត្ត ក្ខប្បាឌិឃាតិ ក្ខប្បាទេឌត្វា ចក្លក្ខបទេតា តីហទិត្វា។ ចាទុឥស្សតាតិ បិឃឥស្សតា យទេតាហទឥស្សតា។ ត ឆ បឌ្ឋិត្តាតិ ធស្មិ ចក្លស្មិ សដ្ឋ តាបឌ្ឋិ។ អសដ្ឋយាតសាតិ កត្តទិបិ អាទយុទេណ អតាសត្តចិត្តា។ ហក្ខ ទេត ចក្លត្តិ ធឃា កាយិតំ ធទេតា ឲច យឃា ចិត្តត្តា ទេត ចក្លសញ្ញាតំ អសុចិបិណ្ឌ កណ្សាកទេហត្វា ហទស្ស

បសាទយុត្ត ញាណ្ឋិតំ ផានំ នេហិ

តស្ស ច ចិរយាសិ តាចទេតិ តស្ស សុត្តបុរិសស្ស តាចទេច អក្លិយិ ក្ខប្បាដិតក្លលេហ ឲច រាសេកា ចិកន្ឋិ តត្ថាតិ អក្លិយិ ឮតស្ស ចា ខេទិយំ អឆ ចា តត្ថាតិ តស្វិខេយច ផានេ ហយាបឃឹតិ ហយាបេសិ សេយាត្តិ សិឃា (ពាហុចារិនីតិ សេដ្ឋចារិនិ យេហសិកេ តុឃំឲ្យអារេរាត្យយេច កេចយ្យ ន បុនេ ឲខិសក់កចិស្សតីតិ ញេតា បរំ ឲចទ្ធុបំ អនាចារចរណ៍ ន កចិស្សតិ, ន ពរិស្សាយីតិ អេត្ថា

អាសាខិឃាតិ ឈេដ្ឋត្វា ឲខិសត្តិ ឲចទ្ធុបំ សញ្ញត្វ ចិតរាក់ អក្កិ បឌ្ជលិតំច លិក្ខិឃាតិ បឌ្ជលិតំ អក្កិ អាលិខេក្កត្វា ចិឃ

តេតាតិ តស្វា សុត្តបុរិសា សា កិក្លុតីតិ សា សុកា កិក្លុតី អាកយឹ ញុទ្ធចរស្ស សត្តិកត្តិ សយ្វាសយ្ទុស្ស សត្តិក់ ក្ខបកន្ឋិ ក្ខបសក្កយិ បស្សិឃ ចរបុញ្ញាលក្លលត្តិ ក្ខត្តយេហិ បុញ្ញាសយ្ហាទេហិ និត្តត្តយហាបុរិសលក្លណ៍ ឌិស្វា ឃឆា បុរាណកត្តិ បេរាណ៍ ចិឃ ក្ខប្បាដនេតា បុខេត្ត ចិឃ ចក្លុ បដិបិកាតិក់ អខេហាសិ ឃខេយត្វ អត្តុរត្តុរា ន ចុត្តំ, តំ ចុត្តនឃត្តា សុចិខេញ្ញាឃ្យយេច

សុកាឌិចកប្ដុចនិកាខេឆរិកាឆាចណ្ណនា និដ្ឋិតា

តិំសនិបាតចណ្ណនា និដ្ឋិតា

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៥។ ចត្តាលីសនិបាតោ

១។ ឥសិទាសីថេរីគាថាវណ្ណនា

ចត្តាលីសនិបាតេ នគរម្ហិ កុសុមនាមេតិអាទិកា ឥសិទាសិយា ថេរិយា គាថា។ អយម្បិ បុរិមពុទ្ធេសុ កតាធិការា តត្ថ តត្ថ ភវេ បុរិសត្តភាវេ ឋត្វា វិវដ្ដូបនិស្សយំ កុសលំ ឧបចិនន្តី ចរិមភវតោ សត្តមេ ភវេ អកល្យាណមិត្តនិស្សយេន បរទារិកកម្មំ កត្វា, កាយស្ស ភេទា និរយេ និព្ពត្តិត្វា តត្ថ ពហូនិ វស្សសតានិ និរយេ បច្ចិត្វា, តតោ ចុតា តីសុ ជាតីសុ តិរច្ឆានយោនិយំ និព្ពត្តិត្វា តតោ ចុតា ទាសិយា កុច្ឆិស្មិំ នបុំសកោ ហុត្វា និព្ពត្តិ។ តតោ បន ចុតា ឯកស្ស ទលិទ្ទស្ស សាកដិកស្ស ធីតា ហុត្វា និព្ពត្តិ។ តំ វយប្បត្តំ គិរិទាសោ នាម អញ្ញតរស្ស សត្ថវាហស្ស បុត្តោ អត្តនោ ភរិយំ កត្វា គេហំ អានេសិ។ តស្ស ច ភរិយា អត្ថិ សីលវតី កល្យាណធម្មា។ តស្សំ ឥស្សាបកតា សាមិនោ តស្សា វិទ្ទេសនកម្មំ អកាសិ។ សា តត្ថ យាវជីវំ ឋត្វា កាយស្ស ភេទា ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ ឧជ្ជេនិយំ កុលបទេសសីលាចារាទិគុណេហិ អភិសម្មតស្ស វិភវសម្បន្នស្ស សេដ្ឋិស្ស ធីតា ហុត្វា និព្ពត្តិ, ឥសិទាសីតិស្សា នាមំ អហោសិ។

តំ វយប្បត្តកាលេ មាតាបិតរោ កុលរូបវិភវាទិសមានស្ស អញ្ញតរស្ស សេដ្ឋិបុត្តស្ស អទំសុ។ សា តស្ស គេហេ បតិទេវតា ហុត្វា មាសមត្តំ វសិ។ អថស្សា កម្មទោសេន សាមិកោ វិរត្តរូបោ ហុត្វា តំ ឃរតោ នីហរិ។ តំ សព្ពំ បាឡិយាគតោ ឯវ វិញ្ញាយតិ។ តេសំ តេសំ បន សាមិកានំ អរុច្ចនេយ្យតាយ សំវេគជាតា បិតរំ អនុជានាបេត្វា, ជិនទត្តាយ ថេរិយា សន្តិកេ បព្ពជិត្វា វិបស្សនាយ កម្មំ ករោន្តី នចិរស្សេវ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បត្វា, ផលសុខេន និព្ពានសុខេន ច វីតិនាមេន្តី ឯកទិវសំ បាដលិបុត្តនគរេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តា មហាគង្គាយំ វាលុកបុលិនេ និសីទិត្វា ពោធិត្ថេរិយា តាយ អត្តនោ សហាយត្ថេរិយា បុព្វបដិបត្តិំ បុច្ឆិតា តមត្ថំ គាថាពន្ធវសេន វិស្សជ្ជេសិ “ឧជ្ជេនិយា បុរវរេ”តិអាទិនា។ តេសំ បន បុច្ឆាវិស្សជ្ជនានំ សម្ពន្ធំ ទស្សេតុំ –

៤០២។

“នគរម្ហិ កុសុមនាមេ, បាដលិបុត្តម្ហិ បថវិយា មណ្ឌេ;

សក្យកុលកុលីនាយោ, ទ្វេ ភិក្ខុនិយោ ហិ គុណវតិយោ។

៤០២។

“ឥសិទាសី តត្ថ ឯកា, ទុតិយា ពោធីតិ សីលសម្បន្នា ច;

ឈានជ្ឈាយនរតាយោ, ពាហុស្សុតាយោ ធុតកិលេសាយោ។

៤០៤។

“តា បិណ្ឌាយ ចរិត្វា, ភត្តត្ថំ ករិយ ធោតបត្តាយោ;

រហិតម្ហិ សុខនិសិន្នា, ឥមា គិរា អព្ភុទីរេសុ”ន្តិ –

ឥមា តិស្សា គាថា សង្គីតិការេហិ ឋបិតា។

៤០៥។

“បាសាទិកាសិ អយ្យេ, ឥសិទាសិ វយោបិ តេ អបរិហីនោ;

កិំ ទិស្វាន ព្យាលិកំ, អថាសិ នេក្ខម្មមនុយុត្តា។

៤០៦។

“ឯវមនុយុញ្ជិយមានា សា, រហិតេ ធម្មទេសនាកុសលា;

ឥសិទាសី វចនមព្រវិ, សុណ ពោធិ យថាម្ហិ បព្ពជិតា។

ឥតោ បរំ វិស្សជ្ជនគាថា។

៤០៧។

“ឧជ្ជេនិយា បុរវរេ, មយ្ហំ បិតា សីលសំវុតោ សេដ្ឋិ;

តស្សម្ហិ ឯកធីតា, បិយា មនាបា ច ទយិតា ច។

៣០៨។

“អថ មេ សាកេតតោ វរកា, អាគច្ឆុមុត្តមកុលីនា;

សេដ្ឋិ បហូតរតនោ, តស្ស មមំ សុណ្ហមទាសិ តាតោ។

៣០៩។

“សស្សុយា សសុរស្ស ច, សាយំ បាតំ បណាមមុបគម្ម;

សិរសា ករោមិ បាទេ, វន្ទាមិ យថាម្ហិ អនុសិដ្ឋា។

៣១០។

“យា មយ្ហំ សាមិកស្ស, ភគិនិយោ ភាតុនោ បរិជនោ វា;

តមេកវរកម្បិ ទិស្វា, ឧព្ពិគ្គា អាសនំ ទេមិ។

៣១១។

“អន្នេន ច បានេន ច, ខជ្ជេន ច យញ្ច តត្ថ សន្និហិតំ;

ឆាទេមិ ឧបនយាមិ ច, ទេមិ ច យំ យស្ស បតិរូបំ។

៣១២។

“កាលេន ឧដ្ឋហិត្វា, ឃរំ សមុបគមាមិ ឧម្មារេ;

ឆោចត្តិ ហត្ថបាទេ, បញ្ញលិកា នាមិកាយុបេមិ។

៣១៧។

“កោដ្ឋិ បនាឆំ អញ្ញាតិញ្ញា, អាគាសកញ្ញា ពលិញ្ញា;

បរិកម្មការិកា ចិយ, សឃយេច បតិ ចិក្ខនេមិ។

៣១៨។

“សឃយេច ឈ្លងតំ នាគឃាមិ, សឃយេច កាឌតំ ឆោចត្តិ;

យាតាច ឲកប្បត្តកំ, តឆា កត្តារំ បរិធរាមិ។

៣១៩។

“ឲចំ យំ កត្តិកតំ, អត្ថរត្តំ ការិកំ តិហតយាតំ;

ជ្ជាឃិកំ អតលនំ, នីលចតិ ទុស្សេត កត្តា។

៣២០។

“នោ យាតរញ្ញា បិតរញ្ញា, កណតិ អាបុច្ឆហំ កមិស្សាមិ;

ញ្ញសិតាសិឃា ត សហ ចដ្ឋំ, ឲកាការេហំ សហ ចត្តុំ។

៣២១។

“យា ឲចិ បុត្ត អចន, ញ្ញសិកាសិ បញ្ហិតា បរិញ្ញុត្តា;

ក្ដ្ឋាឃិកា អគលយា, កិ ញុឃ្យាត ទេរាចទេព បុត្ត។

៣៨៨។

“ន ច មេ ហិំសតិ កិញ្ចិ, ន ចហំ ញ្ញសិការិយា សហ ចន្ទិ;

ទេញ្ញ្យាច មេ អលិ មេ, អបុន្ធាហំ កមិស្សាមិ។

៣៨៩។

“តស្ស ចចតិ សុលិត្វា, សស្ស សសុទេរា ច មំ អបុន្ធិសុ;

កិស្ស តឃា អបទេន្ធិ, កល ចិស្សដ្ឋា ឃនាក្ខតិ។

៣៩០។

“នបិហំ អបទេន្ញ្យាកិញ្ចិ, នបិ ហិទេសមិ ន កលាមិ ឆ្ពុាចតិ;

កិ សក្កា កាញុទេឃ្យ, ឃំ មំ ចិទេក្ខស្សទេព កត្តា។

៣៩១។

“ទេព មំ បិញុឈទិ បដិនឃិសុ, ចិមតា ឆុទេលត អឆិក្ខតា;

បុត្តមតុទក្លយាតា, ឌិតាមឲ្យឃ ទ្ធបិតិ លក្លិ។

៣៩២។

“អជ យំ អឆាសិ តាតេតា, អដ្ឋស្ស ពទេយិ ស្រុតិឃក្យលិកស្ស;

តទេតា រូបដ្ឋស្សរេក្កត, រយត យំ ចិត្តជ សេដ្ឋិ។

៣៦៦។

“តស្សបិ ពទេយិ ស្រានំ, អចសិំ អជ សោបិ យំ បដិវិស្ឋទេយិ;

ឆាសីច រូបដ្ឋហត្ថិ, អក្ខសិគំ សីលសយ្យត្ថំ។

៣៦៧។

“កិក្លាឃ ជ ចិជទត្តំ, ឆយគំ ឆត្តំ រយ បិតា ភណតិ;

រហាហិសិ រយ ឌាយាតា, តិក្លប រប៉ិដ្ឋិញ្ញា ពដិកញ្ញា។

៣៦៨។

“សោបិ ចសិត្វា បក្លំ, អជ តាតំ ភណតិ ‘រឆហិ រយ រប៉ិដ្ឋិ;

ពដិកញ្ញា យល្លកញ្ញា, បុតបិ កិក្លំ ជទិស្សាមិ’។

៣៦៩។

“អជ តំ ភណតី តាតេតា, អយ្វា សរេដ្ឋា ជ រយ ឆាតិកណចរក្កា;

គិំ រេត ត គីទតិ ឋ្លឆ, ភណ ចិបរ្យំ តំ រេត គទិហិតិ។

៣១៧។

“ឯវំ ភណិតោ ភណតិ, យទិ មេ អត្តា សក្កោតិ អលំ មយ្ហំ;

ឥសិទាសិយា ន សហ វច្ឆំ, ឯកឃរេហំ សហ វត្ថុំ។

៣១៨។

“វិស្សជ្ជិតោ គតោ សោ, អហម្បិ ឯកាកិនី វិចិន្តេមិ;

អាបុច្ឆិត្វាន គច្ឆំ, មរិតុយេ វា បព្ពជិស្សំ វា។

៣១៩។

“អថ អយ្យា ជិនទត្តា, អាគច្ឆី គោចរាយ ចរមានា;

តាតកុលំ វិនយធរី, ពហុស្សុតា សីលសម្បន្នា។

៣២០។

“តំ ទិស្វាន អម្ហាកំ, ឧដ្ឋាយាសនំ តស្សា បញ្ញាបយិំ;

និសិន្នាយ ច បាទេ, វន្ទិត្វា ភោជនមទាសិំ។

៣២១។

“អន្នេន ច បានេន ច, ខជ្ជេន ច យញ្ច តត្ថ សន្និហិតំ;

សន្តប្បយិត្វា អវចំ, អយ្យេ ឥច្ឆាមិ បព្ពជិតុំ។

៣១១.

“អឆ យំ ភណាតី តាតោ, ឱ្តរេឆច បុត្តក ចទាហិ ត្វំ ឆយ្វុំ;

អនេត្ត ច បិនេត ច, តប្យយ សយនោ ក្វិជាតី ច.

៣១២.

“អឆហំ ភណាយិ តាតំ, ទេវាឥត្តិ អញ្ជលិំ បណាមេយត្វា;

បិបតិ្យាយឃា បកតំ, កយុំ តំ តិជ្ជទេស្យាយិ.

៣១៣.

“អឆ យំ ភណាតី តាតោ, បិបុណ ទេវិឥដ្ឋា អក្កឆយុដ្ឋា;

តិក្តាភដ្ឋា លកស្យុ, ឃំ សង្ហិកទី ក្វិបកសេដ្ឋោ.

៣១៤.

“យាតាបិតុ អភិចាក, ឃិត្វា សត្ថុដ្ឋា ទាតិកាលចក្កុំ;

សត្តាហំ បត្ថឌិតា, តិស្យ្យា ចិជ្ជា អផស្យ្យឃិ.

៣១៥.

“ជាភាយិ អត្តនោ សត្ត, ជាតិយោ ឃស្យ្យឃំ ផលចិបិនោកា;

តំ តវ អាចិក្ខិស្សំ, តំ ឯកមនា និសាមេហិ។

៣២៧។

“ភករម្ហិ ញ្ញេរកេន្ត, សុចណ្ណកាទេរា អហំ បហុតសាទតា;

ឃោដ្ឋតយទេភ យទេត្វា, សោ បរោទាទិំ អវេសចិហំ។

៣២៨។

“សោហំ តតោ ចវិត្វា, និរយម្ហិ អបច្ចិសំ ចិរំ;

បក្កោ តតោ ច វុដ្ឋហិត្វា, យក្ខិនិយា កុច្ឆិយោក្កមិំ។

៣២៩។

“សត្តាហជាតកំ មំ, មហាកបិ ឃុឆេបិ និល្លេច្ឆសិ;

តស្សេតំ កម្មផលំ, យថាបិ គត្វាន បរោទិំ។

៣៣០។

“សោហំ តតោ ចវិត្វា, កាលំ កត្វា សិត្ថចារេញ្ញា;

កាណាយ ច ឈញ្ញាយ ច, ឧញ្ញអកិយា កុច្ឆិយោក្កមិំ។

៣៣១។

“ខ្វាគស ចស្សាតិ អហំ, និល្លច្ឆិតោ ភារេក បរិចហិត្វា;

ᨠᩥᨾᩥᨶᩣᩅᨭ᩠ᨭᩮᩣ ᩋᨠᩃ᩠ᩃᩮᩣ, ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤᨶ ᨷᩁᨴᩣᩁᩴ᪨

᪔᪔᪒᪨

“ᩈᩮᩣᩉᩴ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩤ, ᨣᩮᩣᩅᩣᨱᩥᨩᨠᩔ ᨣᩣᩅᩥᨿᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ;

ᩅᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩃᩣᨡᩣᨲᨾ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶᩥᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈᩮ ᨾᩣᩈᩮ᪨

᪔᪔᪓᪨

“ᨻᩮᩣᨯ᩠ᩉᩪᨶ ᨶᨦ᩠ᨣᩃᨾᩉᩴ, ᩈᨠᨭᨬ᩠ᨧ ᨵᩣᩁᨿᩣᨾᩥ;

ᩋᨶ᩠ᨵᩮᩣᩅᨭ᩠ᨭᩮᩣ ᩋᨠᩃ᩠ᩃᩮᩣ, ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤᨶ ᨷᩁᨴᩣᩁᩴ᪨

᪔᪔᪔᪨

“ᩈᩮᩣᩉᩴ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩤ, ᩅᩦᨳᩥᨿᩣ ᨴᩣᩈᩥᨿᩣ ᨥᩁᩮ ᨩᩣᨲᩮᩣ;

ᨶᩮᩅ ᨾᩉᩥᩃᩣ ᨶ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ, ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤᨶ ᨷᩁᨴᩣᩁᩴ᪨

᪔᪔᪕᪨

“ᨲᩥᩴᩈᨲᩥᩅᩔᨾ᩠ᩉᩥ ᨾᨲᩮᩣ, ᩈᩣᨠᨭᩥᨠᨠᩩᩃᨾ᩠ᩉᩥ ᨴᩣᩁᩥᨠᩣ ᨩᩣᨲᩣ;

ᨠᨷᨱᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨽᩮᩣᨣᨵᨶᨾ᩠ᩉᩥ, ᨵᨶᩥᨠᨷᩩᩁᩥᩈᨷᩣᨲᨻᩉᩩᩃᨾ᩠ᩉᩥ

᪔᪔᪖᪨

“តំ យំ តទតា សត្តចាទេហា, ក្ខស្សត្ថាឃ ចិបុលិឃ ចង្ខិយា;

ឌ្ឋកដ្ឋតិ ចិលបត្តិ, អង្ខិត្តិត្វា ក្យលឈនុរ្វា។

33លិ៍។

“អឆ ទេសាឡអសទេយ ចទេស្ស, ឌិស្វា យំ បត្តទេឃាឌ្ឍត៌ កឌ្ឍា;

ឌ្ឋរុត្ថតស្ស បុទេត្វា, កិទិគាទេសា តាយ តាទេយត។

33ប៉។

“តស្សបិ អញ្ញា កទិឃា, សិលចតី ក្យលចតី ឃសចតី ច;

អត្យុទត្វា កត្វាទំ, តស្សាហំ ចិទេច្ចសតយកាសិ។

33ដ៏។

“តទេស្សតំ កយុមល៉, ឃំ យំ អបកិទិត្ម្ផត កច្ឆត្តិ;

គាសិច ក្ខបដ្ឋហត្តិ, តស្សបិ អទេត្វា កទេតា យឃា”តិ។

តត្វ តកាទយិញ្ញាស្សុយតាទេយតិ “ក្យស្សុយបុទ”ត្តិ ឲចំ ក្យស្សុយសទេច្ចត កហិតតាយទេក តកទេទ, ឌ្ឍគាតិ តំ តកាទំ បំងលិបុត្តយឹត្វា សទ្វាបទេតា គទេស្សតិ។ បឆចិឃា យទេណ្ហុតិ សកលិឃ បឆចិឃា យណ្ហក្នុទេត។ សក្យក្យលក្យលីតាទេឃាតិ សក្យក្យទេល ក្យលឌីតទេទា, សក្យបុត្តស្ស កកចទេតា សាសទេត បត្ឋឌិតតាយ ឲចំ ចុត្តំ។

តត្វាតិ តាស្ស ក្ខិស្ស កិក្ខតិស្ស។ ទេនាឌឹតិ ឲចំតាយិកា ទេឆទឹ។ ឈសាតត្ឋាឃតទតាទេឃាតិ ទេលកិឃទេលក្យត្តទស្ស ឈសាតស្ស ឈសាឃទេត អកិទតា។ ពាហុស្សុតាទេឃាតិ បទិឃត្តិពាហុសទេច្ចត ពាហុស្សុតា។ ឥតកិទេលសាទេឃាតិ អក្កយទេក្កត សត្ឋទេសា សយណ្ឌាតិតកិទេលសា។ កត្វត្វំ កទិឃាតិ កត្វកិច្ចំ តិច្ចាទេបត្វា។ ទហិតយឹត្វា ឌតទហិតយិត្វតិចិត្តដ្ឋាទេត។ ស្យលតិសិត្ថាតិ បត្ឋឌ្ឋាស្យទេលត ចិទេចកស្យទេលត ច ស្យលតិសិត្ថា។ ត្ឋយា កិទាតិ ត្ឋគាតិ

ចុច្ចយាតា ឃុលា លិបតា៍ អត្ថុគឹទេឃុត្តិ បុច្ឆាចិឃ្សុទ្ឌតចនេត កេឆយិឃុ៍

“បិឃាឪកាឃឹ”តិ កាឆា ទៅឆិទេត្វទិយា បុច្ឆាចនេត ចុត្តា៍ “ឲចយត្យុឃុញ្ចិយយាតា”តិ កាឆា ឃក្កឹតិកាទេទេហច ចុត្តា៍ “ក្ខទេទ្ឌតិយា”តិអាឪកា ហិ ឃត្ថាបិ ត្ថឃិតាឃិយាច ចុត្តា៍ តត្វ បិឃាឪកាឃឹតិ ទ្វុបឃយ្យត្តិយា បឃ្សត្តាត៌ បឃាតាចហា អឃិ៍ ចទេយាបិ ទេត អបទិហឹទេតាតិ ត្យុយ្យិចទេយាបិ ត បទិហឹទេតា, បឈយចទេយ ឱតាឃឹតិ អទេត្វា៍ កិ ឪប្ងាត ញ្សាលិកត្តិ កិឪឃំ ញ្សាលិកំ ទេកាឃំ ឈទាចាទេឃ អាឪតច៌ ឪប្ងា៍ អឆាឃិ ទេតក្លួយត្យុឃុត្តាតិ អឆាតិ តិបិតយត្វ, ទេតក្លួយំ បត្ថាឌ្ឌ អត្យុឃុត្តា អឃិ៍

អត្យុឃុញ្ចិយយាតាតិ បុច្ឆិយយាតា, ឃា ត្ថឃិតាឃឹតិ ទេយាឌតា៍ ទហិទេតតិ ឃុត្ញាដ្ឋាទេត៍ ឃុលា ទៅឆិ យឆាយិប្បត្ថាឪតាតិ ទៅឆិទេត្វទិ អហំ យឆា បត្ថាឪតា អយិព្យាតំ តំ បុទាលំ ឃុលា ឃុលាហិ៍

ក្ខទេទ្ឌតិយា បុទចទេទតិ ក្ខទេទ្ឌតឹតាយទេក អចត្តិទេដ្ឋ ក្ខត្តុយតកទេទ៍ បិយាតិ ឲកឆឹត្យុកាទេចត បិយាយិតត្ថា៍ យតាបិតិ ឃឹលិចាទក្យុទេលាត យតចឌ្ឌតកា៍ ឥយិតាតិ អត្យុកយ្យិតត្ថា៍

អឆាតិ បច្ឆា យយ ចយប្យត្តកាទេល៍ ទេយ ឃាទេកតទេតា ចទកាតិ ឃាទេកតតកាទទេតា យយ ចទកា យំ ចាទេទត្តា អាកង្ខ៍ ក្ខត្តុយក្យុលឹតាតិ តឃ្សិ តកាទេទ អក្កក្យុលិកា, ទេយត ទេត ទេបឃិតា, ទេឃា ទេឃដ្ឋិ បហ្វតទតទេតា៍ តឃ្ស យយំ ឃុលាប្បតាឃិ តាទេតាតិ តឃ្ស ឃាទេកតទេឃដ្ឋិទេតា ឃុលិឃំ បុត្តឃ្ស កទិយំ កត្វា យយ្យិបិតា យំ អតាឃិ៍

ឃាយំ បិតត្តិ ឃាយទេត្យបុត្តទេលាប្បច៍ បលាយយុបកយ្ខ ឃិទឃា កទេទាយឹតិ ឃឃ្សុយា ឃឃុទឃ្ស ច ឃត្តិកំ ក្ខបកត្វា ឃិទឃា បលាយំ កទេទាយិ, ទេតឃំ បិទេឝ ចក្ខាយិ៍ យឆាយិប្បអត្យុឃិដ្ឋាតិ ទេតហិ យឆា អត្យុឃិដ្ឋា អយិព្យាតឆា កទេទាយិ, ទេតឃំ អត្យុឃិដ្ឋិ ត អតិក្កយាយិ៍

តទេយកចទកយ្យឹតិ ឲកចល្លូកយ្យិ៍ ក្ខត្ថិក្កាតិ តឃត្តា៍ អាឃត៌ ទេឥយឹតិ យឃ្ស បុក្កលឃ្ស យំ អត្យុច្ឆចិកំ, តំ តឃ្ស ទេឥយិ៍

តត្វាតិ បទិទេចឃតដ្ឋាទេត៍ ឃត្តិហិតត្តិ ឃទ្ឌិតំ ហុត្វា ចិទ្ឌយាត៌ លាទេឥយឹតិ ក្ខបច្ឆាទេឥយិ, ក្ខបច្ឆាទេឥត្វា ក្ខបតយាយិ ច, ក្ខបទេតត្វា ទេឥយិ, ទេឥត្តិបិ យំ យឃ្ស បតិទ្វុបំ, តទេឥច ទេឥយឹតិ អទេត្វា៍

ក្ខយ្យាទេទតិ ក្ខាទេទ៍ ទេឆាចត្តិ ហត្វបិទេឥតិ ហត្វបិទេឝ ទេឆាចិតឹ អាឃិ, ទេឆាចិត្វា ឈទំ ឃយុបកយាយឹតិ ទេយាឌតា៍

ទេកាច្ឆត្តិ យឃ្សុត៌ ទេកឃាតទ្បា ក្ខល្លិលតទេកាច្ឆ៍ បឃាតត្តិ កត្ឌក្យុណ្ណាឪយុលចិទេលបត៌ “បឃាឈត”ត្តិបិ បិទេឍា, បឃាឈតកល្ឌ៍ អទ្ឌាតិត្តិ អទ្ឌាតតាញត្ថា៍ បទិកយ្ខកាទិកា ចិយាតិ អក្កក្យុលិកា ចិកចឃយ្យត្ថាបិ បតិបទិចាទិកា ទេចឪកា ចិយ៍

សាធយាមីតិ បចាមិ។ ការេន្តិ ពោហការេន្តា។ សោធេន្តិ បរិចរាមីតិ ឃោរេតា។

កត្តិកាតត្តិ កាតសាមិកតិកំ។ អនុវត្តន្តិ អនុវត្តចក្ខុំ។ ការិកត្តិ តស្ស តស្សេច ញាតិ កាតញ្ញស្ស ការិកំ។ តិហតយាតត្តិ អបតិតយាតំ។ ឧដ្ឋាយិកត្តិ ឧដ្ឋានចីរិយសម្បន្នំ។ អតលសត្តិ តតោ ឯវ អកុសីតំ។ សីលចតិត្តិ សីលាចារសម្បន្នំ។ ទុស្សេតិ ទុស្សតិ, កុជ្ឈិត្វា កលាតិ។

កលាតិ អាបុច្ឆាហំ កមិស្សាមីតិ “អហំ ភុមេយ្យអាបុច្ឆិត្វា យត្ថ កត្ថចិ កមិស្សាមី”តិ មេសា មម សាមិកោ អត្ថតោ យាតទត្ថោ បិតទត្ថោ កលាតិ។ កិំ កលាតីតិ ចេ អាហ – “ញាសិការិយា ត សហ ចន្ទំ, ឯកាការេហំ សហ ចត្វ”ន្តិ។ តត្ថ ចន្ទត្តិ ចសិស្សំ។

ចេស្សាតិ អបរិយា។ អលំ មេតិ បមោរេតំ មេ តាយ ញាតីតិ អត្ថោ ។ អបុច្ឆាហំ កមិស្សាមីតិ យចិ មេ ភុមេយ្យតាយ សទ្ធិំ សំចារំ ញាច្ឆច, អហំ ភុមេយ្យអបុច្ឆិត្វា ចិចេសំ បក្កមិស្សាមិ។

តស្សាតិ មម កត្តុនោ។ កិស្សាតិ កិំ អស្ស តច សាមិកស្ស។ តយា អបរទ្ធំ ញាលិកំ កតំ។

តបិហំ អបរជ្ឈត្តិ តបិ អហំ តស្ស កិញ្ចិ អបរជ្ឈិំ អយមេច ចា បរិចោ។ តបិ ហិំសេមីតិ តបិ ពាធេមិ។ ទុព្ពចតត្តិ ទុរុត្តចចនំ។ កិំ សក្កា កាតុមេយ្យតិ កិំ យយា កាតុំ អមេយ្យ សក្កា។ ឃំ ម៉ំ ចិទេស្សេត កត្តាតិ យស្មា អការណោតេច កត្តា យយ្ហំចិទេស្សេត ចិទេស្សំ ចិត្តប្បកោបំ ករោតិ។

ចិមតាតិ ចោយតស្សិកា។ បុត្តមតុរក្ខយាតាតិ អត្ថតោ បុត្តំ យយ្ហំសាមិកំ ចិត្តមនុរក្ខណោត អនុរក្ខន្តា។ ឌិតាយព្វាស ទុបិតំ លក្ខិត្តិ ឌិតា អយព្វាស ឌិតា ចតាយព្វាបចតិ សិទ្ធិ, មនុស្សចេចេសត ចរត្តិយា សិរិចេចតាយ បរិហីតា ចតាតិ អត្ថោ។

អឌ្ឍស្ស ឈរមិព្វាតិឃកុលិកស្សាតិ បឋមសាមិកំ ឧបិចាយ ទុតិយស្ស អឌ្ឍស្ស កុលបុត្តស្ស ឈរមិព្វំ អចាសិំ, ចេចេត្តា ច តតោ បឋមស្សុក្កតោ ឧបឌ្ឍស្សុក្កត អចាសិ។ មេឃត ម៉ំ ចិត្តច មេបដ្ឋីតិ មេឃត សុក្កត ម៉ំ បឋម៉ំ មេបដ្ឋ ចិត្តច បដិលភិ, តតោ ឧបឌ្ឍស្សុក្កតាតិ ឃោរេតា។

មេសាបីតិ ទុតិយសាមិកោបិ។ ម៉ំ បដិច្ឆរយីតិ ម៉ំ តីហរិ, មេសា ម៉ំ កោហតោ តិក្កឌ្ឍិ ឧបដ្ឋហត្តិត្តិ ចាសី ចិយ ឧបដ្ឋហត្តិ ឧបដ្ឋាតំ ករោត្តិ។ អទុសិកត្តិ អទុដ្ឋកំ។

ចមកត្តិ កានុញ្ញាឆដ្ឋាតតាយ បរេសំ ចិត្តស្ស ចមកំ។ យថា បរេ កិញ្ចិ ចស្សត្តិ, ឯចំ អត្ថតោ កាយំ ចាចញ្ញា ចត្តំ ចុបសត្តំ កត្វា បរចត្តកិក្ខាយ ចិចរណកំ។ ឌាយាតាតិ ទុហិតុបតិ។ តិក្ខិប មេបដិញ្ញា ឈដិកញ្ញាតិ តយា បរិចហិតំ បិលោតិកាលល្ឌញ្ញា កិក្ខាកបិលញ្ញា

លទ្ធេហិ។

សោបិ វសិត្វា បក្កន្តិ សោបិ កិក្កកោ បុរិសោ មយា សទ្ធឹ អទ្ធមាសមត្តំ វសិត្វា បក្កាមិ។

អថ តំ ភណតិ តាវតាតិ តំ កិក្កកំ មម បិតា មាតា ភាតា ច មម ញាតិគណោ ចក្កចក្កោ ហុត្វា ភណតិ។ កថំ? កិំ តេ ន កីរតិ ឥធ ចុម្ហា កិំ ភាម ន កិរតិ ន សាធិយតិ, ភណ កិញ្ចិ។ តំ តេ ករិហិតីតិ តំ ចុម្ហាករិស្សតិ។

យទិ មេ អត្តា សក្កោតីតិ យទិ មយ្ហំអត្តា អត្តាធីនោ ភុជិស្សោ ច ហោតិ, អលំ មយ្ហំឥធនិវាសិយា តាយ បរោយាចនំ នត្ថិ, តស្មា ន សហ វជ្ជំ ន សហ វសិស្សំ, ឧកឃរេ អហំ តាយ សហ វត្តិស្សំ ឃោជនា។

វិស្សជ្ជិតោ គតោ សោតិ សោ កិក្កកោ បិតរា វិស្សជ្ជិតោ យថារុចិ គតោ។ ឧកាកិតីតិ ឧកិកាច។ អាបុច្ឆិត្វា គច្ឆន្តិ មយ្ហំបិតរំ វិស្សជ្ជេត្វា គច្ឆាមិ។ មរិចុយេតិ មរិចំ វាតិ វិកប្បេត្វ ឥបិរេតា។

គោចរាយាតិ កិក្កាយ, តាត-កុលំ អាគច្ឆីតិ ឃោជនា។

តត្ថ តំ ឱភជត្តរេត្តេរិ។ ឋជ្ជាយាសនំ តស្សា បញ្ញាបយិត្តិ ឋជ្ជហិត្វា អាសនំ តស្សា ឆេរិយា បញ្ញាបេសិ។

ឱ្ហធោចាតិ ឱ្ហមស្មិ ឧច គេហេ ធិតា។ បុត្តកាតិ សាមញ្ញោចាហារេត ធីតរំ អត្រុកមេយ្យត្តា អាលបតិ។ ចរាហិ ត្វំ ឆឧត្តិ ត្វំ បព្ពជិត្វា ចរិតព្ពំ ព្រាហ្មចរិយាឌិឆម្ពំ ចរ។ ក្ខិឌាតីតិ ព្រាហ្មណឌាតី។

តិដ្ឋេស្សាមីតិ ឌីរាបេស្សាមិ វិភាសេស្សាមិ។

ទោវិធិត្តំ សច្ចាកិសព្ពោធិំ, មក្កញាណត្តំ អវេត្វា។ អក្កឆមុត្តំ ឋលឆម្ពំ, អរហត្តំ។ ឃំ សច្ចិកាទឹក្ខិបចសេដ្ឋោតិ ឃំ មក្កឋលតិព្ពាគសញ្ញាតំ ទេលិកុត្តរឆម្ពំ ក្ខិបចាតំ សេដ្ឋោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ សច្ចិ អកាសិ, តំ លកស្សុតិ ឃោជនា។

សត្តាហំ បព្ពជិតាតិ បព្ពជិតា ហុត្វា សត្តាហេន អថស្សយិត្តំ ថុសិ សច្ចាកាសិ។

ឃស្សំ ឋលចិបិរេកាតិ ឃស្ស បិបកម្មស្ស, អមំ សាមិកស្ស អមនាបកាចសព្ពទេតា តិស្សត្ថលក្ខុតា ចិបិរេកា។ តំ តច អាចិក្ខិស្សត្តិ តំ កម្មំ តច កចេស្សាមិ។ តត្ថ អាចិក្ខិឃមានំ តមេច កម្មំ, តំ ចា មម ចចនំ។ ឧកមភាតិ ឧកក្កមភា។ អឃមេច ចា បិរេធា។

ភការយិឲ្ររកន្ធេតិ ឧចិភាយកេ ភករេ៍ សោ បរគារំ អសេចិហត្ថិ សោ អហំ បរស្សុ គារំ អសេចិ៍

ឆិរំ បទក្កោតិ ពាហុតិ ចស្សុសតសហស្សានិ តិរឃក្កិភា ឌទ្ធេ៍ តតោ ច ដ្ឋេហិត្វាតិ តតោ តិរឃតោ ចុដ្ឋិតោ ចុតោ៍ យក្កដិឃា កុដ្ឋិយោក្កយិត្ថិ ចាភរិឃា កុដ្ឋិយិ្របដិសត្ថិ គហិ្យា

ឃុធបេតិ ឃុធបតិ៍ តិល្លទ្ធោសិតិ បុរិសភាចស្ស លក្ខលក្ខតាតិ ចិឌកាតិ តិល្លទ្ធោសិ តិហរិ៍ តស្សតំ កយុចលត្ថិ តស្ស យឃ្យាឲតំ អតិតេ កតស្ស កយុស្ស ចល៍ ឃធាបិ កត្តាភ បរគារត្ថិ ឃធា តំ បរគារំ អតិក្កយិត្វា៍

តតោតិ យក្កដយោភិតោ៍ សិត្ថចារទ្ធោតិ សិត្ថចរដ្ឋេ អរញ្ញដ្ឋោរេភ៍ ឲញអកិឃាតិ អឌិឃា៍

គារកេ បរិចហិត្វាតិ បិដ្ឋិ៍ អារុឃ្យាកុយារកេ ចហិត្វា៍ កិយិភាចដ្ឋោតិ អកិឌាតដ្ឋោរេភ កិយិបរិកតោច ហុត្វា អដ្ឋោ អដ្ឋិតោ៍ អកល្លោតិ កិលិភោ, អហោសិតិ ចធភសេសោ៍

កោចាលិឌកស្សាតិ កាចិឃោ ចិក្កិលិត្វា ឌិចកស្ស៍ លិលាតល្លោតិ លិលាទសេទត្ថហិ ចិឃ តល្លហិ លិលិយហិ សយក្ខោកតោ៍

ធោចាត្វភាតិ ចហិត្វា៍ ភក្កលត្ថិ សិរំ, សកដញ្ញា ឆារឃាយឹតិ អត្ថោ៍ អត្ថោចដ្ឋោតិ កាលោច ហុត្វា អដ្ឋោ បិញ្ញត្តោ៍

ចិធិឃាតិ ភករចិធិយំ៍ គាសិឃា ឈរេ ឌាតោតិ ឈរគាសិឃា កុដ្ឋិយិ្រឌាតោ៍ “ចណ្ណគាសិឃា”តិបិ ចគត្ថិ៍ ភេច យហិលិ ភ បុរិសោតិ ត្តត្តិបិ បុរិសោបិ ភ ហោយិ, ឌាតិភបុំសកោតិ អត្ថោ៍

តិសតិចស្សយិត្វាតោតិ ភបុំសកោ ហុត្វា តិសចស្សកាលេ យតោ៍ សាកដិកកុលយិត្វា ឃុតកកុលេ៍ ឆភិកបុរិសបិតពាហុលយិត្វា ត្តលាឃិកាភំ បុរិសាភំ អធិបតភពាហុលេ ពាហុហិ ត្តលាឃិកេហិ អភិភចិតល្លោ៍

ដ្ឋស្សត្ថោឃាតិ ដ្ឋបចិតាឃ៍ ចិបុលិឃាតិ យហតិឃា៍ ចឌ្ឍិឃាតិ ត្តលចឌ្ឍិឃា៍ ឌ្ឍកឌ្ឍតិតិ អចកឌ្ឍតិ៍ កុលឈរង្គាតិ យយ ឌាតកុលកោហតោ៍

ឌ្ឍុត្ថតស្ស បុត្តោតិ អស្ស សត្តចាហស្ស បុត្តោ, យឃិ បដិពទ្ធចិត្តោ ភារយភ កិរិគារសោ ភាយ អចរុត្ថតិ អត្តភោ បរិក្កហភារចភ កោហ កោរាតិ៍

អត្រុទត្តា កត្តាទត្តិ កត្តាទំ អត្រុចត្តិកាៈ តស្សាហំ ចិទេ្ឌសតយកាសិត្តិ តស្ស កត្តុទេតា តំ កទិឃំ សបត្តិ ចិទេ្ឌសតកាយុំ អកាសិៈ ឃឆា តំ ទេសា ពន្ស្យាតិ, ឲចំ បដិបជ្ជិៈ

ឃំយំ អបកិទិត្ទត កច្ឆត្តិតិ ឃំ ធាសិ ចិឃ សក្កន្ធំ ស្រុបដ្ឋហត្តិ យំ តត្វ តត្វ បតិទេតា អបកិទិត្វា លទេ្ឍត្វា អតទេបក្លា អបកច្ឆត្តិៈ ឲតំ តស្សា យឃ្យា តធា កតស្ស បទធាទិកកយុស្ស សបត្តិ ចិទេ្ឌសតកាយុស្ស ច តិស្សត្រុឋលៈ តស្សបិ អទេត្តា កទេតា យឃាតិ តស្សបិ តឆា អត្រុតឃបិបកកយុស្ស ធាទ្រុលស្ស បទិឃទេត្តា ព្លធាតិ យឃា អក្កយក្កំ អឆិកច្ឆត្តិឃា កទេតា, ព្លទេតា បទំ កិច្ឆ្យា ក្រុក្លូ តត្វិតិៈ ឃំ បទេតត្វ អត្តទត្តទា ត ចិកត្តុំ, តំ ច្រុត្តតឃត្តា ស្រុត្តាតត្វទេយចៈ

ព្លសិធាសីទេឆិកាចាចណ្ណកា តិដ្ឋិតាៈ

ចត្តាលីសតិបិតចណ្ណកា តិដ្ឋិតាៈ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៩. យហាតិបិតោ

១. ស៊ុរេយសារេធទឹកាធាចណ្ណូតា

យហាតិបិតេ យត្តាចតិយា តកេទតិអាឌីកា ស៊ុរេយសាឃ រេធទិយា កាធា. អឃយ្យិ ប៉ុទិយត្យរេដ្ឋស៊ុ ពតាឌីការា តត្ថ តត្ថ កតេច ចិចដ្ឋបតិស្សូឃំ ក្យូសលំ ដ្ឋបធិតត្តិ, សក្កុត្តិ ចិរេយាក្លូសម្ភារេ សម្ភារេទត្តិ រោកាហាកាយតស្ស កកចតោ កាលេ ក្យូលកេរហ តិន្លាតិត្វា ចិន្លាតំ បត្វា, អត្តនោ សលីហិ ក្យូលឌីតាហិ សទ្ធិ ទុកន្លាសយា ហុត្វា យហត្តិ អារាយំ កាទេត្វា ត្យូដ្ឋប្បយ្យុលស្ស កិក្ខុសឈ្ឈស្ស តិឃ្យារេឌសិ. សា តេតត ប៉ុន្នាកោយ្ទត កាឃស្ស គេតា តាធតិសំ ដ្ឋបកន្ធិ. តត្ថ ឃាចតាឃ្យូកំ ឌិន្លាសយ្យត្តិ អត្យុកចិត្វា តតេតា ទ្យូតា ឃារេយស៊ុ ដ្ឋបបដ្ឋិ. តតេតា ទ្យូតា ត្យូសិរេតស៊ុ, តតេតា ទ្យូតា តិយ្យាគទតិស៊ុ, តតេតា ទ្យូតា បរេតិយ្យិតចសចត្តិស្វុតិ អត្យូក្កុរេយត បត្ថាស៊ុ កាយសរេក្កុស៊ុ ដ្ឋប្បដ្ឋិត្វា តត្ថ តត្ថ ឌេចទាឌ្ឍត់ យរេហសិ ហុត្វា តតេតា ទ្យូតា កាស្សបស្ស កកចតោ កាលេ យហាចិកចស្ស ទេសដ្ឋិតោ ឌីតា ហុត្វា អត្យូក្កុរេយត ចិន្លាតំ បត្វា សារេសត អតិប្បសត្ថា ហុត្វា ទតតត្វាឃំ ដ្ឋន្តិស្ស ដ្ឋវូអាទប៉ុន្នាកយ្ចិ អកាសិ.

តត្ថ ឃាចឌីចំ ឩយ្យុបឌីចិតី ក្យូសលឩយ្ចតិទតា ហុត្វា តតេតា ទ្យូតា តាធតិសេសស៊ុ តិន្លាតិត្វា អបរាបទំ ស៊ុកាតិស៊ុរេឃច សិសរេត្តិ, ត្តួលយ្សិ ត្យូដ្ឋប្បារេឌ យត្តាចតិកកេទ រោកាត្យូស្ស តាយ ទន្លោ ឌីតា ហុត្វា តិន្លាតិ. តស្សា យាតាបិតទោ ស៊ុរេយឌាតិ តាយំ អកិស៊ុ. តំ អត្យូក្កុរេយត ទ្យូទ្ធិប្បត្តចឃប្បត្តកាលេ យាតាបិតទោ “ចារហាចតិកកេទ អតិកទត្តស្ស តាយ ទន្លោ ឌស្សាយា”តិ សយ្ចុរេត្តស៊ុំ. សា បត ឌហទកាលតោ បដ្ឋាឃ អត្តនោ សយាគចឃាហិ ទាឌកន្លាហិ ដាសិឌគេតហិ ច សទ្ធិ កិក្ខុក្យូបស្សូឃំ កត្វា កិក្ខុតីតំ សត្តិកោ ឩយ្ចំ ស៊ុត្វា ចិទកាលតោ បដ្ឋាឃ ពតាឌីការតាឃ សិសារេ ឌាតសំចេកា សារេសត អតិប្បសត្ថា ហុត្វា ចឃប្បត្តកាលេ កាលេយហិ ចិតិចត្តិតយាគសា អរេហាសិ. តេតត សា យាតាបិត្យូតំ ចាតីតំ សយ្យូត្តតំ ស៊ុត្វា “ត យយំ្យាឈទាចារេសត កិច្ចំ, បព្វាឌិស្សាយហ”ត្តិ អាហ. តំ យាតាបិតទោ ឈទាចារេស តិរេឃារេឌត្វា តាគប្បាកាទេត ឃាចត្តាបិ សន្លារេបតំ តាសក្លិស៊ុ. សា “ទុចំ រេយ បព្វាឌិតំ លត្ថុតិ”តិ ពក្កុ កេហត្វា សឃរេយច អត្តនោ រោកេស ចិន្តិត្វា តេ ទុច រោកេស អាទេត្ថ បដិក្កុលយតសិការំ បចទេត្តត្តិ តត្ថ ពតាឌីការតាឃ កិក្ខុតីតំ សត្តិកោ យតសិការចិឌាតស្ស ស៊ុតប៉ុន្លាត្វា ច អស៊ុកតិយិត្តំ ដ្ឋប្បារេឌត្វា តត្ថ បចយន្លាតំ អឌិកន្ធិ. អឌិកតបចយន្លាតា ច អត្តនា ឈទាចារេស ដ្ឋរេឃ្យារេឌតំ ដ្ឋបកេត យាតាបិតទោ អាឌិ កត្វា អរេត្តាឌតបរិឌតំ សត្តំ ទាឌក្យូលំ សារេសត អតិប្បសត្ថំ កាទេត្វា ឈទេតា តិក្ខុយិត្វា កិក្ខុក្យូបស្សូឃំ កត្វា បព្វាឌិ. បព្វាឌិត្វា ច ចិបស្សតំ បដ្ឋរេបត្វា សយ្ចុរេច បរិបក្កុតាហា ចិយ្យុត្តិបរិបិចតិយាតំ ឩយ្យាតំ ចិរេសសិតាឃ ត ចិទទេស្សចំ សហ បដិសម្កិដាហិ អរហត្តំ បិប៉ុណិ. តេតត ទ្យូត្តំ អបឌារេត (អប. ធេទី ២.១.១-១៥) –

“កកចតិ រោកាហាកាយតេ, សប្លូទាយបិ្សតចតិចេសយិ្យា

សលិរេយា តិស្សា ឌតិរេយា, ចិហារេឌាតំ អឌាសិយ្យា

“ទសក្ខត្តុំ សតក្ខត្តុំ, ទសសតក្ខត្តុំ សតានិ ច សតក្ខត្តុំ;

ទេវេសុ ឧបបជ្ជិម្ហេកា បន ចាទោ មនុស្សេសុ។

“ទេវេសុ មហិទ្ធិកា អហុម្ហមានុសកម្ហិឯកា បន ចាទោ;

សត្តរតនស្ស មហេសី, ឥត្ថិរតនំ អហំ អាសិំ។

“ឥធ សញ្ចិតកុសលា, សុសមិទ្ធកុលប្បជា;

ធនញ្ជានី ច ខេមា ច, អហម្បិ ច តយោ ជនា។

“អារាមំ សុកតំ កត្វា, សព្ពាវយវមណ្ឌិតំ;

ពុទ្ធប្បមុខសង្ឃស្ស, និយ្យាទេត្វា បមោទិតា។

“យត្ថ យត្ថូបបជ្ជាមិ, តស្ស កម្មស្ស វាហសា;

ទេវេសុ អគ្គំ បត្តា, មនុស្សេសុ តថេវ ច។

“ឥមស្មិំយេវ កប្បម្ហិ, ព្រហ្មពន្ធុ មហាយសោ;

កស្សបោ នាម គោត្តេន, ឧប្បជ្ជិ វទតំ វរោ។

“ឧបដ្ឋាកោ មហេសិស្ស, តទា អាសិ នរិស្សរោ;

កាសិរាជា កិកី នាម, ពារាណសិបុរុត្តមេ។

“តស្សាសុំ សត្ត ធីតរោ, រាជកញ្ញា សុខេធិតា;

ពុទ្ធោបដ្ឋាននិរតា, ព្រហ្មចរិយំ ចរិំសុ តា។

“តាសំ សហាយិកា ហុត្វា, សីលេសុ សុសមាហិតា;

ទត្វា ទានានិ សក្កច្ចំ, អគារេវ វតំ ចរិំ។

“តេន កម្មេន សុកតេន, ចេតនាបណិធីហិ ច;

ជហិត្វា មានុសំ ទេហំ, តាវតិំសូបគា អហំ។

“តតោ ចុតា យាមមគំ, តតោហំ តុសិតំ គតា;

តតោ ច និម្មានរតិំ, វសវត្តិបុរំ គតា។

“យត្ថ យត្ថូបបជ្ជាមិ, បុញ្ញកម្មសមោហិតា;

តត្ថ តត្ថេវ រាជូនំ, មហេសិត្តមការយិំ។

“តតោ ចុតា មនុស្សត្តេ, រាជូនំ ចក្កវត្តិនំ;

មណ្ឌលីនញ្ច រាជូនំ, មហេសិត្តមការយិំ។

“សម្បត្តិមនុភោត្វាន, ទេវេសុ មានុសេសុ ច;

សព្វត្ថ សុខិតា ហុត្វា, នេកកប្បេសុ សំសរិំ។

“សោ ហេតុ សោ បភវោ, តម្មូលំ សា ច សាសនេ ខន្តី;

តំ បឋមសមោធានំ, តំ ធម្មរតាយ និដ្ឋានំ។

“កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ, ភវា សព្ពេ សមូហតា;

នាគីវ ពន្ធនំ ឆេត្វា, វិហរាមិ អនាសវា។

“ស្វាគតំ វត មេ អាសិ, ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ;

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

“បដិសម្ភិទា ចតស្សោ, វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ;

ឆឡភិញ្ញា សច្ឆិកតា, កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន”ន្តិ។

អរហត្តំ បន បត្វា អត្តនោ បដិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិត្វា ឧទានវសេន –

៣៣០។

“មន្តាវតិយា នគរេ, រញ្ញោ កោញ្ចស្ស អគ្គមហេសិយា;

ធីតា អាសិំ សុមេធា, បសាទិតា សាសនករេហិ។

៣៣១។

“សីលវតី ចិត្តកថា, ពហុស្សុតា ពុទ្ធសាសនេ វិនីតា;

មាតាបិតរោ ឧបគម្ម, ភណតិ ឧភយោ និសាមេថ។

៣៨៦។

“តិច្ឆាភាកិទតាហំ , អសស្សាតំ កចកតំ ឃដិបិ ដិច្ឆាំ;

កិយក្កុំ បភ ញ្ឆា កាយា, អប្យស្សាគា ពាហុចិឈាតា។

៣៨៧។

“កាយា ពក្កា អាសិ, ចិស្សបយា ឃេស្ស យច្ឆិតា ពាលិ;

តេ ឌីឈទត្តំ តិទឃេ, សយប្បិតា ហញ្ញាត្តេ ទក្ខិតា។

៣៨៣។

“សោចត្តិ បិបកយុា, ចិតិបិតេ បិបចន្តិភោ សគា;

កាឃេភ ច ចាចាឃ ច, យភសា ច អសំច្ចតា ពាលិ។

៣៨៨។

“ពាលិ តេ ទប្បញ្ញា, អចេតភា ទក្ខសយុគឃោទន្ធា;

គេសេត្ត អឌាភត្តា, ភ ពាញ្ញូទេ អទិយសច្ចាតិ។

៣៨៩។

“សច្ចាតិ ‘អយុ’ពាទ្ធចទគេសិ, តាតិ តេ ពាហុតទា អឌាភត្តា ឃេ;

អកិភត្តិ កចកតំ, បិហេត្តិ គេចេស្ស ប្ចុបបត្តិ។

៣៣៧។

“ទេវេសុបិ ឧបបត្តិ, អវស្សតា កចកេត អតិច្ចយិ;ៗ

ត ច សត្តសត្តិ ពាលិ, បុតប្បុតំ ញាឃិតព្ពស្ស។

៣៣៨។

“ចត្តារោ ចិតិបិតា, ក្វេច ច កតិយោ កឆញ្ញិ លព្ភត្តិ;

ត ច ចិតិបិតកតាតំ, បញ្ញា អត្ថិ តិទេយស្ស។

៣៣៩។

“អត្ថាតាឲ យំ ក្ខរោយា, បញ្ញិតំ ករពលស្ស បិចចេត;

អប្បោស្សក្កា ឈដិស្ស, ញាតិយទលប្យហាតាឃ។

៣៤០។

“កិ៍ កចកេត អកិតត្តិ, តេត កាឃកលិតា អឃារេត;

កចតញ្ញាឃ តិទោឆា, អត្ថាតាឲ បញ្ញិស្សាយិ។

៣៤១។

“ទុទ្ធាតំ ក្ខប្បារោ, ចិចន្តិរេតា អក្កលោ លលោ លទ្ធា;

សីលានិ ព្រហ្មចរិយំ, យាវជីវំ ន ទូសេយ្យំ។

៣៩១។

“ឯវំ ករោតិ សុមេធសា, មាតាបិតរោ ‘ន តាវ អាហារិ;

អាហរិស្សំ គហដ្ឋា, យរលាវសំ គតាវ ទេហស្សាមិ’។

៣៩២។

“មាតា ទុក្ខិតា រោទតិ បិតា ច;

អយ្យា សព្ពេមា សមកិហតោ;

ឆដេន្តិ សព្ពាភេវត្វំ, បរិទេវតេន លោមាបតិតំ។

៣៩៣។

“កុទ្ធោហិ បុត្តក កិំ ករោសិ, តេន ចិន្តាមិ វារណាវតិមិ;

រាជា អតិការេត្វា, អកិន្ទេបិ តស្ស ត្វំ ចិន្តា។

៣៩៤។

“អក្កមេហិ កថិស្សសិ, អតិការត្តស្ស រាជិនោ កតិយា;

សីលានិ ព្រហ្មចរិយំ, បត្តញ្ញា ទុក្ករា បុត្តក។

៣៩៥។

“នេដ្ឋ អារាមា ឆតយិស្សទិយំ, កោកា ស្ដា ឆហទិកាសិ;

ក្ញ្ជាហិ កាយកោកេ, ចារេយ្យំ ហោត្យ ទេ បុត្តា។

៣៩៦។

“អឆ ទេ កណតិ ស្ទេយឆា, យា ឲ្ឌិសិការិ កចកតយសាទ៍;

បញ្ញា ចា ហោហិតិ, យទណ៌ ចា ទេយ ត ទេចច ចារេយ្យំ។

៣៩៧។

“កិយិច ប្ដតិកាឃយស្ដិ, សចតកត្ត្ឋ កឃាតក៌ កុ្ណប់;

អកិំចិនេសយ្យំ កត្ត, អសកិ បឈ្លិទិត៌ អស្ដិប្ណ្ហា។

៣៩៨។

“កិយិច តហ៌ ខាតត្តី, ចិក្ដលក៌ យំសនេសាហិត្យបលិត្តា;

កិយិក្យលលឃំ សក្យណកត្តា, កញ្ញឲចទ៍ កិស្ស ឌិឃតីតិ។

៣៦០។

“តិញ្ញ្ឃ្យតិ ស្ដសាត៌, អឆិទ៍ កាទេឃា អទេបតចិញ្ញាទេណា;

ល្យេត្ត្ឋា កញ្ញ្ឌក្ក ចិឃ, ឌិក្យញ្ហយាទេតហិ ទោាតីហិ។

៣៥១។

“លុទ្ធក តំ សុសានេត, បរកត្តំ គ្យាយត្តិ ខិប្បន្តា;

តិឃណា មាតាបិតរោ, កិំ បន សាធារណា ឌតតា។

៣៥២។

“អន្ធ្លាបិតា អសារេរ, កញ្ចុចេរ អដ្ឋិគ្យាក្យសញ្ញាតេត;

ពេញអស្សុជ្ជារស្សចបរិបុណ្ណោ បូតិកាយមិគ្យា

៣៥២។

“សោ តំ ចិតិក្ខុខិត្វា, អក្ខត្តរយស្ស ឥហិទំ កឃិរា;

កន្ទស្ស អសហយាតា, សកាបិ មាតា ខិប្បេច្ឆម្យ។

៣៥៣។

“ឈន្ទធាត្យអាឃតតំ, សព្ហតំ ឌាតិប្បលកំ ក្យព្ហ;

សោតិសោ អត្យចិចិតត្តិ, ចារេម្យ កិស្ស ខ្ចេច្ឆម្យ។

៣៥៤។

“ឌិចេស ឌិចេស តិសត្តិ, សតាតិ តចតចា បតេម្យ្ម កាឃមិគ្យា

ចស្សសតមិ ច ឈាតេតា, សេស្យា ក្យព្ហស្ស ឆេចំ ឈសោ។

៣៤៦។

“អញ្ញុបកដ្ឋេ ឈាតំ, ឃោ ចិណ្ណាឃេចំ សព្វតោ ចចតិ;

ជិឃោ ដេហំ ឯសាទោ, បុតប្បុតំ ហញ្ញយាតាតំ។

៣៤៤។

“ឃេចស្ស យតុស្សស្ស ច, ពិទន្ធាតឃោតិឃា អស្សុទកាឃេ;

បេតស្ស ច តិទឃេស្ស ច, អបទិយិតា ជិស្សេត្ត ឈាតា។

៣៤៥។

“ឈាតា តិទឃេស្ស ពាហ្វ, ចិតិបិតាកតស្ស បិញ្ញឃយាតស្ស;

ឃេចស្សបិ អត្តាលំ, តិដ្ឋាតស្សលា បទំ តត្តិ។

៣៤៩។

“បត្តា តេ តិដ្ឋាតំ, ឃេ ឃុត្តា ឌសពាលស្ស បិចចេត;

អប្បោស្សុក្កា ឈដេត្តិ, ឌាតិយលោប្បហាតាឃ។

៣៥០។

“អដ្ឋេច តាតកិតិក្កូយិស្សំ, កោកេហិ កំ អសាទេហិ;

ភិដ្ឋិភ្នា មេ កាយា, ចត្តរយា តាលចក្ខុកតា។

៤៥១

“សា ចេច ភណតិ បិតរេមតឹករេត្វា, ច ឃម្ស សា ជិភ្នា;

រូបឃាសិ ចារណចេត, ចារេឃ្យមុបដ្ឋិតេ កាលេ។

៤៥២

“អឆ អសិតតិចិតមុក្ខេក, កេនេ ឈកេក្កត លិភ្និឃ ស្សមេឆា;

បិឃាតំ បិតហិត្វា, បជមឝ្លាភំ ឃយាបន្ថិ។

៤៥៣

“សា ច តហិំ ឃយាបភ្នា, អតឹករេត្វា ច អាកេតា ភកទំ;

បិឃាតេត ច ស្សមេឆា, អតិច្ចឃត្ថាត្ម ស្សការេចតិ។

៤៥៤

“សា ច មភសិ កាទរាតិ, អតឹករេត្វា ច អារុហិ តុទិតំ;

មហិកភកក្ខសិតេក្ក, កតឝ្ញូលិ ឃាចតិ ស្សមេឆំ។

៤៥៥

“រេឌ្ឋ អាណា ឆភមិស្សទិឃំ, ភេកាកា ស្សលា ជហទិកាសិ;

ភុញ្ជាហិ កាមភោគេ, កាមសុខា ទុល្លភា លោកេ។

៣៨៦។

“និស្សដ្ឋំ តេ រជ្ជំ, ភោគេ ភុញ្ជស្សុ ទេហិ ទានានិ;

មា ទុម្មនា អហោសិ, មាតាបិតរោ តេ ទុក្ខិតា។

៣៨៧។

“តំ តំ ភណតិ សុមេធា, កាមេហិ អនត្ថិកា វិគតមោហា;

មា កាមេ អភិនន្ទិ, កាមេស្វាទីនវំ បស្ស។

៣៨៨។

“ចាតុទ្ទីបោ រាជា, មន្ធាតា អាសិ កាមភោគិនមគ្គោ;

អតិត្តោ កាលង្កតោ, ន ចស្ស បរិបូរិតា ឥច្ឆា។

៣៨៩។

“សត្ត រតនានិ វស្សេយ្យ, វុដ្ឋិមា ទសទិសា សមន្តេន;

ន ចត្ថិ តិត្តិ កាមានំ, អតិត្តាវ មរន្តិ នរា។

៣៩០។

“អសិសូនូបមា កាមា, កាមា សប្បសិរូបមា;

ឧក្កូបមា អនុទហន្តិ, អដ្ឋិកង្កលសន្និភា។

៤៩១។

“អនិច្ចា អធុវា កាមា, ពហុទុក្ខា មហាវិសា;

អយោគុឡោវ សន្តត្តា, អឃមូលា ទុខប្ផលា។

៤៩២។

“រុក្ខផលូបមា កាមា, មំសបេសូបមា ទុខា;

សុបិនោបមា វញ្ចនិយា, កាមា យាចិតកូបមា។

៤៩៣។

“សត្តិសូលូបមា កាមា, រោគោ គណ្ឌោ អឃំ និឃំ;

អង្គារកាសុសទិសា, អឃមូលំ ភយំ វធោ។

៤៩៤។

“ឯវំ ពហុទុក្ខា កាមា, អក្ខាតា អន្តរាយិកា;

គច្ឆថ ន មេ ភគវតេ, វិស្សាសោ អត្ថិ អត្តនោ។

៤៩៥។

“កិំ យយ បនេទា ករិស្សតិ, អត្តនោ ឃឹសយិក្រឈយ្យាភយិៈ្យា

អត្យុពានេទ្ឋ ឌទាយទនេលា, ពស្ស ឈាពាឃ ឈដិពត្ថាៈ

៣៥៩ៈ

“ក្វោទំ អបិបុរិត្វាភឋំ, យាពាបិពនេទា អគឹករត្តឌ្ឍា;

ខិស្វាភ ឈយំ គិសិនេត្ត, នេទាឝនេត្ត ឮឝយនេចាឋៈ

៣៥៧ៈ

“ឌឹនេឈា ឌាលិគំ សំសានេទា, បុភប្យុភឌ្ឍា នេទាឝពំ;

អភយពនេក្ក បិព្យ យទនេលា, កាព្យ ចនេឆ អត្តនោ ច ចនេឆៈ

៣៥ប៉ៈ

“អស្សុ ឆឌ្ឍា ទ្យុឌិទំ, សំសាទំ អភយពក្កនេពា សទឆ;

សត្តាគំ សំសទពំ, សទាហិ អដ្ឋឹភឌ្ឍា សគ្គិចឃំៈ

៣៥៥ៈ

“សទ ចព្យនេទាឝឌឹ, ក្លបគឹនេព អស្សុឆឌ្ឍាទ្យុឌិទយិ;្យា

សទ ឲកកប្យយដ្ឋឹគំ, សឌ្ឍាឃំ ចិបុនេលភ សយំៈ

៣០០.

“ឧភយតេក្ក សិសរតោ, យហិ ទព្ភីបយុបតិតំ;

កោលដ្ឋិយត្តាក្យញ្ញូកា, យាតា យាត្យោស្ទច តប្បោហោត្តិ.

៣០១.

“តិលាកដ្ឋ ឋាលាបលិសំ, ស្ថបតិតំ ឧភយតក្កោតា សរ;

ចត្យរក្ខលិកា ឈដិកា, បិត្យបិត្យោស្ទច តប្បោហោត្តិ.

៣០២.

“សរ កាលាកឆ្លប់ បុព្វាសយុឌ្ឍ, អបរតោតា ច ឃុកលិទ្ធិ;

សិទ៌ តស្ស ច បដិយុក្កំ, យត្តុស្សលិកយិប្រ្ឍបយ៉ិ.

៣០២.

“សរ ទ្វុបំ ចេលាបិណ្ណោបយស្ស, កាឃកលិតោ អសារស្ស;

លត្តក បស្ស អតិច្ចោ, សរាហិ តិរភយ ខាហ្យចិឈាតោ.

៣០៣.

“សរ គដសិ ចឆ្លោត្តា, បុភប្រ្យត តាស្យ តាស្យ ខាតិស្យ;

សរ ក្យុឹក្កលកឃាតិ ច, សរាហិ ចត្តារិ សច្ចាតិ.

៣០៣។

“អមតម្ហិវិជ្ជមានេ, កិំ តវ បញ្ចកដុកេន បីតេន;

សព្វា ហិ កាមរតិយោ, កដុកតរា បញ្ចកដុកេន។

៣០៤។

“អមតម្ហិវិជ្ជមានេ, កិំ តវ កាមេហិ យេ បរិឡាហា;

សព្វា ហិ កាមរតិយោ, ជលិតា កុថិតា កម្បិតា សន្តាបិតា។

៣០៥។

“អសបត្តម្ហិសមានេ, កិំ តវ កាមេហិ យេ ពហុសបត្តា;

រាជគ្គិចោរុទកប្បិយេហិ, សាធារណា កាមា ពហុសបត្តា។

៣០៦។

“មោក្ខម្ហិវិជ្ជមានេ, កិំ តវ កាមេហិ យេសុ វធពន្ធោ;

កាមេសុ ហិ អសកាមា, វធពន្ធទុក្ខានិ អនុភោន្តិ។

៣០៧។

“អាទីបិតា តិណុក្កា, គណ្ហន្តំ ទហន្តិ នេវ មុញ្ចន្តំ;

ឧក្កោបមា ហិ កាមា, ទហន្តិ យេ តេ ន មុញ្ចន្តិ។

៥១០។

“យា អប្បកស្ស ហេតុ, កាមសុខស្ស វិបុលំ ជហី សុខំ;

មា បុថុលោមោវ ពឡិសំ, គិលិត្វា បច្ឆា វិហញ្ញសិ។

៥១១។

“កាមំ កាមេសុ ទមស្សុ, តាវ សុនខោវ សង្ខលិពន្ធោ;

កាហិន្តិ ខុ តំ កាមា, ឆាតា សុនខំវ ចណ្ឌាលា។

៥១២។

“អបរិមិតញ្ច ទុក្ខំ, ពហូនិ ច ចិត្តទោមនស្សានិ;

អនុភោហិសិ កាមយុត្តោ, បដិនិស្សជ អទ្ធុវេ កាមេ។

៥១៣។

“អជរម្ហិ វិជ្ជមានេ, កិំ តវ កាមេហិ យេសុ ជរា;

មរណព្យាធិគហិតា, សព្វា សព្វត្ថ ជាតិយោ។

៥១៤។

“ឥទមជរមិទមមរំ, ឥទមជរាមរំ បទមសោកំ;

ອສປຕ຺ຕມສມ຺ພາຘໍ, ອຂລິຕມຠຍໍ ນິຣຸປຕາປໍ.

໕໑໕.

“ອຘິຄຕມິທໍ ພຫູຫິ, ອມຕໍ ອຊ຺ຊາປິ ຈ ລຠນີຍມິທໍ;

ໂຍ ໂຍນິໂສ ປຍຸຎ຺ຊຕິ, ນ ຈ ສກ຺ກາ ອຆຏມາເນນ.

໕໑໖.

“ເອວໍ ຠຓຕິ ສຸເມຘາ, ສງ຺ຂາຣຄເຕ ຣຕິໍ ອລຠມານາ;

ອນຸເນຕ຺ວາ ອນິກຣຕ຺ຕໍ, ເກເສ ຈ ຉມໍ ຂິປິ ສຸເມຘາ.

໕໑໗.

“ອຸຏ຺ຐາຍ ອນິກຣຕ຺ໂຕ, ປຎ຺ຊລິໂກ ຍາຈຕສ຺ສາ ປິຕຣໍ ໂສ;

ວິສ຺ສຊ຺ເຊຖ ສຸເມຘໍ, ປພ຺ພຊິຕຸໍ ວິໂມກ຺ຂສຈ຺ຈທສ຺ສາ.

໕໑໘.

“ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕາ ມາຕາປິຕູຫິ, ປພ຺ພຊິ ໂສກຠຍຠີຕາ;

ຉ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕາ, ອຄ຺ຄຜລໍ ສິກ຺ຂມານາຍ.

໕໑໙.

“អច្ឆរិឃយញ្ញុតំ តំ, តិត្ថាតំ អាសិ ទាឌកក្ខាឃ;

បុថ្ថតិចាសចទិតំ, ឃឆា ញ្យាកទិ បដ្ឋិយេ កាឞេល។

៤២០។

“ភកចតិ ក្រោឈាកយេត, សញ្ញាទាយយិ្យតចតិចេសយិ;្យ

សលិយោ តិស្សោ ឌតិយោ, ចិហាទសាតំ អសាសិយ្យា

៤២១។

“ធសត្តំ សតត្តំ, ធសសតត្តំ សតាតិ ធ សតត្តំ;

ចេធេចស្ កូបបន្ទិយ្យេកា បត ចាសេធា យតុស្សស្។

៤២២។

“ចេធេចស្ យហិន្តិកា អហុយ្យយាតុសកយិ្យកា បត ចាសេធា;

សត្តុទតតស្ស យហេឃឹ, ត្តតុ្តិទតតំ អហំ អាសិ។

៤២៣។

“សោ ហេតុ សោ បកចោ, តំ មូលំ សាច សាសេត លត្តិ;

តំ បធយសយោឆាតំ, តំ ឆមុទតាឃ តិត្ថាតំ។

៤២៤។

“ឧច្ឆិ ពកូទាត្តិ ខេយ សង្គហត្តិ, ចងត់ អគោយបញ្ញាស្ស;

តិព្ពិតត្តិ កចកេព, តិព្ពិតិត្វា ចិទជ្ជត្តិ”តិ៍ –

ឮយា កាធា អភាសិ៍

ពត្វ យត្តចតិយា ភកេទតិ យត្តចតីតិ ឧច្ឆិភាយកេ ភកេទ៍ ទញ្ញោ កោញ្ចាស្សាតិ កោញ្ចាស្ស ភាយ ទញ្ញោ យពេហសិយា កុដ្ឋិយិព្រាតា ឌឹតា អាសិ៍ ស្វុយឆាតិ ភាយេត ស្វុយឆា៍ បសាឌិតា សាសភកេទហីតិ សត្វសាសភកេទហិ អទិខេយហិ ឆយ្វឆេសភាយ សាសទេ បសាឌិតា សញ្ញាពទពតត្តឃយ្យសាគា ពពា៍

សីលចតីតិ អាចារសីលសយ្យត្តា៍ ចិត្តកធាតិ ចិត្តឆយ្វកធា៍ ពាហុស្សុតាតិ កិក្ខុតិត់ សត្តិកេ បទិយត្តិឆយ្វស្សុតិឃុតា៍ ព្យុទ្ធសាសទេ ចិតីពាតិ ឧច្ឆិ បចត្តិ, ឧច្ឆិ តិចត្តិ, ឧត្តិ សីលំ, ឧត្តិ សមាធិ, ឧត្តិ បញ្ញាតិ ស្វត្តាត្វកេពត (ជី៍ តិ៍ ១.១៥៥) ខេយាតិខោយភសិកោទេត ពងក្កខេពា កិលេសាត់ ចិតិចត្តត្វា ព្យុទ្ធាត់ សាសទេ ចិតីពា សំឃពកាយចាធាចិត្តា៍ ភ្នកខេយា តិសាយេចាតិ ព្យុយេក្រដ្ឋិ យយ ចងត់ តិសាយេច, យាពាបិពទោ ភ្នបកត្វា កណពីតិ ខេយាគត៍

ឃជិបិ ជិព្ពត្តិ ងេចខេលិកបទិយាបត្តយ្យិ កចកាត់ ភាយ សព្ពយ្យិ អសស្សាត់ អតិដ្ឋិ ទុក្ខ ចិបទិលាយឆយ្វិ៍ កិយក្តិ បត ព្យុត្វា កាយាតិ កិយក្តិ បត យាត្វសកា កាយា, ខេព សព្ពយ្យិ អសាទកកាចខេពា ព្យុត្វា ទិត្វា, សត្វឆាទាយំ យឆ្វពិត្ត ចិឃ អយ្យស្សាគា, ឧពទហិ អាឃតិព្ភា ចិប្វលទុក្ខពាឃ ពាហុចិឈាពា៍

ពទុកាតិ អតិដ្ឋា៍ សយ្យជិកឃខេដ្ឋត អាសីចិស្វបយា៍ ខេយស្វ កាយេស្វ៍ យុត្តិពាតិ អញ្ញោសិពា៍ សយយ្យិពាតិ សកយ្វតា សព្វខេសា អយ្យិពា លិត្វា, ភ្នបបត្តាតិ អពត្វា៍ ហញ្ញាខេត្តាតិ ពាជិឃត្តិ៍

ចិតិបិខេពតិ អបិខេយ៍

អខេចពតាតិ អត្តហិពខេចពភាយ អភាខេចត អខេចពតា៍ ទុក្ខសយ្យខេយាទុក្ខតិ ពណ្ហាតិយិត្តសំសាខេទ អចទុក្ខ៍ ខេខេសខេត្តាតិ ចព្យុសច្ចឆយ្វ ខេឆសិយយាខេត៍ អខោតក្ខាតិ អត្វ អខោតក្ខា៍ ត ព្យុជ្ឈូទ អទិឃសច្ចានីតិ ទុក្ខាឌីតិ អទិឃសច្ចាតិ ត បជិព្យុជ្ឈត្តិ៍

អយ្វាតិ យាពទិ បយុត់ កត្វា អាលបតិ៍ ខេព ពាហុពទា អខោតក្ខាតិ ខេយ អកិតត្ថត្តិ កចកាត់ បិខេហត្តិ ខេខេចស្វ ភ្នបបត្តិ ព្យុទ្ធចខេខេសិពាតិ

សច្ចានិ អជានន្តា, តេនេវ ច ពហុស្មិំ លោកេ ជាហុតរាតិ វេទិតព្វោ

កចកេត អភិក្កមិត្វា សព្ពស្មិំ កេច អភិក្កេ ខេចេស្ កូបបត្តិ ត សស្សតា, ឲចំ សតេ្តបិ ត ច សត្តសត្តិ ខាលិ តក្ខត្តសត្តិ ត សំចេកំ អាបជ្ជត្តិ បុតប្បុតំ ខាឃិតព្ពស្សាតិ អបរាបរំ កូបបជ្ជមាតស្ស

ចត្តារោ ចិតិបិតាតិ តិរយោ តិរច្ឆាតយោតិ បេត្តិចិសយោ អសុរយោតិតិ ព្ពុយេ ចត្តារោ សុលសមុស្សេយតោ ចិតិបិតាកតិយោ មត្តុស្សខេទ្ទបបត្តិសត្ថិតា បត ខេ្ចច កតិយោ គឆត្តិ កិច្ឆេត គសិរេត លព្ភត្តិ បុញ្ញាកមុស្ស ទុក្ករត្តា តិរយេស្វតិ សុលរហិតោស្ អបិយេសុ

អបេ្បាស្សុក្កាតិ អញ្ញាកិច្ចេសុ តិរុស្សុក្កា ឈជិស្សត្តិ ចាឃមិស្សំ កាចតំ អត្តឃុជ្ជិស្សាមិ, កាឃកលិតា អសាទេត កចកេត កិំ អភិតត្តិតេតាតិ វេទិតព្វោ

កចតល្បាឃ តិទេរាឆាតិ កចកតាឃ តល្បាឃ តិទេរាឆទេហតុ តិទេរាឆត្តំ

ញុច្ឆាតំ កូប្បារេខា លទេ្ធា, ចិចឌ្ឍិតោ តិរឃុបបត្តិអាឌិកោ អដ្ឋចិខេឆា អក្ខណោ, ឈណោ តចយោ ឈណោ លទេ្ធាតិ វេទិតព្វោ សីលិតិតិ ចតុបរិសុទ្ធិសីលិតិំ ព្រហ្មចរិយត្តិ សាសតព្រហ្មចរិយំ ត ទុសេឃ្យត្តិ ត កោសេឃ្យាមិ

ត តាច អាហារំ អាហរិស្សំ គហដ្ឋាតិ “ឥតច តាច អហំ គហដ្ឋា ហុត្វា អាហារំ អាហរិស្សាមិ, សេច បព្ពជ្ជំ ត លភិស្សាមិ, មរណចសមេច គតា កចិស្សាមី”តិ ឲចំ សុមេធា មាតាបិតរោ កណតីតិ វេទិតព្វោ

អស្សាតិ សុមេធាឃ សព្ពសោ សមភិហតោតិ អស្សុហិ សព្ពសោ អភិហតមុខោ ឈទេត្តិ សញ្ញាបេតុត្តិ បិសាទគតេល ឈមាបតិតំ សុមេធំ មាតា ច បិតា ច កិហិកាចាឃ សញ្ញាបេតុំ ឈទេត្តិ ចាឃមត្តិ “ឈទេត្តិ ចាឃមត្តី”តិបិ បិឌោ, សោ ឲចត្ថោ

កិំ សោចិតេតាតិ “បព្ពជ្ជំ ត លភិស្សាមី”តិ កិំ សោចតេត ជិត្តាសិ ចារលាចតិមិត្វា ចារលាចតិតកេរ ជិត្តា អសិ “ជិត្តាសី”តិ ចត្វា បុតបិ “ត្វំ ជិត្តា”តិ ចចតំ ចឡហំ ជិត្តភាចខស្សតត្តំ

រជ្ជេ អាណាតិ អភិកេត្តស្ស រជ្ជេ តច អាណា បចត្តតិ ឆតមិស្សរិយត្តិ ពហុស្មិំ កុលេ បតិកុលេ ច ឆតំ ពស្សរិយត្តំ, ភោកា សុតា អតិចិយ ព្ពុដ្ឋា ភោកាតិ សព្ពមិតំ តុឃ្យាឃ្យុបដ្ឋិតំ ហត្វកតំ ខហរិកាសីតិ តទុលឹ ចារិ, តស្មា កុញ្ញាហិ កាមភោកេ តេត កាទោត ចារេឃ្យ ហោតុ តេ បុត្តាតិ វេទិតព្វោ

តេតិ យាតាបិតរោ៍ យា ឲឌិសិកាតិតិ ឲចទ្សបិតិ ររេឌ្ឌ អាណាឌិតិ យា កចត្ត្យ៍ ពស្វាតិ ចេ អាហ “កពចតយសារ”ត្តិអាឌិ៍

កិមិចាតិ កិមិ ចិឃ៍ ប្សតិកាឃត្តិ ព្ទមំ ប្សតិកញ្ញឲចទ៌ សចភាគត្ត្ឍិ ចិឃ្សុ្ជចិឃ្យាកត្ត្ឍ៍ កឃាភកត្តិ អចិតរាកាត៌ កឃាចហំ៍ កុ្យណបំ អកិសំចិរេសឃ្យំ កស្តត្តិ កុ្យណបករិតំ ចមុ្វបសិត្តាក៌, អសកិ៍ បល្ឍុរ្ទិតំ អសុ្វចិបុ្ណ្ហ ភាគប្យកាសឃ្យ អសុ្វចិភោ បុ្ណ្ហ ហុ្ចត្វា អសកិ៍ សត្តាកាល៌ អឈិបល្ឍុរត្តិ “មយ ព្ទង”ត្តិ អកិតិចេសឃ្យំ៍

កិមិច ឥហំ ឌាតត្តិ៍, ចិក្សុលកត្តិ អតិចិឃ បដិក្កុល៌ អសុ្វចិហិ មំសបេឃិហិ សោលិតេហិ ច ប្ចលិត្តំ អភេកេសំ កិមិក្សុលិត៌ អាលឃំ សក្សុណាត៌ កត្ត្វក្សតំ៍ “កិមិក្សុលិលសក្សុណាកត្ត”ត្តិបិ បិរេឍា, កិមិត៌ អចសិ្ជ្ឍសក្សុណាគត្ថា កត្តក្សតត្តិ អទ្វេ៍ តំ អហំ៍ កញ្ញឲចទ៌ ឌាតត្តិ៍ ចិតា៍ តំ មំ ព្ទងាតិ ចារេឃ្យចសេគ កិឃ្ស រោគ គាម ការលោគ ឌិឃ្យតិតិ ឌស្សេតិ៍ តឃ្ស តត្ថា ឌាត៌ កិមិច កិ៍ ចិឃ រេហាតិតិ ឃោឌភា៍

តិឆ្គឃ្យុតិ សុ្វសាត៌, អចិទ៌ កាឃោ អបេតចិត្តាណោតិ អឃំ កាឃោ អចិរេរភេច អបកតចិត្តាណោ សុ្វសាត៌ តិឆ្គឃ្យុតិ ប្ចបតិឃតិ៍ លុ្យេឌ្ឍាតិ លឌ្ឍិតោ៍ កញ្ញព្ទក្តទ៌ ចិឃាតិ តិរទ្វេកក្ជ្ឍលល្ឍសឌិសោ៍ ឌិក្សឆ្ឆមាភេហិ ឆាតិហិតិ ឆាតិឌភេហិបិ ឌិក្សឆ្ឆមាភេហិ៍

លុ្យេឌ្ឍគ ត៌ សុ្វសាភេតិ ត៌ កញ្ញឲចទ៌ សុ្វសាភេ លេឌ្ឍ្វេតា៍ បរកត្តត្តិ បរេរសំ សោណសិក្តាលិឌិត៌ កត្តក្សតំ៍ ត្យាឃត្តិ ឌិក្សឆ្ឆត្តាតិ “ព្ទមឃ្ស បឆ្ឆតោ អាកោតា”តិ ឲត្តភោកាបិ ឌិក្សឆ្ឆមាភា សសិំ តិមុ្ជត្តា ត្យាឃត្តិ, បរេកច ឲ្ជចត្តា៍ តិឃកា យាតាបិតរោតិ អត្តភោ យាតាបិតរោបិ៍ កិ៍ បគ សាឈារណា ឌគតាតិ ព្ទតរោ បគ សមុ្សហោ ឌិក្សឆ្ឆតិតិ កិមេច ចត្តត្ថា៍

អខ្លោ្យសិតាតិ តហ្យោចសេគ អកិតិចិ្ជ្ឍា៍ អសាភេរតិ តិច្ឆសារាឌិសាររហិតោ៍

ចិតិត្ត្ឃ្យឌិត្វាតិ ចិត្តាណចិតិត្ត្ឃោក៌ កត្វា៍ កត្ត្ឍឃ្ស អសហមាភាតិ កត្ត្ឍ អឃ្ស កាឃឃ្ស អសហត្តិ៍ សកាបិ យាតាតិ អត្តភោ យាតាបិ ឌិក្សឆ្ឆឃ្យ រោកាជ្ឍាសាត៌ ចិតិត្ត្ឃ្ជរេគគ បដិក្កុលកាចាឃ សុ្ជ្ឍតទ៌ ប្ចបជ្ឍហគតោ៍

ឍត្ត្ឍឆាតុអាឃតគត្តិ ទ្សបក្ល្ឍក្តាឌឃោ ព្ទមេ បត្ថាក្លត្ឍា, ចក្ល្យឆាតុអាឌឃោ ព្ទមា អជ្ឍារសឆាតុឃោ, ចក្ល្ឍាឃតភាឌិតិ ព្ទមាតិ ទ្វាឌសាឃតភាតិតិ ឲចំ ឍត្ត្ឍា ឆាតុឃោ អាឃតភាតិ ចាតិ សត្តំ ព្ទងំ ទ្សបិទ្សបឈមុ្ញាតំ សមេត្ថ សមុ្ត្ឃ្យ បត្ថឃេហិ កតត្តា សត្តំ, តឃិតំ តសិ្វ ករេច បចត្តមាត៌ ទុក្ល, ឌាតិបត្ថឃត្តា ឌាតិមុ្សលកត្តិ៍ ឲចំ ឃោតិសោ ប្ចបិឃេគ អគុចិចិតត្តិ៍ ចិត្តឃត្តិ៍, ចារេឃ្យ ចិចាហំ, កិឃ្ស រោគ ការលោគ ព្ទឆ្ឆិឃ្សាមិ៍

“សិលិតិ ព្រាហ្ចទិឃំ, បត្តាឌ្ជា ទុក្ករា”តិ ឃេឌតំ យាតាបិត្សហិ ចុត្តំ តឃ្ស បដិចចត៌ ឌាតុំ “ឌិចេស ឌិចេស”តិអាឌិ ចុត្តំ៍ តត្ត្វ ឌិចេស

ឌិចេស ពិសត្តិសតាតិ តចតចា បទេពស្ស កាយយឹត្វិ ឌិទេត ឌិទេត ពីលិ សត្តិសតាតិ តាចទេច បឹតតិសិតការេចត អកិតចាតិ កាយស្មិំ

សព្យទេពស្ស។ ចស្សសតយ្យិ ច ឈាទេតា ទេសទេយ្យាតិ តិទត្តទំ ចស្សសតយ្យិ បតយាទេតា យឆាចុទេត្តា សត្តិឈាទេតា ទេសទេយ្យា។ ទុក្លស្ស ទេចចំ

លទេយាតិ ឲចំ ទេច ចដ្ឋុក្លស្ស បរិក្លទេយា កទេចយ្យ, ឲចំ យហត្តយ្យិ បចត្តិទុក្លុ អឆិចាទេសត្វា តិឌ្ឍាតាឆិកយាឃ ក្ចស្សទេហា ពទលឹទេយាតិ

អឆិប្យាទេយា។

អញ្ញ្បកទេឆ្នតិ សព្យដិទេឆ្នយ្យ។ ឲចត្តិ ទុត្តតទេយត។ ព្លគំ ទុត្តំ ទេហាតិ – ទេយា បុក្កទេលិ អតយពក្កិ សំសាទំ អបរិយាលញ្ញា ចដ្ឋុក្លុ ឌឹទេបត្តិ

សត្តុទេតា ចចតំ ចិឌ្ឍាឃ ជិទេតា យឆាចុត្តំ សត្តិឈាពទុក្លុ សព្យដិទេឆ្នយ្យ, ទេពត ទេចច ចដ្ឋុក្លស្ស បរិក្លទេយា សិយាតិ។ ទេតតាហ – “ឌឹទេឈា

ទេពសំ សំសាទេរា, បុតប្យុតញ្ញា ហញ្ញាយាតាត”ត្តិ, អបរាបរំ ឌាតិឌរាញ្ញាឆិយរណាឌឹហិ ឆាឆិឃយាតាតត្តិ អទេត្វា។

អស្សុទការទេយតិ កាលកញ្ចិកាឌិ ទេបតាស្សុទតិការទេយ។ ឈាតាតិ កាយចិត្តាតំ ក្ចបឈាតា ចឆា។

ឆាហូតិ បញ្ចចិឆឆាត្ថតាឌិកឲ្យការលាចទេសត បចត្តិឃយាតា ឆាហូ អទេតកឈាតា។ ចិតិបិតាកតស្សាតិ ទេសសាបិឃសព្លាតំ ចិតិបិតំ

ក្ចបកតស្សាបិ។ បឹឆ្វត្លឃយាតស្សាតិ ពិទេឆ្នាតាឌិអត្តការេច អកិឈាតាឌឹហិ អាឆាឆិឃយាតស្ស។ ទេឌទេចស្សបិ អត្តាលត្តិ ទេឌចត្តការេចស្សបិ

តាលំ តត្វិ រាកបរិឆ្សអាហាឌិតា សទុក្លសចិឈាតកាចទេតា។ តិឌ្ឍាតស្សលា បទំតត្វិតិ តិឌ្ឍាតស្សលទេតា បទំ អញ្ញាក្ចត្តយំ ស្សលំ តាយ តត្វិ

ទេលិកិឃស្សលស្ស ចិបរិលាយសព្លាទុក្លសកាចត្តា។ ទេតតាហ កកចា – “តិឌ្ឍាតំ បទយំ ស្សល”ត្តិ (ឆ។ ប។ ១០៦-១០៣)។

បត្តា ទេព តិឌ្ឍាតត្តិ ទេព តិឌ្ឍាតំ បត្តាទេឃច តាយ។ អឆ ចា ទេពទេឃច តិឌ្ឍាតំ បត្តា។ ទេឃ ឃុត្តា ឌសឆាលស្ស បិចចទេតតិ សឲ្យាសព្យឆ្នស្ស

សាសទេត ទេឃ ឃុត្តា បឃុត្តា។

តិឌ្ឍិត្ថាតិ ចិទត្តា។ ទេបតិ យឃា។ ចត្តសយាតិ ស្សចាតចយចុសឌិសា។ តាលចត្តុកតាតិ តាលស្ស បតិដ្ឋាតសឌិសា កតា។

អឆាតិ បឆ្នា, យាតាបិត្វតំ អត្តទេតា អញ្ញាសឃំ បទេចទេឌត្វា អតិកទត្តស្ស ច អាកតកាចំ ស្សត្វា។ អសិតតិចិតយុក្សទេកតិ

ព្លត្ថតិលកយទេសយាតចណ្ណតាឃ អសិទេត, ឈតការេចត តិចិទេត, សិប្ឆលិត្វលសយសយ្សស្សតាឃ យុក្សទេក។ ទេកទេស លទេក្កត លិត្ថិយាតិ អត្តទេតា

ទេកទេស ស្សតិសិទេតត អសិតា លិត្ថិត្វា។ បិសាឆំ បិឌហិត្វាតិ អត្តទេតា ចសតបិសាទេឌ សិទិកត្តុំ បិឆាឃ, តស្ស ត្វាទំ ឆទេកត្វាតិ អទេត្វា។

បឆយញ្ញាតំ សយាបឌ្ឌឹតិ លទេក្កត លិទេត្ថ អត្តទេតា ទេកទេស បុទទេតា ឌទេបត្វា តត្វ បដិក្លលយតសិកាទំ បចទេត្តតិ ឃឆាក្ចបដ្ឋិទេត តិឃិទេត្ត ក្ចប្យត្ថំ

បឆយំ ឆសាតំ ចសឹកាចំ អាបិទេឌត្វា សយាបឌ្ឌិ។

សា ច ស្សទេយឆា ពហំ បិសាទេឌ សយាបត្ថា ឆសាតត្តិ អឆិប្យាទេយា។ អតិច្ចសញ្ញា ស្សការេចតីតិ ឆសាតទេតា ចុដ្ឋហិត្វា ឆសាតំ បិឌកំ កត្វា

ចិបស្សតំ បដ្ឋទេបត្វា “ឃំកិញ្ចិ ទ្វប”ត្តិអាឌិតា (អ។ តិ។ ៣។១៥០; ឃ។ តិ។ ១។១៣៣; បដិ។ ឃ។ ១។៣៥) អតិច្ចាតុបស្សតំ ស្សដ្ឋុ ការេចតិ,

ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩅᨱ᩠ᨱᩣᨠᩣᩁᩃᩮᨡᨶ ᨧᩮᩅ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨾᨱᩥᨠᨶᨠᩅᩥᨽᩪᩈᩥᨲᨦ᩠ᨣᩣᨲᩥ ᨾᨱᩥᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩉᩮᨾᨾᨿᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩥᨽᩪᩈᩥᨲᨣᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᩁᨩ᩠ᨩᩮ ᩋᩣᨱᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨿᩣᨧᩥᨲᩣᨠᩣᩁᨶᩥᨴᩔᨶᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨱᩣᨲᩥ ᩋᩣᨵᩥᨷᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩍᩔᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩈᩮᩣ ᩅᩥᨽᩅᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᩮᩣᨣᩣ ᩈᩩᨡᩣᨲᩥ ᩍᨭ᩠ᨮᩣ ᨾᨶᩣᨷᩥᨿᩣ ᨠᩣᨾᩪᨷᨽᩮᩣᨣᩣ᪨ ᨴᩉᩁᩥᨠᩣᩈᩦᨲᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨴᩉᩁᩣ ᨲᩁᩩᨱᩦ ᩋᩈᩥ᪨

ᨶᩥᩔᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᩁᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨿᨸᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩴ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨴᩩᨷ᩠ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨣᩮ ᨧ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩔᩩ, ᩋᨿᩴ ᨿᩴ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᨿᩮᩅ ᨶᩥᩁᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩣ ᨴᩩᨷ᩠ᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨴᩮᩉᩥ ᨴᩣᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᩁᩩᨧᩥᨿᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩣᨶᩣᨶᩥ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ ᨲᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩅ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨳᩣ ᨠᩣᨾᩮ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨶ᩠ᨲᩥᩴ᪨ ᨲᩮᨷᩥ ᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᨧᨶᩈᩮᩈᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨿᩣ ᨠᩣᨾᩮ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨾᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᨾᩮ ᨿᩣ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩥ᪨ ᩋᩉᩴ ᨷᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨥᩮᩣᩁᩴ ᨾᩉᩣᨷᩁᩥᩊᩣᩉᨴᩮᩣᩈᩮᨶ ᨷᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩣᩊᩣᩅᨧᨠ᩠ᨠᩪᨷᨾᩣ ᩏᨷᩃᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ᪨

ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩦᨸᩮᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨴᩦᨷᩥᨠᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩉᩣᨴᩦᨷᩣᨶᩴ ᩍᩔᩁᩮᩣ᪨ ᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ, ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩦᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨽᩪᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ – “ᩁᩣᩉᩩᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩦᨶᩴ, ᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩥᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪑᪕)᪨ ᩋᨲᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩦᩊᩣᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩏᨷᩁᨩ᩠ᨩᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩦ ᩁᩣᨩᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩅᨽᩮᩣᨣᩈᨴᩥᩈᩮ ᨽᩮᩣᨣᩮ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩣᨿ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨠᩣᩃᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᨽᩅᨶᩮ ᩈᨠ᩠ᨠᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩋᨲᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ᪨ ᨶ ᨧᩔ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨲᩣ ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩔ ᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩩᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᩋᩣᩈᩣ ᨶ ᨧ ᨷᩁᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᩣ ᩋᩣᩈᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲ ᩁᨲᨶᩣᨶᩥ ᩅᩔᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨷᩥ ᩁᨲᨶᩣᨶᩥ, ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨴᩮᩅᩮᩣ ᨴᩈᨴᩥᩈᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩁᩩᨧᩥᩅᩈᩮᨶ ᨿᨴᩥᨷᩥ ᩅᩔᩮᨿ᩠ᨿ, ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩩᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩔ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᨶ ᨧᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ, ᩋᨲᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅ ᨾᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩁᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ – “ᨶ ᨠᩉᩣᨷᨱᩅᩔᩮᨶ, ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨵ᪨ ᨷ᪨ ᪑᪘᪖; ᨩᩣ᪨ ᪑᪨᪓᪨᪒᪕)᪨

ᩋᩈᩥᩈᩪᨶᩪᨷᨾᩣ ᨠᩣᨾᩣ ᩋᨵᩥᨠᩩᨭ᩠ᨭᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩈᨷ᩠ᨷᩈᩥᩁᩪᨷᨾᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩏᨠ᩠ᨠᩪᨷᨾᩣ ᨲᩥᨱᩩᨠ᩠ᨠᩪᨷᨾᩣ ᩋᨶᩩᨴᩉᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨶᩩᨴᩉᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᨦ᩠ᨠᩃᩈᨶ᩠ᨶᩥᨽᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩔᩣᨴᨭ᩠ᨮᩮᨶ᪨

ᨾᩉᩣᩅᩥᩈᩣᨲᩥ ᩉᩃᩣᩉᩃᩅᩥᩈᩈᨴᩥᩈᩣ᪨ ᩋᨥᨾᩪᩃᩣᨲᩥ ᩋᨥᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨾᩪᩃᩣ ᨠᩣᩁᨱᨽᩪᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨷ᩠ᨹᩃᩣ”ᨲᩥ᪨

ទុក្ខប្បល្ហបយា អក្កបច្ចក្កាតំ ចលិកញ្ញាតវេ្ថត ឋំឃរេបឃ្នបយា ពាហុឃាឆារលាវេ្ថត ឃុបិរេគាបយា ឡាគ្គូរបច្ចុបដ្ឋាតវេ្ថត ឋាឃា ចិឃ បរលិកតរេតា រេតភាហ “ចក្ខុតិឃា”តិ, ចក្ខុកាតិ អតេ្ថា ឃាចិតក្ខបយាតិ ឃាចិតកកល្ហឃឌិឃា តាចកាលិកវេ្ថត

ឃត្តិឃ្នល្ហបយា ចិតិចិញ្ញតវេ្ថត រុជ្ជតវេ្ថត ររារេកា ទុក្ខតាឃុលកត្តា កល្ហា កិរេលឃាឃុចិបញ្ញុរលារេតា ទុក្ខប្បាគតវេ្ថត អឈំ ឋរលាឃប្បាបរេតត តិឈំ អក្ករកាឃុឃឌិឃា ឋហាកិតាបតវេ្ថត កឃរេហតុតាឃ រេចច ចឆកបហ្វតតាឃ ច កឋំ ចរេឆា គាឋ, កាឋាតិ រេឃាឌតា

អក្ខាតា អត្តរាឃិកាតិ “ឃក្កឋក្កាឆិកឋឃ្ស តិប្ពាតកាឋិឋក្កឃ្ស ច អត្តរាឃកករា”តិ ចក្ខុក្នុរេតហិ ពុទ្ធាឌីហិ ទុត្តា កច្ឆាតិ អតិករត្តំ ឃបរិឃំ ចិឃ្សរេជ្ជតិ

កិ ឋឋ បររា កវិឃ្សតីតិ បររា អរេញ្ញា ឋឋ កិ គាឋ ហិតំ កវិឃ្សតិ អត្ថរេគា ឃីឃឋិប្ចត្តឋរេក្ក ឲកាគឃហិ អក្កីហិ ឆឃ្នបាររេគា រេតភាហ “អត្ថពរេទ្ធ ឌរាឋរេលា”តិ តឃ្ស ឌរាឋរលាឃ្ស ឃីឃឆាហឃ្ស, ឈាតាឃ ឃឋញ្ញុតាឃ, ឈដិតត្ថំ ចាឃឋិតត្ថំ

លឋត្តិ លឋាឃំ ឡាគឋរចាចត្តិ ឡាគំ “ឌីរេឈា ឆាលិតំ ឃំឃាររា”តិអាឌិកំ ឃំរេចកាឃំចត្តគកំ ចចតំ អរេចាចំ

ឌីរេឈា ឆាលិតំ ឃំឃាររាតិ កិរេលឃកឋុចិបិកចដ្ឋុក្ខតាតំ លត្ថាឃតគាឌីតំ បដិបាដិបចត្តឃក្ខរេតា ឃំឃាររា អបរិញ្ញាតចត្តុកាតំ អត្ថឆាលិតំ ឌីរេឈា ពុទ្ធឆាររលាតបិ អបរិច្ឆិត្តតិរេឃា ឃឆា ហិ អត្ថបច្ឆិត្តត្តា អចិជ្ជាតណ្ហាតំ អបរិច្ឆិត្តតារេឃច កចបពត្តឃ្ស បុត្តា រេកាដិត បញ្ញាឃតិ, ឲចំ បរាបិ រេកាដីតិ បុគប្បុគត្តុ ររាឌតត្តិ អបរាបរំ រេឃាកចរេឃត ទុគត្តាតំ ឡាឋិតាបិ អចិជ្ជាតណ្ហាតំ អត្ថបច្ឆិត្តតំរេឃច រេតឃំ ចិការេចតិ

អឃ្សុ ឆញ្ញា ទុឆិរត្តិ ឃំ ឆាតិញ្ញឃគាឌិតា ឋុដ្ឋាតំ ររាឌត្តាតំ អឃ្សុ ច ឌារកការេល ឋាតុឆតរេតា បីតំ ឆញ្ញាទុ ឃត្តុ បច្ចុត្តឹរេកហិ ឈាតិតាតំ ទុឆិរំ ឃំឃារំ អតឋតក្ករេតា ឃំឃារឃ្ស អត្ថ អឋតក្កត្តា ឆាររលាត អត្ថកត្តាបិ អឋតអក្កត្តា អចិឌិតក្កត្តា ឡាឋិតា ឌីរេឈត អទ្ធាតា ឃត្តាតំ ឃំឃរតំ, អបរាបរំ ឃំឃរត្តាតំ ឃំឃរិតំ ឃរាហិ, តំ “កឹច ពាហុក”ត្តិ អត្ថឃ្សរាហិ, អដ្ឋឹតំ ឃត្តិចឋំ ឃរាហិ អត្ថឃ្សរ, ដ្ឋបឆាររហីតិ អតេ្ថា

ឡាឌាតិ អាឌីតចឃ្ស ពាហុកាចក្ខុ ដ្ឋបឋាឃ ឌរឃ្សុតំ “ឃរ ចតុររាឌឆឹ”តិ កាឆឋាហ តត្ត ឃរ ចតុររាឌឆឹ ដ្ឋបតីរេត អឃ្សុឆញ្ញាទុឆិរឋឹប្ចិ ឡារេឋឃំ ឃត្តាតំ អតឋតក្កំឃារេរ ឃំឃរត្តាតំ ឲរេកកឃ្សបិ អឃ្សុឋិប្ចរេញ្ញា ទុឆិរឋិប្ច បឋាលារេតា ដ្ឋបរេឋតរេត្ថ ចតុររាឌឆឹ ចត្តាររា ឋហាឃមុរេទ្ធ ដ្ឋបឋាចរេឃត ពុរេទ្ធហិ ដ្ឋបតីរេត ឃរ ឃរាហិ ឲកកប្បឋដ្ឋឹតំ, ឃក្ខុឃំ ចិបុរលត ឃឋត្តិ ឲកឃ្ស បុក្កលឃ្ស ឲកឃ្សិ កប្បេ អដ្ឋឹតំ

សង្ខាយំ ចេបុល្លបន្តេពត សមំ រូបតិតំ សទៈ ចុត្តយុំ ចេសំ –

“ឲកស្សេកេត កេប្បេត, បុក្គលស្សដ្ឋិសង្ខេយោ;

សិយា បព្ពតសមោ រាសិ, ឥតិ ចុត្តំ មហេសិនា៉

“សោ ខោ បតាយំ អក្ខាតោ, ចេបុល្លោ បព្ពតោ មហា;

វុត្តរោ គិជ្ឈកូដស្ស, មគធានំ គិរិព្ពជេ”តិ៉ (ឥតិ៉ ១៉១១);

មហិ ឌប្ពឹបមុបតិតំ៉ កោលដ្ឋិមត្តក្សព្ពត្ថកា, មាតា មាតុស្សេច តប្បហោត្តិតិ ឌប្ពឹបេមិតិសត្ថតំ មហាបឆមិ កោលដ្ឋិមត្តា ពផរដ្ឋិមត្តា ក្សព្ពត្ថកា កត្វា តមេត្វកោកា “អយំ មេ មាតុ, អយំ មេ មាតុមាតុ”តិ ឲចំ ចិកាឌិឃមានេត តា ក្សព្ពត្ថកា មាតា មាតុស្សេច តប្បហោត្តិ, មាតា មាតុសុ អតិហាស្សេច បរិឃត្តិកា តា ក្សព្ពត្ថកា បរិក្លមំ បរិយាកាតំ កច្ឆេយ្យុំ, ត ត្វេច អតមតគ្គេ សំសារេ សំសរតោ សត្តស្ស មាតុមាតរោតិ ៉ ឲចំ ឌប្ពឹបមហិ សំសារស្ស ឌីឃកាលេត រូបមាកាលេត រូបតិតំ មតសិ កេរោហីតិ៉

តិណកដ្ឋសាខាបលាសន្តិ តិណញ្ច កដ្ឋញ្ច សាខាបលាសញ្ច៉ រូបតិតត្តិ រូបមាកាលេត រូបតិតំ៉ អតមតគ្គតោតិ សំសារស្ស អតមតគ្គភាចតោ៉ ចតុរង្គុលិកា ឃដិកាតិ ចតុរង្គុលបមាណាតិ ខណ្ឌាតិ៉ បិតុបិតុស្សេច តប្បហោត្តិតិ បិតុបិតាមហេសុ ឲច តា ឃដិកា តប្បហោត្តិ៉ ឥតិ៍ ចុត្តំ ហោតិ – ឥមស្មិំ លោកេ សព្ពំ តិណញ្ច កដ្ឋញ្ច សាខាបលាសញ្ច ចតុរង្គុលិកា កត្វា តមេត្វកោកា “អយំ មេ បិតុ, អយំ មេ បិតាមហស្សា”តិ ចិកាឌិឃមានេត តា ឃដិកាច បរិក្លមំ បរិយាកាតំ កច្ឆេយ្យុំ, ត ត្វេច អតមតគ្គេ សំសារេ សំសរតោ សត្តស្ស បិតុបិតាមហាតិ៉ ឲចំ តិណញ្ច កដ្ឋញ្ច សាខាបលាសញ្ច សំសារស្ស ឌីឃកាលេត រូបតិតំ សទាហីតិ៉ ឥមស្មិំ បត ឋានេ –

“អតមតគ្គោយំ , ភិក្ខចេ, សំសារោ, បុព្ពា កោដិ ត បញ្ញាយតិ អចិជ្ជាតីចរណាតំ សត្តាតំ តណ្ហាសំយោជតាតំ សន្ធាចតំ សំសរតំ៉ តំ កិំ មញ្ញាឆ, ភិក្ខចេ, កតមំ តុ ខោ ពហុតរំ, យំ ចា ចោ ឥមិនា ឌីឃេត អទ្ធុនា សន្ធាចតំ សំសរតំ អមតាបសម្បយោគា មតាបចិប្បយោគា កត្ថត្តាតំ រោទត្តាតំ អស្សុបស្សត្តំ បឃ្ឃិតំ, យំ ចា ចតុសុ មហាសមុទ្ទេសុ រូទក”ត្តិអាឌិកា (សំ៉ តិ៉ ១៉១១៩) – ‘អតមតគ្គបិព្ពត្ថ’ អាហរិតព្ពា៉

សរ កាណកច្ឆបត្តិ រូកឃក្ខិកាណំ កច្ឆបំ អតុស្សរៈ បុព្ពាសមុទ្ទេ អបររតោ ច យុគលិទ្ធត្តិ បុរត្ថិមសមុទ្ទេ អបររតោ ច បច្ឆិមុត្តរទក្ខិណសមុទ្ទេ ចាតចេកោត បរិព្ភមត្តស្ស យុគស្ស ឲកច្ឆិទ្ទំ៉ សិរំ តស្ស ច បដិមុក្កត្តិ កាណកច្ឆបស្ស សិរំ តស្ស ច ចស្សសតស្ស ចស្សសតស្ស អច្ចយេត កិចំ រូក្ខិបត្តស្ស សិរស្ស យុកច្ឆិទ្ទេ បចេសតញ្ញា សទៈ មតុស្សលាភមុិច្ចបមុត្តិ តឃិតំ សព្ពាមុំ ញាទ្ធប្បាកេឌមុទេសតាសុ ចិឃ មតុស្សត្តលាភេ ឱបមុំ

ពត្វា បញ្ញាយ ឯវ, តស្ស អតីត ទុល្លភឯកាចត្តំ ឯារឌ្ឍកឃស្សាបិ អតិទ្ធឯកាចត្តា។ ចុត្តញ្ចេហំ – “ឯឃេច្ឆាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិឯោ យហាឯមុទ្ទេ ឲពន្ធិត្តញ្ញហំ ឃរុក៌ បក្ខិបេឃ្យា”តិអាទិ (យ៓ តិ៓ ១៓១៥៍១; ឯ៓ តិ៓ ៥៓១១១៥)៓

ឯវ ទ្ធបំ ចេឞាបិវេឌ្ឍាបយស្សាតិ ចិយឌ្ឍាឯហតវេតា ចេឞាបិឌ្ឍឯឌិឯស្ស អវេតកាតត្ថឯត្ថិបិតវេតា កាឃឯន្ថាតស្ស ពលិវេតា, តិទ្ធឯារាឌិចិវវេហត អឯារស្ស ទ្ធបំ អឯុចិទ្យុក្តិ ឌេក្យឆ្ឆបឌិក្កលកាចំ ឯវ៓ ឍវេឌ្ឍ បឃ្ស អតិវេទ្ធតិ បញ្ហាបិ ក្ខបិឌាតក្ខវេឌ្ឍ ហុត្វា អកាចវេឌ្ឍត អតិវេទ្ធ បឃ្ស ឌាពាឍចក្ខុតា ឍ្លវេលិវេពហិ៓ ឯរាហិ តិវវេឃ ឌាហុចិឈាវេតតិ អឌ្ឍ យហាតិវវេឃ វេឯាញអឌ៍ឯាឃ្សឝតិវវេឃ ច ឌាហុចិឈាវេត ឌាហុទុវេក្ខ យហាទុវេក្ខ ច អត្ថុឃ្សរ៓

ឯវ ពឌឯិ ចវេឌ្ឍវេត្តតិ បុគប្បុត៌ តាឯុ តាឯុ ឌាតីឯុ អបរាបរំ ក្ខប្បត្តិឃា បុគប្បុត៌ ពឌឯិ ឯុឯាត៌ អាញអហតវេបច ចវេឌ្ឍវេត្ត ឯវេត្ត អត្ថុឃ្សរ៓ “ចឌ្ឍវេត្តា”តិ ចា បិញត្តា, ត្វំ ចឌ្ឍវេត្តាតិ វេឃាឌតា៓ ក្យុម្ពិលកឃាតីតិ ក្ខឝរវេបិឯតត្វំ អកិទ្ធកាវិតាចវេឯត ឍ្លឝរិពត្តកឃាតិ៓ ចុត្តញ្ចា “ក្យុម្ពិលកឃត្តិ វេឍា, ភិក្ខវេច, ឍ្លឝរិពត្តវេឃ្សតំ អឆិចចត”ត្តិ (អ៓ តិ៓ ៣៓១១១)៓ ឯរាហិ ចត្តារិឯច្ចាតីតិ “ឍ្លចំ ទុក្ខ អរិឃឯច្ចំ...វេប... អយំ ទុក្ខតិវេរាឝកាមិតិបឌិបឝា អរិឃឯច្ច”ត្តិ ចត្តារិ អរិឃឯច្ចាតិ ឃាឆាចវេតា អត្ថុឃ្សរ ក្ខបឆាវេរហិ៓

ឲចំ រាឌបុត្តិ អវេតកាការវេចាការំ អត្ថុឃ្សរឍាចវេឯត ការេយឯុ ឯំឯារេវ ច អាឌិតចំ បការេឯត្វា ឍ្លឝាតិ ញតិវេរពតបិ តំ បការេឯតុំ “អយតបិ្យចិឌ្ឍយារេត”តិអាឌិយាហ៓ តត្ត អយតបិ្យចិឌ្ឍយារេតតិ ឯយ្យាឯញ្ញវេឌ្ឍត យហាពរុឍាឃ ក្ខបតីវេត ឯឌ្ឍយ្យយវេត ក្ខបលឌ្ឍយារេត៓ ពិ៍ តច បញ្ហាពទុវេពត ឞីវេតតាតិ បរិវេឃឯតា បរិក្កវេហា អារក្ខា បរិវេភារវេពា ចិបិវេពា ចាតិ បញ្ហាឯុបិ ឆារេតឯុ តិពិឍាតរទុក្ខាត្ថុឌាត្តតាឃ ឯចិឈាតត្តា ឌ៍ឯាបិឃាឯត្តា ពិ៍ តុឃំ្យាបញ្ហាពទុវេពត បញ្ហាកាយក្យុឍាវេឯត ឞីវេតត? ឍ្លឝាតិ ចុត្តវេយចត្វំ បិពឌតរំ ពវេរាត្តី អាហ – “ឯត្ថា ហិ កាយរតិវេឃា, ពទុពតរា បញ្ហាពទុវេពតា”តិ , អតិចិឃ ពទុពតរាតិ អវេត្ថា៓

វេឃ បរិញអាហាតិ វេឃ កាយា ឯយ្យតិ ពិវេលឯបរិញអារេហត អាឃតិ៍ ចិបិពបរិញអារេហត ច ឯបរិញអាហា យហាចិឈាតា៓ ឌលិតា ក្យុឆិតា ពយ្យិតា ឯត្តាបិតាតិ ឲពាឝឯហិ អគ្គិហិ បឌ្ឍលិតា បក្កុឆិតា ច ហុត្វា តំឯយឌ្ឍិត៌ ពយ្យតកា ឯត្តាបតកា ច៓

អឯបត្តឃីត្តិ ឯបត្តរហិវេត វេតក្ខវេយ្យ៓ ឯយារេតតិ ឯវេត្ត ចិឌ្ឍយារេត៓ “ឌាហុឯបត្តា”តិ ចត្វា វេឃហិ ឌាហុ ឯបត្តា, វេត ឝវេឃ្សតុំ “រាឌគ្គិ”តិអាឌិ ចុត្តុំ៓ រាឌ្ធហិ ច អគ្គិតា ច វេចារវេហិ ច ក្ខឝវេពត ច ឝាឃាឝាឌិអប្បិវេឃហិ ច រាឌគ្គិវេចារ៍រាឝពប្បិវេឃហិ ឯាឆារឍវេតា វេតវេឯ្ទវេចាបយា ចុត្តា៓

វេឃឯុ ចឆឌាវេត្តាតិ វេឃឯុ ការេយឯុ កាយតិឃិត្តុំ យវេឍវេបិឆតាឌិបរិក្ខិវេលវេឯា អត្ថុឌាត្តតាឌិឌាវេត្តា ច វេហាតីតិ អវេត្ថា៓ ការេយឯុតិអាឌិ ចុត្តវេឃ្សចត្តឃ្ស បិពឌពរណ៍៓ តត្ត ហីតិ វេហតុអវេត្ថ តិបិវេតា៓ ឃឯ្មា ការេយឯុ កាយវេហតុ ឍ្លវេយ ឯត្តា ចឆឌាត្តតទុក្ខាតិ អត្ថុកចត្តិ បិបុឍត្តិ, តឯ្មា អាហ – “អឯកាយា”តិ, កាយា តារេយវេត អឯវេត្តា ហីតា លិយកាតិ អវេត្ថា៓ “អហកាយា”តិ ចា បិវេឆា, វេឯា ឲចវេត្ថា៓

ᩋᩉᩣᨲᩥ ᩉᩥ ᩃᩮᩣᨠᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣ “ᩋᩉᩮᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨽᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿ᩺

ᩋᩣᨴᩦᨷᩥᨲᩣᨲᩥ ᨷᨩ᩠ᨩᩃᩥᨲᩣ᩺ ᨲᩥᨱᩩᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᨲᩥᨱᩮᩉᩥ ᨠᨲᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᩣ᩺ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨿᩩᨯ᩠ᨰᩣᨲ᩠ᨲᩥᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨽ ᨿᩩᨯ᩠ᨰᩣᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨦ᩠ᨣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨿᩮᩅ, ᩈᨿᨲᩥ ᩋᩣᨿᨲᩥᨠᩣ ᨷᩈᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩺

ᨿᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨠᩔ ᩉᩮᨲᩩᨲᩥ ᨷᩩᨷ᩠ᨷᩔᩣᨣᩈᨴᩥᩈᩔ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩔ ᨠᩣᨿᩈᩩᨡᩔ ᩉᩮᨲᩩ ᩅᩥᨷᩩᩃᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨷᨱᩦᨲᨬ᩠ᨬ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᩩᨡᩴ ᨿᩣ ᨩᩉᩥ ᨿᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᩉᩥ᩺ ᨿᩣ ᨷᩩᨳᩩᩃᩮᩣᨿᩮᩣᨧ ᨻᩤᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨿᩥᩈᩃᩮᩣᨽᩮᨶ ᨻᩤᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨬᩣᩈᨲᩴ ᨷᩥᨷᩩᩃᩣᩈᨲ᩠ᨲᩣ “ᨷᩩᨳᩩᩃᩮᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩣ ᨿᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩋᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᩉᨬ᩠ᨬᩈᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨬᩣᨱᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩈᩥ᩺

ᩈᩩᨽᩮᨵᩮᩣᨧ ᩈᨦ᩠ᨠᩃᩥᨶᩮᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨠᩩᨯ᩠ᩃᩮᨽ ᨶᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᩩᨽᩮᨵᩮᩣ ᨠᩩᨯ᩠ᩃᨶᨴ᩠ᨵᨽ ᨧᩪᨷ᩠ᨷᩮ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩥᨶᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨷᩁᩥᨷ᩠ᨷᩩᨿᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨠᩣᨿᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ ᨶᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨷ᩠ᨷᨴᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩴ ᨿᨳᩥᨷᩥ ᨠᩣᨿᩮᩈᩩ ᨲᩣᨶ ᨴᨿᩔ ᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨵᩥᨿᩣᨲᩥ ᨴᩮᨿᩉᩥ᩺ ᨠᩣᩉᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩩ ᨲᩴ ᨠᩣᨿᩣ, ᩅᩣᨲᩣ ᩈᩩᨽᩮᩣᨧ ᨧᨱ᩠ᨯᩣᩃᩥᨲᩥ ᨣ᩠ᩅᨲᩥ ᨶᩥᨷᩥᨲᨿᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᨲᩮ ᨷᨽ ᨠᩣᨿᩣ ᨲᩴ ᨲᨳᩣ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᩅᩣᨲᨸ᩠ᨸᩉᨲᩣ ᩈᨷᩥᨠᩣ ᩈᩩᨽᩮᩣ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᨿᨬᩣᩈᨲᩴ ᨷᩥᩁᩮᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

ᩋᨷᩁᩥᨾᩥᨲᨬ᩠ᨬᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩴ “ᩑᨲ᩠ᨲᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨶᩥᩁᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩣᨿᩥᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨻᩉᩪᨲᩥ ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩃᨠ᩠ᨡᨿᩣᨶᩣᨶᩥ ᨻᩉᩪᨶᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣᨶᩥ ᨧᩮᨲᩮᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥ᩺ ᩋᨶᩩᨽᩮᩣᩉᩥᩈᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᨽᩅᩥᩔᩈᩥ᩺ ᨠᩣᨿᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩮᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ᩺ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ ᩋᨴ᩠ᨵᩩᩅᩮ ᨠᩣᨿᩮᨲᩥ ᩋᨴ᩠ᨵᩩᩅᩮᩉᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩉᩥ ᨠᩣᨿᩮᩉᩥ ᩅᩥᨶᩥᩔᨩ ᩋᨷᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

ᨩᩁᩣᨿᨾᩁᨱᩮᩣᨷᩦᩊᩥᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩦᨶᩣᨴᩥᨽᩮᨴᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨽᩅᩣᨴᩦᩈᩩ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩁᩣᨿᨾᩁᨱᩮᨶ ᨧ ᨷᩦᩊᩥᨲᩣ, ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨩᩁᩮ ᩋᨾᨲᩮ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᨩᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨠᩣᨿᩮᩉᩥ ᨠᩥᩴ ᨲᩅ ᨷᨿᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩺

ᩍᨴᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾᨩᩁᩴ ᩋᨾᨲᩴ ᨠᩣᨿᩮᩈᩩ ᨽᩈᨴᩥᩈᩩ ᨧ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩉᨦ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨲᩮᩣᨷᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾᩉᩣᨿᩮᨶ ᨷᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦ “ᩋᨩᩁᨾᨾᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨩᩁᨾᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩᩁᩴ ᩋᨾᩁᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨩᩁᩣᨷᩣᨴᩮᩣᨲᩮᩣ ᩋᩈᨴ᩠ᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨩᩁᩣᨷᩣᨴᩮᩣᩉᩮᨲᩩᨲᩮᩣ ᩋᨩᩁᩴ᩺ ᩋᨩᩁᨾᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᩺ ᩋᨩᩁᩣᨩᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨴᩩᨽᨿᩮᨶ ᨠᩩᨱ᩠ᨯᩃᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩮᩣᨿᨶᩣᨶᩮᩈᩩ ᨶᨶᨲᩥ᩺ ᨷᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᨧᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿᩮᩉᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨠ᩠ᨡᩥᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨷᨭᩴ᩺ ᩈᩮᩣᨠᩉᩮᨲᩩᨶᩴ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣᨠᩣᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᩈᩮᩣᨠᩴ᩺ ᩈᨷᨲ᩠ᨲᨠᩁᨴ᩠ᨴᩦᨶᩣᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩈᨷᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨠᩥᩃᩮᩈᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩣᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩴ᩺ ᨡᩃᩥᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣᨶᩴ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩴ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨡᩃᩥᨲᩴ᩺ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨵᩣᩅᨲᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᨧᨶᩦᨿᩔ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩮᩣ ᩋᨽᩣᩅᩣ ᩋᨽᨿᩴ᩺ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩩᨷᨲᩣᨷᩔ ᨠᩥᩃᩮᩈᨷᩁᩥᩊᩣᩉᩔᩣᨷᩥ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨶᩥᩁᩩᨷᨲᩣᨷᩴ᩺ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᨲᩴ ᩋᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨴᨲᩥ᩺ ᨲᨴᩥᨴᩴ ᩈᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨷᩥᩈᩮᩈᨶ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩣ ᩏᨷᨶᩪᨷᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᨲᩮᨶᩴ ᨷᩈ᩠ᨷᩩᩃᩮᩣᨲᩣ ᨴᩮᩔᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩥᨿ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩥᨧᩣᨴ᩺

អថិកាតយិង់ឆាហ្មិ អយតត្តិ ពួគ់ អយតំ តិណ្ណាត់ ឆាហ្មិ អតត្តអបរិយាទេលាហិ ញាឌ្ឍាឌីហិ អទិរេឃហិ អធិកាតំ ងាតាតំ អត្តនោ បន្ត្លិ គតំ៉ ត ពេចល់ តេហិ អធិកាតយេច សគ្គាឃ ចងតិ, អឆ តេលា អឌ្ឍាបិ ច លកតឹឃំ ពួឌាតិបិ អធិកាយតឹឃំ អធិកាត្តុំ សក្កា៉ ពេកត លកតឹឃត្តិ អាហ "ឃោ ឃោតិសោ បឃុញ្ញាតី"តិ, ឃោ បុក្កលោ ឃោតិសោ ក្តបិឃេត សត្តាទា ជិគ្គុញ្ជចាងេ ផត្វា ឃុញ្ញតិ សខ្វាបឃោកន្ញា ពទោតិ, តេត លកតឹឃត្តិ ឃោឌតា៉ ត ច សក្កា អឈដយាតេតាតិ ឃោ បត ឃោតិសោ ត បឃុញ្ញាតិ, តេត អឈដយាតេត ត ច សក្កា, ពឌាឌិបិ លក្ខំ ត សក្កាឃេចាតិ អតេត្វា៉

ខុថំ កលាតិ ឃុយេឆាតិ ខុថំ ចុត្តុប្បកាទេត ឃុយេឆា ទាឌពញ្ញា សំសាទេ អត្តតោ សំចេពឌឹបតិ ពាយេឃុ តិទេគ្គឆកាពិតិ ឆយុពធំ ពទេឆតិ៉ សព្ហាទពេត ទតិ អលកយាតាតិ អហុយតេត្តបិ សព្ហាទបចេត្ត អកិទតិ អថិត្តត្តិ៉ អត្ថតត្តិ អតិពទេត្តត្តិ អតិពទេត្តំ ទាឌាតំ សញ្ញាទេបត្តិ៉ ពេឃេ ច លេយំ លិបឹតិ អត្តតោ លេក្កត លិគេត្ត ពេឃេ ច ក្ខយិឃំ លិបិ លេឌ្ឍសិ៉

ឃាចតឃ្សា បិតទំ ឃោតិ ឃោ អតិពទេត្វា អឃ្សា ឃុយេឆាឃ បិតទំ ពោញ្ញាទាឌាតំ ឃាចតិ៉ ពិត្តិ ឃាចតីតិ អាហ "ចិឃ្សេឌ្ឍឆ ឃុយេឆំ, បញ្ញាឌិតុំ ចិយោក្លូសន្ទឌឃ្សា"តិ, ឃុយេឆំ ទាឌបុត្តិ បញ្ញាឌិតុំ ចិឃ្សេឌ្ឍឆ, សា ច បញ្ញាឌិត្វា ចិយោក្លូសន្ទឌឃ្សា អថិបទឹតតិញ្ញាគឌឃ្សាចិតឹ ហោត្វុតិ អតេត្វា៉

ឃោពកឃកឹតាតិ ងាតិថិឃោកាឌិហេតុតោ សញ្ញុម្ភាបិ សំសាទកឃតោ កឹតា ងាលហុត្តទចេឃេត ក្តេ្រាសិតា៉ សិក្លូយាគាឃាតិ សិក្លូយាគាឃ ឃយាគាឃ លេ អកិញ្ញា សញ្ចិពតា, តតោ ខុច អក្កចល់ អទហត្តុ សញ្ចិពតំ៉

អណ្ឌិទិឃយញ្ញតំ តំ, តិញ្ញាត់ អាសិ ទាឌពញ្ញាឃាតិ ទាឌបុត្តិឃា ឃុយេឆាឃ ពិលេឃេហិ បទិតិញ្ញាត់ អណ្ឌិទិឃំ អញ្ញតញ្ញា អាសិ៉ លេញ្ញអកិញ្ញាច សិឌ្ឍិឃា ពឆត្តិ ងេ បុញ្ញាតិចាសឆទិតំ, ឃឆា ញ្ញាពទិ បឆ្ចិយេ ពាលេតិ, បឆ្ចិយេ លគ្គបទិតិញ្ញាគពាលេ អត្តតោ បុញ្ញាតិចាសបទិឃាបគ្គឆទិតំ ឃឆា ញ្ញាពាសិ, តឆា តំ ឌាតិតញ្ញត្តិ៉

បុញ្ញាតិចាសំ បត តាឃ ឃឆា ញ្ញាពតំ, តំ ឌឃ្សតុំ "កពចតិ ពោលាពយេត"តិអាឌិ ចុត្តំ៉ តត្វ កពចតិ ពោលាពយេតតិ ពោលាពយេត សខ្វាសញ្ញឌ្ឍ លេពេ ក្តប្បត្គ៉ សញ្ញាទាឃបិ្រតចតិចេសឹតិ សញ្ញុក្តិឃ្ស អកិតចតិចេសិតេ អាទាឃ៉ សលិឃោ តិឃ្សា ឌតិឃោ, ចិហាទឌាត់ អឌាសិយ្យាតិ ឆតញ្ញាតិ ពេយា អហញ្ញាតិ យឃំ តិឃ្សា សលិឃោ អាទាយំ សញ្ញ្ស ចិហាទឌាត់ អឌយ្យា

ឌសក្លុតុំ សតក្លុតុត្តិ តឃ្ស ចិហាទឌាតឃ្ស អាត្ថកាចេត ឌសចាទេ ងេចេឃុ ក្តបបឌិយ្យាតតោ យត្ថឃ្សឃុ ក្តបបឌ្ឍិត្វា បុត សតក្លុតុំ ងេចេឃុ ក្តបបឌ្ឍិយ្យាតតោបិ យត្ថឃ្សឃុ ក្តបបឌ្ឍិត្វា បុត ឌសសតក្លុតុំ សហឃ្សចាទំ ងេចេឃុ ក្តបបឌ្ឍិយ្យាតតោបិ យត្ថឃ្សឃុ ក្តបបឌ្ឍិត្វា បុត សតាតិ សតក្លុតុំ ឌសសហឃ្សចាទេ ងេចេឃុ ក្តបបឌ្ឍិយ្យាពោ បត ចាឌោ យត្ថឃ្សឃុ៉ ខុថំ យត្ថឃ្សឃុ ក្តប្បត្តចាទេឃុ ពឆាច តត្វិ, អតេតពសហឃ្សចាទំ ក្តបបឌ្ឍិយ្យាតិ អតេត្វា៉

ឆេនេចសុ យហិឌ្ឌិកា អហុយ្យាតិ ឆេនេចសុ ឌ្ឋបបត្តកាលេ តាស្មិំ តាស្មិំ ឆេចតិកាឈេ យហិឌ្ឌិកា យហាត្យកាចា អហុយ្យាយាត្យសកយិ្យកា បត ចាឆេកាតិ យត្យស្សត្តលិឆេក យហិឌ្ឌិកតាឃ កឆាច តត្តិ៍ ព្ពេកាតិ តឆេយច យត្យស្សត្តកាឆេច ឌ្ឋក្កិសតំ យហិឌ្ឌិកតំ កឆេស្សត្តិ “សត្តរតតស្ស យឆេហសិ, ព្ពត្តិរតត់ អហំ អាសិ”ត្តិ អាហ៍ តត្តួ ចក្កុរតតាឌិតិ សត្ត រតតាតិ ៤តស្ស សត្តិតិ សត្តរតេតា, ចក្កចត្តិ, តស្ស សត្តរតតស្ស៍ ឈេកាសរហិតា បត្ថាកល្យាណា អតិក្កត្តយត្យស្សចណ្ណា អបត្តឌិត្ថាចណ្ណាតិ ៤ចយាឌិក្យណសយត្តាកេយត ព្ពត្តិស្សុ រតតក្សុតា អហំ អឆេហាសិ៍

ឆេសា ឆេហត្យុតិ ឃំ តំ ឆេកាណាកយតស្ស ករចេតា កាឆេល សដ្ឈស្ស ចិហារកាត់ កតំ, ឆេសា ឃឆាចុត្តាឃ ឌិត្ថាសយ្យត្តិឃា ច ឆេហត្យ៍ ឆេសា បកេចា តំ ម្សលត្តិ តឆេស្សច បរិឃាឃចចត់៍ សាច សាសេត ឈត្តិតិ សា ៤ច ព្ពឆ សត្ត្យសាសេត ឆឆេម្ល តិដ្ឋាតក្ឃត្តិ៍ តំ បចេយសេយាឆាតត្តិ តឆេច សត្ត្យសាសតឆឆេម្លត បចេយំ សេយាឆាត់ បចេយា សយាកេយា, តឆេច សត្ត្យសាសតឆឆេម្ល អកិរតាឃ បរិឆេឃាសាតេ តិដ្ឋាតត្តិ ចល្សបចារេត កាឆេលំ ចកតិ៍ ព្ពយា បត ចតឆេស្សា កាឆា ឆេឆរិឃា អបកាតស្ស ចិកាចតចេសេត បចត្តត្តា អបកាតបិទ្យព្ពឃយ្យិ សក្កហំ អាឆេរាបិតា៍

ឆ្លួសាតកាឆាឃ ៤ចំ កឆេរាត្តិតិ ឃឆា យឃា បុរិយត្តកាឆេច ៤តរហិ ច កតំ បចិបត្តំ, ៤ចំ អឆេដ្ឋាបិ កឆេរាត្តិ បចិបដ្ឋត្តិ៍ ឆេក ៤ចំ កឆេរាត្តិតិ អាហ – “ឆេឃ សដ្ឋហត្តិ ចចត់ អឆេតាយបដ្ឋាស្សា”តិ, ឆេតាឃ្យបរិឃត្តិកឆោណតាឃ បរិបុណ្ណបដ្ឋាស្ស សម្លាសម្ពុទ្ធស្ស ចចត់ ឆេឃ បុក្កលិ សដ្ឋហត្តិ “៤ចឆេយត”ត្តិ ឆ្លួកប្យត្តិ, ឆេត ៤ចំ កឆេរាត្តិ បចិបដ្ឋត្តិ៍ ព្ពកាតិ តាឃ ឌ្ឋក្កិសកតាឃ បចិបត្តិឃា តំ កឆេស្សតុំ “តិដ្ឋិតត្តិ កចកេត, តិដ្ឋិតិត្វា ចិរដ្ឋត្តិ”តិ ចុត្តំ៍ តស្សត្វោ – ឆេឃ ករចេតា ចចត់ ឃាឆាចេតា សដ្ឋហត្តិ, ឆេត ចិស្សុទ្ធិបចិបចំ បចិបដ្ឋត្តា សដ្ឋាស្មិំ កចកេត ឆេតក្សុយេក សដ្ឋាឆេរ ចិបស្សតាបដ្ឋាឃ តិដ្ឋិតត្តិ, តិដ្ឋិតិត្វា ច បត អរិឃយេក្កេត សដ្ឋាឆេសា ចិរដ្ឋត្តិ, សដ្ឋាស្សាបិ កចកតា ចិយុច្ចត្តិតិ អឆេត្វា៍ ចិរាឆេក អរិឃយេក្ក អណិកេត ចិយុត្តាឆេឃច ឆេហាត្តិតិ៍

៤ចឆេយតា ឆេឆរិកាកេឃា សុឆេយឆាបរិឆេឃាសាតា កាឆាសការេកត ព្ពឆ ៤កដ្ឋ្យសក្កហំ អារ្សទ្យហា “តិសត្តតិបរិយាណា”តិ៍ កាណចារេតា បត ក្វាណិកា ឈសតយត្តា ឆេឆរិឆេឃា កាឆា ច៍ តា សដ្ឋាបិ ឃឆា សម្លាសម្ពុទ្ធស្ស សាចិកាការេចត ៤កចិឆា, តឆា អឆេសឈការេចត ឌ្ឋក្កិត្តបលិឈតាឃ សំកិណ្ណបរិក្លតាឃ អឡ្យទ្យឆេហសិកតាឃ តិរក្កុលតាឃ បត្តការតាឃ ចិសដ្ឋាត្តតាឃ កសសុ អរិឃចាឆេសសុ ចុដ្ឋចាសតាឃ ច, តឆា ហិ តា បត្ថាក្កចិប្យហឹតា ឈទ្យអក្កសយត្តាកតា ៤ការក្លា ចត្យរាបឆេស្សតា បណ្យត្តបឆេច្ចកសច្ចា សយចឃសឆេដ្ឋសតា អតាចិលសក្កប្យា បស្សទ្ធកាឃសក្លារា សុចិយុត្តចិត្តា សុចិយុត្តបដ្ឋា ចាតិ ៤ចយាឌិតា (ឌី៍ តិ៍ ៣៍៣៩០) តឆេឃត ៤កចិឆា៍

សម្លួណាបរម្លួណាកេកេតា ក្សចិឆា៍ ឃា ហិ សត្ត្យឆរយាតកាឆេល អរិឃាឃ ឌាតិឃា ឌាតា យហាបឌាបតិឆេកាតយិអាកេឃា, តា សម្លួណាសាចិកា តាយ៍ ឃា បត ករចេតា ឈត្តុបរិតិដ្ឋាតេតា បច្ឆា អណិកតចិឆេសសា, តា សតិបិ សត្ត្យឆម្លួសរឹរស្ស បច្ចក្កកាឆេច សត្ត្យសរឹរស្ស អបច្ចក្កកាចេតា បរម្លួណាសាចិកា តាយ៍ តឆា ឌ្ឋកេតាកាកចិយុត្តិបដ្ឋាចិយុត្តិតាចឆេសត៍ ព្ពឆ បិទ្យព្ពឃាកតា បត ឌ្ឋកេតាកាកចិយុត្តាឆេឃច៍ តឆា សាបកាតតាបកាតកេកេតា៍ ឃាសពិ្យាបុរិឆេយសុ សម្លាសម្ពុឆេទ្ធសុ បឆេច្ចកព្យុឆេទ្ធសុ សាចកព្យុឆេទ្ធសុ ចា

បុញ្ញកិរិយាវសេន កតាធិការតាសង្ខាតំ អត្ថិ អបទានំ, តា សាបទានា។ យាសំ តំ នត្ថិ, តា អនបទានា។ តថា សត្ថុលទ្ធូបសម្បទា សង្ឃតោ លទ្ធូបសម្បទាតិ ទុវិធា។ គរុធម្មបដិគ្គហណេន លទ្ធូបសម្បទា មហាបជាបតិគោតមី សត្ថុសន្តិកាវ លទ្ធូបសម្បទត្តា សត្ថុលទ្ធូបសម្បទា នាម។ សេសា សព្ពាបិ សង្ឃតោ លទ្ធូបសម្បទា។ តាបិ ឯកតោឧបសម្បន្នា ឧភតោឧបសម្បន្នាតិ ទុវិធា។ តត្ថ យា តា មហាបជាបតិគោតមិយា សទ្ធិំ និក្ខន្តា បញ្ចសតា សាកិយានិយោ, តា ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុសង្ឃតោ ឯវ លទ្ធូបសម្បទត្តា។ មហាបជាបតិគោតមិំ ឋបេត្វា ឥតរា ឧភតោឧបសម្បន្នា ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នត្តា។

ឯហិភិក្ខុនោ វិយ ឯហិភិក្ខុនិយោ ឥធ ន លព្ភន្តិ។ កស្មា? ភិក្ខុនីនំ តថា ឧបសម្បទាយ អភាវតោ។ យទិ ឯវំ យំ តំ ថេរីគាថាយ ភទ្ទាយ កុណ្ឌលកេសាយ វុត្តំ –

“និហច្ច ជាណុំ វន្ទិត្វា, សម្មុខា អញ្ជលិំ អកំ;

ឯហិ ភទ្ទេតិ មំ អវច, សា មេ អាសូបសម្បទា”តិ។ (ថេរីគា។ ១០៨);

តថា អបទានេបិ –

“អាយាចិតោ តទា អាហ, ឯហិ ភទ្ទេតិ នាយកោ;

តទាហំ ឧបសម្បន្នា, បរិត្តំ តោយមទ្ទស”ន្តិ។ (អប។ ថេរី ២.៣.៣៣);

តំ កថន្តិ? ន យិទំ ឯហិភិក្ខុនីភាវេន ឧបសម្បទំ សន្ធាយ វុត្តំ។ ឧបសម្បទាយ បន ហេតុភាវតោ យា សត្ថុ អាណត្តិ, សា មេ អាសូបសម្បទាតិ វុត្តំ។

តថា ហិ វុត្តំ អដ្ឋកថាយំ “ឯហិ, ភទ្ទេ, ភិក្ខុនុបស្សយំ គន្ត្វា ភិក្ខុនីនំ សន្តិកេ បព្វជ្ជ ឧបសម្បជ្ជស្សូតិ មំ អវោច អាណាបេសិ។ សា សត្ថុ អាណា មយ្ហូបសម្បទាយ ការណត្តា ឧបសម្បទា អហោសី”តិ។ ឯតេនេវ អបទានគាថាយបិ អត្ថោ សំវណ្ណិតោតិ ទដ្ឋព្វំ។

ឯវម្បិ ភិក្ខុនីវិភង្គេ ឯហិ ភិក្ខុនីតិ ឥទំ កថន្តិ? ឯហិភិក្ខុនីភាវេន ភិក្ខុនីនំ ឧបសម្បទាយ អសម្ភវេខោតភវចនំ តថា ឧបសម្បទាយ ភិក្ខុនីនំ អភាវតោ។ យទិ ឯវំ, កថំ ឯហិភិក្ខុនីតិ វិភង្គេ និទ្ទេសោ កតោតិ? ទេសនានយសោភាបតិតការេន។ អយថាវុត្តសោភាបតិតតា នាម កត្ថចិ លព្ភមានស្សាបិ អគហណំ ហោតិ។

ឃឆា អភិឆម្មេ យភោឆាតុកថិក្ខេស (ឆ. ឋ. ៥៩៩-៥៩៧) លព្ភយាតយ្បិ ឈាតក្ខុំ បញ្ចចិញ្ញាណសោតបតិតតាឃ ត ក្ខុដ្ឋិ៍ ពត្តចិ ខេសភាឃ អសប្ភុចខេតា. ឃឆា តខេត្តច ចត្តុកិខេក្ខស ហខឃចត្តុ, ពត្តចិ អលព្ភយាតស្បាបិ កហលចខេសត. តឆា ដិតពប្បិកិខេក្ខស.
ឃឆាហ –

“ពតខេយា ច បុក្កលោ ដិតពប្បិ? អឃន្តា បុក្កលោ សោតាបត្តិផលសន្តិកិរិយាឃ បដិបខ្ចោ អស្ស, ពប្បស្ស ច ក្ខុដ្ឋឃរកចលោ អស្ស, ខេតច តាច ពខេប្បា ក្ខុដ្ឋខេឃុរ្យ, ឃាចាយំ បុក្កលោ ត សោតាបត្តិផលំ សន្តិកខេរាតី”តិ (បុ. ប. ១៧).

ឲចបិឆាបិ អលព្ភយាតកហលចខេសត ខេចជិតន្តំ, បរិពប្បចចតខេញ្ញាតំ សខេច តកចា កិក្កុតិកាចខេឃាក្យំ ពត្តិ ឃាតុកាយំ ឲហិ កិក្កុតីតិ ចខេឃ្យ, ឲចយ្បិ កិក្កុតិកាខេចា សិឃាតិ. ពប្ទា បត តកចា ឲចំ ត ពខេឆសីតិ? តឆា ពតាដិកាខោត់ អកាចខេតា. ខេឃ បត “អតាសត្តសត្តិហិតកាចខេតា”តិ ពាខោណ៍ ចត្វា “កិក្កុ ឲច ហិ សត្តុ អាសត្តចារី សខោ សត្តិហិតាច, តប្ទា ខេត ‘ឲហិកិក្កុ’តិ ចត្តុន្តាតំ អខេហត្តិ, ត កិក្កុតិខេឃា”តិ ចខេត្តិ, តំ ខេតសំ ឃតិឃត្តិ. សត្តុ អាសត្តន្តុខោចស្ស កន្តាកន្តាកាចាសិដ្ឋត្តា. ចុត្តខេញ្ញាតំ កកចតា –

“សឈ្ឈាជិពខេល្លា ខេចបិ, កិក្កុខេច, កិក្កុ កខេហត្វា ឋិដ្ឋិខេតា ឋិដ្ឋិខេតា អត្តុតខេន្តា អស្ស បខេច បត៌ គិក្កុបខេន្តា, ខេសា ច ខេហាតិ អភិន្តាលុ ពាខេយសុ តិន្តុសាខោខេកា ញ្ញាបន្តុចិខេត្តា បខុដ្ឋយតសន្តុខេប្បា យុដ្ឋស្សតិ អសយ្យខាខេតា អសឃាហិខេតា ចិត្តុត្តចិខេត្តា បិកាតិក្រ្តិខេឃា, អឆ ខេលា ខេសា អាខោកាច យឃំ្ភ អហន្តា តស្ស. តំ កិស្ស ខេហតុ? ឆយ្ទិញ្ញខេសា, កិក្កុខេច, កិក្កុ ត បស្សតិ, ឆយំ្ទ អបស្សខេន្តា ត យំ បស្សតិ.

“ខេឃាខតសខេត ខេចបិ ខេសា, កិក្កុខេច, កិក្កុ ចិហខេរខ្យ. ខេសា ច ខេហាតិ អតកិន្តាលុ ពាខេយសុ ត តិន្តុសាខោខេកា អញ្ញាបន្តុចិខេត្តា អប្បខុដ្ឋយតសន្តុខេប្បា ក្ខុបដ្ឋិតស្សតិ សយ្យខាខេតា សឃាហិខេតា ឲកក្កចិខេត្តា សំចុតិក្រ្តិខេឃា, អឆ ខេលា ខេសា សត្តិខេពច យឃំ្ភ អហន្តា តស្ស. តំ កិស្ស ខេហតុ? ឆយ្ទិញ្ញខេសា, កិក្កុខេច, កិក្កុ បស្សតិ, ឆយំ្ទ បស្សខេន្តា យំ បស្សតី”តិ (ន្តតិចុ. ៥៧).

តប្ទា អកាខោណ៍ ខេឃសខេតា សត្តុ អាសត្តាតាសត្តតា. អកតាដិកាខេតាឃ បត កិក្កុតីតំ តត្តុ អខេឃាក្យតា. ខេតត ចុត្តំ – “ឲហិកិក្កុតិចុកោ ន្តុឆ ត លព្ភតី”តិ. ឲចំ ចុចិឆា.

អក្កុសាចិកា, យហាសាចិកា, បកតិសាចិកាតិ តិចិឆា. តត្តុ ខេលយា, ក្ខុប្បលចណ្ណាតិ ន្តុយា ខេច្ច ខេឆរិខេឃា អក្កុសាចិកា តាយ. ពាយំ សន្តាបិ តិណាសចខេត្តរិខេឃា សីលបុដ្ឋិអាជិខេព សយ្យាខេឆត្តិខេឃា ចត្សុ សតិបដ្ឋាខេតសុ សុបដ្ឋិតចិត្តា សត្តខោន្តុក្ខុ ឃឆាកុតំ កាខេចត្វា យក្កបដិបិដិឃា អតចខេសសខេតា កិលេសេ ខេលខេបត្វា អក្កផលេ បតិដ្ឋហត្តិ. តឆាបិ ឃឆា សន្តាចិយុត្តខេតា ជិដ្ឋិប្បត្តស្ស បញ្ញាចិយុត្តខេតា ច ក្ខុខតាកាកចិយុត្តស្ស បុន្តកាកកាចតាចិខេសសិដ្ឋា ន្តុន្តិខេតា ចិខេសខេសា, ឲចំ អភិតីហាខេយហត្តតាបុន្តខឃាកយហត្តតាហិសសត្តាខេត សាតិសឃក្យណចិខេសសស្ស តិប្បាតិតត្តា សីលាជីហិ ក្យខេណហិ យហន្តា សាចិកាតិ យហាសាចិកា. ខេតសុខេឃច បត ខេតាដិបក្កិឃឆម្មេសុ បិខេយាក្កុកាខេចត ឆុខេក្ខុតាត់ សយ្ទជិដ្ឋិ សយ្ទសយាឆិត់ សាតិសឃកិច្ចាត្តុកាចគិន្តតិឃា ពាខោណក្ខុតាឃ តន្តាកីតីហាខេតាឃ សក្កុន្តំ គិខេត្តុំ

ចិរកាលសម្ភូតាយ សម្មាបដិបត្តិយា យធាក្កមំ បញ្ញាយ សមាធិស្ស ច ក្កិសបរិយោសិប្បត្តិយា សចិសេសំ សន្តាក្រុលាហិ អក្កាសេច ឋិតត្តា តា
ឥទ្ធិបិ អក្កសាចិកា តាយ៍ យហាបឌាបតិកោតយិអាឥយោ បត អភិនីហារយហត្ថតាយ បុព្វយោគយហត្ថតាយ ច
បដិលទ្ធក្រុលាចិសេសចសេត យហតិយោ សាចិកាតិ យហាសាចិកា តាយ៍ ខ្លតរា ឥធរិកា តិស្សា ចិរា ឌីរាតិ ឲចយាឌិកា
អភិនីហារយហត្ថតាឌីត៌ អភាសេចត បកតិសាចិកា តាយ៍ តា បត អក្កសាចិកា ចិឃ យហាសាចិកា ចិឃ ច ត បរិយិតា, អឆ ឥលា
អសេតកសតាតិ អសេតកសហស្សាតិ ឥចឌិតន្តាតិ៍ ឲចំ អក្កសាចិកាឌិសេឥសេតា តិចិឆា៍ តឆា ស្វន្នាតចិយាក្លាឌិសេឥសេតា តិចិឆា៍

បដិបតាឌិចិការកោត ចតុន្តិឆា៍ ខ្លត្រិយាឌិកចិការកោត បញ្ចាចិឆា៍ តឆា បដិបត្តិយាឌិចិការកោត បញ្ចាចិឆា៍ អភិយិត្តចិយុត្តាឌិចសេត
លត្តិឆា៍ អឌិយុត្តិសេឥតេត សត្តចិឆា៍ ឆុរបដិបតាឌិចិការកោត អដ្ឋចិឆា៍ ចិយុត្តិចិការកោត តចចិឆា ឥសចិឆា ច៍ តា បសេតា យធាចុសេត្តក
ឆុរសេឥតេត ចិកឌ្ឍយាតា ចីសតិ សោតិ្ត, បដិបតាចិការកោត ចិកឌ្ឍយាតា ចត្តាលីស សោតិ្ត៍ បុត បដិបតាសេឥតេត ឆុរសេឥតេត ចិកឌ្ឍយាតា
អសីតិ សោតិ្ត៍ អឆ ចា ស្វន្នាតាចិយុត្តាឌិចិការកោត ចិកឌ្ឍយាតា ចត្តាលីសាឌិកាតិ ឥទ្ធសតាតិ សោតិ្ត៍ បុត ខ្លត្រិយាឌិកចិការកោត
ចិកឌ្ឍយាតា ទ្វិសតុត្តរសហស្សំ សោត្តិតិ៍ ឲចសេយតាសំ ឥឆរិត៌ អត្តសេតា ក្រុលាចសេសតេច អសេតកសេឥភិត្តតា ឥចឌិតន្តា៍ អឃសេយត្ថ សទ្ធេសេបិ,
ចិត្តារសេរា បត សេហដ្ឋា ឥឆរកាឆាសំចល្លាតាឃំ ចុត្តតសេឃតេច កសេហតេន្តាតិ៍

ស្វសេយឆារឥឆរិកាឆាចល្លាតា តិដ្ឋិតា៍

យហាតិបិបិតចល្លាតា តិដ្ឋិតា៍

តិកយតកាឆា

ឲត្តាចតា ច –

“សេឃ សេត សយុត្តសន្ទេយា, ឆយូរាឌស្ស សត្ថុសេតា;

ឌូសេសា យុពឌា បុត្តា, ឌាឃាឌា ឆយូតិម្ពិតា៍

“សីលិឌិក្រុលាសយុត្តា, កតកិច្ចា អតាសចា;

ស្វក្ខតិអាឥសេយា សេឆរា, សេឆរិសេយា សេឆរិកាឥសេយា៍

“តេហិ យា ភាសិតា គាថា, អញ្ញាព្យាករណាទិកា;

តា សព្វា ឯកតោ កត្វា, ថេរគាថាតិ សង្គហំ។

“អារោបេសុំ មហាថេរា, ថេរីគាថាតិ នាមតោ;

តាសំ អត្ថំ បកាសេតុំ, បោរាណដ្ឋកថានយំ។

“និស្សាយ យា សមារទ្ធា, អត្ថសំវណ្ណនា មយា;

សា តត្ថ បរមត្ថានំ, តត្ថ តត្ថ យថារហំ។

“បកាសនា បរមត្ថទីបនី, នាម នាមតោ;

សម្បត្តា បរិនិដ្ឋានំ, អនាកុលវិនិច្ឆយា;

ទ្វាសត្តតិបរិមាណា, បាឡិយា ភាណវារតោ។

“ឥតិ តំ សង្ខរោន្តេន, យំ តំ អធិគតំ មយា;

បុញ្ញំ តស្សានុភាវេន, លោកនាថស្ស សាសនំ។

“ឱគាហេត្វា វិសុទ្ធាយ, សីលាទិបដិបត្តិយា;

សព្វេបិ ទេហិនោ ហោន្តុ, វិមុត្តិរសភាគិនោ។

“ចិរំ តិដ្ឋតុ លោកស្មិំ, សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនំ;

តស្មិំ សគារវា និច្ចំ, ហោន្តុ សព្វេបិ បាណិនោ។

“ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩔᨲᩩ ᨠᩣᩃᩮᨶ, ᨴᩮᩅᩮᩣᨷᩥ ᨩᨣᨲᩦᨷᨲᩥ;

ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᨶᩥᩁᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶᩮᩅ ᨸᩈᩣᩈᨲᩩ”ᨲᩥ᩼

ᨷᨴᩁᨲᩥᨲ᩠ᨳᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩥᨶᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᨷᩣᩃᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ

ᨠᨲᩣ

ᨳᩮᩁᩦᨣᩣᨳᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭᩛᩥᨲᩣ᩼

ᨳᩮᩁᩦᨣᩣᨳᩣ-ᩋᨭᩛᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭᩛᩥᨲᩣ᩼